ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΜΕΤΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΕΣ: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Παρασκευή Γκενέ

Αρ. Μητρώου: ΥΔΞ2003

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

1. **Βιλελμίνη Σωσώνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΤΞΓΜΔ Ι.Π.**
2. **Μαρία Τσίγκου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΤΞΓΜΔ Ι.Π.**
3. **Κάτια-Λήδα Κερμανίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Πληροφορικής Ι.Π.**

Νοέμβριος 2024

Όταν υπάρχει όραμα, υπάρχει αλήθεια.

Στην κόρη μου, Σοφία.

Ευχαριστίες

Η ολοκλήρωση αυτής της διδακτορικής διατριβής αποτελεί την πραγματοποίηση μιας επιθυμίας που, λόγω μη εύφορων συνθηκών, έμενε σε αναμονή. Αισθάνομαι ευτυχής που το έτος 2020 είδε τις συνθήκες κατάλληλες για να ξεκινήσει το ταξίδι της εκπλήρωσής της. Μετά από πέντε έτη εντατικής εργασίας και αφοσίωσης, αυτή η πορεία στη γνώση ολοκληρώνεται και νιώθω την ανάγκη να εκφράσω τις βαθύτατες ευχαριστίες μου σε όλους όσοι συνέβαλαν καθοριστικά σε αυτήν τη διαδικασία.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου. Η υπομονή, η έμπνευση, η φωτεινή καθοδήγηση, η σταθερή ψυχική ενθάρρυνση και η βαθιά γνώση της ήταν ανεκτίμητες κατά τη διάρκεια αυτής της πορείας. Η συνεχής της υποστήριξη και η ακαδημαϊκή της αριστεία υπήρξαν πυξίδα σε κάθε στάδιο της έρευνας.

Η οικογένειά μου αξίζει ιδιαίτερη μνεία για την αμέριστη αγάπη και στήριξη που μου έδωσε. Η αδιάκοπη υπομονή τους, η κατανόησή τους και η παρακίνησή τους μου έδωσαν τη δύναμη να συνεχίσω ακόμη και στις πιο απαιτητικές στιγμές. Χωρίς τους ανθρώπους μου, αυτή η διατριβή θα παρέμενε ένα ανεκπλήρωτο όνειρο.

Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω από καρδιάς όλους τους συναδέλφους και συνεργάτες που συνέβαλαν στην πραγματοποίηση αυτής της έρευνας. Είτε μέσω της επιστημονικής τους γνώσης είτε μέσω της φιλικής τους υποστήριξης, ο επαγγελματισμός τους και η συνεργασία τους έκαναν αυτό το ταξίδι πιο ευχάριστο και παραγωγικό.

Δεν μπορώ να παραλείψω την ανώτερη δύναμη που εμπνέει την ψυχή μου και με καθοδηγεί να εκπληρώνω το πνευματικό μου όραμα. Η πίστη και η ελπίδα που μου έδωσε υπήρξαν φάρος που φώτιζε τον δρόμο μου και μου έδιναν κουράγιο να συνεχίζω.

Την πρώτη θέση έχει το παιδί μου, που παραχώρησε τον χρόνο του και στερήθηκε τη φυσική παρουσία μου σε πολλές περιπτώσεις, για να με στηρίξει στην εκπλήρωση αυτής της επιθυμίας. Η αγάπη και η πίστη του σε εμένα υπήρξαν η κινητήριος δύναμη που με κράτησε ζωντανή και αφοσιωμένη στον στόχο μου.

Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω όλους όσοι συνέβαλαν στο να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για την εκπλήρωση αυτής της επιθυμίας. Χωρίς την αμέριστη στήριξή σας, η διατριβή αυτή θα παρέμενε ένα όνειρο σε αναμονή.

Με βαθιά ευγνωμοσύνη.

Πίνακας περιεχομένων

Ευχαριστίες 3

Περίληψη 9

Κατάλογος εικόνων 10

Κατάλογος πινάκων 11

Συντομογραφίες και σύμβολα 14

Μέρος Ι. Εισαγωγή 17

Κεφάλαιο 1. Εντοπισμός προβλήματος *17*
1.1 Εισαγωγή: Παρουσίαση θεματικής 17
1.2 Θεματικές ενότητες και προβληματική 19
1.3 Ερευνητικά ερωτήματα 22
1.4 Ερευνητικό πλαίσιο: μέθοδοι, μέσα και εργαλεία 23
1.5 Κατάλογος σχετικών δημοσιεύσεων 24
1.6 Δομή της διατριβής 25
1.7 Σύνοψη διατριβής 28

Μέρος ΙΙ. Θεωρητικό πλαίσιο 30

Κεφάλαιο 2. Επισκόπηση του προβλήματος *30*
2.1 Μετάφραση και MTPE 30
2.1.1 Ο ορισμός της μετάφρασης και της MTPE 39
2.1.2 Η έρευνα στην MTPE 43
2.1.2.1 Μελέτες μεταφραστικών διεργασιών σε μακροεπίπεδο 45
2.1.2.2 Μελέτες μεταφραστικών διεργασιών σε μικροεπίπεδο 45
2.1.2.3 Θεωρητικές μελέτες 47
2.1.2.4 Το ερευνητικό ενδιαφέρον για την εκπαίδευση στην MTPE 48
2.1.3 Η ζήτηση για MTPE 49
2.1.4 Η διεργασία της MTPE στη βιομηχανία της μετάφρασης 55
2.1.4.1 Η ροή εργασίας τριών βημάτων της MTPE 55
2.1.4.1.1 Προεπεξεργασία 57
2.1.4.1.2 MTPE 58
2.1.4.1.3 Τα επίπεδα MTPE 59
2.1.4.1.4 Έλεγχοι ποιότητας, αξιολόγηση και επισημείωση λαθών MT 61
2.1.4.2 Οι εκπαιδευτικές προκλήσεις της ροής επεξεργασίας τριών βημάτων 62
2.2 Ο ρόλος της μηχανικής μετάφρασης στην MTPE 66
2.2.1 Συστήματα μηχανικής μετάφρασης 67
2.2.1.1 Συστήματα βασιζόμενα σε κανόνες 68
2.2.1.2 Προσεγγίσεις βασιζόμενες σε εμπειρική γνώση και δεδομένα 69
2.2.1.2.1 Συστήματα EBMT 69
2.2.1.2.2 Συστήματα SMT 69
2.2.1.2.3 Συστήματα NMT 70
2.2.1.2.4 Υβριδικά συστήματα 70
2.2.1.2.5 Συστήματα Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης 70
2.2.1.2.6 LLM 71
2.2.2 Τυπολογία λαθών NMT 72
2.2.3 Η έννοια της ποιότητας στη MT και την MTPE 77
2.2.4 Αξιολόγηση μηχανικής μετάφρασης 79
2.2.4.1 Αυτόματη αξιολόγηση 79

2.2.4.1.1 Δείκτης σφαλμάτων μετάφρασης (TER) 81
2.2.4.1.2 Μετρική Human-targeted TER (HTER) 81
2.2.4.1.3 Μετρική BLEU 82
2.2.4.1.4 Μετρική BLEURT 83
2.2.4.1.5 Μετρική ChrF3 84
2.2.4.1.6 Μετρική Type-token ratio 84
2.2.4.2 Μη αυτοματοποιημένη αξιολόγηση 84
2.2.4.3 Επισημείωση λαθών μηχανικής μετάφρασης 86
2.2.4.3.1 Εργασίες επισημείωσης με MQM 86
2.2.4.3.2 Εργασίες επισημείωσης με DQF 89
2.2.5 Η έννοια του φόρτου στην MTPE 91
2.2.6 Τα είδη του φόρτου στην MTPE 93
2.2.6.1 Χρονικός φόρτος 94
2.2.6.2 Τεχνικός φόρτος 94
2.2.6.3 Γνωσιακός φόρτος 95
2.2.6.4 Ψυχολογικός φόρτος 95
2.3 Ανακεφαλαίωση 96

Κεφάλαιο 3. Το πλαίσιο εκπαίδευσης των μεταφραστών *97*
3.1 Οι στόχοι της εκπαίδευσης 97
3.2 Το σύγχρονο μεταφραστικό οικοσύστημα 100
3.3 Το προφίλ του επαγγελματία μεταφραστή στη ροή εργασίας της MTPE 103
3.3.1 Οι δεξιότητες MTPE του μεταφραστή 106
3.3.2 Η στρατηγική ικανότητα 109
3.3.2.1 Επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων 109
3.3.2.2 Η διεργασία της επίλυσης προβλημάτων και της λήψης αποφάσεων στην MTPE 111
3.4 Η εκπαίδευση των επαγγελματιών μεταφραστών στην MTPE 116
3.4.1 Οι πρόσφατες θεωρητικές προσεγγίσεις στην εκπαίδευση 116
3.4.2 Ταυτοποίηση των αναγκών εκπαίδευσης των επαγγελματιών μεταφραστών 121
3.4.2.1 Εκπαίδευση MTPE της GALA 123
3.4.2.2 Μελέτη περίπτωσης Memsource 124
3.5 Ανακεφαλαίωση 126

Μέρος ΙΙΙ. Μεθοδολογία της Έρευνας **128**

Κεφάλαιο 4. Προσέγγιση στην Έρευνα της MTPE *129*
4.1 Εισαγωγή 129
4.2 Η πρώιμη έρευνα στην MTPE 129
4.3 Η επισκόπηση της έρευνας της διεργασίας της MTPE 133
i. Ο αριθμός των συμμετεχόντων 133
ii. Στρατηγικές MTPE 134
iii. Συγκριτικές μελέτες: φοιτητές, νεοεισερχόμενοι στο επάγγελμα και έμπειροι επαγγελματίες μεταφραστές 135
iv. Η ανάθεση της MTPE 137
v. Οδηγίες MTPE 137
vi. Η μέτρηση του φόρτου 138
vii. Επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων 140
viii. Αξιολόγηση μηχανικής μετάφρασης και ποιότητα 141
4.4 Η παρακολούθηση της παραγωγής κειμένου ως μεθοδολογία έρευνας 144
4.4.1 Περιγραφή του PET 145
4.4.2 Δυνατά σημεία και αδυναμίες του PET 150
4.5 Η ανάλυση του πρωτότυπου κειμένου ως μεθοδολογίας έρευνας 151
4.5.1 Η έρευνα στην ανάλυση πρωτότυπου κειμένου 152
4.5.2 Τρέχουσα εφαρμογή της ανάλυσης πρωτότυπου κειμένου 153
4.6 Ανακεφαλαίωση 153

Κεφάλαιο 5. Σχεδιασμός Έρευνας, Συλλογή Δεδομένων και Επιλογή Μεθόδου *155*
5.1 Εισαγωγή 155

5.2 Συνοπτική περιγραφή των φάσεων της έρευνας 155
5.3 Θεωρητική προσέγγιση στη μεθοδολογία 158
5.3.1 Ανεξάρτητες και εξαρτημένες μεταβλητές 158
5.3.2 Λειτουργικός προσδιορισμός 158
5.3.3 Εγκυρότητα 159
5.3.3.1 Εσωτερική εγκυρότητα 159
5.3.3.1.1 Το μερίδιο ευθύνης του ερευνητή 159
5.3.3.1.2 Το μερίδιο ευθύνης των συμμετεχόντων 160
5.3.3.2 Κριτήρια επιλογής δείγματος μεταφραστών 162
5.3.3.2.1 Αριθμός συμμετεχόντων 162
5.3.3.2.2 Μέθοδος και κριτήρια προσέλκυσης 163
5.3.3.2.3 Επικύρωση συμμετεχόντων 164
5.3.3.2.4 Κίνδυνοι για την εγκυρότητα της έρευνας 165
5.3.3.3 Εξωτερική εγκυρότητα 166
5.3.3.3.1 Δειγματοληψία 166
5.3.3.3.2 Οικολογική εγκυρότητα 166
5.3.3.3.3 Αναπαραγωγή 168
5.3.3.4 Εγκυρότητα μέτρησης 168
5.4 Σχεδιασμός έρευνας και υλοποίηση 169
5.4.1 Σχετικός και απόλυτος φόρτος MTPE 169
5.4.2 Χρήση κειμένου αφετηρίας 169
5.4.3 Κριτήρια επιλογής κειμένου αφετηρίας 169
5.4.3.1 Τύπος κειμένου 170
5.4.3.1.1 Θεματικές ενότητες 170
5.4.3.1.2 Καταλληλόλητα τύπου κειμένου 172
5.4.3.2 Αριθμός λέξεων των δειγμάτων του κειμένου αφετηρίας 174
5.4.3.3 Γλωσσικό ζεύγος 175
5.4.3.4 Επιλογή και ανάλυση των δειγμάτων του κειμένου αφετηρίας 176
5.4.3.4.1 Μέτρηση βαθμού αναγνωσιμότητας 176
5.4.3.4.2 Ανάλυση μερών του λόγου 178
5.4.3.4.3 Μέτρηση μετεπεξεργασιμότητας 179
5.4.4 Ανάλυση μεταφραστικών δυσκολιών κειμένου αφετηρίας 182
5.4.5 Προετοιμασία κειμένων προς MTPE 184
5.4.6 Περιγραφή των μεταφραστικών δοκιμασιών 185
5.4.6.1 Μεθοδολογία εξ αποστάσεως διεξαγωγής του πειράματος 185
5.4.6.1.1 Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου 185
5.4.6.1.2 Πλατφόρμα τηλεδιάσκεψης 186
5.4.6.1.3 Πλατφόρμα επικοινωνίας 187
5.4.6.1.4 Επικοινωνία μέσω τηλεφώνου 188
5.4.6.2 Ροή πειράματος και μεταφραστικών δοκιμασιών 188
5.4.6.3 Υλικό αναφοράς 190
5.4.6.4 Πιλοτική άσκηση 191
5.5 Συλλογή δεδομένων 192
5.5.1 Ερωτηματολόγια 192
5.5.1.1 Ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση 194
5.5.1.2 Ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση 195
5.5.2 Αξιολόγηση εντός του μεταφραστικού εργαλείου 195
5.5.3 Συνέντευξη 196
5.6 Επιλογή μεθόδου 199
5.6.1 Κριτήρια αξιολόγησης μηχανικά μεταφρασμένων κειμένων 200
5.6.1.1 Γνωσιακός φόρτος 201
5.6.1.2 Χρονικός και τεχνικός φόρτος 201
5.6.1.3 Ψυχολογικός φόρτος 201
5.7 Το εκπαιδευτικό μοντέλο στο πλαίσιο του πειράματος 204
5.7.1 Κριτήρια επιλογής εκπαιδευτικού μοντέλου πειράματος 204
5.7.2 Στόχοι της εκπαίδευσης 205
5.7.3 Μεθοδολογικές αρχές του εκπαιδευτικού μοντέλου του πειράματος 206

5.7.4 Μορφή και περιεχόμενο εκπαιδευτικού μοντέλου πειράματος 207
5.7.5 Εκπαιδευτικά μέσα διδασκαλίας 216
5.7.5.1 Τεχνικές συμμετοχής σε τηλεδιάσκεψη 216
5.7.5.2 Παρουσιάσεις της έρευνας 218
5.7.5.3 Ανάλυση κειμένου αφετηρίας 219
5.7.5.4 Άσκηση επισημείωσης λαθών με προσαρμοσμένο DQF-MQM 219
5.7.5.5 Άσκηση στη στρατηγική ικανότητα με προσαρμοσμένο DQF-MQM 220

Μέρος IV. Αξιολόγηση Δεδομένων 222

Κεφάλαιο 6. Αποτελέσματα έρευνας 223
6.1 Αποτελέσματα προέρευνας 223
6.2 Αποτελέσματα κύριας έρευνας 225
6.2.1 Αποτελέσματα ερωτηματολογίου πριν από την εκπαίδευση 225
6.2.1.1 Έντυπο συγκατάθεσης και προσωπικά δεδομένα 226
6.2.1.2 Προφίλ και εμπειρία 227
6.2.1.3 Ροή εργασίας MTPE 237
6.2.1.4 Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων 239
6.2.1.5 Παράγοντες ποιότητας, τεχνικού και χρονικού φόρτου 240
6.2.2 Μεταφραστική δοκιμασία πριν από την εκπαίδευση 242
6.2.2.1 Ποσοτική αξιολόγηση 242
6.2.2.2 Ποιοτική αξιολόγηση δεδομένων πριν από την εκπαίδευση 254
6.2.2.3 Συμπεράσματα 256
6.2.3 Μεταφραστική δοκιμασία μετά την εκπαίδευση 258
6.2.3.1 Ποσοτική αξιολόγηση 258
6.2.3.2 Ποιοτική αξιολόγηση 270
6.2.3.3 Συμπεράσματα 271
6.2.4 Αποτελέσματα ερωτηματολογίου μετά την εκπαίδευση 272
6.2.4.1 Έντυπο συγκατάθεσης και προσωπικά δεδομένα 273
6.2.4.2 Οργάνωση πειράματος 274
6.2.4.3 Πριν από την εκπαίδευση 275
6.2.4.4 Μετά την εκπαίδευση 281
6.2.4.5 Προφίλ και δεξιότητες 286
6.2.4.6 Αξιολόγηση εκπαίδευσης 290
6.2.5 Συνέντευξη 296
6.2.6 Συγκριτική αξιολόγηση αποτελεσμάτων πριν από και μετά την εκπαίδευση 305
6.2.6.1 Συγκριτική αξιολόγηση ερωτηματολογίων και συνέντευξης 305
6.2.6.2 Συγκριτική ποσοτική αξιολόγηση 310
6.2.6.3 Συγκριτική ποιοτική αξιολόγηση 317
6.2.6.3.1 Συγκριτική μη αυτόματη ποιοτική αξιολόγηση 318
6.2.6.3.2 Πρόταση μοντέλου υπολογισμού φόρτου 331
6.2.6.3.3 Συγκριτική μηχανική ποιοτική αξιολόγηση 338
6.3 Αξιολόγηση εκπαιδευτικών αναγκών μεταφραστών 340

Κεφάλαιο 7. Πρόταση εκπαιδευτικού μοντέλου MTPE 344
7.1 Το εκπαιδευτικό μοντέλο PE M.A.PS. 345
7.2 Το προφίλ του υποψήφιου μεταφραστή για το PE M.A.PS. 346
7.3 Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού μοντέλου του πειράματος 347
7.4 Η μέθοδος του μοντέλου PE M.A.PS. 348
7.5 Ο σχεδιασμός του μοντέλου PE M.A.PS. 350
7.6 Το πρότυπο PE M.A.PS. 351

Κεφάλαιο 8. Συμπεράσματα, πιθανές εφαρμογές και προεκτάσεις της έρευνας 358
8.1 Περίληψη της συνεισφοράς της έρευνας 358
8.2 Επισκόπηση των ερευνητικών ερωτημάτων 361
8.3 Δυνατά σημεία, περιορισμοί και εφαρμοσιμότητα των αποτελεσμάτων 363
8.4 Μελλοντική έρευνα και νέες μέθοδοι 366

Μέρος VI. Βιβλιογραφία **368**

Μέρος VII. Παραρτήματα **379**

Παράρτημα Α – Κείμενο αφετηρίας **380**

i. Μεταβλητές και θεματικές ενότητες κατά Andrade J. et al. 380
ii. Κείμενο αφετηρίας ανωνυμοποιημένο 381
iii. Κείμενο αφετηρίας πριν από την εκπαίδευση 396
iv. Κείμενο αφετηρίας μετά την εκπαίδευση 399
v. Κείμενο αφετηρίας πριν από την εκπαίδευση προς αυτόματη αξιολόγηση 402
α. Κείμενο αφετηρίας [MTPE 1_Source.txt] 402
β. Μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο με GNMT [MTPE 1_MT Output Google Neural MT] 405
γ. Κείμενο-αναφορά [MTPE 1_Reference.txt] 408
vi. Κείμενο αφετηρίας μετά την εκπαίδευση προς αυτόματη αξιολόγηση 412
α. Κείμενο αφετηρίας [MTPE 2_Source.txt] 412
β. Μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο με GNMT [MTPE 2_MT Output Google Neural MT] 415
γ. Κείμενο-αναφορά [MTPE 2_Reference.txt] 419
vii. Ανάλυση δειγμάτων κειμένου αφετηρίας ως προς τα μέρη του λόγου 423
viii. Κείμενο αναφοράς με παρακολούθηση αλλαγών [MTPE 1_HT vs. MT CMP] 428
ix. Αυτόματη αξιολόγηση ΜΤ ανά γραμμή κατά COMET 432
x. Κατηγορίες κειμένου αφετηρίας [MTPE 1_source] κατά DQF-MQM 433
xi. Κατηγορίες μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με GNMT [MTPE 1_MT Output Google Neural MT] κατά DQF-MQM 434
xii. Επισημειωμένο κείμενο αφετηρίας [MTPE 1_source_annotated] κατά DQF-MQM 442
xiii. Πιλοτική άσκηση 446
xiv. Βασικά βήματα επικοινωνίας με τους μεταφραστές 448
α. Ph.D. Research - MTPE Experiment Schedule 448
β. Ph.D. Research - MTPE Experiment Warm-Up 449
γ. Ph.D. Research - MTPE Experiment Warm-Up_2: Bug Solved! 450
δ. Efficient Machine Translation Post-Editing Training for Professional Translators Syllabus 452
ε. Training Syllabus 453
στ. Ph.D. Research - MTPE Training Workshop 1_Invite 456
ζ. Ph.D. Research - MTPE Training Workshop 2_Invite 456
η. MTPE Training_Theoretical Part 3_Session 457
θ. MTPE Training: MTPE2 Assignment+Guidelines 457
ι. Questionnaire+Interviews Schedule 459
ια. Questionnaire Link 460
ιβ. Questionnaire Link 461
ιγ. Training Certificates & Slide Decks 461
xv. Πρόγραμμα πειράματος 463

Παράρτημα Β - Ερωτηματολόγια **464**

ii. Έγκριση Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) 464
iii. Μεθοδολογία έρευνας – συλλογή δεδομένων 468
iv. Ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση 469
v. Ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση 477
vi. Συνέντευξη 487
vii. Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής με ψηφοφορία 489
viii. Συννεφόλεξο 492
ix. Ομαδική άσκηση επισημείωσης λαθών 493
x. Ατομική/Ομαδική άσκηση ανάπτυξης στρατηγικής ικανότητας MTPE 494

Περίληψη

Η παρούσα διδακτορική διατριβή έχει ως θεματικό πυρήνα την εκπαίδευση στη μετεπεξεργασία μηχανικής μετάφρασης (*Machine Translation Post-Editing*, MTPE) και αναλύει τη σύγκλιση και απόκλιση μεταξύ της μετάφρασης χωρίς τη χρήση μηχανής και της MTPE. Η έρευνα αρθρώνεται στο θεωρητικό πλαίσιο, τη μεθοδολογία της έρευνας και τη σύνθεση των θεωρητικών και πρακτικών συμπερασμάτων. Το θεωρητικό μέρος εστιάζει στη γνωσιακή επιστήμη και στη διαδικασία της MTPE σε αντιπαραβολή με τη μετάφραση χωρίς χρήση μηχανής, αποκαλύπτοντας τις δεξιότητες και γνωσιακές διεργασίες που απαιτούνται. Επιπροσθέτως, εξετάζει τη δομή και τις ανάγκες που ανακύπτουν σε επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον με την ανάλυση της εκπαίδευσης, της αξιολόγησης και του ρόλου των μεταφραστών.

Η μεθοδολογία της έρευνας της παρούσας διατριβής επικεντρώνει στον ρόλο των μεταφραστών στην MTPE και στον προσδιορισμό των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εκπαίδευσή τους. Εξετάζει τον γνωσιακό, χρονικό, τεχνικό και ψυχολογικό φόρτο της MTPE και προτείνει ένα μοντέλο αμοιβής των μεταφραστών σε περιβάλλον εργασίας μηχανικής μετάφρασης. Η έρευνα καταλήγει στην πρόταση ενός πρωτοκόλλου εκπαίδευσης MTPE που μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στη βελτίωση της απόδοσης των επαγγελματιών μεταφραστών και στην αποδοχή της MTPE στον σύγχρονο επαγγελματικό και ακαδημαϊκό χώρο.

Κατάλογος εικόνων

Εικόνα 1: Κατάταξη υπηρεσιών και σχέδια ανάπτυξης – Προσαρμογή από ELIS 2022 50
Εικόνα 2: Χρήση τεχνολογίες από ανεξάρτητους επαγγελματίες γλωσσικών υπηρεσιών - Προσαρμογή εικόνας από ELIS 2022 51
Εικόνα 3: Επαγγελματίες που εργάζονται με MT – Προσαρμοσμένη εικόνα από ΄ELIS 2022 52
Εικόνα 4: Χρήση της μηχανικής μετάφρασης - Προσαρμοσμένη εικόνα από ELIS 2022 53
Εικόνα 5: Μέθοδοι πληρωμής MTPE - Προσαρμοσμένη εικόνα από ELIS 2022 53
Εικόνα 6: Υπολογισμός έκπτωσης MTPE - Εικόνα προσαρμοσμένη από ELIS 2022 54
Εικόνα 7: Η ροή εργασίας MTPE 56
Εικόνα 8: Δέντρο αποφάσεων MTPE (Nitzke, Hansen-Schirra, et al. 2019) 60
Εικόνα 9: Ποιες είναι οι προκλήσεις για τη διαχείριση της MTPE σε κλίμακα από το 1 έως το 5; - Προσαρμογή εικόνας από Gene (2021) 63
Εικόνα 10: Βαθμός συμμόρφωσης με δηλώσεις σχετικές με τη MT - Προσαρμογή από Macías, L. (2018) 64
Εικόνα 11: Πόσο συχνά ακούγονται οι ανάγκες των μεταφραστών για MT και οι δυνατοί τρόποι συμβολής – Προσαρμογή από Guerrero (2018) 64
Εικόνα 12: Ποιες είναι οι προκλήσεις για τον μεταφραστή που επιτελεί MTPE σε κλίμακα από το 1 έως το 5, Gene (2021) 65
Εικόνα 13: Η εξελικτική πορεία της μηχανικής μετάφρασης 68
Εικόνα 14: Κοινά λάθη της NMT 75
Εικόνα 15: Πλήρης τυπολογία λαθών MQM 88
Εικόνα 16: Πλήρης τυπολογία λαθών DQF 90
Εικόνα 17: Συσχέτιση δεξιοτήτων MTPE και φόρτου 106
Εικόνα 18: Συνδυαστικό μοντέλο δεξιοτήτων MTPE του μεταφραστή 108
Εικόνα 19: Μεθοδολογία Kepner-Tregoe 112
Εικόνα 20: Απεικόνιση της μεθοδολογίας επίλυσης προβλημάτων 115
Εικόνα 21: Απεικόνιση του περιβάλλοντος εργασίας 147
Εικόνα 22: Απεικόνιση των ενσωματωμένων ερωτηματολογίων δυσκολίας, αναγκαιότητας και ακρίβειας 148
Εικόνα 23: Εκπαιδευτικό μοντέλο PE M.A.PS. 346
Εικόνα 24: Προφίλ κατάλληλου υποψήφιου μεταφραστή εκπαιδευτικού μοντέλου PE M.A.PS. 347

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Η αναμενόμενη διείσδυση της μηχανικής μετάφρασης ανά επιχειρηματικό κλάδο στις ΗΠΑ(Πηγή [Pree20]) 54
Πίνακας 2: Μεταβλητές και θεματικές ενότητες 171
Πίνακας 3: Αναγνωσιμότητα κειμένου πριν από την εκπαίδευση 177
Πίνακας 4: Αναγνωσιμότητα κειμένου μετά την εκπαίδευση 178
Πίνακας 5: Επισημειωμένα δείγματα ως προς τα μέρη του λόγου (Αριστερά: δείγμα πριν από την εκπαίδευση, Δεξιά: δείγμα μετά την εκπαίδευση). 178
Πίνακας 6: Μετρικές αυτόματης αξιολόγησης 181
Πίνακας 7: Αριστερά MTPE 1 και δεξιά MTPE 2 181
Πίνακας 8: Ενημερωμένη συγκατάθεση 226
Πίνακας 9: Κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας 226
Πίνακας 10 Προσωπικά στοιχεία 227
Πίνακας 11: Ηλικία μεταφραστριών 227
Πίνακας 12: Χώρα μητρικής γλώσσας 228
Πίνακας 13: Γλωσσικό ζεύγος 228
Πίνακας 14: Ανώτερο επίπεδο σπουδών 229
Πίνακας 15: Πτυχίο μετάφρασης 229
Πίνακας 16: Πτυχίο νομικής 230
Πίνακας 17: Άλλο πτυχίο 230
Πίνακας 18: Επαγγελματική κατάσταση 231
Πίνακας 19: Εμπειρία στη μετάφραση και την MTPE 231
Πίνακας 20: Παραγωγικότητα σε λέξεις ανά ημέρα στη μετάφραση 232
Πίνακας 21: Παραγωγικότητα σε λέξεις ανά ώρα στην MTPE 233
Πίνακας 22: Σύγκριση παραγωγικότητας στη μετάφραση και στην MTPE 233
Πίνακας 23: Σύγκριση μεταφραστών με υψηλότερη-χαμηλότερη παραγωγικότητα 234
Πίνακας 24: Κοινά χαρακτηριστικά μεταφραστών με μέση παραγωγικότητα στην MTPE 234
Πίνακας 25: Τομέας ειδίκευσης 235
Πίνακας 26: Όγκος μεταφρασμένων λέξεων στον τομέα ειδίκευσης 235
Πίνακας 27: Τύποι περιεχομένου στην MTPE 236
Πίνακας 28: Εκπαίδευση στην MTPE 237
Πίνακας 29: Εμπειρία σε εργαλεία CAT 237
Πίνακας 30: Εμπειρία σε εργαλεία MTPE 238
Πίνακας 31: Κιτ γλωσσικών εργαλείων 238
Πίνακας 32: Λάθη για ενεργοποίηση λήψης αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων 239
Πίνακας 33: Ικανότητες MTPE 240
Πίνακας 34: Στάση προς την MTPE πριν από την εκπαίδευση 240
Πίνακας 35: Δυσκολία στην MTPE 241
Πίνακας 36: Αριθμός μεταφραστριών με αλλαγές ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση 243
Πίνακας 37: Αριθμός τμημάτων με αλλαγές ανά μεταφράστρια πριν από την εκπαίδευση 243
Πίνακας 38: Αριθμός μεταφραστριών με αναθεώρηση ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση 244
Πίνακας 39: Αριθμός τμημάτων με αναθεώρηση ανά μεταφράστρια πριν από την εκπαίδευση 245
Πίνακας 40: Συνολικός χρόνος επεξεργασίας και αξιολόγησης ανά μεταφράστρια πριν από την εκπαίδευση 246
Πίνακας 41: Μ.Ο. χρόνου επεξεργασίας τρμημάτων ανά μεταφράστρια πριν από την εκπαίδευση 247
Πίνακας 42:Μ.Ο. χρόνου επεξεργασίας των μεταφραστριών ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση 247
Πίνακας 43: Τμήμα με ελάχιστη και μέγιστη τιμή χρόνου ανά μεταφράστρια πριν από την εκπαίδευση 248
Πίνακας 44: Αριθμός αλλαγών ως ένδειξης τεχνικού φόρτου πριν από την εκπαίδευση 249
Πίνακας 45: Αξιολόγηση πιστότητας μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση 250
Πίνακας 46: Αξιολόγηση δυσκολίας μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση 251
Πίνακας 47: Αξιολόγηση αναγκαιότητας διόρθωσης μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση 252

Πίνακας 48: Συσχετισμός δυσκολίας ανά τμήμα και χρόνου επεξεργασίας πριν από την εκπαίδευση 252
Πίνακας 49: Συσχετισμός αναγκαιότητας ανά τμήμα και λήψης απόφασης και επίλυσης προβλημάτων πριν από την εκπαίδευση 253
Πίνακας 50: Συσχετισμός πιστότητας ανά τμήμα και χρόνου πριν από την εκπαίδευση 254
Πίνακας 51: Τμήματα κατά βαθμό μεταφραστικού διλήμματος πριν από την εκπαίδευση 255
Πίνακας 52: Συσχέτιση χρόνου, βαθμού διλήμματος, τυπολογίας λάθους, μήκους τμήματος πριν από την εκπαίδευση 255
Πίνακας 53: Αριθμός μεταφραστριών με αλλαγές ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση 259
Πίνακας 54: Αριθμός τμημάτων με αλλαγές ανά μεταφράστρια μετά την εκπαίδευση 260
Πίνακας 55: Αριθμός μεταφραστριών με αναθεώρηση ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση 260
Πίνακας 56: Αριθμός τμημάτων με αναθεώρηση ανά μεταφράστρια μετά την εκπαίδευση 261
Πίνακας 57: Συνολικός χρόνος επεξεργασίας και αναθεώρησης ανά μεταφράστρια μετά την εκπαίδευση 262
Πίνακας 58: Μ.Ο. χρόνου επεξεργασίας κάθε τμήματος ανά μεταφράστρια μετά την εκπαίδευση 263
Πίνακας 59:Μ.Ο. χρόνου επεξεργασίας μεταφραστριών ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση 264
Πίνακας 60: Τμήμα με ελάχιστη και μέγιστη τιμή χρόνου ανά μεταφράστρια μετά την εκπαίδευση 264
Πίνακας 61: Αξιολόγηση πιστότητας μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση 266
Πίνακας 62: Αξιολόγηση δυσκολίας μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση 267
Πίνακας 63: Αξιολόγηση αναγκαιότητας διόρθωσης μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση 267
Πίνακας 64: Συσχετισμός δυσκολίας ανά τμήμα και χρόνου επεξεργασίας μετά την εκπαίδευση 268
Πίνακας 65: Συσχετισμός αναγκαιότητας ανά τμήμα και λήψης απόφασης και επίλυσης προβλημάτων μετά την εκπαίδευση 269
Πίνακας 66: Συσχετισμός πιστότητας ανά τμήμα και χρόνου μετά την εκπαίδευση 269
Πίνακας 67: Συσχέτιση χρόνου, βαθμού διλήμματος, τυπολογίας λάθους και μήκους τμήματος μετά την εκπαίδευση 270
Πίνακας 68: Ενημερωμένη συγκατάθεση 273
Πίνακας 69: Κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας 273
Πίνακας 70 Προσωπικά στοιχεία 273
Πίνακας 71: Ποιότητα οδηγιών πειράματος 274
Πίνακας 72: Οργάνωση και προετοιμασία της φάσης του πειράματος 275
Πίνακας 73: Προκλήσεις σε κείμενο αφετηρίας πριν από την εκπαίδευση 276
Πίνακας 74: Ιεράρχηση λαθών κατά σπουδαιότητα (υψηλότερη κατάταξη από υψηλότερο ποσοστό) πριν από την εκπαίδευση 277
Πίνακας 75: Ιεράρχηση λαθών κατά σπουδαιότητα (Υψηλότερη κατάταξη - Μέσος Όρος) πριν από την εκπαίδευση 278
Πίνακας 76: Ιεράρχηση ως προς τη δυσκολία χειρισμού κατά την MTPE πριν από την εκπαίδευση 279
Πίνακας 77: Λάθη ή συνθήκες για λήψη αποφάσεων πριν από την εκπαίδευση 280
Πίνακας 78: Προκλήσεις σε κείμενο αφετηρίας μετά την εκπαίδευση 281
Πίνακας 79: Ιεράρχηση λαθών κατά σπουδαιότητα (Υψηλότερη κατάταξη - Μέσος Όρος) μετά την εκπαίδευση 282
Πίνακας 80: Ιεράρχηση ως προς τη σπουδαιότητα διόρθωσης κατά την MTPE μετά την εκπαίδευση 283
Πίνακας 81: Αντίληψη χρόνου MTPE vs. μετάφρασης 284
Πίνακας 82: Λάθη ή συνθήκες για λήψη αποφάσεων μετά την εκπαίδευση 285
Πίνακας 83: Στάση προς την MTPE μετά την εκπαίδευση 286
Πίνακας 84: Υψηλότερη κατάταξη χρήσης γνώσεων - Μέρος όρος 287
Πίνακας 85: Υψηλότερη κατάταξη χρήσης δεξιοτήτων - Μέρος όρος 287
Πίνακας 86: Υψηλότερη κατάταξη βελτίωσης δεξιοτήτων - Μέρος όρος 288
Πίνακας 87: Αντίληψη συμβατότητας δεξιοτήτων με MTPE 289
Πίνακας 88: Ρουτίνα MTPE 289
Πίνακας 89: Προκλήσεις που επιλύθηκαν με την εκπαίδευση 291
Πίνακας 90: Επίπεδο εκπαίδευσης 292
Πίνακας 91: Στάση προς την εκπαίδευση 292
Πίνακας 92: Αξιολόγηση ενοτήτων εκπαίδευσης 293
Πίνακας 93: Η εμπειρία της εκπαίδευσης ως προς το επίπεδο δυσκολίας 293
Πίνακας 94: Εμπειρία εκπαίδευσης - Ισορροπία θεωρίας και πράξης 294
Πίνακας 95: Βελτίωση εμπειρίας εκπαίδευσης 295

Πίνακας 96: Κωδικοποίηση δεδομένων συνεντεύξεων **306**
Πίνακας 97: Συγκριτικός πίνακας τμημάτων που άλλαξε η κάθε μεταφράστρια πριν και μετά την εκπαίδευση **310**
Πίνακας 98: Συγκριτικός πίνακας τμημάτων που αναθεώρησε η κάθε μεταφράστρια πριν από και μετά την εκπαίδευση **311**
Πίνακας 99: Συνολικός χρόνος επεξεργασίας/αναθεώρησης ανά μεταφράστρια πριν από και μετά την εκπαίδευση **312**
Πίνακας 100: Μέσος όρος χρόνου επεξεργασίας τμημάτων ανά μεταφράστρια πριν από και μετά την εκπαίδευση **313**
Πίνακας 101: Μέσος όρος χρόνου επεξεργασίας κάθε τμήματος πριν από και μετά την εκπαίδευση **313**
Πίνακας 102: Τμήμα με ελάχιστη και μέγιστη τιμή χρόνου ανά μεταφράστρια πριν από και μετά την εκπαίδευση **315**
Πίνακας 103: Συνολικός τεχνικός και χρονικός φόρτος ανά κατηγορία και ανά PE πριν από την εκπαίδευση **315**
Πίνακας 104: Συνολικός τεχνικός και χρονικός φόρτος ανά κατηγορία και ανά PE πριν από και μετά την εκπαίδευση **316**
Πίνακας 105: Συσχέτιση πιστότητας πριν και μετά την εκπαίδευση με κατηγορία λάθους **320**
Πίνακας 106: Συσχέτιση δυσκολίας πριν από και μετά την εκπαίδευση με κατηγορία λάθους **322**
Πίνακας 107: Τα μεταφραστικά διλήμματα πριν και μετά την εκπαίδευση ως ένδειξη φόρτου λήψης αποφάσεων και γνωσιακού φόρτου **325**
Πίνακας 108: Συσχέτιση χρόνου, βαθμού διλήμματος, τυπολογίας λάθους, μήκους τμήματος πριν από και μετά την εκπαίδευση **326**
Πίνακας 109: Πρόταση μοντέλου υπολογισμού φόρτου μεταφραστών **334**
Πίνακας 110: Ο σχεδιασμός του PE M.A.PS. **351**
Πίνακας 111: Το πρότυπο PE M.A.PS. **357**

Συντομογραφίες και σύμβολα

Συντομογραφία	Ορισμός (Αγγλικά)	Ορισμός (Ελληνικά)
AEM	Automatic Evaluation Metric	Αυτοματοποιημένη μετρική αξιολόγησης
AI	Artificial Intelligence	Τεχνητή νοημοσύνη
ALPAC	Automatic Language Processing Advisory Committee	Συμβουλευτική Επιτροπή Αυτόματης Επεξεργασίας Γλωσσών
AMTA	Association for Machine Translation in the Americas	Ένωση μηχανικής μετάφρασης στην Αμερική
API	Application Programming Interface	Διεπαφή προγραμματισμού εφαρμογών
BERT	Bidirectional Encoder Representations from Transformers	Διπλής κατεύθυνσης αναπαραστάσεις κωδικοποιητών από μετασχηματιστές
BICG	Brazilian Institute of Corporate Governance	Βραζιλιάνικο Ινστιτούτο Εταιρικής Διακυβέρνησης
BLEU	Bilingual Evaluation Understudy	Δίγλωσση υπομελέτη αξιολόγησης
BLEURT	Bilingual Evaluation Understudy with Representations from Transformers	Δίγλωσση υπομελέτη αξιολόγησης με αναπαραστάσεις από μετασχηματιστές
CAT	Computer-Assisted Translation	Μετάφραση υποβοηθούμενη από υπολογιστή
CNGL	Centre for Global Intelligent Content	Κέντρο Παγκόσμιου Ευφυούς Περιεχομένου
COMET	Cross-lingual Optimized Metric for Evaluation of Translation	Διαγλωσσική βελτιστοποιημένη μετρική για την αξιολόγηση μετάφρασης
CPD	Continuous Professional Development	Συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη
DQF	Dynamic Quality Framework	Δυναμικό πλαίσιο ποιότητας
EAMT	European Association for Machine Translation	Ευρωπαϊκή Ένωση Μηχανικής Μετάφρασης
EBMT	Example-Based Machine Translation	Μηχανική μετάφραση βασισμένη σε παραδείγματα
EHEA	European Higher Education Area	Ευρωπαϊκός χώρος ανώτατης εκπαίδευσης
EHSIT	Electronic Health Information Systems	Ηλεκτρονικά Συστήματα Υγειονομικών Πληροφοριών
ELIS	European Language Industry Survey	Μελέτη ευρωπαϊκού γλωσσικού τομέα
EMT	European Master’s in Translation	

Συντομογραφία	Ορισμός (Αγγλικά)	Ορισμός (Ελληνικά)
GALA	Globalization and Localization Association	Ένωση παγκοσμιοποίησης και επιχώριας προσαρμογής
GAN	Generative Adversarial Networks	Παραγωγικά ανταγωνιστικά δίκτυα
GenAI	Generative Artificial Intelligence	Παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη
GNMT	Google Neural Machine Translation	Νευρωνική μηχανική μετάφραση Google
GPT	Generative Pre-trained Transformer	Παραγωγικός προεκπαιδευμένος μετασχηματιστής
HBLEU	Human BLEU	Ανθρώπινο BLEU
HMETEOR	Human METEOR	Ανθρώπινο METEOR
HT	Human Translation	Ανθρώπινη μετάφραση
HTER	Human Translation Edit Rate	Ποσοστό επεξεργασίας ανθρώπινης μετάφρασης
ISO	International Organization for Standardization	Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης
IST	Information Science and Technology	Επιστήμη και Τεχνολογία Πληροφορίας
KSMR	Key-Stroke and Mouse-action Ratio	Αναλογία πληκτρολογίου και κινήσεων ποντικιού
LLM	Large Language Model	Μεγάλο γλωσσικό μοντέλο
LSP	Language Service Provider	Πάροχος γλωσσικών υπηρεσιών
MAR	Mouse-Action Ratio	Αναλογία κινήσεων ποντικιού
MQM	Multidimensional Quality Metric	Πολυδιάστατη μετρική ποιότητας
MT	Machine Translation	Μηχανική μετάφραση
MTPE	Machine Translation Post-Editing	Μετεπεξεργασία μηχανικής μετάφρασης
MTQE	Machine Translation Quality Estimation	Εκτίμηση της ποιότητας της μηχανικής μετάφρασης
NASA	National Aeronautics and Space Administration	Εθνική Υπηρεσία Αεροναυτικής και Διαστήματος
NAACL	North American Chapter of the Association for Computational Linguistics	Βόρειο Αμερικανικό Κεφάλαιο της Ένωσης για Υπολογιστική Γλωσσολογία
NLP	Natural Languae Processing	Επεξεργασία φυσικής γλώσσας
NMT	Neural Machine Translation	Νευρωνική μηχανική μετάφραση
NTUA	National Technical University of Athens	Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
PBSMT	Phrase-Based Statistical Machine Translation	Στατιστική μηχανική μετάφραση βασισμένη σε φράσεις
PE	Post-Editing	Μετεπεξεργασία
PEW	Post-Editing Workflow	Ροή εργασίας μετεπεξεργασίας

Συντομογραφία	Ορισμός (Αγγλικά)	Ορισμός (Ελληνικά)
PLM	Pretrained Language Model	Προεκπαιδευμένο γλωσσικό μοντέλο
POS	Part of Speech	Μέρος του λόγου
RBMT	Rule-Based Machine Translation	Μηχανική μετάφραση βασισμένη σε κανόνες
RNN	Recurrent Neural Networks	Αναδρομικά νευρωνικά δίκτυα
SIG	Special Interest Group	Ομάδα ειδικού ενδιαφέροντος
SMT	Statistical Machine Translation	Στατιστική μηχανική μετάφραση
TAP	Think-Aloud Protocol	Πρωτόκολλο μεγαλόφωνης σκέψης
TM	Translation Memory	Μεταφραστική μνήμη
TQA	Translation Quality Assurance	Διασφάλιση ποιότητας μετάφρασης
TER	Translation Edit Rate	Δείκτης διόρθωσης μετάφρασης
TPR	Translation Process Research	Έρευνας διαδικασίας μετάφρασης
TPT	Translation Process Theory	Θεωρία διαδικασίας μετάφρασης
TU	Translation Unit	Μεταφραστική μονάδα
UTF	Unicode Transformation Format	Μορφή μετασχηματισμού Unicode
VAE	Variational Autoencoders	Παραλλαγές αυτοκωδικοποιητών
WER	Word Error Rate	Ποσοστό σφάλματος λέξης
WP	Written Protocols	Γραπτά πρωτόκολλα
WPH	Words Per Hour	Λέξεις ανά ώρα
WPS	Words Per Second	Λέξεις ανά δευτερόλεπτο
XML	Extensible Markup Language	Επεκτάσιμη γλώσσα σήμανσης

Μέρος Ι. Εισαγωγή

Το πρώτο μέρος παρουσιάζει μια σύντομη εισαγωγή, ενισχύοντας την κατανόηση του θέματος. Το πλαίσιο εντοπισμού του προβλήματος αναδεικνύεται στο πρώτο κεφάλαιο.

Κεφάλαιο 1. Εντοπισμός προβλήματος

1.1 Εισαγωγή: Παρουσίαση θεματικής

Η προσέγγιση και η επιλογή του θέματος έγινε με τα ποιοτικά κριτήρια της καινοτομίας, της μεθοδολογίας, των διαθέσιμων βιβλιογραφικών πηγών και της δυνατότητας πρόσβασης σε ερευνητικά μεταφραστικά εργαλεία και επαγγελματικά μεταφραστικά περιβάλλοντα, τα οποία εμπερικλείονται στα ποσοτικά κριτήρια του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της έρευνας και της έκτασης ανάλυσής του.

Το θέμα της Διπλωματικής Διατριβής φέρει τον τίτλο *«Μετεπεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και επαγγελματίες μεταφραστές: η συμβολή της εκπαίδευσης στη μείωση του φόρτου και τη βελτίωση της ποιότητας»* και άπτεται των επιστημονικών πεδίων της Θεωρίας και Πράξης της Μετάφρασης, της Διδακτικής της Μετάφρασης, των Νέων Τεχνολογιών στη Μετάφραση, της Γνωσιακής Επιστήμης, της Γνωστικής Ψυχολογίας, της Τεχνητής Νοημοσύνης, της Γλωσσολογίας και της Φιλοσοφίας του Νου κατ' επέκταση.

Η επιλογή του θέματος έγινε με εφαλτήριο την παρουσίαση της γράφουσας σε διαδικτυακό σεμινάριο της Ένωσης παγκοσμιοποίησης και επιχώριας προσαρμογής, GALA (*Globalization and Localization Association*), με θέμα τις προκλήσεις που θέτει η ΜΤΡΕ, αφενός στο διαχειριστικό σκέλος του επαγγελματικού μεταφραστικού περιβάλλοντος και αφετέρου στο εκπαιδευτικό σκέλος με στόχο τη διαμόρφωση ενός επαγγελματικού μοντέλου εκπαίδευσης για την ΜΤΡΕ που θα είναι συγχρονισμένο με το ακαδημαϊκό πρόγραμμα σπουδών μετάφρασης έτσι ώστε να ανατροφοδοτείται απρόσκοπτα η αλυσίδα πανεπιστήμιο-επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον με γνώμονα ένα κοινό προφίλ, κατάλληλες δεξιότητες και σαφώς προσδιορισμένη ροή εργασίας του επαγγελματία που επιτελεί την ΜΤΡΕ.

Με αυτήν τη βάση και την προοπτική, λαμβάνοντας υπόψη ότι το ως άνω θέμα συγκεντρώνει το ενδιαφέρον της ακαδημαϊκής και της επαγγελματικής κοινότητας, όπως προκύπτει από τη δημοσκόπηση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του ίδιου διαδικτυακού σεμιναρίου, το αντικείμενο μελέτης της προκείμενης διδακτορικής διατριβής είναι η συμβολή

της εκπαίδευσης στη μείωση του φόρτου MTPE και τη βελτίωση της ποιότητας στο επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον με εργαλεία τη μεθοδολογία της έρευνας και την εμπειρική έρευνα και στόχο την επινόηση ενός πρωτοκόλλου εκπαίδευσης επαγγελματιών μεταφραστών στο πλαίσιο της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξής τους, με πειράματα σε διάφορα επαγγελματικά μεταφραστικά περιβάλλοντα και ποσοτική και ποιοτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Η επιλογή του θέματος αποσκοπεί στην αναζήτηση λύσεων και απαντήσεων σε σύγχρονα προβλήματα που σχετίζονται με το προφίλ του επαγγελματία μεταφραστή μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και τον φόρτο MTPE, τόσο ποσοτικά ως προς τον χρόνο και την παραγωγικότητα όσο και ποιοτικά ως προς όλες τις εκφάνσεις του (ψυχολογική, γνωσιακή, χρονική, τεχνική), όπως αυτά τα προβλήματα ανακύπτουν μέσα σε ένα απαιτητικό επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον με χρήση νέων τεχνολογιών, το οποίο εν προκειμένω είναι το γραφείο του μεταφραστή με σκοπό την οικολογική εγκυρότητα των δεδομένων.

Η εν λόγω μελέτη εγείρει ερωτήματα σχετικά αφενός με τον τρόπο μέτρησης του φόρτου MTPE, τον τρόπο με τον οποίο αυτός συγκρίνεται με τον μεταφραστικό φόρτο και τον τρόπο με τον οποίο ο φόρτος MTPE μπορεί να μειωθεί μέσα από την εκπαίδευση και να βελτιώσει την ποιότητα, ενώ προσπαθεί να δώσει τη δυνατότητα σκιαγράφησης μιας μεθόδου εκπαίδευσης που θα συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικότητας, τη μείωση του χρόνου MTPE, με τον χρόνο να θεωρείται η πιο απτή και οικονομικά σημαντική πτυχή του φόρτου MTPE για τον επαγγελματικό κλάδο της μετάφρασης συναρτήσει των τεχνικών, γνωσιακών και ψυχολογικών παραμέτρων, και τη βελτίωση της ποιότητας.

Στόχος της είναι να αναδείξει τη θεωρητική και πρακτική συμβολή της εκπαίδευσης στη μέτρηση, εκτίμηση, πρόβλεψη και μείωση του φόρτου MTPE, καθώς και την αξιολόγηση και βελτίωση της ποιότητας με τελικό προϊόν της έρευνας τη δημιουργία ενός εκπαιδευτικού πρωτοκόλλου και μοντέλου MTPE για επαγγελματίες μεταφραστές.

Ως εκ τούτου, η επιστημονική προσέγγιση του θέματος συνεπάγεται μια ελεγχόμενη ορθολογική πορεία κριτικής αναζήτησης, την αλληλοεξαρτώμενη φύση των μερών της πορείας και την ύψιστη σημασία του προβλήματος και της προβληματικής του, όπως αυτή διατυπώνεται ακολούθως.

Ο ποιοτικός στόχος που τίθεται είναι η σύνθεση αξιόλογης πρωτότυπης μελέτης με σημείο εκκίνησης τις διαχρονικές θεωρητικές προσεγγίσεις και σημείο αφετηρίας νέες ερμηνείες των δεδομένων και νέες προτάσεις προσέγγισης του θέματος μέσω έρευνας, βιβλιογραφικής ενημέρωσης, αξιοποίησης ερευνητικά πρωτότυπου υλικού, δειγματοληψίας, πειραμάτων, και τελικά γόνιμης κριτικής και αντικειμενικής αντιμετώπισης του θέματος.

Ως εκ τούτου, η εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής πληροί τους κανόνες δεοντολογίας της έρευνας, ως πορείας επίτευξης αξιόπιστων λύσεων σε προβλήματα, διαμέσου της προγραμματισμένης και συστηματικής συλλογής, ανάλυσης και ερμηνείας δεδομένων.

1.2 Θεματικές ενότητες και προβληματική

Το θέμα αρθρώνεται σε τρία σκέλη ισομερούς έρευνας και ανάλυσης: το θεωρητικό πλαίσιο, το πρακτικό με τη διεξαγωγή της εμπειρικής μελέτης και το σκέλος εκείνο στο οποίο συντίθενται τα θεωρητικά και πρακτικά συμπεράσματα, με την αξιολόγηση των δεδομένων και την εξαγωγή συμπερασμάτων, όπου εναποτίθεται η καινοτομία, η προοπτική της έρευνας και η αξιολόγηση της συμβολής της στην Επιστήμη της Μετάφρασης και το επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον.

Σε θεωρητικό επίπεδο, βάση της έρευνας αποτελεί η θεωρητική προσέγγιση στη διαδικασία της MTPE σε αντιπαραβολή με τη διαδικασία της μετάφρασης ως προς το σύνολο των δεξιοτήτων, των πνευματικών και των γνωσιακών διεργασιών, οι οποίες αποτελούν αντικείμενο αμφοτέρων της Μεταφρασιολογίας και της Γνωσιακής Επιστήμης, αποκαλύπτοντας τα σημεία στα οποία συγκλίνουν και τα σημεία στα οποία αποκλίνουν οι δύο διαδικασίες.

Η προέκταση του θεωρητικού αυτού επιπέδου συναντάει το σημείο αφετηρίας της συγκεκριμενοποίησης του θέματος, από όπου και επεκτείνεται το θεωρητικό σκέλος της έρευνας που αφορά στη θεωρία της MTPE του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και στην καταγραφή των ειδών MTPE με βάση τα λάθη της μηχανής όπως προκύπτουν από τη διαχρονική, τη συγχρονική έρευνα και την έρευνα σε σύγχρονο επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον εταιρικής μορφής. Σε αυτό το επίπεδο μελέτης, αναλύεται η δομή, η λειτουργία και οι ανάγκες και απαιτήσεις ενός επαγγελματικού μεταφραστικού περιβάλλοντος εταιρικής μορφής αναφορικά με την MTPE και τους μετεπεξεργαστές, τον ρόλο τους, την εκπαίδευση και την αξιολόγησή τους μέσω συνδυασμού διαφόρων μεθόδων, οι οποίες παρουσιάζονται αναλυτικά και σχολιάζονται κριτικά, αντικειμενικά και εποικοδομητικά βάσει του θεωρητικού και γνωσιακού υποβάθρου.

Ο θεωρητικός πυρήνας της έρευνας επεκτείνεται στο κομβικό κεφάλαιο της θεώρησης της MTPE υπό το πρίσμα της Γνωσιακής Επιστήμης. Σε αυτήν την ενότητα, προσεγγίζεται συγκριτικά η διαδικασία MTPE και η διαδικασία μετάφρασης κειμένου από άνθρωπο ως προς τη γνωσιακή διαδικασία και τον γνωσιακό φόρτο που απαιτείται σε κάθε περίπτωση με έμφαση στην έννοια του νοητικού φόρτου και με στόχο τη διαμόρφωση μιας «οικονομικής

λειτουργίας» με την ελάχιστη χρήση γνωσιακών πόρων κατά τη διαδικασία ΜΤΡΕ και τη μείωση του φόρτου με αντανάκλαση στον χρόνο της εργασίας, την παραγωγικότητα, το γνωσιακό φορτίο του μεταφραστή κατά την ΜΤΡΕ και την ποιότητα του μηχανικά επεξεργασμένου κειμένου.

Γύρω από τον θεωρητικό πυρήνα της διαχρονικής ακαδημαϊκής έρευνας που και της προσέγγισης στην ΜΤΡΕ από την οπτική της βιομηχανίας της μετάφρασης που παρουσιάζονται, περιστρέφεται το θέμα της εκπαίδευσης στην ΜΤΡΕ. Εξετάζεται η διεργασία της ΜΤΡΕ, η ροή εργασίας με τα στάδια της προεπεξεργασίας και της ΜΤΡΕ, τα επίπεδα της ΜΤΡΕ και οι έλεγχοι ποιότητας, η αξιολόγηση και η επισημείωση των λαθών της μηχανικής μετάφρασης, ενώ γίνεται αναφορά στις εκπαιδευτικές προκλήσεις αυτής της ροής εργασίας. Σε ένα δεύτερο επίπεδο, αναλύεται ο ρόλος της μηχανικής μετάφρασης στην ΜΤΡΕ, τα συστήματα μηχανικής μετάφρασης, η τυπολογία των λαθών της νευρωνικής μηχανικής μετάφρασης (*Neural Machine Translation*, NMT), η έννοια της ποιότητας στη ΜΤ και την ΜΤΡΕ, καθώς και η αυτόματη και μη αυτοματοποιημένη αξιολόγηση της μηχανικής μετάφρασης. Αναλύεται η έννοια του φόρτου κατά την ΜΤΡΕ και εξετάζεται σε όλες τις εκφάνσεις του με ποιοτική και ποσοτική προσέγγιση: γνωσιακή, χρονική, τεχνική, ψυχολογική και συναισθηματική.

Το θεωρητικό πλαίσιο ολοκληρώνεται με το πλαίσιο εκπαίδευσης των μεταφραστών. Αναλύονται οι στόχοι της εκπαίδευσης, όπως αυτοί προκύπτουν στο σύγχρονο μεταφραστικό οικοσύστημα και πραγματοποιείται προσέγγιση στο προφίλ του επαγγελματία μεταφραστή στη ροή εργασίας της ΜΤΡΕ, με ανάλυση των δεξιοτήτων ΜΤΡΕ του μεταφραστή και συγκεκριμένα αναπτύσσοντας το θεωρητικό υπόβαθρο για τη στρατηγική ικανότητα, δηλαδή την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων. Με αναφορά στις πρόσφατες θεωρητικές προσεγγίσεις στην εκπαίδευση και μέσα από τη σχετική έρευνα της γράφουσας ταυτοποιούνται οι ανάγκες εκπαίδευσης των επαγγελματιών μεταφραστών.

Με την ολοκλήρωση της θεωρητικής προσέγγισης στην ΜΤΡΕ, η έρευνα περνάει στη μεθοδολογία της έρευνας εστιάζοντας στον ρόλο του μεταφραστή που επιτελεί την ΜΤΡΕ σε επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον και τον προσδιορισμό των δεξιοτήτων του με σκοπό τη δημιουργία του κατάλληλου προφίλ για την εκπαίδευση στην ΜΤΡΕ. Η έμφαση δίνεται στα ερεθίσματα που ενεργοποιούνται κατά την ΜΤΡΕ σε ένα διαδικτυακό περιβάλλον εκμάθησης με κύριο χαρακτηριστικό τη συνεργασία, νοώντας και εξετάζοντας ως ερεθίσματα περιβαλλοντικές παραμέτρους, κείμενα δοκιμασίας, εξωκειμενικές πληροφορίες, περιβάλλοντα εργασίας υπολογιστικών μεταφραστικών εργαλείων, αλλά και κυρίως τα διαφοροποιημένα στυλ επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων του εκάστοτε

μεταφραστή, όπως αυτά αποτυπώνονται στον χρονικό, γνωσιακό και τεχνικό φόρτο.

Με βάση τα προφίλ των μεταφραστών και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη θεωρία και την πράξη, ο μεταφραστής που επιτελεί επεξεργασία κειμένου εξετάζεται υπό το πρίσμα του επαγγελματικού μεταφραστικού περιβάλλοντος εταιρικής μορφής, ως ένας οργανικός ρόλος στο πλαίσιο μιας εταιρείας. Από μια τέτοια προοπτική, φωτίζονται οι εξής πτυχές: η ροή εργασίας της ΜΤΡΕ στο εργασιακό περιβάλλον και ο τρόπος με τον οποίο επηρεάζει η τεχνολογία μετάφρασης, τα μεταφραστικά εργαλεία, οι μηχανές μηχανικής μετάφρασης και το περιβάλλον εργασίας του χρήστη ή/και οι συνδυασμοί αυτών την απόδοση, την ποιότητα και την παραγωγικότητα του μεταφραστή στη μετεπεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου.

Μέσα από αυτήν την ανάλυση, προκύπτει το σύγχρονο και πρακτικό ζήτημα της εύρεσης μιας λύσης για τους επαγγελματίες της μετάφρασης με σκοπό τη μείωση του χρόνου της ΜΤΡΕ, την αύξηση της παραγωγικότητας και τη διατήρηση της ποιότητας σε επίπεδο παρόμοιο με αυτό της μετάφρασης, με την καινοτομία της διατήρησης του γνωσιακού φόρτου του στα χαμηλότερα επίπεδα. Για την ανεύρεση μιας τέτοιας λύσης, στην παρούσα διδακτορική διατριβή εξετάζει τον αντίκτυπο της βελτίωσης της δεξιότητας επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων στον φόρτο.

Με την εδραίωση του θεωρητικού υπόβαθρου της ΜΤΡΕ και του πρακτικού ενδιαφέροντος του ρόλου του μεταφραστή κατά τη μετεπεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και της μέτρησης του φόρτου του, όλη η έρευνα οδηγεί στην πρόταση ενός μοντέλου υπολογισμού του φόρτου των μεταφραστών και κατ' επέκταση της αμοιβής τους, καθώς και ενός μοντέλου εκπαίδευσης στην ΜΤΡΕ που καλύπτει τις επαγγελματικές ανάγκες και υποστηρίζεται από τεχνολογικά μέσα και μεταξύ άλλων την ιδέα δημιουργίας σταθμισμένων πρωτότυπων κειμένων ως προς συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης που βασίζονται σε κατάλληλα προφίλ υποψήφιων μεταφραστών για το εκπαιδευτικό μοντέλο ΜΤΡΕ που προτείνεται, όπως αυτά προκύπτουν από την παρούσα διατριβή και των αντίστοιχων προτύπων μετεπεξεργασμένων κειμένων αναφοράς ως προς τα οποία αξιολογείται κάθε μετεπεξεργαστής κειμένου για τις δεξιότητες, τον φόρτο, την παραγωγικότητα, την ποιότητα και τη συνολική απόδοσή του.

Αυτό το εκπαιδευτικό μοντέλο προτείνει τις βέλτιστες πρακτικές για την επίτευξη του κατάλληλου γνωσιακού φορτίου και τη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας με τη βέλτιστη χρήση των τεχνικών δεξιοτήτων και πόρων σε ένα περιβάλλον συνεργατικής εκμάθησης. Στο πλαίσιο της πρότασης αυτού του εκπαιδευτικού μοντέλου, περιλαμβάνεται η έκθεση των συμπερασμάτων της έρευνας αφενός σε σχέση με τον φόρτο ΜΤΡΕ και της

ποιότητας του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και αφετέρου σε σχέση με τη συμβολή αυτού του εκπαιδευτικού μοντέλου σε όλες τις εκφάνσεις αυτού του φόρτου και στην ποιότητα μέσα από τον συγκερασμό της θεωρίας της μετάφρασης και της πράξης του μεταφραστικού περιβάλλοντος, όπως και η βελτίωση του προτεινόμενου εκπαιδευτικού μοντέλου μέσα από την αξιολόγηση των συμμετεχόντων στην έρευνα της πειραματικής έκδοσής του.

Τέλος, εξετάζεται η συμβολή του στη Διδακτική της Μετάφρασης, στις Νέες Τεχνολογίες και στο σύγχρονο επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον εταιρικής μορφής, καθώς όλη η διαδικασία αναφέρεται στη σύγχρονη μεταφραστική εταιρία και στη σύγχρονη εποχή, που προαπαιτεί τη χρήση νέων τεχνολογιών και εν προκειμένω υπολογιστικών μεταφραστικών εργαλείων, μηχανών μετάφρασης και κατ' επέκταση τεχνητής νοημοσύνης.

1.3 Ερευνητικά ερωτήματα

Η επινόηση ενός μοντέλου εκπαίδευσης για επαγγελματίες μεταφραστές με μείωση του φόρτου MTPE, αύξηση της παραγωγικότητας, μείωση του χρόνου και βελτίωση της ποιότητας πραγματοποιείται με ποσοτική και ποιοτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας για να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα και υποερωτήματα που διατυπώνονται ακολούθως:

1.Η εκπαίδευση επηρεάζει την ποιότητα του μετεπεξεργασμένου κειμένου;

α. Η εκπαίδευση στα λάθη της μηχανικής μετάφρασης σε έναν συγκεκριμένο τομέα μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα του μετεπεξεργασμένου κειμένου;

β. Η ταυτοποίηση και κατηγοριοποίηση πιθανών λαθών του πρωτότυπου κειμένου μπορεί να αποτελέσει υλικό για εκπαίδευση και να βελτιώσει την ποιότητα;

γ. Η ταυτοποίηση και κατηγοριοποίηση λαθών MTPE μπορεί να αποτελέσει υλικό για την εκπαίδευση και να βελτιώσει την ποιότητα;

2. Η εκπαίδευση επηρεάζει τον χρονικό και τεχνικό φόρτο της MTPE;

α. Η εκπαίδευση στα λάθη της μηχανικής μετάφρασης σε έναν συγκεκριμένο τομέα μπορεί να επηρεάσει τον χρονικό και τεχνικό φόρτο της MTPE;

β. Η ταυτοποίηση και κατηγοριοποίηση γλωσσικών φαινομένων και δομών του πρωτότυπου κειμένου μπορεί να αποτελέσει υλικό για εκπαίδευση και να επηρεάσει τον χρονικό και τεχνικό φόρτο της MTPE;

γ. Η ταυτοποίηση και κατηγοριοποίηση λαθών MTPE μπορεί να αποτελέσει υλικό για την εκπαίδευση και να και να επηρεάσει τον χρονικό και τεχνικό φόρτο της MTPE;

3. Η εκπαίδευση επηρεάζει τη στάση του μετεπεξεργαστή μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου ως προς την MTPE;

α. Η στάση του μετεπεξεργαστή μεταφρασμένου κειμένου ως προς την MTPE μηχανικής μετάφρασης επηρεάζει την απόδοσή του ως προς την ποιότητα όταν δεν υπάρχει η παράμετρος της αμοιβής;

β. Η στάση του μετεπεξεργαστή μεταφρασμένου κειμένου ως προς την MTPE μηχανικής μετάφρασης επηρεάζει τον χρονικό και τεχνικό φόρτο της MTPE όταν δεν υπάρχει η παράμετρος της αμοιβής;

4. Ποιο προφίλ επαγγελματία μεταφραστή είναι πιο παραγωγικό και με καλύτερα αποτελέσματα ως προς την ποιότητα;

α. Ποιες είναι οι ικανότητες που πρέπει να έχει ένας επαγγελματίας μετεπεξεργαστής μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου;

β. Ποια είναι τα πιο αποδοτικά προφίλ επαγγελματιών μετεπεξεργαστών μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου;

5. Διαμορφώνεται ένα εκπαιδευτικό μοντέλο μέσα από τη διάδραση εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων και ποια είναι η αξιολόγησή του;

α. Ποια σημεία χρειάζεται να ληφθούν υπόψη και να καλυφθούν κατά τη δημιουργία ενός μοντέλου εκπαίδευσης για επαγγελματίες μεταφραστές όπως αυτά προκύπτουν από εκπαιδευόμενους και εκπαιδευτές;

β. Χρειάζεται να δημιουργηθεί ένα εκπαιδευτικό μοντέλο επαγγελματιών μεταφραστών στην MTPE με επίπεδα εκπαίδευσης ανάλογα με τα επίπεδα ικανοτήτων και το προφίλ τους;

1.4 Ερευνητικό πλαίσιο: μέθοδοι, μέσα και εργαλεία

Το υλικό έρευνας περιλαμβάνει ενδεικτικά ανάλυση: α) ανώνυμων συνεντεύξεων και ερωτηματολογίων δεξιοτήτων και ικανοτήτων μεταφραστών και μετεπεξεργαστών μηχανικά μεταφρασμένων κειμένων της εταιρείας, των οποίων τα πεδία ερωτήσεων θα καθορίζουν και θα αιτιολογούν τα κριτήρια επιλογής τους, β) ανώνυμων βιογραφικών σημειωμάτων, γ) μετρήσεων όπως αυτές προκύπτουν από μεταφραστικά εργαλεία και προσαρμοσμένα εταιρικά εργαλεία μέτρησης ποιότητας, παραγωγικότητας και χρόνου, και δ) ένα συλλογικό εκπαιδευτικό μοντέλο.

Ως εκ τούτου, η διδακτορική διατριβή βασίζεται σε πολυμεθοδολογική έρευνα και προσέγγιση, με τριγωνοποίηση των δεδομένων και με συνθήκες τέτοιες ώστε να λαμβάνεται υπόψη η οικολογική εγκυρότητα και να εξασφαλίζεται η εγκυρότητα των πειραματικών εργασιών.

1.5 Κατάλογος σχετικών δημοσιεύσεων

Ένα μέρος της εργασίας που περιγράφεται στην παρούσα διατριβή παρουσιάστηκε σε προηγούμενα δημοσιευμένα άρθρα που υποβλήθηκαν σε αξιολογημένα από ομότιμους έλεγχο πρακτικά συνεδρίων. Παρακάτω βρίσκεται η λίστα αυτών των άρθρων. Είναι ονομασμένα Άρθρο 1, Άρθρο 2, κ.ο.κ. και γίνεται αναφορά σε αυτά περαιτέρω στο κείμενο. Παρουσιάζονται σύμφωνα με τη σειρά που αντιστοιχεί στους στόχους αυτής της έρευνας που περιεγράφηκαν παραπάνω, δηλαδή η σειρά δεν είναι απαραίτητα χρονολογική.

Ως εκ τούτου, το Άρθρο 1 πραγματεύεται το προφίλ του μεταφραστή που εκτελεί την MTPE, τον ρόλο και την προοπτική του μετεπεξεργαστή και τις προκλήσεις εκπαίδευσης που δίνουν τον χώρο και την αιτία ύπαρξης της παρούσας έρευνας. Το Άρθρο 2 στο ίδιο πνεύμα προσεγγίζει στη ροή εργασίας της MTPE και μεταβαίνει στις ανάγκες εκπαίδευσης των επαγγελματιών μετάφρασης, των μεταφραστών και των ακαδημαϊκών, ώστε να προσεγγίσει τα κενά της εκπαίδευσης συνολικά. Το Άρθρο 3 αποτελεί προέρευνα του παρόντος ερευνητικού έργου, όπως παρουσιάζεται στο Κεφάλαιο 6 και διερευνά τον αντίκτυπο της εκπαίδευσης στην παραγωγικότητα κατά την MTPE των επαγγελματιών γλωσσικών υπηρεσιών, ώστε να προκύψουν στοιχεία για τη συμβολή της εκπαίδευσης στον τεχνικό και χρονικό φόρτο. Το Άρθρο 4 αποτελεί μια προέρευνα του Άρθρου 5 σχετικά με τον αποτελεσματικότερο τρόπο σύνταξης οδηγιών για την MTPE και το Άρθρο 5 συνοψίζει τα αποτελέσματα της προέρευνας και προχωράει στην πρόταση μιας τυποποιημένης τυπολογίας σύνταξης οδηγιών για την MTPE. Το Άρθρο 6 αναφέρεται στη μελλοντική έρευνα με τη διερεύνηση της εμπειρίας και του φόρτου των μεταφραστών με χρήση MT και παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης (*Generative Artificial Intelligence*, GenAI).

Άρθρο 1. Gene, V. (2020). The Role and Perspective of Post-Editor: What are the Training Challenges, *Proceedings of Translating & The Computer 42*, pp. 07-15, 18-20 November 2020.

Άρθρο 2. Gene, V. (2021). The Post-Editing Workflow: Training Challenges for LSPs, Post-Editors and Academia, *Proceedings of Translation and Interpreting Technology Online*, pp. 187-198, 5-7 July 2021.

Άρθρο 3. Gene, V. (2022). The Impact of Training on the Post-Editing Productivity of Language Professionals: What Are the Benefits?, *Proceedings of the International Conference New Trends in Translation and Technology, NeTTT 2022*, pp. 17-26, 4-6 July 2022, Rhodes Island Greece.

Άρθρο 4. Gene, V., Guerrero, L. (2020). Drafting Effective Machine Translation Guidelines, *Proceedings of Translating and The Computer 43*, pp. 43-54, 16-18 November 2021

Άρθρο 5. Gene, V., Guerrero, L. (2022). A Study Towards a Standardized Typology of Machine Translation Post-Editing Guidelines: A Suggested Template for Language Professionals, *Proceedings of Translating and the Computer 44*, 24-25 November 2022, European Convention Center Luxembourg (ECCL).

Άρθρο 6. Gene, V., Sosoni, V., Sánchez-Gijón, P., Charalampidou, P. and Do Campo Bayón, M. (2024). Exploring Students' Experience with CAT-Integrated MT and Gen AI: Translating Creative Texts in BWX. *Proceedings of the International Conference New Trends in Translation and Technology, NeTTT 2024*, pp. 76-90, 3-6 July 2024, Varna, Bulgaria.

1.6 Δομή της διατριβής

Για τη δημιουργία ενός πρωτοκόλλου και μοντέλου εκπαίδευσης επαγγελματιών μεταφραστών στην MTPE, η διπλωματική διατριβή προσεγγίζει το θέμα της MTPE στο πλαίσιο του λειτουργικού προσδιορισμού της έτσι ώστε να θέσει ένα θεωρητικό υπόβαθρο που να πλαισιώνει το πείραμα και να τεκμηριώνεται μέσα από τη διαχρονική και σύγχρονη έρευνα και βιβλιογραφία ώστε να προκύψει ένα εκπαιδευτικό μοντέλο επαγγελματιών μεταφραστών στην MTPE.

Η δομή της διατριβής αρθρώνεται σε τέσσερα μέρη: Εισαγωγή, Θεωρητικό πλαίσιο, Μεθοδολογία της έρευνας και Αξιολόγηση δεδομένων. Η διατριβή εκτείνεται σε οκτώ κεφάλαια. Η Εισαγωγή αποτελείται από το πρώτο κεφάλαιο, το Θεωρητικό πλαίσιο εκτείνεται στο δεύτερο και τρίτο κεφάλαιο, η Μεθοδολογία της έρευνας στο τέταρτο και πέμπτο κεφάλαιο, η Αξιολόγηση δεδομένων στο έβδομο και το όγδοο κεφάλαιο.

Στην Εισαγωγή, παρουσιάζεται η θεματική της διπλωματικής διατριβής, οι θεματικές ενότητες και η προβληματική. Σε αυτό το κεφάλαιο, αναλύονται τα ερευνητικά ερωτήματα, τα οποία περιστρέφονται γύρω από τον αντίκτυπο ενός εκπαιδευτικού μοντέλου στην MTPE λαθών μηχανικής μετάφρασης, στον φόρτο του επαγγελματία μεταφραστή και στη βελτίωση της ποιότητας. Τα ερευνητικά ερωτήματα σχετίζονται με την επίδραση της ταυτοποίησης και

κατηγοριοποίησης γλωσσικών φαινομένων στον χειρισμό του φόρτου. Εξετάζουν επίσης τη στάση του μεταφραστή που επιτελεί την MTPE του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και την επίδρασή της στην ποιότητα και τον χρόνο MTPE, με απουσία της παραμέτρου αμοιβής. Μέσα από αυτά τα ερωτήματα, διερευνώνται τα προφίλ επαγγελματιών μεταφραστών μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, εστιάζοντας στις ικανότητες που απαιτούνται και στα αποδοτικά προφίλ που οδηγούν σε ποιοτικό προϊόν. Τέλος, διερευνάται ένα εκπαιδευτικό μοντέλο για επαγγελματίες μεταφραστές, λαμβάνοντας υπόψη τη διάδραση μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων, καθώς και τα σημεία που πρέπει να εξεταστούν κατά τη δημιουργία του.

Το δεύτερο κεφάλαιο επικεντρώνεται στην επισκόπηση του προβλήματος που προκύπτει με τη μετάβαση από τη μετάφραση κειμένου στην MTPE. Καταρχάς, αναλύεται η μετάβαση από την παραδοσιακή μετάφραση στη MT, εστιάζοντας στον ορισμό της μετάφρασης και της MTPE, καθώς και στη σχετική έρευνα και ζήτηση σε αυτόν τον τομέα. Στη συνέχεια, εξετάζονται τα είδη της MT, περιγράφοντας την τυπολογία των λαθών που μπορεί να παρουσιάζει η MT και τον τρόπο αξιολόγησης και επισημείωσης αυτών των λαθών. Εξετάζεται η έννοια του φόρτου στην MTPE, με την ανάλυση των ειδών του φόρτου όπως αυτά προκύπτουν μέσα από τη διαδικασία της MTPE. Τέλος, παρέχεται μια επιγραμματική επισκόπηση του προβλήματος που προκύπτει με τη μετάβαση στη MT και την MTPE.

Στο τρίτο κεφάλαιο, εξετάζεται το πλαίσιο εκπαίδευσης των μεταφραστών. Πρώτον, αναλύονται οι γενικοί στόχοι της εκπαίδευσης, προσδιορίζοντας τις παραμέτρους που κατευθύνουν τη διαδικασία εκπαίδευσης των μεταφραστών. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται το σύγχρονο μεταφραστικό οικοσύστημα, επισημαίνοντας τα εργαλεία και τα συστήματα που χρησιμοποιούνται στο σύγχρονο περιβάλλον. Εξετάζεται το προφίλ του επαγγελματία μεταφραστή που ασχολείται με τη μετεπεξεργασία, με τη διερεύνηση των απαραίτητων δεξιοτήτων, όπως η επίλυση προβλημάτων και η λήψη αποφάσεων. Γίνεται εκτενής ανάλυση της εκπαίδευσης των επαγγελματιών μεταφραστών στη MT και των πρόσφατων προσεγγίσεων σε αυτόν τον τομέα. Αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των προσεγγίσεων εκπαίδευσης και ταυτοποιούνται οι ανάγκες για περαιτέρω εκπαίδευση. Τέλος, παρέχεται μια συνοπτική επισκόπηση για μια συνολική κατανόηση του πλαισίου εκπαίδευσης των μεταφραστών.

Το τέταρτο κεφάλαιο επικεντρώνεται στην έρευνα της μεταφραστικής διαδικασίας. Προσφέρει εμβάθυνση στο θεωρητικό υπόβαθρο της έρευνας. Παρουσιάζει στρατηγικές μετάφρασης, διακρίνει τις διαφορές μεταξύ νέων και έμπειρων επαγγελματιών μεταφραστών, εξετάζει τη γραμμικότητα της μεταφραστικής διαδικασίας, και ασχολείται με τη μέτρηση του γνωσιακού φόρτου. Επιπροσθέτως, αναλύει τον αριθμό και το είδος των συμμετεχόντων, καθώς και το είδος κειμένου και την έκταση, ενώ παρουσιάζει και τις μεθοδολογίες συλλογής

δεδομένων. Στο επόμενο επίπεδο, το κεφάλαιο εξετάζει μεθοδολογίες παρακολούθησης της παραγωγής κειμένου και εργαλεία, παρέχοντας ενδελεχή ανάλυση των δυνατών σημείων και των αδυναμιών. Η ανάλυση του πρωτότυπου κειμένου ως μεθοδολογία έρευνας ολοκληρώνει το κεφάλαιο, επισημαίνοντας τις κύριες επιδιώξεις και αποτελέσματα.

Το πέμπτο κεφάλαιο πραγματεύεται τον σχεδιασμό της έρευνας, τη συλλογή δεδομένων και την επιλογή μεθόδου. Αρχικά, γίνεται μια εισαγωγή στο θέμα, ενώ στη συνέχεια πραγματοποιείται συνοπτική περιγραφή των φάσεων της έρευνας. Επικεντρώνεται στη θεωρητική προσέγγιση της μεθοδολογίας, περιλαμβάνοντας τις ανεξάρτητες και εξαρτημένες μεταβλητές, τον λειτουργικό προσδιορισμό, και την εγκυρότητα. Ένα σημαντικό κομμάτι αφιερώνεται στα κριτήρια αξιολόγησης του μεταφραστικού εξαγόμενου, με έμφαση στον γνωσιακό, χρονικό, τεχνικό, και ψυχολογικό φόρτο. Ακολούθως, περιγράφεται ο σχεδιασμός της έρευνας και η υλοποίηση των διαφόρων φάσεων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης μεταφραστικών δυσκολιών και της προετοιμασίας των κειμένων για το μεταφραστικό εργαλείο. Το κεφάλαιο κλείνει με τη συλλογή δεδομένων, παρουσιάζοντας τις μεθόδους όπως το ερωτηματολόγιο, η αξιολόγηση εντός του μεταφραστικού εργαλείου και η συνέντευξη. Επίσης, εξηγείται ο λόγος πίσω από την επιλογή κριτηρίων αξιολόγησης για το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο και περιγράφεται η διαδικασία της επιλογής της μεθόδου, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων, των ενοτήτων εκπαίδευσης, και της μορφής του εκπαιδευτικού μοντέλου.

Το έκτο κεφάλαιο παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας, με διακριτή αναφορά στα αποτελέσματα της προέρευνας και της κύριας έρευνας. Στην αρχή, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα προέρευνας, με την περιγραφή της μεταφραστική δοκιμασίας πριν από την εκπαίδευση. Η ποσοτική αξιολόγηση και η ποιοτική αξιολόγηση αναλύονται ξεχωριστά, καθώς και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από αυτές. Ακολούθως, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της μεταφραστικής δοκιμασίας μετά την εκπαίδευση, με παρόμοια διακριτά κριτήρια αξιολόγησης. Σημαντικό μέρος του κεφαλαίου αφιερώνεται στη συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων πριν από και μετά την εκπαίδευση. Ομοίως, γίνεται διάκριση μεταξύ ποσοτικής και ποιοτικής αξιολόγησης, με την παρουσίαση συμπερασμάτων που βασίζονται στην παρατήρηση των διαφορών. Τέλος, το κεφάλαιο κλείνει με την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών αναγκών των μεταφραστών και παρέχει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Το έβδομο κεφάλαιο εστιάζει στην παρουσίαση μιας πρότασης εκπαιδευτικού μοντέλου για την MTPE. Αναλύονται οι βασικοί πυλώνες του μοντέλου, περιγράφοντας τις διάφορες φάσεις και τα στάδια της εκπαίδευσης. Επίσης, αναδεικνύονται οι πιθανές

προσεγγίσεις και μεθοδολογίες που μπορούν να υιοθετηθούν στο πλαίσιο αυτού του μοντέλου.

Το όγδοο κεφάλαιο περιέχει τα συμπεράσματα της έρευνας. Στην περίληψη της συνεισφοράς της έρευνας, επισημαίνονται τα βασικά ευρήματα και η σημασία τους στο πλαίσιο της επισκόπησης του προβλήματος. Στη συνέχεια, γίνεται ανασκόπηση των ερευνητικών ερωτημάτων, αναλύονται τα δυνατά σημεία και περιορισμοί της έρευνας, και γίνεται αναφορά σε μελλοντική έρευνα. Το κεφάλαιο κλείνει με την πόρτα ανοιχτή για μελλοντικές εφαρμογές στον τομέα της μετάφρασης και της MTPE, αυτού ως αποτελέσματος τεχνητής νοημοσύνης (*Artificial Intelligence*, AI) με τη χρήση υποβοηθούμενων από τεχνητή νοημοσύνη εφαρμογών μετάφρασης σε ένα σύγχρονο μεταφραστικό οικοσύστημα.

1.7 Σύνοψη διατριβής

Η εξέλιξη της τεχνολογίας της μετάφρασης με την ανάπτυξη των υπολογιστικών εργαλείων οδηγεί συγχρονικά σε ένα σημείο γεφύρωσης δύο κόσμων: του συμβατικού κόσμου της μετάφρασης από άνθρωπο και του προοδευτικού κόσμου της MTPE μεταφρασμένου κειμένου από μηχανή. Αυτό που είναι προφανές είναι ότι ο προοδευτικός κόσμος της MTPE δεν μπορεί παρά να προκύψει από τη μετεγκατάσταση σε αυτόν επαγγελματιών μεταφραστών που συνιστούν μέρος του συμβατικού κόσμου της μετάφρασης.

Η καινοτομία του θέματος της παρούσας πρότασης είναι η δημιουργία της γέφυρας που θα οδηγήσει σε αυτήν τη νέα, εξελιγμένη τεχνολογικά πραγματικότητα, σε αυτόν τον νέο κόσμο που θα εδραιωθεί πάνω στις προγενέστερες γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία, προσαρμόζοντάς τες στο νέο περιβάλλον, δημιουργώντας μια νέα κουλτούρα και αξιοποιώντας στο έπακρο τον πλούτο του. Αυτή η γέφυρα είναι η γέφυρα της εκπαίδευσης που θα ανοίξει νέες δυνατότητες κατά τη μετάβαση των επαγγελματιών μεταφραστών στην εξελιγμένη εποχή της MTPE.

Ο σκοπός της Διδακτορικής Διατριβής είναι να επινοήσει ένα πρωτόκολλο και μοντέλο εκπαίδευσης επαγγελματιών μεταφραστών για την MTPE και να αποδείξει με ποσοτική και ποιοτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας τα οφέλη και την αξία που έχει η πρακτική εφαρμογή του για τον ίδιο τον επαγγελματία μετεπεξεργαστή κειμένου, το επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον, την ακαδημαϊκή κοινότητα και την επιστήμη της μετάφρασης κατ' επέκταση.

Σε μια ευρύτερη βάση, επιδιώκεται να αποδειχθεί ότι η εν τω βάθει γνώση αυτού του νέου επιστημονικού πεδίου της MTPE και η διαλεύκανση των γκρίζων σημείων που αφορούν τις ικανότητες, το προφίλ, τη ροή εργασίας, τον φόρτο και το γνωσιακό φορτίο του

μετεπεξεργαστή κειμένου θα οδηγήσουν στην πλήρη αξιοποίηση και αποδοχή των υπολογιστικών εργαλείων της μετάφρασης ανοίγοντας δρόμους συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Μέρος ΙΙ. Θεωρητικό πλαίσιο

Η καινοτομία του θέματος της παρούσας πρότασης είναι η δημιουργία της γέφυρας που θα οδηγήσει σε αυτήν τη νέα, εξελιγμένη τεχνολογικά πραγματικότητα, σε αυτόν τον νέο κόσμο που θα εδραιωθεί πάνω στις προγενέστερες γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία, προσαρμόζοντάς τες στο νέο περιβάλλον, δημιουργώντας μια νέα κουλτούρα και αξιοποιώντας στο έπακρο τον πλούτο του. Αυτή η γέφυρα είναι η γέφυρα της εκπαίδευσης που θα ανοίξει νέες δυνατότητες κατά τη μετάβαση των επαγγελματιών μεταφραστών στην εξελιγμένη εποχή της MTPE.

Κεφάλαιο 2. Επισκόπηση του προβλήματος

2.1 Μετάφραση και MTPE

Οι τεχνολογικές εξελίξεις έχουν οδηγήσει σε πρωτόγνωρες αλλαγές στη μετάφραση ως μέσο διαπολιτισμικής επικοινωνίας, με δύο από αυτές να είναι οι πιο σημαντικές στην πρόσφατη ιστορία της επαγγελματικής μετάφρασης των τελευταίων 30 ετών: τα εργαλεία μετάφρασης υποβοηθούμενης από υπολογιστή (*Computer-Assisted Translation*, CAT) και η MT.

Σύμφωνα με την ιστορική αναδρομή του Hutchins (2005), οι απαρχές της MT εντοπίζονται στον 17ο αιώνα, με σημαντική πρόοδο να σημειώνεται τον 20ό αιώνα μέσω καινοτόμων ευρεσιτεχνιών από τους Georges Artsrouni και Petr Trojanskij το 1933, και περαιτέρω εξελίξεις τη δεκαετία του 1940 και του 1950 από ερευνητές όπως οι Warren Weaver και Andrew Booth. Τα πρώτα συστήματα MT, όπως το έργο IBM-Georgetown του 1954, ανέδειξαν την προοπτική της MT, αλλά και τις προκλήσεις στη μετάφραση σύνθετων γλωσσικών δομών. Το ερευνητικό πεδίο διχοτομήθηκε σε εμπειρικές μεθόδους και θεωρητικές προσεγγίσεις επικεντρωμένες στη σύνταξη και τη γραμματική.

Τη δεκαετία του 1960, η MT αντιμετώπισε σημαντικά εμπόδια λόγω περιορισμών στους υπολογιστικούς πόρους και την ανάγκη ανθρώπινης παρέμβασης, όπως επισημαίνεται στην αναφορά της Συμβουλευτικής Επιτροπής Αυτόματης Επεξεργασίας Γλωσσών (*Automatic Language Processing Advisory Committee*, ALPAC) του 1966, η οποία αμφισβήτησε την εφικτότητα της αυτόματης μετάφρασης υψηλής ποιότητας. Παρά την πτώση του ενδιαφέροντος για την MT μετά την αναφορά της ALPAC, η αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος ήρθε τη δεκαετία του 1970 και του 1980 με την ανάπτυξη συστημάτων βασισμένων σε

μεταφορά και εφαρμογές για συγκεκριμένους τομείς. Αυτή η περίοδος είδε την άνοδο εμπορικών συστημάτων όπως το Systran και το Logos, και η πρόοδος στην επεξεργασία φυσικής γλώσσας (*Natural Language Processing*, NLP) οδήγησε σε πιο εξελιγμένες προσεγγίσεις, όπως η ενοποίηση και οι περιοριστικές μορφές.

Τις δεκαετίες του 1980 και του 1990, η ενσωμάτωση των CAT οδήγησε στην ανάπτυξη «σταθμών εργασίας μεταφραστών» και πρόοδο στη SMT και τη μετάφραση βασισμένη σε παραδείγματα (*Example-Based Machine Translation*, EBMT). Παρά τις σημαντικές εξελίξεις, τα προβλήματα παραμένουν, ιδιαίτερα για λιγότερο ομιλούμενες γλώσσες. Η άφιξη του Διαδικτύου στα μέσα της δεκαετίας του 1990 επηρέασε περαιτέρω την ανάπτυξη της MT με διαδικτυακές υπηρεσίες μετάφρασης και την εξάπλωση λιγότερο αξιόπιστων εργαλείων, τονίζοντας την ανάγκη για συνεχή εξέλιξη και καινοτομία στην τεχνολογία MT.

Αυτή η τεχνολογία έχει αυξήσει την παραγωγικότητα και την ποιότητα στη μετάφραση, υποστηρίζοντας τη διεθνή επικοινωνία και αποδεικνύοντας την αυξανόμενη ανάγκη για καινοτόμες τεχνολογικές λύσεις στο παλαιό πρόβλημα του γλωσσικού φραγμού. Ωστόσο, αυτά τα εργαλεία αντιπροσωπεύουν επίσης σημαντικές προκλήσεις και αβεβαιότητα για τον κλάδο της μετάφρασης και τη βιομηχανία.

Ως σταθερός παράγοντας στην ανθρώπινη εξέλιξη, η μετάφραση έχει διαδραματίσει κρίσιμο ρόλο στη διαπολιτισμική επικοινωνία, καθώς επιτρέπει την ανταλλαγή γνώσεων και πολιτισμού μεταξύ διαφορετικών γλωσσών. Αυτή η διάδοση πληροφοριών μπορεί να εντοπιστεί από τον αρχαίο κόσμο μέχρι τη βιομηχανική εποχή και τη σημερινή εποχή της παγκοσμιοποίησης. Ο Cronin (2013) υποστηρίζει ότι κάθε μορφή παγκόσμιας αλληλεπίδρασης δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς διαγλωσσικές δραστηριότητες και έτσι η παγκοσμιοποίηση σημαίνει μετάφραση.

Παραδοσιακά, ο μεταφραστής έχει διαδραματίσει αυτόν τον ρόλο με την παροχή υπηρεσιών επαγγελματικής μετάφρασης τελώντας τη διαγλωσσική και διαπολιτισμική επικοινωνία, με αποτέλεσμα τη δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες. Με την έκρηξη του ψηφιακού περιεχομένου και τη χρήση του διαδικτύου (2005), η παραδοσιακή ανθρώπινη μετάφραση απλά δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες μετάφρασης της σημερινής εποχής.

Σύμφωνα με τον Doherty (2016, σ. 949), παρά τη σταθερή αύξηση του αριθμού των αγγλόφωνων χρηστών στο διαδίκτυο, άλλες παγκόσμιες γλώσσες όπως τα Κινεζικά, τα Ισπανικά, τα Αραβικά και τα Ρωσικά έχουν εμφανίσει αξιοσημείωτη αύξηση στη χρήση. Αυτό επισημαίνει την ανάγκη για διαφοροποίηση και εστίαση σε πολλαπλές γλώσσες στον κλάδο της μετάφρασης. Επιπροσθέτως, παρά τη συνεχή αύξηση της αγοράς των γλωσσικών υπηρεσιών μετάφρασης, οι τιμές μετάφρασης ανά λέξη συνεχίζουν να μειώνονται, καθώς οι

πιέσεις στον προϋπολογισμό και η αυξημένη αποδοχή τεχνολογιών μετάφρασης επηρεάζουν την αγορά.

Με τους χρήστες του Διαδικτύου να αριθμούν δισεκατομμύρια και την ανάπτυξη να έχει αυξητική τάση, οι τεχνολογίες μετάφρασης καλούνται να παρέχουν λύσεις σε αυτήν την έκρηξη περιεχομένου που οι παραδοσιακές ανθρώπινες διαδικασίες μετάφρασης απλώς δεν μπορούν να καλύψουν ως προς τον όγκο. Ως εκ τούτου, οι τεχνολογίες μετάφρασης έχουν αναπτυχθεί για την ανάπτυξη ευρύτερης και αποτελεσματικότερης διαλειτουργικής επικοινωνίας που προγενέστερα ήταν αδύνατη (π.χ. παγκόσμια ταυτόχρονη διανομή ψηφιακού περιεχομένου, όπως λογισμικό υπολογιστών σε δεκάδες γλώσσες), ενώ μετασχηματίζουν την ίδια τη φύση και την πρακτική της μετάφρασης.

Οι τεχνολογικές εξελίξεις στη μετάφραση, κυρίως μέσω των δύο βασικών τεχνολογικών καινοτομιών των εργαλείων CAT και της MT, έχουν αλλάξει θεμελιωδώς τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούμε σήμερα. Αυτές οι εξελίξεις και οι αντίστοιχες θετικές και αρνητικές τους συνέπειες τοποθετούνται εντός του πλαισίου μιας ταχέως μεταβαλλόμενης βιομηχανίας και του συνόλου της συνοδευτικής διεπιστημονικής έρευνας μετάφρασης που επικεντρώνεται στη διαδικασία, το προϊόν και την κοινωνία. Σε αυτό το κεφάλαιο, διερευνάται η διαδικασία της μετάφρασης, δηλαδή το *πώς* μεταφράζουν σήμερα οι μεταφραστές με τη χρήση των τεχνολογιών μετάφρασης που προαναφέρθηκαν, το προϊόν της μετάφρασης, δηλαδή το *τι* μεταφράζεται, και ο ρόλος του επαγγελματία μεταφραστή ως προς το *πώς* έχει διαφοροποιηθεί και συνεχίζει να διαφοροποιείται μέσα από τη ζύμωση με την τεχνολογία μετάφρασης και τις τεχνικές ικανότητες που αυτή διαμορφώνει και καθιστά σταδιακά απαραίτητες.

Από την οπτική της επαγγελματικής μετάφρασης, αυτής ενταγμένης στο πλαίσιο της βιομηχανίας της μετάφρασης, η συνεχιζόμενη τεχνολογική εξέλιξη στη μετάφραση έχει συνδεθεί με οικονομικές παραμέτρους και κερδοσκοπικές εξελίξεις (Doherty, 2016, σ. 950) συναρτήσει της αυξημένης παραγωγικότητας και συνέπειας του μεταφραστή, της μεγαλύτερης κάλυψης παγκόσμιων γλωσσών και της μεγαλύτερη υποστήριξης για τη βελτίωση της διεθνούς επικοινωνίας και διανομής. Ως εκ τούτου, καθίσταται σαφές ότι οι τεχνολογίες έχουν αντίκτυπο στην πρακτική και την αντίληψη της μετάφρασης, συμπεριλαμβανομένης της αντιληπτής και πραγματικής αξίας της μετάφρασης, της χρήσης των τεχνολογιών μετάφρασης και της κατάστασης και της προοπτικής του επαγγέλματος του μεταφραστή.

Σε αυτό το πλαίσιο ανάπτυξης, στη δεκαετία του 1990, οι εταιρείες και οι βιομηχανίες με δραστηριοποίηση στον τομέα της τεχνολογίας αναγνώρισαν την ανάγκη για τη μετάφραση των προϊόντων τους προκειμένου να επιτύχουν στις διεθνείς αγορές, αναζήτησαν έναν τρόπο

για την αύξηση της παραγωγικότητας στη μετάφραση και τη διατήρηση της συνέπειας των γλωσσικών τους δεδομένων σε μια αυξανόμενη πληθώρα γλωσσών και χωρών (Esselink, 2000). Ως αποτέλεσμα αυτής της ανάγκης και άλλων παραγόντων, όπως η αυξημένη διαθεσιμότητα και προσιτότητα της ισχύος υπολογιστών και του Διαδικτύου, τα εργαλεία CAT παρουσίασαν την πρώτη σημαντική τεχνολογική αλλαγή στη σύγχρονη βιομηχανία μετάφρασης με την εμπορική τους εμφάνιση στη δεκαετία του 1990[1].

Το κυρίως στοιχείο των εργαλείων CAT είναι η μεταφραστική μνήμη (*Translation Memory*, TM), ένα πρόγραμμα λογισμικού που αποθηκεύει το μεταφρασμένο κείμενο ενός μεταφραστή δίπλα στο αρχικό του κειμένου αφετηρίας, συνήθως σε επίπεδο πρότασης ή αλλιώς μεταφραστικής μονάδας (*Translation Unit*, TU), ώστε αυτές οι TU να μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν στο ακέραιο ή εν μέρει όταν ο μεταφραστής έχει αναλάβει τη μετάφραση κειμένων συναφούς τυπολογίας.

Με την πάροδο του χρόνου, οι TM μπορούν να περιέχουν χιλιάδες, εκατομμύρια και ακόμη και δισεκατομμύρια μεταφράσεις, αυξάνοντας έτσι τις πιθανότητες επαναχρησιμοποίησης με βάση την ομοιότητα των κειμένων. Οι TM έχουν τη δυνατότητα περαιτέρω ενσωμάτωσης σε λογισμικό που επιτρέπει στους μεταφραστές να διαχειρίζονται εξειδικευμένους όρους σε μορφή δίγλωσσου γλωσσαρίου, να αναζητούν λέξεις-κλειδιά μέσα στη βάση δεδομένων αποθηκευμένων μεταφράσεων της TM, καθώς και να μοιράζονται αυτά τα γλωσσικά δεδομένα με τρίτους χρησιμοποιώντας λειτουργίες διαχείρισης έργων που είναι κοινές σε σύγχρονα συστήματα διαχείρισης μεταφράσεων.

Ωστόσο, η έρευνα στη μετάφραση καθυστερεί ως προς την υιοθέτηση τέτοιων τεχνολογιών μετάφρασης στην κύρια ροή της, καθώς αντιμετωπίζεται ως ένα αποκομμένο από τη μετάφραση επιστημονικό υποπεδίο (O'Hagan, 2013) που πολλοί ερευνητές και εμπλεκόμενοι στη βιομηχανία το θεωρούν ως ανεξάρτητο (Alcina, 2008), καθώς διαθέτει πολλά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και μοιράζεται πολλά θεμελιώδη κοινά σημεία με τις επιστήμες της υπολογιστικής γλωσσολογίας και της επιστήμης των υπολογιστών, οι οποίες απομακρύνονται κατά πολύ από τις παραδοσιακές μελέτες μετάφρασης.

Στη βιομηχανία μετάφρασης, όπως προκύπτει μέσα από την εμπειρία της γράφουσας, οι καθημερινές πρακτικές και εμπορικές ανάγκες περιθωριοποιούν τα θεμελιώδη θεωρητικά μοντέλα και τις προσεγγίσεις στη μετάφραση, τα οποία παρακάμπτονται προς όφελος των πιο

[1] Η βασική ιδέα της υποστήριξης του υπολογιστή για την επαναχρησιμοποίηση ανθρώπινων μεταφράσεων μπορεί να εντοπιστεί στη δεκαετία του 1960, όταν η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ECSC) ανέπτυξε και χρησιμοποίησε ένα σύστημα υπολογιστή για την ανάκτηση όρων και των συνακόλουθών τους από αποθηκευμένες ανθρώπινες μεταφράσεις, αναγνωρίζοντας εκείνες τις προτάσεις οι όροι των οποίων ταυτιζόντουσαν περισσότερο με τους όρους μιας πρότασης προς μετάφραση (Reinke, σ. 28)

υλικών και άμεσων κερδών που προσφέρουν οι λύσεις μεταφραστικής τεχνολογίας, με αποτέλεσμα να αγνοείται το ότι η προϋπόθεση για την υιοθέτηση της μεταφραστικής τεχνολογίας είναι η κατανόηση της μετάφρασης ως διεργασίας, υπηρεσίας και προϊόντος μέσα από θεωρητικά μοντέλα και περιπτώσεις χρήσης. Η εξάπλωση των εργαλείων CAT στη βιομηχανία και στον ακαδημαϊκό χώρο οδήγησε γρήγορα στη δημιουργία μεγάλων συλλογών γλωσσικών πληροφοριών (σώματα κειμένων), σε πολλά γλωσσικά ζεύγη και σε πολλά κειμενικά είδη. Με την ανάπτυξη των εργαλείων CAT, οι μεταφραστές απέκτησαν τη δυνατότητα για εκ νέου χρήση των σωμάτων κειμένων που δημιουργούσαν, για κοινή χρήση με τους συναδέλφους τους και για εμπορικούς και ακαδημαϊκούς σκοπούς έρευνας.

Ενώ στη δεκαετία του 1990, με την εμφάνιση των TM, οι αντιδράσεις των επαγγελματιών μεταφραστών ήταν αρνητικές λόγω των παραμέτρων της αμοιβής και του φόβου αντικατάστασής τους από τα εργαλεία, με ιδιαίτερη αντίσταση από τους μεταφραστές ηλικίας άνω του ηλιακού εύρους 40-50, χρήζει αναφοράς ότι η υιοθέτηση των TM από την πλειοψηφία των μεταφραστών επεκτείνεται συνεχώς τις τελευταίες δύο δεκαετίες (Christensen, 2010) ιδιαίτερα για μεταφραστές που εργάζονται σε μεγάλες εταιρείες και εξειδικευμένους τομείς (Reinke, 2013).

Παράλληλα, η MT είχε αρχίσει να αναπτύσσεται στη δεκαετία του 1930 σε μορφή μηχανικών πολύγλωσσων λεξικών. Ωστόσο, ήταν στη δεκαετία του 1950 που η MT άρχισε να κάνει αισθητή την παρουσία της ως περιορισμένη, ελεγχόμενη αλλά αμφισβητήσιμη αυτοματοποιημένη διαδικασία μετάφρασης (Doherty S. , σ. 952). Κατά τη μεταπολεμική περίοδο, η MT ήταν αντικείμενο έρευνας κυρίως της επιστήμης της κρυπτογραφίας και αυτής της στατιστικής. Λόγω της συνεχώς αυξανόμενης διαθεσιμότητας υπολογιστικής ισχύος, γλωσσικών δεδομένων και της αυξανόμενης ανάγκης για αυτοματοποίηση, τα πραγματικά επιτυχή αποτελέσματα της MT άρχισαν να εμφανίζονται στη δεκαετία του 1980 και 1990, κυρίως βασιζόμενη σε σύνολα γλωσσικών κανόνων (*Rule-based Machine Translation*, RBMT) όπως περιγράφεται στους Arnold, Balkan, Meijer, Humphreys, & Sadler (1996). Με τον εμπλουτισμό των TM με πλήθος δεδομένων και την ευρεία διάδοση αυτής της μεταφραστικής τεχνολογίας στα τέλη της δεκαετίας του 1990 και στη δεκαετία του 2000 για έναν αυξανόμενο αριθμό γλωσσών, κατευθύνσεων, ειδών κειμένων και τύπων κειμένων, η έρευνα της MT βίωσε τη μετατόπιση της προσέγγισής της με τη μορφή SMT, η οποία ήταν η αρχή για την τεχνολογική μετατόπιση στη σύγχρονη μετάφραση.

Ακολούθησε η πιο πρόσφατη ευρεία υιοθέτηση της μηχανικής μετάφρασης από τη βιομηχανία μετάφρασης και, βεβαίως, από το γενικό κοινό σε μορφή ελεύθερα διαθέσιμων

διαδικτυακών συστημάτων όπως το Google Translate[2] και το Microsoft Bing[3]. Κυρίως, η SMT χρησιμοποιεί σύνθετους στατιστικούς αλγορίθμους για να αναλύσει μεγάλες ποσότητες δεδομένων και να δημιουργήσει ένα μονόγλωσσο μοντέλο γλώσσας για κάθε μία από τις δύο δοθείσες γλώσσες, και ένα μοντέλο μετάφρασης για τη μετάφραση λέξεων και φράσεων από μία από αυτές τις γλώσσες στην άλλη. Ένας αποκωδικοποιητής χρησιμοποιεί στη συνέχεια αυτά τα μοντέλα για να εκτιμήσει την πιθανότητα μιας δοθείσας λέξης ή φράσης να μεταφραστεί από μία γλώσσα στην άλλη, όπου οι πιο πιθανές συναντήσεις λέξεων ή φράσεων επιλέγονται ως η καλύτερη μετάφραση. Το μειονέκτημα, ωστόσο, είναι ότι αυτά τα συστήματα εξαρτώνται από τα δικά τους δεδομένα εκπαίδευσης. Επομένως, νέοι όροι και διατυπώσεις θα είναι δύσκολο να μεταφραστούν σωστά, αν απουσιάζουν από τα δεδομένα των συστημάτων.

Δεδομένου ότι τα συστήματα ΜΤ κατασκευάζονται συνήθως απευθείας από ανθρώπινες μεταφράσεις, πραγματικά θολώνουν τα όρια μεταξύ μετάφρασης από άνθρωπο και μηχανή. Τα σημερινά συστήματα περιλαμβάνουν συνήθως εκατομμύρια ανθρώπινες μεταφρασμένες προτάσεις από τις οποίες μαθαίνουν τα πρότυπα πιθανότητας, ενώ εξειδικευμένα και διαθέσιμα διαδικτυακά συστήματα μπορούν να περιέχουν ακόμα περισσότερα δεδομένα από χιλιάδες μεταφραστές συλλεγμένα επί σειρά ετών. Αυτά τα συστήματα βελτιώνονται συνεχώς όσον αφορά την ποιότητα και την αποδοτικότητά τους καθώς οι υποδομές τους γίνονται πιο λεπτομερείς και διαθέσιμα υψηλής ποιότητας δεδομένα μετάφρασης.

Στο πλαίσιο των όλο και πιο τεχνολογικά ενσωματωμένων ροών εργασίας μετάφρασης στη δεκαετία του 2000, η ΜΤ προστέθηκε στην εργαλειοθήκη πολλών μεταφραστών μαζί με τις ΤΜ και άλλα εργαλεία CAT: για ορισμένους ήταν επιλογή, για άλλους ήταν αναγκαιότητα. Ένα σημαντικό σημείο στη ΜΤ είναι ότι, όπως και οι ΤΜ πριν από αυτήν, συνήθως λειτουργεί καλύτερα με απλά και επαναλαμβανόμενα γλωσσικά χαρακτηριστικά και εντός των ίδιων ειδών, πεδίων και τύπων κειμένων. Περιπτώσεις επιτυχούς εφαρμογής της μηχανικής μετάφρασης παρουσιάζονται στο πλαίσιο μιας μεγαλύτερης ροής εργασίας δημιουργίας περιεχομένου με τη συμμόρφωση με αυστηρούς οδηγούς συγγραφής, προεπεξεργασία, γλωσσάρια, και χρήση μεταφραστών για την αξιολόγηση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου. Τέτοιες ροές εργασίας αντιπροσωπεύουν μια μετάβαση σε μεγαλύτερο αυτοματισμό όχι μόνο στις τεχνολογίες μετάφρασης που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία γλωσσικών δεδομένων, αλλά και στα συστήματα διαχείρισης γενικών έργων μετάφρασης που απαιτούνται για τον συντονισμό μεγάλου αριθμού μεταφραστών, εντός και εκτός του τόπου εργασίας,

[2] https://translate.google.com
[3] https://www.bing.com/translator

πολλαπλών έργων και γλωσσών.

Στη δεκαετία του 2020, έκανε την εμφάνισή της στη βιομηχανία της μετάφρασης η μέθοδος της νευρωνικής μηχανικής μετάφρασης (*Neural Machine Translation*, NMT). Η μεθοδολογία της NMT αφορά την αυτόματη μετάφραση μέσω της χρήσης ενός τεχνητού νευρωνικού δικτύου προκειμένου να προβλέψει την πιθανότητα μιας ακολουθίας λέξεων, που αντιστοιχεί σε μια πλήρη πρόταση, μέσα σε ένα ενιαίο στατιστικό μοντέλο. Αυτή η μέθοδος επωφελείται από την άμεση εκπαίδευση σε συγκεκριμένα κείμενα, με στόχο την πλήρη κατανόηση του περιεχομένου και της σημασίας των λέξεων, προκειμένου να επιτευχθεί η βέλτιστη απόδοση της αντιστοίχισης λέξεων μεταξύ των δύο γλωσσών (Πέτρου, 2020). Αυτά τα μοντέλα επιδέχονται επίσης γενίκευση σε περισσότερες από μία γλώσσες, παρέχοντας ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Παρά την ευρεία υιοθέτηση της μηχανικής μετάφρασης, η πλειονότητα του περιεχομένου που μεταφράζεται από μηχανές εξακολουθεί να απαιτεί κάποια μορφή ανθρώπινης παρέμβασης για την επεξεργασία του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου ώστε αυτό να φτάσει στο επιθυμητό επίπεδο ποιότητας ή/και να επαληθεύσει την ποιότητά του πριν από τη δημοσίευση, τη διανομή, την κυκλοφορία προϊόντων, τη νομική συμμόρφωση κ.λπ. Αυτή η διεργασία ονομάζεται MTPE και αναλύεται ως προς τον ορισμό της ως διεργασία και υπηρεσία στην επόμενη υποενότητα.

Το θέμα της ποιότητας του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία προσεγγίζεται ως προς την πιστότητα (*accuracy*) και τη γραμματικότητα (*fluency*) με βάση τη θεωρία της μετάφρασης, την τεχνολογία μετάφρασης και τον τομέα της, όπου η πιστότητα συνήθως υποδηλώνει το βαθμό στον οποίο η σημασία του πρωτότυπου κειμένου αποδίδεται στη μετάφρασή του, και η γραμματικότητα υποδηλώνει τη φυσικότητα του μεταφρασμένου κειμένου σε σχέση με τους κανόνες της εκάστοτε γλώσσας.

Ο κύριος στόχος αξιολόγησης της ποιότητας της μετάφρασης είναι η διασφάλιση ότι επιτυγχάνεται, διατηρείται και παρέχεται ένα συγκεκριμένο επίπεδο ποιότητας ως μέρος του προϊόντος μετάφρασης. Το θέμα της ποιότητας της μετάφρασης δεν είχε επιλυθεί[4] πριν από την εμφάνιση των ΤΜ και των μηχανικής μετάφρασης, και, όπως ήταν αναμενόμενο, η ευρεία υιοθέτηση τέτοιων τεχνολογιών μετάφρασης ήρθε να προσθέσει ένα ακόμη σκέλος στην αξιολόγηση της ποιότητας της μετάφρασης, την τιμολόγηση της μηχανικής μετάφρασης και τη δεοντολογία για τους καθημερινούς χρήστες.

Όσον αφορά την αξιολόγηση της ποιότητας της μηχανικής μετάφρασης, ο τομέας

[4] Σχετικές βιβλιογραφικές αναφορές: House (1997), Nord (1991) και Reiss (2000).

απομακρύνεται από τον παραδοσιακό ακαδημαϊκό διάλογο, μεταξύ άλλων, λόγω της ανάγκης για αποδοτικά μέσα αξιολόγησης ποιότητας. Η αξιολόγηση της μηχανικής μετάφρασης δεν επιτελείται μόνο μη αυτόματα, από άνθρωπο (Koehn, 2010), αλλά λόγω του ότι είναι απαιτητική ως προς τους πόρους επιτελείται και αυτόματα με μετρικές αυτόματης αξιολόγησης, δηλαδή αλγόριθμους που αξιολογούν την ποιότητα της μηχανικής μετάφρασης βάσει της σύγκρισής τους με μια ανθρώπινη μετάφραση (μετάφραση αναφοράς) μετρώντας τον αριθμό των ταυτόσημων λέξεων ή τον βαθμό επεξεργασίας που χρειάζεται για να είναι ταυτόσημο το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο με εκείνο του ανθρώπου μεταφραστή. Αυτά τα μέσα αυτόματης και μη αξιολόγησης της ποιότητας της μηχανικής μετάφρασης, στον συνδυασμό τους, παρέχουν μια λύση που είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στην έρευνα και ανάπτυξη.

Αν και οι σημαντικές βελτιώσεις στην ποιότητα των εμπορικών συστημάτων μηχανικής μετάφρασης είναι εμφανείς, ακόμα και τα καλύτερα σύγχρονα συστήματα μηχανικής μετάφρασης παράγουν συχνά λάθη που απαιτούν κάποιο επίπεδο ανθρώπινης παρέμβασης. Αυτή η μέθοδος διόρθωσης του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, γνωστή ως μετεπεξεργασία (*post-editing*, PE), έχει γίνει σημαντική στην έρευνα μετάφρασης και σε ολόκληρο τον κλάδο σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι τιμές για την MTPE τείνουν να είναι ακόμη χαμηλότερες από τη μετάφραση με εργαλεία CAT, συχνά κατά πολύ έως και 60%, ανάλογα με την αγορά και την τοποθεσία. Συχνά συμβαίνει να απαιτούνται διαφορετικά επίπεδα MTPE (όπως μερική, *light* και πλήρης, *full*) για την επίτευξη ενός καθορισμένου επιπέδου ποιότητας: «gisting» (π.χ., για την κατανόηση των κύριων σημείων ενός κειμένου), μεσαίας ποιότητας για εσωτερικές επικοινωνίες, γνώσεις και κοινή χρήση πληροφοριών (π.χ., ενδοεταιρική επικοινωνία, κοινή χρήση προσχεδίων), και υψηλής ποιότητας για περιεχόμενο προς άμεση δημοσίευση. Εκτός από τα διάφορα επίπεδα MTPE, οι μεταφραστές πρέπει να κατακτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες, γλωσσικές και τεχνικές και να διασχίσουν την καμπύλη εκμάθησης για να φτάσουν στο επίπεδο της αποτελεσματικής MTPE.

Οι τεχνολογίες μετάφρασης δεν έχουν φέρει αλλαγές στο *τι* μεταφράζεται και *πώς* μεταφράζεται, αλλά και στο *ποιος* μεταφράζει, καθώς τέτοιες τεχνολογίες άνοιξαν την πρόσβαση και το ενδιαφέρον για τη μετάφραση. Κατά τη διερεύνηση της επίδρασης των τεχνολογιών μετάφρασης στη διεθνή επικοινωνία από μια διαδραστική οπτική γωνία, οι επιδράσεις στη διαδικασία μετάφρασης, τα προϊόντα της και τη θέση της στην κοινωνία είναι όλα εξαιρετικά αντιληπτά.

Εν είδει σύνοψης, οι τεχνολογικές εξελίξεις στις αρχές της δεκαετίας του 1990 οδήγησαν στην ευρεία υιοθέτηση των εργαλείων CAT, κυρίως των TM, τα οποία έχουν δημιουργήσει αύξηση της παραγωγικότητας και της συνέπειας στη μετάφραση, αλλά μείωση

της αμοιβής, του ελέγχου και των κινδύνων για τη συνολική ποιότητα. Οι ΤΜ έδωσαν τότε την ώθηση για τα προηγμένα συστήματα μηχανικής μετάφρασης που χρησιμοποιούν ανθρώπινες μεταφράσεις για να προσομοιώσουν τα αποτελέσματα της διαδικασίας μετάφρασης και να δώσουν αυτόματη μετάφραση με ταχύτητα και όγκο που δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν από ανθρώπους-μεταφραστές.

Καθώς η ΜΤ ενέχει κινδύνους ηθικούς, ποιότητας, παραπληροφόρησης και κατάχρησης, η διόρθωση της μηχανικής μετάφρασης γίνεται πλέον καθημερινή πρόταση ανάθεσης εργασίας για τους επαγγελματίες μεταφραστές. Επιπροσθέτως, καθώς η εξελιγμένη τεχνολογία της μηχανικής μετάφρασης βελτιώνεται, ενισχύεται η αύξηση των εθελοντών ή ερασιτεχνών μεταφραστών που χρησιμοποιούν τέτοια εργαλεία για να διαχειριστούν το γρήγορα αυξανόμενο όγκο ψηφιακού περιεχομένου που δημιουργείται καθημερινά σε πολλές γλώσσες, σε πολλές χώρες και για πολλούς σκοπούς.

Η ανάγκη για τεχνολογικές ικανότητες για τους επαγγελματίες μεταφραστές ώστε να παραμείνουν στη καρδιά της μεταφραστικής διεργασίας, αν όχι να ηγηθούν αυτής, δεν ήταν ποτέ πιο εμφανής από ό,τι τώρα. Με την εκπαίδευση και την αποτελεσματική χρήση των ΤΜ και της μηχανικής μετάφρασης, πολλά από τα γνωστά προβλήματα και τις αδυναμίες αυτών των τεχνολογιών μπορούν να ξεπεραστούν, ειδικά όσον αφορά στην ποιότητα της μετάφρασης, προκειμένου να αντισταθμιστεί η καθοδική πίεση των τιμών για τις υπηρεσίες μετάφρασης σύμφωνα με τους πιο αυστηρούς προϋπολογισμούς και τις πιο σφιχτές προθεσμίες.

Περαιτέρω εμπειρικά δεδομένα για τις επιδράσεις που έχει η ΜΤ στην παραγωγικότητα, τη συνέπεια και την ποιότητα προσθέτουν αξία στις διαπραγματεύσεις δίκαιων και κατάλληλων τιμών και τις βασισμένες σε αποδεικτικά στοιχεία βέλτιστες πρακτικές στον κλάδο και την ακαδημαϊκή κοινότητα, αντικείμενο που προσεγγίζεται σε αυτήν τη διατριβή με την πρόταση ενός μοντέλου αμοιβής των μεταφραστών.

Παράλληλα, οι νέες τεχνολογίες έχουν, αντίστοιχα, επιτρέψει τη δημιουργία νέων τύπων περιεχομένου και νέων επαγγελματικών ρόλων, σχετικών με τη μετάφραση: επιχώρια προσαρμογή, ΜΤΡΕ, διαχείριση έργων και αξιολόγηση. Κατ’ επέκταση, λοιπόν, οι τεχνολογικές εξελίξεις στη μορφή των ΤΜ και της ΜΤ έχουν επηρεάσει και συνεχίζουν να επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τους επαγγελματίες και μη μεταφραστές στην καθημερινή προσωπική και επαγγελματική ζωή, όπου η παρουσία του ανθρώπινου μεταφραστή έχει επισκιαστεί από μια αυξανόμενη επιλογή σχετικά εύκολων στη χρήση και διαδικτυακών συστημάτων μηχανικής μετάφρασης που δεν αποκαλύπτουν εύκολα στους χρήστες από πού προέρχονται οι μεταφράσεις τους και πόσο καλή είναι η ποιότητά τους.

Κοιτώντας προς το μέλλον, αυτό που παραμένει ασαφές είναι οι συγκεκριμένοι ρόλοι

που θα διαδραματίσουν οι μεταφραστές και οι καθημερινοί χρήστες της μετάφρασης σε μια κοινωνία που εξαρτάται όλο και περισσότερο από την τεχνολογία. Καθώς οι τεχνολογίες μετάφρασης ταυτοποιούνται και μερικές φορές υποκαθιστούν εντελώς τη διαδικασία μετάφρασης, ένα σημαντικό στοιχείο για τη μετάβαση προς την αποτελεσματική χρήση αυτών των τεχνολογιών και για την προετοιμασία για μελλοντικές αλλαγές είναι μια κριτική και ενημερωμένη προσέγγιση στην κατανόηση του *τι* μπορούν και τι δεν μπορούν να κάνουν τέτοια εργαλεία και *πώς* οι χρήστες πρέπει να τα χρησιμοποιούν για να επιτύχουν το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Καθίσταται σαφής η ανάγκη για προσβασιμότητα της εκπαίδευσης στις τεχνολογίες μετάφρασης, τα πλεονεκτήματά τους και τα μειονεκτήματά τους, καθώς και τις επιπτώσεις τους στη διεθνή και διαπολιτισμική επικοινωνία για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων μεταφραστών, αγοραστών και πωλητών υπηρεσιών μετάφρασης, και, του καθημερινού χρήστη που είναι ο πιο ευάλωτος.

2.1.1 Ο ορισμός της μετάφρασης και της MTPE

Καθώς η MTPE στην παρούσα διατριβή εστιάζει στους επαγγελματίες μεταφραστές, θεωρείται σκόπιμο ο ορισμός της MTPE να δοθεί υπό δύο διαφορετικά πρίσματα, αυτό της διεργασίας και αυτό της υπηρεσίας. Ο ορισμός της μετάφρασης θα δοθεί ομοίως υπό αυτά τα δύο πρίσματα, έτσι ώστε να προκύψουν τα σημεία σύγκλισης και απόκλισης μεταξύ τους.

Σε αυτήν την ενότητα εξετάζεται το ερώτημα *τι*: τι είναι μετάφραση και τι είναι MTPE. Μέσα από τις απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα, θα προκύψουν οι δεξιότητες του επαγγελματία που επιτελεί τη διεργασία και παρέχει την υπηρεσία και ακολούθως στο Κεφάλαιο 3 θα διερευνηθεί και θα απαντηθεί το ερώτημα *ποιος* επιτελεί την MTPE, όπου θα αναλυθούν οι δεξιότητες που συνθέτουν το προφίλ.

Σύμφωνα με τον Πολίτη Μ. (2012), η μετάφραση είναι η διεργασία με την οποία, λαμβάνοντας υπόψη τις επικοινωνιακές συνθήκες που διέπουν τη μεταφραστική πράξη, ένα κείμενο μεταφράζεται από μία γλώσσα αφετηρίας σε μία γλώσσα αφίξεως. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση του προς μετάφραση κειμένου, την επιλογή κατάλληλων γλωσσικών μέσων στη γλώσσα αφίξεως, τη *μεταφορά του περιεχομένου του κειμένου* με σεβασμό στην εντολή που έχει ληφθεί και την επαλήθευση της συμμόρφωσης του μεταφρασμένου κειμένου προς την αρχική εντολή, διασφαλίζοντας ότι μπορεί να σταθεί ως αυτοτελές κείμενο ανεξάρτητα από το πρωτότυπο. Η μετάφραση, ως εκ τούτου, είναι ένα σύνθετο και πολυεπίπεδο επαγγελματικό εγχείρημα, το οποίο επιβάλλει την κατανόηση του περιεχομένου, την επάρκεια στη γλώσσα

προορισμού, και την εφαρμογή διαφόρων δεξιοτήτων και μεθόδων προς αποτελεσματική επίτευξη του στόχου της μετάφρασης.

Υπό το πρίσμα της μετάφρασης ως υπηρεσίας, ο ορισμός που δίνεται είναι αυτός του προτύπου ποιότητας ISO 17100:2015[5]: η μετάφραση είναι ένα σύνολο διεργασιών για τη *μεταφορά του νοήματος* της γλώσσας αφετηρίας στη γλώσσα αφίξεως σε γραπτή μορφή.

Ο όρος *post-editing* (PE) πρωτοεμφανίστηκε στη βιβλιογραφία του τομέα της μετάφρασης και των μελετών τεχνολογίας γλώσσας πολλά χρόνια πριν γίνει κοινή πρακτική για τους επαγγελματίες του κλάδου. Ο αγγλικός όρος *post-editing* σημαίνει «επιμέλεια μηχανικού μεταφράσματος» και αποδίδεται στα Ελληνικά ως «μετεπεξεργασία», «μετεπιμέλεια» ή «επιμέλεια αυτόματης μετάφρασης». Σύμφωνα με την Χατζηκουμή (2020, σ. 27), η πολυλεκτική απόδοση, αν και πιο περιεκτική, υστερεί σε επίπεδο οικονομίας λόγου και ευχρηστίας. Μεταξύ των αποδόσεων «μετεπεξεργασία» και «μετεπιμέλεια» θεωρεί ότι η «μετεπεξεργασία» είναι πιο εύστοχη, διότι με τον όρο «μετεπιμέλεια» δημιουργείται το παράδοξο να εκτελείται πρώτα ΜΤ, μετά μετεπιμέλεια και στη συνέχεια επιμέλεια, ο απαραίτητος σε κάθε μετάφραση τελικός έλεγχος. Η γράφουσα τάσσεται υπέρ της χρήσης του όρου «μετεπεξεργασία» καθώς η λέξη «επεξεργασία» ως συνθετικό του όρου, υπογραμμίζει την τεχνολογική δεξιότητα που προϋποθέτει αυτή η διεργασία με τη χρήση υπολογιστών.

Ως υπηρεσία, ο ορισμός που δίνεται στο ISO 18587:2017[6] που είναι το πρότυπο ποιότητας για την MTPE είναι η επεξεργασία και διόρθωση μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου. Η MTPE πραγματοποιείται στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο με σκοπό τον έλεγχο της ακρίβειάς και της κατανοητότητάς του, τη βελτίωση του κειμένου, της γραμματικότητάς του, και τη διόρθωση των σφαλμάτων. Η MTPE διαφέρει από τη μετάφραση καθώς περιλαμβάνει τρία κείμενα: το πρωτότυπο, το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο και το κείμενο που αποτελεί το προϊόν της MTPE, στην επιθυμητή γλώσσα. Η MTPE μπορεί να πραγματοποιηθεί σε περιβάλλον όπου όλο το κείμενο προς επεξεργασία έχει μεταφραστεί από σύστημα μηχανικής μετάφρασης ή σε ενσωματωμένο περιβάλλον, όπου η ΜΤ και η ΤΜ, σε συνδυασμό με τη διαχείριση ορολογίας, ενσωματώνονται πλήρως για την παραγωγή ενός

[5] Το ISO 17100:2015 Translation services — Requirements for translation services (ΕΛΟΤ ΕΝ ISO 17100:2016 Υπηρεσίες Μετάφρασης - Απαιτήσεις για τις υπηρεσίες μετάφρασης) είναι ένα διεθνές πρότυπο που θέτει απαιτήσεις για τους παρόχους υπηρεσιών μετάφρασης. Καθορίζει τις απαραίτητες διαδικασίες, πόρους και ικανότητες που απαιτούνται για την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών μετάφρασης. Το πρότυπο καλύπτει διάφορες πτυχές της διαδικασίας μετάφρασης, συμπεριλαμβανομένων των προσόντων των μεταφραστών και των αναθεωρητών, των διαδικασιών εξασφάλισης ποιότητας, της διαχείρισης έργων και της χρήσης τεχνολογίας στις ροές εργασίας μετάφρασης.

[6] Το ISO 18587:2017 Post-editing of machine translation output καθορίζει απαιτήσεις για τη διαδικασία πλήρους, ανθρώπινης μετεπεξεργασίας της έξοδου μετάφρασης μηχανής και των ικανοτήτων των μετεπεξεργαστών. Προορίζεται για χρήση από παρόχους υπηρεσιών μετάφρασης, τους πελάτες τους και τους μετεπεξεργαστές. Ισχύει μόνο για περιεχόμενο του οποίου η επεξεργασία έχει γίνει από συστήματα μηχανικής μετάφρασης.

πολυμορφικού περιβάλλοντος μεταφραστικού έργου.

Υπάρχουν δύο κύρια επίπεδα MTPE, «μερική» (*light*) και «πλήρης»·(*full*) και η χρήση τους εξαρτάται από τον σκοπό του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και τις απαιτήσεις του πελάτη. Τα επίπεδα MTPE αναλύονται στην επιμέρους ενότητα 2.1.4.1.3. Ωστόσο, χρήζει αναφοράς ότι η μερική MTPE κατά το πρότυπο ορίζεται ως η διεργασία MTPE για τη λήψη ενός κατανοητού κειμένου χωρίς οποιαδήποτε προσπάθεια παραγωγής ενός προϊόντος συγκρίσιμου με προϊόν που λαμβάνεται από ανθρώπινη μετάφραση. Αντίθετα, η πλήρης MTPE νοείται ως η διεργασία για τη λήψη ενός προϊόντος συγκρίσιμου με προϊόν που λαμβάνεται από ανθρώπινη μετάφραση.

Ως διεργασία, αναφέρθηκε για πρώτη φορά στο πρωτοποριακό έργο του Allen (2003), το οποίο θεωρείται μία από τις σημαντικότερες συνεισφορές στον τομέα και ένα καθοριστικό βήμα προς την εδραίωση ενός πλαισίου MTPE. Κατά τον Allen, η διεργασία της MTPE ορίζεται ως η διόρθωση κειμένων που έχουν μεταφραστεί από μια γλώσσα αφετηρίας σε μια γλώσσα αφίξεως από ένα σύστημα μηχανικής μετάφρασης[7].

Στις απαρχές της ανάπτυξης της MT, η MTPE θεωρείτο απλώς μια υποστηρικτική εργασία δευτερεύουσας σημασίας, με τον τελικό στόχο να είναι η ανάπτυξη μη υποβοηθούμενης μηχανικής μετάφρασης (Nunes Vieira L. A., 2019), ιδανικά χωρίς καμία ανθρώπινη παρέμβαση. Ο μετεπεξεργαστής (*Post-Editor*) αντιμετωπιζόταν ως «ανθρώπινος συνεργάτης» της μηχανής (Nunes Vieira L. A., 2019) καταλαμβάνοντας ένα περιστασιακό αλλά αναγκαίο ρόλο στη διαδικασία αυτόματης μεταφοράς νοήματος από μια γλώσσα σε μια άλλη. Παρόλο που αυτή η αρκετά δυστοπική οπτική δεν έχει υλοποιηθεί και οι μετεπεξεργαστές έχουν καθιερώσει τον ρόλο τους στις ροές εργασίας της μηχανικής μετάφρασης, αυτή η έννοια έχει δημιουργήσει εντυπώσεις στον τρόπο με τον οποίο ορισμένοι επαγγελματίες αντιλαμβάνονται την MTPE και τηρούν αρνητική στάση έναντι της υπηρεσίας.

Στο σύγχρονο τεχνολογικό τοπίο, με τις εξελίξεις της τεχνολογίας γλώσσας να βελτιώνουν σημαντικά την απόδοση της MT, η MTPE συνεχίζει να επικυρώνει τον ορισμό του Allen (2003) και να αφορά στον έλεγχο και τη διόρθωση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου σύμφωνα με ένα προκαθορισμένο επίπεδο ποιότητας. Ένας πιο τεχνικός ορισμός της MTPE θα ήταν «οι ελάχιστες διορθώσεις που απαιτούνται για να μετατραπεί μια υπόθεση σε μια γραμματικά σωστή πρόταση με την ίδια σημασία με την πρόταση του κειμένου αφετηρίας» (Gene, 2020). Αυτή η περιγραφή λαμβάνει υπόψη ένα σημαντικό παράγοντα στη διεργασία της MTPE, δηλαδή την έννοια της προσπάθειας, του *φόρτου*, η οποία θα συζητηθεί αναλυτικά στην

[7] "the correction of texts that have been translated from a source language into a target language by a machine translation system".

υποενότητα 2.3: το πλήθος των διορθώσεων αντιστοιχεί στον τεχνικό φόρτο ενώ το στοιχείο της «μετατροπής σε μια γραμματικά σωστή πρόταση» παραπέμπει στη γνωσιακή προσπάθεια, τον γνωσιακό φόρτο που απαιτείται για την εκτέλεση της διεργασίας της MTPE[8] (Snover M., 2006).

Το τελευταίο αυτό στοιχείο, δηλαδή η μετατροπή του νοήματος σε μια τέλεια γραμματική πρόταση σε μια άλλη γλώσσα, έχει στενή ομοιότητα με την παραδοσιακή μετάφραση ή/και την αναθεώρηση κειμένων. Ωστόσο, τουλάχιστον όσον αφορά στον φόρτο, η MTPE είναι μια ουσιαστικά διαφορετική διαδικασία. Αποτελεί έναν συνδυασμό οργάνωσης ακατέργαστου μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, διόρθωσης σφαλμάτων, αναθεώρησης καθώς και εκ νέου μετάφρασης ολόκληρων τμημάτων όταν απαιτείται και προαπαιτεί γνώση του εκάστοτε συστήματος ΜΤ που χρησιμοποιείται για την παραγωγή του συγκεκριμένου μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, δηλαδή τον τύπο και τη συχνότητα των σφαλμάτων που παράγει το σύστημα. Ακολουθώντας αυτόν τον ορισμό της διαδικασίας της MTPE, σε επόμενη ενότητα θα εξεταστεί ο ρόλος του μετεπεξεργαστή και οι δεξιότητες που χρειάζεται να έχει για να επιτελέσει σωστά τη διεργασία.

Με βάση τους παραπάνω ορισμούς των δύο διεργασιών και υπηρεσιών, τα κοινά και διαφορετικά τους σημεία, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η MTPE αποτελεί επέκταση της μετάφρασης κατά τη θεώρηση αυτής με τη χρήση μεταφραστικών εργαλείων και μηχανικής μετάφρασης.

Σύμφωνα με την O'Brien (Kenny, 2022, σ. 106), η MTPE είναι *εργασία* δίγλωσσης γλωσσικής επεξεργασίας. Αναλαμβάνεται κατά κανόνα και όχι αποκλειστικά από έμπειρους επαγγελματίες μεταφραστές και ο επαγγελματίας που αναλαμβάνει την εργασία αναφέρεται ως μετεπεξεργαστής. Ωστόσο, η ονομασία αυτή αμφισβητείται καθώς ο επαγγελματίας μεταφραστής περιλαμβάνει στην εργασία του τη χρήση υποβοηθούμενων από υπολογιστή εργαλείων μετάφρασης με τον συνδυασμό τεχνολογίας μεταφραστικών μνημών, μηχανικής μετάφρασης και διαχείρισης ορολογίας. Σε αυτό το περιβάλλον εργασίας, ο μεταφραστής μπορεί να επεξεργάζεται ένα αποτέλεσμα μερικής ομοιότητας με την προς μετάφραση πρόταση, όπως αυτό έρχεται από την ΤΜ, να μεταφράζει την επόμενη πρόταση και να μετεπεξεργάζεται αυτήν που ακολουθεί. Η ερώτηση που έρχεται να απαντήσει η O'Brien είναι ότι ο μεταφραστής δεν αλλάζει ρόλο είτε μεταφράζει, είτε μετεπεξεργάζεται είτε αναθεωρεί. Σε όλες αυτές τις εργασίες υπάρχει συνυφασμένη η έννοια της μετάφρασης και της

[8] Παραλλαγή του ορισμού των Snover et al. για τον ρυθμό επεξεργασίας μετάφρασης (*Translation Edit Rate, TER*): the minimum number of edits required to transform the system output into a fluent sentence with the same meaning as the references.

αναθεώρησης. Η βασική διαφορά είναι η τεχνολογική υποστήριξη που επιλέγει ο μεταφραστής να χρησιμοποιήσει ανάλογα με την περίπτωση χρήσης.

Ως εκ τούτου ο ορισμός της MTPE βάσει του οποίου θα εξεταστούν οι δεξιότητες σε επόμενη ενότητα βασίζεται στον ορισμό της μετάφρασης ως διεργασίας που χρησιμοποιήθηκε για την τεκμηρίωση της συλλογιστικής και διαμορφώνεται ως εξής:

MTPE είναι η διεργασία που περιλαμβάνει την ανάγνωση και κατανόηση του πρωτότυπου κειμένου στη γλώσσα αφετηρίας, αυτού νοουμένου ως του προς μετάφραση κειμένου, την ανάγνωση, επεξεργασία και διόρθωση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με τη λήψη αποφάσεων ως προς την επιλογή κατάλληλων γλωσσικών μέσων στη γλώσσα αφίξεως με σκοπό την επίλυση των μεταφραστικών διλημμάτων και προβλημάτων πιστότητας και γραμματικότητας για τη μεταφορά του περιεχομένου του κειμένου αφετηρίας στη γλώσσα αφίξεως με σεβασμό στην εντολή που έχει ληφθεί, διασφαλίζοντας ότι μπορεί να σταθεί ως αυτοτελές κείμενο ανεξάρτητα από το πρωτότυπο και με τελικό σκοπό την παραγωγή ενός κειμένου συγκρίσιμου με προϊόν που λαμβάνεται από ανθρώπινη μετάφραση.

Η αποκωδικοποίηση αυτού του ορισμού της MTPE που ενέχει τον ορισμό της μετάφρασης μάς οδηγεί στη διατύπωση των δεξιοτήτων του επαγγελματία που επιτελεί την MTPE και στη διαμόρφωση του προφίλ και του ρόλου του, ο οποίος διαφαίνεται ως προς τον τίτλο του να παραμένει μεταφραστής και όχι μετεπεξεργαστής, καθώς απομονώνοντας τη μετάφραση από την MTPE, χάνεται η ιδιότητα μεταφοράς του νοήματος του περιεχομένου από τη γλώσσα αφετηρίας στη γλώσσα αφίξεως, η οποία είναι ο στόχος της διεργασίας. Σε μία πρόταση, είναι δυνατό να συνοψιστεί ότι η MTPE με τον παραδοσιακό κατά ISO ορισμό της, ως διόρθωση και επεξεργασία, είναι το μέσο της διεργασίας αλλά όχι η ίδια η διεργασία με τον σκοπό που αυτή εκφράζει. Με τον ορισμό που δίνεται στην παρούσα διατριβή, η MTPE διατηρεί την ταυτότητα της διεργασίας της μετάφρασης με τον σκοπό που αυτή έχει, αλλά περιγράφει τα μέσα με τα οποία αυτή επιτελείται από τον μεταφραστή.

Υπό αυτό το πρίσμα, εφεξής στην παρούσα διατριβή, χρησιμοποιείται ο όρος μεταφραστής και όχι μετεπεξεργαστής για να περιγράψει τον ρόλο του ανθρώπου που επιτελεί την MTPE.

2.1.2 Η έρευνα στην MTPE

Η συνέργεια που έφεραν οι εξελίξεις στη MT και η αύξηση ζήτησης για MTPE άλλαξαν ριζικά το τοπίο της βιομηχανίας της μετάφρασης. Γίνεται όλο και μεγαλύτερη έρευνα στο μοντέλο της MTPE με έμφαση στην αξιολόγηση της ποιότητας του μηχανικά μεταφρασμένου

κειμένου, στη σύγκριση των σφαλμάτων της μηχανικής μετάφρασης που παράγει η κάθε μηχανή, στη μέτρηση και αξιολόγηση της προσπάθειας της ΜΤΡΕ, στα εργαλεία και στους πόρους ή στις ικανότητες και δεξιότητες που σχετίζονται με την ΜΤΡΕ. Από την ακαδημαϊκή οπτική, αναμένεται να αυξηθεί το περιεχόμενο εκπαίδευσης για την ΜΤΡΕ, αν και τα στοιχεία δείχνουν ότι η ακαδημαϊκή κοινότητα δεν έχει συμβαδίσει επαρκώς με τις εξελίξεις (Blagodarna, 2018, σ. 11).

Παρά τον μεγάλο αριθμό δημοσιεύσεων για τη ΜΤ και την ΜΤΡΕ, σύμφωνα με την Angelone et al. (2019, σ. 3) η εμπειρική έρευνα για την επίδραση της μηχανικής μετάφρασης και της τεχνητής νοημοσύνης στη μετάφραση και τη διερμηνεία είναι ακόμα στα πρώτα στάδιά της. Αυτό είναι ακόμα πιο εμφανές όταν πρόκειται για έρευνα στην επίδραση τους σε τομείς όπως η διαχείριση ορολογίας, η προεπεξεργασία και η ΜΤΡΕ, αλλά και η διαχείριση έργου.

Η σύγχρονη έρευνα στη μετάφραση και την εργασία της ΜΤΡΕ εστιάζει σε ένα ευρύ φάσμα μεθόδων, εργαλείων και συνόλου δεδομένων. Οι ερευνητές μετατοπίζουν το ενδιαφέρον τους από τα εννοιολογικά και παιδαγωγικά ζητήματα για να εστιάσουν σε συστηματικά εμπειρικά δεδομένα που άπτονται των πραγματικών μεταφραστικών εργασιών, δεδομένων σχετικών με βιομηχανικές και γνωσιακές μεταφραστικές *διεργασίες*. Ως αποτέλεσμα, τα εργαλεία στη διάθεση των ερευνητών είναι όλο και πιο πολυάριθμα και πιο εξελιγμένα με πιο αναλυτικά δεδομένα.

Υπάρχουν εξαιρετικά παραδείγματα για τον τρόπο εφαρμογής προηγμένων στατιστικών μεθόδων σε δεδομένα μετεπεξεργασίας, όπως η ανάλυση κύριων συνιστωσών και η πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση. Νέα εργαλεία έχουν κάνει την εμφάνισή τους για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την πληκτρογράφηση (*keylogging*), την οφθαλμική ιχνηλάτηση (*eye-tracking*) και τις παύσεις καθώς οι μεταφραστές εργάζονται σε πραγματικό χρόνο. Οι σύγχρονες μελέτες έχουν υψηλό βαθμό δυσκολίας καθώς απαιτούν δεξιότητες και λεπτομερή κατανόηση εννοιών από πολλές επιστήμες: μετάφραση, γλωσσολογία, γνωστική ψυχολογία, εφαρμοσμένη στατιστική, διοίκηση, υπολογιστική γλωσσολογία αναφέρονται ενδεικτικά.

Η σύγχρονη έρευνα στην ΜΤΡΕ αρθρώνεται σε τρία σκέλη σύμφωνα με τον Garcia (2015): I. μελέτες των μεταφραστικών διεργασιών σε μακροεπίπεδο, II. μελέτες μεταφραστικών διεργασιών σε μικροεπίπεδο και III. θεωρητικές μελέτες. Στη συνέχεια, αναφέρονται μερικές από τις μελέτες σε όλα τα επίπεδα[9] που άσκησαν ερευνητική επιρροή στην παρούσα διατριβή. Στο κεφάλαιο 4, γίνεται αναλυτική αναφορά στο θεωρητικό υπόβαθρο της παρούσας έρευνας.

[9] Όπως καταγράφεται η έρευνα στον Garcia (2015).

2.1.2.1 Μελέτες μεταφραστικών διεργασιών σε μακροεπίπεδο

Αυτές οι μελέτες επικεντρώνονται στη βιομηχανική διαδικασία μετάφρασης από την ανάθεση του κειμένου αφετηρίας του πελάτη έως την παράδοση του τελικού κειμένου αφίξεως στον πελάτη. Σε αυτές τις μελέτες, ο μεταφραστής, ως άτομο, διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο αλλά δεν είναι ο κεντρικός στόχος της έρευνας. Η έρευνα σε μακροεπίπεδο επιδιώκει να θεμελιώσει αξιόπιστα σημεία αναφοράς για τη διαδικασία μετάφρασης, με και χωρίς την εισαγωγή συγκεκριμένων εργαλείων ή/και εκπαίδευσης ή/και τεχνικών διαχείρισης και να επικεντρωθεί σε μέτρα, όπως η παραγωγικότητα ή η ταχύτητα.

Ο Zhechev περιγράφει στην έρευνά του αναλυτικά τον τρόπο με τον οποίο η παραγωγικότητα σε διεργασίες MTPE ποικίλλει ανάμεσα σε ζεύγη γλωσσών και μεταξύ εγγράφων αφετηρίας για διαφορετικά προϊόντα. Ο Silva περιγράφει πώς η εισαγωγή νέων διαδικασιών MTPE μπορεί να επηρεάσει μια εταιρεία μετάφρασης συνολικά. Οι Guerberof και O'Brien (2009) επικεντρώνουν στα χαρακτηριστικά του μεταφραστή που μπορούν να επηρεάσουν τη συνολική παραγωγικότητα. Οι Guerberof (2010), Thicke (2011), Plitt και Masselot (2010), Specia και Farzindar (2010) και Specia (2011) ερευνούν τη σχέση του φόρτου της MTPE με την ποιότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και η O'Brien και Almeida (2010) ορίζουν τη συσχέτιση επαγγελματικής εμπειρίας με τη μετάφραση με την ταχύτητα εκτέλεσης της MTPE.

2.1.2.2 Μελέτες μεταφραστικών διεργασιών σε μικροεπίπεδο

Αυτές οι μελέτες επικεντρώνονται στη συμπεριφορά, τις προτιμήσεις και τις γνωσιακές διαδικασίες του μεταφραστή ως ατόμου, συχνά παρακολουθώντας τον μεταφραστή σε πραγματικό χρόνο, τη συμπεριφορά κίνησης των ματιών, της πληκτρογράφησης και των παύσεων καθώς ο μεταφραστής εργάζεται. Αυτός ο τύπος έρευνας θεμελιώνει αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με το πώς και το κατά πόσο ένα ευρύ φάσμα παραγόντων επηρεάζει τον ελεύθερο επαγγελματία μεταφραστή κατά τη διάρκεια της ίδιας της μεταφραστικής εργασίας.

Οι Depraetere, De Sutter & Tezcan μετρούν τον φόρτο MTPE ως προς την ομοιότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και του τελικού κειμένου που έχει υποστεί MTPE και βρίσκουν ότι (i) η MT βελτιώνει την παραγωγικότητα του μεταφραστή, ακόμη και αν οι μεταφραστές είναι στα αρχικά στάδια της καριέρας τους, (ii) η MT δεν έχει αρνητική επίδραση στην ποιότητα της τελικής μετάφρασης, και (iii) η απόσταση MTPE είναι πιο σταθερή όταν υπολογίζεται αυτόματα σε σχέση με την ανθρώπινη επισημείωση.

Η Teixeira διερευνά την υπόθεση ότι τα μεταδεδομένα μετάφρασης μπορεί να είναι χρήσιμα για τους μεταφραστές. Ενώ πολλές επιλογές μετάφρασης θα ήταν χρονοβόρες σε έργα επιχώριας προσαρμογής, το περιβάλλον εργασίας του εργαλείου πρέπει να λαμβάνει υπόψη την επιχώρια προσαρμογή, ώστε να είναι δυνατή η προσαρμογή σε διαφορετικά στυλ εργασίας.

Οι Moran, Lewis & Saam περιγράφουν το εργαλείο (iOmegaT) για τη συλλογή αναλυτικών δεδομένων σε πραγματικό περιβάλλον μετάφρασης. Ενίσχυσαν ένα περιβάλλον μετάφρασης ανοικτού κώδικα, πολύ παρόμοιο με αυτό του Trados, με μια σειρά από λειτουργίες καταγραφής και αναφοράς. Οι λεπτομερείς τους μετρήσεις υποδηλώνουν ότι η MTPE είναι περίπου δύο φορές πιο γρήγορη από τη μετάφραση από την αρχή (σε διάφορες γλώσσες, με παρόμοιο περιεχόμενο) και μας προειδοποιούν για το γεγονός ότι οι μεταφραστές συχνά επιστρέφουν και επανεξετάζουν τις μεταφράσεις τους, οπότε τα μέτρα ταχύτητας MTPE πρώτου περάσματος μπορεί να είναι παραπλανητικά.

Οι Elming, Winther Balling & Carl περιγράφουν αναλυτικά το εργαλείο εργασίας CASMACAT και δείχνουν ότι ο λόγος πλήκτρων MTPE είναι ένα καλύτερο προγνωστικό του χρόνου MTPE διαιρεμένος με τον χρόνο μετάφρασης σε σχέση με την απόσταση επεξεργασίας.

Οι Aziz, Koponen και Specia δείχνουν πολύ ξεκάθαρα πώς η λεπτομερής προσοχή στα χαρακτηριστικά του κειμένου αφετηρίας, ο χρόνος επεξεργασίας υπο-προτάσεων και ένας επιτυχής συνδυασμός ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης οδηγούν σε προσεκτικά και ακριβή αποτελέσματα. Αυτό αποτελεί ένα ενδιαφέρον παράδειγμα μιας αποτελεσματικής μεθόδου χρήσης της Ανάλυσης Κύριων Συνιστωσών. Υπήρχαν γενικεύσεις για διαφορετικούς τύπους μονάδων MTPE επειδή δεν υπήρχαν αρκετά δεδομένα για γενίκευση σχετικά με τις ομοιότητες ή τις διαφορές των μεταφραστών.

Οι Čulo, Guermuth, Hasen-Schirra και Nitzke παρέχουν ενδιαφέροντα παραδείγματα ποιοτικών διαφορών στις στρατηγικές που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία, την MTPE και τη μετάφραση των ίδιων κειμένων. Η κύρια ιδέα τους είναι η σύγκριση της MTPE τόσο με την επιμέλεια όσο και με τη μετάφραση, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι περαιτέρω γενικεύσεις από τις αναλύσεις τους παρέχουν μοναδικές ενδιαφέρουσες εισηγήσεις σχετικά με τον τρόπο σύγκρισης αυτών των διαδικασιών.

Ο Mesa-Lao συσχέτισε την πολυπλοκότητα του κειμένου αφετηρίας με ένα ενδιαφέρον εύρος μέτρων σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια τόσο των εργασιών μετάφρασης όσο και της MTPE. Η προσοχή του στις λεπτομέρειες των κειμένων αφίξεως σημαίνει ότι καθώς γίνονται διαθέσιμα περισσότερα δεδομένα αυτού του είδους, θα είναι δυνατό να γίνουν πιο αναλυτικές γενικεύσεις σχετικά με τις επιπτώσεις του κειμένου αφετηρίας.

Οι Lacruz & Shreve επικεντρώνουν στα πρότυπα παύσης κατά την MTPE,

επεκτείνοντας πρώιμες μελέτες επιλεκτικής προσοχής κατά την αποδίδουσα και ερμηνευτική διαδικασία που πραγματοποίησε η Anne Treisman στη δεκαετία του '70. Η διαπίστωσή τους ότι ο μεγαλύτερος γνωσιακός φόρτος φαίνεται να συσχετίζεται με λιγότερες παύσεις εγείρει ενδιαφέροντα ερωτήματα σε σύγκριση με προηγούμενες έρευνες που κατέληγαν στο αντίθετο.

2.1.2.3 Θεωρητικές μελέτες

Αυτές οι μελέτες απομακρύνονται από την ανάλυση δεδομένων για να εντοπίσουν τις έννοιες που πρέπει να κατανοήσουμε με περισσότερη λεπτομέρεια.

Οι Melby, Fields & Housely παρέχουν αναλυτικές προδιαγραφές για την περιγραφή των εργασιών MTPE, καθορίζοντας όλες τις σχετικές παραμέτρους αυτού του είδους εργασίας μετάφρασης, συμπεριλαμβανομένων διαφόρων εννοιών ποιότητας μετάφρασης. Επισημαίνουν ότι οι μελέτες των διεργασιών μετάφρασης θα οδηγήσουν σε ασυνεπή αποτελέσματα εάν οι ερευνητές δεν ορίσουν και μετρήσουν την ποιότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με σαφείς και παρόμοιους τρόπους.

Οι Rico & Ariano καθορίζουν λεπτομερείς και ενδιαφέρουσες οδηγίες για την MTPE βασισμένες στην εμπειρία τους από την εφαρμογή νέων διαδικασιών MTPE σε μια εταιρεία.

Σύμφωνα με τον Garcia (2015) αυτά τα τρία είδη μελετών είναι εξίσου απαραίτητα για την πρόοδο του πεδίου. Η μελέτη των διαδικασιών μετάφρασης σε μακροεπίπεδο παρέχει πλαίσιο, συνάφεια και πρακτικά κίνητρα για τα άλλα δύο είδη μελετών. Χωρίς τον σύνδεσμο με τις οικονομικές συνέπειες στις οποίες συμβάλλουν αυτές οι μελέτες μακροεπιπέδου στην MTPE μηχανικής μετάφρασης, οι υπόλοιπες μελέτες διατρέχουν τον κίνδυνο να γίνουν ακαδημαϊκές ασκήσεις χωρίς πρακτική εφαρμογή.

Η μελέτη της διεργασίας μετάφρασης σε μικροεπίπεδο προσθέτει υποστήριξη και πιο ενδελεχή κατανόηση στις μελέτες που εδράζονται σε μακροεπίπεδο και υποδεικνύει κατευθύνσεις για συγκεκριμένες βελτιώσεις στην πράξη. Αυτές οι μελέτες σε μικροεπίπεδο εξηγούν ακριβώς *γιατί*, για παράδειγμα, κάποια εργαλεία ή διαδικασίες λειτουργούν καλύτερα από άλλα σε ένα περιβάλλον μακροεπιπέδου. Επιπροσθέτως, οι θεωρητικές μελέτες διερευνούν βασικές έννοιες με λεπτομέρεια και ενσωματώνουν τα αποτελέσματα για να ελεγχθεί η συνέπεια έτσι ώστε τα αποτελέσματα να είναι αξιόπιστα.

Η παρούσα διατριβή εδράζεται και στα τρία επίπεδα, σε μακροεπίπεδο καθώς εστιάζει στη βιομηχανική διαδικασία μετάφρασης από την ανάθεση του κειμένου αφετηρίας του πελάτη έως την παράδοση του τελικού κειμένου αφίξεως στον πελάτη με την εισαγωγή συγκεκριμένου εργαλείου, εκπαίδευσης και επικεντρώνει μεταξύ άλλων στην παραγωγικότητα και την

ταχύτητα. Σε μικροεπίπεδο, επικεντρώνει στη συμπεριφορά, τις προτιμήσεις και τις γνωσιακές διαδικασίες του μεταφραστή ως ατόμου, παρακολουθώντας τον μεταφραστή με καταγραφή οθόνης και πληκτρογράφησης κατά την εργασία του έτσι ώστε να διασταυρωθούν τα δεδομένα με αυτά που προκύπτουν από τα δεδομένα του σκέλους της έρευνας σε μακροεπίπεδο. Και τα δύο είδη έρευνας θεμελιώνονται πάνω σε πρότερη θεωρητική έρευνα και έννοιες, ενώ μέσα από την έρευνα σε μικροεπίπεδο και μακροεπίπεδο και την πρότερη θεωρητική έρευνα προκύπτουν νέα θεωρητικά δεδομένα βάσει των ευρημάτων.

2.1.2.4 Το ερευνητικό ενδιαφέρον για την εκπαίδευση στην MTPE

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις τάσεις, ο Pym μοιράζεται την άποψη ότι η MT πρόκειται να φέρει θεαματικές αλλαγές με όλο και μεγαλύτερη στροφή από τους μεταφραστές στην εργασία της MTPE, με την ανάγκη εκ νέου αξιολόγησης των υφιστάμενων προγραμμάτων εκπαίδευσης. Ως εκ τούτου, το θέμα της εκπαίδευσης είναι καίριας σημασίας και όλο και περισσότερο στρέφεται το ενδιαφέρον της έρευνας στη μεθοδολογία εκπαίδευσης των μεταφραστών στην MTPE ως προς τη βελτίωση των υφιστάμενων πρακτικών στη βιομηχανία της μετάφρασης (O'Brien, 2006). Προκειμένου να διαμορφωθεί ένα εκπαιδευτικό μοντέλο, ερευνητές όπως οι O'Brien (2002), Pérez (2013) και Sánchez-Gijón (2016) στράφηκαν στη διερεύνηση των δεξιοτήτων που πρέπει να αποκτηθούν από τον μεταφραστή για αποτελεσματική MTPE.

Έως σήμερα, η μεταφραστική βιομηχανία δεν έχει ορίσει τα σαφή όρια για τα κριτήρια επιλογής μεταφραστών για τους διάφορους νέους ρόλους που έχουν προκύψει, όπως αυτόν της MTPE σύμφωνα με τη Marinelli (2017). Όπως φαίνεται όμως και μέσα από την επόμενη ενότητα, υπάρχει μεγάλη ζήτηση για υποψηφίους με ειδίκευση στη μεταφραστική τεχνολογία με πολλαπλές δεξιότητες για την ανάληψη αυτών των ρόλων, από τον ρόλο του μεταφραστή ή/και του διαχειριστή έργου έως τον ρόλο του διαχειριστή επιχειρηματικής ανάπτυξης ή/και του αρχιτέκτονα λύσεων.

Στο πλαίσιο εντοπισμού αυτής της έλλειψης και αυτού του κενού στη βιομηχανία της μετάφρασης, η οποία επηρεάζεται από αντίστοιχη έλλειψη του ενδιαφέροντος των μεταφραστών για αυτούς τους ρόλους λόγω του φόβου αντικατάστασής τους, την έλλειψη ακαδημαϊκής εκπαίδευσης για τη δημιουργία πόρων που θα διοχετευτούν στην αγορά της μετάφρασης για την κάλυψη του κενού, καθώς και την έλλειψη εκπαίδευσης των εταιρειών παροχής γλωσσικών υπηρεσιών στις δεξιότητες που χρειάζονται οι μεταφραστές για την ανάληψη αυτών των νέων ρόλων, η παρούσα διατριβή έρχεται να συνεχίσει την προγενέστερη

έρευνα και τα προγενέστερα εκπαιδευτικά μοντέλα για να προτείνει ένα εκπαιδευτικό μοντέλο υπό το νέο πρίσμα της πιο πρόσφατης έρευνας.

2.1.3 Η ζήτηση για MTPE

Σε αυτήν την ενότητα παρουσιάζεται η ζήτηση στη βιομηχανία της μετάφρασης για MTPE και η προοπτική ζήτησης μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, αυτού νοούμενου ως προϊόντος της υπηρεσίας της MTPE. Υπό αυτό το πρίσμα, εξετάζεται η τρέχουσα κατάσταση με βάση την πρόσφατη έρευνα και η σκοπιμότητα της έρευνας της παρούσας διατριβής ως προς την ανάγκη εκπαίδευσης σε αυτόν τον τομέα βάσει της ζήτησης αυτής της υπηρεσίας στην αγορά της μετάφρασης.

Την προηγούμενη δεκαετία, παρατηρήθηκε μια εκθετική αύξηση στη χρήση της MTPE. Όλο και περισσότερες εταιρείες παροχής γλωσσικών υπηρεσιών *(Language Service Providers*, LSPs) υιοθετούν πλέον μια επαγγελματική ροή εργασιών (*workflow*) που βασίζεται στη MT (Blagodarna, 2018, σ. 3). Αυτό το φαινόμενο οφείλεται στη βελτίωση των αποτελεσμάτων της μηχανικής μετάφρασης με την αξία της αγοράς μηχανικής μετάφρασης να εκτιμάται ότι κυμαίνεται από 130 εκατομμύρια έως 400 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ στις πρόσφατες αναφορές (Nimdzi, 2019).

Σύμφωνα με τη Cid (2021), η είσοδος της τεχνολογίας μηχανικής μετάφρασης στη βιομηχανία της μετάφρασης προκάλεσε σημαντική αναστάτωση στη μεταφραστική κοινότητα, κυρίως λόγω της ποιότητας των αποτελεσμάτων, η οποία σε ορισμένες περιπτώσεις είναι τόσο χαμηλή ώστε να μην είναι χρήσιμη, αλλά και λόγω του χρόνου που απαιτείται για την εκτέλεση της εργασίας της MTPE, ο οποίος μερικές φορές υπερεκτιμάται ως προς τη μείωσή του σε σχέση με τη μετάφραση, με αποτέλεσμα να υποτιμάται η εργασία του μεταφραστή με αντίκτυπο στην τιμή που καταβάλλεται για την εκτέλεση αυτής της εργασίας όπως αναφέρει η Guerberof Arenas (2019, σ. 333).

Η επίδραση της τεχνολογίας της μετάφρασης δεν έχει καταγραφεί μόνο στον ακαδημαϊκό χώρο (Kornacki, 2018) αλλά και στη βιομηχανία, καθώς πολλές εταιρείες έχουν παρουσιάσει τα αποτελέσματα των εσωτερικών τμημάτων Έρευνας και Ανάπτυξης που διαθέτουν όπως αυτά καταγράφηκαν κατά την MTPE[10].

Η συμπερίληψη της MTPE στο *European Master's in Translation Competence Framework* (Network, 2017, σ. 7) στο πλαίσιο της Μεταφραστικής Ικανότητας (*Translation Competence*, TC) δείχνει την αναγνώρισή της από τους επιστήμονες της εξέλιξης της

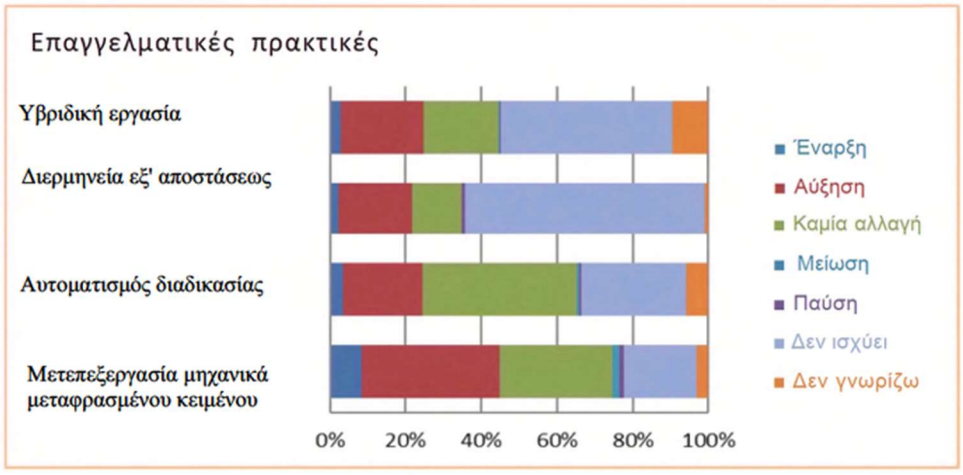
[10] Ενδεικτικά: LocWorld, GALA, TAUS, AMTA, EAMT, MT Summit.

γλωσσικής βιομηχανίας.

Η αυξημένη ζήτηση της ΜΤΡΕ δεν σχετίζεται μόνο με την εδραίωση της υπηρεσίας στη βιομηχανία της μετάφρασης συναρτήσει της αύξησης της ζήτησης της μηχανικής μετάφρασης, αλλά και στην ανάγκη κάλυψης της έλλειψης πόρων, δηλαδή μεταφραστών για να αναλάβουν την ΜΤΡΕ.

Αυτό είναι ένα μόνο από τα συμπεράσματα που άπτονται της ετήσιας έρευνας της Ευρωπαϊκής Βιομηχανίας Γλωσσών (*European Language Industry Survey*, ELIS[11]) που παρουσιάστηκε στο *Translating Europe Workshop*, TEW, στα τέλη του Μαρτίου του 2022. Όπως επιβεβαιώνεται από την έρευνα της ELIS, οι μεταφραστές δεν πρόκειται να αντικατασταθούν. Αντίθετα, υπάρχει μια αυξανόμενη ανάγκη για γλωσσολόγους στον κλάδο.

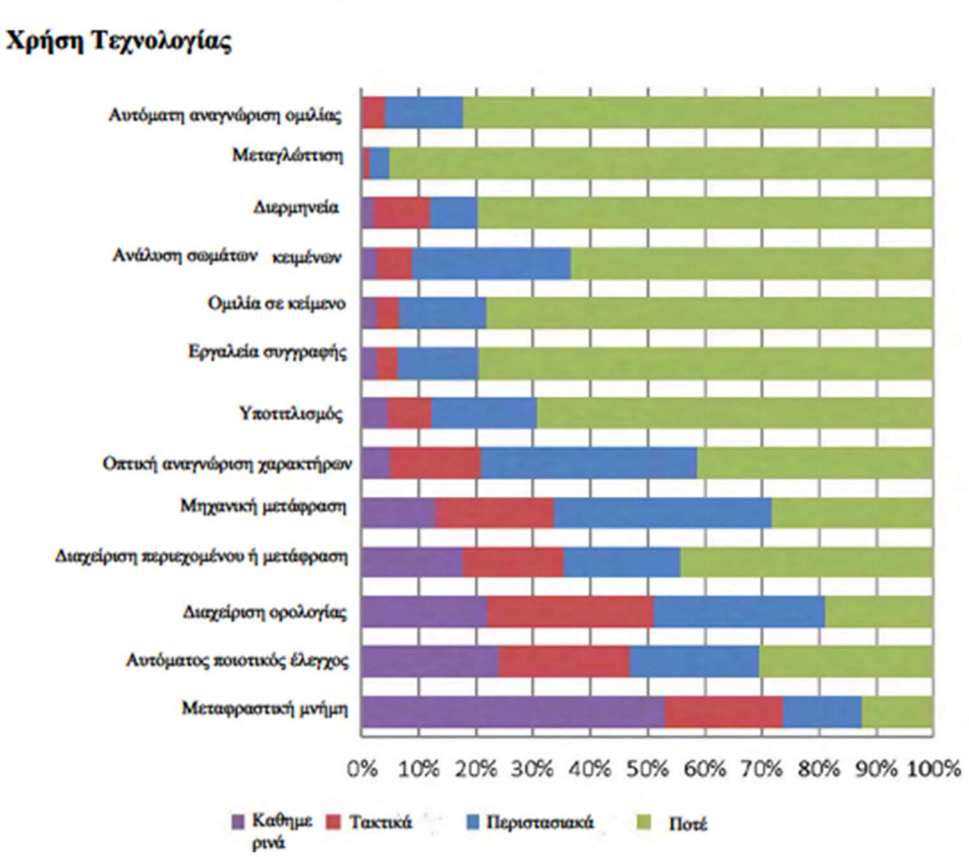
Στην έρευνα ELIS 2022, κάθε τομέας της βιομηχανίας είχε τη δική του λίστα τάσεων προς αξιολόγηση ως ευκαιρία ή απειλή. Αυτό σημαίνει ότι τα αποτελέσματα των διαφορετικών τομέων δεν είναι πλήρως συγκρίσιμα. Οι βασικές διαφορές μεταξύ των εταιρειών παροχής γλωσσικών υπηρεσιών και των ανεξάρτητων επαγγελματιών είναι αυτές που θα αναμένονταν. Οι εταιρείες παροχής γλωσσικών υπηρεσιών θεωρούν τη μερική ΜΤΡΕ και τη βελτίωση της ποιότητας της NMT πολύ περισσότερο ως ευκαιρία παρά ως απειλή, ενώ οι ανεξάρτητοι επαγγελματίες διατηρούν ανάμεικτα συναισθήματα. Μεταξύ των εταιρειών παροχής γλωσσικών υπηρεσιών, η τυπική μετάφραση από άνθρωπο εξακολουθεί να είναι κατά πολύ η κυρίαρχη μορφή υπηρεσίας. Στην Εικόνα 1, η ΜΤΡΕ κατατάσσεται στη δεύτερη θέση, αλλά αναγνωρίζεται ως η δραστηριότητα με το υψηλότερο δυναμικό ανάπτυξης.

Εικόνα 1: Κατάταξη υπηρεσιών και σχέδια ανάπτυξης – Προσαρμογή από ELIS 2022

Η αύξηση της εργασίας ΜΤΡΕ, όπως φαίνεται στην Εικόνα 2, αναγνωρίζεται ως η μεγαλύτερη αλλαγή στην επαγγελματική πρακτική των ανεξάρτητων επαγγελματιών.

[11] https://elis-survey.org/

Εικόνα 2: Χρήση τεχνολογίες από ανεξάρτητους επαγγελματίες γλωσσικών υπηρεσιών - Προσαρμογή εικόνας από ELIS 2022

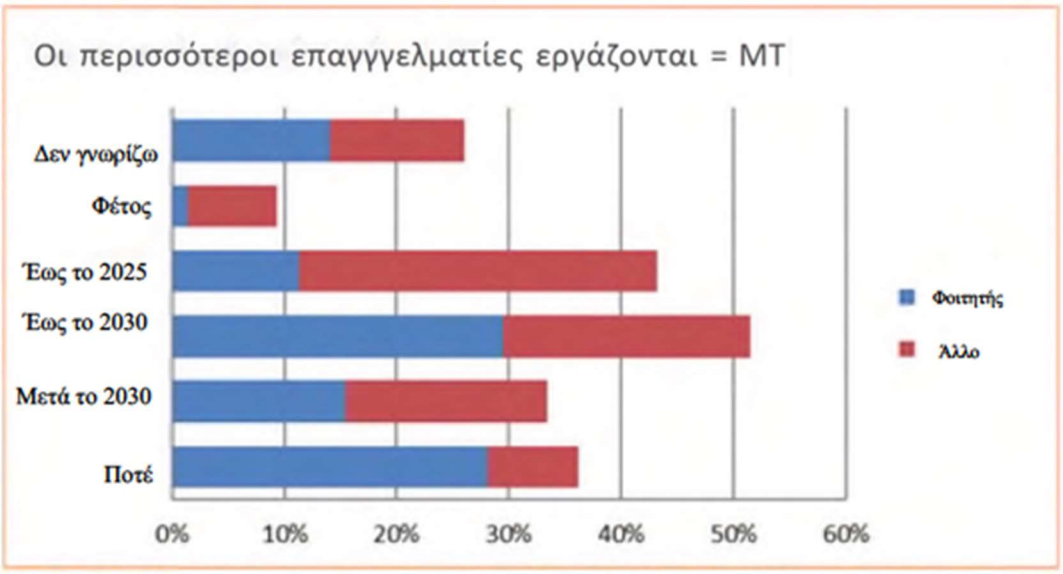
Το 12% των συμμετεχόντων ανέφεραν ότι ποτέ δεν χρησιμοποιούν οποιοδήποτε εργαλείο μεταφραστικής μνήμης. Αυτό είναι σημαντικά λιγότερο από το 23% το 2017 - το πρώτο έτος κατά το οποίο τα δεδομένα του ELIS αναλύθηκαν ξεχωριστά για τους ανεξάρτητους επαγγελματίες. Αυτό σημαίνει ότι η τεχνολογία CAT εφαρμόζεται αργά αλλά σταθερά σε όλες τις περιπτώσεις χρήσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τις οποίες παλαιότερα η τεχνολογία θεωρείτο λιγότερο χρήσιμη. Το ίδιο ισχύει και για τον τομέα των εταιρειών παροχής γλωσσικών υπηρεσιών, όπου μόνο το 3% αναφέρουν ότι δεν χρησιμοποιούν εργαλεία CAT, σε σύγκριση με το 10% το 2017.

Σήμερα, το 65% των εταιρειών παροχής γλωσσικών υπηρεσιών που συμμετείχαν στην έρευνα θεωρούν τη βελτιωμένη ποιότητα της NMT μια ευκαιρία, παρά μια τάση. Ωστόσο, για τους ανεξάρτητους επαγγελματίες, αυτή η αυξημένη ποιότητα είναι λόγος ανησυχίας, με μόνο το 35% να την θεωρούν ευκαιρία και το 41% απειλή. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ELIS, το 58% αυτών των εταιρειών έχουν εφαρμόσει την τεχνολογία και ένα πρόσθετο 20% σχεδιάζουν να το κάνουν, ενώ πάνω από το 70% των ανεξάρτητων γλωσσικών επαγγελματιών αναφέρουν ότι χρησιμοποιούν την τεχνολογία κατά κάποιο τρόπο.

Τα τμήματα γλωσσών σε διεθνείς δημόσιες υπηρεσίες και ιδιωτικές επιχειρήσεις φθάνουν ή προσεγγίζουν ακόμα και στο 90% και το 74% των συμμετεχόντων από τον

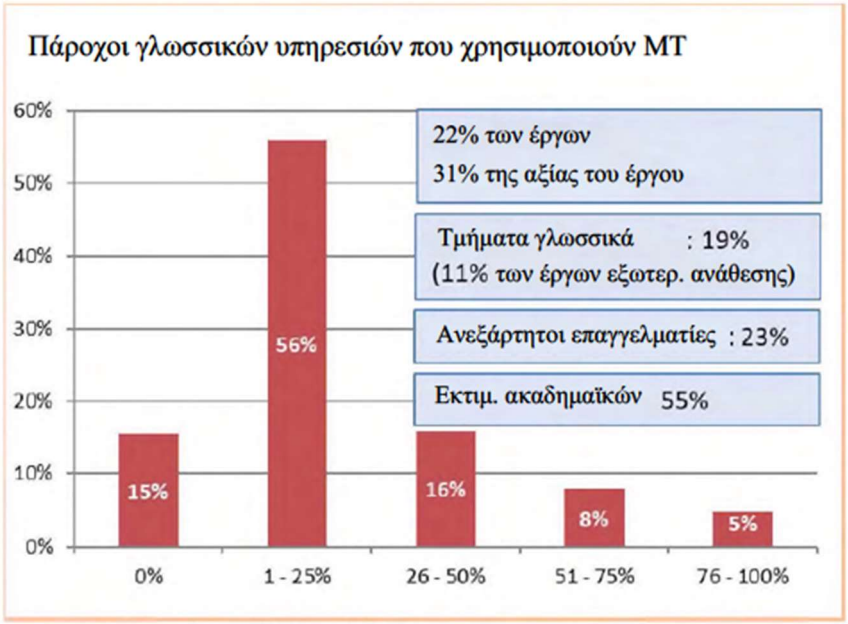
ακαδημαϊκό τομέα αναφέρουν ότι η ΜΤ είτε έχει ήδη εφαρμοστεί είτε είναι προγραμματισμένη η εφαρμογή της.

Ωστόσο, η εφαρμογή δεν είναι πάντα ίδια με την πραγματική χρήση. Ενώ οι συμμετέχοντες από εκπαιδευτικούς φορείς εκτιμούν ότι το 55% της επαγγελματικής μεταφραστικής εργασίας γίνεται ήδη χρησιμοποιώντας τη ΜΤ και αναμένουν ότι έως το 2030 η πλειονότητα αυτής θα βασίζεται σε αυτήν, η πραγματικότητα δεν είναι τόσο πολλά υποσχόμενη σύμφωνα με αυτούς που τη χρησιμοποιούν (Εικόνα 3).

Εικόνα 3: Επαγγελματίες που εργάζονται με MT – Προσαρμοσμένη εικόνα από ΄ELIS 2022

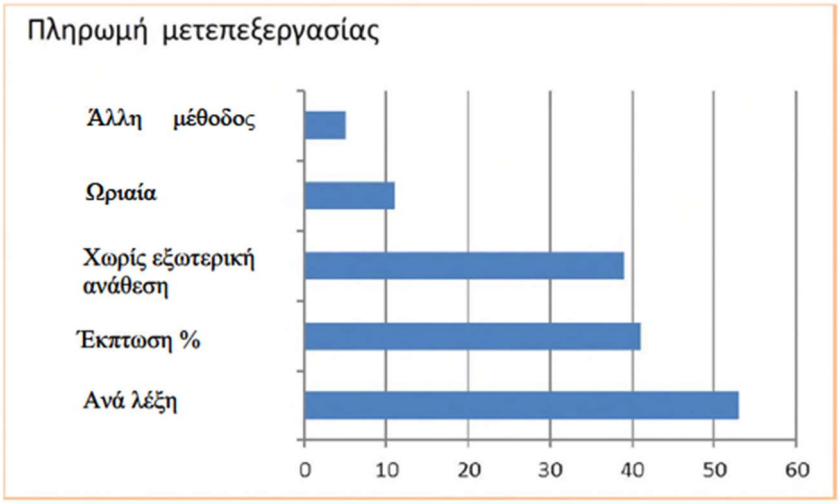
Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες-παρόχους γλωσσικών υπηρεσιών, στην Εικόνα 4 φαίνεται ότι το 22% των μεταφραστικών τους έργων εκτελούνται χρησιμοποιώντας ΜΤ. Αυτά τα έργα αντιπροσωπεύουν έως και το 30% ή περισσότερο της συνολικής αξίας των έργων.

Εικόνα 4: Χρήση της μηχανικής μετάφρασης - Προσαρμοσμένη εικόνα από ELIS 2022

Παρόμοιες τιμές αναφέρονται από ανεξάρτητους επαγγελματίες (23%) και τμήματα γλωσσών (19%), αν και το τελευταίο αποτέλεσμα δεν μπορεί να θεωρηθεί αρκετά αντιπροσωπευτικό λόγω του μικρού αριθμού των απαντήσεων.

Καθώς η ΜΤ είναι ξεκάθαρα προορισμένη να αποτελέσει ουσιώδες μέρος του επαγγελματικού τοπίου της μετάφρασης, οι ενδιαφερόμενοι φορείς της βιομηχανίας συζητούν πώς να ενσωματώσουν την τεχνολογία στο επιχειρηματικό μοντέλο της βιομηχανίας. Ένα θέμα που συζητείται έντονα είναι πώς να αποζημιωθεί η εργασία των μεταφραστών που επιτελούν την εργασία της MTPE (Εικόνα 5).

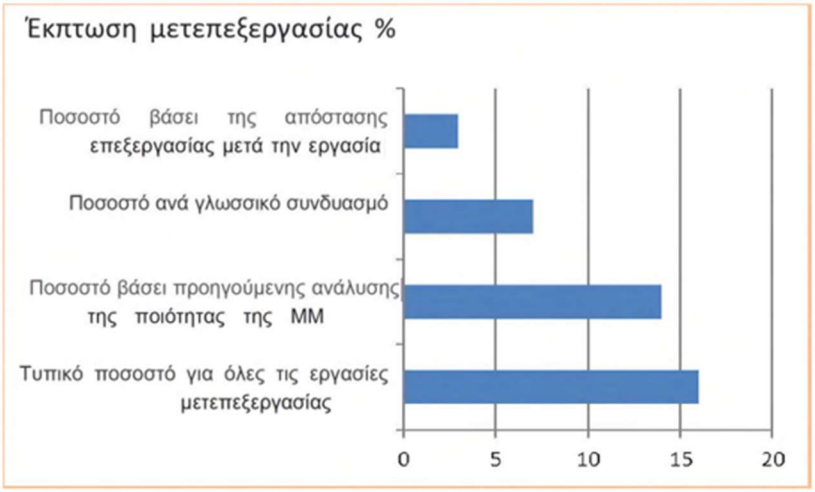
Εικόνα 5: Μέθοδοι πληρωμής MTPE - Προσαρμοσμένη εικόνα από ELIS 2022

Όπως φαίνεται στην Εικόνα 6, οι περισσότερες από τις εταιρείες παροχής γλωσσικών υπηρεσιών που πήραν μέρος στην έρευνα προτιμούν να εργάζονται με συγκεκριμένα τιμολόγια λέξεων για την MTPE, τα οποία είναι εύκολα στην εφαρμογή τους, αλλά δεν λαμβάνουν υπόψη τις διαφορές στην προσπάθεια μεταξύ των μεμονωμένων έργων. Αυτοί που προτιμούν να εργάζονται με ποσοστά έκπτωσης για την MTPE επί της τυπικής τιμής μετάφρασης, έχουν διαφορετικές προσεγγίσεις για τον καθορισμό του ποσοστού έκπτωσης.

Η ευκολία εφαρμογής είναι μια σημαντική παράμετρος, αλλά και η εφαρμογή μιας δίκαιης μεθόδου αμοιβής διαδραματίζει επίσης κεντρικό ρόλο. Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων προτιμούν μία από τις μεθόδους που λαμβάνουν υπόψη την ποιότητα της αρχικής μηχανικής μετάφρασης για ένα συγκεκριμένο έργο ή ζεύγος γλωσσών.

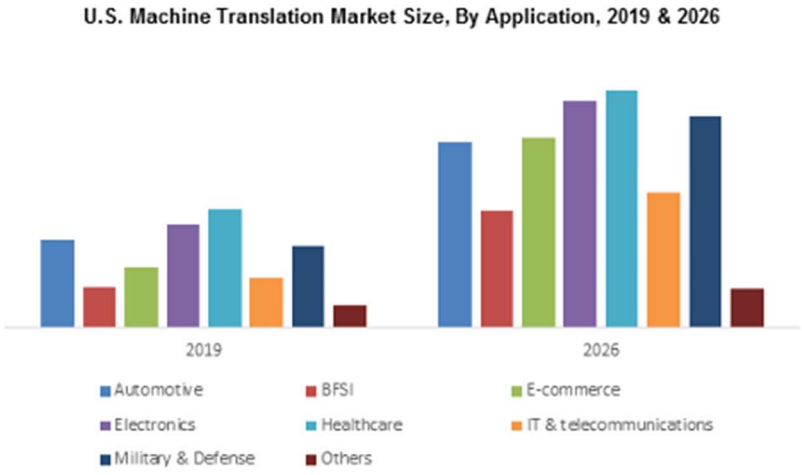
Αυτό το θέμα παραμένει ανοικτό και άπτεται της θεματολογίας της παρούσας διατριβής που έρχεται να προτείνει ένα μοντέλο υπολογισμού της αμοιβής των επαγγελματιών μεταφραστών, αλλά με βάση τα τρέχοντα δεδομένα, δεν φαίνεται πιθανό να γίνουν οι ωρομίσθιες τιμές, που συχνά αναφέρονται ως μια δίκαιη εναλλακτική, η κύρια μέθοδος

αποζημίωσης των μεταφραστών που επιτελούν MTPE στο άμεσο μέλλον.

Εικόνα 6: Υπολογισμός έκπτωσης MTPE - Εικόνα προσαρμοσμένη από ELIS 2022

Σύμφωνα με την Πέτρου (2020, σ. 19), το 2019 η παγκόσμια βιομηχανία της Μηχανικής Μετάφρασης, όπως φαίνεται στον Πίνακα 1, άγγιζε τα 550 εκατομμύρια δολάρια και υπολογίζεται έως το 2026 να φτάσει τα 1,5 δισεκατομμύρια, έχοντας σύνθετο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 17%. Σύμφωνα με στατιστικά δεδομένα, αναμένεται μεγάλη διείσδυση της μηχανικής μετάφρασης στους τομείς των τηλεπικοινωνιών και των τεχνολογιών πληροφορικής, με ρυθμό αύξησης 15% ως το 2026, λόγω της ανάγκης για δημιουργία ενιαίων συστημάτων που θα διευκολύνουν τη διαγλωσσική μεταφορά των δεδομένων σε σύντομο χρόνο.

Πίνακας 1: Η αναμενόμενη διείσδυση της μηχανικής μετάφρασης ανά επιχειρηματικό κλάδο στις ΗΠΑ(Πηγή [Pree20])

Αυτή η ανοδική τάση και η ενδεχόμενη διείσδυση της μηχανικής μετάφρασης σε περισσότερους τομείς, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη συστημάτων μεγάλων γλωσσικών μοντέλων (*Large Language Models*, LLMs) και τεχνητής νοημοσύνης ξεκλειδώνει μεγάλο όγκο δεδομένων προς διόρθωση, δηλώνοντας κατ' επέκταση τον αυξανόμενο όγκο δεδομένων

προς MTPE ή διόρθωση και επιβεβαιώνοντας τη σταθερή ζήτηση για MTPE τα επόμενα χρόνια, αλλά και την ανάγκη εκπαίδευσης ώστε να είναι δυνατή η κάλυψη αυτής της ζήτησης από καταρτισμένους και εκπαιδευμένους στην υπηρεσία μεταφραστές.

2.1.4 Η διεργασία της MTPE στη βιομηχανία της μετάφρασης

Η γλωσσική τεχνολογία έχει ήδη υιοθετηθεί σε μεγάλο βαθμό από τους περισσότερους παρόχους γλωσσικών υπηρεσιών και έχει ενσωματωθεί στις παραδοσιακές διαδικασίες μετάφρασής τους. Σε αυτό το πλαίσιο, υπάρχουν πολλές διαφορετικές προσεγγίσεις στην εφαρμογή MTPE ενός μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, με διαφορετικές διαδικασίες ροής εργασίας που μπορεί να είναι λιγότερο ή περισσότερα αποτελεσματικές.

Σε αυτήν την ενότητα, με βάση την εμπειρία της βιομηχανίας, παρουσιάζεται μια ροή εργασίας MTPE τριών βημάτων (*post-editing workflow*, PEW) και ένα βασικό πλαίσιο για τις μεταφραστικές εταιρείες και τους μεταφραστές σχετικά με τον τρόπο βελτιστοποίησης των ροών εργασίας MTPE με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας, την επίτευξη υψηλότερης κερδοφορίας και καλύτερης απόδοση επενδύσεων, καθώς και την τυποποίηση των εσωτερικών διαδικασιών να διευκολύνουν τις εσωτερικές διαδικασίες ως προς τη διαχείριση και την προσπάθεια.

2.1.4.1 Η ροή εργασίας τριών βημάτων της MTPE

Υποστηρίζεται ότι μια πλήρης ροή εργασίας MTPE αποτελείται από τρεις βασικές εργασίες: προεπεξεργασία, MTPE και αξιολόγηση μηχανικής μετάφρασης (Guerrero, 2018), υποστηριζόμενο από τον μεταφραστή να αναλαμβάνει τον αντίστοιχο ρόλο (Gene V. , 2021).

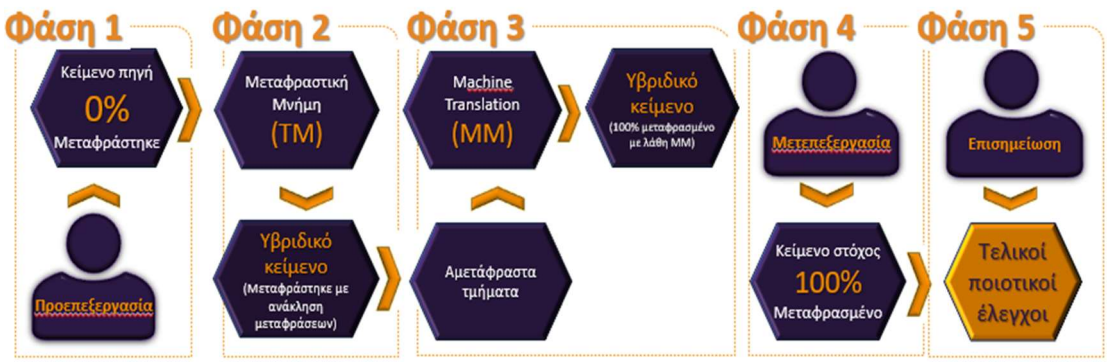
Η χρήση των TMs και της μηχανικής μετάφρασης στη ροή εργασίας άνοιξε τον δρόμο για την εξερεύνηση νέων μεθόδων παραγωγής μεγαλύτερου όγκου μεταφράσεων σε χαμηλότερο κόστος χωρίς να διακυβεύεται η ποιότητα. Αυτό οδήγησε σε νέες ροές εργασίας μετάφρασης συμπεριλαμβανομένης της προ-επεξεργασίας και της MTPE των ακατέργαστων από μηχανή αποτελεσμάτων και στη δημιουργία νέων οδηγιών για την υποστήριξη της εργασίας σε αυτό το περιβάλλον και την εκπαίδευση των μεταφραστών (Guerberof Arenas A. M., 2019).

Σύμφωνα με την Guerberof (2019), ακόμα κι αν η προ-επεξεργασία και η MTPE των ακατέργαστων από τη μηχανή αποτελεσμάτων έχουν εφαρμοστεί σε μερικούς οργανισμούς από τη δεκαετία του 1980, είναι μόνο τα τελευταία δέκα χρόνια που η MTPE έχει ενταχθεί στην τυπική ροή εργασίας μετάφρασης σε περισσότερες από τις εταιρείες εγχώριας

προσαρμογής παγκοσμίως (Lommel, 2016b). Ως αποτέλεσμα, η ανάγκη για εκπαίδευση στους τρόπους με τους οποίους η τεχνολογία επηρεάζει την κανονική ροή εργασίας μετάφρασης και τους παράγοντες που εμπλέκονται στη διαδικασία καθίσταται προτεραιότητα.

Σε μια έρευνα με τη συμμετοχή 51 παρόχων γλωσσικών υπηρεσιών της βιομηχανίας της μετάφρασης, εταιρικού επιπέδου (Gene, 2021), η οποία διεξήχθη στο πλαίσιο ενός διαδικτυακού σεμιναρίου MTPE, μία από τις ερωτήσεις αφορούσε στη ροή εργασίας που χρησιμοποιούν οι πάροχοι γλωσσικών υπηρεσιών για την MTPE. Οι απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση αποκαλύπτουν αφενός τις προκλήσεις εκπαίδευσης που σχετίζονται με τη ροή εργασίας της MTPE και αφετέρου δείχνουν ότι οι τεχνολογίες TM και μηχανικής μετάφρασης είναι πλέον καθιερωμένες στις ροές εργασίας των παρόχων παρόλο που είτε δεν έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση και τον προϋπολογισμό που απαιτείται, είτε την κατάλληλη εκπαίδευση και τον αναγκαίο όγκο/τύπο έργων για να είναι σε θέση να υλοποιήσουν ή να επωφεληθούν στο μέγιστο από μια ροή εργασίας MTPE.

Μια πλήρης ροή εργασίας MTPE που αποτελείται από τρεις ανθρωποκεντρικές εργασίες (δείτε την Εικόνα 3): προεπεξεργασία, MTPE και διαδικασίες ελέγχων ποιότητας/επισημείωσης/αξιολόγησης MT (Gene, 2021) απεικονίζεται σχηματικά στην Εικόνα 7:

Εικόνα 7: Η ροή εργασίας MTPE

Να σημειωθεί ότι δεν είναι όλα τα έργα μετάφρασης κατάλληλα για μια πλήρη ροή εργασίας τριών βημάτων (O'Brien, 2002), καθώς αυτό εξαρτάται από τον συνδυασμό γλωσσών, τον τομέα ειδίκευσης, την περίπτωση χρήσης, τον τύπο κειμένου, τον όγκο λέξεων, τον προϋπολογισμό κόστους, την προθεσμία και το πρωτόκολλο συνεργασίας που έχει εδραιωθεί μεταξύ του παρόχου γλωσσικών υπηρεσιών και του πελάτη. Οι τρεις προαναφερθείσες ανθρωποκεντρικές εργασίες από βιομηχανικής αλλά και ακαδημαϊκής άποψης, αυτές ως σημείο εκκίνησης για την έρευνα στη γλωσσική βιομηχανία, αναλύονται σε αυτήν την ενότητα.

2.1.4.1.1 Προεπεξεργασία

Η προεπεξεργασία επιτελείται με ένα σύνολο οδηγιών ή κανόνων όσον αφορά στην ορθή επεξεργασία του κειμένου αφετηρίας πριν από τη φάση αυτοματοποιημένης μετάφρασης, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των ακατέργαστων από μηχανή αποτελεσμάτων, τη μείωση της προσπάθειας που απαιτείται από τους παρόχους γλωσσικών υπηρεσιών για τη μετέπειτα επεξεργασία αυτών των αποτελεσμάτων και τη μείωση του χρονικού φόρτου τους (Sanchez-Martinez, 2012).

Επιπροσθέτως, οι παραλείψεις στο κείμενο αφετηρίας μπορεί να εμποδίσουν το σύστημα μετάφρασης από την εύρεση των καλύτερων αντιστοιχιών για κάθε τμήμα (Guerrero, 2018). Σύμφωνα με την O'Brien (2002), η προεπεξεργασία απευθύνεται σε πολύ συγκεκριμένους τομείς και εταιρείες. Σε συνδυασμό με κανόνες ελεγχόμενης γλώσσας που έχουν ως στόχο την απλοποίηση και τη βελτίωση του κειμένου αφετηρίας, η προεπεξεργασία εξασφαλίζει ότι το υλικό που πρόκειται να υποστεί επεξεργασία είναι σε βέλτιστη κατάσταση για να επιτρέψει την καλύτερη ποιότητα παραγωγής αποτελεσμάτων μηχανικής μετάφρασης και την ελαχιστοποίηση της προσπάθειας στη φάση της μετεπεξεργασίας, παρέχοντας λεκτική σαφήνεια και απλοποίηση πολύπλοκων γραμματικών δομών (Sanchez-Martinez, 2012). Στόχος είναι, ως εκ τούτου, ένα κείμενο αφετηρίας που θα είναι επαρκώς «κατανοητό» τόσο από τον αναγνώστη όσο και από τη μηχανή ΜΜ. Υπό αυτήν την έννοια, η «ελεγχόμενη γλώσσα» μπορεί να νοηθεί ως ένας τρόπος έκφρασης πιο συμβατός με τη «γλώσσα» της μηχανής ΜΜ.

Για βέλτιστα αποτελέσματα, αυτές οι μέθοδοι πρέπει να συνδυαστούν με άλλα τεχνολογικά εργαλεία: τα CAT πρέπει να ενσωματωθούν στη ροή εργασίας MTPE έτσι ώστε να συμπληρώνουν τα αποτελέσματα που παράγονται από τη μηχανή και να εξασφαλίζουν ένα υψηλό επίπεδο ακρίβειας και συνοχής ως προς την ορολογία και τον τομέα.

Αφού ολοκληρωθούν τα προαναφερθέντα βήματα προεπεξεργασίας, το μη μεταφρασμένο κείμενο εισάγεται στην ΤΜ για να αξιοποιήσει τη μερική και πλήρη ανάκτηση αντιστοιχιών τμημάτων από προγενέστερα μεταφρασμένο περιεχόμενο. Αυτή η διαδικασία οδηγεί σε ένα κείμενο μερικώς μεταφρασμένο μόνο από τμήματα που ανακτήθηκαν από την ΤΜ. Σε αυτό το σημείο, η ΜΤ αναλαμβάνει τον ρόλο της, με τις αντιστοιχίες χαμηλότερης ομοιότητας με προγενέστερα μεταφρασμένου κειμένου (0-50% αντιστοιχίες) να εισάγονται στη μηχανή για να μεταφραστούν.

Το τελικό προϊόν είναι ένα πλήρως μεταφρασμένο κείμενο, το οποίο, ωστόσο, περιέχει

σφάλματα ΜΤ προς διόρθωση κατά τη φάση της MTPE της ροής εργασίας. Αυτό το υβριδικό κείμενο, που συνδυάζει αντιστοιχίες από αποθηκευμένα και μεταφρασμένα από άνθρωπο δεδομένα στην ΤΜ και μηχανικά μεταφρασμένο αποτέλεσμα, είναι αυτό που πρέπει ιδανικά να φτάσει στον μετεπεξεργαστή, για να εξασφαλιστεί ελάχιστη προσπάθεια επεξεργασίας και ανώτερη γλωσσική ποιότητα.

2.1.4.1.2 MTPE

Με βάση τον πρώτο ορισμό της, η MTPE (Allen, 2003) είναι η επεξεργασία, τροποποίηση ή/και διόρθωση προμεταφρασμένου κειμένου που το σύστημα ΜΤ έχει επεξεργαστεί από μια γλώσσα αφετηρίας σε μία (1) γλώσσα αφίξεως. Στο πλαίσιο της πλήρους ροής εργασίας που περιγράφεται εδώ (δείτε Εικόνα 7), η MTPE έπεται του βήματος της προεπεξεργασίας.

Στο προσκήνιο είναι οι εργασίες του παρόχου γλωσσικών υπηρεσιών. Αυτές περιλαμβάνουν τη δυνατότητα να αξιολογεί γρήγορα τα στοιχεία του κειμένου (είτε προέρχονται από προτάσεις ΤΜ είτε από αποτελέσματα ΜΤ) και να διορθώνει ή να εξαλείφει σφάλματα, να προσθέτει δεδομένα που λείπουν ή να αφαιρεί περιττά δεδομένα, ενώ δίνει προσοχή στην ορολογία και τη συνολική συνέπεια και το ύφος του κειμένου. Αυτό απαιτεί σαφή κατανόηση του συγκεκριμένου τύπου μηχανής ΜΤ και των τύπων σφαλμάτων που είναι πιο πιθανό να δημιουργήσει. Αξίζει να σημειωθεί ότι πρόσφατα, το ενδιαφέρον των παρόχων γλωσσικών υπηρεσιών και των ειδικών στην MTPE (και, σε πιο ευρύ επίπεδο, το ενδιαφέρον της εκπαίδευσης στην MTPE) είναι σχεδόν αποκλειστικά στα συστήματα NMT, τα οποία χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερο και έχουν αντικαταστήσει σχεδόν εξ ολοκλήρου τα συστήματα SMT ή τα βασισμένα σε κανόνες συστήματα (RBMT) (Blagodarna, 2018).

Το κλειδί της ροής εργασίας MTPE είναι ο τρόπος με τον οποίο οι πάροχοι γλωσσικών υπηρεσιών χειρίζονται τα σφάλματα της ΜΤ. Ο στόχος είναι να υιοθετηθεί μια ισορροπημένη προσέγγιση κατά την επιλογή μεταξύ των διαθέσιμων προτάσεων ΜΤ και μηχανικής μετάφρασης και να γίνει αναγνώριση των περιπτώσεων όπου θα απαιτείτο μετάφραση από το μηδέν. Κάθε επιλογή πρέπει να σταθμιστεί όχι μόνο έναντι της ποιότητας του τελικού προϊόντος αλλά και έναντι της προσπάθειας που απαιτείται για την επεξεργασία ή την παραγωγή του προκειμένου να αυξηθεί η παραγωγικότητα και να επιταχυνθεί η διαδικασία μετάφρασης (Guerberof, 2019).

2.1.4.1.3 Τα επίπεδα MTPE

Η αξιολόγηση της ποιότητας του προϊόντος της MTPE σε επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον εξαρτάται από τις οδηγίες της ανάθεσης του μεταφραστικού έργου στον μεταφραστή είτε απευθείας από το πελάτη, είτε από τη μεταφραστική εταιρεία ή τον ενδιάμεσο πάροχο γλωσσικών υπηρεσιών με τον οποίο συνεργάζεται. Η μέθοδος που θα ακολουθήσει ο μεταφραστής κατά την MTPE και η λήψη απόφασης για την επιλογή της ενέργειας MTPE εξαρτάται από την ανάθεση.

Οι οδηγίες της ανάθεσης κατά Mossop (2019, σ. 124), είναι ένα σύνολο προδιαγραφών που καλύπτουν πληροφορίες, όπως το *ποιος* θα είναι ο αποδέκτης της μετάφρασης, *για ποιον σκοπό* γίνεται η μετάφραση (π.χ. δημοσίευση), την *προτιμώμενη ορολογία* και την κοινοποίηση οδηγιών κατά περίπτωση. Ο συγγραφέας επισημαίνει ότι το περιεχόμενο των οδηγιών διαμορφώνεται με πληροφορίες που προέρχονται από: α) τον πελάτη, β) προηγούμενα παρόμοια έργα του ίδιου πελάτη και γ) τις μεταφραστικές υπηρεσίες. Οι οδηγίες πρέπει να κοινοποιούνται στον μεταφραστή για να είναι σε θέση να επιλέξει την κατάλληλη στρατηγική.

Με αφετηρία αυτήν την έρευνα, δίνεται το έναυσμα για να παρουσιαστεί σε αυτό το σημείο η ανάγκη που προέκυψε για επίπεδα ποιότητας στην επαγγελματική μετάφραση στο πλαίσιο της ανάθεσης εργασίας MTPE. Τα επίπεδα ποιότητας νοούνται σύμφωνα με την Texeira (2019, σ. 216) ως το αποτέλεσμα μια επιχειρηματικής στρατηγικής που έχει υιοθετηθεί σε εύρος χρόνου στη βιομηχανία της μετάφρασης, καθώς και σε άλλες βιομηχανίες: ανάλυση κόστους-οφέλους».

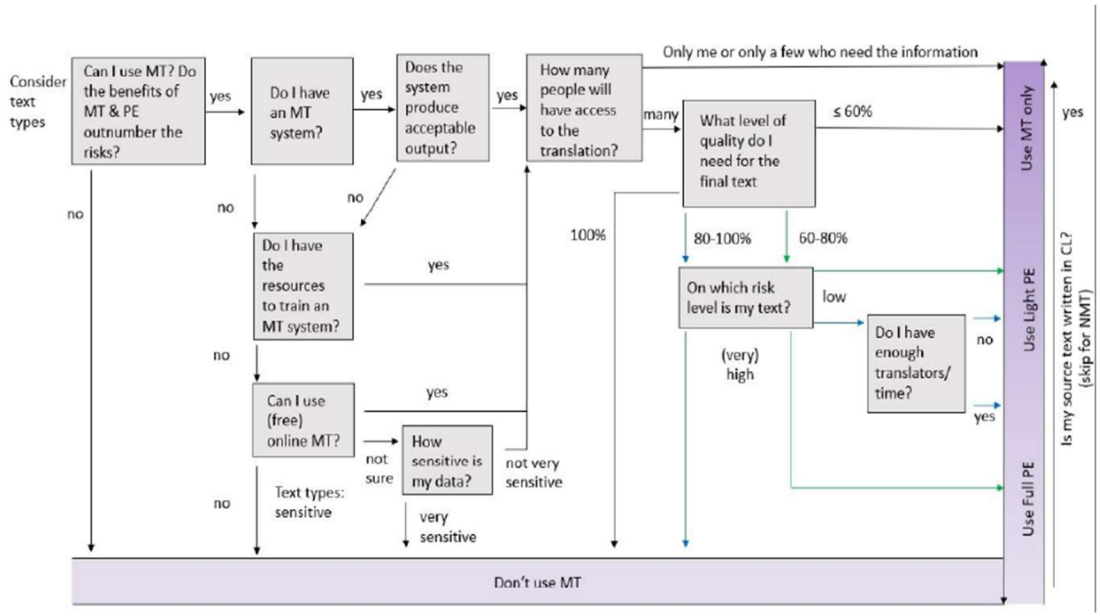
Τα επίπεδα ποιότητας που διαμορφώθηκαν για την MTPE ήταν δύο, όπως προαναφέρθηκαν στην ενότητα ορισμού της MTPE[12]: η πλήρης MTPE ως υπηρεσία με προϊόν αυτής ένα έγγραφο προς δημοσίευση, συγκρίσιμο με προϊόν μετάφρασης εξολοκλήρου από άνθρωπο και η μερική επεξεργασία, ένα κατανοητό έγγραφο με σωστή ορολογία, χωρίς ασάφειες, αλλά όχι απαραίτητα με κομψό ύφος (Cid, 2021, σ. 35).

Στην υπηρεσία της MTPE, οι πρώτοι που εισήγαγαν επίπεδα ποιότητας ήταν σύμφωνα με τη Cid (2021, σ. 37), οι Loffler-Laurian το 1985 και η Wagner το 1985. Όπως αναφέρει η Cid, την ίδια διαφοροποίηση παρουσίασαν οι Krings (2001) και Allen (2003). Ωστόσο, στην έννοια της προσδοκίας της μεταφραστικής ποιότητας αυτών των δύο επιπέδων είναι σύμφυτη η σχετικότητα και η υποκειμενικότητα, «γκρίζα σημεία» όπως τα αναφέρει η Koponen (2016, σ. 21). Ως γκρίζα σημεία αναφέρονται οι προτάσεις μέσης ποιότητας στις οποίες ο μεταφραστής πρέπει να λάβει αποφάσεις υποκειμενικές για το αν χρειάζονται και σε ποιον

[12] Βλ. σελ. 37.

βαθμό διορθώσεις, και που σύμφωνα με τον Krings (2001, σ. 539) απαιτούν περισσότερη προσπάθεια από αυτές που είναι χαμηλής ποιότητας. Την ίδια γραμμή ακολουθεί η Sharon O'Brien (2022, σ. 107), η οποία αναφέρει ότι οι ορισμοί της μερικής και πλήρους MTPE είναι προβληματικοί και θέτει το ερώτημα για το αν η μερική MTPE μπορεί πραγματικά να γίνει χωρίς οποιαδήποτε απόπειρα να παραχθεί κάτι συγκρίσιμο με τη μετάφραση από άνθρωπο.

Ως προς την απόφαση για το επίπεδο MTPE που είναι κατάλληλο για το εκάστοτε μεταφραστικό έργο, παρατίθεται εδώ το αναλυτικό δέντρο αποφάσεων των Nitzke, Hansen-Schirra et al (2019, σ. 246), όπως αποτυπώνεται στη Cid (2021, σ. 36).

Εικόνα 8: Δέντρο αποφάσεων MTPE (Nitzke, Hansen-Schirra, et al. 2019)

Όπως αναφέρει η Cid, οι όροι «μερική» και «πλήρης» MTPE νοούνται από την προοπτική της προσδοκίας και όχι από την προοπτική της προσπάθειας την MTPE. Κατά την Cid, δεν υπάρχει σύνδεση μεταξύ ποιότητας μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και τελικού επιθυμητού αποτελέσματος. Η προσδοκία του επιθυμητού αποτελέσματος ορίζεται από την ποιότητα των οδηγιών που λαμβάνει ο μεταφραστής.

Λαμβάνοντας υπόψη τη βελτίωση της ποιότητας του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με χρήση τεχνολογίας NMT, ο διαχωρισμός στα επίπεδα ποιότητας «μερική» και «πλήρης» μοιάζει περισσότερο να εξυπηρετεί την επιχειρηματική πρακτική των παρόχων γλωσσικών υπηρεσιών στη βιομηχανία της μετάφρασης, καθώς με τη βελτίωση της μηχανικής μετάφρασης, η μερική MTPE μπορεί να είναι άσκοπη για γλωσσικά ζεύγη των οποίων η ποιότητα δύναται να επαρκεί ήδη για να γίνει αντιληπτό το νόημα (Garcia, 2011, σ. 229).

2.1.4.1.4 Έλεγχοι ποιότητας, αξιολόγηση και επισημείωση λαθών MT

Μια πλήρης ροή εργασίας MTPE ολοκληρώνεται με την εκτέλεση ελέγχων ποιότητας για το έργο, προκειμένου να καθοριστεί εάν έχει επιτευχθεί το επιθυμητό επίπεδο ποιότητας, ακολουθούμενο από διαδικασίες αξιολόγησης MT και επισημείωσης σφαλμάτων. Μερικοί επαγγελματίες της βιομηχανίας επιλέγουν να προσθέσουν ένα πρόσθετο βήμα ανθρώπινης αναθεώρησης στη ροή εργασίας τους, κάτι που καθιστά το αποτέλεσμα ισοδύναμο με συνδυαστική διαδικασία μετάφρασης, αναθεώρησης και επιμέλειας, αντί να είναι συγκρίσιμο.

Η αξιολόγηση της μηχανικής μετάφρασης στοχεύει στην παροχή ποιοτικών δεδομένων για το σύστημα MT που χρησιμοποιείται, αναγνωρίζοντας μοτίβα επεξεργασίας και καθορίζοντας εάν η μηχανή που χρησιμοποιείται είναι κατάλληλη για έναν συγκεκριμένο τύπο περιεχομένου. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει την αξιολόγηση της διατήρησης του νοήματος, της ευχέρειας και της προσπάθειας MTPE βάσει κάποιων προκαθορισμένων, βιομηχανικών μεθόδων, γνωστές ως αυτοματοποιημένα μοντέλα αξιολόγησης. Αυτά τα μοντέλα παρέχουν ιδιαίτερα πολύτιμες πληροφορίες τόσο στους παρόχους γλωσσικών υπηρεσιών, όσο και στους ερευνητές της μηχανικής μετάφρασης, έτσι ώστε να παρακολουθούν την απόδοση της μηχανής και να βελτιώνουν τα συστήματά τους με τον χρόνο, αλλά και αποτελούν ένα αξιόπιστο σημείο αναφοράς για τους παρόχους γλωσσικών υπηρεσιών προκειμένου να θέσουν κατάλληλα μοντέλα τιμολόγησης.

Αυτές οι ανθρώπινες διεργασίες αποτελούν το τελικό στάδιο της βέλτιστης ροής εργασίας MTPE, γνωστό ως σημείωση σφαλμάτων. Η σημείωση σφαλμάτων περιλαμβάνει την ταξινόμηση και ανάλυση των σφαλμάτων που ανιχνεύτηκαν από ένα γλωσσολόγο στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο, προκειμένου όχι μόνο να παρέχει ποιοτικά δεδομένα για τη συγκεκριμένη εργασία και επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργικότητα του συστήματος MT γενικά, αλλά επίσης να καταγράφει τις αλλαγές και τις διορθώσεις που εφαρμόστηκαν. Αυτό συνήθως περιλαμβάνει την ετικέτα των σφαλμάτων σύμφωνα με μια βιομηχανική τυπολογία και την παροχή πληροφοριών σχετικά με το χαρακτήρα των παρεμβάσεων που πραγματοποίησαν οι μεταφραστές ανάλογα με τον τύπο και τη συχνότητα των σφαλμάτων.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι για τη συλλογή σχολίων από τους μεταφραστές σε σύγκριση με οποιοδήποτε δεδομένο σύστημα. Μπορούν να συλλεχθούν χρησιμοποιώντας συστήματα και εργαλεία αναφοράς. Ωστόσο, η ανατροφοδότηση μπορεί επίσης να συλλεχθεί σε ένα απλό αρχείο excel, ένα e-mail ή ακόμη και ένα τηλεφώνημα. Το σημαντικό είναι να επιτρέπεται στους μεταφραστές που έχουν εργαστεί χρησιμοποιώντας το σύστημα να δώσουν τη δική τους

γνώμη για τα εντοπισμένα σφάλματα και να τη χρησιμοποιήσουμε για να το βελτιώσουμε (Guerrero, 2018).

Η βιομηχανική εμπειρία δείχνει ότι, στην πράξη, οι πάροχοι γλωσσικών υπηρεσιών σπανίως εφαρμόζουν αυτήν την πλήρη ροή εργασίας τριών βημάτων, με τα βήματα προεπεξεργασίας και επισημείωσης σφαλμάτων να παραλείπονται συχνά με αποτέλεσμα να μην επωφελούνται από μια πραγματική απόδοση επενδυτικού κέρδους. Ωστόσο, μόνο εάν οι διαδικασίες προεπεξεργασίας και επισημείωσης σφαλμάτων εφαρμοστούν, είναι δυνατό η ροή εργασίας να είναι αποτελεσματική. Χωρίς αυτές, ένα έργο MTPE είναι απλώς ένα μεμονωμένο έργο που εξοικονομεί χρόνο στον πάροχο και στον πελάτη μέσω της χρήσης της τεχνολογίας ΜΤ, αλλά δεν έχει πραγματική αξία για την εταιρεία που την υποστηρίζει. Για αυτόν τον λόγο, οι πάροχοι γλωσσικών υπηρεσιών πρέπει να αναθεωρήσουν τις τυπικές πρακτικές τους και να καθιερώσουν μια ροή εργασίας που είναι ταυτόχρονα κερδοφόρα και βιώσιμη μακροπρόθεσμα, με την υποστήριξη των τεχνολογιών.

Συνοπτικά, αφενός, οι πάροχοι γλωσσικών υπηρεσιών πρέπει να έχουν υπόψη ότι η MTPE είναι κατάλληλη κυρίως για μεγαλύτερους όγκους εργασίας (άνω των 100.000 τμημάτων) και αφετέρου, δεν πρέπει να ξεχνούν ότι ανθρωποκεντρικές διεργασίες όπως η προεπεξεργασία και η επισημείωση σφαλμάτων είναι τα κλειδιά για την επίτευξη καλύτερης απόδοσης επενδυτικού κέρδους μακροπρόθεσμα. Οι ροές εργασίας που περιορίζονται σε εργασίες ΜΤ και PE δεν αποτελούν αποτελεσματική στρατηγική με μακροπρόθεσμα κερδοφόρα αποτελέσματα, αλλά μόνο προσωρινές εκπτώσεις. Για να απολαμβάνουν τα πραγματικά οφέλη της ενσωμάτωσης της MTPE στον κατάλογο των προσφερόμενων υπηρεσιών τους, πρέπει να γίνει επένδυση στην πλήρη, βέλτιστη ροή εργασίας MTPE.

Στην παρούσα διατριβή λαμβάνονται υπόψη τα προαναφερθέντα στάδια της ροής εργασίας της MTPE ως ενότητες για τη φάση εκπαίδευσης στην MTPE των επαγγελματιών μεταφραστών και για την προσαρμοσμένη συμπερίληψή τους στην πρόταση ενός εκπαιδευτικού μοντέλου.

2.1.4.2 Οι εκπαιδευτικές προκλήσεις της ροής επεξεργασίας τριών βημάτων

Οι μεταφραστές θεωρούνται στο επίκεντρο της διαδικασίας MTPE ως χρήστες της τεχνολογίας σε μια διαδικασία λήψης αποφάσεων για τον καλύτερο συνδυασμό των υλικών που έχουν στη διάθεσή τους σε κάθε μέρος της διεργασίας, είτε πρόκειται για γλωσσάρια, μνήμες μετάφρασης ή μηχανές μετάφρασης (Rico, 2012). Οι προκλήσεις εκπαίδευσης της ροής

επεξεργασίας τριών βημάτων, συμπεριλαμβανομένης της προεπεξεργασίας, της MTPE και της επισημείωσης σφαλμάτων, εξετάζονται σε σχέση με τρεις ομάδες: τους μεταφραστές, τους LSP εταιρικού επιπέδου και τα Πανεπιστήμια, βάσει μιας ψηφιακής έρευνας μεταξύ επαγγελματιών της γλωσσικής βιομηχανίας (Gene, 2021).

Για τους LSP εταιρικού επιπέδου, φαίνεται ότι όλες οι προκλήσεις που αναφέρονται στην Εικόνα 9 είναι εξίσου σημαντικές, το οποίο αντιπροσωπεύει την εργασία που πρέπει να πραγματοποιηθεί και την επένδυση σε χρόνο, προσπάθεια, επικοινωνία, έρευνα και εκπαίδευση από μέρους των LSP εταιρικού επιπέδου.

Εικόνα 9: Ποιες είναι οι προκλήσεις για τη διαχείριση της MTPE σε κλίμακα από το 1 έως το 5; - Προσαρμογή εικόνας από Gene (2021)

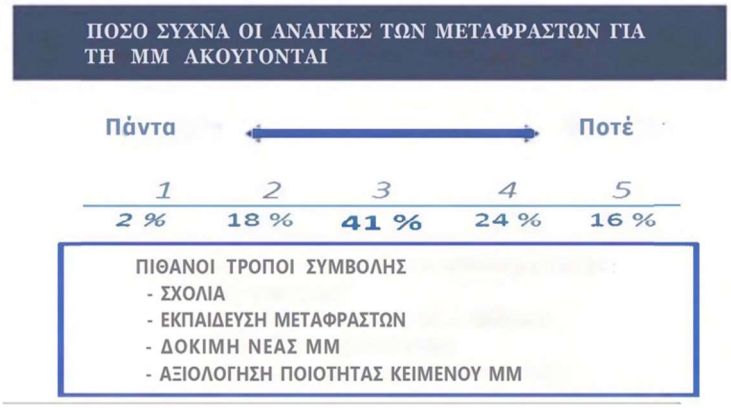
Οι προκλήσεις εκπαίδευσης επηρεάζουν όλα τα τμήματα των LSP, από τους υπεύθυνους πρόσληψης και διαχειριστές προμηθευτών που συντάσσουν τις περιγραφές θέσεων εργασίας και τα προφίλ των μεταφραστών για την MTPE, έως τον διευθυντή παραγωγής που ενσωματώνει τη ροή εργασίας MTPE, υπολογίζει την παραγωγικότητα και εφαρμόζει τη στρατηγική αμοιβών για την MTPE, και τον υπεύθυνο ποιότητας που είναι επιφορτισμένος με την καθιέρωση μιας διαδικασίας αξιολόγησης ποιότητας για τη μέτρηση των αποτελεσμάτων ποιότητας.

Σε έρευνα που διεξήχθη στο πλαίσιο του 21ου Ετήσιου Συνεδρίου του EAMT το 2018 (Macías, 2020), το 52% των μεταφραστών δήλωσαν ότι είναι διατεθειμένοι να αποδεχτούν εργασίες μετεπεξεργασίας και το 79% θεωρούσαν ότι οι μεταφραστές συμβάλλουν στην ανάπτυξη της MM.

Εικόνα 10: Βαθμός συμμόρφωσης με δηλώσεις σχετικές με τη ΜΤ - Προσαρμογή από Macías, L. (2018)

Ωστόσο, είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό το γεγονός ότι, η απάντηση στην ερώτηση «Πόσο συχνά ακούγονται οι ανάγκες των μεταφραστών σχετικά με τη ΜΤ», συνολικά το 40% απάντησε «ποτέ» ή «σχεδόν ποτέ». Στο πλαίσιο αυτής της ερώτησης, οι μεταφραστές προσέθεσαν τις προτάσεις τους για τρόπους συμβολής στη διαδικασία της ΜΤ:

Εικόνα 11: Πόσο συχνά ακούγονται οι ανάγκες των μεταφραστών για ΜΤ και οι δυνατοί τρόποι συμβολής – Προσαρμογή από Guerrero (2018)

Όπως φαίνεται στην Εικόνα 11, μία από τις κύριες προκλήσεις για τους LSP είναι η αμοιβαία συνεργασία. Σύμφωνα με την Guerrero (2018) εάν όλα τα μέρη που συμμετέχουν στις διαδικασίες μηχανικής μετάφρασης αναγνωρίσουν ότι η αμοιβαία συνεργασία δεν είναι μόνο εφικτή αλλά και επιθυμητή, τότε η πρόκληση για τους LSP εταιρικού επιπέδου και τους αγοραστές μηχανικής μετάφρασης είναι να λάβουν τη σκυτάλη από την ακαδημαϊκή έρευνα και να δημιουργήσουν νέες σχέσεις με τους μεταφραστές που επιτελούν την MTPE, οδεύοντας προς μια διαδικασία με τον μεταφραστή στο επίκεντρο.

Ακόμα κι αν η παραγωγικότητα αυξάνεται ενώ διατηρείται η ποιότητα, η πραγματική εμπειρία δείχνει ότι η MTPE είναι μια εργασία που απαιτεί υψηλή προσπάθεια από τους μεταφραστές (Guerberof Arenas A. M., 2019), η οποία είναι πιεστική και δεν έχει σαφή όρια ως υπηρεσία.

Στο πλαίσιο της έρευνας της Gene (2020), οι απαντήσεις των ατομικών επιχειρήσεων

γλωσσικών υπηρεσιών (SLVs) στην Εικόνα 12 επιβεβαιώνουν τα σχόλια των παρόχων γλωσσικών υπηρεσιών εταιρικού επιπέδου (LSPs), δίνοντας υψηλή κατάταξη στην έλλειψη εκπαίδευσης, την έλλειψη δεξιοτήτων MTPE με το πιο σημαντικό να είναι η ασάφεια των οδηγιών των εργασιών MTPE, στοιχείο που υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα της αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ LSPs και SLVs όσον αφορά στην εκπαίδευση, αλλά καθιστά σαφές το πρόβλημα της έλλειψης εκπαίδευσης και την ανάγκη δημιουργίας ενός εκπαιδευτικού μοντέλου για τους επαγγελματίες μεταφραστές που θα καλύψει το κενό εκπαίδευσης στη βιομηχανίας της μετάφρασης.

Εικόνα 12: Ποιες είναι οι προκλήσεις για τον μεταφραστή που επιτελεί MTPE σε κλίμακα από το 1 έως το 5, Gene (2021)

Η MT και η MTPE βρίσκουν σταδιακά τη θέση τους ως ανεξάρτητα θέματα σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα μετάφρασης (Guerrero, 2018). Όσον αφορά στην εκπαίδευση σχετικά με τη MT και την MTPE για τους μεταφραστές, οι απαραίτητες δεξιότητες έχουν περιγραφεί από τους O'Brien (2002), Rico και Torrejón (2012) και Pym (2013), ενώ έχουν αναπτυχθεί προγράμματα σπουδών.

Βάσει της έρευνας της γράφουσας (Gene, 2020), οι LSP εταιρικού επιπέδου και τα Πανεπιστήμια φαίνεται να μην έχουν ισχυρό σύνδεσμο μεταξύ τους. Στην πλειοψηφία τους, οι SLV θεωρούν ότι τα προγράμματα σπουδών που προσφέρονται από τα Πανεπιστήμια δεν προσαρμόζονται στις ανάγκες της βιομηχανίας μετάφρασης, ενώ το 30% από αυτούς πιστεύουν ότι πράγματι ανταποκρίνονται στις ανάγκες της βιομηχανίας.

Η κύρια πρόκληση για την ακαδημαϊκή κοινότητα αυτήν τη στιγμή είναι η έλλειψη εκπαιδευτών. Καθώς τα μαθήματα MTPE μηχανικής μετάφρασης έχουν προστεθεί πρόσφατα στα προγράμματα μερικών Πανεπιστημίων, θα απαιτηθεί χρόνος για νέους φοιτητές να εξελιχθούν σε μελλοντικούς εκπαιδευτές MTPE μηχανικής μετάφρασης, οι οποίοι θα εμπνεύσουν τη βιομηχανία μετάφρασης και θα γεφυρώσουν το χάσμα εκπαίδευσης μεταξύ των LSP εταιρικού επιπέδου και των μεταφραστών που επιθυμούν να ειδικευτούν στην MTPE.

Η πρόταση είναι η απομάκρυνση από τα τεχνολογικοκεντρικά μοντέλα που εστιάζουν στις δυνατότητες των μηχανών και η συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων μερών προς ένα ανθρωποκεντρικό μοντέλο με τον μεταφραστή στην καρδιά της διεργασίας, στην οποία ο

μεταφραστής έχει τον ρόλο του ειδικού που εφαρμόζει δεξιότητες κριτικής σκέψης, επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων, όχι μόνο για να διορθώσει τα λάθη που παράγονται στατικά από το σύστημα ΜΜ, αλλά και για να έχει έναν ζωτικό ρόλο σε κάθε βήμα της διεργασίας (Guerrero, 2018). Οι μεταφραστές πρέπει να ενθαρρύνονται για την αποδοχή των διαδικασιών της ΜΤ και οι εταιρείες για την ενσωμάτωση ανθρωποκεντρικών διαδικασιών στην ΜΤΡΕ για υψηλότερη ποιότητα και παραγωγικότητα.

2.2 Ο ρόλος της μηχανικής μετάφρασης στην ΜΤΡΕ

Ως μηχανική ή αυτόματη μετάφραση νοείται μια διαδικασία μετάφρασης στην οποία δεν συμμετέχει ανθρώπινος παράγοντας (Kenny, 2022, σ. 32). Ο χρήστης παρέχει ένα αρχικό κείμενο σε ένα σύστημα και λαμβάνει ως αποτέλεσμα το μεταφρασμένο κείμενο. Το αρχικό κείμενο προς μετάφραση ονομάζεται «κείμενο αφετηρίας», ενώ το μεταφρασμένο κείμενο αποτελεί το «κείμενο αφίξεως». Η γλώσσα του κειμένου αφετηρίας είναι η αρχική γλώσσα του κειμένου, ενώ η γλώσσα του κειμένου αφίξεως είναι η γλώσσα στην οποία μεταφράζεται το αρχικό κείμενο.

Οι βασικές έννοιες κατά την αξιολόγηση της ποιότητας της μηχανικής μετάφρασης που εξετάζονται στην παρούσα διατριβή είναι η πιστότητα (*adequacy*) και η γραμματικότητα (*fluency*). Η πιστότητα αφορά τον βαθμό στον οποίο το μεταφρασμένο κείμενο ανταποκρίνεται στο αρχικό κείμενο, μεταφέροντας όλες τις πληροφορίες του. Ο όρος «γραμματικότητα» περιλαμβάνει την ορθή γραμματική, τη σωστή σύνταξη και την κατανόηση (Χατζηκουμή, 2015, σ. 9)[13]. Χρησιμοποιούμε την απλούστερη απόδοση του όρου «γραμματικότητα».

Η μετάφραση, όταν γίνεται λόγος για ΜΤ, προσεγγίζεται ως προϊόν και άρα κατά τον Gouadec (2010), αυτό που ενδιαφέρει είναι αφενός η παραγωγή ενός τελικού προϊόντος αλλά και η εξέταση της ποιότητας της συναλλαγής, δηλαδή της παρεχόμενης υπηρεσίας. Η ποιότητα στη μετάφραση αφορά και στην ποιότητα ενός τελικού προϊόντος που είναι το μεταφρασμένο κείμενο και στην ποιότητα της συναλλαγής, που είναι η υπηρεσία που παρέχεται. Ως εκ τούτου, αυτό που καθορίζει την ποιότητα της ΜΤ είναι η διαδικασία της αξιολόγησής της. Υπάρχουν δύο παράγοντες για την αξιολόγηση της ποιότητας: η πιστότητα που απαντά στην ερώτηση

[13] Η γράφουσα ακολουθεί την ορολογία και την αιτιολόγηση χρήσης της ορολογίας της Χατζηκουμή στα Ελληνικά, καθώς οι σχετικοί όροι δεν είναι παγιωμένοι στην ελληνική γλώσσα. Χρησιμοποιείται η απλούστερη απόδοση του όρου «γραμματικότητα», παρά το γεγονός ότι υπάρχει επίσης ο όρος «grammaticality» στα Αγγλικά, προς αποφυγή των περιγραφικών αποδόσεων και τη συνέπεια με την έννοια της γραμματικής ορθότητας των προτάσεων του Chomsky. Σύμφωνα με την αναφορά της Χατζηκουμή στον Μπαμπινιώτη (1998), κατά τον Chomsky, οι γραμματικά ορθές προτάσεις είναι αυτές που «γίνονται αποδεκτές ως ορθές από τα μέλη της γλωσσικής κοινότητας» και δεν προσκρούουν στο γλωσσικό τους αισθητήριο. Ο όρος «accuracy» χρησιμοποιείται ως «πιστότητα» και όχι ως «ακρίβεια» για τη διαφοροποίησή του ως προς τον αγγλικό όρο «precision», καθώς και για τη συσχέτισή του με την έννοια της μεταφραστικής ισοδυναμίας σε επίπεδο σημασιολογίας, ορολογίας και νοήματος με το πρωτότυπο.

«πόση πληροφορία του κειμένου αφετηρίας διατηρείται στο κείμενο αφίξεως» και η γραμματικότητα που απαντά στην ερώτηση του «πόσο καλή είναι η ποιότητα της γλώσσας του εξαγόμενου κειμένου».

Όσο καλύτερη είναι η ποιότητα της γραμματικότητας του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, τόσο περισσότερη προσοχή χρειάζεται.

Η πιστότητα ορίζεται ως ο βαθμός στον οποίο το νόημα που εκφράζεται στη μετάφραση-αναφορά ή στο κείμενο αφετηρίας εκφράζεται και στη μετάφραση.

Κατά την Monti, J. et al. (2015, σ. 15), η γραμματικότητα ορίζεται ως ο βαθμός στον οποίο η μετάφραση είναι γραμματική, ορθογραφημένη, ανταποκρίνεται στην κοινή χρήση των όρων, των τίτλων και των ονομάτων, είναι διαισθητικά αποδεκτή και λογικά ερμηνεύσιμη από έναν φυσικό ομιλητή. Η πιστότητα είναι ένα πεδίο που αφορά τόσο το κείμενο αφετηρίας όσο και το κείμενο αφίξεως και τη σχέση μεταξύ τους. Η γραμματικότητα αφορά αποκλειστικά στο κείμενο αφίξεως και αξιολογείται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το πρωτότυπο.

Η ποιότητα της ΜΤ μπορεί να ποικίλλει πολύ ανάλογα με το ζεύγος γλωσσών και την κατεύθυνση της μετάφρασης, το πεδίο στο οποίο ανήκει το κείμενο προς μετάφραση, το μεταφραστικό σύστημα που χρησιμοποιείται, τον στόχο για τον οποίο προορίζει ο χρήστης τη μετάφραση, ακόμη και από το αν το σύστημα ΜΤ χρησιμοποιείται για την εύρεση λέξεων, φράσεων ή ολόκληρων προτάσεων.

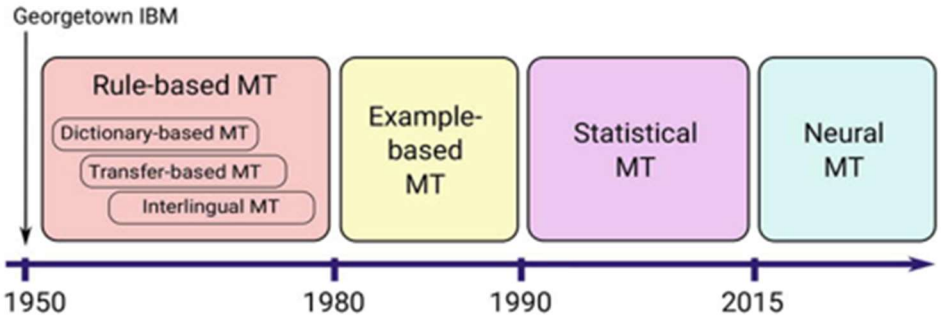
Η ΜΤ έχει προκαλέσει σημαντικά ερωτήματα σχετικά με θέματα όπως η χρήση της ως μεταφραστικό εργαλείο, η αποδοχή της, η επίδρασή της στις αμοιβές των μεταφραστών, η τοξικότητα των μηχανικά μεταφρασμένων κειμένων, τα πνευματικά δικαιώματα των κειμένων που μεταφράζονται με ελεύθερες μηχανές μετάφρασης στο διαδίκτυο στο πλαίσιο της επαγγελματικής ηθικής.

Στην παρούσα διατριβή, το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην αξιολόγηση της μηχανικής μετάφρασης και της τυπολογίας λαθών της, αφενός για τον προσδιορισμό του φόρτου ως προς αυτήν την αξιολόγηση και την τυπολογία λαθών και αφετέρου για τον προσδιορισμό των εκπαιδευτικών ενοτήτων που πρέπει να ενταχθούν σε ένα εκπαιδευτικό μοντέλο για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των επαγγελματιών μεταφραστών που άπτονται της ΜΤΡΕ.

2.2.1 Συστήματα μηχανικής μετάφρασης

Όπως απεικονίζεται συνοπτικά στην Εικόνα 14, η ΜΤ ξεκινάει τη διαδρομή της το 1950 με την RBMT η οποία κατά τον αγγλικό όρο βασίζεται σε κανόνες. Στη συνέχεια, το 1980

περάσαμε στη MT βάσει παραδειγμάτων, την EBMT. Το 1990 εμφανίζεται η SMT. Το 2015 εμφανίζεται η NMT, η οποία χρησιμοποιεί προηγμένους αλγόριθμους που ονομάζονται νευρωνικά δίκτυα μαζί με AI. Η NMT βασίζεται στη βαθιά μάθηση (*deep learning*, DL) με την εξέλιξή της να είναι τα LLM με την εμφάνιση του Chat-GPT το 2022.

Εικόνα 13: Η εξελικτική πορεία της μηχανικής μετάφρασης

Όπως αναφέρθηκε, η ποιότητα της μηχανικής μετάφρασης εξαρτάται μεταξύ άλλων από το σύστημα που χρησιμοποιείται. Καθώς συχνά η MT χρησιμοποιείται μαζί με άλλες σχετικές έννοιες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, η μηχανική εκμάθηση, τα τεχνητά νευρωνικά δίκτυα και η DL, σε αυτό το σημείο καθίσταται σαφές ότι ό όρος της AI αποτελεί μια γενική κατηγορία, στην οποία εμπίπτει η MT, ο οποίος δηλώνει τον κλάδο της επιστήμης των υπολογιστών που στοχεύει στη δημιουργία μηχανών που μπορούν να επιλύσουν προβλήματα τέτοιου είδους που κανονικά θα απαιτούσαν ανθρώπινη νοημοσύνη (Kenny, 2022, σ. 34).

Υπό αυτήν την έννοια, όλα τα συστήματα μηχανικής μετάφρασης εμπίπτουν στον κλάδο της AI. Τα συστήματα που αναλύονται παρακάτω και καταδεικνύουν την εξελικτική πορεία της μηχανικής μετάφρασης είναι τα εξής: συστήματα RBMT, προσεγγίσεις βασιζόμενες σε εμπειρική γνώση (*data-driven*), συστήματα EBMT, συστήματα SMT, υβριδικά συστήματα, συστήματα NMT, συστήματα GenAI και συστήματα LLM.

2.2.1.1 Συστήματα βασιζόμενα σε κανόνες

Τα συστήματα μηχανικής μετάφρασης που βασίζονται σε κανόνες κατασκευάστηκαν το 1997. Αυτά τα συστήματα απαιτούν γραμματικούς και γλωσσικούς κανόνες που προϋποθέτουν δίγλωσσο ή πολύγλωσσο λεξικό (Sreelekha, 2018). Ένα παράδειγμα τέτοιου συστήματος είναι το Systran, το οποίο εξακολουθεί να χρησιμοποιείται σήμερα. Ένα είδος συστήματος που βασίζεται σε κανόνες είναι το σύστημα μεταφοράς (*transfer*), στο οποίο η μεταφραστική διαδικασία πραγματοποιείται σε τρία στάδια: α) το στάδιο της συντακτικής και σημασιολογικής ανάλυσης, από την οποία δημιουργείται μια αφηρημένη αναπαράσταση της

πρότασης αφετηρίας, β) το στάδιο της μεταφοράς, κατά το οποίο η αφηρημένη αναπαράσταση μετατρέπεται σε μια αναπαράσταση στη γλώσσα αφίξεως, και γ) το στάδιο της παραγωγής, κατά το οποίο παράγεται η τελική πρόταση στη γλώσσα αφίξεως. Ένα άλλο είδος συστήματος βασισμένο σε κανόνες είναι το διαγλωσσικό σύστημα, όπου χρησιμοποιούνται μόνο τα στάδια της μετατροπής από την αφετηρία στη διαγλώσσα (interlingua), και από τη διαγλώσσα στη γλώσσα αφίξεως (Χατζηκουμή, 2015, σ. 11).

2.2.1.2 Προσεγγίσεις βασιζόμενες σε εμπειρική γνώση και δεδομένα

Στις προσεγγίσεις που βασίζονται στην εμπειρική γνώση περιλαμβάνονται τα συστήματα με χρήση παραδειγμάτων, τα στατιστικά συστήματα (Σοφιανόπουλος, 2009), τα υβριδικά συστήματα, και τα συστήματα NMT (Kenny, 2022, σ. 36).

2.2.1.2.1 Συστήματα EBMT

Αυτά τα συστήματα λειτουργούν με βάση την ανίχνευση ομοιότητας μεταξύ του αρχικού κειμένου προς μετάφραση και ενός κειμένου-παραδείγματος, όπου το «παράδειγμα» αναφέρεται σε ένα ζεύγος κειμένων (παράλληλο κείμενο), όπου το ένα είναι η μετάφραση του άλλου. Σύμφωνα με τον Fordyce (2007), η μεταφραστική διαδικασία σε αυτά τα συστήματα περιλαμβάνει: α) ανάκτηση παραδειγμάτων από δίγλωσσα παράλληλα σώματα, β) διαχείριση της βάσης παραδειγμάτων (αποθήκευση και συντήρηση παραδειγμάτων), γ) εφαρμογή παραδειγμάτων (αποσύνθεση του εισαγόμενου κειμένου σε παραδείγματα και μετατροπή των κειμένων αφετηρίας σε κείμενα αφίξεως), και δ) σύνθεση της πρότασης αφίξεως (τοποθέτηση των παραδειγμάτων της μετατροπής σε σειρά).

2.2.1.2.2 Συστήματα SMT

Σύμφωνα με τον Kenny (2022, σ. 37), τα συστήματα SMT, τα οποία επικράτησαν μεταξύ του 2004 και 2014, χρησιμοποιούν δύο είδη στατιστικών μοντέλων: το πρώτο, καλούμενο ως μεταφραστικό μοντέλο, αναφέρεται σε μεταφράσεις λέξεων και φράσεων από τη γλώσσα αφετηρίας στη γλώσσα αφίξεως, με κάθε ζεύγος λέξεων να έχει μια βαθμολογία πιθανότητας. Το δεύτερο, καλούμενο ως γλωσσικό μοντέλο, είναι ένα μονόγλωσσο μοντέλο της γλώσσας αφίξεως. Το μεταφραστικό μοντέλο καλύπτει γνώσεις σχετικά με τον τρόπο που μεμονωμένες λέξεις και *n-grams* είναι πιθανό να μεταφραστούν στη γλώσσα αφίξεως, ενώ το γλωσσικό μοντέλο υποδεικνύει την πιθανότητα εμφάνισης λέξεων στη γλώσσα αφίξεως κατά

κύριο λόγο. Αμφότερα τα μοντέλα δημιουργούνται από τα δεδομένα εκπαίδευσης. Η μετάφραση ονομάζεται «αποκωδικοποίηση» με τη δημιουργία χιλιάδων υποθετικών μεταφράσεων για την πρόταση εισαγωγής και τον υπολογισμό της πιθανότητας εμφάνισης της πιο πιθανής βάσει της συγκεκριμένης πρότασης αφετηρίας, των μοντέλων που έχει μάθει το σύστημα και των βαθμών βαρύτητας που τους έχουν εκχωρηθεί.

Η ιδέα της SMT προέρχεται από τη θεωρία της πληροφορίας και λόγω της προϋπόθεσης ύπαρξης μεταφρασμένων ζευγών για την εξαγωγή των στατιστικών μοντέλων είναι χρονοβόρα και ακριβή, με τα αποτελέσματα να μην είναι ικανοποιητικά σε ζεύγη γλωσσών που δεν εμφανίζουν ομοιότητα στα γραμματικά πρότυπα που ακολουθούν.

2.2.1.2.3 Συστήματα NMT

Το 2015 αναπτύχθηκε ένα σύστημα NMT στο Πανεπιστήμιο του Stanford (Kenny, 2022, σ. 39). Η NMT ξεπέρασε τη SMT λόγω της καινοτόμου προσέγγισής της στην αναπαράσταση και τη μάθηση μοντέλων. Ενώ η SMT βασίζεται σε μεταφραστικά και γλωσσικά μοντέλα με βάση τις πιθανότητες, τα συστήματα NMT είναι εμπνευσμένα από νευρωνικά δίκτυα, μιμούμενα τη δομή του ανθρώπινου εγκεφάλου. Η βαθιά μάθηση, που χρησιμοποιεί πολλαπλά επίπεδα για τη δημιουργία αναπαραστάσεων, αποτελεί τη βάση της NMT.

Η NMT χρησιμοποιεί ένα τεχνητό νευρωνικό δίκτυο για να προβλέψει την πιθανότητα μιας ακολουθίας λέξεων, μοντελοποιώντας ολόκληρες προτάσεις σε ένα ενιαίο στατιστικό μοντέλο. Έχει το πλεονέκτημα απευθείας εκπαίδευσης στα δοσμένα κείμενα με στόχο την πλήρη κατανόηση του περιεχομένου και της σημασίας των λέξεων σε αυτά, ώστε να αποδοθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η αντιστοίχιση των λέξεων στις δύο γλώσσες.

2.2.1.2.4 Υβριδικά συστήματα

Τα υβριδικά συστήματα MT άρχισαν να αναπτύσσονται με στόχο την αντιμετώπιση των αδυναμιών των προηγούμενων συστημάτων, με συνδυασμό των ανωτέρω προσεγγίσεων MT (Fordyce, 2007).

2.2.1.2.5 Συστήματα Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης

Τα συστήματα παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης (*Generative Artificial Intelligence*, GenAI) είναι ένας ευρύς όρος που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε σύστημα

τεχνητής νοημοσύνης του οποίου η κύρια λειτουργία είναι η δημιουργία περιεχομένου. Αυτά τα συστήματα διαφοροποιούνται από άλλα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης που εκτελούν άλλες λειτουργίες, όπως την ταξινόμηση δεδομένων, την ομαδοποίηση δεδομένων ή την επιλογή ενεργειών.

Η GenAI έχει τις ρίζες της στη μηχανική μάθηση που εισήχθη στα τέλη της δεκαετίας του 1950. Η GenAI άκμασε όταν προχώρησε η μηχανική μάθηση τη δεκαετία του 1990 και του 2000, με την εμφάνιση των νευρωνικών δικτύων που είχαν ως έμπνευση τον ανθρώπινο εγκέφαλο. Σύμφωνα με τους Corchado Rodríguez et al. (2023), τα παραγωγικά αντιπαραθετικά δίκτυα (*Generative Adversarial Networks*, GAN) που προτάθηκαν το 2014 από τον Ian Goodfellow, οι παραλλαγές αυτοκωδικοποιητών (*Variational Autoencoders*, VAE) και τα αναδρομικά νευρωνικά δίκτυα (*Recurrent Neural Networks*, RNN) συνέβαλαν στην ανάπτυξη της GenAI. Τα GPT-2 και GPT-3 της OpenAI αποτελούν παραδείγματα σημαντικής προόδου της GenAI, ενώ παραδείγματα συστημάτων παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης περιλαμβάνουν τα συστήματα παραγωγής εικόνων, τα LLM, τα εργαλεία δημιουργίας κώδικα ή τα εργαλεία δημιουργίας ήχου.

Η χρήση του όρου «παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη» δίνει έμφαση στη λειτουργία δημιουργίας περιεχομένου αυτών των συστημάτων. Είναι ένας σχετικά διαισθητικός όρος που καλύπτει μια σειρά τύπων τεχνητής νοημοσύνης που έχουν προοδεύσει ραγδαία τα τελευταία χρόνια.

Σύμφωνα με τον Tomczak (2024, σ. 1), στα συστήματα GenAI, η φυσική γλώσσα αποτελεί μέσο επικοινωνίας, αντί για προκαθορισμένα επίσημα πρωτόκολλα, και οι κωδικοποιητές πολλαπλής μορφής παίζουν το ρόλο των διεπαφών εισόδου/εξόδου για την επεξεργασία διαφόρων πηγών δεδομένων. Επιπροσθέτως, τα συστήματα GenAI είναι εξοπλισμένα με βάσεις δεδομένων και εξωτερικά εξειδικευμένα εργαλεία, που επικοινωνούν με το σύστημα μέσω μιας μονάδας ανάκτησης και αποθήκευσης πληροφοριών. Στα συστήματα GenAI, τα μοντέλα GenAI παίζουν σημαντικούς ρόλους αλλά είναι συστατικά μέρη παρά ανεξάρτητες μονάδες.

Σημειώνεται ότι τα συστήματα αυτά είναι μεταγενέστερα της ολοκλήρωσης του πειράματος και δεν ήταν διαθέσιμα κατά την περίοδο διεξαγωγής του. Ωστόσο, ως παράδειγμα τάσης της έρευνας παρατίθεται η τελευταία επιστημονική δημοσίευση των Gene et al. (2024) σχετικά με την εμπειρία των φοιτητών κατά τη μετάφραση δημιουργικών κειμένων με ενσωμάτωση MT και GenAI σε περιβάλλον CAT.

2.2.1.2.6 LLM

Τα LLM είναι ένας τύπος συστήματος AI που εργάζεται με τη γλώσσα. Όπως ένας μηχανικός αεροναυπηγικής μπορεί να χρησιμοποιήσει λογισμικό για να μοντελοποιήσει ένα φτερό αεροπλάνου, έτσι και ένας ερευνητής που δημιουργεί ένα LLM στοχεύει να μοντελοποιήσει τη γλώσσα, δηλαδή να δημιουργήσει μια απλοποιημένη και χρήσιμη ψηφιακή αναπαράσταση. Το συνθετικό «μεγάλα» του όρου περιγράφει την τάση για εκπαίδευση γλωσσικών μοντέλων με περισσότερες παραμέτρους. Ένα βασικό εύρημα των τελευταίων ετών έρευνας στα γλωσσικά μοντέλα είναι ότι η χρήση περισσότερων δεδομένων και υπολογιστικής ισχύος για την εκπαίδευση μοντέλων με περισσότερες παραμέτρους οδηγεί σταθερά σε καλύτερη απόδοση. Αντίστοιχα, τα πλέον προηγμένα γλωσσικά μοντέλα που εκπαιδεύονται σήμερα μπορεί να έχουν χιλιάδες ή ακόμα και εκατομμύρια φορές περισσότερες παραμέτρους από τα γλωσσικά μοντέλα που εκπαιδεύτηκαν πριν από δέκα χρόνια.

Σύμφωνα με την Naveed (2023, σ. 2) τα LLM έχουν αναδειχθεί ως προηγμένα συστήματα AI που μπορούν να επεξεργάζονται και να δημιουργούν κείμενα με συνεκτική επικοινωνία και να γενικεύονται σε πολλαπλές εργασίες. Η ιστορική πρόοδος στην NLP εξελίχθηκε από γλωσσικά μοντέλα SMT σε NMT και στη συνέχεια από προεκπαιδευμένα γλωσσικά μοντέλα (*Pretrained Language Models*, PLM) σε LLM. Ενώ η συμβατική μοντελοποίηση γλώσσας εκπαιδεύει μοντέλα ειδικά για κάθε εργασία σε εποπτευόμενα περιβάλλοντα, τα PLM εκπαιδεύονται σε ένα αυτοεποπτευόμενο περιβάλλον σε μεγάλο όγκο κειμένων με στόχο την εκμάθηση μιας γενικής αναπαράστασης που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διάφορες εργασίες NLP. Μετά την προσαρμογή για καθοδικές εργασίες, τα PLM ξεπερνούν τις επιδόσεις των παραδοσιακών μοντέλων γλώσσας. Τα μεγαλύτερα PLM φέρνουν περισσότερα οφέλη απόδοσης, γεγονός που οδήγησε στη μετάβαση από PLM σε LLM με σημαντική αύξηση των παραμέτρων του μοντέλου (δεκάδες έως εκατοντάδες δισεκατομμύρια) και του όγκου δεδομένων εκπαίδευσης (πολλά GB και TB).

2.2.2 Τυπολογία λαθών NMT

Σύμφωνα με την έρευνα των Bahdanau et al. (2015) και Vaswani et al. (2017), η ποιότητα των μεταφράσεων έχει βελτιωθεί σημαντικά με τις εξελίξεις στην NMT οδηγώντας σε αξιώσεις για ισοδυναμία με την ανθρώπινη μετάφραση σε περιβάλλοντα υψηλών πόρων όπως αναφέρουν οι Wu et al. (2016) και Hassan et al. (2018). Με αυτές τις βελτιώσεις, γίνεται όλο κα πιο δύσκολο για τις μετρικές αυτόματης αξιολόγησης όπως η BLEU (Papineni K., 2002) να εντοπίσουν ανεπαίσθητες διαφορές. Η χειροκίνητη επισημείωση λαθών είναι ένας πιο

αποτελεσματικός τρόπος για την απόκτηση γνώσεων σχετικά με την απόδοση των συστημάτων MT.

Οι Bentivogli et al. (2016) μελέτησαν την MTPE των ομιλιών TED από Αγγλικά προς Γερμανικά και βρήκαν ότι η NMT κάνει σημαντικά λιγότερα λάθη στη σειρά λέξεων σε σχέση με την SMT. Παρατήρησαν επίσης ότι η απόδοση της NMT πέφτει γρηγορότερα σε σχέση με την SMT όσο αυξάνεται το μήκος της πρότασης.

Οι Toral και Sanchez Cartagena (2017) διαμόρφωσαν παρόμοια συμπεράσματα μέσα από τη δική τους έρευνας σε δελτία ειδήσεων σε 9 γλωσσικούς συνδυασμούς. Οι Isabelle et al. (2017) έκαναν δοκιμές σε συστήματα NMT με δύσκολο γλωσσικό υλικό και επεσήμαναν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων NMT κατά τον χειρισμό της συμφωνίας υποκείμενου-ρήματος και των συντακτικών και λεξικο-συντακτικών αποκλίσεων και την πρόκληση που αντιμετώπιζε η NMT με τις ιδιωματικές φράσεις.

Η Castilho et al. (2017a) και Castilho et al. (2017b) και Van Brussel et al. (2018) παρατήρησαν ότι η NMT αποδίδει καλύτερα σε σχέση με την SMT ως προς τη γραμματικότητα αλλά ταυτόχρονα είναι πιο επιρρεπής σε σφάλματα πιστότητας.

Ο Klubička et al. (2018) έκανε παρόμοιες παρατηρήσεις σε μια αξιολόγηση από Αγγλικά σε Κροατικά και συμπέρανε ότι σε σύγκριση με την SMT και την EBMT, η NMT έχει την τάση να θυσιάζει την πληρότητα των μεταφράσεων χάριν της γραμματικότητας. Στη μελέτη τους που βασίστηκε στη πολυδιάστατη μετρική ποιότητας (*Multidimentional Quality Metrics*, MQM) (Lommel A., 2014b), βρήκαν ότι η παρανόηση ήταν το πιο συχνό λάθος πιστότητας σε μεταφράσεις NMT.

Οι Van Brussel et al. (2018) παρατήρησαν ότι τα σφάλματα παρανόησης και παράλειψης είναι συγκεκριμένα απαιτητικά για τους χρήστες NMT, καθώς αντίθετα με την SMT και την RBMT, αυτά τα σφάλματα συχνά καλύπτονται από την εξαιρετική γραμματικότητα του κειμένου, καθιστώντας δύσκολο τον εντοπισμό τους και κατ' επέκταση την MTPE.

Συμπληρωματικά, σύμφωνα με την έρευνα του Koehn et al. (2017), παρά την εξαιρετική απόδοση της NMT, υπάρχουν αναφορές χαμηλής απόδοσης στα συστήματα που έχουν κατασκευαστεί με δεδομένα γλωσσών με λιγότερους γλωσσικούς πόρους στο πρόγραμμα DARPA LORELEI[14]. Εξετάζουν προκλήσεις της NMT και δίνουν εμπειρικά αποτελέσματα για την απόδοση της τεχνολογίας σε σχέση με την SMT. Αναφέρονται ενδεικτικές προκλήσεις της NMT:

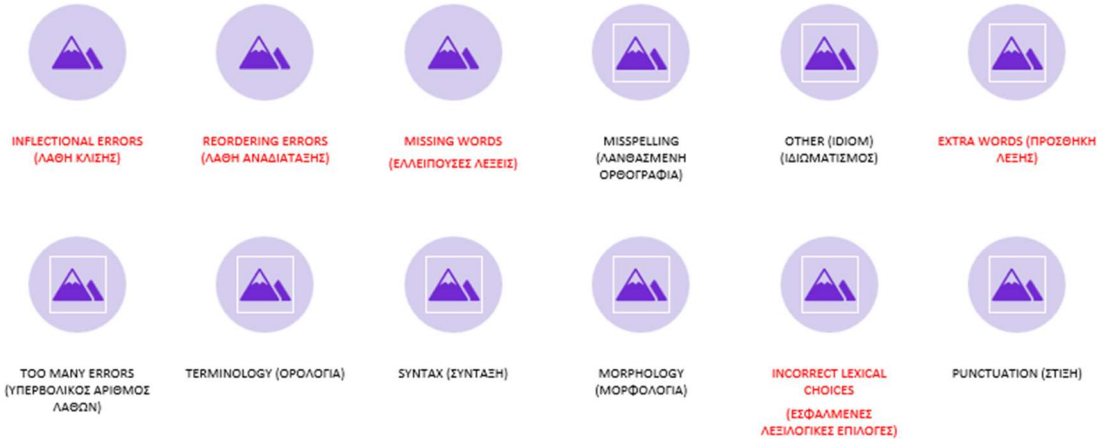
[14] https://www.nist.gov/itl/iad/mig/lorehlt16-evaluations

- **Αναντιστοιχία τομέα**: σε διαφορετικούς τομείς, οι λέξεις έχουν διαφορετικές μεταφράσεις και σημασίες.
- **Η ποσότητα των δεδομένων εκπαίδευσης**: καλύτερα αποτελέσματα σε περιβάλλον δεδομένων γλωσσών με περισσότερους γλωσσικούς πόρους και χειρότερα σε περιβάλλον δεδομένων γλωσσών με λιγότερους γλωσσικούς πόρους.
- **Λέξεις χαμηλής συχνότητας**: εξακολουθεί να υπάρχει αδυναμία, ειδικά σε μέρη του λόγου που κλίνονται, όπως τα ρήματα και σε σπάνιες λέξεις.
- **Μεγάλου μήκους προτάσεις**: η NMT έχει χαμηλή ποιότητα σε μεγάλου μήκους προτάσεις αλλά βελτιώνεται σε προτάσεις μήκους περίπου 60 λέξεων.
- **Μοντέλο στοίχισης λέξεων**: χαμηλή ποιότητα στοίχισης λέξεων μεταξύ κειμένου αφετηρίας και κειμένου αφίξεως.

Όπως φάνηκε και από τα αποτελέσματα των παραπάνω ερευνών, η ΜΤ αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις και σύμφωνα με τους Garg & Agarwal (2018) στον Orfanoudakis (2020, σ. 6):

- Δεν έχουν όλες οι λέξεις στη γλώσσα αφετηρίας μια ισοδύναμη λέξη στη γλώσσα αφίξεως.
- Οι λέξεις σε μια γλώσσα μπορούν να έχουν πολλές σημασίες.
- Υπάρχουν διαφορές στους γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες γλώσσας αφετηρίας και αφίξεως.

Συνοψίζοντας την έρευνα που έχει πραγματοποιηθεί στις προκλήσεις της NMT, μπορεί να γίνει η κατηγοριοποίηση των παρακάτω κοινών λαθών, η οποία εμφανίζεται στην παρακάτω Εικόνα 14. Τα κοινά λάθη της ΜΤ δόθηκαν ως υλικό εκπαίδευσης στους μεταφραστές που συμμετείχαν στο πείραμα κατά τη φάση της εκπαίδευσης:

Εικόνα 14: Κοινά λάθη της NMT

Τα κοινά λάθη της NMT περισσότερο ή λιγότερο ανάλογα με τη γλώσσα προκύπτουν στα εξής 10 επίπεδα:

1.	**Μετάφραση κύριων ονομάτων**	Η πιθανότητα μετάφρασης ενός κύριου ονόματος ή τοποθεσίας.
2.	**Ψευδόφιλες λέξεις**	Εάν το σώμα κειμένων δεν είναι καλής ποιότητας η μηχανή παράγει ανακριβείς μεταφράσεις Για παράδειγμα στα ισπανικά η λέξη *carrera*, που αναφέρεται ως *πτυχίο*, ορισμένα εργαλεία MT τη μεταφράζουν ως *καριέρα* αλλάζοντας τη σημασία της.
3.	**Διάταξη λέξεων**	Η MT μπορεί να κάνει λάθος στην ερμηνεία μιας πρότασης π.χ. ένα ρήμα συνήθως τελειώνει σε *-ing* όταν ακολουθεί πρόθεση, αλλά δεν σχετίζεται με την εξακολουθητική μορφή του χρόνου του ρήματος, π.χ. η αγγλική φράση *after having finished* πρέπει να μεταφραστεί στα Ελληνικά «αφού τελειώσει» και όχι «αφού έχει τελειώσει» με αποτέλεσμα αφύσικες μεταφράσεις στη γλώσσα αφίξεως.
4.	**Ακολουθία λαθών στο πρωτότυπο**	Εάν το πρωτότυπο κείμενο περιέχει ορθογραφικό λάθος, τότε το εργαλείο της μηχανικής μετάφρασης μπορεί να μη μεταφράσει αυτήν τη λέξη ή να την μπερδέψει με μια άλλη που δεν

		σχετίζεται με το κείμενο.
5.	**Χρήση λάθος σημασίας σε περίπτωση πολυσημίας**	Αυτό μπορεί να συμβεί κατά την εργασία με σώμα κειμένου χαμηλής ποιότητας καθώς το σύστημα δεν εντοπίζει το συγκείμενο και χρησιμοποιεί μια εσφαλμένη σημασία στο λεξικό.
6.	**Αδυναμία εντοπισμού και μετάφρασης νεολογισμών**	Αν μια λέξη δεν υπάρχει στο λεξικό, το εργαλείο της μηχανικής μετάφρασης δεν θα τη μεταφράσει. Το ίδιο συμβαίνει σε περίπτωση νεολογισμών.
7.	**Λάθη σε ομόγραφα**	μερικές φορές, δύο λέξεις μπορούν να γραφτούν με τον ίδιο τρόπο αλλά να έχουν διαφορετική σημασία ή ακόμη και διαφορετική γραμματική κατηγορία. Ένα παράδειγμα είναι το τρίτο πρόσωπο του ενικού του ρήματος *market.* Το *markets* μπορεί να μπερδέψει το εργαλείο μηχανικής μετάφρασης και να τη μεταφράσει στα Ελληνικά ως «αγορές» αντί για «πωλεί».
8.	**Λάθος χρήση πεζών κεφαλαίων**	Μερικοί όροι γράφονται με κεφαλαία ανάλογα με το συγκείμενο (παράδειγμα) αλλά το σύστημα μηχανικής μετάφρασης δεν είναι σε θέση να εντοπίσει το πότε πρέπει αυτό να γίνει και πότε όχι.
9.	**Αμετάφραστα ακρώνυμα**	Είναι γνωστό ότι μερικά ακρώνυμα έχουν επίσημη μετάφραση, αλλά η ποιότητα μερικών εργαλείων μηχανικής μετάφρασης δεν είναι επαρκής για να τα ενσωματώσει στο σώμα κειμένων. Ένα παράδειγμα είναι το WHO (World Health Organization), το οποίο στα Ελληνικά γίνεται ΠΟΥ (Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας).
10.	**Κατά λέξη μετάφραση**	Τα πιο βασικά συστήματα μηχανικής μετάφρασης μεταφράζουν απλά λέξεις, όχι νοήματα. Γι' αυτό μπορεί να καταλήξουν να χρησιμοποιούν δομές ή λέξεις που ο φυσικός ομιλητής της γλώσσας αφίξεως δεν θα χρησιμοποιούσε. Για παράδειγμα,

		μια μηχανική μετάφραση για το «I'm not feeling well» στα Ισπανικά θα μπορούσε να είναι «No me siento bien», το οποίο δεν ακούγεται φυσικό σε έναν φυσικό ομιλητή, ο οποίος θα έλεγε «No me encuentro bien».

Τα λάθη που επισημαίνονται με κόκκινο χρώμα στην Εικόνα 13 είναι τα λάθη που προκύπτουν περισσότερο με βάση την έρευνα στο γλωσσικό ζεύγος Αγγλικά προς Ελληνικά, ενώ όλα τα λάθη που αναφέρονται είναι κοινά περισσότερο ή λιγότερο σε διαφορετικά ζεύγη γλωσσών.

Σύμφωνα με την έρευνα της Παπαδοπούλου (2019), Για την ελληνική γλώσσα, η πιο προφανής διαφορά είναι η κλίση. Η αγγλική γλώσσα κάνει πολύ χαμηλή χρήση των κλίσεων με τα ουσιαστικά να εμφανίζουν μόνο πληθυντικό, ενώ η ελληνική γλώσσα κάνει εντατική χρήση της κλίσης στα ουσιαστικά, τις αντωνυμίες και τα επίθετα, στο γένος, τον αριθμό και το πρόσωπο. Για τα ρήματα υπάρχει κλίση για την έγκλιση, τη φωνή, το πρόσωπο, τον αριθμό, αλλά και το ίδιο συμβαίνει για τα απαρέμφατα. Επίσης η σειρά των λέξεων εμφανίζει προκλήσεις.

Η κατηγοριοποίηση των λαθών ενός συγκεκριμένου συστήματος μηχανικής μετάφρασης είναι ουσιαστική για την πρακτική της MTPE, καθώς οι μεταφραστές πρέπει να γνωρίζουν τα λάθη που παράγει ένα σύστημα για να μπορέσουν να τα εντοπίσουν και πρέπει να αποτελεί ενότητα της εκπαίδευσής τους στην MTPE.

2.2.3 Η έννοια της ποιότητας στη MT και την MTPE

Πριν γίνει ενδελεχή αναφορά στην αξιολόγηση της MT, κρίνεται σκόπιμη η ανάλυση της έννοιας της ποιότητας στη MT και στην παρούσα διατριβή, υπό αυτό το πρίσμα, της MTPE.

Ακόμη και αν η ποιότητα της MT δεν είναι ακόμη συγκρίσιμη με αυτήν του μεταφραστή, εκτός και αν το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο έχει περάσει από το στάδιο της MTPE, τα εργαλεία MT και CAT ενσωματώνονται όλο και περισσότερο στη μεταφραστική διεργασία.

Η αξιολόγηση της ποιότητας της μετάφρασης είναι ένα από τα κύρια ζητήματα κατά την επιλογή του καταλληλότερου εργαλείου για τις εκάστοτε μεταφραστικές ανάγκες. Ως εκ τούτου, η αξιολόγηση της ποιότητας της μετάφρασης είναι ένα από τα κύρια θέματα που απασχολούν τη βιομηχανία της μετάφρασης και η αξιολόγηση της μηχανικής μετάφρασης είναι

ακόμη πιο δύσκολη, καθώς η ΜΤ δεν μπορεί να αξιολογηθεί *απόλυτα* ως η ακριβής αναπαραγωγή όλων των γλωσσικών και κειμενικών εκφάνσεων του κειμένου αφετηρίας, όπως η ανθρώπινη μετάφραση, αλλά *λειτουργικά* ως μια μετάφραση που πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις προσδοκίες των χρηστών (Monti, 2015, σ. 694).

Η ΜΤ αρχικά αξιολογήθηκε ως προς την ακρίβεια (*accuracy*) βάσει της πληρότητας των πληροφοριών που περιέχει το κείμενο αφίξεως και της αρχής ότι οι μεταφράσεις πρέπει να μεταφέρουν τις πληροφορίες που περιλαμβάνει το πρωτότυπο με όσο το δυνατό λιγότερη διαστρέβλωση. Τα τελευταία χρόνια εισήχθησαν οι έννοιες της πιστότητας (*adequacy*) και της γραμματικότητας (*fluency*) που υπερισχύουν της έννοιας της ακρίβειας.

Αν και η έννοια της γραμματικότητας στη ΜΤ συμπίπτει με αυτήν που δίνεται στις μεταφραστικές σπουδές, ως έννοια που περιλαμβάνει τις γλωσσικές ιδιότητες (γραμματική, ορθογραφία και συνεκτικότητα) της μετάφρασης ως ανεξάρτητου κειμένου στη γλώσσα αφίξεως, η πιστότητα έχει τελείως διαφορετική σημασία. Η πιστότητα αφορά, σύμφωνα με τους Denkowski και Lavie στη Monti (Monti, 2015, σ. 698), τη σημασιολογική ομοιότητα μιας μετάφρασης που λαμβάνεται αυτόματα ως προς τις μεταφράσεις αναφοράς όπως αυτές εκλαμβάνονται από τους αξιολογητές. Οι Specia et al. (2011) ορίζουν μια πιστή μετάφραση ως μια μετάφραση που διατηρεί το νόημα του κειμένου εισαγωγής και δεν προσθέτει οποιαδήποτε πληροφορία σε αυτό.

Ως εκ τούτου, η πιστότητα είναι ο βαθμός στον οποίο το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο συλλαμβάνει τη σημασία μιας μετάφρασης αναφοράς και δεν συμπίπτει με τον όρο της πιστότητας όπως αποδόθηκε από τους Hatim και Mason το 1990 (Monti, 2015, σ. 696), σύμφωνα με τους οποίους η πιστότητα μιας δεδομένης διαδικασίας μετάφρασης μπορεί να αξιολογηθεί ως προς τις προδιαγραφές της συγκεκριμένης μεταφραστικής εργασίας και ως προς τις ανάγκες των χρηστών. Με αυτό ως εφαλτήριο, το πρότυπο αξιολόγησης μηχανικής μετάφρασης MQM που παρουσιάζεται σε επόμενη ενότητα, χρησιμοποιεί δύο μετρικές, την ακρίβεια και τη γραμματικότητα καθώς σύμφωνα με τον ορισμό των Alan Melby στους Koby et al. (Koby G.S., 2014) μια ποιοτική μετάφραση επιδεικνύει ακρίβεια και γραμματικότητα που απαιτείται για το κοινό και τον σκοπό και συμμορφώνεται με όλες τις άλλες προδιαγραφές μεταξύ του αιτούντος και του παρόχου, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του τελικού χρήστη.

Σύμφωνα με τη Monti (2015, σ. 698) η πιστότητα είναι συνώνυμο για την ακρίβεια που συχνά χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ποιότητας της μηχανικής μετάφρασης. Στην παρούσα διατριβή, λόγω της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε για την αυτόματη αξιολόγηση της ποιότητας της ΜΤΡΕ με τη σύγκριση των μετεπεξεργασμένων κειμένων και των μηχανικά μεταφρασμένων κειμένων ως προς μια σταθμισμένη μετάφραση

αναφοράς, με βάση την ως άνω ανάλυση των όρων και για τη χρήση ενός κοινού εννοιολογικού πλαισίου, χρησιμοποιείται κατά παρέκκλιση του MQM ο όρος *πιστότητα*.

2.2.4 Αξιολόγηση μηχανικής μετάφρασης

Ο σκοπός της αξιολόγησης της μηχανικής μετάφρασης πραγματοποιείται αφενός για τον εντοπισμό των αδυναμιών των διαφόρων υπαρχουσών τεχνικών και την αξιοποίηση των καλύτερων χαρακτηριστικών τους (Fordyce, 2007), αλλά και στο πλαίσιο της θεματικής της παρούσας διατριβής για τον προσδιορισμό του φόρτου που χρειάζεται ανάλογα με την ποιότητα της μηχανικής μετάφρασης στην εκάστοτε γλώσσα και της συμπεριφοράς της για να φτάσει ο μεταφραστής σε ένα αποτέλεσμα ποιότητας συγκρίσιμο με αυτό της ανθρώπινης μετάφρασης, ως ορίζεται το προϊόν της MTPE σύμφωνα με το σχετικό πρότυπο ISO.

Η αξιολόγηση της μηχανικής μετάφρασης μπορεί να είναι *αυτόματη* με εργαλεία ή *μη αυτοματοποιημένη* από άνθρωπο. Κάθε μέθοδος έχει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, η μη αυτοματοποιημένη αξιολόγηση έχει υψηλότερη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης, αλλά είναι περισσότερο υποκειμενική, πιο χρονοβόρος, απαιτεί τη χρήση ανθρώπινων πόρων και άρα έχει υψηλό κόστος, ενώ η αυτοματοποιημένη αξιολόγηση έχει χαμηλότερη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης, αλλά είναι περισσότερο αντικειμενική, πιο γρήγορη, δεν απαιτεί πολλούς ανθρώπινους πόρους και έχει χαμηλότερο κόστος (Χατζηκουμή, 2015, σ. 24).

2.2.4.1 Αυτόματη αξιολόγηση

Ως αυτόματη αξιολόγηση μηχανικής μετάφρασης θεωρούμε την αξιολόγηση που επιτελείται μέσω συστημάτων στα οποία ο ανθρώπινος παράγοντας δεν παρεμβαίνει στο στάδιο της αξιολόγησης αυτής καθαυτής αλλά η όποια ανθρώπινη επέμβαση λαμβάνει χώρα κατά την ανάπτυξη του συστήματος.

Οι μετρικές αυτόματης αξιολόγησης (*Automatic Evaluation Metrics*, AEM) είναι πολύ πιο γρήγορες και φθηνότερες από την ανθρώπινη αξιολόγηση, επιτρέποντας στους χρήστες της μηχανικής μετάφρασης να αξιολογήσουν την ποιότητα των αποτελεσμάτων της μετάφρασης όσο συχνά χρειάζεται. (Kenny, 2022, σ. 59).

Οι μεταφραστές παράγουν συχνά εντελώς διαφορετικές μεταφράσεις για το ίδιο κείμενο προέλευσης, μεταξύ άλλων, λόγω της παράφρασης. Επομένως, δεν είναι δυνατό να αναμένεται ότι τα συστήματα μηχανικής μετάφρασης θα έχουν ακριβή αντιστοίχιση με το κείμενο που παράγεται από μεταφραστές. Ωστόσο, επειδή μια μετάφραση μηχανής που είναι

πολύ παρόμοια με μια ανθρώπινη μετάφραση μπορεί να είναι καλύτερη από μια που διαφέρει σημαντικά από αυτήν, πολλές ΑΕΜ βασίζονται στην αρχή της ομοιότητας: το εργαλείο αξιολόγησης λαμβάνει μια μετάφραση αναφορά που παράγεται από άνθρωπο (χρυσό πρότυπο), καθώς και το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο, γνωστό ως υποψήφια μετάφραση. Στη συνέχεια συγκρίνει την υποψήφια μετάφραση με την αναφορά μετάφρασης και υπολογίζει τις ομοιότητες και τις διαφορές. Για να ληφθεί υπόψη η ποικιλία στις αναφορές μεταφράσεων, μερικά εργαλεία αξιολόγησης μπορούν να λάβουν πολλαπλές μεταφράσεις αναφοράς.

Χρησιμοποιούνται τριών ειδών συστήματα αυτόματης αξιολόγησης:

α) αυτόματες μετρικές με χρήση μεταφράσεων-αναφορά, που αποδίδουν βαθμολογία σε μηχανικά μεταφράσματα με βάση τον βαθμό ομοιότητάς τους με μεταφράσεις-αναφορά (BLEU, TER, chRF, F-measure). Στις μετρικές με χρήση μεταφράσεων-αναφορά εμπίπτει η μέθοδος που βασίζεται στην απόσταση διόρθωσης (*edit distance*) με υλοποιήσεις αυτής της μετρικής να είναι ο δείκτης διόρθωσης λέξεων, WER (*Word Edit Rate*) (Niessen, 2000), με παραλλαγές και επεκτάσεις του, όπως ο δείκτης διόρθωσης μετάφρασης, TER (*Translation Edit Rate*) (Snover M. D., 2006)και ο υβριδικός HyTER (*Hybrid TER*) [Dreyer, M. και Marcu, D., 2012].

Η μέθοδος που βασίζεται στην απόσταση διόρθωση, βασίζεται συγκεκριμένα την απόσταση κατά Levenshtein (Levenshtein, 1966). Ως απόσταση διόρθωσης μεταξύ δύο συμβολοσειρών α και β νοείται ο ελάχιστος αριθμός ενεργειών που χρειάζονται ώστε να μετατραπεί η συμβολοσειρά α σε β (Navarro, 2001 σε Χατζηκουμή (2015, σ. 17)). Ως ενέργειες διόρθωσης θεωρούνται η εισαγωγή, η απαλοιφή και η αντικατάσταση ενός χαρακτήρα με κάποιον άλλο (Levenshtein, 1966). Στην αξιολόγηση μετάφρασης οι ενέργειες διόρθωσης είναι τα βήματα που πρέπει να γίνουν ώστε να καλυφθεί η απόσταση από το μηχανικό μεταφρασμένο κείμενο στη μετάφραση-αναφορά, και δεν αφορούν χαρακτήρες αλλά λέξεις (Fordyce, 2007).

Στην ίδια κατηγορία εμπίπτει και η τεχνική ακρίβειας (*precision*) και ανάκλησης (*recall*). Στην περίπτωση της μετάφρασης, η ακρίβεια είναι ο λόγος των αποδεκτών ν-γραμμάτων της μηχανικής μετάφρασης (αυτών δηλαδή που έχουν εντοπιστεί και σε κάποια μετάφραση-αναφορά) προς τον αριθμό των ν-γραμμάτων της μηχανικής μετάφρασης. Η ανάκληση είναι ο λόγος των αποδεκτών ν-γραμμάτων της μηχανικής μετάφρασης (αυτών δηλαδή που έχουν εντοπιστεί και σε κάποια μετάφραση-αναφορά) προς τον αριθμό των ν-γραμμάτων της μετάφρασης-αναφορά (του ιδανικού δηλαδή αριθμού ν-γραμμάτων). Στη μία περίπτωση δηλαδή μετράμε τι ποσοστό από τις παραχθείσες λέξεις είναι σωστό και στην άλλη πόσες από τις επιθυμητές λέξεις παράχθηκαν (Χατζηκουμή, 2015, σσ. 17-18). Μια τέτοια υλοποίηση είναι η μετρική BLEU (*Bilingual Evaluation Understudy*) (Papineni, 2002).

Συνδυασμός ακρίβειας και ανάκλησης χρησιμοποιείται από τη μέθοδο υπολογισμού με χρήση του αρμονικού μέσου όρου ακρίβειας και ανάκλησης (*F-measure*) (Melamed, 2003).

β) **ημιαυτόματες μετρικές με χρήση μεταφράσεων-αναφορά**. Οι ημιαυτόματες μετρικές *(human-in-the-loop evaluation*) αποτελούν παραλλαγές αυτόματων 35 μετρικών με παρέμβαση επισημειωτών, όπως στις περιπτώσεις των HTER, HBLEU και HMETEOR (Snover, 2006).

γ) **μετρικές εκτίμησης ποιότητας** (*Confidence* ή *Quality Estimation*), συστήματα δηλαδή ταξινόμησης των μεταφρασμάτων σε επίπεδα ποιότητας (Χατζηκουμή, 2015, σ. 16).

Στη συνέχεια, αναλύεται το κάθε σύστημα χωριστά προς την καλύτερη κατανόησή του.

2.2.4.1.1 Δείκτης σφαλμάτων μετάφρασης (TER)

Ο δείκτης σφαλμάτων μετάφρασης (επίσης ονομαζόμενος δείκτης επεξεργασίας μετάφρασης, ή *TER*) λαμβάνει υπόψη τη σειρά των λέξεων. Βασίζεται στον δείκτη σφαλμάτων λέξεων (*Word Edit Rate*, WER), ο οποίος χρησιμοποιεί την απόσταση Levenshtein. Η απόσταση Levenshtein υπολογίζει τη διαφορά μεταξύ ακολουθιών (στην παρούσα περίπτωση, ακολουθιών λέξεων). Ορίζεται ως «ο ελάχιστος αριθμός βημάτων επεξεργασίας: εισαγωγές, διαγραφές και αντικαταστάσεις - που απαιτούνται για να ταιριάξουν δύο ακολουθίες (Koehn P. , 2010, σ. 224). Στη συνέχεια, ο WER κανονικοποιεί αυτήν την απόσταση με το μήκος της αναφοράς (Koehn P. , 2010, σ. 225).Ωστόσο, όταν ακολουθίες λέξεων ή ακόμη και ολόκληρες προτάσεις μετακινούνται αλλού σε μια πρόταση, κάθε μετακίνηση λέξης μετράει ως δύο σφάλματα (μία διαγραφή και μία εισαγωγή), που μπορεί να οδηγήσει σε έναν πολύ χαμηλό WER. Ο TER προσθέτει μια λειτουργία μετατόπισης, που σημαίνει ότι η μετακίνηση οποιασδήποτε ακολουθίας λέξεων μετράει μόνο ως ένα σφάλμα:

Ο TER είναι μια ευρετική διαδικασία, όπου ο αλγόριθμος προσπαθεί να βρει την καλύτερη λύση (το ελάχιστο αριθμό βημάτων που απαιτούνται για τη μετάβαση από μια ακολουθία σε μια άλλη) με τη δοκιμή διαδοχικών υποθέσεων.

2.2.4.1.2 Μετρική Human-targeted TER (HTER)

Η μετρική HTER (*human-targeted TER*) αποτελεί παραλλαγή του δείκτη TER. Με τον δείκτη TER υπολογίζεται ο αριθμός των ενεργειών διόρθωσης που απαιτούνται σε ένα μηχανικό μετάφρασμα προκειμένου αυτό να ταυτιστεί με μια μετάφραση-αναφορά. Η παραλλαγή έγκειται στο ότι στον HTER ο επισημειωτής δημιουργεί μια καινούρια μετάφραση-

αναφορά με τις ελάχιστες δυνατές διορθώσεις είτε στο μετάφρασμα είτε στη μετάφραση-αναφορά, με στόχο αυτή η καινούρια μετάφραση να είναι γραμματική και να μεταδίδει το νόημα της δοθείσας μετάφρασης-αναφοράς. Συγκεκριμένα οι ενέργειες διόρθωσης στον TER είναι οι εξής: εισαγωγή, απαλοιφή, αντικατάσταση μιας λέξης και μετακινήσεις ακολουθιών λέξεων, όλες με το ίδιο κόστος, και ορίζεται ως ο λόγος του αριθμού ενεργειών διόρθωσης προς τον μέσο αριθμό λέξεων στις μεταφράσεις-αναφορά. Στον HTER χρησιμοποιούνται επισημειωτές οι οποίοι είναι ικανοί ομιλητές της γλώσσας αφίξεως και μία ή περισσότερες μεταφράσεις-αναφορά. Οι επισημειωτές προβαίνουν στις ελάχιστες ενέργειες διόρθωσης, όπως προαναφέρθηκε, δημιουργώντας μια καινούρια μετάφραση. Τέλος, γίνεται υπολογισμός του ελάχιστου TER χρησιμοποιώντας μόνο αυτήν την καινούρια μετάφραση, η οποία όμως δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του μέσου αριθμού λέξεων των μεταφράσεων-αναφορά.

Η μέθοδος αυτή, αν και πολυέξοδη, παρουσίασε πολύ υψηλή συσχέτιση με ανθρώπινες κρίσεις και γενικότερα θεωρείται λιγότερο υποκειμενική από τις καθαρά ανθρώπινες κρίσεις, παρόλο που παρατηρούνται διαφορές που οφείλονται στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και την προσπάθεια των επισημειωτών (Χατζηκουμή, 2015, σσ. 35-36).

Επειδή η υποψήφια μετάφραση θα μπορούσε να είναι αποδεκτή ακόμη και αν διαφέρει αρκετά από την αναφορά μετάφρασης, μια μετρική που αξιολογεί την πρώτη έναντι της δεύτερης μπορεί να είναι αδικαιολόγητα αυστηρή για το σύστημα MT. Εναλλακτικά, είναι δυνατό ο υπολογισμός του HTER: σε αυτήν την παραλλαγή, ζητάμε από έναν αξιολογητή να επεξεργαστεί ένα υποψήφιο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο, και γίνεται μέτρηση του αριθμού των βημάτων επεξεργασίας που απαιτούνται για να μετατραπεί αυτό το υποψήφιο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο στην επεξεργασμένη έκδοση.

Αυτή είναι η μέθοδος επιλογής της παρούσας διατριβής για την αυτόματη αξιολόγηση των μετεπεξεργασμένων κειμένων των μεταφραστών προς σύγκριση με το κείμενο αναφοράς, για τον υπολογισμό της απόστασης μεταξύ τους. Σύμφωνα με τον Ορφανουδάκη (2020, σ. 29), ο δείκτης HTER αποδίδει υψηλότερη συσχέτιση με την ανθρώπινη κρίση σε σχέση με τον BLEU με χαμηλότερο υπολογιστικό κόστος.

2.2.4.1.3 Μετρική BLEU

Η μετρική αξιολόγησης BLEU, η οποία παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το 2001 (Fordyce, 2007) αντιπροσωπεύει τα *n*-grams που είναι κοινά μεταξύ μιας υποψήφιας μηχανικής μετάφρασης και μιας μετάφρασης αναφοράς. Επομένως, λαμβάνει υπόψη τόσο τον αριθμό των λέξεων που συμπίπτουν όσο και τη σειρά των λέξεων. Καθώς η μετρική BLEU υπολογίζει το

λόγο των *n*-grams στην υποψήφια μετάφραση που εμφανίζονται επίσης στην αναφορά μετάφρασης, είναι μια μετρική ακρίβειας. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι οι βαθμολογίες BLEU συνήθως υπολογίζονται σε ολόκληρα σώματα κειμένου, όχι σε μεμονωμένες προτάσεις (Kenny, 2022, σ. 72). Με τη μετρική BLEU, το μετάφρασμα αξιολογείται ως προς την πιστότητα και ως προς τη γραμματικότητα στη φυσική γλώσσα αφίξεως μέσω της σύγκρισής του με μεταφράσεις-αναφορά (Papineni K., 2002). Καθώς θεωρείται ότι η ποιότητα της μηχανικής μετάφρασης κρίνεται με γνώμονα την εγγύτητά της στη μετάφραση που παράγεται από μεταφραστές, υπολογίζεται ο βαθμός ομοιότητας του μεταφράσματος προς αξιολόγηση με τις μεταφράσεις-αναφορά και θεωρείται ότι όσο μεγαλύτερη είναι αυτή τόσο καλύτερη είναι και η ΜΤ, κάτι το οποίο εκφράζεται με μια βαθμολογία στην κλίμακα από το 0 μέχρι το 1, όπου το 0 είναι η χαμηλότερη δυνατή βαθμολογία (Papineni, 2002).

2.2.4.1.4 Μετρική BLEURT

Το BLEURT είναι ένα προ-εκπαιδευμένο μοντέλο που βασίζεται στη δομή του BERT. Λειτουργεί ως μια μετρική σε επίπεδο πρότασης, η οποία μαθαίνει να προβλέπει σκορ που αντικατοπτρίζουν την ομοιότητα μεταξύ της υπόθεσης και των αναφορών. Το BLEURT έχει σχεδιαστεί για να προσφέρει ποικιλία στις προτάσεις αναφοράς, βελτιστοποιώντας την αξιολόγηση παραγωγής φυσικής γλώσσας (NLG) σε πολλαπλούς τομείς. Στόχος του είναι να παραμένει ανθεκτικό στις αλλαγές τομέων, δεδομένων και ποιότητας, με στοχευμένη προ-εκπαίδευση για εργασίες δημιουργίας κειμένου (Lee, 2023, σ. 12).

Για την πρόβλεψη του θορύβου στις εργασίες δημιουργίας, τα ζεύγη προτάσεων μεταξύ της υπόθεσης και της αναφοράς εκτίθενται σε διάφορες τεχνικές, όπως η αντικατάσταση λέξεων με σύμβολα μάσκας, η αντίστροφη μετάφραση και η διαγραφή λέξεων. Αυτές οι τεχνικές βοηθούν στην εκπαίδευση του μοντέλου για να προβλέψει τις σωστές λέξεις ή να αναγνωρίσει την πρόταση μετά την εκ νέου μετάφραση. Ο συνδυασμός αυτών των μεθόδων επιτρέπει στο BLEURT να παράγει καλύτερα αποτελέσματα σε σύγκριση με τη χρήση μιας μόνο τεχνικής.

Ο κύριος στόχος του BLEURT είναι να εκπαιδεύσει μοντέλα παλινδρόμησης για να προβλέπουν τις ανθρώπινες αξιολογήσεις. Παρά τα πλεονεκτήματα του, ένα από τα μειονεκτήματά του είναι η εξάρτησή του από μεγάλες ποσότητες δεδομένων εκπαίδευσης. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε χαμηλή απόδοση σε περιπτώσεις με περιορισμένα δεδομένα ή σε γλώσσες που δεν εκπροσωπούνται επαρκώς στα δεδομένα εκπαίδευσης, προκαλώντας έλλειψη ακρίβειας και συνέπειας στα αποτελέσματα αξιολόγησης.

2.2.4.1.5 Μετρική ChrF3

Ο βαθμός ChrF είναι ένας βαθμός F-μέτρησης που βασίζεται σε χαρακτηριστικά n-grams. Επομένως, βασίζεται τόσο στην ακρίβεια όσο και στην ανάκληση.

2.2.4.1.6 Μετρική Type-Token ratio

Ο λόγος *Type-Token Ratio* (TTR) του κειμένου δεν είναι αμιγώς μετρική ποιότητας. Αντίθετα, παρέχει μια γενική άποψη σχετικά με τη λεξιλογική ποικιλία ενός κειμένου. Αναφέρεται εδώ επειδή έχει γίνει μια από τις μετρικές που χρησιμοποιούνται για να σχολιάσουν τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να διαφέρει ένα μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο από άλλα κείμενα στην ίδια γλώσσα, και κάποια εργαλεία αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένου αυτού του MutNMT, παρουσιάζουν τώρα αυτήν τη μετρική. Σύμφωνα με τον Γ. Μικρό, ο TTR είναι ο λόγος του αριθμού των μοναδιαίων λεξιλογικών μονάδων (*types*) προς τον αριθμό των λέξεων (*tokens*) του κειμένου (Μικρός, 2013, σσ. 288-309). Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο «πλουσιότερο» είναι λεξιλογικά το κείμενο. Ο TTR μετρά ουσιαστικά την ποικιλία του λεξιλογίου (Kenny, 2022, σ. 75) μέσα σε ένα κείμενο ή ένα σύνολο κειμένων.

2.2.4.2 Μη αυτοματοποιημένη αξιολόγηση

Η ανθρώπινη αξιολόγηση βασίζεται όπως ακριβώς το περιγράφει ο όρος σε αξιολόγηση από άνθρωπο, ο οποίος αξιολογεί το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο που προκύπτει από ένα ή περισσότερα συστήματα. Συνήθως γίνεται πρόταση προς πρόταση (ή «τμήμα» προς «τμήμα»), αλλά έχουν πραγματοποιηθεί επίσης αξιολογήσεις σε επίπεδο εγγράφου, με το παράδειγμα της Castilho (2020). Κατά κανόνα, ζητείται από τους ανθρώπους που αξιολογούν να βαθμολογήσουν κάθε τμήμα χρησιμοποιώντας δύο διαφορετικά κριτήρια. Το πρώτο, γνωστό ως πιστότητα (*accuracy*), μετρά την ποσότητα του νοήματος στο τμήμα προέλευσης που αποδίδεται στο μηχανικά μεταφρασμένο τμήμα. Συνήθως η πιστότητα βαθμολογείται σε μια κλίμακα κατάταξης, η οποία κυμαίνεται από το 1 (το νόημα που εκφράζεται στο τμήμα αφετηρίας δεν εκφράζεται στο μηχανικά μεταφρασμένο τμήμα) έως 4 (όλο το νόημα που εκφράζεται στο τμήμα αφετηρίας εκφράζεται στο μηχανικά μεταφρασμένο τμήμα).

Το δεύτερο κριτήριο, γνωστό ως γραμματικότητα (*fluency*), μετρά τον βαθμό στον οποίο η μετάφραση ακολουθεί τους κανόνες της γλώσσας αφίξεως (2018, σ. 18), με το 1 να

υποδεικνύει ότι δεν υπάρχει γραμματικότητα στο μηχανικά μεταφρασμένο τμήμα, ενώ το 4 υποδεικνύει τμήμα με μετάφραση που ρέει φυσικά στη γλώσσα αφίξεως (Castilho S. , 2020, σσ. 1152-1153). Οι αξιολογήσεις πιστότητας και γραμματικότητας θεωρούνται γενικά ότι είναι εξαιρετικά χρονοβόρες και, συνεπώς, ακριβές στη διεξαγωγή τους.

Για την αξιολόγηση της πιστότητας, υπάρχουν εμπορικά εργαλεία, όπως το PET (Aziz, 2012), που επιλέχθηκε για χρήση στο πείραμα αυτής της διατριβής. Άλλες επιλογές εργαλείων που μπορούν να στηρίξουν τις ανθρώπινες αξιολογήσεις περιλαμβάνουν προγράμματα υπολογιστικών φύλλων, τα οποία επιτρέπουν τη χειροκίνητη καταχώριση βαθμολογιών σε πίνακες. Για παράδειγμα, ένας τέτοιος πίνακας χρησιμοποιήθηκε στις ασκήσεις των επαγγελματιών μεταφραστών στην παρούσα διατριβή. Υπάρχει ποικιλία σε διαδικτυακές φόρμες δωρεάν χρήσης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διεξαγωγή ανθρώπινων αξιολογήσεων και συχνά παρέχουν αυτόματη σύνοψη και άλλα στατιστικά στοιχεία, με παρόμοιο τρόπο με τα προγράμματα υπολογιστικού φύλλου (Kenny, 2022, σ. 58).

Σε αυτήν τη μέθοδο αξιολόγησης, οι κριτές εκφέρουν άμεσα αξιολογική κρίση για την ποιότητα του μεταφράσματος. Αυτή η αξιολόγηση που εκφράζεται συνήθως για την πιστότητα και τη γραμματικότητα επιτυγχάνεται είτε με την αντιπαραβολή πρωτότυπου και μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου είτε με την αντιπαραβολή του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με τη μετάφραση-αναφορά. Ακολουθούν οι περιγραφές κάποιων από τα πιο διαδεδομένα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για τέτοιου είδους αξιολόγηση, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για τη μη αυτόματη αξιολόγηση στην παρούσα έρευνα.

Στα πλεονεκτήματα της μη αυτοματοποιημένης αξιολόγησης σε σύγκριση με την αυτόματη αξιολόγηση, συγκαταλέγονται τα εξής: α) η ανθρώπινη κρίση θεωρείται το σωστό μέτρο αξιολόγησης των ιδιοτήτων μιας μετάφρασης, β) η ανθρώπινη κατανόηση του πραγματικού κόσμου επιτρέπει στον άνθρωπο-κριτή να αξιολογήσει την πρακτική σημασία των λαθών μιας μετάφρασης, και γ) θεωρείται ότι δεν υπάρχει υποκατάστατο της ανθρώπινης κρίσης για την περίπτωση της μετάφρασης κι έτσι οι ανθρώπινες κρίσεις αποτελούν το σημείο αναφοράς για την ποιότητα της μετάφρασης (Sanders, 2011).

Στα μειονεκτήματα της μη αυτοματοποιημένης αξιολόγησης είναι η υποκειμενικότητά της αν και αναγνωρίζεται ότι αυτή η υποκειμενικότητα είναι το σημείο αναφοράς και ό,τι καλύτερο έχουμε μέχρι στιγμής. Επαναλαμβάνονται επίσης τα αρνητικά του υψηλού κόστους, της μη επαναληψιμότητας και του χρονοβόρου χαρακτήρα της, όπως και η ασυμφωνία μεταξύ των κριτών που επιλύεται με ελέγχους στατιστικής σημαντικότητας και χρήση ομάδων ανεξάρτητων κριτών, οι οποίοι πρέπει να έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα (Χατζηκουμή, 2015, σ. 59).

2.2.4.3 Επισημείωση λαθών μηχανικής μετάφρασης

Σε αυτήν την ενότητα γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένες μεθόδους μη αυτοματοποιημένης αξιολόγησης στις οποίες χρησιμοποιείται ανάλυση, ταξινόμηση και διόρθωση λαθών. Παρουσιάζονται κάποιες από τις πιο διαδεδομένες τυπολογίες λαθών και τα εργαλεία επισημείωσης που προσφέρονται για την ταξινόμηση και τη διόρθωση λαθών.

2.2.4.3.1 Εργασίες επισημείωσης με MQM

Μία από τις πλέον εξελιγμένες μετρικές είναι η πολυδιάστατη μετρική ποιότητας, *Multidimensional Quality Metrics* ή MQM. Αυτό το σύστημα μέτρησης έχει αναπτυχθεί από το QTLaunchPad[15], το οποίο ορίζει την ποιότητα της μηχανικής ή μη μετάφρασης και πραγματοποιεί τη μέτρησή της με ομοιογενή πρότυπα. Για την αξιολόγηση ποιότητας μετάφρασης βάσει MQM ακολουθείται η εξής διαδικασία: εντοπισμός παραμέτρων της μετάφρασης, επιλογή κατηγοριών λαθών που άπτονται αυτών των παραμέτρων και επισημείωση.

Στην τελευταία ενημέρωση της ιστοσελίδας του QTLaunchPad, ορίζονται δώδεκα παράμετροι ή αλλιώς «διαστάσεις», οι οποίες αποτελούν κατά κάποιον τρόπο τις προδιαγραφές τις αξιολόγησης:

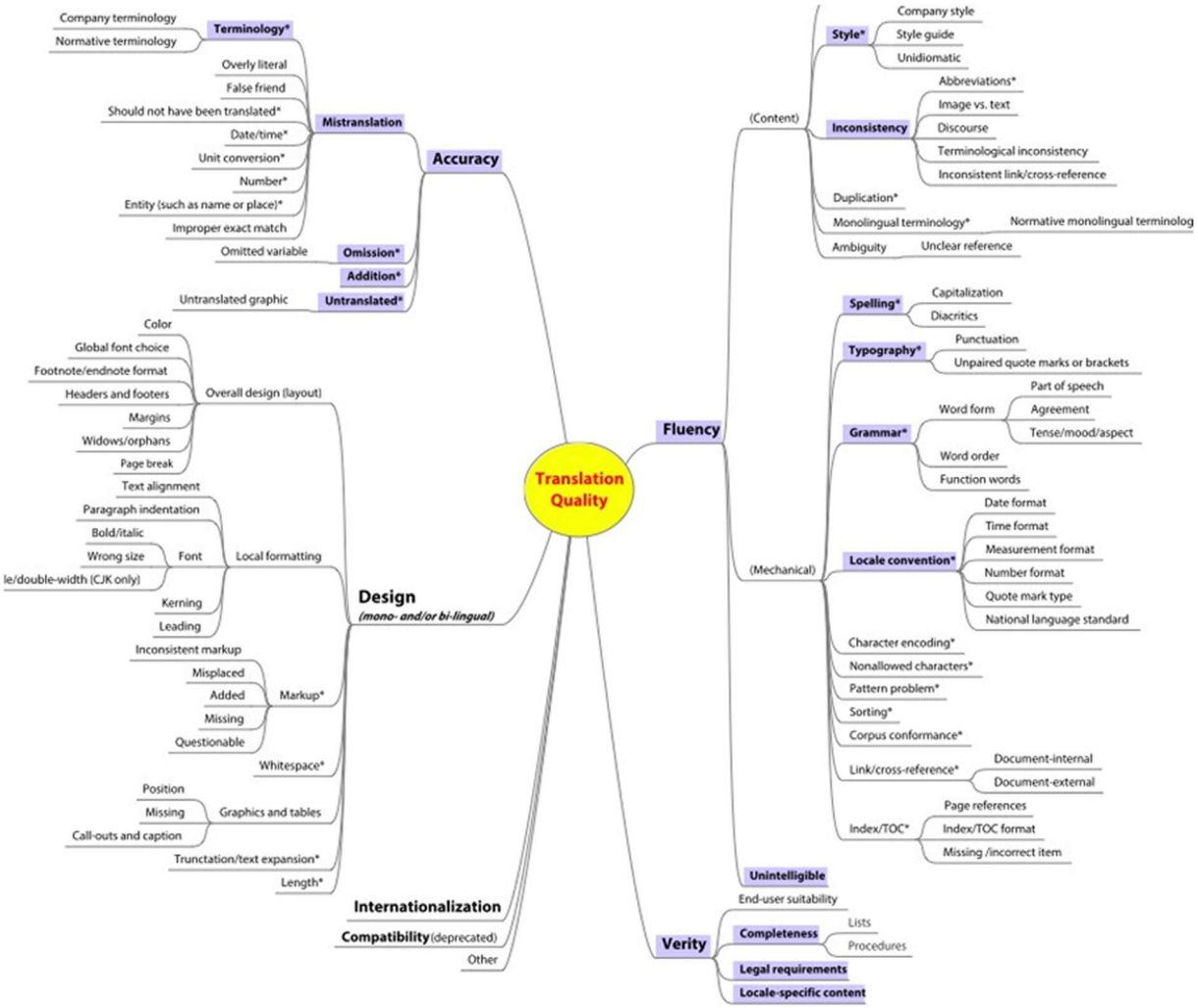
1	Γλώσσα ή γλώσσα με γεωγραφική τοποθεσία (*locale*)	Η γλώσσα ή η γλώσσα και η γεωγραφική τοποθεσία στην οποία απευθύνεται το κείμενο (π.χ. κείμενο για χρήση από ελληνόφωνους αναγνώστες στον Κύπρο).
2	Πεδίο	Ο τομέας του επιστητού στον οποίο ανήκει το κείμενο (π.χ. δίκαιο).
3	Ορολογία	Ορολογικοί πόροι ή συμβάσεις που ισχύουν για το πρωτότυπο ή το μεταφρασμένο κείμενο. Η ορολογία είναι ένα από τα χαρακτηριστικά της λεγόμενης «ειδικής γλώσσας» με ειδικά

[15] Ένα συνεργατικό έργο έρευνας, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την περίοδο 2012-2014, επιδιώκοντας την προετοιμασία για μια νέα προσέγγιση έρευνας και συνεργασίας. Το έργο εστιάζεται στην ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ κατασκευαστών συστημάτων μηχανικής μετάφρασης και επιχειρήσεων στον τομέα της γλώσσας, με στόχο την αντιμετώπιση των προκλήσεων ποιότητας στη μηχανική και μη μετάφραση, χρησιμοποιώντας γλωσσική τεχνολογία. Όλες οι σχετικές πληροφορίες περί αυτής της πρωτοβουλίας είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα τους (http://www.qt21.eu/)

		χαρακτηριστικά, όπως το θέμα, η πρόθεση, οι συνθήκες, το λεξιλόγιο, η σύνταξη και η επικοινωνία μεταξύ ειδικών του ίδιου ή συναφών πεδίων και ειδικών γνώσεων για την κατανόησή της (Gaudin, 1996).
4	Κειμενικό είδος	Το κειμενικό είδος εκφράζει συγκεκριμένες συνθήκες και στόχους του κάθε τομέα μέσω του θέματος, του γλωσσικού ύφους (λεξιλογικές, φρασεολογικές και γραμματικές επιλογές) και κυρίως της συνθετικής δομής τους.
5	Κοινό αποδεκτών	Το κοινό για το οποίο προορίζεται το κείμενο.
6	Σκοπός	Ο στόχος του κειμένου.
7	Επίπεδο χρήσης	Το επίπεδο χρήσης που πρέπει να χρησιμοποιηθεί στη γλώσσα αφίξεως. Πρόκειται για το επίπεδο επισημότητας της γλώσσας.
8	Ύφος	Ο ιδιαίτερος τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιεί κάποιος τη γλώσσα στον προφορικό ή στο γραπτό λόγο ανάλογα με την περίσταση επικοινωνίας, σύμφωνα με το Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής του Τριανταφυλλίδη.
9	Ανταπόκριση περιεχομένου	Ο βαθμός στον οποίο ανταποκρίνεται το μετάφρασμα στο πρωτότυπο
10	Τρόπος παρουσίασης μεταφράσματος	Η μορφή του κειμένου.
11	Τύπος αρχείου	Ο τεχνικός μορφότυπος του αρχείου.
12	Τεχνολογία παραγωγής	Η τεχνολογία και το λογισμικό που χρησιμοποιούνται στη μεταφραστική διαδικασία (π.χ. MT, TM, κ.λπ.)

Αφού απαντηθούν οι ερωτήσεις σχετικά με τις παραπάνω διαστάσεις και σε συνάρτηση με αυτές, ο χρήστης επιλέγει κατηγορίες λαθών από την τυπολογία λαθών MQM που προβλέπει μια σειρά από κατηγορίες και υποκατηγορίες πιθανών λαθών, οι οποίες εφαρμόζονται στη

μετάφραση αλλά μπορούν να εφαρμοστούν και στο πρωτότυπο, δεδομένου ότι η ποιότητα της μετάφρασης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ποιότητα του πρωτότυπου. Ο επισημειωτής, όπως θα δούμε στη συνέχεια, επιλέγει το απόσπασμα όπου θεωρεί ότι υπάρχει πρόβλημα (δεν περιορίζεται σε μία μόνο λέξη δηλαδή) και μια όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένη υποκατηγορία για να το κατατάξει. Σε περίπτωση που ένα φαινόμενο δεν μπορεί να ενταχθεί σε μια από τις υποκατηγορίες, εντάσσεται στην υπερκατηγορία. Στην Εικόνα 15, απεικονίζεται η τυπολογία λαθών του MQM:

Εικόνα 15: Πλήρης τυπολογία λαθών MQM

Ο διαχωρισμός μεταξύ πιστότητας και γραμματικότητας, όπως ακριβώς περιγράφεται σε αυτήν την τυπολογία, ανταποκρίνεται στο στάδιο της ανάπτυξης συστήματος μηχανικής μετάφρασης, οπότε τα λάθη της κατηγορίας «πιστότητα» αφορούν στο παράλληλο σώμα εκπαίδευσης του συστήματος και τα λάθη της κατηγορίας «γραμματικότητα» αφορούν στο γλωσσικό μοντέλο του συστήματος.

2.2.4.3.2 Εργασίες επισημείωσης με DQF

Το δυναμικό πλαίσιο ποιότητας *Dynamic Quality Framework* ή DQF είναι μια πλατφόρμα, την οποία ανέπτυξε η εταιρεία TAUS (*Translation Automation User Society*) το 2011 με στόχο την τυποποίηση της αξιολόγησης της ποιότητας της μετάφρασης (μηχανικής και μη) και λειτουργεί από το 2014 με ελεύθερη πρόσβαση για άτομα από τον ακαδημαϊκό χώρο. Σε αυτήν παρέχονται εργαλεία, καλές πρακτικές, μετρικές, αναφορές και δεδομένα που χρησιμεύουν στην αξιολόγηση της ποιότητας της μετάφρασης. Ο χρήστης συμπληρώνει στοιχεία σχετικά με την αξιολόγηση που επιθυμεί να πραγματοποιήσει (περιεχόμενο, σκοπός, είδος επικοινωνίας) και επιλέγει εργασία αξιολόγησης. Τα κείμενα φορτώνονται σε μορφή υπολογιστικών φύλλων που περιέχουν συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με αυτά. Τα αποτελέσματα εξάγονται στην ίδια μορφή. Στον πίνακα με τα αποτελέσματα εμφανίζονται και οι προτάσεις (πρωτότυπη και μεταφρασμένη). Ως προς τις μεθόδους αξιολόγησης, παρέχει περιβάλλοντα επισημείωσης για αξιολόγηση πιστότητας και γραμματικότητας αλλά και για κατάταξη.

Η πιστότητα στο DQF ορίζεται ως ο βαθμός στον οποίο το νόημα που εκφράζεται στη μετάφραση-αναφορά ή στο κείμενο αφετηρίας εκφράζεται και στη μετάφραση. Η γραμματικότητα ορίζεται ως ο βαθμός στον οποίο η μετάφραση είναι γραμματική, ορθογραφημένη, ανταποκρίνεται στην κοινή χρήση των όρων, των τίτλων και των ονομάτων, είναι διαισθητικά αποδεκτή και λογικά ερμηνεύσιμη από έναν φυσικό ομιλητή. Η πιστότητα είναι ένα πεδίο που αφορά τόσο το κείμενο αφετηρίας όσο και το κείμενο αφίξεως και τη σχέση μεταξύ τους. Η γραμματικότητα αφορά αποκλειστικά το κείμενο αφίξεως και αξιολογείται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το πρωτότυπο.

Στην Εικόνα 16 φαίνονται οι κατηγορίες λαθών όπως εμφανίζονται κατά την επισημείωση αξιολόγησης. Πρόκειται για 5 κατηγορίες, η καθεμία από τις οποίες περιλαμβάνει αρκετά φαινόμενα.

Εικόνα 16: Πλήρης τυπολογία λαθών DQF

Τα επίπεδα σοβαρότητας λάθους που ορίζει το DQF είναι τα εξής:

Α. Κρίσιμα (*critical*): Λάθη που μπορεί να επιφέρουν επιπλοκές που σχετίζονται με την υγεία ή την ασφάλεια ή με νομικά/οικονομικά θέματα, ή που παραβιάζουν οδηγίες γεωπολιτικής χρήσης, βλάπτουν τη φήμη της εταιρείας, προκαλούν βλάβη της εφαρμογής ή αρνητικές μεταβολές/παρερμηνείες σχετικά με τη λειτουργία ενός προϊόντος ή υπηρεσίας, ή μεταβολές/παρερμηνείες που θα μπορούσαν να θεωρηθούν προσβλητικές.

Β. Σοβαρά (*major*): Λάθη που ενδέχεται να προκαλέσουν σύγχυση ή παρερμηνεία στον χρήστη, ή να παρεμποδίσουν την ομαλή λειτουργία του προϊόντος ή της υπηρεσίας λόγω σημαντικής αλλαγής στη σημασία ή του ότι τα λάθη εμφανίζονται σε ορατό ή σημαντικό μέρος του περιεχομένου.

Γ. Δευτερεύοντα (*minor*): Λάθη που δεν έχουν ως αποτέλεσμα απώλεια νοήματος, δεν προκαλούν σύγχυση ή παρερμηνεία στον χρήστη αλλά γίνονται αντιληπτά, επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα του ύφους, τη γραμματικότητα ή την ευκρίνεια, ή λάθη που καθιστούν το περιεχόμενο λιγότερο ελκυστικό.

Δ. Ουδέτερα (*neutral*): Επιθυμητές αλλαγές σε στοιχεία τα οποία δεν μπορούν να θεωρηθούν λάθη (θέματα υφολογικής επιλογής, λάθη που οφείλονται σε αλλαγές που δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί, κ.λπ.).

Οι δύο προσπάθειες του DQF και MQM συγχωνεύτηκαν το 2015 και αναπτύχθηκε η εναρμονισμένη τυπολογία λαθών DQF-MQM με οκτώ κύριες κατηγορίες λαθών (πιστότητα, γραμματικότητα, ορολογία, ύφος, σχεδίαση, τοπική σύμβαση, ακρίβεια και άλλο) και 33

υποκατηγορίες[16].

Στην παρούσα διατριβή, προτείνεται ένας συνδυασμός DQF και MQM, με τρεις κατηγορίες λαθών: *πιστότητα, γραμματικότητα* και *ύφος*, για ένα απλοποιημένο πρότυπο με σκοπό τον υπολογισμό του φόρτου, την εκπαίδευση επαγγελματιών μεταφραστών στην MTPE, την εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς την υπερεπεξεργασία που σχετίζεται με το ύφος και την ποιότητα και σοβαρότητα των μεταφραστικών διλημμάτων τους σε αυτές τις κατηγορίες.

Ο λόγος που διατηρήθηκαν αυτές οι τρεις κατηγορίες λαθών ως υπερκατηγορίες είναι γιατί όσο πιο πολλά επίπεδα υπάρχουν τόσο πιο δυσδιάκριτα είναι τα όρια μεταξύ τους και τόσο περισσότερο αυξάνεται ο γνωσιακός φόρτος. Ο γνωσιακός φόρτος κατά την επισημείωση πολλαπλασιάζεται επίσης εάν ο επισημειωτής πρέπει να κάνει συνεχώς λεπτές διακρίσεις μεταξύ των επιπέδων σοβαρότητας παράλληλα με τις λεπτές διακρίσεις μεταξύ κατηγοριών, κάτι το οποίο θέτει σε κίνδυνο την αξιοπιστία της ίδιας της αξιολόγησης. Επίσης όσο περισσότερα είναι τα επίπεδα σοβαρότητας λάθους τόσο μεγαλύτερος είναι και ο βαθμός υποκειμενικότητας της αξιολόγησης. Η σοβαρότητα των λαθών αξιολογείται σε αυτήν την έρευνα ως προς τον χρονικό φόρτο τους στις τρεις κατηγορίες και όχι με δεδομένα επισημείωσης.

2.2.5 Η έννοια του φόρτου στην MTPE

Παραδοσιακά, ο φόρτος εργασίας έχει οριστεί στους Huey, B.M., και Wickens, C.D., όπως αναφέρεται στον Γιαννακάκη (2001, σ. 13) σε σχέση με:

1) τις επιβεβλημένες απαιτήσεις της εργασίας,

2) το επίπεδο αποδοτικότητας,

3) τη νοητική και σωματική προσπάθεια που καταβάλλεται από τον εργαζόμενο,

4) την αντίληψη του εργαζομένου.

Ο φόρτος εργασίας αποτελεί την ποσότητα της εργασίας που ο εργαζόμενος έχει να επιτελέσει ή αναμένεται από αυτόν να ολοκληρώσει. Μπορεί επιπροσθέτως να φανερώνει:

• τον βαθμό δυσκολίας της εργασίας, με αυτήν να επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες μεταξύ των οποίων το επίπεδο των ικανοτήτων του εργαζομένου,

• τη μεταβολή του μεγέθους του φόρτου, δηλαδή γεμάτες δραστηριότητα και ηρεμότερες περιόδους,

• τον βαθμό στον οποίο ο εργαζόμενος ελέγχει τον φόρτο που έχει και τον τρόπο με τον οποίο επιλέγει να ολοκληρώσει την εργασία του,

[16] Βλ. Εικόνα 16.

• τον βαθμό εξοικείωσης του εργαζομένου με την εργασία που του έχει ανατεθεί,

• τη χρονική διάρκεια κατά την οποία ο εργαζόμενος λειτουργεί σε εντατικούς ρυθμούς χωρίς διαλείμματα.

Σε απλή γλώσσα, ο νοητικός φόρτος είναι το ποσό της πνευματικής εργασίας ή προσπάθειας που είναι απαραίτητο να καταβληθεί από ένα άτομο ή μία ομάδα ατόμων, για να ολοκληρωθεί μία συγκεκριμένη εργασία μέσα σε ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα.

Ο νοητικός φόρτος είναι μία πολυδιάστατη μεταβλητή. Σύμφωνα με τις βιβλιογραφικές αναφορές του Γιαννακάκη (2001), οι Reid και Nygren (1988) ταξινόμησαν τον νοητικό φόρτο σε τρεις διαστάσεις: 1. χρονικό φορτίο 2. φορτίο νοητικής προσπάθειας 3. φορτίο ψυχολογικής πίεσης, ενώ οι Hart και Staveland (1988) υπολόγισαν τον νοητικό φόρτο ως προς έξι παραμέτρους: 1. πνευματικές απαιτήσεις, 2. ψυχολογικές απαιτήσεις, 3. χρονικές απαιτήσεις, 4. αποδοτικότητα, 5. βαθμός απογοήτευσης, 6. προσπάθεια.

Η ΜΤΡΕ, ως νοητική εργασία, γίνεται με βάση το πρωτότυπο και περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια: α) εντοπισμός μεταφραστικών λαθών με αντιπαραβολή πρωτότυπου και μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, β) εντοπισμός γλωσσικών λαθών στη γλώσσα αφίξεως, γ) διόρθωση λαθών, δ) έλεγχος αναδιαμορφωμένης πρότασης. Αυτές οι επιμέρους διεργασίες ή κάποιες από αυτές δεν είναι απαραίτητα διακριτές, μπορούν δηλαδή να εκτελούνται παράλληλα, και συνήθως επαναλαμβάνονται μέχρι να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα και ενέχουν την έννοια του φόρτου σε διάφορα επίπεδα: χρονικό, τεχνικό, γνωσιακό και ψυχολογικό.

Στην περίπτωση μάλιστα της μηχανικής μετάφρασης τίθεται το θέμα της έκθεσης σε μεγάλο όγκο «τοξικών» κειμένων, για τα οποία εκφράζονται όλο και περισσότερες ενστάσεις στον χώρο των μεταφραστών.

Η Hart (1991) έδωσε τον ορισμό του κατάλληλου φόρτου ως μία κατάσταση κατά την οποία ο εργαζόμενος νιώθει άνετα, μπορεί να χειρίζεται τις απαιτήσεις της εργασίας με έξυπνο τρόπο και να διατηρεί καλή αποδοτικότητα. Χρησιμοποιεί έναν λειτουργικό ορισμό του φόρτου αντί για καθορισμό των αρχών του και αυτό γιατί πολλοί ερευνητές δεν συμφωνούν σε έναν ορισμό του φόρτου. Αυτός ο ορισμός του «κατάλληλου φόρτου» προϋποθέτει ότι ο εργαζόμενος, εν προκειμένω, ο επαγγελματίας μεταφραστής έχει αποκτήσει μέσω της εκπαίδευσης τις ικανότητες που απαιτούνται για επιτύχει αυτήν την κατάσταση.

2.2.6 Τα είδη του φόρτου στην MTPE

Όπως ορίζεται στο θεμελιώδες έργο του Krings (2001) για την MTPE και τον φόρτο, ο φόρτος της MTPE συνίσταται στον χρονικό, τεχνικό και γνωσιακό φόρτο. Ο χρονικός φόρτος ή χρόνος της MTPE, μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνει τις δύο άλλες μορφές φόρτου: τον τεχνικό φόρτο εκτέλεσης των διορθώσεων και τον γνωσιακό φόρτο εντοπισμού σφαλμάτων και σχεδιασμού διορθώσεων (Krings 2001, σ. 178). Ωστόσο, κάποια σφάλματα στην αυτόματη μετάφραση μπορεί να είναι εύκολα αναγνωρίσιμα αλλά να απαιτούν πολλή επεξεργασία, και αντιστρόφως, άλλα σφάλματα μπορεί να διορθωθούν με λίγα πλήκτρα αλλά να ενέχουν σημαντικό γνωσιακό φόρτο (Krings, 2001).

Οι προσεγγίσεις για τη μέτρηση του φόρτου της MTPE μπορούν να διακριθούν σε μεθόδους που βασίζονται στο προϊόν, αναλύοντας τον τελικό κείμενο που προκύπτει από την MTPE, και σε μεθόδους που βασίζονται στη διαδικασία, εξετάζοντας τη διαδικασία με την οποία παρήχθη.

Τα λάθη του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου δεν επηρεάζουν μόνο τον φόρτο MTPE. Ο Muzii (2016) καταγράφει έξι στοιχεία από τα οποία εξαρτάται ο φόρτος MTPE: (1) Οι απαιτήσεις του χρήστη, (2) Οι προσδοκίες ποιότητας, (3) Η ευαίσθητη φύση του περιεχομένου και το εύρος του, (4) Ο συνολικός όγκος του περιεχομένου προς επεξεργασία, (5) Ο σκοπός για τον οποίο προορίζεται το περιεχόμενο, (6) Ο συνολικός χρόνος αναμονής για την εργασία MTPE.

Σύμφωνα με τη Cid (2021, σ. 48), οι παράγοντες που επηρεάζουν τον φόρτο είναι: το γλωσσικό ζεύγος, το είδος μηχανής μετάφρασης (RBMT, SMT, NMT), η τεχνολογία μηχανής μετάφρασης (δεδομένα εκπαίδευσης), ο τύπος του κειμένου (τομέας και είδος), τα γλωσσικά χαρακτηριστικά του κειμένου (ένδειξη της μεταφρασιμότητας που μπορεί να βελτιωθεί μέσω προεπεξεργασίας) και έχουν όλοι επίδραση στην ποιότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου. Ακολουθούν η ποιότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, το προφίλ του επαγγελματία (ειδίκευση, εμπειρία, εκπαίδευση και εκπαιδευτικό υπόβαθρο κλπ.), ο σκοπός (προσδοκίες ποιότητας, ευαίσθητη φύση του περιεχομένου, κοινό αποδεκτών), το εργονομικό περιβάλλον εργασίας (περιβάλλον εργασίας CAT, όγκος λέξεων και χρόνος αναμονής, καρέκλα, οθόνη και συσκευές εισόδου κλπ.). Όλα έχουν επίδραση στην παραγωγικότητα (που επηρεάζεται και από τα τρία είδη φόρτου), την ποιότητα και την ισορροπία μεταξύ των δύο εννοιών (πραγματική «παραγωγικότητα» MTPE).

2.2.6.1 Χρονικός φόρτος

Ο χρονικός φόρτος αφορά στον χρόνο που απαιτείται για να ολοκληρωθεί μια εργασία MTPE και συνδέεται με την έννοια της ταχύτητας με την οποία ένας μετεπεξεργαστής διορθώνει ένα μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο. Η καταγραφή του χρονικού φόρτου είναι δυνατή με πολλά εργαλεία, όπως και ο υπολογισμός των λέξεων ανά ώρα (*Words Per Hour*, WPH) ή λέξεων ανά δευτερόλεπτο (*Words Per Second*, WPS). Ο φόρτος γίνεται αντιληπτός ως μια έννοια αντίστροφα σχετιζόμενη με την παραγωγικότητα. Με άλλα λόγια, όσο μεγαλύτερη η προσπάθεια, τόσο χαμηλότερη η παραγωγικότητα (O'Brien, 2011, σ. 2)

2.2.6.2 Τεχνικός φόρτος

Ο τεχνικός φόρτος συνίσταται στις αλλαγές που πραγματοποιούνται στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο για την απόκτηση της τελικής έκδοσης. Μπορεί να αναπαριστάται με τον αριθμό πιέσεων πλήκτρων ή τον αριθμό των διαγραφών, εισαγωγών και αντικαταστάσεων που πραγματοποιούνται. Στην έρευνα των Corpas P.G. et al (2016) χρησιμοποιείται μια ποσοτική μέτρηση του τεχνικού φόρτου που ονομάζεται φόρτος MTPE (*Post-Editing Effort*, PEE), η οποία αντικατοπτρίζει τον αριθμό των ενεργειών επεξεργασίας.

Οι Barrachina et al. (2009) μελέτησαν δείκτες απόδοσης με:

- *Αναλογία πληκτρολογίου* (*Key-Stroke Rate,* KSR): αριθμός πλήκτρων διαιρεμένος με τον συνολικό αριθμό χαρακτήρων αναφοράς
- *Αναλογία κινήσεων ποντικιού* (*Mouse-action Ratio*, MAR): αριθμός κινήσεων κέρσορα συν έναν ανά πρόταση διαιρεμένο με τον συνολικό αριθμό χαρακτήρων αναφοράς.
- *Αναλογία πληκτρολογίου και κινήσεων ποντικιού* (*Key-Stroke and Mouse-action Ratio*, KSMR): KSR συν MAR.

Το πιο διαδεδομένο μέτρο, ωστόσο, σε επαγγελματικό περιβάλλον είναι το ED5, το οποίο είναι ένας άλλος όρος για την απόσταση Levenshtein (LD) (Levenshtein, 1966). Σύμφωνα με τον Black (2008) είναι ο μικρότερος αριθμός εισαγωγών, διαγραφών και αντικαταστάσεων που απαιτούνται για να αλλάξει μια συμβολοσειρά ή ένα δέντρο σε μια άλλη και αλγόριθμος για τον υπολογισμό της απόστασης μεταξύ συμβολοσειρών, όπου m και n είναι τα μήκη των συμβολοσειρών. Επίσης γνωστή ως απόσταση επεξεργασίας (*edit distance*).

2.2.6.3 Γνωσιακός φόρτος

Ο Krings (2001) υποστήριξε ότι ο φόρτος MTPE μπορεί να καθοριστεί ως συνδυασμός των τριών διαστάσεων. Αν και κανένα από τα μέτρα που χρησιμοποιούνται σήμερα δεν περιλαμβάνει όλες αυτές τις διαστάσεις, με βάση τα ευρήματα της έρευνας των Moorkens et al. (2015) ο γνωσιακός φόρτος συσχετίζεται με τον τεχνικό και χρονικό φόρτο MTPE (Alvarez, 2020, σ. 3). Συγκριμένα, σύμφωνα με την O'Brien (2006, σ. 15) η χρήση των παύσεων αποτελεί δείκτη γνωσιακής προσπάθειας κατά τη PE. Ωστόσο, είναι δύσκολο να συσχετιστούν άμεσα με τη γνωσιακή προσπάθεια, τη δυσκολία του αρχικού κειμένου και την ποιότητα του μεταφρασμένου κειμένου.

Επομένως, όσον αφορά στον γνωσιακό φόρτο, σε αντίθεση με τον τεχνικό και χρονικό φόρτο, είναι δύσκολο να αναλυθεί αντικειμενικά (Lacruz, 2014, σ. 147). Πράγματι, ο γνωσιακός φόρτος αποτελεί πρόκληση για την έρευνα στον τομέα της MTPE. Πολλοί ερευνητές έχουν χρησιμοποιήσει «δεδομένα δραστηριότητας χρήστη», όπως καταγραφή πληκτρολόγησης, με εργαλεία όπως το Translog II (O'Brien, 2006a), και λογισμικό οφθαλμικής ιχνηλάτησης για να καταγράψουν κάθε μέρος της διαδικασίας MTPE, αναλύοντας έτσι δεδομένα εστίασης, παύσεις (Koehn P. &., 2009) κ.λπ., για να δημιουργήσουν διάφορους δείκτες που θα μπορούσαν να αντικατοπτρίσουν τον γνωσιακό φόρτο.

Σε αυτό το πλαίσιο, ερευνητές όπως οι Moorkens, O'Brien κ.ά. (Moorkens, 2015) διεξήγαγαν μια μελέτη προκειμένου να εντοπίσουν μια σχέση μεταξύ των μετρικών του γνωσιακού φόρτου και των πραγματικών αντιλήψεων του φόρτου που εκφράζονται από τους μεταφραστές. Η πολυπλοκότητα στον εντοπισμό και χαρακτηρισμό του γνωσιακού φόρτου έχει προσελκύσει μεγάλο ενδιαφέρον έρευνας.

2.2.6.4 Ψυχολογικός φόρτος

Στις έννοιες του τεχνικού και χρονικού φόρτου, όπως περιγράφονται από τον Krings (2001), προστίθεται η έννοια του ψυχολογικού φόρτου. Πρόσφατες έρευνες (O'Brien, 2014) υποδεικνύουν ότι ο φόρτος MTPE θεωρείται ευρέως μια δυσλειτουργική δύναμη που λειτουργεί μέσα στον κλάδο της μετάφρασης, με πολλούς μεταφραστές να εκφράζουν σκεπτικισμό προς την MTPE, αυτής νοούμενης ως υπηρεσίας και μερικοί να φέρουν αντίσταση σε αυτήν καθώς την αντιλαμβάνονται ως μια απειλή για τη μελλοντική τους απασχόληση. Αυτό το γεγονός συνδέεται με τις προσπάθειες που έχουν καταβάλει οι LSP εταιρικού επιπέδου και οι πελάτες για τη μείωση του κόστους λόγω της πρόσφατης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, η

οποία έχει επηρεάσει αρνητικά τα έσοδα των μεταφραστών και τις εργασιακές τους πρακτικές. Σε αυτό το πλαίσιο, οι μεταφραστές συχνά (Alvarez Vida, 2020) αντιμετωπίζουν την ΜΤΡΕ με αρνητική προκατάληψη. Υποστηρίζεται ότι μεγάλο μέρος αυτής της αρνητικής κριτικής οφείλεται στην έλλειψη συνολικής εκπαίδευσης που θα παρείχε κατευθυντήριες οδηγίες για την κάλυψη αποριών, φόβου, ανασφάλειας και ψυχολογικού φόρτου σχετιζόμενου με την αντικατάσταση των μεταφραστών ή τη χαμηλότερη αμοιβή τους (Gene, 2022, σ. 17).

2.3 Ανακεφαλαίωση

Η ευρεία υιοθέτηση των εργαλείων τεχνολογίας μετάφρασης από τους επαγγελματίες μεταφραστές στις αρχές της δεκαετίας του 1990 επέφερε σημαντικές αλλαγές στον χώρο της μετάφρασης. Αυτό το περιβάλλον αύξησε την παραγωγικότητα και τη συνέπεια στη μετάφραση, ενώ ταυτόχρονα μείωσε την αμοιβή, τον έλεγχο και τους κινδύνους για τη συνολική ποιότητα.

Η ανάπτυξη των ΤΜ οδήγησε στη δημιουργία προηγμένων συστημάτων μηχανικής μετάφρασης, τα οποία προσομοιώνουν τη διαδικασία μετάφρασης και προσφέρουν αυτόματη μετάφραση με ταχύτητα και όγκο που δεν είναι εφικτό για ανθρώπους-μεταφραστές. Παράλληλα, η αυξανόμενη ζήτηση για ΜΤΡΕ συνεπεία της ανάπτυξης της ΜΤ και η ανάγκη για αξιολόγηση της ποιότητας των μηχανικά μεταφρασμένων κειμένων έχουν αναδιαμορφώσει το τοπίο της μεταφραστικής βιομηχανίας.

Η έρευνα επικεντρώνεται όλο και περισσότερο στην ΜΤΡΕ, με έμφαση στην αξιολόγηση της ποιότητας των μηχανικά μεταφρασμένων κειμένων, στη σύγκριση των σφαλμάτων που παράγουν οι διάφορες μηχανές ΜΤ, καθώς και στη μέτρηση και αξιολόγηση της προσπάθειας της ΜΤΡΕ. Συνολικά, οι τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα της μετάφρασης έχουν ανοίξει νέους ορίζοντες, απαιτώντας όμως συνεχή εκπαίδευση και προσαρμογή από τους επαγγελματίες μεταφραστές προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του σύγχρονου περιβάλλοντος εργασίας.

Κεφάλαιο 3. Το πλαίσιο εκπαίδευσης των μεταφραστών

3.1 Οι στόχοι της εκπαίδευσης

Στην παρούσα διατριβή, εξετάζουμε τους στόχους της εκπαίδευσης για τους επαγγελματίες μεταφραστές μετά την ολοκλήρωση του προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών τους. Αυτοί οι στόχοι καθορίζονται με γνώμονα τη διαρκή επαγγελματική ανάπτυξη και τη συμμόρφωση προς την επαγγελματική δεοντολογία, με την προτεραιότητα να δίδεται στην ανταπόκριση στις εξελίξεις του τομέα.

Οι στόχοι της εκπαίδευσης καθορίζονται με βάση τις προς ανάπτυξη ικανότητες των επαγγελματιών μεταφραστών. Οι όροι «ικανότητα» (*competence*), «δεξιότητα» (*skill*), «γνώσεις» (*knowledge*) και «αποτελέσματα εκμάθησης» (*learning outcomes*) στην παρούσα διατριβή χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την απόδοση των όρων στο European Qualifications Framework. Ως *δεξιότητα* νοείται η ικανότητα εφαρμογής γνώσεων και χρήσης τεχνογνωσίας για την ολοκλήρωση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων. Ο όρος *ικανότητα* αναφέρεται στην αποδεδειγμένη ικανότητα χρήσης γνώσεων, δεξιοτήτων και προσωπικών, κοινωνικών ή/και μεθοδολογικών ικανοτήτων, σε περιστάσεις εργασίας ή έρευνας και στην επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη. Ως γνώσεις νοείται το αποτέλεσμα της αφομοίωσης πληροφοριών μέσω της εκμάθησης. Οι *γνώσεις* είναι η βάση για γεγονότα, αρχές, θεωρίες και πρακτικές που σχετίζονται με ένα πεδίο εργασίας ή έρευνας. Τα *αποτελέσματα εκμάθησης* είναι δηλώσεις που αφορούν στο τι γνωρίζει ένας μαθητή, τι κατανοεί και τι είναι σε θέση να επιτελέσει με την ολοκλήρωση μιας διεργασίας εκμάθησης και ορίζονται ως προς τις γνώσεις, τις δεξιότητες, την ευθύνη και την αυτονομία.»

Σύμφωνα με τον Kiraly (2000, σ. 16), η ιδιότητα του επαγγελματία μεταφραστή δεν ενέχει απλά την εκμάθηση συγκεκριμένων δεξιοτήτων για την παραγωγή ενός αποδεκτού κειμένου αφίξεως σε μία γλώσσα βάσει ενός κειμένου γραμμένου σε μια άλλη και ως εκ τούτου διαφοροποιεί τη μεταφραστική ικανότητα από την ικανότητα του μεταφραστή, με την τελευταία να περιλαμβάνει εννοιολογικά την ειδίκευση σε εξειδικευμένα πεδία, την επάρκεια στη χρήση τεχνικών εργαλείων και νέων τεχνολογιών, καθώς και την ικανότητα μεταφοράς νοήματος μεταξύ διαφορετικών γλωσσικά και πολιτιστικά κοινοτήτων ειδικών.

Για την πλήρη κατανόηση των στόχων της εκπαίδευσης στον τομέα της μετάφρασης, χρήζουν αναφοράς τα διάφορα μοντέλα ικανοτήτων που έχουν προταθεί από ερευνητές στον τομέα. Οι Gile (1995), Kiraly (2000), Presas (2002) και Neubert (2000), σύμφωνα με τις βιβλιογραφικές αναφορές της Blagodarna (2018, σ. 30) είναι μερικοί από τους ερευνητές που

έχουν αναπτύξει διάφορα μοντέλα, με την τάση να εστιάζεται στη διαμόρφωση μιας πολύπλοκης δομής ικανοτήτων με τη στρατηγική ικανότητα να λαμβάνει μια σημαντική θέση.

Την ίδια κεντρική σημασία στη στρατηγική ικανότητα δίνει το μοντέλο της ομάδας έρευνας PACTE (2014) που περιγράφει τη μεταφραστική ικανότητα ως ένα υποκείμενο σύστημα γνώσης, δεξιοτήτων και στάσεων που απαιτούνται για την εκτέλεση μεταφραστικής διαδικασίας. Αυτό το μοντέλο αποτελείται από πέντε επιμέρους ικανότητες, συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής ικανότητας που έχει ιδιαίτερη βαρύτητα. Στις επιμέρους ικανότητες περιλαμβάνονται η δίγλωσση επιμέρους ικανότητα (πραγματολογική, κοινωνικογλωσσική, κειμενική, γραμματική και λεξιλογική γνώση), η εξωγλωσσική ικανότητα (γνώσεις για τον κόσμο γενικά και γνώσεις για ένα συγκεκριμένο πεδίο), γνώσεις για τη μετάφραση (ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του επαγγέλματος, μεταφραστική πρακτική και λειτουργίες της μετάφρασης), η εργαλειακή επιμέρους ικανότητα (σχετική με πόρους τεκμηρίωσης, πληροφορίες και επικοινωνία, μεταφραστικές τεχνολογίες), καθώς και η στρατηγική επιμέρους ικανότητα (αποτελεσματικότητα διεργασίας μετάφρασης, επίλυση προβλημάτων, έλεγχος λειτουργιών). Επιχειρηματολογείται ότι η στρατηγική ικανότητα, η εργαλειακή ικανότητα και οι γνώσεις μετάφρασης είναι οι επιμέρους ικανότητες που άπτονται περισσότερο του επαγγέλματος του μεταφραστή.

Το μοντέλο της Kelly (2005) αντιμετωπίζει τη μεταφραστική ικανότητα από την οπτική της μακρο-ικανότητας, εστιάζοντας σε ένα ευρύ φάσμα ικανοτήτων, γνώσεων και στάσεων που εφαρμόζονται στην καθημερινή μεταφραστική εργασία.

Βάσει αυτών των μοντέλων ικανοτήτων, οι στόχοι της εκπαίδευσης στη μετάφραση καθορίζονται με γνώμονα την ανάπτυξη των επιμέρους ικανοτήτων που απαιτούνται για την επιτυχημένη εκτέλεση μεταφραστικών διαδικασιών. Αυτοί οι στόχοι περιλαμβάνουν την ανάπτυξη της διγλωσσίας επιμέρους ικανότητας, της εξωγλωσσικής ικανότητας, των γνώσεων για τη μετάφραση, της εργαλειακής επιμέρους ικανότητας και της στρατηγικής επιμέρους ικανότητας. Κάθε μία από αυτές τις ικανότητες συμβάλλει στην πλήρη ανάπτυξη του επαγγελματία μεταφραστή και την επίτευξη των στόχων της μεταφραστικής εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής ικανότητας, η εκπαίδευση επικεντρώνει στον τρόπο με τον οποίο οι μεταφραστές χρησιμοποιούν τις υπόλοιπες ικανότητές τους κατά τη διάρκεια μιας μεταφραστικής διαδικασίας. Συνεπώς, η εκπαίδευση επιδιώκει να αναπτύξει την ικανότητα των μεταφραστών να επιλέγουν και να εφαρμόζουν την κατάλληλη στρατηγική για κάθε μεταφραστική πρόκληση.

Κατά τον ορισμό του πλαισίου των ικανοτήτων που είναι σημαντικές για τους επαγγελματίες μεταφραστές και τους ειδικούς σε ένα πολύγλωσσο περιβάλλον επικοινωνίας, η

ομάδα ειδικών του European Master in Translation (2022)[17] ενημερώνει το μοντέλο ικανοτήτων του 2017 με ένα πλαίσιο εργασίας που εκφράζει την ανάγκη για ανθρώπινη νοημοσύνη, γνώσεις και δεξιότητες για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών και την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών και ενσωματώνει γλωσσικές, κοινωνικογλωσσικές, πολιτιστικές και διαπολιτιστικές δεξιότητες με έμφαση στην προσβασιμότητα παραγωγής και αποδοχής πολύγλωσσου υλικού. Η σπουδαιότητα αυτού του μοντέλου έγκειται στο γεγονός ότι αποτελεί ένα πλαίσιο ικανοτήτων με στόχο την απασχολησιμότητα των απόφοιτων των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στη μετάφραση (Krause, 2022).

Το μοντέλο EMT βασίζεται σε πέντε αλληλεξαρτώμενες περιοχές ικανοτήτων. Η *γλωσσική και πολιτιστική ικανότητα* περιλαμβάνει τη διαπολιτισμική και κοινωνικογλωσσική επίγνωση και τις επικοινωνιακές δεξιότητες. Η *μεταφραστική ικανότητα* περιλαμβάνει τη στρατηγική, μεθοδολογική και θεματική ικανότητα και βρίσκεται στην καρδιά των άλλων ικανοτήτων που ορίζονται στο πλαίσιο. Στη μεταφραστική ικανότητα καλύπτεται και η αναγνώριση της μηχανικής μετάφρασης ως αναπτυσσόμενου μέρους των μεταφραστικών ροών εργασίας και των δυνατοτήτων και των περιορισμών της ως αναπόσπαστου τμήματος της επαγγελματικής μεταφραστικής ικανότητας. Η *τεχνολογική ικανότητα* περιλαμβάνει όλες τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρησιμοποιούνται για τη χρήση της τρέχουσας και μελλοντικής μεταφραστικής τεχνολογίας στη μεταφραστική διαδικασία. Περιλαμβάνει βασικές γνώσεις για τεχνολογίες μηχανικής μετάφρασης και την ικανότητα υλοποίησης μηχανικής μετάφρασης ανάλογα με τις ανάγκες. Η *προσωπική και διαπροσωπική ικανότητα* περιλαμβάνει όλες τις γενικές δεξιότητες που συχνά αναφέρονται ως *soft skills* και βελτιώνουν την προσαρμοσιμότητα και την απασχολησιμότητα. Τέλος, η ικανότητα παροχής υπηρεσιών καλύπτει όλες τις δεξιότητες που σχετίζονται με την υλοποίηση μετάφρασης και πιο γενικά με τις γλωσσικές υπηρεσίες σε επαγγελματικό περιβάλλον.

Η εκπαίδευση αποσκοπεί επίσης στο να ενθαρρύνει τους μεταφραστές να αναλογιστούν τον ρόλο του μεταφραστή στο μέλλον υπό το φως των τεχνολογικών εξελίξεων. Συνολικά, οι στόχοι της εκπαίδευσης στη μετάφραση είναι πολλαπλοί και πολύπλευροι με κύριο μέλημα να διαμορφωθούν επαγγελματίες μεταφραστές που όχι μόνο διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για τη μετάφραση κειμένων, αλλά και είναι ικανοί να προσαρμόζονται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες απαιτήσεις και τεχνολογίες του επαγγέλματός τους. Με αυτόν τον τρόπο, η εκπαίδευση στη μετάφραση συνεισφέρει ουσιαστικά στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της μεταφραστικής εργασίας, καθιστώντας τους μεταφραστές

[17] https://commission.europa.eu/system/files/2022-11/emt_competence_fwk_2022_en.pdf

έτοιμους να ανταποκριθούν στις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου.

Με την εξέλιξη της τεχνολογίας, την εμφάνιση της ΝΜΤ και της ΤΝ, είναι επίσης σημαντικό να δίνεται βάρος σε αυτές τις δεξιότητες που διαφοροποιούν τους ανθρώπους από τις μηχανές (2019, σ. 17): να αυξάνουν τις δημιουργικές πτυχές της εκπαίδευσης, όχι μόνο με δημιουργική γραφή, η οποία θα πρέπει να είναι υποχρεωτική στη μεταφραστική εκπαίδευση, περισσότερο από ποτέ, αλλά και με δραστηριότητες που επικεντρώνονται σε έργα που βοηθούν τους φοιτητές να αναπτύσσουν κριτική σκέψη, αντί να ακολουθούν ένα σύνολο δοθέντων οδηγιών για την εκτέλεση ενός συγκεκριμένου συνόλου εργασιών.

Στην παρούσα διατριβή, το βάρος δίνεται στην πρόταση ενός εκπαιδευτικού μοντέλου στο Κεφάλαιο 7 με ιδιαίτερη βαρύτητα στη στρατηγική ικανότητα, την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων, με σκοπό την επίτευξη του κατάλληλου φόρτου, υπό το πρίσμα των απαιτήσεων του επαγγελματικού περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο της πρότασης ενός εκπαιδευτικού μοντέλου, η μετάφραση νοείται ως μια διεργασία που εκπληρώνει έναν ατομικό, κοινωνικό ή θεσμικό σκοπό. Είναι ένα πολυσχιδές επάγγελμα που καλύπτει πολλές περιοχές ικανοτήτων και δεξιοτήτων για τη μεταφορά νοήματος από μία τουλάχιστον φυσική γλώσσα σε μια άλλη και τις πολλές διαφορετικές εργασίες που επιτελούνται από τα πρόσωπα που παρέχουν μια μεταφραστική υπηρεσία.

3.2 Το σύγχρονο μεταφραστικό οικοσύστημα

Η τεχνολογία γίνεται αναπόσπαστο τμήμα των μεταφραστικών διεργασιών καθώς η συνδεσιμότητα και η συνεχής βελτίωση του λογισμικού έχουν ενισχύσει την ανάπτυξη μηχανικής μετάφρασης και τον πολλαπλασιασμό των πόρων που συμμετέχουν στην παραγωγή και την επεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου (Blagodarna, 2018, σ. 60).

Στο σύγχρονο μεταφραστικό οικοσύστημα, η ΝΜΤ με τα βαθιά νευρωνικά δίκτυα και τα μεγάλα γλωσσικά μοντέλα είναι οι τελευταίες εξελίξεις με τις εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης να κατακτούν τον χώρο της μετάφρασης. Σύμφωνα με την Blagodarna (2018, σ. 60), το λογισμικό μετάφρασης φέρει τέτοια αρχιτεκτονική ώστε να ενσωματώνει όχι μόνο τις μεταφραστικές μνήμες αλλά και μία ή περισσότερες μηχανές μετάφρασης με σκοπό την παροχή μιας καλύτερης έκδοσης μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου για τους μεταφραστές που επιτελούν την ΜΤΡΕ. Σε αυτές τις περιπτώσεις το περιεχόμενο αφετηρίας μεταφράζεται πρόταση προς πρόταση. Η επιλογή των αναζητήσεων σε ΤΜ βελτιώνει σημαντικά την απόδοση των μεταφραστών έτσι ώστε τα συστήματα ΜΤ να συνδυάζουν ΤΜ και ΜΤ. Εναλλακτικά, τα συστήματα ΜΤ ενσωματώνονται απευθείας σε μεταφραστικά εργαλεία ή/και περιβάλλον

ΜΤΡΕ.

Σύμφωνα με την Blagodarna (2018, σ. 60) πολλοί μεταφραστές είναι εξοικειωμένοι με το λογισμικό μετάφρασης και αυτό έχει πολλές πρόσθετες λειτουργίες (2011). Όπως σχολιάζουν πολλοί συγγραφείς, η κλασική ΜΤΡΕ (*classical PE*) επιτελείται με τη χρήση οποιουδήποτε περιβάλλοντος επεξεργασίας κειμένου, είτε αυτό είναι εμπορικά ειδικά σχεδιασμένο, είτε πρόκειται για ένα γενικό εργαλείο τύπου Word ή Excel. Για την ενσωματωμένη ΜΤΡΕ (*integrated PE*), είναι καίριας σημασίας η χρήση συστημάτων διαχείρισης και επεξεργασίας μετάφρασης, τα οποία συμπληρώνουν τις προτάσεις της μεταφραστικής μνήμης με τμήματα που λαμβάνονται κατά τη χρήση μηχανικής μετάφρασης. Η λειτουργία εργασίας με πολλά αρχεία ταυτόχρονα εγείρει το πρόβλημα των επαναλαμβανόμενων σφαλμάτων μηχανικής μετάφρασης και το ίδιο ισχύει για τη λειτουργία που πραγματοποιεί αναζητήσεις συνάψεις λέξεων ή/και αναζήτησης και αντικατάστασης.

Σε πολλές περιπτώσεις τα περιβάλλοντα μετάφρασης μπορούν να ενσωματώσουν διάφορα συστήματα ΜΤ ή ακόμη και AI με τη μορφή των μεγάλων γλωσσικών μοντέλων, μπορούν να επεξεργαστούν μαζικά αρχεία και να επιτελέσουν καθολικές λειτουργίες εύρεσης και αντικατάστασης, να παρέχουν πρόσβαση σε εσωτερικούς λεξικούς πόρους και να προτείνουν δυναμική εκ νέου εκπαίδευση με βάση τις προηγούμενες διορθώσεις. Η ταυτόχρονη προβολή του πρωτοτύπου και του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, οι δυνατότητες χρήσης πλήκτρων συντόμευσης και η αποθήκευση του πρωτοτύπου, οι γλωσσικοί έλεγχοι, ο ποιοτικός έλεγχος, ο γραμματικός και ορθογραφικός έλεγχος (Nunez Vieira L. and Specia, 2011) μπορούν να αναφερθούν εδώ ως εξέλιξη μαζί με τους σημασιολογικούς αναλυτές και τα εργαλεία αυτόματης διόρθωσης, πρότασης εναλλακτικών μεταφράσεων, αυτόματης δημιουργίας γλωσσαρίων και ημιαυτόματης κατηγοριοποίησης λαθών με την ενσωμάτωση προσαυξημένων ενεργειών (*augmented actions*) με χρήση της AI.

Επιπροσθέτως των γενικών εργαλείων και των περιβαλλόντων εργασίας που χρησιμοποιούνται για τις αναθέσεις ΜΤΡΕ, αξίζει να γίνει αναφορά σε συμπληρωματικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την ΜΤΡΕ, όπως εργαλεία ορολογίας και εργαλεία ποιοτικού ελέγχου. Το λογισμικό αυτής της κατηγορίας επιτρέπει μια ευρεία γκάμα απλών και σύνθετων λειτουργιών διασφάλισης ποιότητας σε πολλές γλώσσες για τον εντοπισμό των περιπτώσεων επαναλαμβανόμενων λέξεων, διπλών διάκενων, ασυνέπειας σε φράσεις ή όρους και αριθμητικές τιμές. Στα πρόσθετα χαρακτηριστικά περιλαμβάνεται ένας διαδραστικός κατάλογος προειδοποιήσεων, πλήρεις αναφορές με ευρήματα λαθών, υποστήριξη πλήθους τύπων αρχείων και σαφής και δομημένη προβολή της ορολογίας.

Τα τεχνικά μέσα και εργαλεία της ΜΤΡΕ συνεχώς αυξάνονται και εμπλουτίζονται με

την ανάπτυξη της AI. Ωστόσο, αυτά είναι δυνατό να κατηγοριοποιηθούν ως προς την προέλευση των τμημάτων της γλώσσας αφίξεως, τη δυνατότητα σύνδεσης απευθείας σε σύστημα μηχανικής μετάφρασης και τη φύση των εργασιών που επιτελούνται με αυτά. Η συχνότητα με την οποία αυτά τα εργαλεία χρησιμοποιούνται στη ροή εργασίας και η σπουδαιότητά τους είναι αντικείμενο έρευνας (2018, σ. 61)

Σύμφωνα με την έρευνα των Svoboda και Sosoni (2022, σ. 82) με θεσμικούς μεταφραστές, το 97,6% των επαγγελματιών μεταφραστών που ερωτήθηκαν δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν τεχνολογία μετάφρασης στο έργο τους. Από αυτούς, το 81% ανέφεραν ότι χρησιμοποιούν εργαλεία μετάφρασης μνήμης (π.χ. Trados Studio, Memsource, MemoQ, Passolo, Sisulizer) καθημερινά, ενώ μόνο το 2,5% δεν τα χρησιμοποιεί καθόλου. Όσον αφορά στη ΜΤ, το 40% δήλωσαν ότι τη χρησιμοποιούν καθημερινά και το 20% εβδομαδιαία, ενώ το 18% δεν τη χρησιμοποιούν καθόλου. Παρόλο που ορισμένα εργαλεία χρησιμοποιούνται προφανώς πιο συχνά από άλλα, η αλληλεπίδραση μεταξύ του θεσμικού μεταφραστή και των εργαλείων πληροφορικής συνδέεται σύμφωνα με τους συγγραφείς με την τεχνολογικοποίηση του επαγγέλματος. Στην ίδια έρευνα, τα ευρήματα δείχνουν ότι το 82% του 77% των μεταφραστών που έχουν παρακολουθήσει εκπαίδευση στη μεταφραστική τεχνολογία έλαβαν εκπαίδευση από τον εργοδότη τους (Svoboda, 2022, σ. 83).

Η εικόνα που λαμβάνεται για το σύγχρονο μεταφραστικό περιβάλλον είναι αφενός ότι χρησιμοποιείται η τελευταία τεχνολογία σε επίπεδο μεταφραστικών εταιρειών με σκοπό την επιτάχυνση της μεταφραστικής διαδικασίας και τη μεγιστοποίηση της κερδοφορίας, αλλά αφετέρου, δεν υπάρχει επένδυση των μεταφραστικών εταιρειών στην εκπαίδευση από ειδικούς στις μεταφραστικές τεχνολογίες, με αποτέλεσμα να αμελείται η παράμετρος της ποιότητας της εκπαίδευσης ως παραμέτρου μεγιστοποίησης της επένδυσης στη μεταφραστική τεχνολογία από την πλευρά του χρήστη και κατ' επέκταση της κερδοφορίας.

Ως συνέπεια αυτού, με βάση την έρευνα που αναφέρει στο έργο της η Nitzke (2019, σ. 41), οι Reinke και Seewald-Heeg (2012) διερευνούν το ερώτημα αντικατάστασης του ανθρώπου από τη μεταφραστική τεχνολογία και τη ΜΤ. Επισημαίνουν ότι η συνδυαστική χρήση μηχανικής μετάφρασης και συστήματος διαχείρισης μετάφρασης μπορεί να αυξήσει την παραγωγικότητα κατά 40% και ότι οι μεταφραστές προβληματίζονται και εκφράζουν φόβο ως προς την αντικατάστασή τους από τη ΜΤ. Ο Green (2005) αναφέρει την ίδια αντίσταση χρήσης της μηχανικής μετάφρασης από τους μεταφραστές.

Αυτή η τάση φόβου και αρνητικής στάσης στο σύγχρονο μεταφραστικό περιβάλλον, νοούμενη υπό το πρίσμα της έλλειψης εκπαίδευσης στις δυνατότητες της μεταφραστικής τεχνολογίας και των περιορισμών της είναι σταθερή και επιτείνεται λόγω της προβολής των

δυνατοτήτων της AI.

3.3 Το προφίλ του επαγγελματία μεταφραστή στη ροή εργασίας της MTPE

Σύμφωνα με το ISO 18587:2017 η MTPE ως επαγγελματική δραστηριότητα στο πλαίσιο των μεταφραστικών υπηρεσιών συνίσταται στην πλήρη μετεπεξεργασία των αποτελεσμάτων της μηχανικής μετάφρασης από μεταφραστές. Η MTPE προϋποθέτει όπως αποδεικνύεται σε αυτήν την ενότητα από τη σχετική έρευνα και έρευνα της γράφουσας θετική και ανοικτή στάση προς την τεχνολογία MT από τον μεταφραστή και ταυτόχρονα είναι μια γλωσσική διεργασία που απαιτεί μεταφραστικές δεξιότητες. Οι μεταφραστικές δεξιότητες στις οποίες αναφέρεται το πρότυπο είναι 6: η πολιτιστική, τεχνική, γλωσσική, μεταφραστική, κειμενική δεξιότητα και η γνώση του τομέα. Σημειώνεται ότι στο πρότυπο του ISO, δεν δίνεται χωριστή θέση στη στρατηγική ικανότητα, στη δεξιότητα επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων, ούτε και στη σπουδαιότητα της στάσης του μεταφραστή προς τη MT και την MTPE.

Με βάση τον ορισμό της MTPE που δόθηκε στην ενότητα 2.1.1 της παρούσας διατριβής, η MTPE είναι μια εργασία που επιτελείται ως διεργασία από μεταφραστές. Σύμφωνα με την έρευνα του Mesa-Lao (2013) οι περισσότερες μεταφραστικές εταιρείες χρησιμοποιούν τους μεταφραστές τους για την MTPE μηχανικά μεταφρασμένων κειμένων. Αυτά τα προφίλ μεταφραστών χαρακτηρίζονται από επάρκεια στη γλώσσα αφίξεως, ακαδημαϊκό υπόβαθρο, μεταφραστική εμπειρία, εμπειρία σε θεματικό τομέα, εξοικείωση με εργασία και τεχνολογικές απαιτήσεις. Η επιλογή τους γίνεται μέσα από μια δοκιμασία που περιλαμβάνει τεστ και ερωτηματολόγια. Ο συγγραφέας επισημαίνει ότι δεν είναι όλοι οι μεταφραστές κατάλληλοι για να επιτελέσουν MTPE. Ο Allen (2003) αναφέρει ότι οι έμπειροι μεταφραστές είναι πιο δύσκολο να αναλάβουν κείμενα χαμηλής ποιότητας με πολλούς από αυτούς να εκδηλώνουν αρνητικά συναισθήματα για τη MT. Σύμφωνα με τη Zaretskaya (2017), η αρνητική στάση των μεταφραστών προκύπτει από ανεπαρκείς γνώσεις σχετικά με τη MT και εσφαλμένες πεποιθήσεις σχετικά με τη χαμηλή ποιότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, τις χαμηλές αμοιβές που προσφέρονται για εργασίες MTPE και τη μονοτονία των αναθέσεων που απαιτούν συγκέντρωση στη διόρθωση των λαθών και όχι στη μετάφραση.

Σύμφωνα με τους Johnson και Whitelock (2003) στην Blagodarna (2018), η εμπειρία στην MTPE προϋποθέτει ευνοϊκή αντίληψη της MT, επάρκεια σε θεματικό πεδίο και επάρκεια χειρισμού της γλώσσας αφίξεως. Σύμφωνα με την O'Brien (2002), μια άλλη κατάταξη των συνιστώμενων ικανοτήτων που είναι απαραίτητες για την MTPE είναι το πτυχίο μετάφρασης

ή σε σχετικό τομέα, η εξοικείωση με την επιχώρια προσαρμογή ή/και την τεχνική μετάφραση, οι δεξιότητες στην επεξεργασία κειμένου, η θετική διάθεση έναντι της μηχανικής μετάφρασης, η επίδειξη επάρκειας σε τεχνικές γνώσεις και η ικανότητα αναγνώρισης τυπικών ή επαναλαμβανόμενων λαθών της ΜΤ. Ο Doherty έρχεται να προσθέσει σε αυτές τις ικανότητες το 2014 τις γνώσεις για τη ΜΤ, την επίγνωση του κοινού αφίξεως και την επάρκεια της γλώσσας αφετηρίας και της γλώσσας αφίξεως, αλλά και τις προηγμένες στρατηγικές λήψης αποφάσεων, την ικανότητα εύρεσης ισορροπίας μεταξύ ταχύτητας ΜΤΡΕ και φόρτου. Αυτή η ικανότητα λήψης αποφάσεων αναφέρεται από τους De Almeida kai O'Brien (2010) και την Zaretskaya (2017) ως η κύρια ικανότητα που χαρακτηρίζει τη διεργασία της ΜΤΡΕ. Πρόκειται για την ικανότητα γρήγορης λήψης απόφασης ως προς το αν ένα μηχανικά μεταφρασμένο τμήμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή αν πρέπει να αγνοηθεί.

Ο Pym (2013) πιστεύει ότι μεταξύ των γενικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για τη ΜΤ, το κλειδί είναι η ικανότητα να «μαθαίνει» κάποιος νέα πράγματα, όπως η άμεση εξοικείωση με νέο λογισμικό, η επαναλαμβανόμενη ενημέρωση συγκεκριμένων εργαλείων και δεξιοτήτων, και η ικανότητα αξιολόγησης των σχετικών εργαλείων στο περιβάλλον της ταχείας τεχνολογικής εξέλιξης. Μια άλλη απαραίτητη δεξιότητα είναι η εκμάθηση επιστημονικών μεθόδων αξιολόγησης της διαθεσιμότητας ΜΤ ή ΤΜ και η εξάσκηση σε αποτελεσματικές μεθόδους διόρθωσης της μετάφρασης. Ο Pym πρότεινε επίσης ορισμένες τεχνικές διόρθωσης, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης και διόρθωσης λαθών (στίξη, συνοχή) και διόρθωσης του ύφους, καθώς και τη διαμόρφωση προτύπων διόρθωσης ανάλογα με τις απαιτήσεις ποιότητας της μετάφρασης.

Σύμφωνα με το πλαίσιο της επαγγελματικής επάρκειας ΜΤΡΕ που προτείνει η Koponen (2015), η γενική επάρκεια περιλαμβάνει κυρίως γλωσσικές δεξιότητες, δεξιότητες λόγου, γνώση του θέματος, πολιτισμικές και διαπολιτισμικές δεξιότητες, δεξιότητες ανάκτησης και ανάλυσης υλικού αναφοράς. Οι τεχνικές δεξιότητες περιλαμβάνουν τη θετική στάση των μεταφραστών προς την τεχνολογία, τη δυνατότητα χρήσης λογισμικού, τη δυνατότητα μάθησης νέων εργαλείων, τη δυνατότητα αξιολόγησης εργαλείων και την κατανόηση των αρχών της ΜΤ. Η δεξιότητα επεξεργασίας περιλαμβάνει τη δυνατότητα αξιολόγησης και διόρθωσης τυπικών λαθών ΜΤ, καθώς και τη στρατηγική ικανότητα αξιολόγησης πηγών δεδομένων, ικανοποίησης των απαιτήσεων του πελάτη και αποτελεσματικής επεξεργασίας της μετάφρασης.

Ένα αξιοσημείωτο μοντέλο δεξιοτήτων και ικανοτήτων που χρησιμοποιούν οι μεταφραστές ορίστηκε από την ομάδα έρευνας EDI-TA των Rico και Torrejon (2013), και Rico και Díez-Orzas (2012). Οι Rico και Torrejon (2012)έχουν περιγράψει τις απαραίτητες

δεξιότητες ΜΤΡΕ διαιρώντας τες σε τρεις κατηγορίες: α) γλωσσικές δεξιότητες, β) εργαλειακές δεξιότητες και γ) κεντρικές ικανότητες. Με αυτήν την τυπολογία ως βάση και το έργο του Krings (2001) ως εφαλτήριο, είναι επίσης δυνατή η αντιστοίχιση συγκεκριμένων δεξιοτήτων με ένα συγκεκριμένο είδος φόρτου προς χρήση στην οργάνωση ενός αποτελεσματικού πρωτοκόλλου εκπαίδευσης ΜΤΡΕ για επαγγελματίες μεταφραστές που να λαμβάνει υπόψη τις τεχνικές, γνωσιακές και χρονικές απαιτήσεις.

Σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των Rico και Torrejon (2012), οι γλωσσικές δεξιότητες περιλαμβάνουν τις γλωσσικές, πολιτισμικές και γνωσιακές ικανότητες ενός επαγγελματία μεταφραστή. Γίνεται αναφορά σε επάρκεια της γλώσσας αφετηρίας και της γλώσσας αφίξεως, σε επικοινωνιακή και κειμενική επάρκεια σε τουλάχιστον δύο γλώσσες και πολιτισμούς, καθώς και πολιτισμική και διαπολιτισμική επάρκεια και εξειδίκευση στον θεματικό τομέα.

Οι εργαλειακές δεξιότητες μπορούν να θεωρηθούν περίπου ισοδύναμες με τις τεχνικές ικανότητες. Οι δεξιότητες που εμπίπτουν σε αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνουν τη διαχείριση ορολογίας και τη συντήρηση λεξικών ΜΤ, δεξιότητες αξιολόγησης σωμάτων κειμένων (για μηχανές βασισμένες σε παραδειγματικά και στατιστικά μοντέλα), δεξιότητες προγραμματισμού για τη δημιουργία μακροεντολών ή σεναρίων για αυτοματοποιημένες διορθώσεις, δεξιότητες προεπεξεργασίας ελεγχόμενης γλώσσας καθώς και εξαιρετικές δεξιότητες επεξεργασίας κειμένων και δεξιότητα πληκτρογράφησης, με αποτελεσματική χρήση των λειτουργιών αναζήτησης και αντικατάστασης.

Αυτή η τελευταία ομάδα δεξιοτήτων που απαιτεί τη δυνατότητα εργασίας και διόρθωσης απευθείας στην οθόνη, μπορεί να χαρακτηριστεί ως τεχνικά απαιτητική σύμφωνα με την τυπολογία φόρτου του Krings (2001). Επιπροσθέτως, οι εργαλειακές δεξιότητες συνεπάγονται αρκετό γνωστικό φόρτο κατά την παραγωγή μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου. Η ΜΤΡΕ προϋποθέτει συγκεκριμένη γνώση των συστημάτων μηχανικής μετάφρασης και των δυνατοτήτων τους, καθώς και των αδυναμιών τους, για την πρόβλεψη δυνητικών σφαλμάτων στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο. Αυτό το σημείο υποστηρίζει περαιτέρω την ιδέα ότι η αναθεώρηση μετάφρασης από μεταφραστή και η ΜΤΡΕ είναι δύο διακριτές διαδικασίες.

Οι κεντρικές ικανότητες έχουν περιγραφεί ως «ψυχο-φυσιολογικές» και «στρατηγικές»: οι πρώτες αφορούν στην ικανότητα του μεταφραστή να «διαχειρίζεται την υποκειμενικότητα» στη διαδικασία εφαρμογής των προδιαγραφών ΜΤΡΕ, ενώ οι δεύτερες αναφέρονται σε αυτές τις ικανότητες που επιτρέπουν στον μεταφραστή να λαμβάνει συνειδητές αποφάσεις και να επιλέγει μεταξύ διαφορετικών εναλλακτικών κατά την ΜΤΡΕ χωρίς να εκφράζει ανησυχία σχετικά με το ύφος. Κατά τη σύνδεση αυτών των ικανοτήτων με την έννοια

του φόρτου, καθίσταται σαφής η χρονική διάσταση που είναι κυρίαρχη κατά την εφαρμογή τους, δηλαδή, η ικανότητα του μεταφραστή να διατηρεί μια ισορροπία ανάμεσα στην ταχύτητα και την απαιτούμενη ποιότητα ενόσω επιλέγει μεταξύ των διαθέσιμων εναλλακτικών διόρθωσης. Σύμφωνα με την Blagodarna (2018), οι βασικές ικανότητες που απαιτούνται για την επεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου είναι η αποτελεσματική ταχύτητα και τήρηση των οδηγιών που καθοδηγούν το πλαίσιο των απαιτούμενων αλλαγών.

Δεξιότητες μεταφραστή κατά τη μετεπεξεργασία	Τύπος φόρτου
Δεξιότητες επεξεργασίας και εμπειρία στην επεξεργασία κειμένου	Τεχνικός
Ικανότητα διόρθωσης απευθείας στην οθόνη	
Ικανότητα εξισορρόπησης ταχύτητας μετεπεξεργασίας και ποιότητας	Χρονικός
Γνώσεις γλώσσας πηγής και γλώσσας στόχου	Γνωσιακός
Εμπειρία στον τομέα	
Ικανότητα προσαρμογής στις διαφορετικές προδιαγραφές κάθε εργασίας	
Ειδικές γνώσεις των αδυναμιών του εκάστοτε συστήματος μηχανικής μετάφρασης	
Θετική στάση στη μηχανική μετάφραση	Ψυχολογικός

Εικόνα 17: Συσχέτιση δεξιοτήτων MTPE και φόρτου

Τέλος, ο ψυχολογικός φόρτος ανιχνεύεται, όχι τόσο στον τομέα των δεξιοτήτων ή των ικανοτήτων, αλλά στη στάση του μεταφραστή έναντι των διεργασιών της MTPE και της MT γενικότερα. Ο ψυχολογικός φόρτος ενδέχεται να αποτελείται από την αντίληψη της δυσκολίας ή της επίπονης φύσης των εργασιών MTPE, καθώς και από την αντίδραση σε πιθανές περιορισμένες δυνατότητες της MT. Η επίγνωση των πτυχών που προαναφέρθηκαν μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη πιο αποτελεσματικών προσεγγίσεων στην εκπαίδευση και την υποστήριξη των μεταφραστών και των επαγγελματιών μετάφρασης σε αυτόν τον τομέα.

3.3.1 Οι δεξιότητες MTPE του μεταφραστή

Με βάση την έρευνα που έχει εστιάσει στις ικανότητες και τις δεξιότητες των μεταφραστών και με κύρια επιρροή από το PACTE, το EMT Competency Model και τους Koponen (2015), Pym (2013), Rico και Torrejon (2012), και O'Brien (2002), διαμορφώνεται σχηματικά από τη γράφουσα ένα μοντέλο με την εκπαιδευσιμότητα των μεταφραστών στο επίκεντρο, ως προϋπόθεση για όλες τις άλλες δεξιότητες.

Το μοντέλο εκπαιδευσιμότητας στην MTPE για επαγγελματίες μεταφραστές

αρθρώνεται σε τρία είδη δεξιοτήτων: *προσωπικοκεντρική*, *γνωσιοκεντρική* και *εκπαιδευσιοκεντρική*. Η προσωπικοκεντρική δεξιότητα εξαρτάται από την προσωπικότητα του μεταφραστή, η γνωσιοκεντρική είναι συνάρτηση γνώσεων που έχει ή χρειάζεται να αποκτήσει και η εκπαιδευσιοκεντρική είναι αυτή που είναι βελτιώσιμη με την εκπαίδευση.

Η *εκπαιδευσιμότητα* και η *βασική δεξιότητα* είναι προσωπικοκεντρικές δεξιότητες. Η *γενική δεξιότητα* είναι γνωσιοκεντρική και η *τεχνική δεξιότητα* είναι εκπαιδευσιοκεντρική.

Στην προσωπικοκεντρική δεξιότητα, με την έννοια της εκπαιδευσιμότητας νοείται η θέληση για μάθηση, η προσαρμοστικότητα και η ευελιξία σε νέα δεδομένα, ο ενθουσιασμός για απόκτηση νέας γνώσης, η επιμονή για την κατάκτηση της γνώσης και η δέσμευση στην προσπάθεια για την εμπέδωσή της και η ακεραιότητα.

Η προσωπικοκεντρική βασική δεξιότητα εμπερικλείει την ψυχολογικά θετική τοποθέτηση στο αντικείμενο της μάθησης, τη στρατηγική ικανότητα με τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων, την ερευνητική ικανότητα για την αξιολόγηση πηγών, τη συμμόρφωση με τις οδηγίες και τη διαχείριση των συναισθημάτων που προκύπτουν συναρτήσει του φόρτου.

Η γνωσιοκεντρική γενική δεξιότητα αναφέρεται στην ικανότητα παροχής μεταφραστικών υπηρεσιών και εμπερικλείει τη γλωσσική ικανότητα, την επάρκεια στη γλώσσα αφετηρίας και στη γλώσσα αφίξεως, τη θεματική ικανότητα με την εμπειρία στον τομέα, την πολιτιστική ικανότητα με πολιτιστικές γνώσεις για τη γλώσσα αφετηρίας και τη γλώσσα αφίξεως και την ικανότητα εξόρυξης πληροφοριών.

Η εκπαιδευσιοκεντρική τεχνική δεξιότητα είναι η ικανότητα χρήσης εργαλείων και η ικανότητα αξιολόγησης εργαλείων και περιλαμβάνει όλη τη μεταφραστική τεχνολογία που είναι διαθέσιμη.

Η διαφοροποίηση του μοντέλου αυτού ως προς τα προηγούμενα είναι ότι κατατάσσει τις ικανότητες ιεραρχικά για την πρόταση ενός εκπαιδευτικού μοντέλου υπό την έννοια ότι η τεχνική δεξιότητα δεν είναι δυνατό να υπάρχει μεμονωμένα χωρίς τη γνωσιοκεντρική δεξιότητα και η τεχνική και γνωσιοκεντρική δεν έχουν νόημα ύπαρξης αν δεν υπάρχουν οι προσωπικοκεντρικές δεξιότητες με κεντρική ικανότητα την εκπαιδευσιμότητα, χωρίς την οποία δεν υπάρχει ουσιαστική θέση ύπαρξης ενός εκπαιδευτικού μοντέλου, και αντίθετα, ακόμη και αν υπάρχει, δεν θα έχει αποτέλεσμα εκμάθησης.

Εικόνα 18: Συνδυαστικό μοντέλο δεξιοτήτων MTPE του μεταφραστή

3.3.2 Η στρατηγική ικανότητα

Η παρούσα διατριβή δίνει τη βαρύτητα του εκπαιδευτικού μοντέλου που προτείνει στην προσωπικοκεντρική βασική δεξιότητα (Εικόνα 18) και συγκεκριμένα στη στρατηγική ικανότητα που εμπερικλείει την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων.

3.3.2.1 Επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων

Η επίλυση προβλημάτων είναι σύμφυτη της μεταφραστικής διεργασίας και κατ' επέκταση της ΜΤΡΕ με κύριο πρόβλημα προς επίλυση την αναγκαιότητα των διορθώσεων. Στην επίλυση προβλημάτων, σύμφωνα με τον Jonassen (2000) στη Nitzke (2018, σ. 55), τα δυσκολότερα προβλήματα προς επίλυση είναι τα μεταφραστικά διλήμματα. Πρόκειται για μεταφραστικά προβλήματα φαινομενικά εύκολα στην επίλυσή τους που δέχονται ως ερωτήματα μια μονολεκτική απάντηση: «ναι» ή «όχι». Σε αυτό το πλαίσιο, η επίλυση προβλημάτων στην παρούσα διατριβή ελέγχεται ως προς το μεταφραστικό δίλημμα των μεταφραστών: «πρέπει να κάνω ΜΤΡΕ ή όχι;». Με βάση τον Jonassen, προκύπτει ότι αυτό το μεταφραστικό δίλημμα έχει τα υψηλότερα επίπεδα γνωσιακού φόρτου.

Στην ΜΤΡΕ, η επίλυση προβλημάτων δεν προκύπτει σε επίπεδο κειμένου, αλλά σε επίπεδο τμήματος ή αλλιώς πρότασης, με το μεταφραστικό δίλημμα της αναγκαιότητας της ΜΤΡΕ να προκύπτει σε επίπεδο μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου ως προς την αναγκαιότητα της διόρθωσης και σε επίπεδο πρωτοτύπου ως προς τον τύπο της διόρθωσης επιλέγοντας μέσα από ένα πλήθος εναλλακτικών ισοδύναμων μετάφρασης που υπάρχουν στη γλώσσα αφίξεως. Ενώ λοιπόν η ΜΤΡΕ προσεγγίζεται υπό το πρίσμα της επίλυσης προβλημάτων, η μετάφραση προσεγγίζεται υπό το πρίσμα της λήψης αποφάσεων, ως μια διεργασία επιλογής του κατάλληλου ισοδύναμου στη γλώσσα αφίξεως μέσα από μία ή περισσότερες επιλογές κατά τον Levỳ (1968) στη Nitzke (2018, σ. 66).

Όσο εξελίσσεται η μεταφραστική τεχνολογία με τις μεταφραστικές μνήμες, τη ΜΤ και τα πιο πρόσφατα μεγάλα γλωσσικά μοντέλα, τόσο μειώνεται η πληκτρολόγηση και λόγω της φύσης της ΜΤΡΕ συγκεκριμένα αυξάνεται η νεοφυής σκέψη, αυτή νοούμενη ως μια δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων, όπως αναφέρει η Nitzke για να περάσει κάποιος από ένα σημείο αφετηρίας σε ένα σημείο τερματισμού Nitzke (2018, σ. 57). Επομένως, κάθε δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος προϋποθέτει σκέψη.

Η Nitzke (2018, σ. 62) συσχετίζει την επίλυση προβλημάτων με τη γνώση του τομέα και η διαδικασία νοείται ως μία μέθοδος απόκτησης ειδίκευσης. Ως εκ τούτου, ένα

εκπαιδευτικό μοντέλο που βασίζεται στην επίλυση προβλημάτων και στην εκπαίδευση στη λήψη αποφάσεων είναι ένα μοντέλο από την πράξη στη θεωρία που εξασφαλίζει εμπειρία. Συνάγεται επίσης το συμπέρασμα ότι η δυσκολία στην επίλυση προβλημάτων είναι υποκειμενική, όπως και ο γνωσιακός φόρτος, καθώς εξαρτώνται από το προφίλ του μεταφραστή. Μέσα από τη συνεχή επίλυση προβλημάτων κατά την ΜΤΡΕ, μειώνεται ο φόρτος που σχετίζεται με το γνωσιακό αντικείμενο, την ορολογία και το ύφος του κειμένου.

Ως εκ τούτου, ο φόρτος της ΜΤΡΕ μπορεί να είναι μοναδικός για κάθε μεταφραστή και να εξαρτάται από το προφίλ και την εμπειρία του. Ωστόσο, ο φόρτος της αναγκαιότητας της ΜΤΡΕ παραμένει πάντα σταθερός καθώς το μεταφραστικό δίλημμα τίθεται πάντα και η επίλυση του προβλήματος με τη διόρθωση ή η λήψη απόφασης με τη μη διόρθωση γίνεται για κάθε πρόταση και επιμέρους τμήμα της πρότασης του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, ασχέτως της ευκολίας της απάντησης αυτής κάθε φορά που προκύπτει. Το αδιάκοπο αυτό μεταφραστικό δίλημμα της αναγκαιότητας της ΜΤΡΕ διατηρεί τον φόρτο σταθερό σε όλη τη διάρκεια της ΜΤΡΕ, κάτι το οποίο δεν προκύπτει στη μεταφραστική διαδικασία, καθώς το ερώτημα της αναγκαιότητας της μετάφρασης δεν υφίσταται ή έχει σχεδόν πάντα προαποφασιστεί η αναγκαιότητα μετάφρασης.

Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τον Levỳ (1968) στη Nitzke (2018, σ. 66), οι αποφάσεις των μεταφραστών μπορεί να είναι απαραίτητες ή μη, με τη δεύτερη περίπτωση να προκύπτει στην ΜΤΡΕ ως υπερεπεξεργασία ή ως υποεπεξεργασία όταν υπάρχει ανάγκη λήψης απόφασης, αλλά το πρόβλημα δεν επιλύεται ή το πρόβλημα επιλύεται με λάθος απόφαση.

Στην ΜΤΡΕ, απαντώνται οι έννοιες της μεταφραστικής δυσκολίας και του μεταφραστικού προβλήματος. Η μεταφραστική δυσκολία σύμφωνα με τη Nord (1987) στη Nitzke (2018, σ. 66) είναι μαθησιοκεντρική, όπως είναι στην ΜΤΡΕ η δυσκολία σε ορολογικό, συντακτικό, γραμματικό ή σημασιολογικό επίπεδο. Το σύνολο των μεταφραστικών δυσκολιών για να περάσει το νόημα του κειμένου από τη γλώσσα αφετηρίας στη γλώσσα αφίξεως αποτελεί το μεταφραστικό πρόβλημα.

Σύμφωνα με τη Nitzke (2018, σ. 55), η λήψη αποφάσεων είναι μια πολυφασική δραστηριότητα, δηλαδή το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας που περνάει από διάφορες φάσεις εξέτασης εναλλακτικών για την εύρεση και επιλογή της καλύτερης. Υπό αυτήν την έννοια, η λήψη αποφάσεων στη διεργασία της ΜΤΡΕ είναι ένα μέρος της επίλυσης προβλημάτων ενώ επισημαίνει τη σπουδαιότητα και των δύο στη μεταφραστική διεργασία. Η περιπλοκότητα του προβλήματος επηρεάζει τη διαδικασία της λήψης απόφασης, όπως και οι πληροφορίες που παρέχονται για την επίλυση.

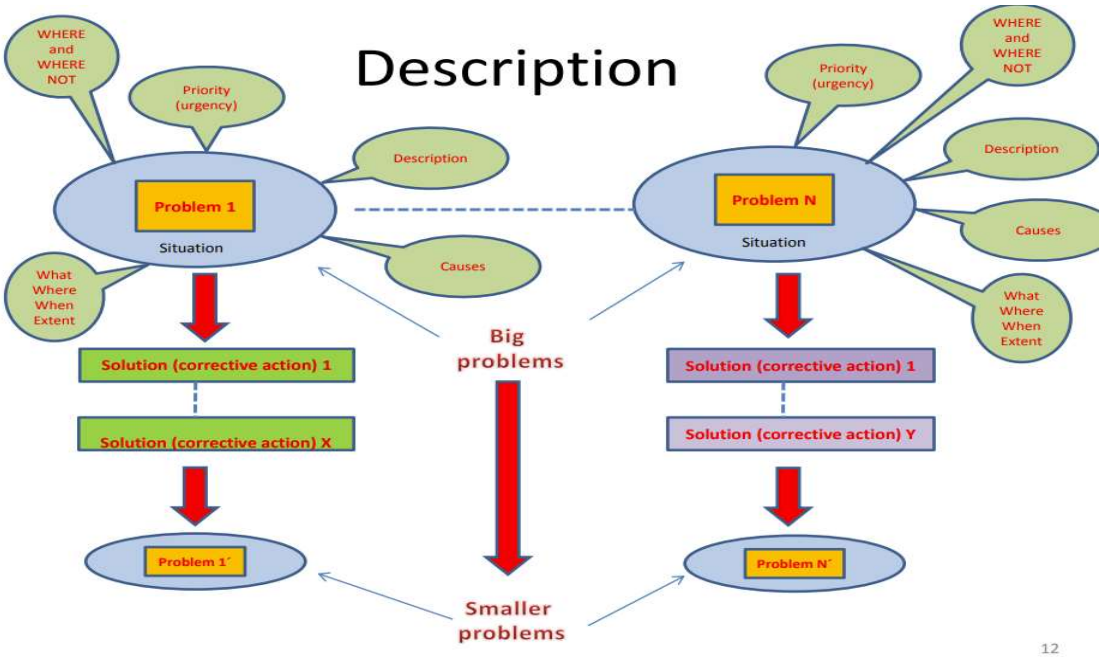
3.3.2.2 Η διεργασία της επίλυσης προβλημάτων και της λήψης αποφάσεων στην MTPE

Στην παρούσα έρευνα, η διεργασία της επίλυσης προβλημάτων και της λήψης αποφάσεων στην MTPE μελετήθηκε μέσα από την έρευνα και την εργασία που έχει γίνει στον τομέα της αεροπορίας, τόσο σε επίπεδο εκπαίδευσης στη λήψη αποφάσεων των στελεχών όσο και των πιλότων, έτσι ώστε να υπάρξει μια διατομεακή συσχέτιση.

Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε είναι αυτή που αναπτύχθηκε από τους Charles Kepner και Benjamin Tregoe στο βιβλίο τους The Rational Manager (1965), οι οποίοι βάσισαν τις παρατηρήσεις τους στη RAND Corporation και τον τρόπο λήψης αποφάσεων των στελεχών της πολεμικής αεροπορία και διαπίστωσαν ότι αυτοί που λάμβαναν τις καλύτερες αποφάσεις ήταν αυτοί που ακολουθούσαν τις πιο λογικές διεργασίες. Αξίζει να αναφερθεί η ομοιότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων για τους μεταφραστές και τους πιλότους, καθώς και στις δύο κατηγορίες επαγγελμάτων το πρόβλημα δεν προκύπτει από την αποτυχία εκτέλεσης της ενέργειας μιας σωστής απόφασης, αλλά από την αποτυχία λήψη της σωστής απόφασης (EHSIT, n.d.). Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων επικεντρώνονται σε δύο στοιχεία: την αξιολόγηση της συνθήκης, η οποία χρησιμοποιείται ως προϋπόθεση για τη δημιουργία πιθανών εναλλακτικών δράσεων, και τη νοερή προσομοίωση για την αξιολόγηση αυτών των εναλλακτικών δράσεων με σκοπό τη διαχείριση του κινδύνου. Ωστόσο, μόνο αν ο πιλότος αναγνωρίσει ότι υπάρχει επαρκής χρόνος για την πραγματοποίηση ευρύτερων θεωρήσεων θα αξιολογήσει την κυρίαρχη εναλλακτική απάντηση διεξάγοντας μια νοερή προσομοίωση για να δει αν είναι πιθανό να λειτουργήσει. Αν δεν υπάρχει επαρκής χρόνος, ο πιλότος τείνει να υλοποιήσει την εναλλακτική δράση που η εμπειρία υποδεικνύει ως την πιο πιθανή να είναι επιτυχής (Harris, 2015). Αυτή η μέθοδος είναι συμβατή με τη μέθοδο λήψης απόφασης των μεταφραστών καθώς ενέχει την έννοια του διαθέσιμου χρόνου και του ψυχολογικού φόρτου που αυτός επιφέρει.

Το μοντέλο προϋποθέτει ότι μπορείς να έχεις πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που χρειάζεσαι για να λάβεις την απόφαση, όπως ακριβώς και οι μεταφραστές κατά την έρευνα τεκμηρίωσης και ορολογίας με την πρόσβαση σε γλωσσικούς πόρους. Πρόκειται για ένα μοντέλο που βασίζεται σε στοιχεία και πληροφορίες και όχι στη διαίσθηση, για μια συστηματική προσέγγιση, αμερόληπτη, με διαφάνεια που παρέχει αποδείξεις και υποστήριξη ως προς τον τρόπο με τον οποίο ελήφθη η απόφαση, χωρίς να υπεισέρχεται συναισθηματικός παράγοντας.

Η μεθοδολογία των Kepner-Tregoe απεικονίζεται σχηματικά στην παρακάτω Εικόνα 19:

Εικόνα 19: Μεθοδολογία Kepner-Tregoe

Η διαδικασία της επίλυσης προβλημάτων σε αυτό το μοντέλο προσεγγίζει στο πρόβλημα λαμβάνοντας υπόψη τη συνθήκη στην οποία προκύπτει ως προς το πού προκύπτει και πού όχι, την προτεραιότητα (το επείγον), την περιγραφή, τις αιτίες και το είδος, τον χρόνο και την έκταση. Για κάθε πρόβλημα υπάρχουν N διορθωτικές ενέργειες ή αλλιώς λύσεις, μέσα από τις οποίες προκύπτουν μικρότερα προβλήματα η ίδια προσέγγιση έως την επίλυσή τους με τη λήψη απόφασης

Με βάση αυτό το μοντέλο, η δεξιότητα επίλυσης προβλημάτων και λήψη αποφάσεων στην MTPE όπως φαίνεται στην Εικόνα 20 επιτελείται σε 2 επίπεδα: το επίπεδο της διεργασίας λήψης αποφάσεων διόρθωσης σφαλμάτων και το επίπεδο της λήψης αποφάσεων υλοποίησης ενεργειών MTPE. Αμφότερα τα επίπεδα έχουν κοινές τις εξής διαδικασίες: αξιολόγηση της συνθήκης, ανάλυση του προβλήματος, ανάλυση της απόφασης, ανάλυση δυνητικού προβλήματος και καταλήγουν σε μια στρατηγική που χρησιμοποιείται για την επίλυση του προβλήματος. Παρακάτω φαίνεται στα δύο επίπεδα πώς διαμορφώνεται η επίλυση προβλημάτων στην MTPE και πού διαφοροποιούνται μεταξύ τους.

Σύμφωνα με τους Kepner και Tregoe, η λήψη αποφάσεων σταθμίζεται ως προς τα «πρέπει» και τα «θέλω» της συνθήκης τα οποία εδώ σταθμίζονται από τον επαγγελματία μεταφραστή ως προς τις προδιαγραφές του ISO 18587:2017 για την MTPE κα νοούνται ως τέτοιες. Τα «πρέπει» που ζυγίζονται ως προς τα «θέλω» για τη διαμόρφωση στρατηγικής επίλυσης του λάθους και την πρόταση μιας λύσης είναι: α) η διασφάλιση του ότι δεν έχει

προστεθεί η παραλειφθεί πληροφορία, β) η επεξεργασία ακατάλληλου περιεχομένου, γ) η αναδιάρθρωση προτάσεων στην περίπτωση εσφαλμένου ή ασαφούς νοήματος, δ) η παραγωγή γραμματικά, συντακτικά και σημασιολογικά σωστού περιεχομένου στη γλώσσα αφίξεως, ε) η προσαρμογή στην ορολογία του πελάτη ή του τομέα, στ) η εφαρμογή κανόνων ορθογραφίας, στίξης και συλλαβισμού, ζ) η εφαρμογή κανόνων μορφοποίησης και η) η διασφάλιση του ότι το ύφος είναι κατάλληλο για τον τύπο κειμένου και ότι οι οδηγίες ύφους που έχουν δοθεί από τον πελάτη τηρούνται.

Α. Επίπεδο διεργασίας λήψης αποφάσεων διόρθωσης σφαλμάτων:

Σε αυτό το επίπεδο διεργασίας πραγματοποιείται η λήψη αποφάσεων για την αναγκαιότητα διόρθωσης σφαλμάτων στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο ως προς τον τύπο του λάθους του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου:

- *Αξιολόγηση συνθήκης*: Γίνεται προσδιορισμός της απόκλισης του νοήματος του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου ως προς το πρωτότυπο κείμενο και γεννάται το μεταφραστικό δίλημμα της αναγκαιότητας της MTPE
- *Ανάλυση προβλήματος*: Αναπτύσσονται οι πιθανές αιτίες που δημιουργούν το μεταφραστικό δίλημμα της αναγκαιότητας της MTPE και εξετάζεται η αιτία με την κατηγοριοποίηση του λάθους της μηχανικής μετάφρασης. Στη συνέχεια, προσδιορίζεται η αιτία με την κατηγοριοποίηση της σοβαρότητας της υποκατηγορίας του λάθους της μηχανικής μετάφρασης.
- *Ανάλυση απόφασης*: Εδραιώνονται τα «θέλω» και τα «πρέπει» και δημιουργούνται εναλλακτικές για την επίλυση του μεταφραστικού διλήμματος, και
- *Ανάλυση πιθανού προβλήματος*: Γίνεται σύγκριση των εναλλακτικών και επιλογή της κατάλληλης με στάθμιση τω πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων.

Β. Επίπεδο λήψης αποφάσεων υλοποίησης ενεργειών MTPE[18]:

Σε αυτό το επίπεδο πραγματοποιείται η λήψη αποφάσεων για την υλοποίηση της ενέργειας της MTPE στα ίδια ακριβώς στάδια της αξιολόγησης συνθήκης, ανάλυσης προβλήματος, ανάλυσης απόφασης και ανάλυσης δυνητικού προβλήματος για να αποφασιστεί

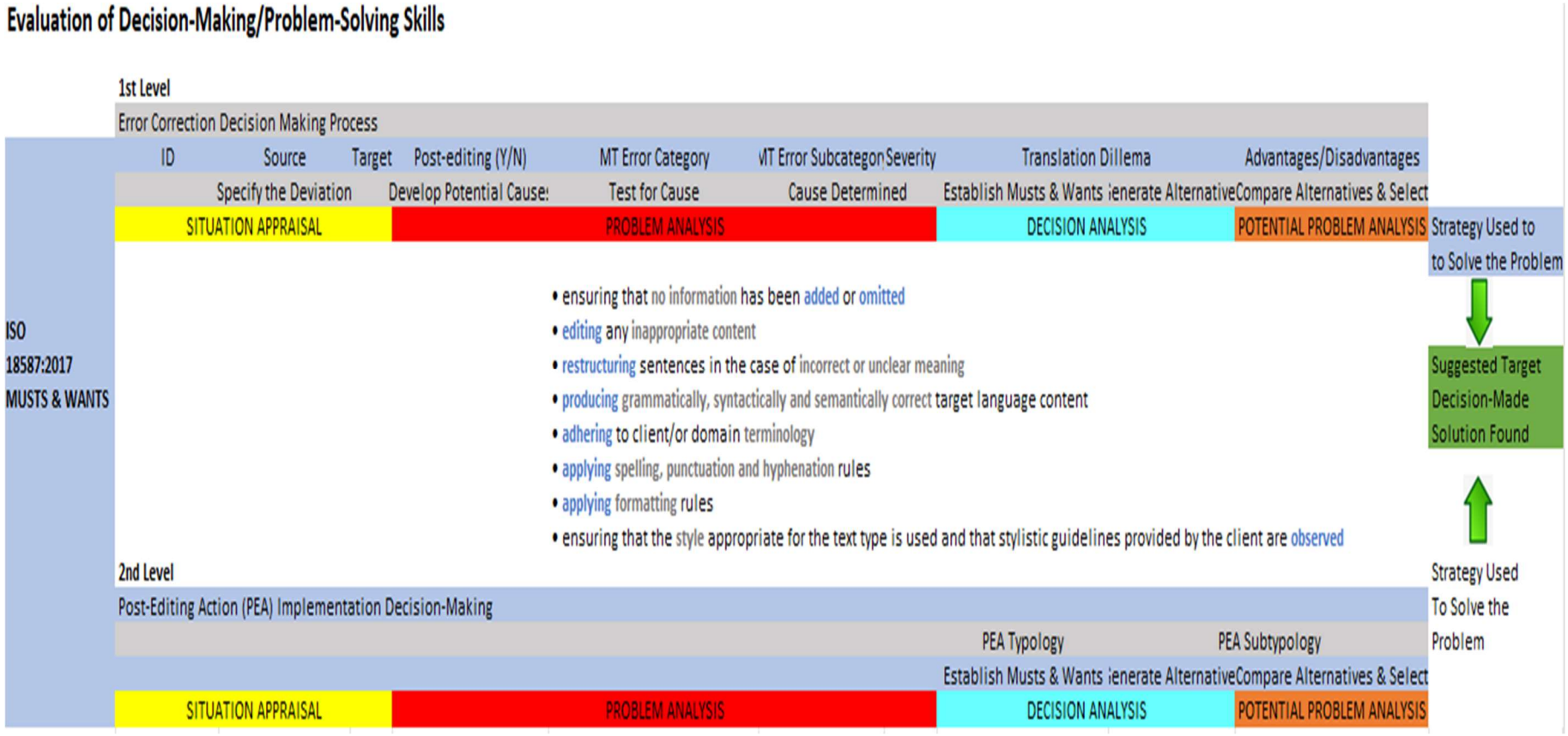
[18] Ως ενέργειες MTPE (*Post-Editing Actions*) ορίζονται σύμφωνα με τον (Blain, 2011, σ. 165)οι λογικές διορθώσεις που αντίκεινται στις μηχανικές διορθώσεις που είναι κατά κανόνα η εισαγωγή, η διαγραφή, η αντικατάσταση και η μετακίνηση με χρήση κυρίως στην απόσταση επεξεργασίας. Πρόκειται για μια ενέργεια που έχει νόημα από γλωσσικής άποψης: λεξικολογικές αλλαγές, γραμματικές αλλαγές, αλλαγή πρόθεσης, αλλαγή αντωνυμίας, αναδιάταξη λέξης, σφάλμα του μεταφραστή, άσκοπη υφολογική αλλαγή.

ποια ενέργεια ΜΤΡΕ θα εφαρμοστεί.

Αποφασίζεται μέσα από αυτά τα στάδια η τυπολογία της ενέργειας της ΜΤΡΕ μέσα από την εδραίωση των «πρέπει» και «θέλω», τη δημιουργία εναλλακτικών και η επιμέρους τυπολογία της ενέργειας της ΜΤΡΕ με τη σύγκριση εναλλακτικών και την επιλογή.

Αποτέλεσμα των σταδίων και των δύο επιπέδων είναι η διαμόρφωση μιας στρατηγικής για την επίλυση του προβλήματος και τελικά η λύση στη γλώσσα αφίξεως, η λήψη απόφασης και η εύρεση λύσης. Με την εφαρμογή της μεθοδολογίας Kepner-Trigoe στην ΜΤΡΕ η σκέψη του μεταφραστή μεθοδεύεται με τρόπο τέτοιο ώστε να μπορεί να έχει έναν εσωτερικό διάλογο ανάλυσης των μεταφραστικών προβλημάτων και να λαμβάνει εκλογικευμένες λύσεις μέσα από την εξέταση στοιχείων και εναλλακτικών.

Η μεθοδολογία αυτή αποτελεί τμήμα του εκπαιδευτικού μοντέλου που προτείνεται στο Κεφάλαιο 7 για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης με την εξέλιξη της στρατηγικής ικανότητας των επαγγελματιών μεταφραστών.

Εικόνα 20: Απεικόνιση της μεθοδολογίας επίλυσης προβλημάτων

3.4 Η εκπαίδευση των επαγγελματιών μεταφραστών στην MTPE

Πολλές εμπειρικές μελέτες καταλήγουν σε συμπεράσματα σχετικά με την ανάγκη για εκπαίδευση των επαγγελματιών μεταφραστών, αλλά λίγες δημοσιεύσεις επικεντρώνονται στον τρόπο σχεδιασμού της εκπαίδευσης στη μετάφραση, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης στην αξιολόγηση ποιότητας μετάφρασης, προκειμένου να αναδείξουν οι μεταφραστές την εμπειρία και τη μεταφραστική ικανότητά τους, με τον ρόλο του μεταφραστή ως συμβούλου που καθορίζει την κατάλληλη ροή εργασίας για τα κείμενα ή αξιολογεί τα δεδομένα εκπαίδευσης για συστήματα μηχανικής μετάφρασης και ανάπτυξής τους, με την αξιολόγηση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, τη διαχείριση της ορολογίας και τη βελτίωση των ροών εργασίας (Doherty S. &., 2018).

Στις επόμενες υποενότητες παρουσιάζονται οι πρόσφατες προσεγγίσεις στην εκπαίδευση, η αξιολόγησή τους κι η ταυτοποίηση των αναγκών εκπαίδευσης.

3.4.1 Οι πρόσφατες θεωρητικές προσεγγίσεις στην εκπαίδευση

Η έρευνα της O'Brien (2002) αναδεικνύει τη σημασία της εκπαίδευσης στην MTPE ως προσθήκη στο τυπικό πρόγραμμα μεταφραστικών σπουδών. Η O'Brien (2002) περαιτέρω υποστηρίζει ότι, παρόλο που κάποια χαρακτηριστικά της MTPE δεν συμπίπτουν με αυτά της μετάφρασης, οι μεταφραστές πρέπει να είναι αυτοί που εκπαιδεύονται στην MTPE. Η εξοικείωση των μεταφραστών με την MTPE γίνεται σταδιακά και η εκπαίδευση μπορεί να μειώσει την αντίστασή τους προς τις νέες τεχνολογίες, κάτι το οποίο είναι απαραίτητο για την MTPE. Προτείνει επίσης μια σειρά από δεξιότητες που χρειάζονται, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας προγραμματισμού και της διαχείρισης ορολογίας και μια δομή μαθημάτων MTPE που θα περιλαμβάνει θεωρητικές ενότητες και πρακτικές ασκήσεις, καθώς και ιδέες για την ολοκλήρωση πρακτικών εμπειριών σε εργαλεία ελέγχου συγγραφής και προγραμματισμού.

Σύμφωνα με τη Zhang (2022), ο Shuttleworth (2002) παρουσίασε ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης μεταφραστών που περιλάμβανε μεγάλης κλίμακας έργα μετάφρασης, στα οποία χρησιμοποιήθηκε η MT και η MTPE, καθώς και εργαλεία μεταφραστικής μνήμης και ορολογίας. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης υιοθετεί έναν πλήρη τρόπο εκπλήρωσης μεταφραστικών καθηκόντων, ξεκινώντας από την προ-μεταφραστική εργασία (πελάτης, κείμενο, χρονοδιάγραμμα, σκοπός και ύφος μετάφρασης), στη συνέχεια την προ-επεξεργασία του κειμένου αφετηρίας, την ανάλυση των σφαλμάτων της μηχανικής μετάφρασης και την MTPE του κειμένου.

Ο Belam (2003) παρουσιάζει ένα εργαστήριο για τις οδηγίες της MTPE που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο ενός μαθήματος CAT. Σε αυτό το εργαστήριο, οι φοιτητές μετά από ομαδική εργασία, ανέπτυξαν οδηγίες MTPE.

Ο Depraetere (2010) ανέλυσε ένα σύνολο δέκα μεταγλωττισμένων κειμένων στη μελέτη του. Ζήτησε από δέκα φοιτητές να επεξεργαστούν ένα κείμενο από Αγγλικά σε Γαλλικά, μισό προερχόμενο από RBMT και μισό από SMT. Η έρευνα ανέδειξε τη σπουδαιότητα της εμπειρίας καθώς οι φοιτητές είχαν προβλήματα στην ερμηνεία των οδηγιών λόγω έλλειψης εμπειρίας στην MTPE. Επίσης, σημειώθηκε ως σοβαρό πρόβλημα η αμέλεια των φοιτητών κατά την MTPE. Στην ίδια χρονολογικά φάση, ο Pym (2013) συζητά τη διδασκαλία τεχνολογίας στους μεταφραστές και την εκπαίδευσή τους στην αξιολόγηση των συστημάτων.

Οι Kenny και Doherty (2014) περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο η SMT πρέπει να ενσωματωθεί στην εκπαίδευση. Η τεχνολογία μετάφρασης έχει αλλάξει τον επαγγελματικό τομέα της μετάφρασης και οι επαγγελματίες μεταφραστές πρέπει να αποφασίσουν ποια τεχνολογία μετάφρασης επιθυμούν/χρειάζεται να εφαρμόσουν. Συνεπώς, οι μελλοντικοί μεταφραστές πρέπει να μάθουν να χειρίζονται αυτές τις τεχνολογίες για να λαμβάνουν ενημερωμένες αποφάσεις για το πότε και εάν θα χρησιμοποιήσουν κάποιο εργαλείο μετάφρασης.

Οι έρευνες στην αγορά μετάφρασης δεν συμφωνούν στη σημασία της μηχανικής μετάφρασης και της MTPE με τις περισσότερες μελέτες να μη λαμβάνουν υπόψη τους ελεύθερους επαγγελματίες μεταφραστές. Ως εκ τούτου, οι Kenny και Doherty (2014, σ. 286) συμπεραίνουν ότι υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση για υπηρεσίες MTPE, αλλά ενδέχεται να μην είναι μια συνετή επιλογή για τους νέους απόφοιτους να επικεντρωθούν στην MTPE εις βάρος άλλων παραδοσιακών δεξιοτήτων μετάφρασης. Οι Kenny και Doherty (2014) ενσωμάτωσαν στο πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου του Δουβλίνου μάθημα σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης και χρήσης της SMT που κάλυπτε τα ακόλουθα θέματα: ιστορία της Μηχανικής Μετάφρασης, RBMT, SMT, αξιολόγηση μηχανικής μετάφρασης, προεπεξεργασία και MTPE, επαγγελματικά θέματα σχετικά με τη MT, όπως η δεοντολογία και η αμοιβή.

Η έρευνα των Flanagan & Christensen (2014) εστιάζει στις οδηγίες της MTPE που αναπτύχθηκαν από TAUS και CNGL. Οι ερευνητές ζήτησαν από τρεις φοιτητές μεταπτυχιακού επιπέδου να ερμηνεύσουν αυτές τις οδηγίες προκειμένου να διαπιστωθεί εάν είναι απλές και εύκολες στην κατανόηση και εφαρμογή τους. Το μάθημα αποτελείτο από δύο εργαστήρια: το πρώτο εισήγαγε τη MT και την MTPE, το δεύτερο ήταν μια πρακτική συνεδρία, στην οποία οι φοιτητές μάθαιναν να χρησιμοποιούν την τεχνολογία και καλούνταν να ολοκληρώσουν δύο

αξιολογήσεις. Η πρώτη ήταν για εκπαιδευτικούς σκοπούς με την παραγωγή από τους φοιτητές ενός αποτελέσματος επαρκούς για την κατανόηση του περιεχομένου. Η δεύτερη αξιολόγηση ήταν η τελική που αξιολογήθηκε. Οι φοιτητές έπρεπε να επεξεργαστούν ένα ιατρικό κείμενο με ποιότητα για δημοσίευση και τρεις εβδομάδες αργότερα, οι φοιτητές κλήθηκαν για μια αναδρομική συνέντευξη σχετικά με τις οδηγίες. Αυτή η συνέντευξη και τα επεξεργασμένα κείμενα λήφθηκαν υπόψη σε αυτήν τη μελέτη. Τα ευρήματα έδειξαν ότι οι φοιτητές αντιμετώπισαν προβλήματα στην ερμηνεία των οδηγιών, που οφείλονταν αφενός στην έλλειψη εμπειρίας στην MTPE, αλλά και στη διατύπωση των ίδιων των οδηγιών. Μετά την ανάλυση των συνεντεύξεων και των προϊόντων της MTPE, το εισαγωγικό μέρος και σχεδόν όλες οι οδηγίες χαρακτηρίστηκαν ως προβληματικές, με αποτέλεσμα οι Flanagan και Christensen να προσαρμόσουν τις οδηγίες ώστε να γίνουν πιο εύκολα κατανοητές και εφαρμόσιμες.

Η Koponen (2015) αναφέρει την εμπειρία της διδασκαλίας ενός μαθήματος μηχανικής μετάφρασης και MTPE στο Πανεπιστήμιο του Ελσίνκι. Το μάθημα καλύπτει τη θεωρία και την ιστορία της μηχανικής μετάφρασης, την πρακτική χρήση της μηχανικής μετάφρασης και της MTPE, την ελεγχόμενη γλώσσα και την προ-επεξεργασία για τη MT, την MTPE χωρίς κείμενο αφετηρίας, την έρευνα διαδικασίας στην MTPE, τα επίπεδα ποιότητάς της και τις κατευθυντήριες γραμμές, την αξιολόγηση ποιότητας της μηχανικής μετάφρασης και τον φόρτο της MTPE, καθώς και τις δεξιότητες της MTPE. Η Koponen αναφέρει ότι οι φοιτητές κατάφεραν, στο τέλος του μαθήματος, να κατανοήσουν τις βασικές αρχές του μηχανικής μετάφρασης και της MTPE και είχαν θετική στάση απέναντι στα εργαλεία, ενώ ταυτόχρονα είχα κριτική σκέψη κατά την αξιολόγηση. Το μάθημα φάνηκε να δημιουργεί αλλαγή στη στάση των φοιτητών προς μία πιο θετική στάση προς τη MT, ενώ αναγνώριζαν ταυτόχρονα τα όριά της.

Στην έρευνα των Çetiner et al. (2021), γίνεται παραπομπή στην έρευνα του Witczak (2016), ο οποίος σημείωσε τις αρνητικές στάσεις των μεταφραστών απέναντι στα συστήματα μηχανικής μετάφρασης, σε αντίθεση με τη θετική στάση τους στις μεταφραστικές μνήμες, με τις οποίες οι μεταφραστές ένιωθαν εξοικειωμένοι με την πάροδο των χρόνων. Γι' αυτό, ο Witczak (2016) εισήγαγε την MTPE σε ένα μάθημα για μεταπτυχιακούς φοιτητές και πραγματοποίησε ένα πείραμα MTPE. Ο ερευνητής σχεδίασε ένα ερωτηματολόγιο για να μάθει τις απόψεις των φοιτητών σχετικά με αυτό το πείραμα στο πλαίσιο της έρευνας δράσης και των κοινωνικο-κατασκευαστικών προσεγγίσεων και έβγαλε το συμπέρασμα ότι η ενσωμάτωση της MTPE στην εκπαίδευση ήταν μια σημαντική και ενδιαφέρουσα εμπειρία για τους φοιτητές. Παράλληλα με την προηγούμενη έρευνα, ο Mellinger (2017, σ. 49) επίσης επέστησε την προσοχή στην αυξανόμενη χρήση της μηχανικής μετάφρασης στον επαγγελματικό τομέα και

την ανάγκη της εκπαίδευσης των μεταφραστών με την ανταπόκριση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην αγορά.

Η Guerberof (2019) παρουσιάζει μια περιγραφή ενός μαθήματος μηχανικής μετάφρασης και MTPE, μαζί με ένα πρόγραμμα διαχείρισης έργων μηχανικής μετάφρασης. Καλύπτει θεωρητικά και πρακτικά στοιχεία. Επιπροσθέτως, κάνει μια εκπαιδευτική προσέγγιση, η οποία αποσκοπεί στην προώθηση της δημιουργικής και ανεξάρτητης σκέψης, της ομαδικής εργασίας και της επίλυσης προβλημάτων σε άγνωστες συνθήκες, με σκοπό την απόκτηση δεξιοτήτων που είναι πιθανό να ζητηθούν, ανεξαρτήτως των τεχνολογικών εξελίξεων που λαμβάνουν χώρα στον κλάδο της μετάφρασης. Το εκπαιδευτικό μοντέλο της Guerberof αποτελεί πηγή έμπνευσης για το εκπαιδευτικό μοντέλο που παρουσιάζει η γράφουσα στο Κεφάλαιο 7, όπου και αναλύεται διεξοδικά.

Σημαντική διαπίστωση σύμφωνα με την Blagodarna (2018, σ. 57) είναι ότι στην εκπαίδευση για τη βελτίωση της MTPE φαίνεται σχεδόν αδύνατο να πραγματοποιηθεί η διδασκαλία με συγκεκριμένους κανόνες που θα ισχύουν για όλες τις περιπτώσεις. Αυτό οδηγεί την έρευνα σε μια πιο εξειδικευμένη εκπαίδευση στην MTPE με τη συμβολή του Πανεπιστημίου του Δουβλίνου να ανοίγει τον δρόμο για τους ερευνητές και να ενσωματώνει εκτός από το θεωρητικό, το πρακτικό σκέλος της εκπαίδευσης με εξάσκηση.

Στο ίδιο πλαίσιο, οι Wang Lyu et al. (2021) παρουσιάζουν μια μέθοδος Εικονικής Κοινότητας Πρακτικής (VCoP). Πρόκειται για μια προοδευτική προσέγγιση στην εκπαίδευση μελλοντικών μεταφραστών, η οποία θέτει στο επίκεντρο την επεξεργασία μηχανικής μετάφρασης. Μέσω της συμμετοχής σε εικονικές κοινότητες πρακτικής, οι φοιτητές αντιμετωπίζουν πραγματικά προβλήματα επεξεργασίας μηχανικής μετάφρασης, αποκτώντας ταυτόχρονα πρακτική εμπειρία και αναπτύσσοντας συνεργατικές δεξιότητες. Η σύγκριση με την παραδοσιακή διδασκαλία αποδεικνύει τα πλεονεκτήματα της VCoP στην ενεργή συμμετοχή των φοιτητών και την ποιότητα της επεξεργασίας. Παρόλο που η έρευνα είναι αρχικής φύσης, ανοίγει νέους δρόμους στην εφαρμογή των VCoPs στη διδασκαλία της μετάφρασης. Ο όρος Κοινότητας Πρακτικής (CoP) προήλθε από τους Lave και Wenger (1991), και εστιάζει στη συλλογική μάθηση σε κοινά πεδία ενδιαφέροντος. Τέλος, οι τεχνολογικές καινοτομίες, με εργαλεία επικοινωνίας μέσω υπολογιστή, έχουν ενισχύσει την εφαρμογή των CoPs σε εικονικά περιβάλλοντα μάθησης.

Η συνδυασμένη χρήση των CoPs με αυτά τα εργαλεία έχει οδηγήσει στη δημιουργία των VCoPs, προσφέροντας νέες ευκαιρίες σε φοιτητές για ανάλυση, διαπραγμάτευση και συνεργασία, ακόμα και από απόσταση. Τέλος, οι VCoPs έχουν προσελκύσει το ενδιαφέρον των μεταφραστών, εκπαιδευτών και ερευνητών μετάφρασης, χάρη στην εμφάνιση νέων

διαδικτυακών κοινοτήτων. Η μέθοδος VCoP παρουσιάζει μια προοδευτική προσέγγιση στην εκπαίδευση των μελλοντικών μεταφραστών σε σύγκριση με τη συμβατική διδασκαλία πρόσωπο με πρόσωπο. Στην VCoP, η δραστηριότητα της τάξης είναι επικεντρωμένη στον μαθητή και διαδραστική, ενώ στη συμβατική μέθοδο είναι καθηγητής-κεντρική και διδακτική.

Ο ρόλος του καθηγητή στη VCoP είναι αυτός του συντονιστή και του συνεργάτη, ενώ στη συμβατική μέθοδο είναι απλά ο διδάσκων. Επίσης, στη VCoP, οι μαθητές λειτουργούν ως μέλη μιας κοινότητας, ενώ στη συμβατική μέθοδο είναι απλά αποδέκτες γνώσης. Τα υλικά που χρησιμοποιούνται στη VCoP είναι πραγματικά έργα, ενώ στη συμβατική μέθοδο είναι μη αυθεντικά. Επιπλέον, η μάθηση στη VCoP είναι συλλογική, ενώ στη συμβατική μέθοδο είναι ατομική. Τέλος, η VCoP χρησιμοποιεί τεχνολογία όπως συστήματα μηχανικής μετάφρασης και συγχρονισμένα και ασύγχρονα εργαλεία, ενώ η συμβατική μέθοδος χρησιμοποιεί κυρίως συστήματα μηχανικής μετάφρασης. Στη μέθοδο VCoP βασίστηκε και η μεθοδολογία της παρούσας έρευνας.

Στη βιομηχανία της μετάφρασης, οι προσεγγίσεις στην εκπαίδευση για την MTPE συνοψίζονται από την Cid (2021, σσ. 56-58), όπου αναφέρεται η εκπαίδευση που παρέχεται στην MTPE από τους παρόχους μεταφραστικής τεχνολογίας SDL[19], Systran[20], KantanMT[21], Welocalize[22], RWS[23]. Εκπαίδευση παρέχεται και από επαγγελματικές ενώσεις, όπως η Trágora[24], η TAUS[25] και η GALA[26]. Η εκπαίδευση της TAUS περιλαμβάνει έξι θεωρητικές ενότητες με την ιστορία, τα συστήματα και την αξιολόγηση της μηχανικής μετάφρασης, την προεπεξεργασία και την ελεγχόμενη φυσική γλώσσα, την MTPE και την οργάνωση έργων μηχανικής μετάφρασης. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η TAUS θέτει το ορόσημο των 100.000 λέξεων για την πρακτική εξάσκηση ώστε να επιτευχθεί η άνεση με τη δραστηριότητα. Για την εκπαιδευτική δράση της GALA συγκεκριμένα στον τομέα της MTPE γίνεται χωριστή αναφορά στην επιμέρους ενότητα 3.4.2.1.

Στην έρευνα που έχει γίνει για την εκπαίδευση των επαγγελματιών μεταφραστών χρήζει αναφοράς ο Absolon (2017, 2018, 2019), που έκανε έρευνα στην εκπαιδευσιμότητα ως προς τις δεξιότητες της MTPE και τις ικανότητες με την πρόταση ενός «split-training», το οποίο συνίσταται στη δημιουργία μίας άσκησης για κάθε τύπο σφάλματος σε μορφολογικό,

[19] https://www.sdl.com
[20] https://www.systransoft.com
[21] https://kantanmt.com
[22] https://www.welocalize.com
[23] https://www.rws.com
[24] http://xl8.link/Tragora
[25] https://elearning.taus.net/course/index.php#pe-outline
[26] https://www.gala-global.org/knowledge-center/professional-development/sigs

τυπογραφικό, συντακτικό, σημασιολογικό, ορολογικό, πραγματολογικό επίπεδο, στην ταυτοποίηση των σφαλμάτων και την κατανόηση του θέματος. Σε αυτό το εκπαιδευτικό μοντέλο, η εκπαίδευση ξεκινάει από την εκγύμναση ή αλλιώς την εξάσκηση στην MTPE και καταλήγει στην κατανόηση της δραστηριότητας στο σύνολό της.

Συνολικά, υπάρχει περιορισμένη δημοσιευμένη έρευνα για την εκπαίδευση στην MTPE. Η μελέτη της O'Brien (2002) προσφέρει μια λογική επισκόπηση για τον τρόπο σχεδιασμού ενός εκπαιδευτικού προγράμματος MTPE, αλλά δεν παρέχει αναλυτικά περιεχόμενα μαθημάτων. Η περιγραφή του προγράμματος των Doherty και Kenny (2014) για την ένταξη της SMT είναι πολύ αναλυτική και μπορεί να προσαρμοστεί εύκολα σε άλλα πανεπιστήμια. Παρόλα αυτά, καμία από τις παραπάνω δημοσιεύσεις δεν περιγράφει πλήρως τον τρόπο διδασκαλίας της MTPE στο πλαίσιο της μεταφραστικής διαδικασίας. Ως εκ τούτου, η εκπαίδευση στην MTPE είναι ένα θέμα που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης.

3.4.2 Ταυτοποίηση των αναγκών εκπαίδευσης των επαγγελματιών μεταφραστών

Όπως αναφέρθηκε και στο Κεφάλαιο 2 της παρούσας διατριβής, τόσο η ακαδημαϊκή κοινότητα όσο και η βιομηχανία της μετάφρασης αντιμετωπίζει την πρόκληση της έλλειψης έμπειρων και εκπαιδευμένων μεταφραστών (Stevens, 2016). Όπως αναφέρει η Cid (2021, σσ. 55-56), με βάση αυτήν τη διαπίστωση προκύπτουν οι εξής δηλώσεις: οι μεταφραστές που επιτελούν την MTPE πρέπει να εκπαιδεύονται σε πρότερο στάδιο πριν ενασχοληθούν επαγγελματικά με αυτήν ή οι εδραιωμένοι επαγγελματίες πρέπει να ακολουθούν Δια Βίου Επαγγελματική Ανάπτυξη (*Continuing Professional Development*, CPD) για να αποκτήσουν ικανότητα στην MTPE και πρέπει να παρέχεται εκπαίδευση στους εκπαιδευτές.

Η έλλειψη των έμπειρων και εκπαιδευμένων μεταφραστών οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη δυσαρέσκεια που προκάλεσε η ενσωμάτωση της μηχανικής μετάφρασης στις ροές εργασίας, η οποία δεν είναι διαφορετική από τη δυσαρέσκεια και την αντίσταση που υπήρξε προς τα CAT τη δεκαετία του '90 από τους μεταφραστές (Moorkens J. O., 2015).

Οι λόγοι που συνδέονται με αυτήν την αρνητική τοποθέτηση σχετίζονται με: α) τον φόρτο εργασίας και την αμοιβή, β) την έλλειψη ειδικών οδηγιών και γ) την απασχολησιμότητα και τις γλωσσικές ανησυχίες (Gene V. , 2020, σ. 10).

Σύμφωνα με την Gene (2020), οι εργασίες MTPE αντιμετωπίζονται ως κακώς αμειβόμενες ενώ προϋποθέτουν την προσδοκία υψηλότερου επιπέδου παραγωγικότητας, το οποίο ενδέχεται να μην είναι βιώσιμο. Η έλλειψη διαφάνειας στις μετρήσεις του χρονικού, τεχνικού φόρτου και η έλλειψη μέτρησης του γνωσιακού φόρτου στο επαγγελματικό

μεταφραστικό περιβάλλον δημιουργεί αβεβαιότητα στους όρους πληρωμής, ενώ οι προδιαγραφές ποιότητας μπορεί να διαφέρουν από έργο σε έργο. Επιπροσθέτως, οι μεταφραστές αναφέρουν ότι η MTPE περιορίζει τη δημιουργικότητα και ότι η χρήση της μηχανικής μετάφρασης είναι κατά κανόνα κατάλληλη μόνο σε συγκεκριμένες συνθήκες.

Η ανάγκη για επένδυση χρόνου και ενέργειας στην εκπαίδευση της MTPE είναι συχνά πηγή απογοήτευσης τόσο για τους μεταφραστές αλλά και για τις εταιρείες. Σε πολλές περιπτώσεις, δεν υπάρχουν συγκεκριμένες οδηγίες, κάτι που καθιστά την αντίληψη για την MTPE ακόμη πιο αρνητική.

Οι ανησυχίες για τον συνολικό αντίκτυπο της MTPE στο επάγγελμα του μεταφραστή μπορεί να είναι η σημαντικότερη πηγή αντίστασης. Πολλοί μεταφραστές φοβούνται ότι ο ρόλος τους θα αντικατασταθεί από τη MT και την TN ή βλέπουν την υιοθέτηση της μηχανικής μετάφρασης ως μια προσπάθεια εξαναγκασμού για την παροχή της υπηρεσίας. Η επίπτωση της MTPE στις γλωσσικές ικανότητες των μεταφραστών είναι ακόμη ένα επιχείρημα.

Παρόλο που αυτές οι ανησυχίες είναι δικαιολογημένες, φαίνεται να πηγάζουν από έλλειψη εμπειρίας στην MTPE, σε ανεπαρκή εκπαίδευση και ασαφείς οδηγίες και πρέπει να αποτελέσουν το σημείο εκκίνησης για την επιτυχή ενσωμάτωση της MTPE στην καθημερινή ροή εργασίας με αποτελεσματική εκπαίδευση των μεταφραστών από ειδικούς.

Ένα στιγμιότυπο της εικόνας της βιομηχανίας της μετάφρασης και των αναγκών εκπαίδευσης λήφθηκε το 2020 με ένα ερωτηματολόγιο που δόθηκε στο πλαίσιο ενός διαδικτυακού σεμιναρίου της ένωσης GALA από τη γράφουσα με τη συμμετοχή 63 παρόχων γλωσσικών υπηρεσιών. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι ακόμη και όταν παρέχεται εκπαίδευση στην MTPE, αυτά δεν προετοιμάζουν πάντα αποτελεσματικά τους μεταφραστές για MTPE, ότι οι επαγγελματίες μεταφραστές έχουν ασαφείς οδηγίες ως προς τη διαχείριση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, με υπερβολικές απαιτήσεις ως προς την ταχύτητα και την παραγωγικότητα.

Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται η ανάγκη για τη δημιουργία ενός πρωτοκόλλου MTPE για την απάντηση των εξής ερωτημάτων: τη φύση της MTPE, τον βαθμό διατήρησης και χρήσης του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, τον βαθμό αναγκαιότητας διόρθωσης, τον αντίκτυπο των προδιαγραφών του πελάτη στην MTPE, καθώς και τον προσδιορισμό των προτύπων ταχύτητας, παραγωγικότητας και αμοιβής.

Συνοψίζοντας, η έλευση της NMT, επικύρωσε την ανάγκη ενός εκπαιδευτικού μοντέλου που σύμφωνα με τους Guerberof Arenas και Moorkens (2019, σ. 231): i. θα φέρει συμφωνία σε βασικές έννοιες που αφορούν στη δραστηριότητα της MTPE, όπως η τιμολόγηση, τα επίπεδα ποιότητας, η ελεγχόμενη γλώσσα και η προεπεξεργασία με σκοπό τη μείωση του

φόρτου, ii. θα ενημερώνεται τακτικά ως προς τις ικανότητες συναρτήσει των τεχνολογικών εξελίξεων στον χώρο της μετάφρασης, iii. θα καθιερώσει στρατηγικές και τεχνικές MTPE με σύνδεση τεχνικών μετάφρασης, ενεργειών MTPE και σφαλμάτων μηχανικής μετάφρασης, iv. θα παρέχει μια επίσημη επαγγελματική πιστοποίηση, και v. θα επικεντρώσει στη διαχείριση της αλλαγής της αλλαγής της στάσης των μεταφραστών από αρνητική σε θετική, αυτής ως παράγοντα επιρροής του φόρτου και της απόδοσης (Stasimioti, 2019).

3.4.2.1 Εκπαίδευση MTPE της GALA

Σε αυτήν την ενότητα γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην Ομάδα Ειδικού Ενδιαφέροντος για την Εκπαίδευση στη Μετάφραση Μηχανικά Μεταφρασμένου Κειμένου (MTPE Training Special Interest Group) της ένωσης GALA, με ιδρύτρια τη γράφουσα και συνιδρύτρια τη Lucía Guerrero Romeo, Machine Translation Manager στην Expedia.

Αυτή η πρωτοβουλία είχε ως στόχο να καλύψει το κενό της εκπαίδευσης στη βιομηχανία της μετάφρασης και να φέρει κοντά την ακαδημαϊκή κοινότητα, τις μεταφραστικές εταιρείες, τους αγοραστές μεταφραστικών υπηρεσιών και τους μεταφραστές με την ανάπτυξη, μέσα από τις συζητήσεις και τις γνώσεις που ανταλλάσσονταν σε μηνιαία βάση σε διαδικτυακές συναντήσεις της ομάδας, ενός συνόλου βέλτιστων πρακτικών για την εκπαίδευση επαγγελματιών που εκτελούν εργασίες MTPE.

Αυτές οι βέλτιστες πρακτικές πήραν τη μορφή ενός κοινού πρωτοκόλλου MTPE μηχανικής μετάφρασης «A Common Machine Translation Post-Editing Protocol for Academia, Clients, LSPs and Post-Editors»[27] και κατέγραψαν μια διαδρομή 3 χρόνων από το 2019 έως το 2022, ενώ η ομάδα συνεχίζει τη δράση της επεκτείνοντας το περιεχόμενο του πρωτοκόλλου το 2023 ώστε να καλύψει την επίδραση των τελευταίων τεχνολογικών εξελίξεων της ΤΝ στην MTPE. Το πρωτόκολλο έχει ελεύθερη πρόσβαση από όλους.

Το πρωτόκολλο καλύπτει τις εξής ενότητες: α. τις ικανότητες και τις δεξιότητες της MTPE, την τρέχουσα κατάσταση της εκπαίδευσης, τα τρέχοντα κενά της εκπαίδευσης, τις προδιαγραφές της ειδίκευσης, του περιεχομένου, των εργαλείων CAT, των μηχανών μηχανικής μετάφρασης και των ειδών της MTPE, τον φόρτο και τις προσδοκίες ποιότητας σε συσχέτιση με την εκπαίδευση, τις οδηγίες για τον ορισμό μιας βασικής ροής εργασίας για την MTPE, τις οδηγίες για τον χειρισμό των μοντέλων αμοιβής, το περιεχόμενο μιας εκπαίδευσης-αναφοράς στην MTPE και τον κώδικα δεοντολογίας της MTPE.

[27] https://www.gala-global.org/knowledge-center/professional-development/sigs

Ως προς τα κύρια κενά της εκπαίδευσης που πρέπει να καλυφθούν και είναι κοινά για όλες τις ομάδες ενδιαφέροντος, μεταφραστικές εταιρείες, αγοραστές, μεταφραστές και ακαδημαϊκή κοινότητα, αυτές είναι: εκπαιδευτές, ειδικά προγράμματα σπουδών, εξάσκηση, κατανόηση των προβλημάτων της μηχανικής μετάφρασης, κατανόηση των επιπέδων της MTPE, τεχνικές δεξιότητες, εμπειρία στη μετάφραση και την αναθεώρηση, γνώσεις μηχανικής μετάφρασης, εμπειρία και πρόσβαση σε εργαλεία CAT, εργαστήρια για την ακαδημαϊκή κοινότητα και τις μεταφραστικές εταιρείες, κατάταξη εργασιών μετάφρασης/MTPE, διαδικτυακά σεμινάρια, βίντεο εκπαίδευσης, ασκήσεις, αμοιβή εκπαίδευσης, ταχύτητα λήψης αποφάσεων, υπολογισμός ταχύτητας αλλαγών, πρότυπα ποιότητας.

Με βάση αυτά τα κενά, η Ειδική Ομάδα Ενδιαφέροντος θεώρησε ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη για τη δημιουργία ενός εκπαιδευτικού μοντέλου αναφοράς: α) το εκπαιδευτικό υλικό, β) η μορφή του εκπαιδευτικού υλικού και γ) το προφίλ του εκπαιδευτή.

Ως προς το περιεχόμενο, το εκπαιδευτικό μοντέλο-αναφοράς της ομάδας πρέπει να έχει πρακτικό σκέλος και περιλαμβάνει: σύστημα και λάθη MT, διαχείριση προσδοκιών έναντι της MT, σύγκριση MT και TM, σύγκριση MTPE και αναθεώρησης, τύπους περιεχομένου κατάλληλου για MT, υπερεπεξεργασία και υποεπεξεργασία, προτιμησιακές αλλαγές, επίπεδα MTPE, μοντέλα αμοιβής, σχόλια, κιτ MTPE, όριο μηχανικής μετάφρασης, αξιολόγηση συστήματος μηχανικής μετάφρασης.

Ως προς τη μορφή της εκπαίδευσης, τα μέλη της Ειδικής Ομάδας Ενδιαφέροντος συμφώνησαν στα εξής: παραδείγματα και πρακτική επεξήγηση, ασκήσεις, ειδικά για τη δοκιμή της δεξιότητας λήψης αποφάσεων, διαφορετικές ενότητες για διαφορετικά επίπεδα, διάδραση μεταξύ εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων, και μια μέθοδο ανεξάρτητη από το μεταφραστικό εργαλείο CAT.

Η κύρια ανάγκη που εντοπίζεται είναι η εκπαίδευση του εκπαιδευτή και η κύρια ερώτηση που τέθηκε ήταν σχετικά με την ποιότητα του προφίλ του εκπαιδευτή. Τα μέλη της Ειδικής Ομάδας Ενδιαφέροντος θεώρησαν κατάλληλο ως εκπαιδευτή οποιονδήποτε άνθρωπο της μεταφραστικής βιομηχανίας με πρακτική γνώση της MTPE και δεξιότητες διδασκαλίας.

3.4.2.2 Μελέτη περίπτωσης Memsource

Στο ερευνητικό έργο της γράφουσας *Efficient Machine Translation Post-Editing* (Gene, 2022) που αποτελεί μέρος της προέρευνας της παρούσας διατριβής και αναλύεται στην Ενότητα 6.1 γίνεται αναφορά στην έλλειψη εκπαίδευσης με συγκεκριμένες οδηγίες που θα καλύψουν τα γκρίζα σημεία σχετικά με τα πρότυπα ταχύτητας και παραγωγικότητας, καθώς

και τα μοντέλα αμοιβής έτσι ώστε να υποχωρήσει η αρνητική στάση απέναντι στην MTPE και τη σύγχρονη μεταφραστική τεχνολογία.

Η MTPE δεν πρέπει να θεωρείται ότι οδηγεί στην αντικατάσταση των παραδοσιακών ρόλων της μετάφρασης, αλλά αποτελεί μια μετατόπιση στις δεξιότητες και τις κοινές πρακτικές με τη διευκόλυνση της μεταφραστικής τεχνολογίας.

Το Πρότυπο ISO 17100:2015 επισημαίνει τη σημασία της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης για τους επαγγελματίες μεταφραστές. Σύμφωνα με αυτό, οι επαγγελματίες μεταφραστές πρέπει να μεριμνούν για την επαγγελματική ανάπτυξή τους και να παρακολουθούν τις τελευταίες εξελίξεις και πρότυπα της βιομηχανίας, καθώς η ευθύνη για αυτό βαρύνει αποκλειστικά τον μεταφραστή (Olohan, 2007).

Μετά την αποφοίτηση, η μεγαλύτερη πρόκληση για τους μεταφραστές είναι να μειώσουν το χάσμα μεταξύ των ικανοτήτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης και των απαιτήσεων που συνδέονται με την εργασία. Πραγματικά παραδείγματα αποτελούν περιπτώσεις όπου η εκπαίδευση δεν είναι επαρκής για την προετοιμασία των φοιτητών για την πραγματικότητα της βιομηχανίας μετάφρασης (Koponen M. , 2015).

Περιγράφονται περιπτώσεις όπου η εμπειρία των εκπαιδευτών αποδείχθηκε ανεπαρκής λόγω της άγνοιας του διδακτικού προσωπικού για τα νέα εργαλεία και τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, την αμφιβολία τους ως προς την τεχνολογία ή την έλλειψη κατάλληλων εγκαταστάσεων που δυσκολεύουν την ενσωμάτωση των δεξιοτήτων και της επάρκειας των εργαλείων στα μαθήματά τους (Blagodarna, 2018).

Στην ίδια έρευνα εφαρμόζονται στο πλαίσιο του εργαστηρίου που διοργανώθηκε για το πείραμα οδηγίες MTPE για να καλύψουν τα εξής θέματα:

- **Λάθη MT και γλωσσική προσέγγιση**: (i) Οι προκλήσεις της NMT, (ii) Τύποι λαθών με χρήση NMT, (iv) Μεθοδολογία χειρισμού του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, της MT και των λαθών, (v) Συνήθη λάθη που κάνουν οι μετεπεξεργαστές, (vi) Οδηγίες MTPE, (vii) Το προφίλ του μετεπεξεργαστή, (viii) Ο πίνακας δεξιοτήτων/προσπαθειών της MTPE.
- **Χαρακτηριστικά και τρόποι λειτουργίας των εργαλείων CAT**: (i) Πρότυπα εργασίας, (ii) MTPE σε περιβάλλον εργαλείου CAT, (iii) Χρήση χαρακτηριστικών εργαλείου CAT, (iv) Συμβουλές για μείωση του τεχνικού φόρτου, (v) Συμβουλές για επιτάχυνση της διαδικασίας, (vi) Λύσεις εργαλείων CAT για προβλήματα MTPE.
- **Εκπαίδευση MTPE στο περιβάλλον του Memsource**: από τη θεωρία στην πράξη (ενίσχυση τεχνικών προτύπων MTPE με συντομεύσεις και μια

προσομοίωση ασκήσεων από τον εκπαιδευτή);

- **Το προφίλ του μεταφραστή** και οι διαθέσιμες εκπαιδευτικές δυνατότητες στην MTPE.

Θεωρήθηκε σημαντικό να παρασχεθούν στις μεταφραστικές εταιρείες τα λάθη των μηχανών NMT, η μεθοδολογία για την αντιμετώπιση των προκαλούμενων λαθών και να απαντηθούν ερωτήσεις σχετικά με το προφίλ του μεταφραστή και τις δεξιότητες της MTPE. Δεδομένου ότι τα εργαλεία CAT και οι μέθοδοι εργασίας περιλαμβάνονται ως μια από τις γενικές δεξιότητες που απαιτούνται για τους παρόχους γλωσσικών υπηρεσιών (Pym, 2013), προσφέρθηκε εκπαίδευση στα χαρακτηριστικά των εργαλείων CAT. Ο σκοπός αυτού ήταν η ανάπτυξη τεχνικών δεξιοτήτων των παρόχων μεταφραστικών υπηρεσιών και η μείωση του χρονικού και τεχνικού φόρτου τους, με την υπόθεση ότι όσο περισσότερο χρόνο εξοικονομούν από τον τεχνικό φόρτο, τόσο περισσότερο χρόνο και ενέργεια επενδύουν στις γνωσιακές διαδικασίες της MTPE και στην ποιότητα της εργασίας τους.

3.5 Ανακεφαλαίωση

Η έρευνα αναδεικνύει την ανάγκη εκπαίδευσης στην MTPE στον τομέα της μετάφρασης, καθώς παρατηρείται έλλειψη εμπειρογνωμοσύνης και ανάγκη για αναβάθμιση των ικανοτήτων των μεταφραστών. Η εκπαίδευση σε νέες τεχνολογίες, όπως ο προγραμματισμός και η διαχείριση ορολογίας, είναι ουσιώδης για τη μείωση της αντίστασης και την επιτυχή ενσωμάτωση της MTPE. Η ανάπτυξη ενός σαφούς μοντέλου MTPE και η διαμόρφωση θετικής στάσης είναι επίσης κρίσιμα βήματα για την πρόοδο στον τομέα.

Η έρευνα αναδεικνύει τη σημασία της αναβάθμισης της εκπαίδευσης, ενσωματώνοντας νέες τεχνολογίες και προσεγγίσεις όπως η MT και η MTPE. Η κατανόηση των οδηγιών και η ανάπτυξη κριτικής σκέψης σε συνδυασμό με Η συνεχής εκπαίδευση και η προσαρμογή στις ανάγκες της αγοράς αποτελούν κλειδιά για την επιτυχή πορεία των μεταφραστών σε έναν τομέα που διαρκώς εξελίσσεται.

Επιπροσθέτως, η έρευνα υπογραμμίζει τη σημασία της ανάπτυξης εκπαιδευτικών προγραμμάτων που να ενισχύουν την κριτική σκέψη και την ικανότητα προσαρμογής στις νέες τεχνολογίες. Τέλος, η ενεργή συμμετοχή των βιομηχανικών φορέων, όπως οι πάροχοι τεχνολογίας μετάφρασης, στη διαμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων μπορεί να οδηγήσει σε πιο αποτελεσματική εκπαίδευση που να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες της βιομηχανίας μετάφρασης.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αναδεικνύουν τα πιο σημαντικά οφέλη της εκπαίδευσης

στην ΜΤΡΕ για επαγγελματίες μεταφραστές που προκύπτουν από τη διαμόρφωση μιας θετικής στάσης απέναντι στην ΜΤΡΕ. Η εκπαίδευση επηρεάζει την παραγωγικότητα και αναδεικνύει τις δεξιότητες και τις ικανότητες ενός αποτελεσματικού μεταφραστή.

Μέρος ΙΙΙ. Μεθοδολογία της Έρευνας

Η μεθοδολογία της έρευνας εστιάζει στη μεθοδολογία της μεταφραστικής διαδικασίας, εξετάζοντας το θεωρητικό υπόβαθρο της έρευνας της μεταφραστικής διεργασίας, τις στρατηγικές μετάφρασης, τις διαφορές μεταξύ νέων και έμπειρων μεταφραστών, τη γραμμικότητα της διαδικασίας, τη μέτρηση γνωσιακού φόρτου, τις μεθόδους συλλογής δεδομένων και την παρακολούθηση της παραγωγής κειμένου ως μεθοδολογίας έρευνας. Σε αυτό το τρίτο μέρος της διπλωματικής διατριβής περιγράφεται ο σχεδιασμός της έρευνας, περιλαμβάνοντας κριτήρια εγκυρότητας, σχεδιαστικές επιλογές, μεθόδους ανάλυσης και επιτελείται η συνολική προσέγγιση στη μεθοδολογία της έρευνας.

Κεφάλαιο 4. Προσέγγιση στην Έρευνα της ΜΤΡΕ

4.1 Εισαγωγή

Ο σκοπός αυτού του Κεφαλαίου είναι να γίνει μια προσέγγιση στην έρευνα της ΜΤΡΕ έτσι ώστε να εξεταστεί η πρόσφατη κυρίως έρευνα που έχει γίνει και είναι σχετική με το αντικείμενο της παρούσας διατριβής.

Γίνεται μια μετάβαση από την έρευνα με το πρωτόκολλο μεγαλόφωνης σκέψης (*Think Aloud Protocol*, TAP) του Krings (2001) και τη χρήση του ως κύριας μεθοδολογίας στην TPR, στην εξέλιξη αυτού προς την ανάπτυξη της κοινωνικο-κονστρουβικτιστικής προσέγγισης του Kiraly (2000) με την αξία της εφαρμογής της αξίας της έρευνας σε διαδικτυακό εικονικό περιβάλλον να αναδεικνύεται. Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά στη μεθοδολογία παρακολούθησης παραγωγής κειμένου, περιγράφοντας πρόσφατες μελέτες που έχουν διεξαχθεί χρησιμοποιώντας το PET. Τα χαρακτηριστικά του PET περιγράφονται με λεπτομέρεια και λαμβάνονται υπόψη τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά του. Επιπροσθέτως, περιγράφεται η μέθοδος ανάλυσης του πρωτοτύπου κειμένου ως μεθόδου επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων, και ως εναλλακτική λύση του TAP σε ένα συνεργατικό, ομαδικό περιβάλλον εργασίας και σε πλατφόρμα διαδικτυακών συναντήσεων.

Περιγράφεται η πρόσφατη έρευνα που διεξήχθη στις στρατηγικές ΜΤΡΕ, στην ΜΤΡΕ με χρήση μέτρησης του τεχνικού, χρονικού και γνωσιακού φόρτου της ΜΤΡΕ με σύστημα NMT εντός μεταφραστικού εργαλείου, στην αξιολόγηση της ποιότητας της μηχανικής μετάφρασης και κατ' επέκταση της ΜΤΡΕ, με εκπαιδευτική ή μη παρέμβαση και συγκεκριμένα στις δεξιότητες της στρατηγικής ικανότητας, της λήψης αποφάσεων και της επίλυσης προβλημάτων που τίθενται στο επίκεντρο της παρούσας έρευνας.

4.2 Η πρώιμη έρευνα στην ΜΤΡΕ

Συμπερασματικά, η κύρια εργασία στην εμπειρική έρευνα της ΜΤΡΕ, όπως προβλέφθηκε από τον Allen (2003, σ. 298) είχε ως στόχο να αποδείξει ότι η ΜΤΡΕ είναι πιο αποδοτική από τη μετάφραση με ή χωρίς τη βοήθεια συστημάτων μνήμης μετάφρασης όσον αφορά στον χρονικό, τεχνικό και γνωσιακό φόρτο.

Η πρώτη έρευνα πάνω στη διεργασία της ΜΤΡΕ δημοσιεύτηκε στην αγγλική γλώσσα από τον Krings (2001). Αυτή η έρευνα είχε ως θέμα την εξερεύνηση των σκέψεων κατά τη διάρκεια της ΜΤΡΕ τεχνικών κειμένων που περιέγραφαν απλές καθημερινές συσκευές σε

Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά. Τα κείμενα μεταφράστηκαν αυτόματα από το σύστημα SYSTRAN που χρησιμοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα (από Αγγλικά και Γαλλικά σε γερμανικά), και από το σύστημα METAL στο Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας στο Χίλντεσχαϊμ (από γερμανικά σε αγγλικά). Συλλέχθηκαν τρία είδη δεδομένων για MTPE με και χωρίς το αρχικό κείμενο και για μετάφραση. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος TAP, η οποία είναι αρκετά επεμβατική. Προετοιμάστηκαν 13 πειράματα. Συνολικά, 52 συμμετέχοντες πήραν μέρος σε 48 συνεδρίες. Οι συμμετέχοντες ήταν φοιτητές στο πρόγραμμα σπουδών τεχνικής μετάφρασης στο Χίλντεσχαϊμ και επιλέχθηκαν από μια ομάδα εθελοντών. Η πειραματική συνεδρία διήρκεσε περίπου 2,5 ώρες και οι συμμετέχοντες έλαβαν αμοιβή. Επιπροσθέτως, έπρεπε να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο που συγκέντρωνε βασικές πληροφορίες για το πορεία των σπουδών τους πριν από το πείραμα. Κάποια λεξικά, μονόγλωσσα και δίγλωσσα, και μια εγκυκλοπαίδεια σχετικά με τις επιστήμες και την τεχνολογία παρασχέθηκαν στους συμμετέχοντες. Για την εφαρμογή των TAP, έγινε ανάλυση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου σε επίπεδο πρότασης ως προς την ποιότητα σε κλίμακα από 1 έως 5, με το 1 να σημαίνει χαμηλή ποιότητα και το 5 να σημαίνει υψηλή ποιότητα. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τέθηκαν επίσης ο χρονικός φόρτος, η προφορική έκφραση και το τελικό προϊόν. Οι σχετικές με το χρόνο παράμετροι ήταν ο χρόνος επεξεργασίας, η ταχύτητα επεξεργασίας και ο σχετικός φόρτος επεξεργασίας. Τα συμπεράσματα ήταν τα εξής:

- Η ταχύτητα επεξεργασίας ήταν ελαφρώς υψηλότερη για την MTPE χωρίς αρχικό κείμενο και υψηλότερη για τη μεταφραστική επεξεργασία χωρίς TAP.
- Οι έμπειροι επεξεργαστές ήταν λίγο πιο αργοί και η ποιότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου φάνηκε να εμφανίζει αρνητική συσχέτιση ως προς την ταχύτητα επεξεργασίας (όσο καλύτερο ήταν το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο, τόσο λιγότερος χρόνος ήταν απαραίτητος).
- Ο σχετικός φόρτος MTPE ως η σχέση της ταχύτητας μετάφρασης προς την ταχύτητα MTPE έδειξε ότι η MTPE ήταν 7-20% πιο γρήγορη.
- Κατά τη μέτρηση της ομοιότητας του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με το μετεπεξεργασμένο κείμενο, στο στάδιο της καταγραφής των διαδικασιών, όλες οι εργασίες έδειξαν μια συγκρίσιμη βασική δομή, με επτά διακριτές διαδικασίες και διάφορες επιμέρους διαδικασίες. Οι περισσότερες από αυτές τις διαδικασίες ήταν σχετικές με τον στόχο του κειμένου και ο περισσότερος χρόνος δαπανήθηκε στη διαδικασία παραγωγής κειμένου.
- Η υψηλή ποιότητα μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου απαιτεί πολύ λιγότερη

έρευνα από τη χαμηλή και τη μεσαία ποιότητα ποιότητα μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου.

- Η MTPE, ως διεργασία, δεν οδηγεί σε χαμηλότερο, αλλά μάλλον τείνει προς υψηλότερο γνωσιακό φόρτο (Krings, 2001).

Η De Almeida (2010) εξετάζει δύο βασικά ερωτήματα: πρώτον, εάν η εμπειρία στη μετάφραση επηρεάζει την απόδοση στην MTPE και δεύτερον, εάν παρόμοιες γλώσσες προκαλούν παρόμοια συμπεριφορά στην MTPE. Η έρευνα εξετάζει επίσης τις τυπικές δυσκολίες στην MTPE και εισάγει στρατηγικές για να αντιμετωπιστούν αυτές οι δυσκολίες. Συνολικά, συμμετείχαν 20 μεταφραστές στη μελέτη: 10 που μετέφραζαν στα Βραζιλιάνικα Πορτογαλικά και 10 στα Γαλλικά (όλοι φυσικοί ομιλητές της αντίστοιχης γλώσσας). Οι συμμετέχοντες ήταν είτε επαγγελματίες είτε φοιτητές. Κατά τη φάση της επιλογής, οι συμμετέχοντες έπρεπε να συμπληρώσουν ένα σύντομο ερωτηματολόγιο που αφορούσε την εμπειρία μετάφρασης και MTPE, καθώς και την ακαδημαϊκή εκπαίδευσή τους. Ένα επιπλέον ερωτηματολόγιο έπρεπε να συμπληρωθεί αμέσως πριν από τα πειράματα και εξέταζε τη στάση των συμμετεχόντων απέναντι στην MT και την MTPE. Επιπροσθέτως, οι συνεδρίες MTPE καταγράφηκαν με λογισμικό καταγραφής οθόνης και πληκτρολόγησης. Όλα τα δεδομένα συνδυάστηκαν με τα τελικά προϊόντα της MTPE για να αναλυθεί η διαδικασία. Τα κείμενα προερχόντουσαν από τον τομέα της πληροφορικής και περιείχαν 1008 λέξεις (74 τμήματα). Οι συμμετέχοντες μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν το Διαδίκτυο για έρευνα αν το επιθυμούσαν. Ο χρόνος για τις συνεδρίες ήταν περιορισμένος σε δύο ώρες και οι συμμετέχοντες αμείβονταν για την εργασία τους. Επιπλέον, το περιβάλλον εργασίας ήταν παρόμοιο με το SDL Trados και παρέχονταν οδηγίες MTPE για την επεξήγηση της εργασίας, τον προσδιορισμό της MTPE, την περιγραφή της αναμενόμενης ποιότητας και την αναφορά των αλλαγών που χρειαζόταν να πραγματοποιηθούν. Τα αποτελέσματα της MTPE ταξινομήθηκαν σύμφωνα με τον παρακάτω σχεδιασμό:

• *Κύριες κατηγορίες*: ουσιαστικές αλλαγές, προαιρετικές αλλαγές, ουσιαστικές αλλαγές που δεν εφαρμόστηκαν, εισαγωγή σφαλμάτων.

• *Επιμέρους κατηγορίες*: ακρίβεια, συνέπεια, χώρα, μορφή, γλώσσα, λάθος μετάφρασης, ύφος, επιλογή λεξιλογίου (με περαιτέρω υποκατηγορίες για ακρίβεια, χώρα και γλώσσα).

Για να εξεταστεί η τυχόν επίπτωση της προηγούμενης εμπειρία στη μετάφραση και την MTPE καθώς και της στάση προς τη MT στην απόδοση των συμμετεχόντων κατά την MTPE, αναλύθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

• Αριθμός διορθώσεων • Τύπος διορθώσεων • Συνολικός χρόνος • Μεταβάσεις μεταξύ πληκτρολογίου και ποντικιού (και χρόνος που αφιερώνεται ανά μέθοδο εισόδου) • Ποσότητα

διαδικτυακής έρευνας • Πηγές έρευνας στο διαδίκτυο • Εξεταζόμενα αντικείμενα • Ύπαρξη τελικού ελέγχου

Επιπλέον, συγκρίθηκαν τα δεδομένα στις δύο γλώσσες για τη διερεύνηση της χρήσης παρόμοιων στρατηγικών σε κάθε μία. Στην ενότητα ανάλυσης της έρευνας παρουσιάζονται συσχετίσεις μεταξύ της προηγούμενης εμπειρίας και της στάσης προς την MTPE, αλλά δυστυχώς δεν αναφέρει την τιμή p των συσχετίσεων, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται γνωστό εάν αυτά τα αποτελέσματα είναι στατιστικά σημαντικά.

Κάποια από τα βασικά συμπεράσματα αυτής της έρευνας που είναι συσχετίσιμα με τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας είναι τα εξής:

- Η προηγούμενη εμπειρία στη μετάφραση και την επεξεργασία δεν επηρεάζει την απόδοση της MTPE ή τον χρόνο MTPE.
- Η εμπειρία στη μετάφραση δεν επηρεάζει την απόφαση για το εάν θα πραγματοποιηθεί ή όχι αναθεώρηση του κειμένου.
- Οι μη έμπειροι μεταφραστές φαίνεται να έκαναν περισσότερη διαδικτυακή έρευνα από τους έμπειρους μεταφραστές.
- Οι συμμετέχοντες που επέδειξαν την καλύτερη συνολική απόδοση είχαν εμπειρία στη μετάφραση και στην MTPE και δεν πραγματοποίησαν πολλή ή καθόλου έρευνα.
- Παρόμοιες αλλαγές πραγματοποιήθηκαν και στις δύο γλώσσες, δείχνοντας παρόμοια συμπεριφορά στην MTPE σε σχετικές γλώσσες.

Η παρούσα έρευνα έχει επιρροή από την έρευνα του Krings καθώς είναι μια έρευνα που έχει ως στόχο να διερευνήσει τη σκέψη των μεταφραστών ως προς τη στρατηγική τους ικανότητα, την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων μέσω πρακτικής εξάσκησης με ασκήσεις κατηγοριοποίησης λαθών, ομαδικής ανάλυσης λαθών της μηχανικής μετάφρασης με μεγαλόφωνη σκέψη για την κατηγοριοποίησή τους και ατομική ανάλυση των μεταφραστικών διλημμάτων και κατάταξή τους με τη σε δεύτερο χρόνο ομαδική ανάλυσή τους μέσα σε ένα συνεργατικό περιβάλλον με μεγαλόφωνη σκέψη από όλους τους συμμετέχοντες. Εφαρμόζεται δηλαδή μία συναφής μέθοδος του TAP, όχι όμως στη φάση της μετρήσεως των αποτελεσμάτων, αλλά στη φάση της εκπαίδευσης και των ασκήσεων για τη μέτρηση των αποτελεσμάτων της μεθόδου αυτής μετά την εκπαίδευση.

Επίσης, φέρει σημαντική επιρροή ως προς τη μεθοδολογία της από την De Almeida με τη διαφορά ότι δεν δόθηκε περιορισμός χρόνου ή αμοιβή, με τα υπόλοιπα στοιχεία της μεθοδολογίας, περιβάλλον εργασίας, ερωτηματολόγιο, καταγραφή πληκτρολόγησης και

καταγραφή οθόνης να είναι κοινά, με την προσθήκη στην παρούσα έρευνα ενός πρόσθετου ερωτηματολογίου μετά τη φάση της MTPE, την προσθήκη της εκπαίδευσης, την επανάληψη του πειράματος μετά την εκπαίδευση και την προσθήκη της συνέντευξης στο τέλος της δοκιμασίας μετά την εκπαίδευση.

4.3 Η επισκόπηση της έρευνας της διεργασίας της MTPE

Σε αυτήν την ενότητα γίνεται επισκόπηση της έρευνας προσεγγίζοντας σε θέματα ενδιαφέροντος που άπτονται του ενδιαφέροντος της παρούσας έρευνας και τεκμηριώνουν τις σχετικές επιλογές, όπως: ο αριθμός των συμμετεχουσών, οι στρατηγικές MTPE, οι συγκριτικές μελέτες φοιτητών, έμπειρων και μη έμπειρων μεταφραστών, η ανάθεση της MTPE, οι οδηγίες ανάθεσης ης MTPE, η μέτρηση του φόρτου, η στρατηγική ικανότητα και η αξιολόγηση της ποιότητας της μηχανικής μετάφρασης και των μηχανικά μεταφρασμένων κειμένων.

i. Ο αριθμός των συμμετεχόντων

Ο αριθμός των συμμετεχόντων που χρησιμοποιούνται κατά μέσο όρο θεωρείται μικρός σε σύγκριση με το μέγεθος των ερευνητικών ομάδων στον τομέα της ψυχολογίας, για παράδειγμα (Krings, 2001, σ. 70). Ο λόγος για τον μικρό αριθμό θεμάτων είναι σαφής. Οι μέθοδοι απόκτησης δεδομένων, όπως η μέθοδος του πρωτοκόλλου μεγαλόφωνης σκέψης-που χρησιμοποιεί ο Krings, απαιτούν εξαιρετικά μεγάλη προσπάθεια. Η μετεγγραφή των δεδομένων, η εξαγωγή και η ανάλυσή τους σε τέτοιες μεθόδους, καθιστά σχεδόν αδύνατη για τον ατομικό ερευνητή την εργασία σε ένα μεγάλο φάσμα συμμετεχόντων σε αποδεκτό χρονικό διάστημα. Αυτή η αδυναμία έχει φυσικά σοβαρές συνέπειες για τη γενίκευση οποιωνδήποτε αποτελεσμάτων.

Ο Krings αναφέρει επίσης το θέμα της γενικής έλλειψης διαθεσιμότητας επαγγελματιών μεταφραστών. Υποστηρίζει ότι υπάρχουν έγκυρα επιχειρήματα κατά της χρήσης επαγγελματιών μεταφραστών στην έρευνα της μεταφραστικής διεργασίας για δύο λόγους: α) Υπάρχει ο ψυχολογικός φραγμός στην έρευνα. Κατά τον Krings, οι επαγγελματίες μεταφραστές δεν επιθυμούν την παρακολούθησή τους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους και κατ' επέκταση της τεχνικής τους με όλα τα μειονεκτήματα, τις ελλείψεις και τα πλεονεκτήματα αντιπροσωπεύει μια αποφασιστικά λιγότερο ομοιογενή ομάδα σε σύγκριση με μια ομάδα φοιτητών στο ίδιο μάθημα και στο ίδιο επίπεδο. Τα αποτελέσματα από τους επαγγελματίες μεταφραστές θα ήταν, συνεπώς, λιγότερο γενικεύσιμα από τα αποτελέσματα μιας πιο ομοιογενούς ομάδας φοιτητών.

ii. Στρατηγικές MTPE

Σύμφωνα με τους Carl et al. (2015), η ποιότητα της μηχανικής μετάφρασης στο καλύτερο σενάριο ήταν αρκετή για να λειτουργήσει ως ένα προσχέδιο του νοήματος για χρήστες χωρίς καμία γνώση της γλώσσας αφετηρίας, αλλά όχι για τον σκοπό της επαγγελματικής μετάφρασης. Ωστόσο, ακόμη και με τους περιορισμούς του ζεύγους γλωσσών και του τύπου κειμένου, η ποιότητα της μηχανικής μετάφρασης έχει βελτιωθεί με τέτοιον τρόπο ώστε να έχει θέση στην επαγγελματική ροή εργασίας. ιδιαίτερα όταν πρόκειται για επιχώρια προσαρμογή λογισμικού και τεκμηρίωση τεχνικών προϊόντων. Υπό αυτό το πρίσμα, η εμπειρική τους έρευνα εστιάζει στην απόδοση της MTPE και στις τυπικές στρατηγικές και διαδικασίες αναθεώρησης. Παρουσιάζουν μια εμπειρική σύγκριση τριών εργασιών μετάφρασης με χρήση του συστήματος καταγραφής πληκτρολόγησης Translog-II και του συστήματος οφθαλμικής ιχνηλάτησης Tobii Eyetracking, κατά τις οποίες 24 μεταφραστές μεταφράζουν 6 Αγγλικά κείμενα στα Γερμανικά: δύο από τα κείμενα μεταφράστηκαν χωρίς εργαλεία, άλλα δύο κείμενα προμεταφράστηκαν με τη χρήση της Google MT, τα οποία ο μεταφραστής στη συνέχεια έπρεπε να μετεπεξεργαστεί και, δύο προμεταφρασμένα με Google κείμενα ανατέθηκαν για MTPE χωρίς ο μεταφραστής να έχει πρόσβαση στο κείμενο αφετηρίας. Χρησιμοποιήθηκε και η μέθοδος της συνέντευξης για τον εντοπισμό συνειδητών και υποσυνείδητων διαδικασιών και προβλημάτων. Με βάση αυτήν την πολυμεθοδική προσέγγιση, πραγματοποιείται σύγκριση των στρατηγικών μετάφρασης με αυτών της MTPE. Επιπροσθέτως, συγκρίνονται και συζητούνται ο χρόνος επεξεργασίας καθώς και ο γνωσιακός φόρτος.

Συμπεραίνεται ότι το γεγονός ότι οι μεταφραστές έχουν την τάση να προβαίνουν σε MTPE των ίδιων προτάσεων του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου οδηγεί στη διερεύνηση του αν αυτό επηρεάζει ορισμένα γλωσσικά χαρακτηριστικά, όπως τυπολογικές διαφορές, καθώς, ενδέχεται να προκαλούν δυσκολίες κατά τη μετάφραση από τη μία γλώσσα στην άλλη.

Αυτή η συσχέτιση των τμημάτων που συγκεντρώνουν τη μεγαλύτερη μεταφραστική δυσκολία και τον μεγαλύτερο χρόνο MTPE από την πλειοψηφία των μεταφραστών με τα ειδικά χαρακτηριστικά που συνθέτουν τη δυσκολία αυτών των τμημάτων επιχειρείται στην παρούσα έρευνα.

iii. Συγκριτικές μελέτες: φοιτητές, νεοεισερχόμενοι στο επάγγελμα και έμπειροι επαγγελματίες μεταφραστές

Υπάρχει μια ενδιαφέρουσα σύγκριση των δεδομένων που λαμβάνονται από έρευνες φοιτητών μετάφρασης και επαγγελματιών μεταφραστών. Σύμφωνα με την O'Brien (2006) οι διαφορές μεταξύ των στρατηγικών που χρησιμοποιούνται από φοιτητές και επαγγελματίες μεταφραστές είναι ένας τρόπος για τη βελτίωση της εκπαίδευσης. Ένα άλλο πλεονέκτημα είναι ότι συγκρίνοντας τα δεδομένα που συλλέγονται από φοιτητές και επαγγελματίες, ήταν δυνατός ο εντοπισμός διεργασιών μετάφρασης που δεν ήταν εμφανείς στις δραστηριότητες των επαγγελματιών, επειδή είχαν αυτοματοποιηθεί.

Στην έρευνα των Moorkens et al. (2015) γίνεται σύγκριση αποτελεσμάτων μιας έρευνας σε περιβάλλον εργασίας χρήστη για MTPE, με τη συμμετοχή επαγγελματιών μεταφραστών και αρχάριων. Με τη σύγκριση των ρυθμών παραγωγικότητας, της απόστασης επεξεργασίας, της συμμετοχής στην έρευνα και των ποιοτικών ευρημάτων σχετικά με τη στάση κάθε ομάδας απέναντι στην MTPE, διαπιστώνεται ότι κατά την επιλογή των συμμετεχόντων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

- Οι αρχάριοι μπορεί κατά κανόνα να είναι πιο θετικοί και ενθουσιώδεις και να συμμετέχουν σημαντικά στην έρευνα, ενώ οι επαγγελματίες θα είναι πιο αποτελεσματικοί, αλλά οι συνήθειες και η στάση τους μπορεί να αποτρέψουν την πλήρη δέσμευσή τους στους στόχους της έρευνας. Η αξιολόγηση του χρήστη συνεχίζεται στην MTPE με την προσθήκη-συγκεκριμένων χαρακτηριστικών, τη σταδιακή επανεκπαίδευση, την απόφαση για το περιεχόμενο που είναι κατάλληλο για MTPE, την πρόβλεψη ποιότητας και παραγωγικότητας σε ένα συνδυασμένο περιβάλλον μηχανικής μετάφρασης και μεταφραστικής μνήμης και τις προσδοκίες ποιότητας/παραγωγικότητας.
- Ο γνωσιακός φόρτος σύμφωνα με τα ευρήματα είναι μεγαλύτερος για τους αρχάριους σε σχέση με τους επαγγελματίες, ενώ εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη για εμπειρική έρευνα στην MTPE για διαφορετικά προφίλ συμμετεχόντων.

Οι Schaeffer et al. (2019) εργάστηκαν επίσης στην έρευνά τους με φοιτητές και επαγγελματίες μεταφραστές για την παρατήρηση της ικανότητας στην αναθεώρηση των μεταφράσεων με τη μέθοδο της οφθαλμικής ιχνηλάτησης και της καταγραφής πληκτρολόγησης. Έγινε σύγκριση μεταξύ φοιτητών και επαγγελματιών μεταφραστών που αναθεώρησαν με τα αποτελέσματα να επιτρέπουν μια λεπτομερή μοντελοποίηση της ροής

αναθεώρησης με τον καθορισμό του τύπου συμπεριφοράς που σχετίζεται με την αναγνώριση και διόρθωση διαφορετικών τύπων λαθών. Οι διαφορές σε αυτήν τη συμπεριφορά μεταξύ φοιτητών και επαγγελματιών μεταφραστών επιτρέπουν συμπεράσματα σχετικά με την επίδραση της επαγγελματικής εμπειρίας στη διαδικασία της αναθεώρησης.

Οι Carl et al. (2010) συγκρίνουν τη συμπεριφορά αναθεωρητών φοιτητών με επαγγελματίες και διαπιστώνουν ότι οι επαγγελματίες τείνουν να έχουν μια μακρότερη φάση αναθεώρησης μετά την ολοκλήρωση του πρώτου προσχεδίου μετάφρασης. Οι Carl et al. κάνουν επίσης τη διάκριση μεταξύ σύντομων και εκτενών αναθεωρήσεων. Οι σύντομες αναθεωρήσεις είναι διορθώσεις που συμβαίνουν αμέσως μετά την πληκτρολόγηση των εσφαλμένων χαρακτήρων, ενώ οι διορθώσεις που βρίσκονται τουλάχιστον 2 λέξεις μακριά από την τελευταία πληκτρολόγηση ταξινομούνται ως εκτενείς αναθεωρήσεις. Διαπιστώνουν ότι ορισμένοι συμμετέχοντες τείνουν να αναθεωρούν περισσότερο κατά τη φάση του προσχεδίου και λιγότερο κατά τη φάση της τελικής αναθεώρησης, ενώ άλλοι τείνουν να αναθεωρούν περισσότερο μετά την ολοκλήρωση του πρώτου προσχεδίου και κάποιοι άλλοι κάνουν και τα δύο.

Η Aranberri στην έρευνά της (2017) σχετικά με τις ενέργειες των επαγγελματιών μεταφραστών όταν κάνουν MTPE για πρώτη φορά αναφέρει την έρευνα των Koehn και Germann (2014), οι οποίοι διερεύνησαν την επίδραση του συστήματος μηχανικής μετάφρασης στην MTPE. Μετά από δοκιμές με τέσσερα διαφορετικά συστήματα, ανέφεραν ότι το καλύτερο σύστημα πέτυχε αύξηση παραγωγικότητας 20% υψηλότερη από το χειρότερο. Παρατηρώντας τις μεγάλες παύσεις που έκαναν οι μεταφραστές κατά τη μετάφραση, συμπέραναν ότι το καλύτερο σύστημα επέτρεπε να δαπανάται λιγότερος χρόνος στην επίλυση δυσκολότερων μεταφραστικών προβλημάτων. Δεν είναι όλα τα λάθη που κάνει το σύστημα μηχανικής μετάφρασης είναι εξίσου εύκολα ή δύσκολα στη διόρθωσή τους. Αυτό επιβεβαιώθηκε από τους Tatsumi et al. (2010), που παρατήρησαν ότι ορισμένες προτάσεις χρειάστηκαν περισσότερο χρόνο από όσο αναμενόταν για την MTPE τους με βάση τον αριθμό των επεξεργασιών. Ανέφεραν ότι η έκταση και η δομή της πρότασης προσδιορίζουν αυτό το φαινόμενο. Εστίασαν ειδικά σε πολύ μεγάλες και πολύ μικρές προτάσεις, ατελείς προτάσεις, και σύνθετες προτάσεις ως υποψήφιες για μεγαλύτερους χρόνους επεξεργασίας. Αυτό είναι σύμφωνο με την αντίληψη του φόρτου της μετάφρασης κατά την MTPE σύμφωνα με την έρευνα της Koponen (2012). Κατά την ανάλυση τμημάτων που βαθμολογήθηκαν ως ιδιαίτερα δύσκολα από τους μεταφραστές, διαπίστωσε ότι αυτά ήταν μεγάλες προτάσεις που απαιτούσαν σημαντικές αναδιοργανώσεις, ακόμα και αν στο τέλος δεν χρειαζόταν πολλή MTPE. Όσον αφορά τις δεξιότητες των μεταφραστών στην MTPE, οι μελέτες έχουν δείξει ότι υπάρχουν μεγάλες

διαφορές στην ταχύτητα (Plitt et al. 2010, Sousa et al. 2011). Πράγματι, η έρευνα υποδεικνύει ότι ακόμα και όταν οι μεταφραστές μετά την επεξεργασία αντιμετωπίζουν τα ίδια λάθη, καταγράφουν διαφορετικές ταχύτητες και αριθμό πλήκτρων σύμφωνα με τους Tatsumi et al. (2010), Koponen et al και, Koehn et al. (2014).

iv. Η ανάθεση της MTPE

Στην O'Brien (2006) αναφέρεται ότι η έρευνα των Jaaskelainen (1987) και Tirkkonen-Condit (1989) έδειξε ότι η ανάθεση της μετάφρασης, δηλαδή οι οδηγίες προς τους συμμετέχοντες σχετικά με τον σκοπό της μετάφρασης, επηρεάζει σημαντικά τη διαδικασία της μετάφρασης. Ο Krings (2001) υποστηρίζει ότι η ανάθεση της μετάφρασης πρέπει να αποτελεί τμήμα του τυπικού σχεδιασμού έρευνας της μεταφραστικής διεργασίας.

v. Οδηγίες MTPE

Δεν υπάρχουν πολλές μελέτες σχετικά με τον τρόπο συγγραφής των οδηγιών της MTPE. Από τη συγκριτική μελέτη των Hu και Cadwell (2016), προκύπτει ότι οι υπάρχουσες οδηγίες για την MTPE αλληλεπικαλύπτονται σε μεγάλο βαθμό, ειδικά για τη μερική MTPE. Οι βασικές διαφορές έγκεινται στις οδηγίες για την πλήρη MTPE και αφορούν τις απαιτήσεις για το ύφος και την προσδοκώμενη ποιότητα του τελικού κειμένου, που εξαρτάται από τη χρήση και τον τύπο του κειμένου. Όπως προαναφέρθηκε, δεν υπάρχουν προτυποποιημένες οδηγίες για τη μεταφραστική επεξεργασία. Ο DePalma (2013) υποστηρίζει ότι οι πελάτες πρέπει να δίνουν τις οδηγίες στους παρόχους γλωσσικών υπηρεσιών για τη μερική και πλήρη MTPE πριν την ανάθεση μιας εργασίας.

Λόγω του κενού που υπάρχει στον τρόπο δημιουργίας οδηγιών στην MTPE, οι Gene και Guerrero (2022) προέβησαν σε μια ποιοτική έρευνα ως προς τον τρόπο με τον οποίο οι επαγγελματίες χρήστες και συγγραφείς οδηγιών MTPE καλύπτοντας τις προσδοκίες ως προς το περιεχόμενο, την έκταση και τη μορφή. Τα αποτελέσματα οδήγησαν στη σύνταξη ενός προτύπου για τη συγγραφή οδηγιών με την προοπτική ενός κοινού προτύπου οδηγιών MTPE για τους LSP και τους πελάτες. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, η καλύτερη μορφή αρχείου είναι Word ή PDF και η έκταση 1-2 σελίδες. Το περιεχόμενο πρέπει να καλύπτει τα επίπεδα της MTPE, τους κανόνες και τον σκοπό, μαζί με τη διαθεσιμότητα γλωσσαρίου.

vi. Η μέτρηση του φόρτου

Ο γνωσιακός φόρτος αποτελεί θέμα μείζονος ενδιαφέροντος στην έρευνα της MTPE, διότι αποτελεί, μαζί με την παραγωγικότητα, τους πιο σημαντικούς δείκτες για το εάν η MTPE είναι πιο αποτελεσματική από τη MT. Σχετική έρευνα είναι αυτή των Lacruz et al. (2014) επιθυμούσαν να βρουν ένα μέτρο για τη γνωσιακή ζήτηση στην έρευνά τους, δηλαδή τη ζήτηση που καθορίζεται από το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο αντί του γνωσιακού φόρτου που πραγματικά απαιτείται από κάθε μεταφραστή μετά τη MT. Για να επιτύχουν αυτούς τους στόχους, χρησιμοποίησαν μια σειρά από μετρήσεις, συμπεριλαμβανομένων της διάρκειας της MTPE, του πλήθους των διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν στο κείμενο, και της συχνότητας αλλαγών μεταξύ της πληκτρολόγησης και του ποντικιού, μεταξύ άλλων. Η μελέτη εστιάζει στη χρησιμότητα του ποσοστού παύσης για τον γνωσιακό φόρτο. Εξετάζει τη σχέση μεταξύ του πραγματικού φόρτου της MTPE, συμπεριλαμβανομένων των χρονικών, τεχνικών και γνωσιακών πτυχών (η τελευταία μετρήθηκε με δεδομένα οφθαλμικής ιχνηλάτησης). Για αυτήν τη μελέτη απαιτήθηκαν τρία στάδια και δύο ομάδες. Η Ομάδα 1 περιλάμβανε έξι επαγγελματίες μεταφραστές που αρχικά έπρεπε να αξιολογήσουν δύο κείμενα ως προς το πόση προσπάθεια θα χρειαζόταν να μετεπεξεργαστούν τα μοναδικά τμήματα (Στάδιο 1). Μερικές εβδομάδες αργότερα, οι ίδιοι συμμετέχοντες έπρεπε να μετεπεξεργαστούν τα ίδια κείμενα (Στάδιο 2). Τέλος, φοιτητές με λίγη εμπειρία στην MTPE έκαναν επίσης MTPE στα κείμενα και καταγράφηκε επίσης ο χρονικός και τεχνικός φόρτος τους (Στάδιο 3). Επιπλέον, λάμβαναν ένδειξη που έδειχνε πόσο υψηλή ήταν η εκτιμώμενη προσπάθεια στο στάδιο 1 (πράσινο - χαμηλή προσπάθεια, κίτρινο - μεσαία προσπάθεια, κόκκινο - υψηλή προσπάθεια) για να μετρήσουν αν αυτή επηρεάζει την απόδοση στην MTPE. Τα κείμενα ήταν αποσπάσματα από τη Wikipedia γραμμένα σε γενική γλώσσα και μεταφράστηκαν από τα Αγγλικά στα Βραζιλιάνικα σε ένα διαδικτυακό εργαλείο MTPE στο διαδίκτυο. Οι συσχετίσεις μεταξύ των δεδομένων του συστήματος οφθαλμικής ιχνηλάτησης και του χρόνου υποδεικνύουν ότι μερικά τμήματα παρουσίασαν προβλήματα MTPE που απαιτούσαν χρονοβόρα λύση χωρίς να απαιτούν μια συγκεκριμένη ποσότητα επεξεργασίας στο κείμενο.

Ένας ελπιδοφόρος τομέας μελέτης έρευνας η εκτίμηση ποιότητας της μηχανικής μετάφρασης (*Machine Translation Quality Estimation*, MTQE), καθώς αυτή εξετάζει τον προσδιορισμό της ποιότητας μιας αυτόματης μετάφρασης και, έμμεσα, τον βαθμό δυσκολίας της MTPE. Ωστόσο, η επίδρασή της στις ροές εργασίας της μετάφρασης και στον νοητικό φόρτο των μεταφραστών χρήζει περαιτέρω διερεύνησης. Αναφέρονται εδώ τα αποτελέσματα μιας έρευνας των Parra Escartín et al. (2017) με επαγγελματίες μεταφραστές σε εργασίες MTPE

με χρήση MTQE. Για να αξιολογηθεί ο νοητικός φόρτος των μεταφραστών, μετράται η παραγωγικότητά τους τόσο σε χρονικό όσο και σε τεχνικό φόρτο (πληκτρολόγηση) σε τρεις διαφορετικές περιπτώσεις: μετάφραση εξαρχής, MTPE χωρίς χρήση MTQE και MTPE με MTQE. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η πληροφορία της MTQE μπορεί να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της MTPE και να μειώσει τον νοητικό φόρτο των μεταφραστών. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα σε περιπτώσεις χαμηλής ποιότητας μηχανικής μετάφρασης.

Στην έρευνα του Volkan (2022) για τον τεχνικό και χρονικό φόρτο της MTPE σε σύγκριση με την επιμέλεια και τη μετάφραση εξαρχής, γίνεται αναφορά στην έρευνα του Yamada (2019), της οποίας το εύρημα ήταν ότι οι φοιτητές-μεταφραστές έτειναν να διορθώνουν λιγότερα λάθη όταν εργάζονταν με την NMT λόγω της ικανότητας της μηχανικής μετάφρασης να παράγει πιο γραμματικά ορθές μεταφράσεις με λιγότερο εμφανή τα λάθη.

Στην έρευνα της Koponen (2012) παρουσιάζεται ένα πείραμα που στοχεύει στη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ του τεχνικού φόρτου MTPE και του γνωσιακού φόρτου MTPE, συγκρίνοντας περιπτώσεις όπου η απόσταση επεξεργασίας και μια χειροκίνητη βαθμολογία που αντικατοπτρίζει την αντιληπτή προσπάθεια διαφέρουν. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι ένας από τους παράγοντες που επηρεάζουν περισσότερο την αντίληψη της αναγκαιότητας της MTPE σχετίζεται με την έκταση του τμήματος: τα μεγάλα τμήματα γίνονται αντιληπτά ως απαιτητικά και, συνεπώς, λαμβάνουν χαμηλές βαθμολογίες, ακόμα κι όταν ο πραγματικός αριθμός των επεξεργασιών αποδεικνύεται μικρός. Αυτό υποδηλώνει ότι η έκταση της πρότασης επηρεάζει τη τον γνωσιακό φόρτο που απαιτείται για τον εντοπισμό σφαλμάτων και τον σχεδιασμό των διορθώσεων.

Στους Gaspari et al. (2014), γίνεται παραπομπή στην έρευνα των Plitt και Masselot (2010) οι οποίοι αναφέρουν ένα τεστ παραγωγικότητας που διεξήχθη σε βιομηχανικό περιβάλλον συγκρίνοντας τη MT ακολουθούμενη από MTPE με την παραδοσιακή ανθρώπινη μετάφραση. Παρατήρησαν ότι η MT βοήθησε τους μεταφραστές να βελτιώσουν σημαντικά την παραγωγικότητά τους: η MT ακολουθούμενη από MTPE αύξησε την παραγωγικότητα κατά μέσο όρο κατά 74%, με αποτέλεσμα να μειωθεί ο χρόνος μετάφρασης κατά 43%. Ο Zhechev (2012) πραγματοποίησε ένα τεστ παραγωγικότητας MTPE χρησιμοποιώντας περιβάλλον MTPE σε CAT στην Autodesk για εννέα ζεύγη γλωσσών και επίσης παρατήρησε ότι η MT ακολουθούμενη από MTPE οδηγεί σε σημαντικά οφέλη παραγωγικότητας σε σύγκριση με τη μετάφραση από την αρχή (ποσοστό που κυμαίνεται από 37% έως 92%, ανάλογα με το ζεύγος γλωσσών).

Οι Läubli et al. (2013) αναφέρουν πειράματα που διεξήχθησαν σε ένα πραγματικό περιβάλλον μετάφρασης και καταλήγουν ότι η MTPE οδήγησε σε σημαντική μείωση του

χρονικού φόρτου. Οι Tatsumi και Roturier (2010) μελέτησαν τη συσχέτιση μεταξύ των χαρακτηριστικών του κειμένου αφετηρίας και των επιπτώσεων τους στον τεχνικό και χρονικό φόρτο της MTPE σε ένα μικρό σύνολο δεδομένων από Αγγλικά προς Ιαπωνικά. Παρατήρησαν έντονη συσχέτιση μεταξύ της πολυπλοκότητας και της ασάφειας του Systran και της τεχνικής προσπάθειας της MTPE και μέτρια συσχέτιση μεταξύ του βαθμού γνωσιακού φόρτου του Acrolinx και του χρονικού φόρτου MTPE.

vii. Επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων

Σύμφωνα με τους Gonzalez-Davies et al. (2005) η στρατηγική ικανότητα των μεταφραστών μπορεί να εκτιμηθεί με τη μέτρηση της επίγνωσής τους για προβλήματα και την ικανότητά τους να επιτύχουν τους στόχους επικοινωνίας διορθώνοντας λάθη στη μετάφραση (Maria Piotrobka 1998: 210).

Σύμφωνα με την πεποίθηση ότι η σαφής διδασκαλία μπορεί να βελτιώσει την ικανότητα των φοιτητών και τη θέση του Kussmaul που αναφέρει ότι οι μεταφραστές πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους στρατηγικές για τη λήψη αποφάσεων και για την αξιολόγηση του τελικού προϊόντος, με αυτές τις μακρο-στρατηγικές και μικρο-στρατηγικές, όπως τις ονομάζει ο Hönig να μπορούν να διδαχθούν και να αποτελούν μέρος ενός προγράμματος εκπαίδευσης στη μετάφραση (1995: 32), σχεδιάστηκε ένα μέσο για τους φοιτητές που να καθιστά ορατές τις διεργασίες μετάφρασης και σκέψης τους: γραπτά πρωτόκολλα (*Written Protocols*, WP). Αυτά τα πρωτόκολλα αποδείχθηκαν αποτελεσματικά για να βελτιώσουν την επίγνωση των φοιτητών σε σχέση με τη σκέψη τους και την εξέλιξή τους στην απόκτηση μεταφραστικής ικανότητας, η οποία ήταν ξεκάθαρα παρακινητική και θετική κίνηση για αυτούς. Αυτά τα WP σχεδιάστηκαν για να περιλαμβάνουν τις ικανότητες της λήψης αποφάσεων και της αιτιολόγησης.

Μια άλλη προσέγγιση των Araya Medel et al. (2023) περιλάμβανε έρευνα και ποιοτικό ερωτηματολόγιο για να διαπιστωθεί εάν και σε ποιον βαθμό οι εκπαιδευόμενοι αντιλαμβάνονται την παιδαγωγική προσέγγισή τους και το Δέντρο Μεταφραστικών Προβλημάτων (*Translation Problems Tree*, TPT) ως χρήσιμα για την επίλυση προβλημάτων μετάφρασης, τη μείωση των λαθών στις εργασίες μετάφρασης, την αναστοχαστική ανάλυση της μεταφραστικής διαδικασίας και την αύξηση των γνώσεών τους για τη μετάφραση. Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την έρευνα σχετικά με το Δέντρο Μεταφραστικών Προβλημάτων (TPT) υποδηλώνουν τα ακόλουθα κύρια σημεία:

- *Συνολικά θετική αντίληψη*: Η πλειοψηφία των εκπαιδευόμενων (86%) συμφωνεί ή συμφωνεί πλήρως ότι το TPT είναι χρήσιμο. Αυτό το συμπέρασμα

υποστηρίζεται όχι μόνο από τα ποσοτικά δεδομένα της έρευνας αλλά και από ποιοτικές απαντήσεις που υποδεικνύουν ομόφωνα θετική ανταπόκριση στη χρησιμότητα και το ενδιαφέρον του TPT.

- *Διαφορές στην αντίληψη*: Υπάρχουν παραλλαγές στην αντίληψη των εκπαιδευόμενων για τη χρησιμότητα του TPT για διαφορετικές πτυχές της μετάφρασης. Για παράδειγμα, ενώ όλοι οι εκπαιδευόμενοι συμφωνούν για τον ρόλο του TPT στη μείωση των λαθών, υπάρχουν διαφορές στην έμφαση μεταξύ των εργασιών πριν από και μετά τη μετάφραση. Η χρήση πριν από τη μετάφραση θεωρείται πιο αποτελεσματική για την επίλυση προβλημάτων, ενώ η χρήση μετά τη μετάφραση είναι πιο επωφελής για την αναστοχαστική ανάλυση.
- *Αναστοχαστική ανάλυση και επίλυση προβλημάτων*: Το TPT φαίνεται ιδιαίτερα αποτελεσματικό στην επίλυση προβλημάτων. Αυτό το εύρημα υποδηλώνει ότι η ενσωμάτωση ασκήσεων TPT στα μαθήματα μετάφρασης μπορεί να οδηγήσει σε βελτιώσεις τόσο στην ποιότητα των μεταφράσεων όσο και στη συνολική εκπαιδευτική εμπειρία.

Σε αυτήν την προσέγγιση, βασίστηκαν οι ασκήσεις που δόθηκαν στους μεταφραστές για την ατομική και ομαδική εργασία πάνω στην επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων.

viii. Αξιολόγηση μηχανικής μετάφρασης και ποιότητα

Οι Nunes Vieira et al. (2019) διερεύνησαν τη συσχέτιση μεταξύ της ποιότητας των μετεπεξεργασμένων κειμένων και της διαδικασίας MTPE. Παρατήρησαν ότι για την υψηλή ποιότητα μηχανικής μετάφρασης, η ροή του προϊόντος μπορεί να μειωθεί εάν πραγματοποιηθούν υπερβολικά πολλές επεξεργασίες. Επιπροσθέτως, παρατηρήθηκε ότι ο αριθμός των παύσεων στο κείμενο (ο οποίος συσχετίζεται με τον χρόνο MTPE) είχε συνολικά αρνητική σχέση τόσο με τη ροή όσο και με την επάρκεια του μετεπεξεργασμένου προϊόντος. Από πρακτικής άποψης, τα παραπάνω αποτελέσματα υποδεικνύουν επίσης ότι η συμπεριφορά της MTPE είναι ένα καλύτερο προγνωστικό στοιχείο της ποιότητας των μετεπεξεργασμένων κειμένων σε σύγκριση με τα ατομικά χαρακτηριστικά των μεταφραστών. *Το μόνο στοιχείο του προφίλ των μεταφραστών που είχε σημαντική επίδραση στην ποιότητα των μετεπεξεργασμένων κειμένων ήταν η γλωσσική επάρκεια στη γλώσσα προέλευσης, η οποία δεν είναι έκπληξη ότι σχετίζεται με την επάρκεια των μετεπεξεργασμένων προτάσεων*. Αυτό υποδηλώνει ότι αν οι ενέργειες των μετεπεξεργαστών τεθούν στο επίκεντρο, αντί για το εκπαιδευτικό ή

επαγγελματικό τους προφίλ, αυτό μπορεί να είναι μια πιο ελπιδοφόρα προσέγγιση για τη μελέτη της απόδοσης της MTPE. Επιπροσθέτως, ο αριθμός των επεξεργασιών που εφαρμόζονται στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο πρέπει να διατηρείται στο απόλυτο ελάχιστο που απαιτείται για να βελτιωθεί η μετάφραση στο επιθυμητό επίπεδο, καθώς η αποτυχία εκπλήρωσης αυτής της συνθήκης ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά την ποιότητα του προϊόντος. Αυτό διαπιστώθηκε ιδιαίτερα όταν οι επεξεργασίες ήταν υπερβολικές και η ποιότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου ήταν ήδη υψηλή. Δεύτερον, οι επεξεργασίες που πραγματοποιούνται σε μικρά χρονικά διαστήματα συσχετίζονται με υψηλά επίπεδα αποτελεσματικότητας στην MTPE, το οποίο, σύμφωνα με την έρευνα στον τομέα της λήψης αποφάσεων και της γνωσιακής ψυχολογίας, ερμηνεύεται εδώ ως ένδειξη ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στα πιθανά οφέλη των αυτόματων διεργασιών.

Στην έρευνα των Koponen et al (2017) η MTPE τεχνικών μεταφράσεων έχει γίνει μια όλο και πιο συνηθισμένη πρακτική στον τομέα της μετάφρασης τα τελευταία χρόνια. Η έρευνα έχει εξετάσει, μεταξύ άλλων θεμάτων, τους τύπους λαθών που διορθώνονται από τους μετεπεξεργαστές, αλλά λιγότερη έμφαση έχει δοθεί στις διορθώσεις και στον τρόπο που αντικατοπτρίζουν τα λάθη της μηχανικής μετάφρασης. Η Koponen έκανε μια πιλοτική έρευνα ανάλυσης των διορθώσεων που πραγματοποίησαν πέντε φοιτητές κατά την εργασία MTPE. Αναλύεται η ορθότητα και η αναγκαιότητα των διορθώσεων. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι, ενώ οι περισσότερες διορθώσεις που πραγματοποιήθηκαν στην εργασία είναι σωστές, ένα σημαντικό ποσοστό τους (34%) είναι περιττές. Τα ευρήματα υποδηλώνουν ότι συγκεκριμένοι τύποι διορθώσεων, όπως οι αλλαγές στη σειρά των λέξεων και οι διαγραφές προσωπικών αντωνυμιών, είναι γενικά περιττοί για το ζεύγος Αγγλικά προς Φινλανδικά. Η ποιότητα ερευνήθηκε σε δύο διαστάσεις: την ορθότητα και την αναγκαιότητα των διορθώσεων. Τα ευρήματα αυτής της πιλοτικής μελέτης παρέχουν χρήσιμα σημεία εκκίνησης.

Η έρευνα των Castilho et al. (2017b) αναφέρεται σε μια συγκριτική αξιολόγηση της μηχανικής μετάφρασης με PBSMT και NMT για τέσσερα ζεύγη γλωσσών, χρησιμοποιώντας το εργαλείο PET. Τα αποτελέσματα δείχνουν μια προτίμηση για την NMT σε όλα τα ζεύγη γλωσσών, κείμενα και μήκη τμημάτων. Παρά το γεγονός ότι λιγότερα τμήματα απαιτούν MTPE όταν χρησιμοποιείται η NMT, ειδικά λόγω του μικρότερου αριθμού μορφολογικών σφαλμάτων, δεν εντοπίστηκε σημαντική βελτίωση στην απόδοση της MTPE σε επίπεδο εγγράφου στην NMT σε σύγκριση με την PBSMT.

Η έρευνα των Stasimioti et al. (2021) διερευνά την αντίληψη τόσο έμπειρων όσο και νέων μεταφραστών απέναντι στην MTPE, συγκρίνει τον τεχνικό, χρονικό και γνωσιακό φόρτο που καταβάλλουν οι έμπειροι μεταφραστές κατά την πλήρη MTPE με τον φόρτο που

καταβάλλουν οι νέοι μεταφραστές, εστιάζοντας στο ζεύγος γλωσσών Αγγλικά προς Ελληνικά και στη διερεύνηση της ποιότητας. Τα ευρήματα αποκαλύπτουν μια πιο αρνητική στάση των έμπειρων μεταφραστών απέναντι στην ΜΤ σε σύγκριση με τους νέους μεταφραστές και μια πιο πρακτική προσέγγιση στην ΜΤΡΕ. Ωστόσο, η πιο θετική στάση των νέων μεταφραστών δεν φαίνεται να επηρεάζει θετικά τον χρονικό και γνωσιακό φόρτο που καταβάλλουν. Τέλος, οι έμπειροι μεταφραστές έχουν τάση να διορθώνουν υπερβολικά το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο, κάνοντας έτσι περισσότερες περιττές επεξεργασίες. Ειδικότερα, οι έμπειροι μεταφραστές έχουν χαμηλότερο χρονικό και γνωσιακό φόρτο σε αντίθεση με τους νέους μεταφραστές. Από την άλλη πλευρά, ο τεχνικός φόρτος φαίνεται να μειώνεται στην περίπτωση των νέων μεταφραστών. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν αναδιατυπώνουν επαρκώς το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο, καθώς είναι διστακτικοί να αλλάξουν τη μορφή των λέξεων, τη σειρά των λέξεων και τη σύνταξη του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και δεν αντιμετωπίζουν το περιεχόμενο με κριτική σκέψη, αφήνοντας έτσι σφάλματα στο επεξεργασμένο κείμενο. Αυτά τα ευρήματα έχουν αρκετές επιπτώσεις στην εκπαίδευση των μεταφραστών και την συνεχή επαγγελματική τους εξέλιξη, καθώς δείχνουν την ανάγκη για μια διαφορετική προσέγγιση κατά τον σχεδιασμό και την παροχή μαθημάτων στην ΜΤΡΕ. Η εκπαίδευση των έμπειρων μεταφραστών πρέπει να στοχεύει στο να τους βοηθήσει να εκτιμήσουν τα οφέλη της μηχανικής μετάφρασης και της ΜΤΡΕ και να αναπτύξουν μια πιο θετική στάση απέναντι σε αυτές. Επιπροσθέτως, η εκπαίδευσή τους πρέπει να στοχεύει στο να τους βοηθήσει να αποφεύγουν την υπερεπεξεργασία του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω εκτενών πρακτικών ασκήσεων, οι οποίες επικεντρώνονται στην αναγνώριση των σφαλμάτων που απαιτούν διόρθωση, ανάλογα με τις διατάξεις ΜΤΡΕ που δίνονται, δηλαδή για πλήρη ή μερική ΜΤΡΕ. Η εκπαίδευση των νέων μεταφραστών, από την άλλη πρέπει να στοχεύει στο να τους βοηθήσει να αποφεύγουν την ανεπαρκή διόρθωση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου. Ο βασικός περιορισμός αυτής της έρευνας αφορά στη χαμηλή οικολογική εγκυρότητα της μελέτης, δηλαδή στο γεγονός ότι τα πειράματα πραγματοποιήθηκαν σε μια «τεχνητή», πειραματική κατάσταση αντί για μια «φυσική», πραγματική κατάσταση.

Συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να εκτελέσουν τις εργασίες σε ένα ερευνητικό ίδρυμα, το Hubic Lab στην Αθήνα, δηλαδή σε ένα περιβάλλον που διαφέρει από το συνηθισμένο εργασιακό τους περιβάλλον. Δεν μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν κανένα εργαλείο ή πόρο κατά τη διάρκεια των εργασιών ΜΤΡΕ, δηλαδή δεν μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν διαδικτυακούς ή εκτός σύνδεσης πόρους, όπως λεξικά, βάσεις ορολογίας, παράλληλα κείμενα κ.λπ., ενώ δεν εργάστηκαν σε περιβάλλον μεταφραστικής μνήμης. Τέλος,

η ανάλυση σφαλμάτων πραγματοποιήθηκε από έναν μόνο αναλυτή και το μέγεθος του δείγματος ήταν μικρό και αποτελούνταν μόνο από γυναίκες συμμετέχουσες. Η μελλοντική έρευνα προσανατολίζεται σε μεγαλύτερη οικολογική εγκυρότητα και μια πιο περιεκτική και διακριτική ανάλυση των επεξεργασιών που πραγματοποιούν οι μεταφραστές, για την κατανόηση των γνωσιακών μηχανισμών της απόδοσής τους και των διαφορών μεταξύ των έμπειρων και των νέων μεταφραστών, αλλά και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

4.4 Η παρακολούθηση της παραγωγής κειμένου ως μεθοδολογία έρευνας

Σύμφωνα με την O'Brien (2006), η παρακολούθηση της παραγωγής κειμένου μπορεί να κατανοηθεί ως η καταγραφή και ανάλυση δεδομένων σχετικά με τον τρόπο παραγωγής ενός κειμένου από έναν μεταφραστή. Κατά την έρευνα υπάρχουν τρεις κύριοι περιορισμοί σύμφωνα με τους Aziz et al. (2012) στα περιβάλλοντα ΜΤΡΕ: η περιορισμένη διαθεσιμότητα και ευελιξία, καθώς και η έλλειψη αναλυτικών στατιστικών στοιχείων από τις εργασίες ΜΤΡΕ. Τα περισσότερα εργαλεία είναι εμπορικά, και διαθέσιμα μόνο στο πλαίσιο της διανομής προϊόντων. Η παρουσίαση του εργαλείου που ακολουθεί βασίζεται στην εργασία των Aziz et al. (2012).

Το εργαλείο χρησιμοποιήθηκε σε έρευνες σχετικά με το πεδίο έρευνας της γράφουσας και ενδεικτικά περιγράφονται ακολούθως δύο από αυτές;

Στην έρευνα των Vieira et al. (2019), οι συμμετέχοντες πραγματοποίησαν εργασίες στο εργαλείο ΜΤΡΕ (PET) σε έναν υπολογιστή που ήταν συνδεδεμένος με οφθαλμικό ιχνηλάτη Tobii X120. Τους ζητήθηκε να ολοκληρώσουν την εργασία στο ελάχιστο δυνατό χρόνο, με στόχο τελικά κείμενα υψηλής ποιότητας και να μη συμβουλεύονται εξωτερικές πηγές κατά τη διάρκεια της εργασίας. Ωστόσο, πριν από κάθε συνεδρία μετεπεξεργασίας, οι συμμετέχοντες διάβαζαν μια ενημερωτική περιγραφή του θέματος των κειμένων προς επεξεργασία. Μετά την επιβεβαίωση κάθε πρότασης, οι συμμετέχοντες αξιολογούσαν τον υποκειμενικό γνωσιακό φόρτο χρησιμοποιώντας μια κλίμακα που χρησιμοποιείται ευρέως για τη μέτρηση του νοητικού φόρτου στην εκπαιδευτική ψυχολογία. Η κλίμακα κυμαίνεται από 1 («πολύ, πολύ χαμηλή νοητική προσπάθεια») έως 9 («πολύ, πολύ υψηλή νοητική προσπάθεια») (Paas 1992).

Για τη μελέτη των Parra Escartín et al. (2017) στην οποία έγινε χωριστή αναφορά στην Ενότητα 4.3.6 χρησιμοποιήθηκε το PET ως εργαλείο ΜΤΡΕ. Ζητήθηκε από όλους τους μεταφραστές να συμπληρώσουν ερωτηματολόγια πριν και μετά την εκτέλεση της εργασίας για την απόκτηση μιας πιο προσωπικής άποψης για τους μεταφραστές και τα εργαλεία ΜΤΡΕ. Οι απαντήσεις υποδηλώνουν ότι ενώ όλοι οι μεταφραστές επικρότησαν τις προτάσεις της

μηχανικής μετάφρασης, όλοι βρήκαν παράλληλα δύσκολο να πλοηγηθούν στο εργαλείο MTPE, κάτι που μπορεί να έχει επηρεάσει τόσο τα αποτελέσματά τους όσο και τις απόψεις τους για την MTQE. Επίσης, οι ερευνητές εξέτασαν τον χρόνο και τον αριθμό των πλήκτρων που πατήθηκαν, καθώς και την ποιότητα της MTPE σε διάφορα επίπεδα ποιότητας MTQE. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η καλή εκτίμηση ποιότητας βελτίωσε συνεπώς την απόδοση των μεταφραστών σε όλα τα επίπεδα. Επιπλέον, παρατηρήθηκε μείωση του αριθμού των πλήκτρων που χρησιμοποιήθηκαν στην MTPE όσο η ποιότητα του MTQE αυξανόταν. Αυτό υποδεικνύει ότι ακόμα και μια χαμηλή MTQE φαίνεται να είναι καλύτερη βοήθεια από το να μην υπάρχει καθόλου MTQE, τουλάχιστον όσον αφορά στον τεχνικό φόρτο της MTPE.

4.4.1 Περιγραφή του PET

Στην παρούσα έρευνα χρησιμοποιείται το ερευνητικό, μη εμπορικό, εργαλείο PET (Aziz et al., 2012) ως εργαλείο MTPE. Όπως και άλλα εργαλεία CAT, το PET παρέχει ένα εύχρηστο περιβάλλον εργασίας χρήστη που διευκολύνει τόσο τη μετάφραση όσο και την MTPE. Επιπροσθέτως, το εργαλείο καταγράφει αρκετά στατιστικά στοιχεία όπως οι πιέσεις πλήκτρων και ο χρόνος που απαιτείται για την εκτέλεση της μετάφρασης, τα οποία είναι πολύ σημαντικά για την παρούσα έρευνα.

Παρόλο που το PET είναι απίθανο να χρησιμοποιηθεί σε μια πραγματική κατάσταση MTPE, είναι ιδανικό για την έρευνα. Το εργαλείο είναι ανοικτού κώδικα και γραμμένο σε Java. Ενώ άλλα εμπορικά εργαλεία θα προτιμούνταν από τους μεταφραστές λόγω της εξοικείωσης και της ευκολίας χρήσης, αυτά τα εργαλεία δεν θα επέτρεπαν τον ίδιο βαθμό ευελιξίας και προσαρμογής όπως το PET.

Η επιλογή του PET[28] έγινε με το κριτήριο του ότι είναι ένα εργαλείο CAT που παρέχει ένα περιβάλλον εργασίας χρήστη που διευκολύνει την MTPE και τη μετάφραση κειμένων καθώς ενσωματώνει οποιοδήποτε σύστημα μηχανικής μετάφρασης στη ροή εργασίας της ανθρώπινης μετάφρασης. Το PET καταγράφει τις δραστηριότητες των μεταφραστών κατά τη χρήση του εργαλείου σε επίπεδο πρότασης, αποθηκεύοντας πληροφορίες όπως ο χρόνος που χρειάστηκε για την ολοκλήρωση της μετάφρασης, ο αριθμός των προσπαθειών, ο αριθμός των πλήκτρων που απαιτήθηκαν για τη μετάφραση, και ακόμα και τον τύπο των πλήκτρων που χρησιμοποιήθηκαν. Έχει επίσης τη δυνατότητα εφαρμογής προσαρμόσιμων βαθμολογιών ποιότητας και υπολογισμού της απόστασης επεξεργασίας με βάση το πρωτότυπο και τη

[28] https://github.com/wilkeraziz/PET

μετεπεξεργασμένη έκδοσή του. Επιπροσθέτως, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να ορίσει περιορισμούς σε μια εργασία MTPE, όπως τον μέγιστο χρόνο MTPE σε επίπεδο πρότασης.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τρεις σκοπούς: i. για τη συλλογή δεδομένων MTPE προς σύγκριση διαφορετικών συστημάτων μηχανικής μετάφρασης και τη σύγκριση της MTPE με τη μετάφραση από την αρχή, ii. για τη συλλογή δεδομένων MTPE προς χρήση ως δεδομένα εκπαίδευσης για την ανάπτυξη και σύγκριση μοντέλων πρόβλεψης της ποιότητας της μετάφρασης και iii. για τη συλλογή δεικτών φόρτου, ποιότητας και αξιολόγησης μηχανικής μετάφρασης, με τον τελευταίο να είναι ο σκοπός χρήσης του στην παρούσα έρευνα.

Για τη μετάφραση, το περιβάλλον εργασίας εμφανίζει τα κείμενα αφετηρίας και αφίξεως σε δύο στήλες. Η αριστερή στήλη είναι για την οπτικοποίηση του κειμένου αφετηρίας και η δεξιά στήλη επιτρέπει την επεξεργασία της μετάφρασής του. Για τη μετάφραση, η δεξιά στήλη είναι κενή. Η μονάδα κειμένου που πρέπει να μεταφραστεί καθορίζεται στο αρχείο εισόδου: μπορεί να είναι μια πρόταση, μια παράγραφος, μια φράση ή ένα κείμενο οποιουδήποτε μήκους. Μία μονάδα κειμένου μεταφράζεται κάθε φορά και η πλοήγηση επιτυγχάνεται με τη γραμμή πλοήγησης. Για την ενεργή μονάδα εμφανίζονται σε επιπρόσθετο παράθυρο πρόσφατες πληροφορίες, όπως η αρχική μετάφραση, εναλλακτική μετάφραση από άλλο σύστημα μηχανικής μετάφρασης ή μια ανθρώπινη μετάφραση-αναφορά.

Μόλις ολοκληρωθεί μια μονάδα, εμφανίζεται ένα παράθυρο αξιολόγησης για να συλλέξει πρόσθετες πληροφορίες, στην περίπτωση της παρούσας έρευνας, ως προς την αναγκαιότητα MTPE, την ακρίβεια της μηχανικής μετάφρασης και τη δυσκολία της MTPE. Είναι δυνατή η εισαγωγή συνοδευτικών σχολίων σχετικά με την αξιολόγηση. Επιπροσθέτως, μια εργασία μπορεί να σταματήσει, να διακοπεί και να επανεκκινηθεί οποιαδήποτε στιγμή μετά την ολοκλήρωση μιας μονάδας. Δημιουργούνται ενδιάμεσα αρχεία και ο συνολικός χρόνος εργασίας υπολογίζεται από το άθροισμα του χρόνου επεξεργασίας των μονάδων.

Οι μεταφράστριες είχαν εμπειρία σε εργαλεία CAT από 1 έως 10 χρόνια και σε εργαλεία MTPE από 1 έως 5 χρόνια. Ωστόσο, καμία από τις μεταφράστριες δεν είχε χρησιμοποιήσει το PET πριν συμμετάσχει σε αυτό το πείραμα. Για τον λόγο αυτό, παρασχέθηκαν λεπτομερείς οδηγίες και ένα σύντομο βίντεο εν είδει εγχειριδίου χρήστη που περιλάμβανε τα βήματα για την έναρξη της χρήσης του εργαλείου. Με αυτές τις οδηγίες, έγινε μια προσπάθεια να εξοικειωθούν οι μεταφράστριες με το νέο εργαλείο πριν αρχίσουν να το χρησιμοποιούν. Έγινε ένας συνδυασμός της τροποποιημένης έκδοσης του PET με τις οδηγίες και τις προτάσεις που εστάλησαν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις μεταφράστριες. Καθώς ο φόρτος εργασίας προσομοίωνε μία ημέρα εργασίας για τον μέσο μεταφραστή, ζητήθηκε από τις συμμετέχουσες να ολοκληρώσουν την εργασία τους σε μια ώρα της ημέρας

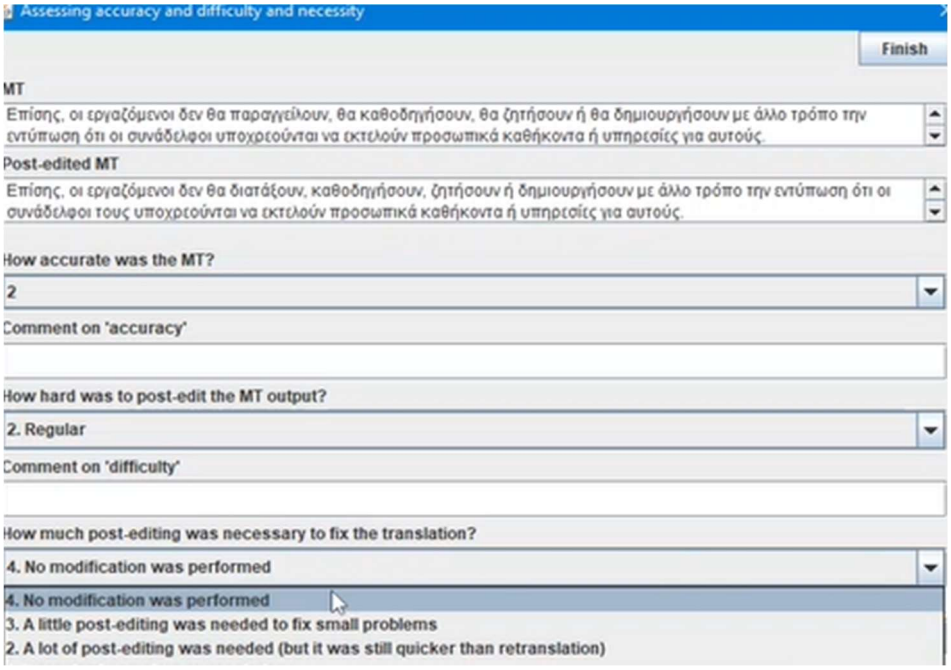
κατά την οποία δεν θα χρειαζόταν να διακόψουν την εργασία τους για να είναι δυνατή η καταμέτρηση του χρόνου. Δεν υπήρχε αμοιβή για τις μεταφράστριες ούτε και χρονικός περιορισμός σε ώρες για την ολοκλήρωση της εργασίας.

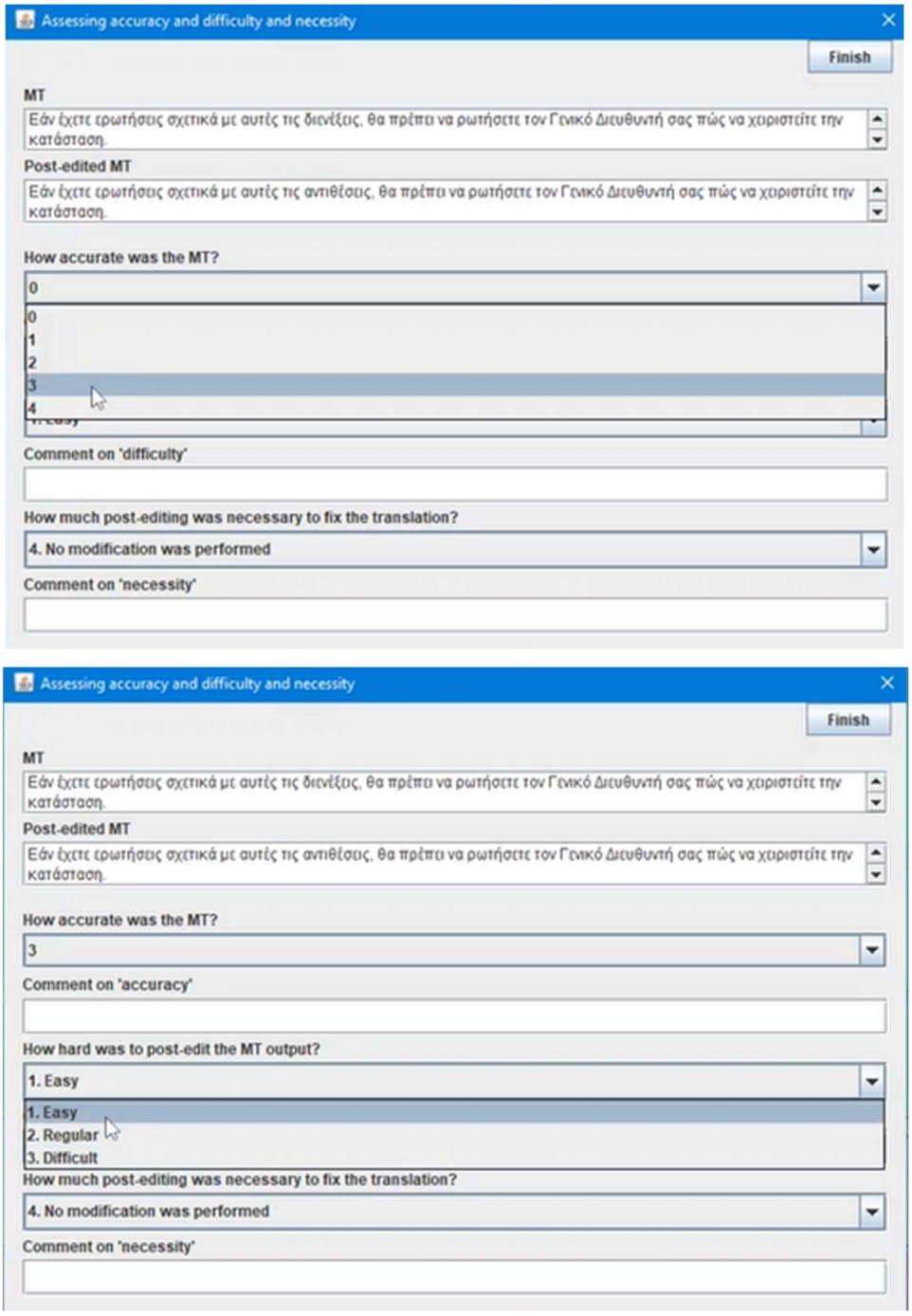

Employees will not order or request their fellow employees to act in a manner inconsistent with the rules of conduct for employees established by the Company, or in an unlawful or otherwise improper manner.	Οι εργαζόμενοι δεν θα διατάξουν ούτε θα ζητήσουν από τους συναδέλφους τους να ενεργήσουν με τρόπο που δεν συνάδει με τους κανόνες συμπεριφοράς των εργαζομένων που έχει θεσπίσει η Εταιρεία ή με παράνομο ή άλλως ακατάλληλο τρόπο.
Employees will also not order, instruct, request or otherwise create the impression that fellow employees are required to perform personal errands or services for them.	Επίσης, οι εργαζόμενοι δεν θα διατάξουν, καθοδηγήσουν, ζητήσουν ή δημιουργήσουν με άλλο τρόπο την εντύπωση ότι οι συνάδελφοι τους υποχρεούνται να εκτελούν προσωπικά καθήκοντα ή υπηρεσίες για αυτούς.
Employees may be responsible for the preparation of accurate documentation relating to, among other things, employment matters, when requested by the hotel.	Οι εργαζόμενοι ενδέχεται να χρειαστεί να προετοιμάσουν ακριβή έγγραφα που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με θέματα απασχόλησης, όταν ζητηθεί από το ξενοδοχείο.
At an employee's request, the Director of Human Resources will assist with preparing the documentation.	Κατόπιν αιτήματος υπαλλήλου, ο Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού θα βοηθήσει στην προετοιμασία της τεκμηρίωσης.
Employees should conduct themselves in accordance with this Code and seek to avoid even the appearance of improper behaviour.	**Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να συμπεριφέρονται σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και να επιδιώκουν να αποφεύγουν ακόμη και την εμφάνιση ανάρμοστης συμπεριφοράς.**
If a law conflicts with this Code, employees must comply with the law.	Εάν ένας νόμος έρχεται σε αντίθεση με αυτόν τον Κώδικα, οι εργαζόμενοι πρέπει να συμμορφώνονται με το νόμο.
If a local custom or policy conflicts with this Code, employees should comply with this Code.	Εάν ένα τοπικό έθιμο ή πολιτική έρχεται σε αντίθεση με αυτόν τον Κώδικα, οι εργαζόμενοι θα πρέπει να συμμορφώνονται με αυτόν τον Κώδικα.

Εικόνα 21: Απεικόνιση του περιβάλλοντος εργασίας

Το PET καταγράφει όλες τις ενέργειες που πραγματοποιούν οι μεταφραστές. Το αρχείο εισαγωγής είναι ένα XML και το αποτέλεσμα μιας εργασίας οργανώνεται ως αντικείμενο επισημείωσης ανά μονάδα. Αυτό το αντικείμενο περιλαμβάνει την τελική μετάφραση, τους δείκτες φόρτου που λαμβάνονται κατά τη μετάφραση/επεξεργασία και οποιαδήποτε πρόσθετη αξιολόγηση. Αν επιτρέπονται περισσότερες από μία επεξεργασίες της ίδιας μονάδας, θα υπάρχει μια λίστα επισημειώσεων με σφραγίδες αναθεώρησης στο αρχείο εξαγωγής. Αυτή η λειτουργία χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα.

Εικόνα 22: Απεικόνιση των ενσωματωμένων ερωτηματολογίων δυσκολίας, αναγκαιότητας και ακρίβειας

Όλες οι ενέργειες που πραγματοποιούν οι μεταφραστές αποθηκεύονται σε ένα αρχείο XML το οποίο μπορεί κατόπιν να χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση της διαδικασίας μετάφρασης. Με τη χρήση διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών (*Application Programming Interface*, API) είναι δυνατή η προσθήκη νέων χαρακτηριστικών στο PET που επιτρέπουν την προσαρμογή μιας εργασίας, για παράδειγμα ο περιορισμός χρόνου ανά μονάδα. Αυτή η δυνατότητα δεν χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα. Το PET μπορεί να καταγράψει πληροφορίες αναθεώρησης, δηλαδή παρακολουθεί τον αριθμό των φορών που ένας μεταφραστής επιστρέφει και μεταφράζει εκ νέου μια πρόταση ή ένα τμήμα μιας πρότασης.

Αυτές οι πληροφορίες χρησιμοποιήθηκαν στην παρούσα έρευνα. Το PET παρέχει ενσωματωμένους δείκτες φόρτους και τύπους αξιολόγησης.

Ανακεφαλαιωτικά, στην παρούσα έρευνα λήφθηκαν από το PET οι εξής πληροφορίες ως δείκτες φόρτου και αξιολόγησης:

- *Χρόνος επεξεργασίας*: χρόνος που δαπανάται για τη μετάφραση ή επεξεργασία μιας μονάδας.
- *Χρόνος αξιολόγησης*: χρόνος που δαπανάται για την αξιολόγηση μιας μονάδας (ποιότητα, φόρτος, αναγκαιότητα, δυσκολία κ.λπ.).
- *Αριθμός αναθεωρήσεων*: πόσες επισκέψεις αναθεώρησης είχε η ίδια μονάδα με τους αντίστοιχους χρόνους.
- *Πληκτρολόγηση*: αριθμός των πλήκτρων που πατήθηκαν κατά τη μετάφραση με ομαδοποίηση ανά είδος πλήκτρων (διαγραφή, αλφαριθμητικά κ.λπ.).
- *Ενσωματωμένα ερωτηματολόγια*: πληροφορίες για την αναγκαιότητα, την ακρίβεια και τη δυσκολία μιας μονάδας.

Ο χρόνος, ένας από τους σημαντικότερους δείκτες που συλλέγονται από το εργαλείο, υπολογίζεται από τη στιγμή του κλικ στο πλαίσιο-στόχο της μονάδας μέχρι τη στιγμή που ολοκληρώνεται η εργασία (είτε γίνεται κλείσιμο της εργασίας είτε πάτημα του κουμπιού πλοήγησης «Επόμενο»).

Για τη χρήση και την ανάλυση των δεδομένων του PET, απαιτούνται γνώσεις προγραμματισμού, καθώς η εγκατάσταση και οι ρυθμίσεις του εργαλείου χρειάζονται καθοδήγηση από προγραμματιστή και η εξαγωγή των αρχείων σε μορφή τέτοια ώστε να αναλυθούν τα δεδομένα, εν προκειμένω σε μορφή υπολογιστικών φύλλων, χρειάζεται γνώσεις γλώσσας προγραμματισμού Python.

Για την ανάλυση των δεδομένων της παρούσας διατριβής, με χρήση γλώσσας προγραμματισμού εξήχθησαν και δημιουργήθηκαν με τα δεδομένα που ελήφθησαν από το εργαλείο, δύο υπολογιστικά φύλλα με τις εξής στήλες: α) αντιπαραβολή πρωτοτύπου, μετάφρασης αναφοράς, μηχανικής μετάφρασης με παρακολούθηση αλλαγών για τη σύγκριση μετάφρασης αναφοράς με τη ΜΤ, μετάφρασης-αναφοράς με την ΜΤΡΕ, μηχανικής μετάφρασης και ΜΤΡΕ, αναγκαιότητα διόρθωσης, ακρίβεια μηχανικής μετάφρασης, δυσκολία, χρόνος μετάφρασης, χρόνος σχολιασμού, πατήματα πλήκτρων ανά μεταφραστή, και β) αντιπαραβολή των ίδιων στοιχείων ανά τμήμα για όλους τους μεταφραστές. Το εργαλείο δεν διαθέτει λειτουργία δημιουργίας αναφορών και εξαγωγής αναφορών για την ανάλυση των δεδομένων.

4.4.2 Δυνατά σημεία και αδυναμίες του PET

Συμπερασματικά, όπως κάθε εργαλείο, το PET έχει τα δυνατά σημεία και τις αδυναμίες του, όπως προκύπτουν από την έρευνα της γράφουσας και από τη δημοσίευση των Aziz et al. (2012), τα οποία συνοψίζονται στους παρακάτω πίνακες:

Δυνατά σημεία του εργαλείου PET	**Ανάλυση**
Παρακολούθηση ενεργειών μεταφραστών	Το PET καταγράφει και οργανώνει αναλυτικά τις ενέργειες των μεταφραστών, παρέχοντας πλήρη παρακολούθηση της διαδικασίας μετάφρασης και MTPE. Μέσω του PET, είναι δυνατή η λήψη δεδομένων χρονικού, τεχνικού, γνωσιακού φόρτου και ποιότητας.
Συλλογή στατιστικών δεδομένων	Το εργαλείο καταγράφει αναλυτικά στατιστικά δεδομένα, όπως ο απαιτούμενος χρόνος για την ολοκλήρωση της μετάφρασης και τα πλήκτρα που πατήθηκαν, προσφέροντας χρήσιμες πληροφορίες για ανάλυση και αξιολόγηση
Προσαρμοστικότητα με χρήση API	Το PET επιτρέπει την προσθήκη νέων χαρακτηριστικών μέσω API, επιτρέποντας την προσαρμογή της εργασίας ανάλογα με τις ανάγκες.
Ανοικτός κώδικας	Λόγω του ανοικτού κώδικα, είναι ένα εργαλείο προσιτό σε πολλούς χρήστες.
Περιβάλλον εργασίας χρήστη MT/CAT	Το PET προσφέρει ένα φιλικό περιβάλλον εργασίας που ενσωματώνει τις λειτουργίες ενός εργαλείου CAT σε συνδυασμό με οποιοδήποτε σύστημα μηχανικής μετάφρασης.
Προσαρμογή ποιοτικών και ποσοτικών παραμέτρων εργασίας	Το PET επιτρέπει την ενσωμάτωση ερωτηματολογίων για την αξιολόγηση της ποιότητας και προσθήκη επιπρόσθετων περιορισμών στην εργασία, όπως ο μέγιστος χρόνος MTPE ανά πρόταση.

Αδύνατα σημεία του εργαλείου PET	**Ανάλυση**
Απαιτούμενη ειδίκευση	Για την αποτελεσματική εγκατάσταση του εργαλείου, καθώς και για την ανάλυση και εξαγωγή των δεδομένων του PET απαιτούνται γνώσεις προγραμματισμού και χρήσης της γλώσσας Python.
Ανεπάρκεια λειτουργιών αναφοράς	Το PET δεν διαθέτει λειτουργίες δημιουργίας αναφορών ή εξαγωγής αναφορών για την ανάλυση των δεδομένων..
Περιορισμένη λειτουργικότητα ανάλυσης	Η έλλειψη ορισμένων λειτουργιών, όπως η δυνατότητα δημιουργίας αναφορών, μπορεί να περιορίσει την ακρίβεια και την πληρότητα της ανάλυσης των δεδομένων.
Περιορισμένη ευελιξία	Παρά την προσαρμογή που προσφέρει, το PET ενδέχεται να μην παρέχει τον ίδιο βαθμό ευελιξίας και προσαρμογής με άλλα εμπορικά εργαλεία.

Αδύνατα σημεία του εργαλείου PET	Ανάλυση
Περιορισμένη εμπειρία χρήστη	Η μη εξοικείωση των μεταφραστών με το PET πριν τη χρήση του μπορεί να επηρεάσει την απόδοσή τους, λόγω της δυσκολίας πλοήγησής τους.

4.5 Η ανάλυση του πρωτότυπου κειμένου ως μεθοδολογίας έρευνας

Στο έργο του Nitzke (2018, σ. 71) γίνεται αναφορά στην ανάλυση του πρωτότυπου κειμένου ως μεθοδολογίας έρευνας για την ανάπτυξη της στρατηγικής ικανότητας μεταφραστών, την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων που αποτελούν κεντρικό ενδιαφέρον στην παρούσα διατριβή.

Σε αυτό γίνεται παραπομπή στη Risku που αναφέρει ότι δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ σκέψης και επίλυσης προβλημάτων. Ωστόσο, η επίλυση προβλημάτων θα παραμείνει έννοια στην έρευνα καθώς τονίζει τη σύνδεση μεταξύ εσωτερικής και εξωτερικής δραστηριότητας και βοηθά στη δημιουργία μοντέλων που αναπαριστούν τη γνωσιακή δραστηριότητα σε καταστάσεις δράσης. Η έννοια της πολύπλοκης επίλυσης προβλημάτων του Funke θεωρείται ιδιαίτερα κατάλληλη για τις μελέτες μετάφρασης, καθώς καθορίζει καταστάσεις δημιουργίας προβλημάτων με πολλές εξαρτήσεις και συστατικά. Ως εκ τούτου, *η ικανότητα επίλυσης πολύπλοκων προβλημάτων και ο τρόπος επίλυσής τους είναι δείκτες του επιπέδου εμπειρίας*. Οι έμπειροι μεταφραστές μπορούν να συνδυάσουν μεθόδους που έχουν μάθει με τη δική τους εμπειρία, κάτι που καθιστά αυτές τις μεθόδους πιο κατάλληλες για συγκεκριμένες (σχετικές με τη μετάφραση) επικοινωνιακές και προβληματικές καταστάσεις. Επιπλέον, οι έμπειροι μεταφραστές μπορούν να συνεργαστούν με όλα τα εμπλεκόμενα άτομα. Όσο περισσότερες συνδέσεις υπάρχουν στη γνώση, τόσο πιο χρήσιμη είναι σε καταστάσεις επίλυσης προβλημάτων. Οι αρχάριοι τείνουν να προσεγγίζουν κάθε μεμονωμένο πρόβλημα με μικροκανόνες που έχουν μάθει, ενώ οι έμπειροι αφήνονται να καθοδηγηθούν από επικοινωνιακές μακροστρατηγικές και προσεγγίζουν τα μεμονωμένα προβλήματα πιο αργά, επειδή δεν εμφανίζονται τόσα πολλά μεμονωμένα προβλήματα όταν η εστίαση είναι στο μακροεπίπεδο. Σύμφωνα με τη Risku, ένα υποτιμημένο μέρος της επίλυσης προβλημάτων είναι η αναγνώριση προβλημάτων που περιέχονται στο κείμενο αφετηρίας.

Η Risku θεωρεί ότι η διαδικασία μετάφρασης αποτελεί μια πολύπλοκη επίλυση προβλημάτων, η οποία απαιτεί την ανάλυση και την αντιμετώπιση διαφόρων προκλήσεων. *Οι μεταφραστές πρέπει να είναι έμπειροι στην αναγνώριση των προβλημάτων που περιέχονται στο πρωτότυπο κείμενο και να χρησιμοποιούν στρατηγικές επίλυσης προβλημάτων για να τα*

αντιμετωπίσουν. Αυτές οι στρατηγικές περιλαμβάνουν την ένταξη πληροφοριών, τη σύνθεση μιας μακροστρατηγικής, τον σχεδιασμό δράσεων και σχεδίων δράσης και τη λήψη αποφάσεων. Επίσης, οι μεταφραστές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τον εαυτό τους, την κοινωνιοπολιτισμική θέση και το ρόλο τους, τον στόχο της μετάφρασης και το σύστημα που πρέπει να αναγνωριστεί και να ελεγχθεί. Η επίλυση προβλημάτων στη μετάφραση είναι μια σύνθετη διαδικασία που απαιτεί τόσο γνώση όσο και εμπειρία, και οι έμπειροι μεταφραστές είναι σε θέση να την αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά με τη χρήση διαφόρων στρατηγικών.

4.5.1 Η έρευνα στην ανάλυση πρωτότυπου κειμένου

Στην έρευνα του Vieira (2019), το αντικείμενο διερεύνησης είναι η ανάλυση του πρωτοτύπου ως μέθοδος πρόβλεψης σφαλμάτων. Η ανάλυση του πρωτοτύπου είναι μια μέθοδος πρόβλεψης του φόρτου, καθώς παράγοντες όπως το είδος και η πολυπλοκότητα του πρωτοτύπου μπορούν να επηρεάσουν το επίπεδο κόπωσης των μεταφραστών κατά την MTPE. Η χρήση των χαρακτηριστικών του αρχικού κειμένου σε αυτό το πλαίσιο συνδέεται με τον όρο της προεπεξεργασίας, η οποία συνίσταται στον καθαρισμό του αρχικού κειμένου από χαρακτηριστικά που είναι γνωστό ότι καθιστούν πιο δύσκολο το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο ως προς την επεξεργασία του. Πρόσφατες μελέτες έχουν επιχειρήσει να εντοπίσουν αυτά τα χαρακτηριστικά με βάση παράγοντες όπως η μήκος των προτάσεων, η συντακτική δομή, ο αριθμός και η κατανομή διαφορετικών μερών του λόγου, καθώς και αυτόματη εκχώρηση βαθμολογιών αξιολόγησης μηχανικής μετάφρασης.

Η έρευνα των Tatsumi et al. (2010) είχε στόχο να εξερευνήσει τη σχέση μεταξύ των χαρακτηριστικών του κειμένου αφετηρίας και του φόρτου MTPE. Αναφέρονται ευρήματα σχετικά με το εάν χαρακτηριστικά όπως η ασάφεια, η πολυπλοκότητα και η συμμόρφωση με τον οδηγό ύφους συσχετίζονται με μια παραδοσιακή μετρική αξιολόγησης μηχανικής μετάφρασης, καθώς και με τον χρόνο MTPE. Υπάρχουν διάφορες κατηγορίες έρευνας που σχετίζονται με το παρόν έργο. Η πρώτη αφορά στην αναγνώριση δεικτών μεταφρασιμότητας (ή αρνητικών δεικτών μεταφρασιμότητας) και τον αντίκτυπό τους στη δραστηριότητα της MTPE. Στη μελέτη της O'Brien (2006a), η οποία χρησιμοποίησε έναν οδηγό χρήσης για IT μεταφρασμένο στα Γερμανικά από τη μηχανή μετάφρασης της IBM WebSphere, μετρήθηκε ο αντίκτυπος των κανόνων ελεγχόμενης γλώσσας στον χρονικό, τεχνικό και γνωσιακό φόρτο της MTPE χρησιμοποιώντας επαγγελματίες μεταφραστές. Τα ευρήματά της ήταν ότι η προσπάθεια MTPE μπορεί να μειωθεί με τη διαχείριση των Αρνητικών Δεικτών Μεταφρασιμότητας (NTIs) του πρωτότυπου κειμένου. Αυτή η μελέτη επίσης έδειξε ότι η αφαίρεση ορισμένων NTIs είχε

μεγαλύτερο αντίκτυπο στην προσπάθεια MTPE από ό,τι η αφαίρεση άλλων.

Ένας τελευταίος κλάδος έρευνας αφορά στον σχεδιασμό μέτρων εκτίμησης της εμπιστοσύνης της μηχανικής μετάφρασης που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα σε ένα περιβάλλον μεταφραστικής μνήμης σύμφωνα με τους Specia et al. (2010), με τη βελτίωση των μέτρων εμπιστοσύνης για τη ΜΤ με την εκπαίδευση μοντέλων παλινδρόμησης για την εκτέλεση εκτίμησης εμπιστοσύνης σε βαθμολογίες που έχουν ανατεθεί από μεταφραστές MTPE. Αν και η μέθοδος που περιγράφεται σε αυτήν την εργασία δεν έχει δοκιμαστεί άμεσα χρησιμοποιώντας μεταφραστές σε εργασία MTPE, έχει δείξει ότι η εκτιμώμενη ποιοτική εκτίμησή της συσχετίζεται καλύτερα με τις ανθρώπινες βαθμολογίες από ό,τι οι μετρικές αξιολόγησης μετάφρασης που βασίζονται σε αναφορά. Η έρευνα δεν προσπαθεί να προβλέψει εάν ορισμένες προτάσεις θα απαιτήσουν λιγότερο χρόνο για MTPE. Προσπαθεί να αναλύσει τη σχέση μεταξύ της προσπάθειας MTPE και των χαρακτηριστικών του κειμένου αφετηρίας, τη σχέση μεταξύ των χαρακτηριστικών του κειμένου αφετηρίας και του τεχνικού και χρονικού φόρτου MTPE.

4.5.2 Τρέχουσα εφαρμογή της ανάλυσης πρωτότυπου κειμένου

Στην παρούσα διατριβή, αυτή η εφαρμογή ανάλυσης του πρωτοτύπου με σκοπό τον εντοπισμό των σημείων πρόγνωσης των δυσκολιών της μηχανικής μετάφρασης, πραγματοποιείται σε ένα διαφορετικό επίπεδο με έμπνευση από την τρέχουσα έρευνα: τα σημεία πρόγνωσης δυσκολίας του πρωτοτύπου επισημαίνονται με βάση τις κατηγορίες του DQF-MQM μετά από εκπαίδευση στις κατηγορίες λαθών που παράγει το συγκεκριμένο σύστημα μηχανικής μετάφρασης που χρησιμοποιείται, έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένας χάρτης στο πρωτότυπο κείμενο με όλα τα σημεία που αποτελούν μεταφραστικές δυσκολίες, προβλήματα ή διλήμματα. Στη συνέχεια, μέσα από μια διαλογική και συνεργατική διαδικασία τύπου μεγαλόφωνης σκέψης σε ομάδα, αυτά αναλύονται με την τεχνική ανάλυσης του πρωτοτύπου ώστε να μεθοδευτεί η σκέψη του μεταφραστή ως προς την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων και να μειωθεί ο γνωσιακός φόρτος.

4.6 Ανακεφαλαίωση

Η εμπειρία των μεταφραστών και η εκπαίδευσή τους σε στρατηγικές μετάφρασης επηρεάζουν την απόδοσή τους στην MTPE. Η μελέτη του πρωτότυπου κειμένου και η παρακολούθηση παραγωγής κειμένου με χρήση εργαλείων όπως το PET αποτελούν σημαντικά μέσα για την ανάλυση και βελτίωση της διεργασίας της MTPE.

Η ανάλυση των χαρακτηριστικών του πρωτοτύπου αποτελεί αποτελεσματική μέθοδο για την πρόβλεψη σφαλμάτων και τη μείωση του φόρτου των μεταφραστών. Η τρέχουσα έρευνα εστιάζει στη βελτίωση των εργαλείων και των προσεγγίσεων της μετάφρασης προκειμένου να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες απαιτήσεις και προκλήσεις του τομέα.

Επιπροσθέτως, η έρευνα στην MTPE επικεντρώνει στον γνωσιακό φόρτο και την παραγωγικότητα, αναδεικνύοντας τη συσχέτιση των τεχνολογιών με την απόδοση και τον γνωσιακό φόρτο των μεταφραστών. Μέσα από την έρευνα, έχουν αναδειχθεί οι αρνητικές επιπτώσεις της υπερεπεξεργασίας, ενώ προτείνεται η χρήση της NMT για καλύτερη ποιότητα μεταφράσεων, σύμφωνα με την έρευνα των Castilho et al. (2017b).

Η μελέτη της Stasimioti (2021) υπογραμμίζει την ανάγκη για μια νέα προσέγγιση στην εκπαίδευση των μεταφραστών και η πρόσφατη έρευνα υποστηρίζει τη χρήση εργαλείων όπως το PET με ενσωμάτωση μεταφραστικής μνήμης και μηχανικής μετάφρασης για την παρακολούθηση παραγωγής κειμένου με προσομοίωση κατά την εκπαίδευση του σύγχρονου επαγγελματικού μεταφραστικού περιβάλλοντος.

Κεφάλαιο 5. Σχεδιασμός Έρευνας, Συλλογή Δεδομένων και Επιλογή Μεθόδου

5.1 Εισαγωγή

Στα προηγούμενα κεφάλαια εδραιώσαμε το θεωρητικό υπόβαθρο για την MTPE του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και καλύψαμε την τρέχουσα πραγματικότητα για την εκπαίδευση των επαγγελματιών μεταφραστών, καθώς και την έρευνα που έχει διεξαχθεί στον τομέα του γνωσιακού, τεχνικού και χρονικού φόρτου. Αυτό το κεφάλαιο εστιάζει στα θεωρητικά και πρακτικά μεθοδολογικά ερωτήματα.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα γίνει αναφορά στον σχεδιασμό της έρευνας και τις πρακτικές αποφάσεις σχετικά με τον σχεδιασμό της έρευνας και την ανάλυση των δεδομένων. Όπως αναφέρθηκε και στο Κεφάλαιο 4, η πειραματική, εμπειρική διερεύνηση της μεταφραστικής διαδικασίας είναι η μέθοδος επιλογής με συνδυασμό ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης.

Σύμφωνα με τον Gile (Angelelli, 2016), τα πειράματα είναι επιστημονικές διερευνήσεις κατά τις οποίες ένα περιβάλλον ή/και μια συγκεκριμένη εργασία δημιουργούνται, ελέγχονται ή τελούν υπό χειρισμό για τον συγκεκριμένο σκοπό της συλλογής δεδομένων έτσι ώστε να βελτιωθούν οι γνώσεις για το αντικείμενο της μελέτης.

Πολύ απλά πειράματα στα οποία ένας αριθμός συμμετεχόντων καλούνται να μεταφράσουν το ίδιο κείμενο καθιστά δυνατό τον εντοπισμό κανονικοτήτων στην απόδοσή τους. Όπως προκύπτει από τη μεθοδολογία της παρούσας έρευνας, εκτός από τον εμπειρικό χαρακτήρα της, ενέχει και χαρακτήρα έρευνας δράσης (*action research*) καθώς, με βάση τον ορισμό της έρευνας δράσης από τον Burns, η ερευνήτρια λαμβάνει μέρος στη διαδικασία της εκπαίδευσης και σε διάδραση με τις συμμετέχουσες, διερευνά το αποτέλεσμα αυτής της συμμετοχής και της διενέργειας ως προς τη βελτίωση των επαγγελματικών πρακτικών και αποτελεσμάτων, ενώ ελέγχει τον βαθμό αλλαγής της κατάστασης των προσώπων που συμμετέχουν στην έρευνα και παράγει θεωρητική και πρακτική γνώση για την κατάσταση και επιδιώκει να δημιουργήσει μια στάση προσωπικής ανάπτυξης και προόδου στο περιβάλλον των επαγγελματιών μεταφραστών (Saldanha, 2013, σ. 174).

5.2 Συνοπτική περιγραφή των φάσεων της έρευνας

Το πείραμα αφορά στην MTPE από επαγγελματίες μεταφραστές πριν και μετά τη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση εντός περιβάλλοντος μεταφραστικού εργαλείου. Οι φάσεις της

έρευνας περιγράφονται παρακάτω για να αναλυθούν εκτενώς στις επόμενες επιμέρους ενότητες:

1. **Συλλογή δεδομένων πριν το πείραμα, πρωτογενών και δευτερογενών**:

   α. με επισκόπηση της βιβλιογραφίας και έμφαση στις δημοσιεύσεις των τελευταίων δεκαπέντε ετών.

   β. με ερωτηματολόγιο ερωτήσεων κλειστού τύπου για ποιοτική και ποσοτική ανάλυση.

2. **Κειμενική ανάλυση πρωτοτύπου**:

   α. επιλογή δύο πρωτότυπων κειμένων Ι και ΙΙ, παρόμοιου βαθμού αναγνωστικής δυσκολίας.

   β. γλωσσική επισημείωση του πρωτοτύπου για ποιοτική ανάλυση.

3. **Κειμενική ανάλυση ΜΜΚ**:

   α. Σύγκριση ΜΜΚ Ι και ΙΙ ως προς τις μεταφράσεις αναφοράς: με παραγωγή των ίδιων πρωτότυπων κειμένων από μηχανή και με συνοδεία μεταφράσεων αναφοράς από άνθρωπο για ποιοτική αξιολόγηση με σκοπό τον προσδιορισμό της καταλληλότητάς τους για ΜΤΡΕ.

   β. επισημείωση λαθών του ΜΜΚ Ι για ποιοτική αξιολόγηση.

4. **Ορισμός χρονοδιαγράμματος εκπαίδευσης**:

   α. επικοινωνία με τους επαγγελματίες μεταφραστές για τα βήματα της εκπαίδευσης, και

   β. συμφωνία για τους χρόνους της εκπαίδευσης με βάση τον φόρτο εργασίας τους.

5. **Πιλοτική εκτέλεση ΜΜΚ**:

   α. αποστολή οδηγιών για χρήση του μεταφραστικού εργαλείου και του εργαλείου καταγραφής οθόνης.

   β. σύντομη συνεδρία εκπαίδευσης και πρακτικής στη χρήση των εργαλείων.

   γ. πιλοτική άσκηση.

6. **Φάση πειράματος Ι – Κείμενο για ΜΤΡΕ πριν από την εκπαίδευση**:

   α. με καταγραφή πληκτρολόγησης, καταγραφή οθόνης για ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση.

   β. ανάθεση άσκησης επισημείωσης και καταγραφής μεταφραστικών προβλημάτων για τη φάση της εκπαίδευσης.

7. **Φάση πειράματος ΙΙ – Εκπαίδευση**:

   α. παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού.

β. ομαδική εξάσκηση στην επισημείωση, την επίλυση μεταφραστικών προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο συνεργατικής, πλαισιοθετημένης μάθησης για ποιοτική ανάλυση.

8. **Φάση πειράματος ΙΙΙ – Κείμενο για ΜΤΡΕ μετά την εκπαίδευση**:

   α. με καταγραφή πληκτρολόγησης, καταγραφή οθόνης για ποσοτική και ποιοτική ανάλυση.

9. **Συλλογή δεδομένων μετά το πείραμα:**

   α. με ερωτηματολόγιο ερωτήσεων κλειστού τύπου για ποσοτική και ποιοτική ανάλυση.

   β. με ημιδομημένη συνέντευξη για ποιοτική ανάλυση.

10. **Ανάλυση δεδομένων:**

    α. με συγκριτική ποιοτική και ποσοτική ανάλυση των δεδομένων μεταξύ των συμμετεχόντων πριν από την εκπαίδευση.

    β. με συγκριτική ποιοτική και ποσοτική ανάλυση των δεδομένων μεταξύ των συμμετεχόντων μετά την εκπαίδευση.

    γ. με συγκριτική ποιοτική και ποσοτική ανάλυση των δεδομένων της κάθε συμμετέχουσας πριν και μετά την εκπαίδευση.

    δ. με συγκριτική ποιοτική και ποσοτική ανάλυση των δεδομένων όλων των συμμετεχόντων πριν και μετά την εκπαίδευση.

Στο κεφάλαιο 4, έγινε εισαγωγή στο μεταφραστικό εργαλείο PET και αναλύθηκαν οι λόγοι για τη χρήση του στην παρούσα έρευνα. Λόγω του ότι η έρευνα με χρήση του PET πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά από την ερευνήτρια, ήταν απαραίτητη η εκτέλεση ενός πιλοτικού κύκλου για να εξασφαλιστεί η ελαχιστοποίηση αδυναμιών της έρευνας το ελάχιστο. Αυτό ήταν ιδιαίτερα σημαντικό λόγω της συμμετοχής στο πείραμα επαγγελματιών μεταφραστών μέσα σε ένα πολύ αυστηρό χρονοδιάγραμμα αφενός για την επιτυχή έκβαση της μεθοδολογίας του πειράματος και αφετέρου για τη συμμόρφωση με τον εβδομαδιαίο φόρτο εργασίας και τον περιορισμένο χρόνο των συμμετεχόντων επαγγελματιών μεταφραστών.

Για την εκτέλεση του πιλοτικού κύκλου, εν είδει προπαρασκευαστικής άσκησης, και του πειράματος προσεγγίστηκαν επαγγελματίες μεταφραστές, οι οποίοι ήταν φυσικοί ομιλητές της ελληνικής γλώσσας, με σπουδές μετάφρασης και επαγγελματική εμπειρία στη μετάφραση με χρήση μεταφραστικών εργαλείων, αλλά όχι στην ΜΤΡΕ. Τα προφίλ των μεταφραστών που εξέφρασαν ενδιαφέρον αξιολογήθηκαν πριν την επικύρωση της συμμετοχής τους στην έρευνα ως προς τη μητρική γλώσσα, το ακαδημαϊκό υπόβαθρο, την εμπειρία στη μετάφραση και τη

χρήση μεταφραστικών εργαλείων). Ο πιλοτικός κύκλος βοήθησε την ερευνήτρια να επιβεβαιώσει τη σαφή κατανόηση των οδηγιών και την πραγματοποίηση βασικής εκπαίδευσης στη χρήση της τεχνολογίας για την ελαχιστοποίηση κινδύνων. Ο πιλοτικός κύκλος της έρευνας και η επιλογή των επαγγελματιών μεταφραστών αναλύονται στις επόμενες επιμέρους ενότητες.

5.3 Θεωρητική προσέγγιση στη μεθοδολογία

5.3.1 Ανεξάρτητες και εξαρτημένες μεταβλητές

Το ερώτημα προς διερεύνηση της παρούσας έρευνας είναι η συμβολή της εκπαίδευσης στη μείωση του φόρτου και τη βελτίωση της ποιότητας της MTPE για τους επαγγελματίες μεταφραστές. Η ανεξάρτητη μεταβλητή σε αυτήν τη μελέτη είναι η συμβολή της εκπαίδευσης και οι εξαρτημένες μεταβλητές είναι ο φόρτος και η ποιότητα.

5.3.2 Λειτουργικός προσδιορισμός

Όλα τα ερευνητικά έργα απαιτούν λειτουργικό προσδιορισμό. Σύμφωνα με τους Frey et al (1991) πρόκειται για την περιγραφή των λειτουργικών χαρακτηριστικών μιας έννοιας. Ο λειτουργικός προσδιορισμός πληροί τρία κριτήρια:

α. Καταλληλόλητα: να παρέχει μια πλήρη περιγραφή των χαρακτηριστικών που αποτελούν αντικείμενο παρατήρησης.

β. Ακρίβεια: τα χαρακτηριστικά πρέπει επίσης να είναι ακριβή και συμφωνημένα.

γ. Σαφήνεια: πρέπει να επιτρέπουν στους επόμενους ερευνητές και αναγνώστες τη σαφή κατανόησή τους.

Ο προσδιορισμός μπορεί να είναι ποιοτικός και ποσοτικός ενώ ο συνδυασμός και των δύο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να επιτευχθεί τριγωνοποίηση.

Για τον λειτουργικό προσδιορισμό της παρούσας έρευνας, πρέπει να περιγράψουμε πρώτα τα χαρακτηριστικά της MTPE και του φόρτου που προκύπτουν από την παρατήρηση. Τα χαρακτηριστικά προκύπτουν από την περιγραφή τους σε πρόσφατη έρευνα που έχει δημοσιευτεί έως σήμερα. Ως εκ τούτου, τα χαρακτηριστικά που παρατηρούνται έχουν προκύψει από τη βιβλιογραφία και θα χρησιμοποιηθούν ως μέρος του λειτουργικού προσδιορισμού.

Υπάρχουν ερευνητές που διαφοροποιούν τα είδη της MTPE σε πλήρη (*full*) και μερική (*light*). Σε αυτήν την έρευνα διερευνούμε την πλήρη MTPE καθώς βασιζόμαστε στην έννοια του Σχετικού φόρτου MTPE (*Relative Post-Editing Effort*) του Krings (2001), ο οποίος την

εισήγαγε επιπροσθέτως του χρονικού, τεχνικού και γνωσιακού φόρτου, για την αντιπαραβολή του πλήρους φόρτου της MTPE με τη μετάφραση από άνθρωπο καθώς και τη μετρική HTER. Ένας ακόμη λόγος είναι ότι η μερική και η πλήρης MTPE δεν έχουν πλέον θέση διαχωρισμού. Ωστόσο, η NMT έχει βελτιώσει σε τέτοιο βαθμό την ποιότητα του αποτελέσματος της μηχανής ώστε να μην υπάρχει λόγος διαφοροποίησης μεταξύ των δύο, εφόσον με τη μερική επεξεργασία επιτυγχάνουμε ουσιαστικά την πλήρη (Gene, 2020)[29].

5.3.3 Εγκυρότητα

Η εγκυρότητα των ερευνητικών έργων αποδεικνύεται ως προς διάφορα κριτήρια. Οι Frey et al (1991) προσδιορίζουν την εγκυρότητα ως εσωτερική, εξωτερική και μέτρηση.

5.3.3.1 Εσωτερική εγκυρότητα

5.3.3.1.1 Το μερίδιο ευθύνης του ερευνητή

Η εσωτερική εγκυρότητα αναφέρεται στην ακρίβεια των συμπερασμάτων. Η ευθύνη για την ακρίβεια των συμπερασμάτων μοιράζεται στον ερευνητή και τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας αλλά και στους συμμετέχοντες στην έρευνα.

Σύμφωνα με τους Frey et al, κάποια χαρακτηριστικά του ερευνητή όπως το φύλο και η εθνικότητα μπορεί να επηρεάσουν τις απαντήσεις των συμμετεχόντων. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν οι συμμετέχοντες χρειάζεται να ζητήσουν διευκρινίσεις από τον ερευνητή για την εκτέλεση μιας εργασίας και όταν η εργασία σχετίζεται με προσωπικά χαρακτηριστικά του ερευνητή. Αυτό είναι το «φαινόμενο προσωπικού χαρακτηριστικού του ερευνητή».

Ένα δεύτερο φαινόμενο είναι το «φαινόμενο της ακούσιας προσδοκίας του ερευνητή» που προκύπτει όταν οι ερευνητές επηρεάζουν τις απαντήσεις των συμμετεχόντων αποκαλύπτοντας τον τύπο των αποτελεσμάτων που επιθυμούν.

Οι Frey et al συνιστούν οι ερευνητές να μη συμμετέχουν στην έρευνα και να χρησιμοποιούν βοηθούς που δεν θα γνωρίζουν τους ερευνητικούς στόχους. Εναλλακτικά, η διαδικασία πρέπει να είναι τυποποιημένη με τέτοιον τρόπο ώστε όλοι να εκτίθενται στο ίδιο ερευνητικό περιβάλλον.

Στην παρούσα έρευνα, η χρήση βοηθού δεν ήταν δυνατή καθώς ο ερευνητής έχει και τον ρόλο του εκπαιδευτή. Γι' αυτό, η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε ήταν η ουδετεροποίηση της

[29] Σελ. 46.

θέσης του ερευνητή με σταθερό ερευνητικό περιβάλλον και μια σειρά από τυποποιημένα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με σαφείς οδηγίες, πρόγραμμα και χρονοδιάγραμμα των εργασιών προς όλες τις συμμετέχουσες, με τα ίδια μέσα επικοινωνίας χωρίς άλλη προσωπική επαφή, παρέμβαση ή αποκάλυψη των επιθυμητών ή αναμενόμενων αποτελεσμάτων της έρευνας. Στο Παράρτημα XIV επισυνάπτονται οι οδηγίες που δόθηκαν στους μεταφραστές μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατά την πρώτη ανάθεση MTPE πριν από την εκπαίδευση.

Για τους Frey et al η εσωτερική εγκυρότητα εξαρτάται επίσης από την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των διαδικασιών που χρησιμοποιήθηκαν κατά την έρευνα, το ιστορικό, την ευαισθητοποίηση (sensitization) και την ανάλυση των δεδομένων. Η συνέπεια και η ακρίβεια στην εφαρμογή της έρευνας, με τη χρήση τεχνικών μέτρησης ακριβείας, καθώς και η έκθεση όλων των συμμετεχόντων στα ίδια επίπεδα μεταβλητών με συνεπή τρόπο, είναι καθοριστικές παράμετροι για την εγκυρότητά της.

Για την επίτευξη της εσωτερικής εγκυρότητας, σε όλες τις συμμετέχουσες δόθηκε η ίδια ανάθεση, το ίδιο κείμενο και οι ίδιες οδηγίες ολοκλήρωσης της εργασίας χωρίς χρονικό περιορισμό ολοκλήρωσής της, με το ίδιο μεταφραστικό εργαλείο στις συνήθεις συνθήκες εργασίας τους, στο δικό τους περιβάλλον εργασίας και με δικό τους εξοπλισμό.

Η παράμετρος του ιστορικού που αναφέρεται στις αλλαγές του εξωτερικού περιβάλλοντος της έρευνας, λόγω της διάρκειας της συλλογής των δεδομένων που ολοκληρώθηκε εντός δύο εβδομάδων, είχε αμελητέα σημασία στην παρούσα έρευνα.

Κατά την ανάλυση των δεδομένων, ο αναλυτής δεν επηρεάστηκε από τις αρχικές μετρήσεις πριν από την εκπαίδευση, ώστε να προκύψει το φαινόμενο της «ευαισθητοποίησης». Παρόλο που τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν ήταν ποσοτικά και στις δύο φάσεις, πριν και μετά την εκπαίδευση, όπως ο τεχνικός και χρονικός φόρτος με την καταμέτρηση του αριθμού των λέξεων που διορθώθηκαν, διαγράφηκαν ή εισάχθηκαν αλλά και η μέτρηση του χρόνου που απαιτήθηκε για αυτήν την επεξεργασία, ο αναλυτής από επιλογή δεν ανέλυσε αυτά τα δεδομένα παρά μόνο στο τέλος του πειράματος και μετά την ολοκλήρωση της φάσης της τελευταίας συνέντευξης με τις συμμετέχουσες, οπότε και συνέχισε με την ανάλυση των δεδομένων.

Όσον αφορά στην πρόκληση της ανάλυσης των δεδομένων, αυτά αναλύθηκαν με συστηματικό τρόπο και όλα τα δεδομένα και τα αποτελέσματα καταχωρίστηκαν σε υπολογιστικά φύλλα. Οι διαδικασίες ανάλυσης των δεδομένων περιγράφονται πιο αναλυτικά στην ενότητα περί του σχεδιασμού της έρευνας.

5.3.3.1.2 Το μερίδιο ευθύνης των συμμετεχόντων

Η εσωτερική εγκυρότητα οφείλεται επίσης στους συμμετέχοντες της έρευνας με τους κινδύνους του φαινομένου Hawthorne, της επιλογής, της στατιστικής , της θνησιμότητας, της ωρίμανσης και της προκατάληψης μεταξύ των συμμετεχόντων.

Το φαινόμενο Hawthorne αφορά στην αλλαγή της φυσιολογικής συμπεριφοράς των συμμετεχόντων λόγω του ότι η εργασία τους αποτελεί αντικείμενο μελέτης. Παρόλο που η ιδανική συνθήκη θα ήταν οι συμμετέχοντες να μη γνωρίζουν ότι συμμετέχουν σε έρευνα, αυτό δεν αποτελεί επιλογή στη συγκεκριμένη έρευνα. Όπως αναφέρει η Sharon O'Brien και για τη δική της έρευνα, η όποια αλλαγή στη συμπεριφορά είχε ως αντίκτυπο μάλλον την αρνητική επίπτωση στην απόδοση και όχι βελτίωση. Συγκεκριμένα, στην τρέχουσα έρευνα, τα αποτελέσματα ως προς τον χρονικό και τεχνικό φόρτο μετά την εκπαίδευση δεν φαίνεται να βελτιώνονται σημαντικά λόγω του φόρτου εκμάθησης. Δεν υπήρξε αμοιβή για τη συμμετοχή στην έρευνα για να αποτελεί στοιχείο με αντίκτυπο στη συμπεριφορά τους. Το κίνητρο των συμμετεχόντων για τη συμμετοχή στην έρευνα ήταν η εκπαίδευσή τους, ένα πιστοποιητικό παρακολούθησης της εκπαίδευσης στο πλαίσιο της έρευνας και η εν δυνάμει συνεργασία τους με τη μεταφραστική εταιρεία την οποία διηύθυνε η ερευνήτρια κατά τον χρόνο διεξαγωγής του πειράματος.

Η επιλογή των συμμετεχόντων και των κειμένων έχει επίσης βαρύτητα για την εγκυρότητα της έρευνας καθώς οι δεξιότητες των πρώτων και τα χαρακτηριστικά των δεύτερων επηρεάζουν τα αποτελέσματά της. Οι Krings (2001) και Jääskeläinen (2017) έχουν σχολιάσει τη δυσκολία εύρεσης κατάλληλων συμμετεχόντων. Στη συγκεκριμένη έρευνα, υπήρξε η δυσκολία εύρεσης μεταφραστών με εμπειρία μεγαλύτερη των 5 ετών και ειδίκευση σε συγκεκριμένο τομέα χωρίς εμπειρία στην MTPE, που ήταν αρχικά οι προδιαγραφές της επιθυμητής ομάδας επαγγελματιών μεταφραστών. Η δυνατότητα εύρεσης μεταφραστών με αυτά τα χαρακτηριστικά ήταν περιορισμένη λόγω της διαθεσιμότητας των μεταφραστών, της διαθεσιμότητας του χρόνου του ερευνητή για την ολοκλήρωση της έρευνας, των οικονομικών πόρων και του γεγονότος ότι όσο μεγαλύτερη είναι η εμπειρία των μεταφραστών, τόσο μικρότερο το ενδιαφέρον τους για την MTPE, είτε από αρνητική στάση είτε από έλλειψη εκπαίδευσης (Moorkens J. O., 2015). Χρειάστηκε να ληφθεί η απόφαση με βάση τις συνθήκες οι επαγγελματίες μεταφραστές να έχουν εμπειρία μικρότερη των 5 ετών και εμπειρία σε διάφορους τομείς χωρίς ειδίκευση. Επομένως, η τελική σύνθεση της ομάδας εξαρτήθηκε από τη διαθεσιμότητα των συμμετεχόντων με κυριότερο κριτήριο την ομοιογένειά τους ως προς τις σπουδές και την επαγγελματική ενασχόληση με τη μετάφραση.

Για την παρούσα έρευνα, λόγω του εμπειρικού χαρακτήρα της και της διαδραστικής φύσης

της κατά τη φάση της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η οποία δεν θα επέτρεπε μεγαλύτερο αριθμό συμμετεχόντων για να εκπληρωθεί ο στόχος της κοινωνικής κονστρουκτιβιστικής προσέγγισης του Kiraly (2000) στην εκπαίδευση, η οποία δεν εστιάζει στο άτομο και τις νοητικές διεργασίες του μεταφραστή, αλλά στη διάδραση των ατόμων, δηλ. στην ομάδα και τη συλλογική κατασκευή του νοήματος, ο αριθμός των μεταφραστών που επιλέχθηκαν ήταν 10.

5.3.3.2 Κριτήρια επιλογής δείγματος μεταφραστών

5.3.3.2.1 Αριθμός συμμετεχόντων

Ο αριθμός των συμμετεχόντων στην έρευνα είναι μια σημαντική παράμετρος. Σε αντίθεση με άλλα θεματικά πεδία, όσον αφορά στην έρευνα στη μετάφραση, καθίσταται δυνατή η συμμετοχή μικρότερου αριθμού προσώπων (Saldanha, 2013). Οι προκλήσεις για την ερευνήτρια αφορούσαν στην ομοιογένεια της συμβατότητας με τα κριτήρια επιλογής, τους πόρους και τον χρόνο που απαιτείτο για τη δημιουργία του ιδανικού αριθμού δείγματος των 30 συμμετεχόντων σύμφωνα με τη στατιστική απαίτηση που αναφέρεται στην έρευνα της T. Ledua Alifereti, V., & Alifereti (2013), καθώς και για την ανάλυση αυτών των δεδομένων.

Στη μεταφραστική έρευνα, δεν αναφέρεται ο ιδανικός αριθμός δείγματος για τη μελέτη του αριθμού των συμμετεχόντων που απαιτούνται για την παρατήρηση της συμπεριφοράς των μεταφραστών, παρόλο που γίνεται αναφορά σε αύξηση του δείγματος σύμφωνα με τον Campbell (O'Brien, 2006). Αν και δεν ήταν δυνατό να προβλεφθεί ο αριθμός των συμμετεχόντων στην έρευνα, ο εκ των υστέρων αριθμός των δέκα (10) συμμετεχουσών θα δημιουργούσε έναν σημαντικό αριθμό δεδομένων προς ανάλυση στις δύο φάσεις, πριν και μετά την εκπαίδευση, ως προς τον χρονικό, τεχνικό, γνωσιακό και ψυχολογικό φόρτο.

Άλλωστε, λόγω της εφαρμογής ενός εκπαιδευτικού μοντέλου με τη μορφή σύγχρονης εκπαίδευσης διαδικυακά, σύμφωνα με την έρευνα της Kaya et al (2013) ο ιδανικός αριθμός των μαθητών σε εικονικές αίθουσες διδασκαλίας πρέπει να είναι έως 15, αριθμός ο οποίος καθορίζεται επίσης από την «τεχνολογική υποδομή» και τη «συχνότητα διάδρασης».

Η έρευνα λόγω της φύσης της και του στόχου της να μελετήσει την επίδραση ενός εκπαιδευτικού μοντέλου στη συμπεριφορά των αποτελεσμάτων των μεταφραστών και κατ' επέκταση των μεταφραστών κατά την MTPE, βασίζεται στο μοντέλο της ομάδας εστίασης καθόλη τη διάρκεια του πειράματος. Η ομάδα εστίασης (*focus group*) σύμφωνα με τη Saldanha et al (2013, σ. 173), είναι ομάδες κατά κανόνα 6 έως 10 συμμετεχόντων που συνέρχονται για

να δεσμευτούν σε μια «εστιασμένη» συζήτηση πάνω σε συγκεκριμένη θεματολογία. Αντιμετωπίζεται δηλαδή ως μια ομάδα που εστιάζει σε ένα συγκεκριμένο θέμα, το οποίο προσεγγίζεται μέσα από ασκήσεις, πρακτική, αξιολόγηση εντός του μεταφραστικού εργαλείου και συνεντεύξεις, και με έναν διαλογικό και συλλογικό τρόπο, ιδιαίτερα κατά τη φάση της εκπαίδευσης για να επιτευχθεί η εφαρμογή της κοινωνικο-κονστρουκτιβιστικής προσέγγισης του Kiraly (2000), με τον ερευνητή να αναλαμβάνει τον ρόλο του συντονιστή στην ερευνητική, πειραματική και εκπαιδευτική διαδικασία.

Έγινε ένας συμβιβασμός, όπως είθισται να γίνεται από όλους τους ερευνητές (Brause, 1999). Μερικοί ερευνητές επιλέγουν να έχουν περισσότερους συμμετέχοντες με περιορισμένα δεδομένα. Στην παρούσα έρευνα, η απόφαση που λήφθηκε σε συνεργασία με την επιτροπή και την παράδοση της έρευνας στον τομέα της μετάφρασης, ήταν η συγκέντρωση έως 10 συμμετεχόντων με συλλογή μεγάλης ποσότητας δεδομένων που προκύπτουν από ποσοτική και ποιοτική έρευνα.

5.3.3.2.2 Μέθοδος και κριτήρια προσέλκυσης

Η επιλογή των 10 επαγγελματιών μεταφραστών για συμμετοχή στην έρευνα έγινε με τη συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου[30] το οποίο, μεταξύ άλλων παραμέτρων που θα αναλυθούν σε επόμενη επιμέρους ενότητα, είχε ως στόχο να επικυρώσει ότι όλοι οι συμμετέχοντες είχαν τα εξής κοινά σημεία:

- συναινούσαν στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους με ανωνυμοποίηση
- ήταν φυσικοί ομιλητές της ελληνικής γλώσσας
- είχαν ολοκληρώσει κύκλο σπουδών μετάφρασης σε σχολή ή πανεπιστήμιο, πτυχιακού ή μεταπτυχιακού επιπέδου
- είχαν από έξι μήνες έως περισσότερα από πέντε χρόνια εμπειρία στη μετάφραση ως επαγγελματίες
- είχαν την αγγλική γλώσσα ως γλώσσα αφετηρίας
- ακόμη και αν είχαν εμπειρία στην MTPE, δεν είχαν ολοκληρώσει ποτέ επίσημη εκπαίδευση στην MTPE με πιστοποίηση
- δεν είχαν ειδίκευση ή είχαν ειδίκευση σε διαφορετικούς τύπους κειμένων, με εμπειρία αλλά χωρίς ειδίκευση σε κείμενα νομικού ύφους και επιχειρηματικής

[30] Βλ. Παράρτημα Β.

δεοντολογίας

- είχαν εμπειρία σε μεταφραστικά εργαλεία
- είχαν ιδεολογική τοποθέτηση στην MTPE.

5.3.3.2.3 Επικύρωση συμμετεχόντων

Με τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, επιβεβαιώθηκε από την ερευνήτρια η ομοιογένεια της ομάδας ως προς το ακαδημαϊκό υπόβαθρο, την επαγγελματική εμπειρία, την εμπειρία στα μεταφραστικά εργαλεία και τον τύπο κειμένων:

- **Ηλικιακό εύρος**: Στην έρευνα συμμετείχαν δέκα μεταφράστριες, οκτώ στις δέκα επαγγελματίες μεταφράστριες είχαν ηλικία μεταξύ 25 και 34 ετών, μία ηλικία μεταξύ 35 και 44 ετών και μία ηλικία 45 έως 54 ετών.
- **Ακαδημαϊκό υπόβαθρο**: Τέσσερις μεταφράστριες είχαν πτυχίο μετάφρασης, πέντε μεταπτυχιακό τίτλο στη μετάφραση από πανεπιστήμιο και μία τίτλο ολοκλήρωσης κύκλου σπουδών από ιδιωτική σχολή μετάφρασης.
- **Επαγγελματική κατάσταση**: Επτά από τις συμμετέχουσες ήταν ελεύθερες επαγγελματίες, δύο ήταν εσωτερικές μεταφράστριες και μία σε αναζήτηση εργασίας.
- **Επαγγελματική εμπειρία**: Επτά μεταφράστριες είχαν εμπειρία 1 έως 5 έτη, δύο μεταφράστριες 5 έως 10 έτη και μία μεταφράστρια περισσότερα από 10 έτη.
- **Εμπειρία στην MTPE**: Οκτώ μεταφράστριες είχαν εμπειρία μικρότερη του 1 έτους και δύο μεταξύ 1 και 5 ετών.
- **Ειδίκευση σε τομέα**: Τρεις μεταφράστριες δήλωσαν ότι δεν είχαν καμία ειδίκευση, τρεις μεταφράστριες δήλωσαν ειδίκευση στην τεχνική μετάφραση, δύο στη λογοτεχνική, μία στην ιατρική και μία στη νομική.
- **Εμπειρία στα μεταφραστικά εργαλεία**: Δύο μεταφράστριες είχαν εμπειρία μικρότερη του 1 έτους στη χρήση μεταφραστικών εργαλείων, πέντε μεταφράστριες είχαν εμπειρία 1 έως 2 χρόνια, μία από 2 έως 5 χρόνια και δύο από 5 έως 10 χρόνια.
- **Εκπαίδευση στην MTPE**: Επτά μεταφράστριες δεν είχαν καμία εκπαίδευση στην MTPE, τρεις μεταφράστριες είχαν κάποια εκπαίδευση χωρίς πιστοποίηση.
- **Τοποθέτηση στην MTPE**: Πέντε μεταφράστριες είχαν ουδέτερη στάση και τη θεωρούσαν ένα ακόμη εργαλείο στη διάθεση του μεταφραστή, τρεις την υποστήριζαν σθεναρά ως έναν αποτελεσματικό τρόπο για τη βελτίωση της

ποιότητας του αποτελέσματος της μηχανικής μετάφρασης και δύο ήταν γενικά θετικές ως προς την MTPE αλλά πίστευαν ότι θα έπρεπε να χρησιμοποιείται μόνο όταν είναι απαραίτητο.

- **Δημογραφικά στοιχεία**: Το 100% του δείγματος ήταν γυναίκες (10), κάτι που επισημαίνει το γεγονός ότι το επάγγελμα του μεταφραστή «γυναικοκρατείται» και επικυρώνει τη διαπίστωση της έρευνας του Καραγιαννίδη (2018, σ. 70)περί των επιμορφωτικών αναγκών μεταφραστών στην Ελλάδα.

5.3.3.2.4 Κίνδυνοι για την εγκυρότητα της έρευνας

Οι κίνδυνοι για την εγκυρότητα της έρευνας με βάση τον έλεγχο των παραπάνω κριτηρίων ελαχιστοποιήθηκαν.

Η θνησιμότητα αναφέρεται σε απώλεια των συμμετεχόντων από την αρχή έως το τέλος του κύκλου της έρευνας, αλλά και στην απώλεια ή καταστροφή εγγράφων ή δεδομένων. Ο κίνδυνος για την καταστροφή των δεδομένων ήταν υψηλός και χρειάστηκαν επιμελείς οδηγίες και προσοχή από τους μεταφραστές καθώς το πείραμα πραγματοποιήθηκε σε δικό τους χρόνο και χώρο, μόνο με την προπαρασκευαστική άσκηση στον πιλοτικό κύκλο από της ερευνήτριας και τις οδηγίες της, ενώ κάθε εργασία έπρεπε να αποθηκευτεί και να εκτελεστεί μία και μοναδική φορά, καθώς η τυχόν απώλεια της εργασίας με την κατά συνέπεια επανάληψή της θα έβαζε σε κίνδυνο την εγκυρότητα των δεδομένων. Αυτός ήταν ο μεγαλύτερος κίνδυνος για την έρευνα, τον οποίο επέτεινε η μη εξοικείωση της ερευνήτριας και των συμμετεχόντων με το μεταφραστικό εργαλείο. Τα δεδομένα της έρευνας αποθηκεύτηκαν σε πολλές τοποθεσίες αμέσως μετά την ολοκλήρωση της κάθε φάσης του πειράματος από την αρχή έως το τέλος. Επίσης, δόθηκε σαφής ονοματοδοσία στα αρχεία των διαφόρων φάσεων του πειράματος για τη μείωση του κινδύνου απώλειας των αρχείων.

Η ωριμότητα αναφέρεται σε εσωτερικές αλλαγές που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του χρόνου. Καθώς υπήρχε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση του πειράματος, η παράμετρος αυτή δεν διαδραμάτισε ρόλο.

Τέλος, η προκατάληψη μεταξύ των υποκειμένων προκύπτει όταν υπάρχει επιρροή μεταξύ τους. Αυτός ο κίνδυνος δεν υπήρχε καθώς αφενός οι εργασίες έγιναν και τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν με οδηγίες που δόθηκαν μέσω μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αφετέρου κατά την εκπαίδευση οι συμμετέχουσες συνδέονταν διαδικτυακά στην πλατφόρμα με αποδοχή της εισόδου τους από την ερευνήτρια ενώ οι συνεντεύξεις στο τέλος έγιναν ατομικά, με αποτέλεσμα οι συμμετέχουσες να μην έχουν καμία διάδραση μεταξύ τους. Η μόνη

διάδραση που υπήρξε μεταξύ των συμμετεχουσών στην έρευνα ήταν υπό την εποπτεία της ερευνήτριας στο πλαίσιο της διαδραστικής, συλλογικής εργασίας τους κατά την εκπαίδευση.

5.3.3.3 Εξωτερική εγκυρότητα

Η εξωτερική εγκυρότητα αναφέρεται στη δυνατότητα γενίκευσης των ευρημάτων και υπάρχουν τρεις παράγοντες που επηρεάζουν τον βαθμό της εξωτερικής εγκυρότητας: το δείγμα, η οικολογική εγκυρότητα και η απαίτηση αντιγραφής.

5.3.3.3.1 Δειγματοληψία

Η δειγματοληψία αφορά στην επιλογή των συμμετεχόντων στην έρευνα, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω. Από τις μεθόδους επιλογής δείγματος που προτείνουν οι Frey et al, υπάρχουν δύο μέθοδοι που είναι κατάλληλες για αυτήν την έρευνα: η σκόπιμη δειγματοληψία (*purposive sampling*) και η δειγματοληψία δικτυωτού (*network sampling*). Η σκόπιμη δειγματοληψία αναφέρεται στη μη τυχαία επιλογή συμμετεχόντων με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά ή δεξιότητες. Η δειγματοληψία δικτυωτού είναι γνωστή ως «τεχνική της χιονοστιβάδας» και αναφέρεται στην κατάσταση όπου τα πρόσωπα που συμμετέχουν στην έρευνα καλούνται να συστήσουν τον ερευνητή σε άλλα πρόσωπα που θα μπορούσαν να ενδιαφέρονται για συμμετοχή. Χρησιμοποιήθηκαν και οι δύο μέθοδοι στην παρούσα έρευνα με τη δειγματοληψία δικτυωτού να φιλτράρεται με τα κριτήρια της σκόπιμης δειγματοληψίας για την επιλογή συμμετεχόντων με τα κατάλληλα προσόντα και την κατάλληλη εμπειρία.

5.3.3.3.2 Οικολογική εγκυρότητα

Η οικολογική εγκυρότητα εστιάζει στη διεξαγωγή της έρευνας με τρόπο ώστε να αντικατοπτρίζει πραγματικές συνθήκες (Saldanha, 2013), με τρόπο τέτοιο ώστε να είναι δυνατή η γενίκευση των αποτελεσμάτων της έρευνας στις εν λόγω συνθήκες (Kairong, 2020). Ο Jääskeläinen (2017) αναφέρει ότι σε οποιαδήποτε έρευνα που δεν είναι κατ' εξοχήν παρατήρησης, η οικολογική εγκυρότητα είναι πάντα ένα πρόβλημα. Σύμφωνα με τους Frey et al, η μελέτη της συμπεριφοράς της επικοινωνίας σε φυσικό περιβάλλον αυξάνει τη δυνατότητα γενίκευσης της έρευνας καθώς οι διεργασίες επικοινωνίας δύναται να καταστούν κατανοητές ως κανάλια συμπεριφοράς και όπως όλα τα κανάλια, η ροή τους διαμορφώνεται από τις συνθήκες . Δεν είναι δυνατό να αγνοήσει κανείς τις συνθήκες και να μελετήσει μόνο το κανάλι.

Στην παρούσα έρευνα, το σενάριο είναι ιδανικό καθώς οι μεταφράστριες λαμβάνουν τις

οδηγίες για την εκτέλεση της εργασίας ακριβώς όπως οι επαγγελματίες μεταφραστές, μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την εκπαίδευση στο εργαλείο εξ αποστάσεως και καλούνται να ολοκληρώσουν την εργασία από το περιβάλλον εργασίας τους χωρίς την παρουσία του ερευνητή και χωρίς να αλλάζουν το φυσικό περιβάλλον τους. Οι συνθήκες είναι πραγματικές σε τέτοιο βαθμό ώστε ο μεταφραστής ακόμη και να διακόπτει τη μετάφρασή του λόγω κάποιου τηλεφωνήματος ή της απάντησης σε κάποιο μήνυμα και να συνεχίζει, ακριβώς όπως θα έκανε σε κανονικές συνθήκες. Σύμφωνα με τους ερευνητές (Saldanha, 2013, σ. 187), το περιβάλλον του διαδικτύου είναι ένας χώρος όπου πολλοί άνθρωποι νιώθουν άνετα και επιπροσθέτως διευκολύνει τη συζήτηση ευαίσθητων θεμάτων, λόγω της πιο αποστασιοποιημένης φύσης της διάδρασης, αν και πρέπει να σημειωθεί ότι για την επιτυχία αυτής της διάδρασης σύμφωνα με τη Saldanha et al. (2013, σ. 188) είναι η διαδικτυακή μόρφωση του ερευνητή και η συμμόρφωση με τη δικτικέτα (*netiquette*)[31]. Αυτό είναι το πλεονέκτημα της έρευνας που δεν διεξάγεται σε εργαστηριακό περιβάλλον ως προς την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων. Οι συνθήκες του πειράματος περιγράφονται παρακάτω:

- Κάθε μεταφράστρια εργάστηκε στο δικό της εργασιακό περιβάλλον με δικό της εξοπλισμό.
- Το λογισμικό PET και το λογισμικό καταγραφής οθόνης OBS εκτελούνται σε τυπικό περιβάλλον Windows που είναι το σύνηθες περιβάλλον επιφάνειας εργασίας για τους περισσότερους μεταφραστές.
- Το λογισμικό χρησιμοποιεί τα ίδια κουμπιά επεξεργασίας κειμένου με το περιβάλλον των Windows και οι συμμετέχουσες είναι εξοικειωμένες με αυτά
- Μια σύντομη εκπαίδευση στο λογισμικό πραγματοποιήθηκε πριν το πείραμα όπως θα συνέβαινε με κάθε νέο λογισμικό που θα δινόταν από μεταφραστική εταιρεία στον προμηθευτή της έτσι ώστε να εξοικειωθεί ο μεταφραστής με το περιβάλλον εργασίας.
- Οι συμμετέχουσες είχαν το ίδιο επίπεδο εξοικείωσης με τον τύπο κειμένου και τον τομέα.

Αυτή η έρευνα εστιάζει στα συμβάντα κατά τα κύρια στάδια της επεξεργασίας της MTPE. Οι συμμετέχουσες καλούνται να συγκεντρωθούν στην παραγωγή κειμένου και δεν έχουν περιορισμό χρόνου, το οποίο σημαίνει ότι έχουν ο χρόνος που αφιερώνεται στην έρευνα ορολογίας, παράλληλων κειμένων και κοινού αφίξεως είναι καθαρά στη διακριτική τους

[31] Ο όρος χρησιμοποιείται από τη Saldanha et al. για να περιγράψει τις συμβάσεις που δομούν την ηλεκτρονική διάδραση, καθώς και τα πρότυπα κοινωνικής συμπεριφοράς και ευγένειας που πρέπει να πληρούνται σε αυτό το περιβάλλον.

ευχέρεια, όπως θα συνέβαινε σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Η εξοικείωση των συμμετεχουσών με τη διεργασία της MTPE και το περιβάλλον του PET πραγματοποιήθηκε με έναν σύντομο πιλοτικό κύκλο σε ένα μικρό κείμενο πριν από το πείραμα.

Σε σχετική έρευνα της 'O Brien (2006) είχαν χρησιμοποιηθεί τρία από τα δώδεκα πρόσωπα της συμμετοχής στη μελέτη της για να μεταφράσουν το κείμενο αντί να το μετεπεξεργαστούν έτσι ώστε να είναι δυνατός ο υπολογισμός του σχετικού φόρτου MTPE του Krings (2001). Στην παρούσα έρευνα, δεν χρησιμοποιήθηκαν οι συμμετέχουσες για αυτόν τον σκοπό, καθώς το κείμενο είχε ήδη μεταφραστεί από άνθρωπο με σκοπό την αυτόματη αξιολόγηση αυτής της παραμέτρου.

5.3.3.3.3 Αναπαραγωγή

Οι Saldanha, G. et al (2013) αναφέρουν ότι η αξιοπιστία της έρευνας αναφέρεται στον βαθμό στον οποίο οι ερευνητές είναι σε θέση να παράγουν τα ίδια αποτελέσματα ή να οδηγηθούν στο ίδιο συμπέρασμα, κατά τη διερεύνηση του ίδιου ερωτήματος με τη χρήση των ίδιων δεδομένων και μεθόδων σε διαφορετικό χρόνο. Αυτό ονομάζεται και δυνατότητα αναπαραγωγής. Για αυτόν τον σκοπό, όλες οι πληροφορίες για τα κείμενα, τη διαδικασία ανάλυσης των δεδομένων, την οργάνωση του πειράματος, το προφίλ των προσώπων που έλαβαν μέρος στην έρευνα και κάθε άλλη σχετική πληροφορία τεκμηριώνονται αναλυτικά.

5.3.3.4 Εγκυρότητα μέτρησης

Σύμφωνα με τις Saldanha, G. et al (2013)η εγκυρότητα της μέτρησης αναφέρεται στις τεχνικές που χρησιμοποιούμε για την απόκτηση των δεδομένων της έρευνάς μας και για την καταλληλόλητα της κλίμακας που χρησιμοποιούμε για να μετρήσουμε αυτά τα δεδομένα. Αξιολογείται σε εννοιολογικό επίπεδο. Η αξιοπιστία της μέτρησης αναφέρεται στη μέτρηση μιας μεταβλητής με αξιόπιστο και συνεπή τρόπο. Αξιολογείται σε αριθμητικό επίπεδο. Η εγκυρότητα και η αξιοπιστία της μέτρησης αυξάνονται με τον συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών διαδικασιών μέτρησης στη ίδια μελέτη, μια πρακτική που όπως αναφέρουν οι Frey et al ονομάζεται τριγωνοποίηση. Κατά τις Saldanha, G. et al η τριγωνοποίηση θεωρείται η βάση για μια υψηλής ποιότητας έρευνα και αναφέρεται στη χρήση δύο ή περισσότερων μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων για το ίδιο ερευνητικό ερώτημα με τη διασταύρωση των αποτελεσμάτων που προσφέρει ένα σύνολο δεδομένων με τα αποτελέσματα από ένα άλλο σύνολο δεδομένων. Οι μέθοδοι για τη μείωση των λαθών που μπορεί να προκύψουν από την πλευρά του ερευνητή και των συμμετεχόντων είναι πιλοτική

δοκιμή, ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις και παρατήρηση.

Στην τρέχουσα έρευνα πραγματοποιήθηκε πιλοτική δοκιμή για την εξοικείωση της ερευνήτριας και των συμμετεχόντων με το PET ως ερευνητικό εργαλείο και τριγωνοποίηση της μεθοδολογίας με χρήση καταγραφής πληκτρολόγησης (PET), καταγραφής οθόνης (OBS), ερωτηματολογίων, συνεντεύξεων και ασκήσεων.

5.4 Σχεδιασμός έρευνας και υλοποίηση

Στην προηγούμενη ενότητα καλύφθηκε το μεθοδολογικό πλαίσιο από θεωρητικής άποψης με την ανάλυση του λειτουργικού προσδιορισμού, των τεχνικών μέτρησης και της εγκυρότητας. Σε αυτήν την ενότητα οι θεωρητικές εκφάνσεις βρίσκουν θέση στον πρακτικό σχεδιασμό της έρευνας.

5.4.1 Σχετικός και απόλυτος φόρτος MTPE

Σύμφωνα με τη διαφοροποίηση του Krings (2001), γίνεται διαφοροποίηση μεταξύ του σχετικού και απόλυτου φόρτου MTPE. Για την παρούσα έρευνα χρησιμοποιήθηκε η μέτρηση του σχετικού φόρτου MTPE, δηλαδή η σύγκριση της ανθρώπινης μετάφρασης του πειραματικού κειμένου με τον φόρτο MTPE, υπό το πρίσμα της μέτρησης του ποσοστού επεξεργασίας της ανθρώπινης μετάφρασης (*human translation edit rate*, HTER), καθώς η σύγκριση σύμφωνα με τους Snover et al. (2006), γίνεται μεταξύ του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και του μετεπεξεργασμένου μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου από άνθρωπο αξιολογητή, όπου υπολογίζεται ο αριθμός των ενεργειών επεξεργασίας που χρειάστηκαν για να μετασχηματιστεί το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο στη μετεπεξεργασμένη έκδοση (Rossi, 2022).

5.4.2 Χρήση κειμένου αφετηρίας

Σύμφωνα με το μοντέλο εκπαίδευσης και την έρευνα της Koponen (2015), χρησιμοποιήθηκαν δύο κείμενα αφετηρίας, το κείμενο αφετηρίας και η ΜΤ. Για την οικολογική εγκυρότητα της έρευνας, τα κείμενα αφετηρίας εισήχθησαν σε περιβάλλον CAT, στο ερευνητικό μεταφραστικό εργαλείο PET.

5.4.3 Κριτήρια επιλογής κειμένου αφετηρίας

Τα κείμενα αφετηρίας που χρησιμοποιήθηκαν στο πείραμα, όπως προαναφέρθηκε, είναι

συνολικά τέσσερα: χρησιμοποιήθηκε ένα σετ κειμένων αφετηρίας, το κείμενο αφετηρίας και η ΜΤ πριν από την εκπαίδευση και ένα σετ κειμένων αφετηρίας μετά την εκπαίδευση. Σε αυτήν την ενότητα αναλύονται τα κριτήρια επιλογής των κειμένων αφετηρίας ως προς τον τύπο, τον αριθμό λέξεων και το γλωσσικό ζεύγος.

5.4.3.1 Τύπος κειμένου

Ο τύπος κειμένου που επιλέχθηκε για αυτήν την έρευνα εμπίπτει στον τομέα των εταιρικών, διοικητικών κανονιστικών εγγράφων και είναι νομικής φύσης. Πρόκειται για τον Κώδικα Δεοντολογίας μιας επώνυμης αλυσίδας ξενοδοχείων. Το κείμενο αυτό που ήταν μια πραγματική ανάθεση στο μεταφραστικό γραφείο όπου εργαζόταν η ερευνήτρια, ανωνυμοποιήθηκε για λόγους εμπιστευτικότητας και για τους σκοπούς της έρευνας.

5.4.3.1.1 Θεματικές ενότητες

Όπως προκύπτει από την έρευνα των Andrade, J. et al. (2017) που εστίασαν σε ένα δείγμα κωδικών δεοντολογίας των 100 μεγαλύτερων εταιρειών στη Βραζιλία και την Πορτογαλία με τεχνικές ανάλυσης περιεχομένου, οι κώδικες δεοντολογίας είναι επίσημα έγγραφα προσβάσιμα σε ανθρώπους εντός και εκτός του οργανισμούς, που υπογραμμίζουν την ιδανική συμπεριφορά που αναμένεται από στελέχη και εργαζομένους. Μέσα από την ανάλυσή τους εντόπισαν και κατηγοριοποίησαν θεματικές ενότητες, λέξεις και δομές που διέπουν τους κώδικες.

Αυτός ο τύπος κειμένου καλύπτει τέσσερα στοιχεία: τις καθολικές ηθικές αξίες, τη συμμετοχή των εργαζομένων στη διαδικασία, την υλοποίηση του κώδικα, την παρακολούθηση της τήρησης του κώδικα για την προστασία του. Οι κώδικες δεοντολογίας είναι συγκεκριμένοι για την κουλτούρα της κάθε χώρας και του κάθε οργανισμού και είναι βάσει αυτής της κουλτούρας που διαμορφώνονται οι θεματικές και οι λέξεις-κλειδιά του κειμένου κατά τους Sharbatoghlie et al. (2013).

Ο κώδικας δεοντολογίας είναι ένα κανονιστικό κείμενο νομικής φύσης. Σύμφωνα με τη Zerva (2022), οι κώδικες δεοντολογίας αποτελούν εσωτερικό κείμενο της διοίκησης που διέπει είτε έναν συγκεκριμένο φορέα, είτε το σύνολο του διοικητικού μηχανισμού. Αυτοί ρυθμίζουν τις δραστηριότητες και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, παρέχοντας κατευθύνσεις στους υπαλλήλους σχετικά με το αναμενόμενο ηθικό πρότυπο. Οι κώδικες δεοντολογίας διαφοροποιούνται από τον νόμο, καθώς δεν είναι ενιαίο κείμενο που καταγράφει όλες τις νομικές διατάξεις ενός τομέα δικαίου, όπως ο αστικός ή ο ποινικός κώδικας. Επιπροσθέτως, δεν περιορίζονται σε απλές νομικές διατυπώσεις, αλλά περιλαμβάνουν συγκεκριμένες

απαγορεύσεις και αρχές, προσδιορίζοντας την προσδοκώμενη συμπεριφορά των υπαλλήλων στο επαγγελματικό και προσωπικό τους πεδίο.

Με αφετηρία την κατηγοριοποίηση των θεματικών ενοτήτων από τους Andrade, J. et al. (2017)[32], οι θεματικές ενότητες του κειμένου του κώδικα δεοντολογίας που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα κατηγοριοποιούνται ως εξής:

Πίνακας 2: Μεταβλητές και θεματικές ενότητες

Μεταβλητή		**Θεματική ενότητα/Κατηγορία**	**Λέξεις-κλειδιά και φράσεις**
1	RESP_LEI	Συμμόρφωση με νόμους και κανονισμούς	Law, legal, obedience, ethical standards, legal requirements, jurisdictions, illegal, unethical behavior, compliance procedures
2	REL_ACIO	Σχέσεις με εμπλεκόμενα μέρη	Agents, intermediaries, directors, management, shareholders, governmental agencies
3	REL_GOV	Σχέσεις με αρχές και κυβερνητικούς φορείς	Government personnel, government authorization
4	REL_FUNC	Σχέσεις με συνεργάτες και εργαζομένους	Business partners, President, Chief Executive Officer, Vice President General Counsel, Secretary, General Manager, RVP, Area Director of Human Resources, Home Office, department head, Management Committee.
5	REL_FORN	Σχέσεις με προμηθευτές και επιχειρηματικούς συνεργάτες	Suppliers, third parties
6	REL_CLIE	Σχέσεις με πελάτες	Guests, residents
7	CNC_LEAL	Δίκαιος ανταγωνισμός	Unfair advantage, illegal conduct, manipulation, concealement, abuse of proprietary information, unethical, illegal business practices, competitors, abuse, misrepresentation, anti-competitive, anti-trust laws
8	USO_BENS	Χρήση των περιουσιακών στοιχείων του οργανισμού	Proprietary information, intellectual property, assets, secrets, patents, trademarks, copyrights, unauthorized use
9	CNF_INTR	Σύγκρουση συμφερόντων	Conflict of interest, competitor, violation, breach
10	INF_PRIV	Εσωτερικές πληροφορίες	Disclosure, private information
11	PRIV_PES	Δικαίωμα ιδιωτικού απορρήτου	Secret, anonymity, food faith reports
12	SIG_ORG	Απόρρητο και εμπιστευτικότητα του οργανισμού	Confidential information, confidentiality
13	CORRUP	Διαφθορά	Corruption, fraud, bribery, payments, authorities, agents
14	PAG_RECB	Θέματα πληρωμών και εισπράξεων	Undue payments, fraud, financial statements, accounting control, books, records, accounts
15	PRESENTE	Αποδοχή δώρων, σουβενίρ και παροχών	Gifts, loans, advantages, contributions, hospitality entertainment, invitations, facilitation payments
16	DOACOES	Πολιτική περί δωρεών	Donations, contributions, entities, sponsorship
17	DISCRIM	Διακρίσεις στον εργασιακό χώρο	Discrimination, derogatory comments, racial, ethnic characteristics
18	ASSEDIO	Ηθική ή σεξουαλική παρενόχληση και κατάχρηση εξουσίας	Harassment, sexual advances
19	ALC_DROG	Χρήση αλκοόλ και ναρκωτικών ουσιών στην εργασία	Alcohol, illegal drugs
20	SEGSAUDE	Αναγνώριση της ασφάλειας και της αξίας στον χώρο εργασίας	Safety, health, violence, threatening behavior
21	IMG_COMP	Πολιτικές περί της διαχείρισης εικόνας και επικοινωνίας με τα μέσα	Media, become public, communications, e-mails, informal notes, internal memos, formal reports
22	ACAT_DEN	Πολιτικές περί της λήψης και διαχείρισης κατηγοριών και επικοινωνίας	Accusation, concern, EthicsPoint, complaints, retaliation

[32] Βλ. Παράρτημα Α.i.

23	ELEC_US	Πολιτική περί της χρήσης ηλεκτρονικών συστημάτων	Computer hardware devices, software, applications, databases, networks, email, internet resources, username, password, electronic documents, messages
24	ACCU_REP	Πολιτική περί της ακρίβειας των εταιρικών αρχείων και αναφορών	Accurate recording, reporting of information, business decisions, transactions, accounting records, accounts, accounting period, expense accounts

Οι ερευνητές βασίστηκαν στην κατηγοριοποίηση των Azevedo et.al., η οποία ανταποκρίνεται στα θέματα που συνιστά για το κώδικα δεοντολογίας το Βραζιλιάνικο Ινστιτούτο Εταιρικής Διακυβέρνησης (*Brazilian Institute of Corporate Governance*, BICG).

Η παραπάνω ανάλυση προσδιορίζει τον επικοινωνιακό στόχο, το κοινό αποδεκτών και το εννοιολογικό πλαίσιο του κειμένου, στοιχεία που θα προσδιορίσουν τις συντεταγμένες για να επιτύχει ο μεταφραστής την επικοινώνηση του επικοινωνιακού στόχου του στο κοινό αποδεκτών αφίξεως.

5.4.3.1.2 Καταλληλόλητα τύπου κειμένου

Για τον σκοπό της παρούσας έρευνας, η επιλογή του τύπου κειμένου έγινε με τα εξής κριτήρια τα οποία θα αναλυθούν στις επόμενες επιμέρους ενότητες:

- την καταλληλόλητα του τύπου κειμένου για MTPE, δηλαδή το πώς θα χρησιμοποιηθεί, και
- την αναλωσιμότητα του περιεχομένου, δηλαδή, το χρονικό διάστημα για το οποίο θα γίνεται αναφορά σε αυτό το περιεχόμενο[33],
- το ενδιαφέρον για τη MT και MTPE νομικών κειμένων[34],
- την πρόκληση και τη δυσκολία που παρουσιάζουν τα κείμενα νομικής φύσης για την MTPE μηχανικής μετάφρασης[35],

[33] Αυτές τις δύο έννοιες χρησιμοποίησε στην έρευνά του ο Way (2013), όπου και αναφέρει ότι η έννοια της «τέλειας» ανθρώπινης μετάφρασης καταρρίπτεται, ότι δεν υπάρχει ένα «χρυσό πρότυπο» για τη μέτρηση της ποιότητας, καθώς αφενός όλο και περισσότερες γίνονται οι περιπτώσεις όπου η μετάφραση από μηχανή δεν αφήνει χώρο για ανθρώπινη παρέμβαση και αφετέρου όλο και περισσότερες μηχανές χρησιμοποιούνται που αποδίδουν διαφορετικά αποτελέσματα.

[34] Η τεχνογνωσία εξακολουθεί να επαναπροσδιορίζει τον πλανήτη και τις διεθνείς αγορές, καλύπτοντας τόσο το νομικό πεδίο όσο και την αγορά νομικής μετάφρασης. Η έρευνα έχει καταδείξει αυξημένο ενδιαφέρον τόσο από τους ακαδημαϊκούς όσο και από τους εμπλεκόμενους φορείς της αγοράς. Παρ' όλα αυτά, υπάρχει έλλειψη μιας ρεαλιστικής επισκόπησης της τρέχουσας και μελλοντικής επίδρασης της τεχνογνωσίας σε αυτούς τους δύο τομείς (Istomina, 2019).

[35] Στην έρευνα της Sosoni, V. et al (2022, p. 94), δεδομένου ότι τα νομικά κείμενα θεωρούνται συχνά απαιτητικά για μετάφραση (Wiesmann, 2019, p. 129) και περιλαμβάνουν χαρακτηριστικά που δημιουργούν σημαντικές προκλήσεις για τη MT (Killman, 2014), (Prieto Ramos, 2015), δεν αποτελεί έκπληξη ότι η ποιότητα της μηχανικής μετάφρασης ποικίλλει ανάλογα με το νομικό είδος, το ζεύγος γλωσσών και το νομικό σύστημα. Συνεπώς, υπάρχει δικαιολογημένος σκεπτικισμός σχετικά με το κατά πόσο η MT είναι συμβατή με νομικά κείμενα, καθώς και με την ποικιλομορφία νομικής κουλτούρας. Αυτό δημιουργεί αμφιβολίες για το κατά πόσο η MT μπορεί να αποτελέσει αξιόλογη εναλλακτική λύση στην ανθρώπινη μετάφραση.

- το μη εκπαιδευμένο σύστημα μηχανικής μετάφρασης που χρησιμοποιήθηκε (*Google Neural Machine Translation*, GNMT),
- τον βαθμό δυσκολίας του κειμένου αφετηρίας με μέτρηση της αναγνωσιμότητάς του και ανάλυσή του[36],
- το κοινό στοιχείο του υπόβαθρου των μεταφραστών: σπουδές μετάφρασης χωρίς ειδίκευση σε νομικά κείμενα.
- τα αποτελέσματα των μετρικών αυτόματης αξιολόγησης με χρήση του MATEO (Vanroy, 2023),[37]

Το κείμενο αφετηρίας που επιλέχθηκε για το πείραμα εστάλη στην εταιρεία προς μετάφραση το 2022, σε ηλεκτρονική μορφή, σε επεξεργάσιμο αρχείο τύπου .docx και αποτελείται από 15 σελίδες συνολικά, 4 ενότητες με 12 υποενότητες και 7 επιμέρους υποενότητες στη δεύτερη ενότητα. Οι υπόλοιπες 3 ενότητες δεν φέρουν καμία υποενότητα. Αντίθετα, χαρακτηρίζονται από στοιχεία απαρίθμησης με κουκίδες. Ως προς τη μορφοποίηση, οι όροι του Κώδικα Δεοντολογίας επισημαίνονται με έντονα γράμματα και προτάσεις που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής από τον αποδέκτη του εγγράφου επισημαίνονται με έντονα και πλάγια γράμματα.

Στο πλαίσιο της εμπειρικής έρευνας δεν χρησιμοποιήθηκε όλο το κείμενο, αλλά εξήχθησαν δύο δείγματα κειμένου σταθμισμένα κατόπιν αρκετών πειραμάτων με τα εργαλεία Datayze και MATEO ώστε να είναι ισοδύναμα ως προς τον αριθμό των λέξεών τους και τον βαθμό δυσκολίας τους ως προς την αναγνωσιμότητα (*readability*)[38], την κατανοητότητα (*comprehensibility*) και τη μετεπεξεργασιμότητα (*posteditability*)[39].

Το πρώτο δείγμα κειμένου αφετηρίας προς χρήση πριν από την εκπαίδευση περιλαμβάνει

[36] Για τη μέτρηση του βαθμού αναγνωσιμότητας χρησιμοποιήθηκε το data·yze (βλ. ενότητα ανάλυσης μεταφραστικών δυσκολιών κειμένου αφετηρίας).

[37] Η αξιολόγηση έγινε με το σύστημα ηλεκτρονικής αξιολόγησης μηχανικής μετάφρασης MATEO που αναπτύχθηκε από το Πανεπιστήμιο της Γάνδης.

[38] Σύμφωνα με τον Doherty (2012, p. 98) η αναγνωσιμότητα ορίζεται ως ο βαθμός στον οποίο ένα κείμενο μπορεί να διαβαστεί εύκολα ως προς τα γλωσσικά στοιχεία (όπως ο αριθμός συλλαβών, ο αριθμός λέξεων και προτάσεων), δηλαδή λειτουργεί ως κειμενοεξαρτώμενο χαρακτηριστικό. Υπάρχει στενή σχέση μεταξύ της κατανοητότητας και της αναγνωσιμότητας με τα επίπεδα κατανοητότητας του κειμένου αφετηρίας να είναι υψηλότερο από το επίπεδο αναγνωσιμότητάς του. Ο Mujiyanto (2016, p. 28) συμπεραίνει μέσα από την έρευνά του ότι τα επίπεδα κατανοητότητας του κειμένου εξαρτώνται από τους αναγνώστες του ενώ η αναγνωσιμότητα εξαρτάται από το κείμενο.

[39] Η κατανοητότητα (comprehensibility) είναι η ικανότητα ενός κειμένου ή μεταφρασμένου κειμένου να κατανοηθεί εύκολα από τον αναγνώστη, λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό σαφήνειας και κατανοητότητάς του. Η μετεπεξεργασιμότητα (*post-editability*) αναφέρεται στον βαθμό προσπάθειας που απαιτείται από τον χρήστη για να βελτιώσει το αποτέλεσμα της μηχανικής μετάφρασης, φέρνοντάς το σε ένα επίπεδο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για δημοσίευση ή για άλλες εφαρμογές (Tatsumi, 2010).

την εισαγωγή, την πρώτη, δεύτερη και τρίτη υποενότητα έως την πρώτη επιμέρους υποενότητα, ενώ το δεύτερο δείγμα κειμένου αφετηρίας προς χρήση μετά την εκπαίδευση περιλαμβάνει τα τμήματα από την έβδομη επιμέρους υποενότητα της υποενότητας και έξι γραμμές πριν το τέλος της έβδομης υποενότητας.

Το κείμενο παρατίθεται ανωνυμοποιημένο[40]: το πρώτο δείγμα πριν από την εκπαίδευση επισημαίνεται με κίτρινο χρώμα, το δεύτερο δείγμα μετά την εκπαίδευση επισημαίνεται με πράσινο χρώμα και στη συνέχεια ακολουθούν το πρώτο και το δεύτερο δείγμα μεμονωμένα όπως εξήχθησαν προς διευκόλυνση αναφοράς[41], ενώ ακολουθούν τα δείγματα πριν και μετά την εκπαίδευση όπως προετοιμάστηκαν για να γίνει η αυτόματη αξιολόγησή τους στο MATEO[42] με το σετ: α. το κείμενο αφετηρίας, β. το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο από Google Neural Machine Translation (GNMT) και γ. το κείμενο αναφορά για κάθε δείγμα κειμένου.

Να σημειωθεί ότι κατά την περίοδο διεξαγωγής του πειράματος, δεν είχαν αναπτυχθεί συστήματα τεχνητής νοημοσύνης (*Artificial Intelligence*, AI), τα οποία έκαναν την εμφάνισή τους τον Οκτώβριο του 2022, που σημαίνει ότι το πείραμα διεξήχθη με την τελευταία διαθέσιμη τεχνολογία της NMT.

5.4.3.2 Αριθμός λέξεων των δειγμάτων του κειμένου αφετηρίας

Σχετικά με τον αριθμό λέξεων των δειγμάτων από το κείμενο αφετηρίας πριν και μετά την εκπαίδευση, αυτός καθορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη τα εξής δύο κριτήρια της O'Brien (2006, p. 132):

- Κάλυψη (*Coverage*): το κείμενο πρέπει να καλύπτει κατάλληλο εύρος και αριθμό γλωσσικών φαινομένων σε διάφορα επίπεδα, προκειμένου να εκτιμηθεί ο χρονικός, τεχνικός και γνωσιακός φόρτος,
- Χρόνος ικανότητας συγκέντρωσης (*Time required/Concentration Capacity*): ο μέσος χρόνος που μπορεί να αφιερώσει ένας μεταφραστής για τη μεταφραστική διαδικασία χωρίς διακοπή με την υπόθεση ότι είναι δυνατό να απαιτηθούν δύο ώρες συνεχόμενης επεξεργασίας.

Σε αυτά τα κριτήρια προστίθεται από την ερευνήτρια ο μέσος χρόνος παραγωγικότητας ή αλλιώς τη μέση τιμή του χρονικού φόρτου της μετάφρασης και τον ισοδύναμο αριθμό λέξεων για τα δύο δείγματα που θα χρησιμοποιηθούν πριν και μετά την εκπαίδευση για λόγους

[40] Βλ. Παράρτημα A.i.
[41] Βλ. Παράρτημα A.ii και A.iii.
[42] Βλ. Παράρτημα A.iv και A.iv.

συγκρισιμότητας των δεδομένων του φόρτου που θα προκύψουν από την έρευνα:

- Μέση τιμή χρονικού φόρτου μετάφρασης: στην παρούσα έρευνα ο αριθμός των λέξεων του κειμένου επιλέχθηκε να είναι ο τετραπλάσιος της τυπικής μετρικής της αγοράς για τον μέσο χρόνο της μετάφρασης που ορίζεται από 2.100 έως 3.000 λέξεις/ημέρα με βάση την έρευνα του Garcia, I. (2015) ή 250 λέξεις/ώρα ώστε να υπάρχει επαρκής όγκος κειμένου. Με βάση την υπόθεση της μείωσης του χρονικού φόρτου, είναι δυνατό να εκτιμηθεί ότι σε μία ώρα θα μπορούσε να γίνει MTPE σε 500 λέξεις και σε δύο ώρες σε 1000 λέξεις αναλογικά.
- Ισοδύναμος αριθμός λέξεων για τα δύο δείγματα: τα αποσπάσματα, εφεξής «δείγματα κειμένου» που χρησιμοποιήθηκαν στο πείραμα πριν και μετά την εκπαίδευση για τους σκοπούς της σύγκρισης των αποτελεσμάτων κατά την ανάλυση των δεδομένων, επιλέχθηκαν ως εξής: 942 λέξεις για το κείμενο πριν από την εκπαίδευση και 1011 λέξεις για το κείμενο μετά τη μετάφραση.

Η ανάλυση της επιλογής των δύο δειγμάτων πραγματοποιείται εκτενώς στην ενότητα 5.4.3.4.

5.4.3.3 Γλωσσικό ζεύγος

Η επιλογή της αγγλικής ως γλώσσας αφετηρίας και της ελληνικής ως γλώσσας αφίξεως καθορίστηκε από τους παράγοντες (1) της διαθεσιμότητας επαγγελματιών μεταφραστών που να είναι φυσικοί ομιλητές της γλώσσας αφίξεως με επάρκεια στη γλώσσα αφετηρίας και να έχουν κοινό προφίλ, όπως αυτό αναλύεται σε προηγούμενη ενότητα, (2) της ικανότητας της ερευνήτριας να αναλύσει τα δεδομένα στις γλώσσες εργασίας της, (3) της καταλληλότητας του συστήματος μηχανικής μετάφρασης για το συγκεκριμένο είδος κειμένου και κατ' επέκταση της μετεπεξεργασιμότητας του κειμένου, και (4) του χρονικού περιορισμού και του φόρτου συντονισμού για την ολοκλήρωση της έρευνας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το αρχικό σενάριο εργασίας ήταν να χρησιμοποιηθούν συνολικά 3 γλώσσες αφίξεως, με την ισπανική και τη γαλλική να προστίθενται στην ελληνική, αλλά με βάση τα ως άνωθι κριτήρια, λήφθηκε η απόφαση να περιοριστεί στην ελληνική γλώσσα ως γλώσσα αφίξεως. Ως προς την καταλληλότητα της μηχανής, παρουσίασε ενδιαφέρον το γεγονός ότι κατά τον έλεγχο των γλωσσικών ζευγών και των κειμένων για την ένταξή τους στην έρευνα, κατά την αυτόματη αξιολόγηση, ενώ στα Ελληνικά χρησιμοποιήθηκε ένα σταθμισμένο κείμενο αναφοράς για να πραγματοποιηθεί η μέτρηση HTER, στα Γαλλικά, ενώ δόθηκε αυτή η οδηγία, το σταθμισμένο από μεταφραστή κείμενο είχε υποστεί

υπερεπεξεργασία, με αποτέλεσμα οι μετρήσεις του να μην το καθιστούν μετεπεξεργάσιμο.

Αυτός δεν ήταν ο μόνος λόγος που η γαλλική γλώσσα δεν συμπεριλήφθηκε ως γλώσσα αφίξεως στην έρευνα. Σε αυτόν, έρχεται να προστεθεί ένας δεύτερος που αφορά στο προφίλ των μεταφραστών. Οι επαγγελματίες μεταφραστές ήταν όλοι ελεύθεροι επαγγελματίες και ακολούθησαν όλη τη διαδικασία του πειράματος από τον χώρο-γραφείο τους. Οι μεταφραστές προς τη γαλλική γλώσσα ήταν ομάδα μεταφραστών, 10 σε αριθμό, που θα ακολουθούσαν τη διαδικασία του πειράματος σε περιβάλλον μεταφραστικής εταιρείας, σε κοινό χώρο, γεγονός που θα ακύρωνε την οικολογική εγκυρότητα της έρευνας καθιστώντας μη συγκρίσιμα τα δεδομένα της έρευνας για τις δύο ομάδες επαγγελματιών μεταφραστών, την ελληνική και τη γαλλική.

Συμπερασματικά, παρόλο που η πρόθεση της ερευνήτριας ήταν να εξετάσει περισσότερα ζεύγη γλωσσών, η απόφαση ελήφθη με βάση το ποιοτικό κριτήριο της εγκυρότητας των αποτελεσμάτων και όχι το ποσοτικό κριτήριο του μεγαλύτερου αριθμού συμμετεχόντων και υψηλότερου αριθμού δεδομένων.

5.4.3.4 Επιλογή και ανάλυση των δειγμάτων του κειμένου αφετηρίας

Τα κείμενα αφετηρίας σε αυτήν την έρευνα είναι κανονιστικά κείμενα νομικής φύσης, ειδικά κείμενα από τον τομέα της δεοντολογίας σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίστηκαν στις προηγούμενες επιμέρους ενότητες αυτού του κεφαλαίου. Για τον σκοπό της παρούσας έρευνας, επιλέχθηκαν δύο αποσπάσματα από το ίδιο κείμενο προς ανάθεση πριν από την εκπαίδευση και μετά την εκπαίδευση. Το πρώτο κείμενο είναι 943 λέξεις, ενώ το δεύτερο κείμενο είναι 1011 λέξεις, και τα δύο σε ηλεκτρονικά αρχεία τύπου .docx. Σε αυτήν την επιμέρους ενότητα, πραγματοποιείται η μέτρηση του βαθμού αναγνωσιμότητας των δύο κειμένων πριν και μετά την εκπαίδευση, με ανάλυση των δομών του πρωτοτύπου και μέτρηση της μετεπεξεργασιμότητας των δύο κειμένων ώστε να αποδειχθεί ότι είναι παρόμοιου βαθμού δυσκολίας ως προς την κατανόηση και τον τεχνικό/χρονικό φόρτο.

Στην παρούσα έρευνα είναι σημαντική η έννοια της συγκρισιμότητας των κειμένων, καθώς επιλέχθηκαν με τρόπο ώστε να παρουσιάζουν ισοδύναμη αναγνωσιμότητα και μετεπεξεργασιμότητα προκειμένου να διαφανεί ο ρόλος του εκπαιδευτικού μοντέλου μέσα από τη σύγκριση του φόρτου των μεταφραστών πριν και μετά την εκπαίδευση.

5.4.3.4.1 Μέτρηση βαθμού αναγνωσιμότητας

Ο μεταφραστής πρέπει να είναι ικανός να κατανοεί πλήρως το περιεχόμενου του κειμένου

για να βρίσκει λύσεις στα μεταφραστικά του προβλήματα. Η κατανοητότητα του κειμένου όπως προαναφέρθηκε είναι στενά συνδεδεμένη με την αναγνωσιμότητα. Η κατανοητότητα και η αναγνωσιμότητα σχετίζονται αφενός με τον δημιουργό του κειμένου ως προς τον τρόπο σύνθεσής του ώστε να είναι κατανοητό και αναγνώσιμο και αφετέρου με το κοινό αναγνωστών του κειμένου, εν προκειμένω των μεταφραστών ως προς τον τρόπο ανάλυσής του μέσα από την ανάγνωση ώστε να επιλυθούν τα μεταφραστικά προβλήματα και να αποδοθεί στη γλώσσα αφίξεως (Πολίτης, 2012)[43].

Για τη μέτρηση του βαθμού αναγνωσιμότητας των κειμένων χρησιμοποιήθηκε ο δικτυακός τόπος data·yze[44] που βασίζεται σε δεδομένα και στατιστικά στοιχεία, μια έκδοση ανάλυσης δεδομένων που προέκυψε από τα πειράματα της Dr. Sarah Tyler στα τέλη της δεκαετίας του ’90.

Ο αναλυτής αναγνωσιμότητας data·yze[45] εκτιμά την αναγνωσιμότητα του κειμένου με χρήση διαφόρων μετρικών (Νεοφύτου, 2017, σ. 117), όπως οι:

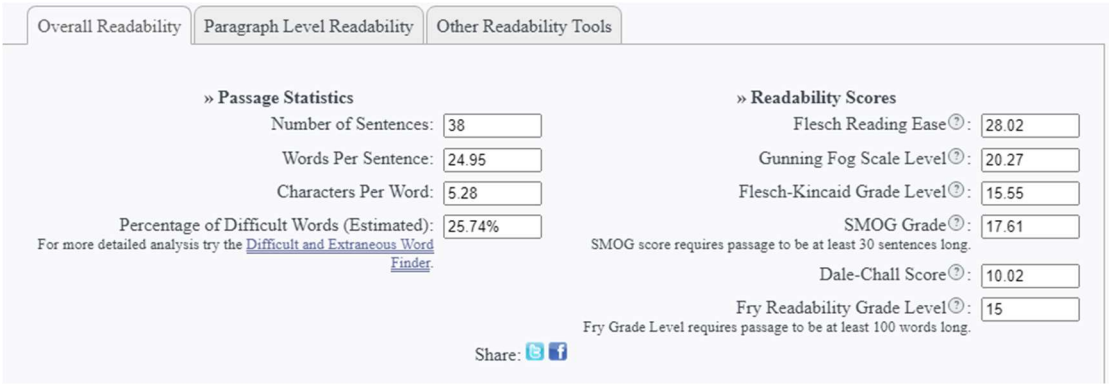
- FOG, Gunning Fog, SMOG και Flesch-Kincaid: μετρούν σε γραμμικές εξισώσεις χαρακτηριστικά όπως το μέσο μήκος της πρότασης, ο μέσος αριθμός συλλαβών κ.λ.π. χωρίς να λαμβάνουν υπόψη το περιεχόμενο των κειμένων.
- Φόρμουλα Fry: βασίζεται στον υπολογισμό του μέσου αριθμού των προτάσεων και των συλλαβών ανά 100 λέξεις κειμένου.
- Dale-Chall: ενσωματώνει μια λίστα 3000 εύκολων λέξεων ως προς την κατανόησή τους από μαθητές της τετάρτης τάξης του Δημοτικού και αντιπαραβάλλει ως προς αυτές τις λέξεις του κειμένου για τον εντοπισμό των δύσκολων λέξεων.

Ο αναλυτής αναγνωσιμότητας μετράει τη συνολική αναγνωσιμότητα του κειμένου με στατιστικά στοιχεία: αριθμός προτάσεων, λέξεις ανά πρόταση, χαρακτήρες ανά λέξη, ποσοστό δύσκολων λέξεων (κατ’ εκτίμηση) σε συνδυασμό με τις μετρικές αναγνωσιμότητας που προαναφέρθηκαν.

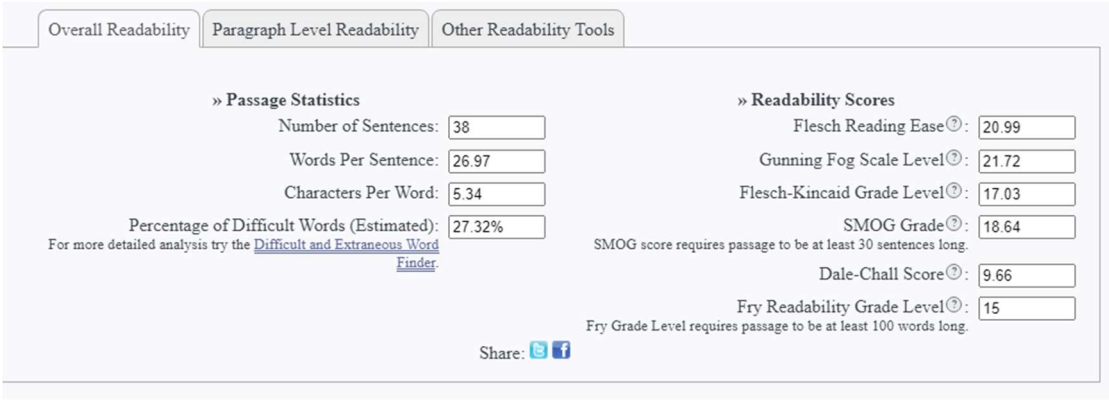
Τα αποσπάσματα κειμένου πριν και μετά την εκπαίδευση εξήχθησαν από το ίδιο κείμενο ώστε να είναι συγκρίσιμα ως προς το ύφος και τη δομή τους, ενώ επιλέχθηκαν τα αποσπάσματα εκείνα που είχαν τα πλησιέστερα μεταξύ τους αποτελέσματα μετρήσεων.

Πίνακας 3: Αναγνωσιμότητα κειμένου πριν από την εκπαίδευση

[43] Κεφ. Μεταφραστική μεθοδολογία, σσ. 3-15
[44] Datayze.com/about
[45] https://datayze.com/readability-analyzer

Πίνακας 4: Αναγνωσιμότητα κειμένου μετά την εκπαίδευση

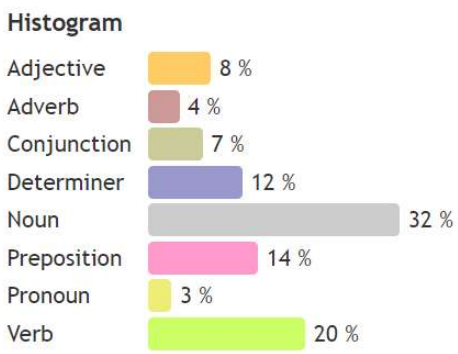
Και τα δύο κείμενα έχουν τον ίδιο αριθμό προτάσεων (38), συγκρίσιμους δείκτες αναγνωσιμότητας, με παρόμοια δυσκολία και πολυπλοκότητα βάσει των μετρήσεων που φαίνονται στους ως άνω πίνακες.

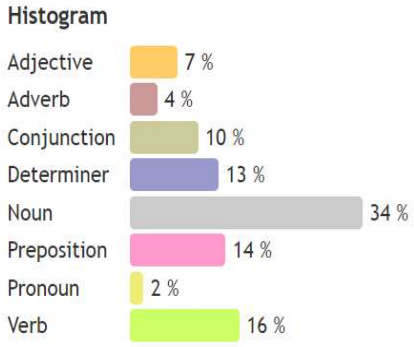
5.4.3.4.2 Ανάλυση μερών του λόγου

Τα δύο δείγματα του κειμένου αφετηρίας αναλύθηκαν σε ένα ακόμη επίπεδο ως προς τα μέρη του λόγου προκειμένου να αποδειχθεί η συνάφεια του βαθμού δυσκολίας και κατανοητότητάς τους. Τα επισημειωμένα κείμενα παρατίθενται στο Παράρτημα Α.

Παρακάτω βλέπουμε τα δείγματα όπως αναλύθηκαν ως προς τα μέρη του λόγου υπολογίζοντας τη συχνότητα: επίθετο, επίρρημα, σύνδεσμος, ουσιαστικό, αριθμός, πρόθεση, αριθμούς, προτάσεις, αντωνυμίες, ρήματα:

Πίνακας 5: Επισημειωμένα δείγματα ως προς τα μέρη του λόγου
(Αριστερά: δείγμα πριν από την εκπαίδευση, Δεξιά: δείγμα μετά την εκπαίδευση).

Όπως προκύπτει από την έρευνα της Bourou (2019, σ. 61), η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνει το επίσημο ύφος του κειμένου με κύρια χαρακτηριστικά την ουδετερότητα, την ακρίβεια, την αντικειμενικότητα και παράλληλα την αυστηρότητα και το γνωσιακό φορτίο σύμφωνα με τους Heylighen and Dewaele. Τα ουσιαστικά, τα επίθετα, τα άρθρα και οι προθέσεις προκύπτουν συχνότερα στο επίσημο ύφος ενώ οι αντωνυμίες, τα επιρρήματα, τα ρήματα και τα επιφωνήματα σε ανεπίσημα κείμενα.

Όπως αποδεικνύεται από το εργαλείο[46], τα δείγματα από το κείμενο αφετηρίας δεν είναι συγκρίσιμα μόνο ως προς την καταλληλότητά τους, αλλά και ως προς τα μέρη του λόγου με τις περισσότερες λέξεις να είναι ουσιαστικά. Με αυτήν τη βασική μέτρηση και ανάλυση, μπορούμε να περάσουμε στην ανάλυση μεταφραστικών δυσκολιών κειμένου αφετηρίας.

5.4.3.4.3 Μέτρηση μετεπεξεργασιμότητας

Σε προηγούμενη ενότητα, αναφέρθηκε ότι η κατανοητότητα (*comprehensibility*) είναι η ικανότητα ενός κειμένου ή μεταφρασμένου κειμένου να κατανοηθεί εύκολα από τον αναγνώστη, λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό σαφήνειας και κατανοητότητάς του. Η μετεπεξεργασιμότητα (*post-editability*) αναφέρεται στον βαθμό προσπάθειας που απαιτείται από τον χρήστη για να βελτιώσει το αποτέλεσμα της μηχανικής μετάφρασης, φέρνοντάς το σε ένα επίπεδο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για δημοσίευση ή για άλλες εφαρμογές (Tatsumi, 2010).

Για τη μέτρηση της μετεπεξεργασιμότητας εφαρμόστηκε η μέθοδος της αυτόματης αξιολόγησης μηχανικής μετάφρασης ως μια πιο αντικειμενική και ποσοτική μέθοδος αξιολόγησης καθώς το ποσοστό των αυτόματων μετρικών αποτελεί ένδειξη σε αυτήν τη φάση για την καταλληλότητα και την επιλογή των δειγμάτων από το κείμενο αφετηρίας. Η ποιοτική έκφανση αυτής της αξιολόγησης που πραγματοποιείται με τη διαδικασία της επισημείωσης των

[46] Δικτυακός τόπος parts-of-speech.info. Η ανάλυση μερών του λόγου βασίζεται στο Stanford University Part-Of-Speech-Tagger.

λαθών που παράγονται από τη μηχανή αποτελεί αντικείμενο εργασίας και μελέτης κατά τη φάση της εκπαίδευσης των επαγγελματιών μεταφραστών στο παρόν πείραμα.

Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για τη μέτρηση της μετεπεξεργασιμότητας των δειγμάτων είναι το MATEO, όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενη ενότητα. Για την ανάλυση, χρησιμοποιήθηκε η μετρική HTER, μέτρηση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου έναντι του μετεπεξεργασμένου μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου από άνθρωπο, όπου υπολογίζεται ο αριθμός των ενεργειών επεξεργασίας που χρειάστηκαν για να μετασχηματιστεί το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο στη μετεπεξεργασμένη έκδοση.

Ο λόγος που χρησιμοποιήθηκε η μετρική HTER και όχι η μετρική TER είναι γιατί η παρούσα έρευνα αναφέρεται στη δημιουργία ενός εκπαιδευτικού μοντέλου για επαγγελματίες μεταφραστές, με αποτέλεσμα η ποιότητα του παραδοτέου κειμένου να είναι στο επίπεδο που ορίζει το πρότυπο ISO 18587:2017 της αγοράς της μετάφρασης. Σύμφωνα με το πρότυπο, η MTPE είναι ο έλεγχος και η διόρθωση του εξαγόμενου κειμένου της μηχανικής μετάφρασης με παραδοτέο ένα προϊόν συγκρίσιμο με προϊόν που λαμβάνεται από ανθρώπινη μετάφραση σε ποιότητα που εξαρτάται από τον σκοπό του προϊόντος της μετάφρασης και τις απαιτήσεις του πελάτη.

Σε αυτήν την περίπτωση, εφόσον η μηχανή μηχανικής μετάφρασης έχει εκπαιδευτεί ή δημιουργηθεί έτσι ώστε να είναι κατάλληλη για τον συγκεκριμένο τύπο κειμένου και εφόσον το κείμενο είναι κατάλληλο για MT ως προς τον σκοπό και το κοινό αποδεκτών της, ταιριάζει καλύτερα να έχουμε ως χρυσό πρότυπο αναφοράς το κείμενο με τις λιγότερες κατά το δυνατό διορθώσεις και τη συμφωνημένη ποιότητα σε μια δεδομένη επαγγελματική συνθήκη μετάφρασης και όχι το χρυσό πρότυπο αναφοράς που έχει δημιουργηθεί μέσα από την παραδοσιακή διαδικασία της μετάφρασης και έναν διαφορετικό μηχανισμό σκέψης.

Η MTPE του κειμένου αφετηρίας ώστε να δημιουργηθεί το κείμενο αναφοράς ανατέθηκε σε επαγγελματία μεταφραστή με ειδίκευση σε νομικά και ευρωπαϊκά κείμενα χωρίς αμοιβή καθώς συμμετείχε στην έρευνα από προσωπικό ενδιαφέρον και στη συνέχεια ακολούθησε συνεδρία με τη γράφουσα εξ αποστάσεως μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας για να γίνει ανάλυση των διορθώσεων ώστε να φτάσουμε μέσα από μια διαλογική διαδικασία επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων στις άκρως απαραίτητες αλλαγές, την κατηγοριοποίηση των λαθών της μηχανής προκειμένου να ανακύψουν όποιες προτιμησιακές αλλαγές είχαν γίνει (υπερεπεξεργασία) και να ακυρωθούν, αλλά και να ελεγχθούν σημεία που τυχόν είχαν παρακαμφθεί και χρειάζονται διόρθωση (υποεπεξεργασία). Οι αλλαγές στο κείμενο σε μορφή .docx έγιναν από τη μεταφράστρια με το σύστημα παρακολούθησης αλλαγών της εφαρμογής

Word[47].

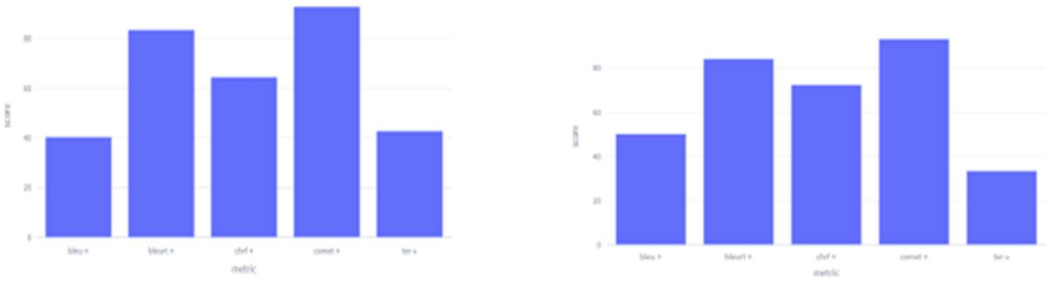
Η διαδικασία αυτόματης αξιολόγησης μηχανικής μετάφρασης συνεπάγεται τη χρήση ενός κειμένου αφετηρίας, ενός κειμένου αναφοράς και ενός κειμένου που αποτελεί προϊόν μηχανικής μετάφρασης. Αυτό για την παρούσα έρευνα συνεπάγεται δύο σετ κειμένων. Τα αρχεία πρέπει να είναι UTF8 να μην έχει κενές γραμμές. Τα κείμενα, όπως προετοιμάστηκαν για την εισαγωγή τους στο σύστημα MATEO παρατίθενται στο Παράρτημα Α[48].

Οι μετρικές που χρησιμοποιεί το σύστημα ηλεκτρονικής αξιολόγησης μηχανικής μετάφρασης MATEO είναι οι κλίμακες: BERT, BLEURT, BLEU, ChrF, COMET και TER, οι οποίες αναλύθηκαν σε προηγούμενο κεφάλαιο. Για την αυτόματη αξιολόγηση του MTPE 1 πριν από την εκπαίδευση και του MTPE 2 μετά την εκπαίδευση χρησιμοποιήθηκαν οι μετρικές BLEU, ChrF, COMET και TER[49]. Τα αποτελέσματα ήταν τα εξής:

Πίνακας 6: Μετρικές αυτόματης αξιολόγησης

system	comet	bleurt	BLEU	chrF2	TER
MTPE 1_MT Output Google Neural MT	92,7	83,4	40,3	64,4	42,7
MTPE 2_MT Output Google Neural MT	93,1	84,1	50,1	72,4	33,3

Πίνακας 7: Αριστερά MTPE 1 και δεξιά MTPE 2

Στο Παράρτημα Α[50] παρατίθενται οι βαθμολογίες ανά γραμμή κειμένου κατά Comet.

Εφόσον επιλέχθηκε να ακολουθηθεί η μετρική HTER ως γνώμονας για την καταλληλότητα του κειμένου για MTPE, τα συμπεράσματα βασίζονται στην τιμή TER.

[47] Βλ. Παράρτημα A.viii.
[48] Βλ. Παράρτημα A.v. και vi.
[49] Signatures:
BLEU: nrefs:1|bs:1000|seed:12345|case:mixed|eff:no|tok:13a|smooth:exp|version:2.3.1|mateo:1.1.3
chrF2: nrefs:1|bs:1000|seed:12345|case:mixed|eff:yes|nc:6|nw:0|space:no|version:2.3.1|mateo:1.1.3
TER: nrefs:1|bs:1000|seed:12345|case:lc|tok:tercom|norm:no|punct:yes|asian:no|version:2.3.1|mateo:1.1.3
comet: nrefs:1|bs:1000|seed:12345|c:Unbabel/wmt22-comet-da|version:2.0.1|mateo:1.1.3
bleurt: nrefs:1|bs:1000|seed:12345|c:BLEURT-20|version:commit cebe7e6|mateo:1.1.3
[50] Βλ. Παράρτημα A.ix.

5.4.4 Ανάλυση μεταφραστικών δυσκολιών κειμένου αφετηρίας

Έγινε ήδη αναφορά στην ανάλυση του κειμένου αφετηρίας με τη μέτρηση του βαθμού αναγνωσιμότητας των δύο δειγμάτων πριν και μετά την εκπαίδευση, κατ' επέκταση της κατανοητότητάς τους, της μετεπεξεργασιμότητάς τους και μέσα από τις έννοιες αυτές και τις μετρικές αναφύονται οι μεταφραστικές δυσκολίες, οι οποίες άπτονται αφενός των ικανοτήτων σύνθεσης του δημιουργού και αφετέρου των ικανοτήτων αποκωδικοποίησης της σύνθεσης των μεταφραστών για την κωδικοποίησή της εκ νέου στη γλώσσα αφίξεως ώστε να εκπληρωθεί ο επικοινωνιακός στόχος του κειμένου προσαρμοσμένος στα γλωσσικά μέσα και στην πολιτιστική πραγματικότητα του κοινού αποδεκτών της γλώσσας αφίξεως.

Η ανάλυση των μεταφραστικών δυσκολιών του κειμένου αφετηρίας γίνεται σε αυτήν την έρευνα με σκοπό να αποτελέσει εκπαιδευτικό υλικό κατά τη φάση της εκπαίδευσης, αντιμετωπίζοντας το κείμενο αφετηρίας ως ένα πρόβλημα με τη μετάφραση να αποτελεί τη λύση του, καθώς, με αυτήν την προσέγγιση ως εφαλτήριο, η εκπαίδευση, όπως θα αναφερθεί αναλυτικά σε επόμενο κεφάλαιο, εστιάζει στις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων του μεταφραστή σε επίπεδο μικροδομής και μακροδομής.

Λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της ενεργητικής και συστηματικής ανάγνωσης, όπως αναλύονται σε προηγούμενη ενότητα, ο μεταφραστής σε αυτό το στάδιο σύμφωνα με τον Πολίτη (2012)[51] εντοπίζει τη λογική οργάνωση του κειμένου, τις πληροφορίες στις οποίες πρέπει να εμβαθύνει, τα στοιχεία που πρέπει να αφήσει αμετάφραστα, επαναλαμβανόμενες εκφράσεις, πλεονασμούς, μονάδες μέτρησης, τίτλους κειμένων αναφοράς ή ρυθμιστικού χαρακτήρα και προσπαθεί να κωδικοποιήσει αυτές τις πληροφορίες ως προβλήματα προς επίλυση.

Σύμφωνα με τον Πολίτη η ανάλυση και η ερμηνεία του κειμένου επιτρέπουν τη στον μεταφραστή τη μετάβαση από το επίπεδο των γλωσσικών δομών στην απολεξικοποίηση. Πρόκειται για μια διαλεκτική διαδικασία του μεταφραστή με το κείμενο σε επίπεδο μικροδομής και μακροδομής για την κατανόησή του. Στο επίπεδο της μικροδομής, ο μεταφραστής πρέπει να έχει τον έλεγχο της γλώσσας αφετηρίας σε μορφολογικό, συντακτικό και λεξιλογικό επίπεδο. Στο επίπεδο της μακροδομής γίνεται η εξαγωγή των πληροφοριών που περιέχονται στο κείμενο και η εξαγωγή της λογικής οργάνωσης του κειμένου. Αυτή η διαλεκτική διαδικασία οδηγεί τελικά σε μια νοητική αναπαράσταση ή σχηματική απεικόνιση.

[51] Πολίτης (2015), σσ. 3-7 και 9-15. Σύμφωνα με την Plassard (2007: 97-98), βασιζόμενη στον Gouadec (1989: 87-88).

Για την ερμηνεία, ανάλυση και κατανόηση του κειμένου, ως μέθοδος για την πρόβλεψη δεικτών μεταφραστικής δυσκολίας στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο, επιλέχθηκε η κατηγοριοποίηση των στοιχείων του κειμένου αφετηρίας που εντοπίζονται κατά την ανάγνωση σε επίπεδο μικροδομής και μακροδομής προς επίλυση κατά τη φάση της επανέκφρασης, όπως αυτή συντελείται στο παρόν πείραμα με αντιπαραβολή της έκφρασης του μηχανικού μεταφρασμένου κειμένου και της νοητικής επανέκφρασης του μεταφραστή για τη διόρθωση.

Χρησιμοποιήθηκε μια προσαρμοσμένη κατηγοριοποίηση των γλωσσικών φαινομένων και δομών με προσαρμογή της εναρμονισμένης τυπολογίας λαθών DQF-MQM, όπως αναλύθηκε σε προηγούμενη ενότητα, οι οποίες αφενός επηρεάζουν τη δυσκολία του κειμένου αφετηρίας όπως αυτή κάνει προβολή πάνω στη DQF/MQM του κειμένου που θα παραχθεί από τη μηχανή.

Με αυτήν την τυπολογία λαθών, αντί να εντοπιστούν συγκεκριμένοι τύποι λαθών (Sosoni, 2022) στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο, εντοπίζονται οι τύποι λαθών που θα προκύψουν στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο με βάση την ανάλυση της μικροδομής και μακροδομής του κειμένου αφετηρίας. Οι δομές, τα γλωσσικά μέσα και τα πραγματολογικά στοιχεία του κειμένου αφετηρίας αποτελούν έναν «προγνωστικό δείκτη» για τις μεταφραστικές δυσκολίες καθώς ήδη κατά την ανάγνωση έχει ξεκινήσει νοητικά η επανέκφραση στη γλώσσα αφίξεως, καθώς και η πρόβλεψη των διορθώσεων που θα απαιτηθούν κατά την MTPE εφόσον ο μεταφραστής έχει εκπαιδευτεί στα λάθη που παράγει η μηχανή. Στη συνέχεια, η διαδικασία τυπολογίας λαθών, εφαρμόζεται για το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο.

Το κείμενο κωδικοποιήθηκε χρωματικά με βάση τις προσαρμοσμένες κατηγορίες και αναλύθηκε στο αρχείο του κειμένου αφετηρίας MTPE 1 με επισημείωση αυτών σε μορφή σχολίων (Παράρτημα A[52]). Αυτή η ανάλυση αποτελεί έναν γλωσσολογικό χάρτη που κατευθύνει τον μεταφραστή ως προς τις συνθήκες που θα αντιμετωπίσει για να φτάσει στο κείμενο αφίξεως.

Με βάση την τυπολογία λαθών DQF-MQM και την έρευνα που παρουσιάστηκε σε προηγούμενη ενότητα, προκύπτει ότι η πρωτεύουσα κατηγορία στην τυπολογία λαθών είναι η πιστότητα (*accuracy*), η οποία μπορεί να συνυπάρχει με μία ή περισσότερες δευτερεύουσες κατηγορίες κατά την αναφορά σε μια γλωσσική δομή ή ένα γλωσσικό φαινόμενο όπως αυτό εκδηλώνεται στο κείμενο αφετηρίας ή στο κείμενο αφίξεως. Οι δευτερεύουσες κατηγορίες είναι: γραμματικότητα (*fluency*), επιχώριες συμβάσεις (*locale conventions*), ορολογία (*terminology*), ύφος (*style*), σχεδίαση (*design*) για το κείμενο αφετηρίας. Για το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο. Στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο προστίθενται οι κατηγορίες:

[52] A.x., A.xi., A.xii.

διεθνοποίηση (*internationalization*), συμβατότητα (*compatibility*) και πιστότητα (*verity*). Για κάθε κατηγορία, πρωτεύουσα ή δευτερεύουσα, υπάρχει μια ετικέτα που κάνει αναφορά σε ένα μια υποκατηγορία που δηλώνει το γλωσσικό φαινόμενο για το κείμενο αφετηρίας ή το λάθος για το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο. Χρήζει αναφοράς το γεγονός ότι για τις κοινές κατηγορίες, οι υποκατηγορίες των γλωσσικών φαινομένων ή λαθών (*tags*) *addition* διαφέρουν. Για παράδειγμα, ένα λάθος πιστότητας που αντιστοιχεί σε προσθήκη (*addition*) στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο, δεν μπορεί να αποτελεί φαινόμενο στο κείμενο αφετηρίας και παραλείπεται από τις υποκατηγορίες λαθών.

Συνοπτικά, για την ανάλυση του κειμένου αφετηρίας χρησιμοποιήθηκαν: 1 πρωτεύουσα κατηγορία, 5 δευτερεύουσες κατηγορίες και 36 υποκατηγορίες. Για την ανάλυση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, χρησιμοποιήθηκαν: 1 πρωτεύουσα κατηγορία, 8 δευτερεύουσες κατηγορίες και 106 υποκατηγορίες. Σε κάθε πρωτεύουσα και δευτερεύουσα κατηγορία δόθηκε μια χρωματική κωδικοποίηση. Στη συνέχεια, αυτές οι κατηγορίες ακρωνυμοποιήθηκαν με χρήση ενός διαδικτυακού εργαλείου[53] για να είναι δυνατή η επισημείωση του κειμένου αφετηρίας MTPE 1 με έναν συνδυασμό κωδικοποίησης χρωμάτων και ακρωνύμων.

Η μέθοδος επισημείωσης εφαρμόστηκε μόνο στο κείμενο αφετηρίας MTPE 1 και όχι στο MTPE 2, καθώς χρησιμοποιήθηκε μόνο ως εκπαιδευτική μέθοδος ανάλυσης, ερμηνείας, κατανόησης και πρόβλεψης των μεταφραστικών λαθών και δυσκολιών του μηχανικά μετεπεξεργασμένου κειμένου.

5.4.5 Προετοιμασία κειμένων προς MTPE

Πριν την έναρξη του πειράματος, η ερευνήτρια χρειάστηκε να εκπαιδευτεί η ίδια στη χρήση του μεταφραστικού εργαλείου PET. Καθώς το PET είναι ένα ερευνητικό εργαλείο, η εγκατάσταση και η ρύθμισή του απαιτεί αρκετή ενασχόληση με τις οδηγίες και τεχνικές δεξιότητες. Για την επιτάχυνση της διαδικασίας, καθώς αφενός οι επαγγελματίες μεταφραστές έχουν περιορισμένο χρόνο και αφετέρου η εξ αποστάσεως, διαδικτυακή εκτέλεση του πειράματος δεν θα επέτρεπε τον συντονισμό όλων των συμμετεχόντων και το γεγονός ότι στην παρούσα έρευνα εξετάζεται ο φόρτος και η επενέργεια της εκπαίδευσης και όχι οι τεχνικές δεξιότητες στη χρήση υπολογιστικών προγραμμάτων, λήφθηκε η απόφαση να εγκατασταθεί και να παραμετροποιηθεί το πρόγραμμα από τη γράφουσα και να δοθούν πακέτα με την παραμετροποίηση και το κείμενο σε μορφή συμβατή με το εργαλείο για να εργαστούν απευθείας.

[53] https://www.dcode.fr/acronym-generator

5.4.6 Περιγραφή των μεταφραστικών δοκιμασιών

Οι μεταφραστικές δοκιμασίες, η επικοινωνία με τους μεταφραστές, συνολικά το πείραμα και η εκπαίδευση, πραγματοποιήθηκαν με εξ αποστάσεως εικονικές συνεδρίες και σύγχρονη εκπαίδευση μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας και πλήρη χρήση τεχνολογίας. Προϋπόθεση για τη διεξαγωγή του πειράματος και την εκτέλεσή του ήταν η υποβολή αίτησης στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) του Ιονίου Πανεπιστημίου[54].

Οι επαγγελματίες μεταφραστές κλήθηκαν να ακολουθήσουν οδηγίες που τους εστάλησαν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από την ιδρυματική ηλεκτρονική διεύθυνση της γράφουσας, οι οποίες παρατίθενται στο Παράρτημα A.xiv. Για την αποστολή/παραλαβή των αρχείων λόγω του μεγέθους χρησιμοποιήθηκε η πλατφόρμα διαμοιρασμού αρχείων WeTransfer[55] και η μορφή των οδηγιών για τη χρήση του PET και του OBS Recording ήταν συνδυαστικά, γραπτές οδηγίες και οδηγίες σε βίντεο. Η επιλογή ως προς τα εργαλεία, τις πλατφόρμες και τα τεχνικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν έγινε συναρτήσει της ελεύθερης πρόσβασης σε αυτά και της δημοτικότητάς τους στους επαγγελματίες μεταφραστές και τα σύγχρονα μεταφραστικά περιβάλλοντα για την ελαχιστοποίηση της εκπαίδευσής τους.

Τα μέσα επικοινωνίας με τους μεταφραστές για τη διεξαγωγή του πειράματος και η περιγραφή και ροή του πειράματος περιγράφεται στις επόμενες επιμέρους ενότητες.

5.4.6.1 Μεθοδολογία εξ αποστάσεως διεξαγωγής του πειράματος

Καθώς το πείραμα και η εκπαίδευση πραγματοποιήθηκαν εξ αποστάσεως με τεχνικά μέσα, η επιτυχία τους ως προς την ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων εξαρτήθηκε από τα τεχνικά μέσα επικοινωνίας και τηλεδιάσκεψης για την οργάνωσή τους. Τα μέσα επικοινωνίας με τους μεταφραστές για τη διεξαγωγή του πειράματος και η περιγραφή της ροής του πειράματος περιγράφονται στις επόμενες επιμέρους ενότητες

5.4.6.1.1 Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Η επικοινωνία με τις συμμετέχουσες και η καθοδήγηση για τα στάδια του πειράματος πραγματοποιήθηκε με ασύγχρονη επικοινωνία, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από την ιδρυματική ηλεκτρονική διεύθυνση της γράφουσας. Η επικοινωνία έγινε στην αγγλική γλώσσα

[54] Βl. Παράρτημα B.i.
[55] https://www.wetransfer.com

για να αποφευχθούν θέματα τεχνικής συμβατότητας που ενίοτε δημιουργείται κατά τη σύνταξη μηνυμάτων στην ελληνική γλώσσα, δεδομένου του ότι ο τεχνικός εξοπλισμός και η εκάστοτε εφαρμογή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για κάθε συμμετέχουσα δύναται να διαφέρουν.

Όλη η ανταλλαγή μηνυμάτων οργανώθηκε και κατηγοριοποιήθηκε στα εξής στάδια, με κάθε στάδιο να αντιστοιχεί σε ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που εστάλη σε κάθε συμμετέχουσα με το θέμα να είναι όπως περιγράφεται στις αγκύλες.[56]:

α) πρόγραμμα πειράματος MTPE [MTPE Experiment Schedule]

β) πιλοτική άσκηση πειράματος MTPE [MTPE Experiment Warmup]

γ) πιλοτική άσκηση πειράματος MTPE_2: τεχνικό πρόβλημα επιλύθηκε [MTPE Experiment Warmup_2: Bug Solved]

δ) ύλη για την εκπαίδευση «Αποτελεσματική MTPE Μηχανικά Μεταφρασμένου Κειμένου για Επαγγελματίες Μεταφραστές [Efficient Machine Translation Post-Editing Training for Professional Translators Syllabus]

ε) πρόσκληση στο εργαστήριο 1 της εκπαίδευσης στην MTPE [MTPE Training Workshop 1_Invite]

στ) πρόσκληση στο εργαστήριο 2 της εκπαίδευσης στην MTPE [MTPE Training Workshop 2_Invite]

ζ) διάσκεψη θεωρητικού μέρους 3 της εκπαίδευσης στην MTPE [MTPE Training_Theoretical Part 3_Session]

η) πρόγραμμα ερωτηματολογίων και συνεντεύξεων [Questionnaire+Interviews Schedule]

θ) αποστολή συνδέσμου ερωτηματολογίου [Questionnaire Link]

ι) αναγγελία επιτυχούς ολοκλήρωσης πειράματος [Announcement of Successful Completion of Ph.D. Experiment]

ια) πιστοποιητικά εκπαίδευσης και υλικό παρουσιάσεων [Training Certificates & Slide Decks]

Αυτά τα στάδια περιγράφονται αναλυτικά στην επιμέρους ενότητα 5.4.6.2. «Ροή πειράματος και μεταφραστικών δοκιμασιών.

5.4.6.1.2 Πλατφόρμα τηλεδιάσκεψης

Για τις τηλεδιασκέψεις, χρησιμοποιήθηκε η πλατφόρμα τηλεδιάσκεψης Zoom[57]

[56] Βλ. Παράρτημα A.xiv.
[57] www.zoom.us

Πραγματοποιήθηκαν οι εξής τηλεδιασκέψεις, σύγχρονης επικοινωνίας, οι οποίες θα αναλυθούν μέσα στις επόμενες επιμέρους ενότητες αυτού του κεφαλαίου:

α) συμφωνία για το πρόγραμμα του πειράματος (1 ώρα)

β) πιλοτική άσκηση, εγκατάσταση εργαλείων, και οδηγίες (1 ώρα)

γ) εκπαίδευση: εργαστήριο 1, ανάλυση λαθών ΜΤ, αξιολόγηση μηχανής (2 ώρες)

δ) εκπαίδευση: εργαστήριο 2, ανάλυση ΜΤΡΕ 1, τεχνική επίλυσης προβλημάτων (*problem-solving*) (2 ώρες)

ε) εκπαίδευση: θεωρία ΜΤΡΕ, πρωτόκολλο ΜΤΡΕ (2 ώρες)

στ) συνέντευξη: συλλογή δεδομένων μετά την εκπαίδευση στην ΜΤΡΕ (15 λεπτά η κάθε συμμετέχουσα)

Οι τηλεδιασκέψεις πραγματοποιήθηκαν σε μέρες και ώρες που συμφωνήθηκαν με τις μεταφράστριες έτσι ώστε να υπάρχει η δέσμευση της συμμετοχής τους στη διαδικασία. Όλες οι τηλεδιασκέψεις καταγράφηκαν με τη σύμφωνη γνώμη των προσώπων που συμμετείχαν στην έρευνα και αρχειοθετήθηκαν για τους σκοπούς της έρευνας και της ανάλυσης των αποτελεσμάτων. Κατά τις τηλεδιασκέψεις, η εκπαίδευση στα εργαλεία και την ΜΤΡΕ έγινε με τη μέθοδο του διαμοιρασμού οθόνης.

Τα πλεονεκτήματα της διαδικτυακής σύγχρονης επικοινωνίας αναφέρονται στην ενότητα *5.3.3.3.2 Οικολογική εγκυρότητα*. Καθώς η πλατφόρμα τηλεδιάσκεψης ήταν το βασικό εργαλείο επικοινωνίας με τους μεταφραστές, χρήζει μνείας το γεγονός ότι όλη επιτυχία του πειράματος βασίστηκε αφενός στη δέσμευση των επαγγελματιών μεταφραστών σε όλα τα βήματα του πειράματος, αλλά και στην επάρκεια της υλικοτεχνικής υποδομής τους και του δικτύου τους για τη σταθερή και συνεπή συμμετοχή τους σε αυτό. Δεν έλειψε η περίπτωση προσωρινής διακοπής του ηλεκτρικού ρεύματος σε μία από τις συμμετέχουσες, ως απόδειξη της βαρύτητας του παράγοντα της τεχνολογίας στην επιτυχία των εξ αποστάσεως πειραμάτων.

Ως πρόσθετη οδηγία, ο ερευνητής μπορεί να ενημερώνει τους μεταφραστές να έχουν έναν εφεδρικό φορητό υπολογιστή διαθέσιμο, προς αποφυγή τέτοιων περιστατικών και εφεδρικά δεδομένα μέσω κινητού τηλεφώνου για τη σύνδεσή τους στο διαδίκτυο.

5.4.6.1.3 Πλατφόρμα επικοινωνίας

Καθώς το πείραμα αποτελεί προσομοίωση των επαγγελματικών συνθηκών μετάφρασης των επαγγελματιών μεταφραστών, η γράφουσα έπρεπε να διασφαλίσει μια πλατφόρμα για τη σύγχρονη, διαδικτυακή επικοινωνία με τους μεταφραστές, την επίλυση απορίων και τον συντονισμό των παραδόσεων των μεταφράσεων ως θα συνέβαινε εάν αυτοί εργάζονταν

επαγγελματικά από το τμήμα διαχείρισης μεταφραστικού έργου κάποιας εταιρείας. Για την ομαλή διεξαγωγή της ροής των μεταφραστικών δοκιμασιών, προτιμήθηκε η πλατφόρμα ελεύθερης πρόσβασης Slack[58]. Η γράφουσα πραγματοποιούσε υπενθυμίσεις για τις συναντήσεις μέσω της πλατφόρμας, έδινε γραπτώς τις οδηγίες που συνόδευαν την ανάθεση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και απαντούσε σε τεχνικές ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις ήταν τεχνικές και δεν αφορούσαν στον τρόπο με τον οποίο οι μεταφραστές έκαναν ή θα έκαναν την MTPE.

5.4.6.1.4 Επικοινωνία μέσω τηλεφώνου

Η επικοινωνία μέσω τηλεφώνου χρησιμοποιήθηκε μόνο σε περιπτώσεις που υπήρχε κάποιο πρόβλημα σύνδεσης κατά τη διάρκεια των διασκέψεων από τις συμμετέχουσες ή καθυστέρηση συμμετοχής τους στη διάσκεψη ως δευτερεύων τρόπος διασφάλισης της επικοινωνίας σε επείγουσα περίπτωση.

5.4.6.2 Ροή πειράματος και μεταφραστικών δοκιμασιών

Η ροή του πειράματος προγραμματίστηκε με τέτοιον τρόπο ώστε να ολοκληρωθεί μέσα σε διάστημα δεκαπέντε ημερών. Ο προσδιορισμός αυτού του διαστήματος έγινε με γνώμονα το γεγονός ότι η απόσταση μεταξύ της εκπαίδευσης στο εργαλείο, της πιλοτικής άσκησης και της ανάθεσης του πρώτου μεταφραστικού δείγματος έπρεπε να είναι τέτοια ώστε να είναι δυνατή η χρήση του από τους μεταφραστές. Ο χρόνος μεταξύ των εκπαιδεύσεων έπρεπε επίσης να είναι δομημένος με τέτοιον τρόπο ώστε να αποτελεί μια συστηματική προσέγγιση. Κατά τον ίδιο τρόπο, ο χρόνος από την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης έως την ολοκλήρωση του δεύτερου μεταφραστικού δείγματος έπρεπε να είναι ο συντομότερος, όπως και ο χρόνος από την ολοκλήρωση του δεύτερου μεταφραστικού δείγματος έως τη συμπλήρωση του δεύτερου ερωτηματολογίου και της συνέντευξης λόγω της ποιοτικής αξιολόγησης αυτών των δεδομένων συλλογής.

Πραγματοποιήθηκε μια προπαρασκευαστική τηλεδιάσκεψη με σκοπό να γίνει μια σύντομη εισαγωγή στο πρόγραμμα των διαδικτυακών συναντήσεων, διασκέψεων και των αναθέσεων ώστε να υπάρχει η συμφωνία των επαγγελματιών μεταφραστών ως προς τη διαθεσιμότητά τους. Λόγω των επαγγελματικών υποχρεώσεων των μεταφραστών οι ημέρες και ώρες επιλογής για τις διαδικτυακές συναντήσεις ήταν κατά βάση εντός Σαββατοκύριακου και

[58] https:slack.com//

εργάσιμες ημέρες, κυρίως βραδινές ώστε να έχουν ολοκληρώσει την εργασία τους. Σε αυτήν την πρώτη διάσκεψη, έγινε αναφορά στα βήματα του πειράματος με ένα προτεινόμενο πρόγραμμα όπως παρουσιάζεται στο Παράρτημα A.xv. χωρίς να εκφραστεί καμία καθοδήγηση για τον τρόπο διεκπεραίωσης αυτών των βημάτων και αυτό το πρόγραμμα ενημερώθηκε βάσει της διαθεσιμότητας των μεταφραστών.

Στο τέλος αυτής της διάσκεψης, οι μεταφραστές κλήθηκαν να συμπληρώσουν το έντυπο ενημερωμένης συγκατάθεσης για τη συμμετοχή τους στην έρευνα, τους εστάλη το πρώτο διαδικτυακό ερωτηματολόγιο[59] με προθεσμία ολοκλήρωσης μίας ημέρας και οδηγίες σύνδεσης στην πλατφόρμα Slack για την αμεσότερη επικοινωνία με τους επαγγελματίες μεταφραστές σε περίπτωση απορίων ως προς την εξέλιξη της διαδικασίας ή τεχνικών προβλημάτων, όπως προαναφέρθηκε.

Η γράφουσα συνέλλεξε τα έντυπα ενημερωμένης συγκατάθεσης και τα ερωτηματολόγια σε ηλεκτρονικούς φακέλους. Οι συμμετέχουσες στην έρευνα ανωνυμοποιήθηκαν και τους εκχωρήθηκε ένας κωδικός PE (*Post-Editor*) από το 1 έως το 10, ο οποίος χρησιμοποιήθηκε τόσο για τα ερωτηματολόγια όσο και για τις μεταφραστικές δοκιμασίες και τις συνεντεύξεις τους. Στη συνέχεια, κλήθηκαν να συμμετάσχουν μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην πρώτη τηλεδιάσκεψη της πιλοτικής άσκησης, όπως περιγράφεται στην ειδική επιμέρους ενότητα παρακάτω[60].

Στο τέλος αυτής της τηλεδιάσκεψης, όλοι οι μεταφραστές ολοκλήρωσαν την πιλοτική άσκηση, έστειλαν τα παραδοτέα της πιλοτικής άσκησης και τους ανατέθηκε μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου η MTPE του πρώτου κειμένου, MTPE 1, με προσδιορισμό της προθεσμίας παράδοσης εντός τριών ημερών και σχετικές οδηγίες για την εκτέλεση και την παράδοση. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την πιλοτική άσκηση υπήρξε τεχνικό πρόβλημα στη χρήση του εργαλείου, το οποίο επιλύθηκε και εστάλη σχετική ενημέρωση με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους μεταφραστές ώστε να είναι σε θέση να ολοκληρώσουν την πιλοτική άσκηση.

Εντός δύο ημερών από την παράδοση της πιλοτικής άσκησης, ανατέθηκαν στους μεταφραστές μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου 2 ασκήσεις προετοιμασίας για την

[59] Δημιουργήθηκε με το λογισμικό διαχείρισης έρευνας ελεύθερης πρόσβασης Google Forms.

[60] Σύμφωνα με τον Mellinger (2017, p. 25), το έντυπο ενημερωμένης συγκατάθεσης έχει σημαντικό ρόλο στον δεοντολογικό σχεδιασμό της έρευνας εφόσον αυτή αφορά σε πρόσωπα, καθώς εξηγεί τον σκοπό της έρευνας, τη γενική περιγραφή του έργου, τους εγγενείς κινδύνους και τα πιθανά οφέλη συμμετοχής, καθώς και κοινοποιεί πληροφορίες για ερωτήματα, παράπονα, τα δικαιώματα των συμμετεχόντων και το δικαίωμά απόσυρσής τους από την έρευνα χωρίς κυρώσεις. Εξίσου σημαντική είναι η διασφάλιση της ανωνυμότητας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων που συλλέγονται, χρησιμοποιούνται και αποθηκεύονται. Σε αυτό το πλαίσιο χρησιμοποιήθηκαν κωδικοί και ουδέτερη ως προς το φύλο γλώσσα.

εκπαίδευση σε αρχείο κοινής χρήσης με παράδοση εντός 1 ημέρας έτσι ώστε να υπάρχει ο χρόνος 2 ημερών για τη γράφουσα να αναλύσει το MTPE 1 και να προχωρήσει στο πρώτο εργαστήριο 1 ημέρα μετά την παράδοση των ασκήσεων.

Στο πρώτο μέρος της εκπαίδευσης (workshop 1), έγινε σε τηλεδιάσκεψη 2 ωρών, με παρουσίαση σε .pptx η ανάλυση των λαθών μηχανικής μετάφρασης και εντός 2 ημερών πραγματοποιήθηκε το δεύτερο μέρος της εκπαίδευσης σε τηλεδιάσκεψη 2 ωρών (workshop 2) για την ανάλυση του MTPE 1 και την παρουσίαση της τεχνικής επίλυσης προβλημάτων σε παρουσίαση .pptx. Σε δύο ημέρες από το workshop 2, πραγματοποιήθηκε η τρίτη τηλεδιάσκεψη 2 ωρών με την παρουσίαση του θεωρητικού μέρους της MTPE σε παρουσίαση .pptx.

Την επόμενη ημέρα, ανατέθηκε η MTPE του κειμένου 2 (MTPE 2) με προθεσμία παράδοσης 2 ημερών. Μια μέρα μετά την παράδοση της MTPE, πραγματοποιήθηκε η ανάθεση του ερωτηματολογίου μετά την εκπαίδευση με προθεσμία μίας ημέρας. Η ανάθεση και η παράδοση του κειμένου και του ερωτηματολογίου έγιναν μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Την τελευταία ημέρα, μόλις συγκεντρώθηκαν όλα τα ερωτηματολόγια, η γράφουσα κάλεσε τις συμμετέχουσες σε πρόγραμμα συνεντεύξεων (15 λεπτά έκαστη) για την ποσοτική διασταύρωση των αποτελεσμάτων της έρευνας. Οι επαγγελματίες μεταφράστριες έλαβαν πιστοποιητικά εκπαίδευσης με την ολοκλήρωση του πειράματος μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αυτή ήταν η μόνη ανταμοιβή τους για τη συμμετοχή τους σε αυτό το πείραμα, μαζί με τη δυνατότητα συνεργασίας τους με τη γράφουσα ως μεταφράστριες.

5.4.6.3 Υλικό αναφοράς

Στην παρούσα έρευνα δεν δόθηκε υλικό αναφοράς στις ή οδηγίες κατά την εκπαίδευσή τους ή κατά την άσκηση προετοιμασίας τους σχετικά με τις πηγές τεκμηρίωσης καθώς πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό μοντέλο με σκοπό την ειδίκευση στην MTPE και όχι την εκπαίδευση στη μετάφραση σε κάποιον θεματικό τομέα. Σε αντίθεση με την έρευνα της O'Brien (2006) που χρησιμοποίησε μόνο το Translog για να καταγράψει τον τεχνικό φόρτο, στην παρούσα έρευνα με τη μέθοδο της τριγωνοποίησης χρησιμοποιήθηκε συνδυασμός μεθόδων και εργαλείων. Το PET χρησιμοποιήθηκε για να καταγράψει τον τεχνικό και χρονικό φόρτο, σε συνδυασμό με το σύστημα καταγραφής οθόνης, OBS, με το οποίο είναι δυνατό να παρατηρήσουμε τις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν από κάθε μεταφραστή και το δικό του υλικό αναφοράς, καθώς και να απομονώσουμε τον χρόνο της έρευνας για την εξαγωγή συμπερασμάτων. Οι μεταφραστές είχαν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τα δικά τους υλικά

αναφοράς, τα οποία ήταν όλα σε ηλεκτρονική και όχι έντυπη μορφή.

5.4.6.4 Πιλοτική άσκηση

Η πιλοτική άσκηση ή αλλιώς προκαταρκτική δοκιμή (*warm-up*) αποτελεί ουσιαστική διαδικασία για τη διατήρηση της αξιοπιστίας των μετρήσεων (O'Brien S. , Semantic Scholar, 2006, p. 136). Πραγματοποιήθηκε μια πιλοτική εκτέλεση του πειράματος με σκοπό την κατανόηση των πιθανών προκλήσεων κατά τη διάρκεια της υλοποίησής του και την επίλυση τυχόν ερωτήσεων των μεταφραστών. Προκειμένου να επιτευχθεί το μέγιστο όφελος της πιλοτικής άσκησης, έγινε προσπάθεια προσομοίωσης με το κυρίως πείραμα. Συγκεκριμένα, στόχος ήταν να διασφαλιστεί η συνοχή μέσω της χρήσης ίδιας τεχνολογικής υποδομής (PET, OBS), ίδιας γλώσσας αφετηρίας και γλώσσας αφίξεως και παρόμοιου κειμένου. Καθώς το εργαλείο δεν ήταν γνωστό στους μεταφραστές, αυτή η προσομοίωση είχε τον σκοπό εκπαίδευσης για την απρόσκοπτη χρήση του εργαλείου κατά το κυρίως πείραμα.

Στην πιλοτική άσκηση συμμετείχαν οι ίδιοι μεταφραστές που πήραν μέρος στο κυρίως πείραμα. Ο ρόλος της ερευνήτριας κατά την άσκηση ήταν καθαρά εκπαιδευτικός ως προς τη χρήση της διαθέσιμης μεταφραστικής και μη τεχνολογίας. Δεν υπήρξε χρονικός περιορισμός για την εκτέλεση της πιλοτικής άσκησης. Λόγω του περιορισμένου χρόνου των επαγγελματιών μεταφραστών προτιμήθηκε να γίνει εκπαίδευση στην τεχνολογία και αποστολή οδηγιών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με προθεσμία ολοκλήρωσης της πιλοτικής άσκησης ώστε να επιλυθούν οι απορίες και να γίνει η ομαλή μετάβαση στη φάση του κυρίως πειράματος. Η πιλοτική δοκιμή συνέβαλε στον τελειοποιημένο καθορισμό των οδηγιών για το κύριο πείραμα και ενίσχυσε την πεποίθηση του ερευνητή στη σταθερότητα της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα δεδομένα έχουν αποθηκευτεί με ασφάλεια, παρέχοντας δυνατότητες για μελλοντικές συγκρίσεις ερευνητών ως προς τον τεχνικό, χρονικό και γνωσιακό φόρτο πριν και μετά την εκπαίδευση.

Το κείμενο που χρησιμοποιήθηκε στην πιλοτική άσκηση ήταν 134 λέξεις και προετοιμάστηκε ως πακέτο και εστάλη μαζί με οδηγίες στους επαγγελματίες μεταφραστές ώστε να γίνει η επεξεργασία του μαζί με τη γράφουσα και να επιλυθούν οι απορίες στη σχετική διαδικτυακή συνεδρία. Το κείμενο αφετηρίας, το κείμενο αναφοράς και το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο παρατίθενται σε μορφή UTF-8 στο Παράρτημα A.xiii.

5.5 Συλλογή δεδομένων

Τα δεδομένα συλλέχθηκαν με συνδυασμό μεθόδων ποσοτικής και ποιοτικής συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, τριγωνοποίηση, για μια ολιστική προσέγγιση στην έρευνα ώστε να εξεταστούν διάφορες μέθοδοι, μετρικές ή θεωρητικά υπόβαθρα για την εξέταση ενός συγκεκριμένου φαινομένου ή μιας συμπεριφοράς με απώτερο σκοπό την ευρωστία της έρευνας και την υποστήριξη των ευρημάτων μεταξύ των διάφορων μετρικών (Mellinger C. H., 2017, p. 8). Σε αυτήν τη βάση, εφαρμόστηκαν οι μέθοδοι συλλογής ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων που παρουσιάζονται στο Παράρτημα B.ii.

Η συλλογή δεδομένων αφορά στη συλλογή ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων από τη βιβλιογραφική έρευνα, το ερωτηματολόγιο πριν και μετά την εκπαίδευση (ποιοτική και ποσοτική), την αξιολόγηση εντός του μεταφραστικού εργαλείου (ποιοτική και ποσοτική) και τη συνέντευξη (ποιοτική). Μέσα από τις μεθόδους αυτές συλλέχθηκαν δημογραφικά δεδομένα και χαρακτηριστικά των επαγγελματιών μεταφραστών, απόψεις, συναισθήματα, κατηγορίες λαθών (ποιοτικά), δεδομένα που μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε κλίμακες ή αριθμητικά δεδομένα, όπως χρονικός και τεχνικός φόρτος (ποσοτικά), καθώς και συγκρίσιμα ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα (πριν και μετά την εκπαίδευση).

Στην παρούσα έρευνα επιλέχθηκαν μέθοδοι συλλογής μέσω διαδικτύου (*internet-mediated collection methods*)[61] καθώς όλο το πείραμα πραγματοποιήθηκε εξ αποστάσεως για την προσομοίωση των συνθηκών των επαγγελματιών μεταφραστών. Ο συνδυασμός ερωτηματολογίων και συνέντευξης κρίθηκε απαραίτητος, καθώς ενώ τα ερωτηματολόγια σύμφωνα με τη Saldhana et al. (2013, p. 152) είναι χρήσιμα για τη συλλογή δεδομένων από διερευνητικής άποψης, ωστόσο δεν ανταποκρίνονται επαρκώς ως μέθοδος από επεξηγηματικής άποψης. Η συνέντευξη ήρθε να συμπληρώσει στο τελευταίο στάδιο τα ερωτηματολόγια για να αναλυθούν συναισθήματα, γνώμες και προσωπικές εμπειρίες.

Κάθε μία από αυτές τις μεθόδους συλλογής δεδομένων αναλύεται στις επόμενες επιμέρους ενότητες.

5.5.1 Ερωτηματολόγια

Το ερωτηματολόγιο είναι ένας κατάλογος ερωτήσεων, εκάστη εκ των οποίων ακολουθείται από μια σειρά απαντήσεων, σε μορφή τέτοια ώστε να επιτρέπεται η τυποποίηση, η δόμηση των δεδομένων που συλλέγονται (Saldanha, 2013, σ. 151). Για την εδραίωση της εγκυρότητας των

[61] Saldanha, 2013, σ. 167

δεδομένων, η παρούσα έρευνα βασίζεται σε ερωτηματολόγια. Τα ερωτηματολόγια σχεδιάστηκαν με έμφαση στους τύπους εγκυρότητας και αξιοπιστίας, όπως περιγράφονται στους (Mellinger C. H., 2017).

Ως προς την εγκυρότητα, λήφθηκε υπόψη:

α) η φαινομενική εγκυρότητα (*face validity*), η οποία δεν αναφέρεται στο αντικείμενο της μέτρησης, αλλά στην ανταπόκριση της έρευνας στο αντικείμενο της μέτρησης. Αναφέρεται δηλαδή στο ότι κάθε ερώτηση έχει συνάφεια με ένα ερευνητικό ερώτημα.

β) η εγκυρότητα εννοιολογικής κατασκευής *(construct validity*), η οποία σχετίζεται με τον τρόπο μέτρησης αφηρημένων ιδεών, και τον βαθμό στον οποίο το εργαλείο μέτρησης αποτυπώνει το φαινόμενο μελέτης, και

γ) η εγκυρότητα περιεχομένου (*content validity*), με την προσέγγιση του θέματος από διάφορες οπτικές με σκοπό την πλήρη κάλυψή του.

Τα ερωτηματολόγια πριν και μετά την εκπαίδευση διανεμήθηκαν στους μεταφραστές ηλεκτρονικά, εστάλησαν ως ηλεκτρονικές φόρμες, και συμπληρώθηκαν με συγκεκριμένη προθεσμία εντός 1 ημέρας, για να επιτευχθεί η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων ως προς τη χρονική στιγμή της ολοκλήρωσής τους (*pre- and post-test*). Τα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια έχουν ένα πρόσθετο πλεονέκτημα οικολογικής εγκυρότητας λόγω της απουσίας του ερευνητή[62]. Η εσωτερική αξιοπιστία (*internal reliability*) των ερωτηματολογίων επιτεύχθηκε με τη δόμηση του ερωτηματολογίου σε ενότητες που περιλάμβαναν ερωτήματα σχετικά με αυτήν την ενότητα έτσι ώστε η ροή των ερωτήσεων να είναι δομημένη ως προς το περιεχόμενό τους.

Οι ερωτήσεις συντάχθηκαν με τρόπο ώστε να μην είναι ασαφείς, παραπλανητικές ή μεροληπτικές. Αυτό επιτεύχθηκε με ένα πιλοτικό στάδιο πριν την ανάθεση του ερωτηματολογίου στις συμμετέχουσες. Μία μεταφράστρια κλήθηκε να ολοκληρώσει το ερωτηματολόγιο και να δώσει τα σχόλιά της ως προς τη σαφήνεια και την ακεραιότητα της διατύπωσης των ερωτημάτων.

Τα ερωτηματολόγια διατέθηκαν στην αγγλική γλώσσα καθώς στο σύγχρονο επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον, η αγγλική είναι η κύρια γλώσσα επικοινωνίας με τους μεταφραστές όταν οι διαδικασίες απευθύνονται σε μεταφραστές σε διεθνές επίπεδο. Χρησιμοποιήθηκε ένας συνδυασμός κλειστών ερωτήσεων (δομημένων) και ερωτήσεων της κλίμακας Likert, οι τελευταίες με πολλαπλά στοιχεία και κλίμακα από το 1 έως το 5 κυρίως για την αξιολόγηση της στάσης των μεταφραστών. Στόχος ήταν η αποτελεσματική

[62] Η Saldanha et al (2013, p. 163) επισημαίνουν ότι η απουσία του ερευνητή σημαίνει ότι οι συμμετέχοντες μπορεί να έχουν μεγαλύτερη ελευθερία στις απαντήσεις τους.

κατηγοριοποίηση των δεδομένων των ερωτηματολογίων, καθώς αφενός το ερωτηματολόγιο λόγω της φύσης της έρευνας ήταν εκτενές και θα επιβάρυνε ψυχολογικά η χρήση ανοιχτών ερωτήσεων, καθώς και αφετέρου οι ανοιχτές ερωτήσεις επιλέχθηκαν ως μέθοδος για τη φάση των συνεντεύξεων. Οι ερωτήσεις ήταν σύντομες και απλές, ξεκινώντας από τις πιο απλές προς τις πιο σύνθετες.

Τα ερωτηματολόγια περιλαμβάνουν 26 ερωτήσεις πριν από την εκπαίδευση και 26 ερωτήσεις μετά την εκπαίδευση. Στα Παραρτήματα B.ii. και B.iii., παρατίθενται οι ενότητες των ερωτήσεων, καθώς και ο τύπος των ερωτήσεων που χρησιμοποιήθηκαν για την εγκυρότητα της έρευνας και τον λειτουργικό προσδιορισμό της[63]:

5.5.1.1 Ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση

Το ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση περιλαμβάνει 26 ερωτήσεις με τις εξής ενότητες:

I. Ενημερωμένη συγκατάθεση. 1. Συμφωνία συμμετοχής στην έρευνα. 2. Ενδιαφέρον για παραλαβή αποτελεσμάτων της έρευνας. 3. Στοιχεία μεταφραστή.

II. Προφίλ και εμπειρία. 1. Ηλικία 2. Μητρική γλώσσα 3. Γλωσσικό ζεύγος 4. Ακαδημαϊκό υπόβαθρο 5. Επαγγελματική κατάσταση 6. Έτη εμπειρίας στη μετάφραση 7. Μέση παραγωγικότητα μετάφρασης 8. Ειδίκευση μετάφρασης 9. Τύποι περιεχομένου ΜΤΡΕ 10. Εκπαίδευση στην ΜΤΡΕ

III. Ροή εργασίας ΜΤΡΕ. 1. Εργαλεία 2. Γλωσσικό κιτ εργαλείων

IV. Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων. 1. Απόφαση ΜΤΡΕ 2. Δεξιότητες μεταφραστή

V. Ποιότητα, τεχνικοί και χρονικοί παράγοντες. 1. Στάση στην ΜΤΡΕ 2. Ποιότητα, τεχνικός και χρονικός φόρτος.

Ο σκοπός του ερωτηματολογίου πριν από την εκπαίδευση είναι να συλλέξει δημογραφικά στοιχεία και γενικά χαρακτηριστικά των μεταφραστών, στοιχεία για το προφίλ και την εμπειρία τους, τον τρόπο εργασίας τους και την έκθεσή τους σε μεταφραστικά εργαλεία και γλωσσικούς πόρους, τη θέση τους ως προς τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων, αυτών νοούμενων ως δεξιοτήτων της μετάφρασης και κατ' επέκταση της ΜΤΡΕ, τη στάση τους στην ΜΤΡΕ και στοιχεία που επηρεάζουν την ποιότητα, τον τεχνικό και χρονικό φόρτο, προς σύγκριση με τα αντίστοιχα δεδομένα που θα προκύψουν από το ερωτηματολόγιο μετά την

[63] Σύμφωνα με τη Saldanha et al. (2013, p. 153), με τον όρο λειτουργικό προσδιορισμό (operationalization) νοείται η επίτευξη αντιστοιχίας της δυνητικής απάντησης κάθε ερωτήματος σε ένα ερευνητικό ερώτημα.

εκπαίδευση.

5.5.1.2 Ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση

Το ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση περιλαμβάνει 27 ερωτήσεις με τις εξής ενότητες:

I. Ενημερωμένη συγκατάθεση. 1. Συμφωνία συμμετοχής στην έρευνα. 2. Ενδιαφέρον για παραλαβή αποτελεσμάτων της έρευνας. 3. Όνομα. 4. E-mail.

II. Οργάνωση πειράματος. 1. Οδηγίες 2. Προετοιμασία

III. Πριν από την εκπαίδευση. 1. Κείμενο αφετηρίας 2. Κείμενο ΜΤ 3. Ποιότητα, τεχνικός και χρονικός φόρτος 4. Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων

IV. Μετά την εκπαίδευση. 1. Κείμενο αφετηρίας 2. Κείμενο ΜΤ 3. Ποιότητα, τεχνικός και χρονικός φόρτος 4. Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων 5. Στάση στην ΜΤΡΕ

V. Προφίλ και δεξιότητες. 1. Προφίλ 2. Τρόπος εργασίας

VI. Αξιολόγηση εκπαίδευσης. 1. Επίπεδο δυσκολίας εκπαίδευσης 2. Στάση προς το πρόγραμμα εκπαίδευσης 3. Πληρότητα περιεχομένου 4. Καταλληλόλητα 5. Αποτελεσματικότητα 6. Βελτίωση

Τα ερωτηματολόγια πριν και μετά την εκπαίδευση έχουν δημιουργηθεί με τις ενότητες δομημένες με τέτοιον τρόπο ώστε να είναι συγκρίσιμα τα δεδομένα, αλλά και με τις επιμέρους ενότητες δομημένες με τρόπο ώστε κάθε διερευνητικό ερώτημα να αντιστοιχεί σε ένα από τα ερευνητικά ερωτήματα για να εκπληρώνεται ο λειτουργικός προσδιορισμός της έρευνας.

5.5.2 Αξιολόγηση εντός του μεταφραστικού εργαλείου

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο, το μεταφραστικό εργαλείο επιλογής ήταν το ερευνητικό εργαλείο PET (Aziz. W., 2012). Αυτό το εργαλείο δίνει τη δυνατότητα συλλογής ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, τα οποία συλλέγονται κατά τη διάρκεια της ΜΤΡΕ. Τα δεδομένα αυτά συλλέχθηκαν και στις δύο φάσεις πριν και μετά την εκπαίδευση σε συνδυασμό με την καταγραφή της οθόνης των μεταφραστών με το εργαλείο OBS.

Τα δεδομένα αξιολόγησης προέκυψαν σε δύο επίπεδα: α. εν αγνωσία του μεταφραστή κατά τη διάρκεια της ΜΤΡΕ, οι επαγγελματίες μεταφραστές δεν γνώριζαν τη δυνατότητα μέτρησης του χρονικού και τεχνικού φόρτου από το εργαλείο, β. εν γνώσει του μεταφραστή κατά τη διάρκεια της ΜΤΡΕ με χρήση της σελίδας αξιολόγησης που προβάλλεται μετά την ολοκλήρωση κάθε ενεργής μονάδας.

Στο εργαλείο διαμορφώθηκαν δέκα (10) πακέτα για τις επαγγελματίες μεταφράστριες πριν

και μετά την εκπαίδευση, τα οποία τους εστάλησαν με WeTransfer μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της γράφουσας. Οι μετρήσεις που ελήφθησαν βασίστηκαν στη δυνατότητα καταγραφής πληκτρολόγησης (*keylogging*) όπως περιεγράφηκε στην ενότητα 4.4 και στην ετικέτα αξιολόγησης που παρείχε το εργαλείο:

- Χρόνος επεξεργασίας: ο χρόνος που αφιερώνεται κατά τη μετάφραση ή την επεξεργασία μιας μεταφραστική μονάδας,
- Χρόνος αξιολόγησης: ο χρόνος που αφιερώνεται στην αξιολόγηση μιας μεταφραστικής μονάδας,
- Καταγραφή πληκτρολόγησης: ο αριθμός των πλήκτρων που πατιούνται κατά την MTPE κατά τύπο (διαγραφή, αλφαριθμητικός…),
- HTER (*Human Translation Edit Rate*): η απόσταση επεξεργασίας μεταξύ του κειμένου MT και της διορθωμένης έκδοσης. (Snover M. D., 2006),
- Ετικέτα αξιολόγησης: αξιολόγηση μεταφραστικής μονάδας από ένα προκαθορισμένο σύνολο επιλογών,

Η ετικέτα αξιολόγησης αφορούσε σε τρεις ερωτήσεις: α. Την πιστότητα της MT σε μια κλίμακα από το 1 έως το 4, β. τη δυσκολία της MTPE σε τρία επίπεδα: α. Easy (Εύκολη) 2. Regular (Κανονική) 3. Difficult (Δύσκολη) και γ. την αναγκαιότητα της MTPE με τέσσερις (4) διαφορετικές απαντήσεις: 1. It required complete retranslation (Χρειάστηκε μετάφραση από την αρχή) 2. A lot of post-editing was needed (but it was still quicker than retranslation) Χρειάστηκε πολλή MTPE (αλλά ήταν πιο γρήγορο από τη μετάφραση από την αρχή) 3. A little post-editing was needed to fix small problems (Χρειάστηκε λίγη MTPE για τη διόρθωση μικρών προβλημάτων) 4. No modification was performed (Δεν έγινε καμία αλλαγή).

Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων έγινε μεμονωμένα πριν και μετά τη μετάφραση για τη σύγκριση των αποτελεσμάτων μεταξύ των μεταφραστριών, αλλά και συνολικά για τη σύγκριση των αποτελεσμάτων της κάθε μεταφράστριας και συνολικά όλων των μεταφραστριών πριν και μετά την εκπαίδευση. Η ανάλυση των δεδομένων γίνεται στο κεφάλαιο 6.

5.5.3 Συνέντευξη

Η συνέντευξη επιλέχθηκε ως μία από τις μεθόδους της παρούσας έρευνας βάσει του πλεονεκτήματος που προσφέρουν οι συνεντεύξεις, όπως περιγράφεται από τον Mellinger (2017, σ. 33) και τη Saldanha (2013, σ. 169) για την απόκτηση ποιοτικών δεδομένων με ανοικτές ερωτήσεις στις συμμετέχουσες, με τις οποίες ήταν δυνατή η συλλογή σχολίων,

επεξηγήσεων, επιπλέον παρατηρήσεων ή απαντήσεων στις ερωτήσεις εξ ολοκλήρου με δική τους φρασεολογία.

Το κύριο πλεονέκτημα των συνεντεύξεων, όπως επισημαίνει η Saldanha, είναι ότι παρέχουν πρόσβαση στις σκέψεις και τις απόψεις ενός ατόμου σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα, κάτι που είναι δύσκολο να επιτευχθεί με την παρατήρηση της συμπεριφοράς. Στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας, ενσωματώνεται η μέθοδος του ερωτηματολογίου με κλειστές ερωτήσεις για την κατηγοριοποίηση των δεδομένων, η μέθοδος της αξιολόγησης εντός του εργαλείου για ποσοτικά δεδομένα, και η μέθοδος της συνέντευξης για την ανάδειξη του συναισθηματικού και συλλογιστικού μηχανισμού της μεταφραστικής διαδικασίας.

Κατά την εφαρμογή της συνέντευξης, η προσεκτική επιλογή της συγκεκριμένης μεθόδου και η επιλογή του διαδικτυακού περιβάλλοντος μέσω της πλατφόρμας Zoom αντικατοπτρίζουν την τάση προσαρμογής στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις (Saldanha, 2013, σ. 186). Η επιλογή αυτή επιτρέπει την διεξαγωγή συνεντεύξεων με συμμετέχοντες από απομακρυσμένες τοποθεσίες, ενισχύοντας έτσι την ευελιξία και τη συμμετοχή. Η μετεγγραφή των συνεντεύξεων πραγματοποιήθηκε με μεθοδολογία συνδρομητικής λειτουργίας για την εξασφάλιση της ακριβούς ανάλυσης των δεδομένων.

Οι συνεντεύξεις οργανώθηκαν σύμφωνα με την υπόδειξη του Breakwell, με ατομικές συναντήσεις διάρκειας 20 λεπτών για κάθε επαγγελματία μεταφράστρια και προγραμματίστηκαν ώστε να πραγματοποιηθούν διαδοχικά σε πρωινή και απογευματινή ζώνη σε ένα ομοιογενές πλαίσιο για την ανάλυση των δεδομένων.

Κατά τη διεξαγωγή της συνέντευξης, εφαρμόστηκε ημιδομημένη μέθοδος (καθοδηγούμενη συνέντευξη)[64] με σαφώς καθορισμένες ερωτήσεις ανοικτού τύπου (η οδηγία της συνέντευξης), με πρότερη προετοιμασία, που υποβλήθηκαν σε όλους τις συμμετέχουσες με την ίδια σειρά.

Ένα κοινό μέσο για τη δομή των ποιοτικών δεδομένων είναι η κωδικοποίηση. Η κωδικοποίηση των ποιοτικών δεδομένων είναι κάπως διαφορετική από την κωδικοποίηση των ποσοτικών δεδομένων και αποτελείται από τον διαχωρισμό των δεδομένων σε κατηγορίες ή σημασιολογικές ενότητες και την εκχώρηση μιας ετικέτας σε κάθε κατηγορία. Οι κωδικοί συνδέονται με κομμάτια κειμένου διάφορου μεγέθους, συμπεριλαμβανομένων λέξεων, φράσεων, προτάσεων και παραγράφων στα συλλεγέντα δεδομένα που παρουσιάζουν κάποιο είδος ενδιαφέροντος για την τρέχουσα έρευνα. Αυτό γίνεται για την αναγνώριση διάφορων φαινομένων στο κείμενο και την ανάλυσή τους, εύρεση παραδειγμάτων για αυτά τα φαινόμενα, εύρεση σημαντικών σχέσεων μεταξύ διαφορετικών φαινομένων, προτύπων και δομών.

[64] Οι όροι καθοδηγούμενη συνέντευξη (*guided interview*) και οδηγία συνέντευξης (*interview guideline*) αναφέρονται στη μέθοδο των συνεντεύξεων, όπως αυτή περιγράφεται από τις Risku και Meinxb (2021, σ. 177)

Επιτρέπει επίσης τη δημιουργία εννοιολογικού σχήματος των δεδομένων, την οργάνωση των δεδομένων με ιεραρχική σειρά.

Οι ερευνητές διακρίνουν δύο προσεγγίσεις στην κωδικοποίηση (Zaretskaya, 2017, σ. 48). Στην πρώτη, δημιουργείται μια αρχική λίστα κωδικών πριν από τη συλλογή των δεδομένων. Αυτή η «αρχική λίστα» προέρχεται από τον εννοιολογικό πλαίσιο, από τις έρευνες, υποθέσεις, περιοχές προβλημάτων και/ή βασικές μεταβλητές που φέρνει ο ερευνητής στη μελέτη. Στη δεύτερη προσέγγιση, δεν δημιουργούνται κωδικοί πριν από τη συλλογή των δεδομένων, καθώς ο ερευνητής δεν θέλει να εννοιολογήσει κανένα δεδομένο πριν το συλλέξει. Αυτή η προσέγγιση ονομάζεται εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία και προτάθηκε αρχικά από τους Glaser & Strauss (1967).

Η ανάλυση των δεδομένων της συνέντευξης ακολούθησε την προσέγγιση της «αρχικής λίστας». Η συνέντευξη περιλάμβανε τις εξής ενότητες με ερωτήματα που διερευνούσαν την παρακάτω θεματολογία με όσο το δυνατό πιο ανοικτές και πιο δομημένες ερωτήσεις[65]:

I. **Ενημερωμένη συγκατάθεση**. 1. Συγκατάθεση 2. Παραλαβή αποτελεσμάτων έρευνας. 3. Όνομα 4. E-mail.

II. **Προφίλ**. 1. Εμπειρία στην ΜΤΡΕ. 2. Γνώσεις ΜΤΡΕ.

III. **Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων**. 1. Επίδραση της εκπαίδευσης στον τρόπο λήψης αποφάσεων κατά την ΜΤΡΕ και διερεύνηση της απάντησης. 2. Αντίληψη του ρόλου και των δεξιοτήτων του μεταφραστή και του μετεπεξεργαστή με αιτιολόγηση.

IV. **Παράγοντες ποιότητας και παραγωγικότητας**. 1. Η στάση στην ΜΤΡΕ με αιτιολόγηση. 2. Η αίσθηση της επίπτωσης της έκτασης του κειμένου στην ποιότητα της εργασίας. 3. Παραδείγματα σύνθετων προτάσεων, τεχνικής ορολογίας ή μεταφραστικών διλημμάτων, περιγραφή συναισθημάτων, διερεύνηση επίπτωσης συναισθημάτων στην ποιότητα.

VI. **Εκπαίδευση**. 1. Προκλήσεις κατά την ΜΤΡΕ και εντοπισμός των επιπέδων δυσκολίας. 2. Διερεύνηση σχολίων για την εκπαίδευση. 3. Διερεύνηση εφαρμογής της εκπαίδευσης στην πράξη. 4. Ανταπόκριση της εκπαίδευσης στα αποτελέσματα, τους στόχους και τις προσδοκίες των συμμετεχόντων.

VII. **Αξιολόγηση των ΜΤΡΕ πριν από την εκπαίδευση και μετά την εκπαίδευση.** Συζήτηση πάνω σε συγκεκριμένα παραδείγματα με διαμοιρασμό οθόνης.

Αυτή η προσέγγιση συνέβαλε αφενός στην εξασφάλιση της συγκρισιμότητας των απαντήσεων πριν και μετά την εκπαίδευση, ενισχύοντας την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων

[65] Βλ. Παράρτημα Β.iii.

και αφετέρου στη συσχέτιση του γνωσιακού με τον ψυχολογικό φόρτο, με πρόσβαση στις σκέψεις και τα συναισθήματα των μεταφραστών ως προς τη διαδικασία του πειράματος, τον φόρτο, την ποιότητα, την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων και το εκπαιδευτικό μοντέλο.

5.6 Επιλογή μεθόδου

Για την αξιολόγηση του κειμένου της ΜΤ, ως θεωρητική βάση για την επιλογή της μεθόδου είναι η έρευνα του Krings (2001), ο οποίος εισήγαγε τις έννοιες του χρονικού, τεχνικού και γνωσιακού φόρτου. Στο κεφάλαιο 4, αναλύεται η έρευνα της διαδικασίας της μετάφρασης και παρουσιάζονται οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται στην έρευνα με σκοπό την επιλογή της καταλληλότερης μεθόδου σε αυτό το πείραμα για τη μέτρηση του γνωσιακού, χρονικού και τεχνικού φόρτου, ενώ οι έννοιες του φόρτου αναλύονται αναλυτικότερα στο θεωρητικό μέρος της παρούσας έρευνας.

Όπως αναφέρει ο Krings, ο γνωσιακός φόρτος δεν είναι δυνατό να παρατηρηθεί άμεσα. Οι πιο πρόσφατες προσεγγίσεις στη μέτρηση του γνωσιακού φόρτου άπτονται της ιατρικής με τη χρήση ηλεκτροκαρδιογραφήματος, της τεχνολογίας οφθαλμικής ιχνηλάτησης και της αναγνώρισης συναισθημάτων από τις εκφράσεις του προσώπου.

Στην παρούσα έρευνα λήφθηκαν υπόψη οι εξής περιορισμοί των παραπάνω μεθόδων:

- Ανεπαρκής οικολογική εγκυρότητα: τα πειράματα με χρήση αυτών των μεθόδων πρέπει να διεξάγονται σε συνθήκες εργαστηρίου, οι οποίες όμως επηρεάζουν τα αποτελέσματα της έρευνας καθώς ο επαγγελματίας μεταφραστής δεν βρίσκεται στο σύνηθες περιβάλλον εργασίας του.
- Απουσία προσομοίωσης συνθηκών εργασίας: η παρούσα έρευνα εξετάζει ένα μοντέλο εξ αποστάσεως, σύγχρονης εκπαίδευσης με χρήση εργαλείων και τεχνολογίας που είναι ευρέως γνωστή στη μεταφραστική κοινότητα, έτσι ώστε να μην υπάρχει βαθμός δυσκολίας κατά το δυνατό στη χρήση της και να μην επηρεαστούν τα αποτελέσματα.
- Ψυχολογικός φόρτος: μία από τις μετρήσεις της παρούσας έρευνας είναι ο ψυχολογικός φόρτος του μεταφραστή κατά την MTPE. Σε περίπτωση σύνθετου εξοπλισμού, δεν θα ήταν δυνατή η μέτρηση καθώς θα αποτελούσε επιβαρυντικό παράγοντα.
- Αλλοίωση αποτελεσμάτων: δεν χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος των πρωτοκόλλων ομιλίας (*Think-aloud protocols*, TAPs) καθώς η δυνατή εκφώνηση της σκέψης, την

εξελίσσει, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η γνωσιακή διαδικασία και τα αποτελέσματα να μην είναι αυτά που θα ήταν χωρίς τη διαδικασία του πρωτοκόλλου ομιλίας.

- Περιορισμοί χρόνου και πόρων: οι προαναφερθείσες μέθοδοι απαιτούσαν χρόνο για τη συγκέντρωση κατάλληλων υποκειμένων για συμμετοχή στην έρευνα με ειδικά χαρακτηριστικά, καθώς και μετακινήσεις και πόρους για την αγορά φορητού εξοπλισμού, π.χ. στην περίπτωση της οφθαλμικής ιχνηλάτησης.

Ως εκ τούτου, προτιμήθηκε η χρήση διαφόρων μεθόδων και εργαλείων για τη διασταύρωση συγκρίσιμων δεδομένων με έμφαση σε: ερωτηματολόγια, εκπαίδευση, συνέντευξη, καταγραφή οθόνης, καταγραφή πληκτρολόγησης, αξιολόγηση εντός του εργαλείου σε συνθήκες εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με την πρόταση ενός εκπαιδευτικού μοντέλου με έμφαση στις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων.

Για τη μέτρηση του γνωσιακού φόρτου, συνυπολογίστηκε η αξιολόγηση εντός του μεταφραστικού εργαλείου, τα ερωτηματολόγια, η καταγραφή οθόνης και η συνέντευξη, ενώ για τη μέτρηση του χρονικού και τεχνικού φόρτου χρησιμοποιήθηκε η καταγραφή της πληκτρολόγησης. Όσον αφορά στον ψυχολογικό φόρτο, αυτός μελετήθηκε υπό το πρίσμα των ετικετών αξιολόγησης εντός του μεταφραστικού εργαλείου, αλλά και υπό το πρίσμα των απαντήσεων που έδωσαν τα υποκείμενα στη συνέντευξη.

Αξίζει να αναφερθεί ότι με βάση τα ευρήματα του Krings (2001, σ. 557), η μετάφραση και η MTPE είναι πολύ παρόμοιες διαδικασίες ποσοτικά ως προς τον τύπο των γνωσιακών διεργασιών και ποσοτικά ως προς την κατανομή της συχνότητας αυτών των διεργασιών. Εξίσου σημαντικό είναι ότι στην ίδια έρευνα του Krings (2001, σ. 360), οι γνωσιακές διεργασίας που σχετίζονται με την κατανόηση του κειμένου αφετηρίας κατά τη μετάφραση και την MTPE διαφέρουν. Αυτό προκύπτει από τη διαφορετική μέθοδο ανάλυσης του κειμένου αφετηρίας, καθώς στην πρώτη περίπτωση αναλύεται για να συνταχθεί εξαρχής, ενώ στη δεύτερη αναλύεται με τρόπο ώστε να προβλέψει τις δομές που θα προκαλέσουν πρόβλημα μέσα στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο με τη συνεχή ενεργοποίηση μιας διαδικασίας επίλυσης προβλήματος και λήψης απόφασης.

5.6.1 Κριτήρια αξιολόγησης μηχανικά μεταφρασμένων κειμένων

Στην έρευνα της μεταφραστικής διεργασίας είναι σημαντική η ανάθεση μεταφραστικού έργου στα υποκείμενα της έρευνας. Οι επαγγελματίες μεταφραστές σε αυτό το πείραμα έλαβαν ένα μεταφραστικό έργο πριν από την εκπαίδευση και ένα μετά. Δεν έλαβαν οδηγίες για τον

τρόπο μετάφρασης ή για πηγές. Οι οδηγίες που έλαβαν αφορούσαν αποκλειστικά στη χρήση των εργαλείων. Τους ζητήθηκε να προβούν σε MTPE πριν και μετά την εκπαίδευση και σε επισημείωση λαθών της μηχανής στο πλαίσιο των ασκήσεων του εκπαιδευτικού μοντέλου χωρίς πρότερη εκπαίδευση ώστε αφενός να είναι δυνατή η ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση της αλλαγής από τη μία κατάσταση στην άλλη, και αφετέρου για να είναι δυνατή η εξέταση ενός εκπαιδευτικού μοντέλου από την πράξη στη θεωρία ακολουθώντας την πρόταση της Guerberof (2019).

Τα κριτήρια αξιολόγησης του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου είναι ο γνωσιακός, ο χρονικός, ο τεχνικός και ο ψυχολογικός φόρτος, όπως αναλύονται στο κεφάλαιο 2, ενότητα 2.3 της παρούσας έρευνας. Σε αυτήν την ενότητα γίνεται αναφορά στη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για να συλλεχθούν αποτελέσματα ως προς αυτά τα κριτήρια αξιολόγησης.

5.6.1.1 Γνωσιακός φόρτος

Για τον γνωσιακό φόρτο στην παρούσα έρευνα δεν γίνεται ο υπολογισμός των παύσεων όπως εφαρμόστηκε στην έρευνα της O'Brien (O'Brien S. , 2006, σ. 172). Για τον υπολογισμό του γνωσιακού φόρτου, χρησιμοποιήθηκε ο χρονικός φόρτος όπως καταγράφηκε από το μεταφραστικό εργαλείο σε συνδυασμό με την αξιολόγηση εντός του εργαλείου, την παρακολούθηση οθόνης, τα ερωτηματολόγια, τις συνεντεύξεις.

5.6.1.2 Χρονικός και τεχνικός φόρτος

Η συλλογή δεδομένων για τον τεχνικό και χρονικό φόρτο μετά την επεξεργασία απαιτούσε να καταγραφεί ο χρόνος που δαπανούσε κάθε μεταφραστής και επεξεργαστής σε κάθε τμήμα. Χρησιμοποιήθηκε το PET για την καταγραφή αυτών των δεδομένων, και το αρχείο καταγραφής αναπαράχθηκε κατά την ανάλυση κάθε τμήματος. Ενώ στο Translog, σύμφωνα με την έρευνα της (O'Brien S. , 2006, σ. 138) δεν ήταν δυνατό να αναγνωριστούν σωστά τα όρια μεταξύ των τμημάτων, στο PET υπάρχει ειδικός υπολογισμός για τον χρόνο αξιολόγησης, έτσι ώστε να είναι δυνατό αυτός να αφαιρεθεί.

5.6.1.3 Ψυχολογικός φόρτος

Στον γνωσιακό, τεχνικό και χρονικό φόρτο, έρχεται να προστεθεί η έννοια του ψυχολογικού φόρτου. Στον Juyumaya (2022, σ. 3) γίνεται αναφορά στον όρο του ψυχολογικού

φόρτου (*psychological effort*)[66], με τρόπο που συνθέτει το εννοιολογικό πλαίσιο του όρου σε επαγγελματικό εργασιακό περιβάλλον. Συγκεκριμένα, στην επιστημονική δημοσίευσή του, γίνεται μνεία στην έρευνα των Schaufeli και Bakker (2003) που ορίζουν την εργασιακή προσήλωση ως μια θετική, ικανοποιητική κατάσταση του νου που σχετίζεται με την εργασία, και χαρακτηρίζεται από υψηλό επίπεδο ενέργειας, αφοσίωσης και βαθιάς συγκέντρωσης.

Σύμφωνα με τη θεωρία περί απαιτήσεων εργασίας και πόρων (*Job Demands-Resources*, JD–R) (Bakker, 2018), η εργασιακή προσήλωση είναι η διανοητική κατάσταση που προκύπτει όταν οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν υψηλές εργασιακές απαιτήσεις και διαθέτουν επαρκείς *εργασιακούς* και *προσωπικούς* πόρους για να ανταποκριθούν σε αυτές. Οι απαιτήσεις εργασίας, σύμφωνα με τους Demerouti et al. (2001) στον Juyumaya (2022), περιλαμβάνουν φυσικές, ψυχολογικές, κοινωνικές ή οργανωτικές πτυχές που απαιτούν συνεχόμενη *ψυχολογική προσπάθεια* και σχετίζονται με συγκεκριμένο φυσιολογικό και ψυχολογικό κόστος. Οι εργασιακοί πόροι αναφέρονται σε φυσικές, ψυχολογικές, κοινωνικές ή οργανωτικές πτυχές της εργασίας που διευκολύνουν την επίτευξη εργασιακών στόχων, τη μείωση των απαιτήσεων και του σχετικού κόστους ή την προώθηση της προσωπικής ανάπτυξης και εξέλιξης. Οι προσωπικοί πόροι σχετίζονται με τις αυτοαντιλήψεις του ατόμου για τον εαυτό του σύμφωνα με τους Bakker και Demerouti (2016) στην ίδια επιστημονική δημοσίευση.

Με βάση αυτήν τη θεωρία, ο ψυχολογικός φόρτος συνδέεται, μεταξύ άλλων, με συγκεκριμένες στάσεις προς την MTPE που αυξάνουν τους εργασιακούς πόρους που απαιτούνται. Οι αρνητικές στάσεις συνήθως απέναντι στην MTPE, που αφορούν τον φόβο για τη σταδιακή εξαφάνιση των παραδοσιακών εργασιών μετάφρασης και την αντικατάστασή τους από τεχνολογικά καθοδηγούμενες διαδικασίες, μπορεί να επηρεάσουν τον ρόλο των επαγγελματιών μεταφραστών, οι οποίοι ενδέχεται να θεωρούν τον νέο τους ρόλο περιορισμένο στη διόρθωση επαναλαμβανόμενων λαθών που παράγονται από μηχανές. Πράγματι, πολλοί μεταφραστές έχουν εκφράσει τη δυσαρέσκειά τους για τα καθήκοντα MTPE, καταγγέλλοντας τον επαναλαμβανόμενο και κουραστικό χαρακτήρα ή εκφράζοντας φόβους για τη μελλοντική τους απασχόληση. Επίσης, έχει υποδειχθεί ότι αυτά τα καθήκοντα είναι πράγματι πιο απαιτητικά από πλευράς νοητικής προσπάθειας σε σχέση με την παραδοσιακή ανθρώπινη μετάφραση με τη χρήση υπολογιστή και υποβοήθησης από μεταφραστικά εργαλεία, όπως οι μεταφραστικές μνήμες.

[66] Σύμφωνα με Buschmeyer et al. συναφής όρος *psychological load* νοείται ως η άμεση επίπτωση των ψυχολογικών χαρακτηριστικών της εργασίας στο άτομο, λαμβάνοντας υπόψη τους εσωτερικούς πόρους (ευφυΐα) και τους εξωτερικούς πόρους (π.χ. κοινωνική υποστήριξη) του ατόμου (Psychological assessment of AI-based decision support systems: tool development and expected benefits., 2023, σ. 3)

Από ψυχολογικής σκοπιάς, τα συναισθήματα και οι συναισθηματικές καταστάσεις σύμφωνα με τις Risku και Meinxb (2021, σ. 183) τοποθετούνται σε ένα φάσμα που κυμαίνεται από έντονες, φυσιολογικές αλλαγές (π.χ. έντονος φόβος) έως πιο σταθερά χαρακτηριστικά προσωπικότητας, τα συναισθήματα «προκαλούνται από κάτι, είναι αντιδράσεις σε κάτι και γενικά αφορούν κάτι». Αντίθετα, οι βασικές συναισθηματικές καταστάσεις (όπως η ευχαρίστηση, η κούραση ή η ένταση) είναι συνειδητά προσβάσιμες καταστάσεις που βιώνονται διαρκώς, με μεταβαλλόμενα επίπεδα έντασης. Σε αντίθεση με τα συναισθήματα, δεν σχετίζονται με συγκεκριμένες καταστάσεις (συμπεριλαμβανομένων ανθρώπων, γεγονότων ή πραγμάτων, είτε παρελθόντων, παρόντων, μελλοντικών, πραγματικών ή φανταστικών). Επίσης, δεν είναι πάντα εύκολο να εντοπιστούν οι αιτίες και τα ερεθίσματα των διαθέσεων, που διαφέρουν από τα συναισθήματα, καθώς συνήθως διαρκούν περισσότερο και τείνουν να είναι περισσότερο διάχυτες παρά συγκεκριμένες.

Με την πρόσφατη ανακατεύθυνση στη γνωσιακή επιστήμη προς μια πιο εδραιωμένη κατανόηση, τα συναισθήματα έχουν εισέλθει στον τομέα ως κεντρικά στοιχεία της γνώσης. Αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ότι το συναίσθημα και η γνώση είναι πράγματι αχώριστα. Τα συναισθήματα διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο σε όλη την κοινωνική και ψηφιακή γνώση και λήψη αποφάσεων: καθοδηγούν τη γνώση, την καθιστούν νόημα και καθοδηγούν την προσοχή και τις κινήσεις μας. Από αυτήν την οπτική γωνία, τα συναισθήματα καταλαμβάνουν έναν κύριο ρόλο στη γνώση, και είναι το συναίσθημα που «θρέφει» τον εγκέφαλο και κινεί το σώμα (Risku, 2021, σ. 183). Ωστόσο, τα συναισθήματα δεν έχουν υποστεί τέτοια επαναστατική επαναπροσδιορισμό όπως τα γνωσιακά φαινόμενα στις γνωσιακές μελέτες μετάφρασης.

Οι προσεγγίσεις της ενσωματωμένης γνώσης υπογραμμίζουν την ιδέα ότι η γνώση αποτελείται από ή εκτελείται μέσω της αλληλεπίδρασης με κοινωνικά και φυσικά περιβάλλοντα. Σύμφωνα με τις Risku και Meinxb, αυτό ισχύει επίσης για τα συναισθήματα, καθώς ο τρόπος που σκεπτόμαστε και ο τρόπος που νιώθουμε αλληλοεπιδρούν. Αυτό απαιτεί μια προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη την ενδεχόμενη σύνδεση των γνωσιακών και συναισθηματικών διαδικασιών με την φυσική μας κατάσταση, το περιβάλλον μας, έξω από τα όρια του σώματός μας και μέσα σε αλληλεπίδραση με το περιβάλλον μας.

Με βάση την παραπάνω θεωρητική προσέγγιση, διερευνάται ο ψυχολογικός φόρτος στην παρούσα έρευνα συναρτήσει του γνωσιακού φόρτου και του περιβάλλοντος που εν προκειμένω είναι ο προσωπικός χώρος εργασίας των μεταφραστών με βάση τα ποιοτικά αποτελέσματα της ημιδομημένης συνέντευξης, όπως περιγράφηκε στη σχετική ενότητα, την παρατήρηση της συμπεριφοράς των μεταφραστών μέσα από την καταγραφή της πληκτρολόγησης και της οθόνης και τα ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα των ερωτηματολογίων και της συνέντευξης.

5.7 Το εκπαιδευτικό μοντέλο στο πλαίσιο του πειράματος

Σύμφωνα με τους Richards και Rodgers (2001), το βασικό πλαίσιο της πρότασής μας για εκπαίδευση περιλαμβάνει τρία στοιχεία: προσέγγιση, σχεδιασμό και διαδικασίες. Η προσέγγιση ασχολείται με θεωρητικά θέματα και διαμορφώνει μεθόδους και πρακτικές που υλοποιούνται στην πρόταση. Ο σχεδιασμός συνδέει την προσέγγιση με τις διαδικασίες και περιγράφει τα κύρια χαρακτηριστικά της διαδικασίας εκπαίδευσης. Οι διαδικασίες χαρακτηρίζονται από συγκεκριμένη ποικιλία και μεταβλητότητα και περιλαμβάνουν πρακτικές, συμπεριφορές και τεχνικές κατά τη διαδικτυακή εκπαίδευση που συνοδεύουν και αντανακλούν την εφαρμογή της πρότασης (Kiraly, 2000). Σε αυτό το σημείο, οι εκπαιδευτές εφαρμόζουν τη θεωρία στην παιδαγωγική πράξη.

Οι ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες είναι ανοικτά συστήματα που επηρεάζονται από την τάση των ανθρώπων να υποστούν φυσικές και ψυχικές αλλαγές που προκαλούν συνεχείς μεταβολές στη δομή των εν λόγω συστημάτων (Rojo, 2014, σ. 106). Ειδικότερα, η απόδοση των μεταφραστών επηρεάζεται από τη φυσική και συναισθηματική τους κατάσταση, πολιτιστικές και γλωσσικές παρεμβολές, επαγγελματικά και κοινωνικά πλαίσια, μεταξύ άλλων. Όλα αυτά τα ζητήματα προσθέτουν πολυπλοκότητα στις μελέτες σχετικά με τη μετάφραση, καθώς δεν υπάρχουν αξιόπιστα εργαλεία ή τεχνικές για την παρακολούθηση όλων των ζητημάτων που σχετίζονται με την εργασία, τις εξωτερικές επιδράσεις και τη συμπεριφορά.

Για τον λόγο αυτό, ο σχεδιασμός της εφαρμοσμένης έρευνας χρησιμοποιεί συγχρόνως στρατηγικές που περιλαμβάνουν τη συλλογή δεδομένων με ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις. Μια μεικτή μεθοδολογία ωφελεί την έρευνά μας, καθώς επιτρέπει τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων από ποσοτικές και ερμηνευτικές επιστημολογικές θέσεις (Saldanha, 2013, σ. 22). Ο κύριος στόχος της παρούσας μελέτης είναι να εξετάσει την επίδραση ενός μοντέλου εκπαίδευσης στην χρονική, τεχνική, γνωσιακή προσπάθεια επαγγελματικών μεταφραστών και την ποιότητα του κειμένου ΜΤ, με έμφαση στις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων.

Αυτή η ενότητα αφιερώνεται στην αιτιολόγηση της μεθοδολογίας για τον σχεδιασμό και τις κύριες φάσεις της εκπαίδευσης.

5.7.1 Κριτήρια επιλογής εκπαιδευτικού μοντέλου πειράματος

Ο κύριος στόχος της παρούσας μελέτης είναι να εξετάσει την επίδραση ενός μοντέλου εκπαίδευσης στην χρονική, τεχνική, γνωσιακή προσπάθεια επαγγελματικών μεταφραστών και την ποιότητα του κειμένου ΜΤ, με έμφαση στις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και λήψης

αποφάσεων. Ο σχεδιασμός της εφαρμοσμένης έρευνας χρησιμοποιεί συγχρόνως στρατηγικές που περιλαμβάνουν τη συλλογή δεδομένων με ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις. Μια μεικτή μεθοδολογία ωφελεί την έρευνά μας, καθώς επιτρέπει τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων από ποσοτικές και ερμηνευτικές επιστημολογικές θέσεις (Saldanha, 2013, σ. 22).

Σύμφωνα με την Blagodarna (2018, σ. 103), ο Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης (*European Higher Education Area*, EHEA), καθιστά σαφές ότι για μια επιτυχημένη σταδιοδρομία, οι απόφοιτοι του πανεπιστημίου αναμένεται να χρησιμοποιήσουν μια σειρά από ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις, καθώς και να επιδείξουν ειδίκευση στα εκάστοτε θεματικά πεδία τους. Η EHEA είναι ανοικτή σε προτάσεις εκπαιδευτικών μοντέλων που στοχεύουν στην απόκτηση και ανάπτυξη αυτονομίας, αυτοεπίγνωσης, κριτικής σκέψης και γνωσιακών ικανοτήτων.

Υπό αυτό το πρίσμα, ο σκοπός της εκπαίδευσης είναι διττός: για τους νέους μεταφραστές που εισέρχονται στην αγορά της μετάφρασης να ανταποκρίνονται στις νέες δεξιότητες που εισάγουν οι τεχνολογικές εξελίξεις και για τους επαγγελματίες μεταφραστές να διατηρούν και να εξελίσσουν αυτές τις ικανότητες, τις δεξιότητες και την ειδίκευσή τους μέσα από τη δια βίου εκπαίδευση ώστε να διατηρούν επικαιροποιημένη τη γνώση τους, αλλά και να πληρούν την αξία της αυτοβελτίωσης και της προσωπικής ανάπτυξης, ως αυτή ορίζεται στον κώδικα δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Μεταφραστών (*Fédération Internationale des Traducteurs*, FIT)[67].

5.7.2 Στόχοι της εκπαίδευσης

Σύμφωνα με την έρευνα, την ψυχολογία της μάθησης και τη θεωρία της διδασκαλίας που βασίζονται στην έννοια της αποτελεσματικής εκπαίδευσης, ο λειτουργικός προσδιορισμός των στόχων της εκπαίδευσης αποτελεί το σημείο αφετηρίας για τη δημιουργία εκπαιδευτικού περιεχομένου. Με βάση το θεωρητικό υπόβαθρο και τα δεδομένα που προκύπτουν από την πρακτική της βιομηχανίας της μετάφρασης, ο στόχος του προτεινόμενου μοντέλου εκπαίδευσης είναι να οδηγήσει τους επαγγελματίες μεταφραστές στην απόκτηση γνώσης, επικαιροποιημένης επαγγελματικής συνείδησης και νέων δεξιοτήτων μέσα από την πρακτική για τη σύνθεση της θεωρίας.

Η εκπαίδευση έχει ως στόχο να εξετάσει κατά πόσο η απόκτηση και επικαιροποίηση της γνώσης για τη ΜΤ, τον τύπο λαθών που παράγει η μηχανή και τις στρατηγικές της MTPE

[67] Βλ. σ. 1, ενότητα 2.2 https://translation-ethics.ru/wp-content/uploads/2015/02/FIT-EUROPE-Code-of-Ethics.pdf

μπορούν να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα της διεργασίας της MTPE. Η εκπαιδευτική διαδικασία συντελείται μέσα από την ανάθεση εργασιών, η οποία με καθοδήγηση θα θεωρητικοποιήσει την πράξη των μεταφραστών και θα επικυρώσει ή θα βελτιώσει τη διεργασία της MTPE με μια βιωματική προσέγγιση. Αυτή η εκπαιδευτική διαδικασία πραγματοποιείται με συνδυασμό ατομικής και ομαδικής εργασίας, συνδυασμό ατομικής και ομαδικής συλλογιστικής σε περιβάλλον, και συνδυασμό ασύγχρονης εργασίας στο περιβάλλον του εκάστοτε μεταφραστή και σύγχρονης εργασίας στο διαδικτυακό περιβάλλον της εκπαίδευσης.

Οι εκπαιδευτικοί στόχοι προς επίτευξη μετά το πέρας της εκπαίδευσης είναι, όπως παρουσιάζονται στο Παράρτημα A.xiv.ε:

- η κατανόηση της λογικής που διέπει την NMT, η απόκτηση της τεχνογνωσίας για την αξιολόγηση MT κειμένου με αυτόματες μετρικές,
- η πρακτική στη διασφάλιση ποιότητας με τη χρήση του εργαλείου DQF-MQM της TAUS,
- η μη αυτόματη αξιολόγηση μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με αξιολόγηση πιστότητας/γραμματικότητας, κατηγοριοποίηση και ανάλυση λαθών με βάση μοντέλα τυπολογίας λαθών όπως το DQF-MQM,
- η εκτέλεση αποτελεσματικής MTPE με την αποτελεσματική ανάπτυξη και εφαρμογή κριτικής σκέψης και δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων
- η κατανόηση του θεωρητικού πλαισίου, των ικανοτήτων των περιπτώσεων χρήσης, των επιπέδων ποιότητας και του κώδικα δεοντολογίας της MTPE.

Αυτοί οι στόχοι είναι μετρήσιμοι και παρατηρήσιμοι μέσα από τη διαδικασία μεταφραστικής δοκιμασίας σε κείμενο MT πριν και μετά την εκπαίδευση ενώ η εκπαίδευση συναξιολογείται με τις σχετικές απαντήσεις στα ερωτηματολόγια πριν/μετά την εκπαίδευση και τη συνέντευξη.

5.7.3 Μεθοδολογικές αρχές του εκπαιδευτικού μοντέλου του πειράματος

Οι μεταφραστές με αυτό το εκπαιδευτικό μοντέλο έχουν ένα διττό όφελος σύμφωνα με την Blagodarna (2018, σ. 106). Με σημείο εκκίνησης τη βελτίωση της λειτουργικής διαδικασίας τους μέσα από την πράξη πριν προκύψει η εκπαίδευση (ανάλυση κειμένου αφετηρίας, μεταφραστική δοκιμασία, αξιολόγηση κειμένου MT, εντοπισμός σφαλμάτων και διόρθωση λαθών) ο στόχος για τους επαγγελματίες μεταφραστές είναι να φτάσουν στο σημείο αφετηρίας με την πράξη μετά την εκπαίδευση (δεύτερη μεταφραστική δοκιμασία) που είναι η αυτό-

εκμάθηση (*self-learning*), δηλαδή εν προκειμένω η συνειδητοποίηση της τεχνικής και του μηχανισμού επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων για αποτελεσματική ΜΤΡΕ, η οποία επισφραγίζεται με την παρουσίαση στρατηγικών και τεχνικών από την εκπαιδεύτρια.

Η δημιουργία πολλαπλών ευκαιριών για την εκτέλεση καθοδηγούμενης και αυτόνομης εκμάθησης δίνει τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να θέσουν σε εφαρμογή και να αναπτύξουν ένα εύρος δεξιοτήτων και ικανοτήτων με τη διεκπεραίωση πρακτικών εργασιών που είναι ουσιαστικές για την ομαλή ροή της εκπαίδευσης.

Με την ολοκλήρωση αυτής της διαδρομής είναι δυνατή αφενός η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού μοντέλου μέσα από τις σκέψεις και τα συναισθήματα των μεταφραστών και τα ερωτηματολόγια ως προς την κάλυψη των γνώσεων που ανέμενα και των προσδοκιών που ήθελαν να εκπληρώσουν οι συμμετέχουσες, και αφετέρου η επίδραση του εκπαιδευτικού μοντέλου στην ποιότητα, τον χρονικό, τεχνικό και γνωσιακό φόρτο των μεταφραστών.

Για την πρόταση ενός εκπαιδευτικού μοντέλου για τους επαγγελματίες μεταφραστές, η οποία πραγματοποιείται στο Κεφάλαιο 7, συνδυάζεται η ανάλυση των προσεγγίσεων που ενέπνευσαν την εκπαίδευση κατά το πείραμα με την αξιολόγηση της εκπαίδευσης που ελήφθη μέσω ερωτηματολογίου από τις συμμετέχουσες.

5.7.4 Μορφή και περιεχόμενο εκπαιδευτικού μοντέλου πειράματος

Με την εξέταση των κριτηρίων επιλογής, των στόχων και των αρχών του εκπαιδευτικού μοντέλου, γίνεται η μετάβαση στην παρουσίαση της μορφής και του περιεχομένου του. Η εκπαίδευση στο πλαίσιο του πειράματος αρχίζει και ολοκληρώνεται με μια μεταφραστική δοκιμασία στην ΜΤΡΕ έτσι ώστε η ερευνήτρια να έχει τη δυνατότητα να μετρήσει και να αξιολογήσει την απόδοση των υποκειμένων της έρευνας στην ΜΤΡΕ και τις στάσεις τους, αλλά και να προσφέρει μια ευκαιρία για πρακτική στην ΜΤΡΕ ώστε να αρχίσουν να αναπτύσσουν την αυτο-εκμάθησή τους σε έναν εσωτερικό διάλογο με τη διαδικασία που επιτελούν.

Το πρόγραμμα της εκπαίδευσης έχει συνταχτεί με βάση της αρχές της προγραμματισμένης εκμάθησης και παρατίθεται στο Παράρτημα A.iv. Το κομμάτι της σύγχρονης εκπαίδευσης στην πλατφόρμα τηλεδιάσκεψης με διαμοιρασμό οθόνης, αποτελείται από τρεις ενότητες. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση επηρεάζεται από τις αρχές της αυτόνομης εκμάθησης, που αποτελούν ορόσημο στην ΕΗΕΑ. Αυτές οι αρχές θέτουν ως αξίωμα ότι οι μεταφραστές εν προκειμένω πρέπει να έχουν την ευκαιρία να κατανοούν, να αναλύουν και να αξιολογούν ενώ εργάζονται μόνοι τους με τον δικό τους ρυθμό, στον δικό τους χώρο. Γι' αυτόν τον λόγο, οι μεταφραστές πραγματοποίησαν τις ασκήσεις τους εντός προθεσμίας, αλλά σε δικό τους χρόνο και είχαν τη

δυνατότητα επικοινωνίας με την ερευνήτρια μέσω της πλατφόρμας Slack ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Το πρόγραμμα των αναθέσεων ολοκληρώθηκε εντός δεκαπέντε ημερών. Η μέθοδος της εκπαίδευσης είχε τη μορφή εξ αποστάσεως εργαστηρίου. Βασίζεται κυρίως στη συνεχή διάδραση μεταξύ εκπαιδευτή και επαγγελματιών μεταφραστών και τις εξ αποστάσεως τεχνικές συλλογικής εκπαίδευσης του Kiraly (2000). Οι ενότητες των ασκήσεων εστιάζουν στις πρακτικές εκφάνσεις των θεμάτων που προσεγγίζονται και περιγράφονται κατά τη διάρκεια των παρουσιάσεων της εκπαιδεύτριας. Οι επαγγελματίες μεταφραστές καλούνται να ολοκληρώσουν μια ομαδική διαδικτυακή άσκηση με τη χρήση ενός εγγράφου κοινής χρήσης (*Google shared document*) για το στάδιο της επισημείωσης και της επίλυσης προβλημάτων σε συνδυασμό με ατομική άσκηση σε προσαρμοσμένο μοντέλο του MQM-DQF σε υπολογιστικό φύλλο για την εξέταση της ανάγκης διόρθωσης και της σοβαρότητας και του τύπου της διόρθωσης που χρειάζεται.

Ακολουθεί η παρουσίαση των μεταφραστικών δοκιμασιών και των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε πίνακες μαζί με τους στόχους τους (ΕΚ=εκπαιδεύτρια, ΕΜ=επαγγελματίες μεταφραστές)[68]:

Φάση	**Στόχος**	**Δραστηριότητες**
Δοκιμαστική διαδικασία 1	Η έκθεση των μεταφραστών σε εμπειρία MTPE, στον συλλογιστικό μηχανισμό και τη διαμόρφωση στάσης σε σχέση με την πιστότητα της ΜΜ, τη δυσκολία MTPE και την ανάγκη διόρθωσης της ΜΜ.	**ΕΚ**: • Αποστολή εντύπου συγκατάθεσης και σύνδεση στην πλατφόρμα επικοινωνίας Slack • Αποστολή ερωτηματολογίου πριν από την εκπαίδευση • Δοκιμαστική άσκηση και εκπαίδευση στο μεταφραστικό εργαλείο σε προπαρασκευαστική διάσκεψη • Ανάθεση της πρώτης δοκιμαστικής διαδικασίας • Ανάθεση της πρώτης άσκησης επισημείωσης λαθών με Excel κοινής χρήσης προσαρμοσμένου στο πρότυπο

[68] Για την απεικόνιση της διαδικασίας χρησιμοποιείται η μορφή πινάκων ως μια αποτελεσματική μορφή επεξήγησης του εκπαιδευτικού μοντέλου κατά το παράδειγμα της Blagodarna (2018, σ. 108).

		DQF-MQM της TAUS • Ανάθεση της δεύτερης ατομικής άσκησης σε excel για την ανάπτυξη της στρατηγικής δεξιότητας MTPE **ΕΜ**: • Αποστολή υπογεγραμμένου εντύπου ενημερωμένης συγκατάθεσης • Σύνδεση σε slack • Συμπλήρωση ερωτηματολογίου • Ανάγνωση οδηγιών, ολοκλήρωση δοκιμαστικής άσκησης • Εκτέλεση της πρώτης MTPE με αξιολόγηση εντός του εργαλείου της πιστότητας, της δυσκολίας και της ανάγκης διόρθωσης • Παράδοση της άσκησης σε Excel κοινής χρήσης επισημείωσης λαθών MM[69] • Παράδοση της δεύτερης ατομικής άσκησης σε Excel για τη ανάπτυξη της στρατηγικής δεξιότητας MTPE
Διαδικτυακή, σύγχρονη εκπαίδευση		
1ο εργαστήριο: Ομαδική άσκηση στην αξιολόγηση της ΜΤ και την επισημείωση λαθών (2 ώρες)		
Παρουσίαση (45 λεπτά)	Νευρωνική μηχανική μετάφραση	ΕΚ: Παρουσιάζει τη ΜΤ
	Σύστημα μηχανικής μετάφρασης	**ΕΚ**: Παρουσιάζει σε .PPT το σύστημα της Google και τον τρόπο αξιολόγησης της ποιότητας ενός κειμένου με σύστημα αυτόματης μετρικής όπως το MUT NMT

[69] Οι ασκήσεις ως εκπαιδευτικά εργαλεία αναλύονται στην επόμενη επιμέρους ενότητα της παρούσας έρευνας.

		ΕΜ: Παρακολουθούν την παρουσίαση, θέτουν ερωτήσεις στο τέλος της ενότητας.
	Ανάλυση λαθών	**ΕΚ**: Παρουσιάζει σε .PPT την ανάλυση λαθών από τα Αγγλικά στα Ελληνικά με βάση το κείμενο αναφοράς και τα λάθη που παράγονται από συγκεκριμένη μηχανή για τη γλώσσα εργασίας των μεταφραστών **ΕΜ**: Παρακολουθούν την παρουσίαση, θέτουν ερωτήσεις στο τέλος της ενότητας.
	Αξιολόγηση TAUS-DQF.	**ΕΚ**: Παρουσιάζει σε .PPT την αξιολόγηση με το εργαλείο DQF της TAUS **ΕΜ**: Παρακολουθούν την παρουσίαση, θέτουν ερωτήσεις στο τέλος της ενότητας.
Πρακτική (1 ώρα και 15 λεπτά)	Πρακτική	**ΕΚ**: Ξεκινάει την ομαδική εργασία με διαμοιρασμό της οθόνης παρουσιάζοντας το Excel αρχείο κοινής χρήσης και τη διαλογική, διαδραστική σχέση με τις μεταφράστριες για τη συζήτηση της κοινής άσκησης επισημείωσης λαθών και την κατανόηση της διαδικασίας επισημείωσης μέσα από τη συλλογική εργασία, δεν δίνει οδηγίες για τον τρόπο επισημείωσης, δεν διδάσκει, επιτελεί συντονισμό της διαδραστικής διαδικασίας και συζήτησης.

		ΕΜ: Εργάζονται ως ομάδα και συζητούν τα σημεία στα οποία αντιμετώπισαν δυσκολίες, συζητούν απορίες, προβληματίζονται πάνω στην κρίση που χρησιμοποίησαν για την επισημείωση των λαθών, αιτιολογούν τη στρατηγική κατηγοριοποίησης λαθών και τις αποφάσεις τους.
2ο εργαστήριο: Μια ομαδική άσκηση στην MTPE για την επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων (2 ώρες)		
Παρουσίαση (20 λεπτά)	Οι ικανότητες του μεταφραστή	**ΕΚ**: Παρουσιάζει σε .PPT τις ικανότητες του μεταφραστή και του μεταφραστή **ΕΜ**: Παρακολουθούν την παρουσίαση, θέτουν ερωτήσεις στο τέλος της ενότητας.
	Η στρατηγική ικανότητα	**ΕΚ**: Εξηγεί με χρήση του .PPT τη σημασία της στρατηγικής ικανότητας του μεταφραστή: επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων **ΕΜ**: Παρακολουθούν την παρουσίαση, θέτουν ερωτήσεις στο τέλος της ενότητας.
Πρακτική (1 ώρα και 40 λεπτά)	Πρακτική εφαρμογή δεξιοτήτων με ανάλυση κειμένου αφετηρίας για τη διόρθωση του κειμένου ΜΜ	**ΕΚ**: Ξεκινάει την ομαδική εργασία με διαμοιρασμό της οθόνης παρουσιάζοντας το Excel αρχείο ατομικής άσκησης και τη διαλογική, διαδραστική σχέση με τις μεταφράστριες για τη συζήτηση της άσκησης πρακτικής στη στρατηγική

		ικανότητα, επίλυση απορίων, δεν διδάσκει, επιτελεί συντονισμό της διαδραστικής διαδικασίας και συζήτησης. **ΕΜ**: Εργάζονται ως ομάδα και συζητούν τα σημεία στα οποία αντιμετώπισαν δυσκολίες, συζητούν απορίες, προβληματίζονται πάνω στην κρίση που χρησιμοποίησαν για την κατηγοριοποίηση της σοβαρότητας του λάθους της ΜΜ, του τύπου του λάθους, αιτιολογούν την αναγκαιότητα της διόρθωσης, την τεχνική επίλυσης του προβλήματος και τη λήψη αποφάσεων.
3η θεωρητική τηλεδιάσκεψη: Από την πράξη στη θεωρία – Οδηγίες για αποτελεσματική ΜΤΡΕ (2 ώρες)		
Παρουσίαση (2 ώρες)	Μετάφραση, ΜΤΡΕ και αναθεώρηση	**ΕΚ**: Παρουσιάζει σε .PPT το θεωρητικό πλαίσιο με τη μέθοδο «από την πράξη στη θεωρία», εξηγεί τη διαφοροποίηση μετάφρασης, ΜΤΡΕ και αναθεώρησης. Χρησιμοποιεί το εργαλείο διάδρασης Slido με ερώτηση πολλαπλής επιλογής για διάδραση. **ΕΜ**: Παρακολουθούν την παρουσίαση, θέτουν ερωτήσεις στο τέλος της ενότητας, συμμετέχουν στην απάντηση της ερώτησης πολλαπλής επιλογής.
	Ειδίκευση, περιεχόμενο, μεταφραστικά εργαλεία, μηχανές ΜΜ, επίπεδα ΜΤΡΕ	**ΕΚ**: Παρουσιάζει σε .PPT ειδίκευση, περιεχόμενο, εργαλεία υποβοήθησης της μετάφρασης, μηχανές ΜΜ, επίπεδα ποιότητας ΜΤΡΕ. Χρησιμοποιεί το

		εργαλείο διάδρασης Slido με ερώτηση πολλαπλής επιλογής για διάδραση. **ΕΜ**: Παρακολουθούν την παρουσίαση, θέτουν ερωτήσεις στο τέλος της ενότητας, συμμετέχουν στην απάντηση της ερώτησης πολλαπλής επιλογής.
	Φόρτος MTPE και προσδοκίες ποιότητας	**ΕΚ**: Παρουσιάζει σε .PPT τα είδη του φόρτου της MTPE και τις προσδοκίες ποιότητας με βάση το πρότυπο ISO18587[70]. Χρησιμοποιεί το εργαλείο διάδρασης Slido με ερώτηση πολλαπλής επιλογής για διάδραση. **ΕΜ**: Παρακολουθούν την παρουσίαση, θέτουν ερωτήσεις στο τέλος της ενότητας, συμμετέχουν στην απάντηση της ερώτησης πολλαπλής επιλογής.
	Τεχνική MTPE	**ΕΚ**: Παρουσιάζει σε .PPT την τεχνική αποτελεσματικής MTPE, προβλήματα και στρατηγικές. Χρησιμοποιεί το εργαλείο διάδρασης Slido με ερώτηση πολλαπλής επιλογής για διάδραση. **ΕΜ**: Παρακολουθούν την παρουσίαση, θέτουν ερωτήσεις στο τέλος της ενότητας, συμμετέχουν στην απάντηση της ερώτησης πολλαπλής επιλογής.
	Επισημείωση λαθών MM	**ΕΚ**: Παρουσιάζει σε .PPT τις οδηγίες επισημείωσης λαθών MT και τον τρόπο επισημείωσης λαθών με το προσαρμοσμένο DQF-MQM.

[70] Rivers, 2018

		Χρησιμοποιεί το εργαλείο διάδρασης Slido με ερώτηση πολλαπλής επιλογής για διάδραση. **ΕΜ**: Παρακολουθούν την παρουσίαση, θέτουν ερωτήσεις στο τέλος της ενότητας, συμμετέχουν στην απάντηση της ερώτησης πολλαπλής επιλογής.
	Κώδικας δεοντολογίας ΜΤΡΕ	**ΕΚ**: Παρουσιάζει σε .PPT τον κώδικα δεοντολογίας της ΜΤΡΕ και προτείνει ως πρωτόκολλο για την ΜΤΡΕ υλικό αναφοράς. Χρησιμοποιεί το εργαλείο διάδρασης Slido με ερώτηση πολλαπλής επιλογής για διάδραση. **ΕΜ**: Παρακολουθούν την παρουσίαση, θέτουν ερωτήσεις στο τέλος της ενότητας, συμμετέχουν στην απάντηση της ερώτησης πολλαπλής επιλογής.
Κλείσιμο	Ολοκλήρωση τηλεδιασκέψεων	**ΕΚ:** Προσκαλεί τις συμμετέχουσες να δημιουργήσουν wordcloud με το εργαλείο διάδρασης Slido, **ε**υχαριστεί τις συμμετέχουσες, ενημερώνει για τα επόμενα βήματα της δοκιμαστικής δοκιμασία 2 και της συνέντευξης, την αποστολή βεβαίωσης συμμετοχής στην εκπαίδευση, δίνει τη δυνατότητα συνέχισης επαγγελματικής συνεργασίας και προτείνει υλικό αναφοράς[71]. **ΕΜ**: Συμμετέχουν για τη δημιουργία του wordcloud, παρέχουν τα σχόλιά τους για

[71] Βλ. Παράρτημα A.xiv. Training Syllabus.

		την εκπαίδευση και ευχαριστούν την εκπαιδεύτρια στο πλαίσιο της αρμόζουσας κοινωνικής συμπεριφοράς σε τηλεδιάσκεψη.
Δοκιμαστική διαδικασία 2	Έκθεση των μεταφραστών σε εμπειρία ΜΤΡΕ μετά την εκπαίδευση	**ΕΚ**: • Αποστολή ερωτηματολογίου μετά την εκπαίδευση • Ανάθεση της δεύτερης δοκιμαστικής διαδικασίας **ΕΜ**: • Συμπλήρωση ερωτηματολογίου • Εκτέλεση της δεύτερης ΜΤΡΕ με αξιολόγηση εντός του εργαλείου της πιστότητας, της δυσκολίας και της ανάγκης διόρθωσης
Συνέντευξη	Συμμετοχή των μεταφραστών σε ημιδομημένη συνέντευξη 20 λεπτών	**ΕΚ**: • Πρόσκληση των μεταφραστριών σε συνεντεύξεις 20 λεπτών εκάστη εντός της ίδιας ημέρας • Μετεγγραφή των συνεντεύξεων για ανάλυση των αποτελεσμάτων **ΕΜ**: • Συμπλήρωση ερωτηματολογίου • Εκτέλεση της δεύτερης ΜΤΡΕ με αξιολόγηση εντός του εργαλείου της πιστότητας, της δυσκολίας και της ανάγκης διόρθωσης

Μετά την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού μοντέλου πραγματοποιήθηκε η μέτρηση των αποτελεσμάτων και της αποτελεσματικότητάς του, όπως αναφέρθηκε όχι μόνο ως προς την εκπλήρωση των εκπαιδευτικών στόχων του, αλλά και από την οπτική ενός εργαλείου προς

ανάπτυξη της ικανότητας των υποκειμένων της έρευνας στο πεδίο της MTPE, για την κατανόηση της πολυσχιδούς φύσης των διεργασιών που σχετίζονται με την MTPE και των σχετικών με αυτήν εργασιών.

5.7.5 Εκπαιδευτικά μέσα διδασκαλίας

Στο εκπαιδευτικό μοντέλο που χρησιμοποιήθηκε, ως εκπαιδευτικά μέσα διδασκαλίας, νοούνται όλα τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την επίτευξη της διδασκαλίας και όχι τα τεχνικά μέσα τα οποία προαναφέρθηκαν στις προηγούμενες ενότητες της μεθοδολογίας. Σε αυτά τα μέσα περιλαμβάνονται τα μέσα που αφορούν στη δημιουργία δέσμευσης και συμμετοχής των υποκειμένων της έρευνας και τα μέσα που αφορούν στην απόκτηση γνώσεων, τεχνογνωσίας και δεξιοτήτων.

Τα μέσα που αφορούν στη δημιουργία δέσμευσης και συμμετοχής των υποκειμένων της έρευνας είναι οι τεχνικές συμμετοχής όπως αναλύονται σε αυτήν την ενότητα και οι παρουσιάσεις σε .ppt. Τα μέσα που αφορούν στην απόκτηση γνώσεων, τεχνογνωσίας και δεξιοτήτων στην MTPE είναι η πρακτική στην αυτόματη αξιολόγηση μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου στο διαδίκτυο, το κείμενο αφετηρίας ως εργαλείο διδασκαλίας με ανάλυση του πρωτοτύπου και πρόβλεψη λαθών στο κείμενο της MT και οι ασκήσεις επισημείωσης λαθών και ανάπτυξης στρατηγικής ικανότητας με χρήση προσαρμοσμένου DQF-MQM[72].

5.7.5.1 Τεχνικές συμμετοχής σε τηλεδιάσκεψη

Σύμφωνα με την Barkley (2010, σ. 5), η συμμετοχή των εκπαιδευομένων (*engagement*) ταυτίζεται με την ενεργή μάθηση. Η μάθηση είναι μια δυναμική διαδικασία που μεταφράζει την πληροφορία σε νόημα μέσα από τη συσχέτισή της με το σύνολο της εμπειρίας και της υπάρχουσας γνώσης. Η δέσμευση των εκπαιδευομένων προκύπτει στο σημείο όπου το κίνητρο διασταυρώνεται με την ενεργή μάθηση. Όσο πιο ελκυστική είναι η εμπειρία της εκπαίδευσης, τόσο μεγαλύτερη η δέσμευση των εκπαιδευομένων σε αυτή. Η δέσμευση των εκπαιδευομένων είναι μια διαδικασία και ένα προϊόν που θεωρείται σε συνέχεια ως αποτέλεσμα της συνεργιστικής διάδρασης του κινήτρου και της ενεργής μάθησης.

Στις τρεις τηλεδιασκέψεις της εκπαίδευσης της παρούσας έρευνας, χρησιμοποιήθηκαν

[72] Σύμφωνα με τους Orozco-Jutoran M. et al. (2023), η αναστοχαστική ανάλυση και επίλυση προβλημάτων με την ενσωμάτωση ασκήσεων στα μαθήματα μετάφρασης αυτού του τύπου μπορεί να οδηγήσει σε βελτιώσεις τόσο στην ποιότητα των μεταφράσεων όσο και στη συνολική εκπαιδευτική εμπειρία.

ενέργειες για την υποστήριξη των διεργασιών της ενεργής μάθησης, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Διεργασία ενεργής μάθησης	**Ενέργεια**
Συμβολή στη συλλογική γνώση	Ομαδικές εργασίες, δημιουργία συννεφόλεξου (wordcloud).
Προώθηση της κριτικής σκέψης	Ομαδικές και ατομικές εργασίες, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής
Δημιουργία αίσθησης «κοινότητας»	Ομαδικές εργασίες, ανάπτυξη διαδραστικής σχέσης με την ερευνήτρια και τις συμμετέχουσες στο πλαίσιο της εκπαίδευσης.
Δημιουργία σύνδεσης με το περιεχόμενο σε προσωπικό επίπεδο	Ερωτήσεις στο τέλος κάθε ενότητας με επικοινώνηση εμπειριών για τη συζήτηση του θέματος
Χρήση τεχνολογίας	Ερωτήσεις με δυνατότητα ψηφοφορίας, δημιουργία συννεφόλεξου
Συμμετοχή όλων στη συζήτηση	Συντονισμός της συζήτησης από την εκπαιδεύτρια
Επιβράβευση και ενθάρρυνση.	Συντονισμός της συζήτησης από την εκπαιδεύτρια και θετική στάση με επιβράβευση της μάθησης και όχι της συμπεριφοράς.
Δημιουργία σαφούς δομής της εκπαίδευσης με δομημένες οδηγίες, φάσεις, αναθέσεις και προσδιορισμένες προσδοκίες σε συμφωνημένο χρόνο.	Πρόγραμμα εκπαίδευσης.
Εδραίωση του ρόλου του εκπαιδευτή ως υποστηρικτικού ρόλου κατά τη διεργασία της μάθησης.	Δυνατότητα επικοινωνίας καθόλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης.
Δημιουργία συνθηκών ενεργής μάθησης από την πράξη στη θεωρία.	Ανάθεση ασκήσεων πριν από την εκπαίδευση χωρίς καθοδήγηση.
Διαλογική σκέψη.	Ομαδικές ασκήσεις με συζήτηση, κριτική και αιτιολόγηση τ

Με την προσέγγιση της Barkley, πραγματοποιείται αντιστροφή των ρόλων για την ενεργή μάθηση με τον εκπαιδευτή να αποκτά τον ήσυχο ρόλο ρίχνοντας τη βαρύτητα της ενέργειας κατά την εκπαίδευση στον εκπαιδευόμενο. Για τη δέσμευση των εκπαιδευομένων χρησιμοποιήθηκε η μη συνδρομητική πλατφόρμα Slido[73], η οποία δίνει τη δυνατότητα μέσων διάδρασης με το κοινό κατά τη διάρκεια των παρουσιάσεων, με τους τρόπους που παρουσιάζονται στην επόμενη επιμέρους ενότητα.

5.7.5.2 Παρουσιάσεις της έρευνας

Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο των παρουσιάσεων βασίστηκε στη βιβλιογραφία που περιλαμβάνεται στην παρούσα έρευνα στο Παράρτημα A.xiv, όπου περιγράφεται το περιεχόμενο και οι εκπαιδευτικοί στόχοι της εκπαίδευσης, όπως αυτά τα στοιχεία κοινοποιήθηκαν στις συμμετέχουσες στην έρευνα. Δημιουργήθηκαν τρεις παρουσιάσεις Powerpoint σε αρχεία .pptx. Οι παρουσιάσεις δημιουργήθηκαν με μορφή τέτοια ώστε να έχουν γραφικά, πυκνότητα κειμένου, οπτικά εφέ και σκίτσα ώστε να διατηρούν τη δέσμευση των εκπαιδευομένων στα πιο θεωρητικά και επεξηγηματικά τμήματα της εκπαίδευσης, κατά τα οποία η διάδραση είναι περιορισμένη.

Στην τρίτη και τελευταία παρουσίαση δύο (2) ωρών, όπου η εκπαίδευση είναι άκρως θεωρητική, για τη διατήρηση της συμμετοχής των εκπαιδευομένων, χρησιμοποιείται το εργαλείο διάδρασης με το κοινό Slido και τίθεται μία ερώτηση πολλαπλής επιλογής μετά από την ολοκλήρωση κάθε θεωρητικής ενότητας. Η διάδραση ολοκληρώνεται με τη δημιουργία συννεφόλεξου (*wordcloud*)[74] στο τέλος του θεωρητικού μέρους. Το συννεφόλεξο δημιουργήθηκε με τη συμμετοχή των υποκειμένων της έρευνας, καθώς κλήθηκαν να περιγράψουν δημιουργήσουν ένα εννοιολογικό πλαίσιο για τον Κώδικα Δεοντολογίας της ΜΤΡΕ, γράφοντας σχετικές λέξεις.

Οι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής με την ψηφοφορία των εκπαιδευομένων και το συννεφόλεξο παρουσιάζονται στο Παράρτημα B.v. και vi. Ως τεχνική δέσμευσης των εκπαιδευομένων, για τις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, με βάση τη φιλοσοφία του εκπαιδευτικού μοντέλου, από την πράξη στη θεωρία, η ερώτηση πολλαπλής επιλογής ήταν πρότερη της απάντησης που δινόταν από τη θεωρητική ενότητα, έτσι ώστε να υπάρχει το

[73] www.slido.com

[74] Σύμφωνα με τον Miley et al. (2011, σ. 92) τα συννεφόλεξα είναι μια οπτική απεικόνιση της συχνότητας στηλοθέτησης των λέξεων σε οποιοδήποτε επιλεγμένο έγγραφο υλικό, όπως σημειώσεις διαλέξεων, κεφάλαιο βιβλίου ή δικτυακό τόπο. Το μέγεθος χρησιμοποιείται για την υπόδειξη της συχνότητας των λέξεων. Όσο μεγαλύτερο είναι το μέγεθος της γραμματοσειράς, τόσο συχνότερα χρησιμοποιείται η λέξη.

ενδιαφέρον παρακολούθησης της θεωρίας για την ανακάλυψη της σωστής απάντησης.

5.7.5.3 Ανάλυση κειμένου αφετηρίας

Η ανάλυση του κειμένου αφετηρίας όπως περιγράφηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο στην ενότητα 4.5. ως μεθοδολογία χρησιμοποιήθηκε στο εκπαιδευτικό μοντέλο για την ανάπτυξη της στρατηγικής ικανότητας των εκπαιδευομένων. Κατά την ανάλυση του κειμένου αφετηρίας, οι συμμετέχουσες στην έρευνα, εκπαιδεύτηκαν στη δημιουργία ενός χάρτη χρωματικής κωδικοποίησης του κειμένου αφετηρίας, αυτού ως μεθόδου για την πρόβλεψη των λαθών της μηχανικής μετάφρασης μετά την εκπαίδευσή τους στα λάθη της NMT.

Η διαδικασία της εκπαίδευσης στην ανάλυση του κειμένου αφετηρίας, ως εργαλείου εντοπισμού των δυσκολιών στο κείμενο της ΜΤ και ανάπτυξης στρατηγικών για την επίλυση προβλημάτων και λήψης αποφάσεων επιτελέστηκε ως μια διαλογική εργασία κατά την οποία η εκπαιδεύτρια είχε συντονιστικό ρόλο στο να εκπαιδεύσει τις συμμετέχουσες μέσα από μια διαδικασία ερωτήσεων και απαντήσεων και συλλογικής σκέψης στα σημεία του κειμένου αφετηρίας και τα γλωσσικά φαινόμενα που θα δημιουργούσαν προκλήσεις και δυσκολίες στις δομές και τα γλωσσολογικά επίπεδα του κειμένου της ΜΤ και στη διόρθωση κατά την MTPE.

Ο ίδιος τρόπος διάδρασης, συλλογικής σκέψης και διαλογικής διάδρασης χρησιμοποιήθηκε κατά την επισημείωση των λαθών και τη διόρθωση των λαθών της ΜΤ στο πλαίσιο των ομαδικών ασκήσεων που συζητήθηκαν στη σχετική τηλεδιάσκεψη. Η μεθοδολογία αυτή βασίζεται στην προσέγγιση του Kiraly (2000) όπως αναπτύχθηκε στο θεωρητικό μέρος της παρούσας έρευνας.

5.7.5.4 Άσκηση επισημείωσης λαθών με προσαρμοσμένο DQF-MQM

Η άσκηση επισημείωσης λαθών ήταν μια ομαδική άσκηση σε αρχείο Excel κοινής χρήσης[75], όπως αναφέρθηκε, που δημιουργήθηκε με προσαρμογή του εργαλείου MQM-DQF της TAUS.

Η άσκηση είχε τις εξής οδηγίες: οι συμμετέχουσες έπρεπε να πραγματοποιήσουν επισημείωση λαθών του κειμένου της ΜΤ και να κατηγοριοποιήσουν όλα τα λάθη που μπορούσαν να βρουν στο Target. Για να το κάνουν αυτό, έπρεπε να:

α. μελετήσουν τα φύλλα του excel How-To, Criteria Definitions και Severity Levels

[75] Βλ. Παράρτημα B.vii.

Definitions για να κατανοήσουν τη λειτουργία του DQF-MQM, τη λειτουργικότητα και τους ορισμούς,

β. μελετήσουν ως παράδειγμα τις πρώτες 8 γραμμές για να συνεχίσουν,

γ. σημειώσουν τα λάθη που έβρισκαν με κόκκινο στη στήλη με το κείμενο της ΜΤ, και

δ. ταξινομήσουν τα λάθη ως προς την κατηγορία, την υποκατηγορία και τη σοβαρότητα.

Εάν τα λάθη ήταν περισσότερα από ένα, τότε έπρεπε να προσθέσουν μια επιπλέον γραμμή για να ταξινομήσουν το επόμενο λάθος και να συμπληρώσουν τόσες γραμμές, όσες και τα λάθη στην πρόταση διατηρώντας τον ίδιο αριθμό πρότασης στη στήλη Β.

Οι προτάσεις μοιράστηκαν στις δέκα (10) συμμετέχουσες, οι οποίες εργάστηκαν πάνω στο ίδιο Excel αρχείο για την καταχώριση και την κατηγοριοποίηση των λαθών. Στη συνέχεια, κατά τη σύγχρονη τηλεδιάσκεψη οι καταχωρίσεις συζητήθηκαν σε διαδραστικό μοντέλο για την τεκμηρίωση των κατηγοριοποιήσεων και την επίλυση των αποριών.

5.7.5.5 Άσκηση στη στρατηγική ικανότητα με προσαρμοσμένο DQF-MQM

Η άσκηση στη στρατηγική ικανότητα ήταν μια ατομική άσκηση σε αρχείο Excel[76], όπως αναφέρθηκε, που δημιουργήθηκε με προσαρμογή του εργαλείου MQM-DQF της TAUS. Οι συμμετέχουσες έλαβαν την άσκηση και εργάστηκαν ασύγχρονα και ατομικά. Στη συνέχεια, η άσκηση συζητήθηκε ομαδικά με όλες τις συμμετέχουσες για να επιλυθούν απορίες και να επιτευχθεί η ενεργή μάθηση μέσα από τη διαλογική διαδικασία που διερευνούσε τα μεταφραστικά διλήμματα και την επίλυσή τους.

Η άσκηση είχε τις εξής οδηγίες: οι συμμετέχουσες έπρεπε να εργαστούν μέσα σε ένα περιβάλλον ελέγχου επίλυσης προβλημάτων και να:

α. εντοπίσουν τις προκλήσεις του κειμένου,

β. προσδιορίσουν τα σημεία της ΜΤ που τους δημιουργούσαν μεταφραστικό δίλημμα,

γ. σημειώσουν στη στήλη του κειμένου ΜΤ με κόκκινο χρώμα τη δυσκολία και να συμπληρώσουν τη στήλη «Translation Dilemma Related To» με μία από τις επιλογές του αναδυόμενου μενού για να επιλέξουν την κατηγορία του διλήμματος και τη στήλη «Specify» με ελεύθερο κείμενο για να προσδιορίσουν το δίλημμα. Τέλος, στη στήλη για τη σοβαρότητα του μεταφραστικού διλήμματος, «Translation Dilemma Severity», έπρεπε να επιλέξουν αν το δίλημμά τους ήταν *Critical*, *Major*, *Minor* ή *Neutral* με βάση τους ορισμούς επιπέδων σοβαρότητας (*Severity Levels Definitions*) στο τρίτο φύλλο του Excel.

[76] Βλ. Παράρτημα B.vii.

Οι κατηγορίες των μεταφραστικών διλημμάτων ήταν οι προεπιλεγμένες κατηγορίες λαθών του DQF-MQM της TAUS (*Accuracy, Fluency, Terminology, Style, Design, Locale Convention, Verity, Other*) με την προσθήκη μίας ακόμη που αφορά στη στρατηγική απόφαση της μετεπεξεργασιμότητας (*To Post-Edit or Not*), καθώς αυτό αποτελεί ένα από τα κύρια διλήμματα κατά την MTPE.

Μέρος IV. Αξιολόγηση Δεδομένων

Το Μέρος IV της αξιολόγησης των δεδομένων περιλαμβάνει τα Κεφάλαια 6, 7 και 8. Στο Κεφάλαιο 6, παρουσιάζονται λεπτομερή αποτελέσματα της έρευνας, περιλαμβάνοντας ανάλυση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της προέρευνας, της κύριας έρευνας πριν και μετά την εκπαίδευση, συμπεράσματα και συγκριτική αξιολόγηση. Το Κεφάλαιο 7 παρουσιάζει μια σφαιρική πρόταση εκπαιδευτικού μοντέλου εστιάζοντας στις εκπαιδευτικές ανάγκες των μεταφραστών. Στο Κεφάλαιο 8, παρουσιάζονται συνοπτικά τα σημαντικότερα συμπεράσματα της έρευνας. Η περίληψη της συνεισφοράς της έρευνας αποτυπώνει τη σημασία της στον τομέα, ενώ η επισκόπηση των ερευνητικών ερωτημάτων επισημαίνει τους πυλώνες της έρευνας. Δυνατά σημεία και περιορισμοί παρέχουν μια αντικειμενική αξιολόγηση του ερευνητικού έργου, ενώ οι προεκτάσεις αναδεικνύουν πιθανούς τρόπους εξέλιξης. Το κεφάλαιο κλείνει με τη μελλοντική έρευνα και νέες μεθόδους.

Τα αποτελέσματα και η πρόταση αντικατοπτρίζουν τη συνολική κατανόηση και προοπτική για την εκπαίδευση στον τομέα της ΜΤΡΕ και της μεταφραστικής διαδικασίας κατά την ΜΤΡΕ.

Κεφάλαιο 6. Αποτελέσματα έρευνας

Στο κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνεται η ανάλυση και η αξιολόγηση των ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων της προέρευνας και της κύριας έρευνας. Στην κύρια έρευνα, η παρουσίαση των δεδομένων και των αποτελεσμάτων, ακολουθεί τη ροή του πειράματος με: ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση, μεταφραστική δοκιμασία πριν εκπαίδευση, μεταφραστική δοκιμασία μετά την εκπαίδευση και συνέντευξη. Ο συσχετισμός των αποτελεσμάτων των διαφόρων φάσεων και επιμέρους φάσεων των πειραμάτων πραγματοποιείται στην ενότητα της συγκριτικής αξιολόγησης των αποτελεσμάτων και στο κεφάλαιο των συμπερασμάτων με στόχο να παρουσιαστούν με όσο το δυνατό περισσότερη λεπτομέρεια τα αποτελέσματα της έρευνας.

6.1 Αποτελέσματα προέρευνας

Τα αποτελέσματα της προέρευνας, αναφέρονται στο ερευνητικό έργο *Efficient Machine Translation Post-Editing* με έγκριση από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Ιονίου Πανεπιστημίου που εκπονήθηκε το 2021 από την ερευνήτρια για να μελετήσει τα αποτελέσματα της εκπαίδευσης στην παραγωγικότητα των επαγγελματιών γλωσσικών υπηρεσιών κατά την MTPE και τα πιθανά οφέλη. Αυτή η έρευνα παρουσιάστηκε με τη μορφή επιστημονικής δημοσίευσης στα πρακτικά του συνεδρίου NeTTT τον Ιούλιο του 2022 (Castilho, 2023, σσ. 17-26) αποδεικνύοντας, μεταξύ άλλων, τη χρησιμότητα ενός εκπαιδευτικού μοντέλου. Σε αυτήν την ενότητα, παρουσιάζεται συνοπτικά η προέρευνα ως προς τα σημεία που αφορούν στα ερευνητικά ερωτήματα της παρούσας διατριβής.

Με αυτήν την έρευνα, πραγματοποιήθηκε επικοινωνία με επαγγελματίες που χρησιμοποιούσαν ένα κοινό εργαλείο Μετάφρασης με Υποστήριξη Υπολογιστή (CAT), σε αυτήν την περίπτωση το Memsource (νυν Phrase). Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας για την επίδραση της εκπαίδευσης στην MTPE για τους επαγγελματίες γλωσσικών υπηρεσιών (ΕΓΥ) προέρχονται από εμπειρική έρευνα που διεξήχθη στο πλαίσιο ενός διαδικτυακού εργαστηρίου, στο οποίο συμμετείχαν 210 ΕΓΥ με διάφορα προφίλ, αρχάριοι και ειδικοί, με ή χωρίς εμπειρία στην MTPE και καλύφθηκαν 10 ζεύγη γλωσσών με τουλάχιστον 10 συμμετέχοντες ανά ζεύγος γλώσσας (Gene, Guerrero 2021)[77].

Η έρευνα διεξήχθη στο πλαίσιο ενός διαδικτυακού εργαστηρίου Memsource με τίτλο, το οποίο αποτελούνταν από δύο συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν το Νοέμβριο και τον

[77] Viveta Gene and Lucía Guerrero. 2021. Efficient MT Post-Editing Training, Memsource Workshop, Session 1 & 2, https://try.memsource.com/mtworkshop-series-postediting/

Δεκέμβριο του 2021. Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο, να επεξεργαστούν κείμενο 700 λέξεων και να συμμετάσχουν στην πρώτη συνεδρία του εργαστηρίου που παρείχε εκπαίδευση και οδηγίες MTPE. Μετά την πρώτη συνεδρία, ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να επεξεργαστούν ένα δεύτερο κείμενο ίδιου μήκους, τύπου και επιπέδου δυσκολίας και να υποβάλουν ένα ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση.

Τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν το ρυθμό παραγωγικότητας της MTPE, τον χρόνο σκέψης και τον χρόνο επεξεργασίας μετά την εκπαίδευση, μαζί με τις στάσεις και τις αντιλήψεις των συμμετεχόντων.

Το ερωτηματολόγιο της έρευνας είχε 15 ερωτήσεις και συμπεριλαμβανόταν ως μέρος της φόρμας εγγραφής στο εργαστήριο. Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο, το οποίο περιλάμβανε ερωτήσεις σχετικές με τα προσωπικά τους στοιχεία, την επαγγελματική τους παρουσία, τις δεξιότητές τους στην ταχεία πληκτρολόγηση, και την προϋπηρεσία τους στην MTPE, το Memsource, τη μετάφραση και την MTPE. Επιλέχθηκαν δύο κείμενα ειδησεογραφικού χαρακτήρα από το BBC India για μετεπεξεργασία πριν και μετά τη συνεδρία εκπαίδευσης. Με τη χρήση του εργαλείου Datayze, επιβεβαιώθηκε η συγκρισιμότητα και η σημαντικότητα των κειμένων.

Στη συνέχεια, 155 γλωσσολόγοι συμμετείχαν στην εκπαίδευση MTPE, η οποία περιλάμβανε θεωρητικό υπόβαθρο, πρακτική άσκηση στα εργαλεία CAT, και επιμόρφωση για την αντιμετώπιση λαθών της MT. Στόχος ήταν η μείωση της τεχνικής προσπάθειας για αυξημένη παραγωγικότητα και ποιότητα στη διαδικασία MTPE.

Η συγκριτική ανάλυση πριν και μετά την εκπαίδευση στην MTPE εστιάζει σε ποιοτικά και ποσοτικά αποτελέσματα. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν πριν και μετά την εκπαίδευση για αξιολόγηση των μετρικών όπως TER, CHRF3, BLEU, χρόνος επεξεργασίας, χρόνος σκέψης και παραγωγικότητα. Οι κύριες παρατηρήσεις περιλαμβάνουν:

1. **Στάση έναντι της MTPE:** Πριν από την εκπαίδευση, το 51% των συμμετεχόντων είχαν θετική στάση, το 8% αρνητική, και το 41% ουδέτερη. Μετά την εκπαίδευση, το 67% των συμμετεχόντων με αρνητική στάση άλλαξαν σε θετική, με αύξηση της παραγωγικότητας από 1066 σε 2237 λέξεις ανά ώρα.
2. **Προφίλ μεταφραστή:** οι επαγγελματίες που ασχολούνται με την MTPE πρέπει να έχουν πτυχίο μετάφρασης και τρία έως δέκα χρόνια εμπειρίας σε τομέα ειδίκευσης, καθώς και εμπειρία σε ένα επιλεγμένο εργαλείο CAT για υψηλότερη παραγωγικότητα.
3. **Παραγωγικότητα για όλα τα ζεύγη γλωσσών στις περιόδους πριν και μετά την εκπαίδευση:** Υπήρξε αύξηση της παραγωγικότητας, μείωση του χρόνου επεξεργασίας και χρόνου σκέψης για όλα τα ζεύγη γλωσσών.

4. **Παραγωγικότητα για μεταφραστές και μη-μεταφραστές:** Οι μεταφραστές ήταν λίγο λιγότερο παραγωγικοί πριν από την εκπαίδευση σε σύγκριση με τους μη-μεταφραστές. Και οι δύο ομάδες επιδείκνυαν αύξηση της παραγωγικότητας μετά την εκπαίδευση.
5. **Παραγωγικότητα ανά ώρα για επαγγελματίες γλωσσικών υπηρεσιών με/χωρίς εμπειρία στην MTPE:** Η παραγωγικότητα αυξήθηκε συναρτήσει της εμπειρίας μετάφρασης, με τους μεγαλύτερους σε διάρκεια να έχουν τις υψηλότερες ποσοστώσεις.

Τα ευρήματα υπογραμμίζουν τη θετική επίδραση της εκπαίδευσης στη στάση, τον χρονικό και τεχνικό φόρτο των επαγγελματικών γλωσσικών υπηρεσιών που εκπαιδεύτηκαν στην MTPE.

Ωστόσο, η εν λόγω έρευνα αφορούσε σε 9 γλώσσες, στις οποίες δεν περιλαμβάνονταν τα Ελληνικά λόγω έλλειψης συμμετεχόντων. Επίσης, αυτή η έρευνα είχε τη μορφή διαδικτυακού εργαστηρίου χωρίς τη διάδραση με τους συμμετέχοντες, σημεία τα οποία λήφθηκαν υπόψη κατά τον σχεδιασμό της κύριας έρευνας.

6.2 Αποτελέσματα κύριας έρευνας

Τα αποτελέσματα της κύριας έρευνας αναφέρονται στα αποτελέσματα του πειράματος της παρούσας διατριβής. Στα αποτελέσματα της κύριας έρευνας περιλαμβάνονται τα ποσοτικά αποτελέσματα των ερωτηματολογίων πριν και μετά την εκπαίδευση σε συνδυασμό με τη ποιοτική αξιολόγηση της συνέντευξης. Αυτά τα αποτελέσματα συσχετίζονται στη συνέχεια με τα αποτελέσματα των μεταφραστικών δοκιμασιών, για να διερευνηθεί η σχέση του προφίλ του μεταφραστή με τον τεχνικό, χρονικό φόρτο και την ποιότητα σε δύο επίπεδα: πριν και μετά την εκπαίδευση. Για τους σκοπούς του πειράματος, οι συμμετέχουσες στην έρευνα ανωνυμοποιήθηκαν με τους κωδικούς PE1 έως και PE10.

6.2.1 Αποτελέσματα ερωτηματολογίου πριν από την εκπαίδευση

Στο ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση, δόθηκαν 26 ερωτήσεις με τις εξής ενότητες:

1. Έντυπο συγκατάθεσης και προσωπικά δεδομένα (3 ερωτήσεις)
2. Προφίλ και εμπειρία (16 ερωτήσεις)
3. Ροή εργασίας MTPE (3 ερωτήσεις)
4. Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων (2 ερωτήσεις)
5. Παράγοντες ποιότητας, τεχνικού και χρονικού φόρτου (2 ερωτήσεις)

Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου πριν από την εκπαίδευση αναλύονται ανά ενότητα.

6.2.1.1 Έντυπο συγκατάθεσης και προσωπικά δεδομένα

Όπως προαναφέρθηκε και οι 10 συμμετέχουσες παραχώρησαν στην ερευνήτρια τη συναίνεσή τους για συμμετοχή στην έρευνα και για περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων μόνο για τους σκοπούς της έρευνας, όπως φαίνεται στον Πίνακα 7.

Ε1: Συμφωνείτε να συμμετάσχετε στην έρευνα και να παράσχετε δεδομένα για περαιτέρω επεξεργασία αποκλειστικά για τους σκοπούς της έρευνας;

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Ναι	100%	10
Όχι	0%	0

Πίνακας 8: Ενημερωμένη συγκατάθεση

Στις συμμετέχουσες δεν δόθηκε κάποιο οικονομικό κίνητρο για τη συμμετοχή τους στην έρευνα. Τα μόνα κίνητρα που δόθηκαν ήταν η ενημέρωσή τους για τα αποτελέσματα της έρευνας, μια βεβαίωση εκπαίδευσης στην ΜΤΡΕ στο πλαίσιο της συμμετοχής τους στην έρευνα και η δυνατότητα συνεργασίας με την εταιρεία της ερευνήτριας ως ελεύθερες επαγγελματίες-μεταφράστριες τη χρονική περίοδο που διεξήχθη η έρευνα. Το 90% έδειξε ενδιαφέρον να λάβει τα αποτελέσματα της έρευνας, ενώ 10% αποφάσισε να απέχει, όπως φαίνεται στον Πίνακα 8:

Ε2: Ενδιαφέρεστε να λάβετε τα γενικά αποτελέσματα αυτής της έρευνας με e-mail;

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Ναι	90%	9
Όχι	10%	1

Πίνακας 9: Κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας

Από τις συμμετέχουσες ζητήθηκαν τα στοιχεία επικοινωνίας τους και ενημερώθηκαν για την ανωνυμοποίηση των δεδομένων. Τα στοιχεία επικοινωνίας χρησιμοποιήθηκαν από την ερευνήτρια για τον συντονισμό του πειράματος και μόνο. Τα στοιχεία δόθηκαν από όλες τις συμμετέχουσες όπως φαίνεται στον Πίνακα 9:

Ε3: Συμπληρώστε τα στοιχεία επικοινωνίας σας.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Ναι	100%	10
Όχι	0%	0

Πίνακας 10 Προσωπικά στοιχεία

6.2.1.2 Προφίλ και εμπειρία

E4: Τι ηλικία έχετε;

Αυτή η ενότητα του ερωτηματολογίου ξεκινάει με μια ερώτηση για την ηλικία ώστε να εξεταστεί αυτή η δημογραφική παράμετρος. Θεωρήθηκε σημαντικό ώστε να συσχετιστεί η ηλικία των συμμετεχόντων με τη στάση τους προς την ΜΤΡΕ, αλλά και με τη διείσδυση της ΜΤΡΕ στην αγορά της μετάφρασης. Με αυτήν την ερώτηση φαίνονται επίσης οι ηλικίες που ενδιαφέρονται περισσότερο για τη δια βίου εκπαίδευση στον χώρο της μετάφρασης και νιώθουν την ανάγκη για εξέλιξη των γνώσεών τους. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 8, το ηλικιακό εύρος χωρίστηκε σε διαστήματα των 10 ετών, ενώ το ηλικιακό εύρος που καλύφθηκε σε αυτό το πείραμα ήταν από 25 έως 54 ετών.

Από αυτήν την ερώτηση προκύπτει ότι οι επαγγελματίες μεταφράστριες που επιδεικνύουν μεγαλύτερη ανάγκη και θέληση για εκπαίδευση στη μετάφραση και ειδικότερα στην ΜΤΡΕ εμπίπτουν στην ηλικιακή ομάδα από 25 έως και 34 ετών.

Αφενός, το ενδιαφέρον για ΜΤΡΕ κειμένων έγινε πιο ζωηρό την τελευταία δεκαετία, το οποίο δικαιολογεί το ενδιαφέρον από τη γενιά που ολοκλήρωσε τις σπουδές μετάφρασης πριν 10 έως 15 χρόνια, διάστημα κατά το οποίο η ακαδημαϊκή κοινότητα δεν είχε ακόμη ενσωματώσει τη διδασκαλία της ΜΤΡΕ στο πρόγραμμα σπουδών, με αποτέλεσμα να αναδεικνύεται αυτό το κενό στην αγορά και να αναφύεται η ανάγκη από τους μεταφραστές να καλύψουν την απόσταση από τις τεχνικές της μετάφρασης στις τεχνικές ΜΤΡΕ.

Αφετέρου, και με βάση τα αποτελέσματα της προέρευνας, όσο προχωράμε σε ηλικιακές ομάδες με πληθυσμό ηλικίας >35 ετών, τόσο μειώνεται το ενδιαφέρον για προσαρμοστικότητα στις τεχνολογικές εξελίξεις και τόσο αυξάνεται η αντίσταση σε νέες μεθόδους και πρακτικές στον χώρο της μετάφρασης.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
25-34	80%	8
35-44	10%	1
45-54	10%	1
18-24	0%	0
55-64	0%	0

Πίνακας 11: Ηλικία μεταφραστριών

Ε5: Ποια είναι η χώρα της μητρικής γλώσσας σας;

Για αυτήν την έρευνα ήταν σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι όλες οι συμμετέχουσες είχαν μητρική γλώσσα την ελληνική, όπως και φαίνεται στον Πίνακα 11, έτσι ώστε να καλύπτεται το πρότυπο ποιότητας ISO 17100[78] που επισημαίνει ότι οι μεταφραστές μεταφράζουν μόνο προς τη μητρική γλώσσα τους, καθώς σε αυτό το πείραμα εξετάζεται και η παράμετρος της ποιότητας των μεταφράσεων για την ελληνική γλώσσα.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Ελλάδα	100%	10
Άλλη	0%	0

Πίνακας 12: Χώρα μητρικής γλώσσας

Ε6: Ποιο είναι το γλωσσικό ζεύγος εργασίας σας;

Αυτή η ερώτηση αποτελεί επιβεβαίωση της προηγούμενης και διασφαλίζει ότι η γλώσσα αφετηρίας είναι για όλες τις συμμετέχουσες η αγγλική, όπως φαίνεται στον Πίνακα 12. Η επάρκεια των μεταφραστριών στη γλώσσα αφετηρίας σε επίπεδο Γ2 (Kantzou, 2014, σ. 14)[79] αποδεικνύεται από το βιογραφικό σημείωμά τους, τις σπουδές και την επαγγελματική εμπειρία τους. Καμία από τις μεταφράστριες δεν δήλωσε δίγλωσση.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
EN>EL	100%	10
Άλλο	0%	0

Πίνακας 13: Γλωσσικό ζεύγος

[78] Το ISO 17100:2015 παρέχει τις απαιτήσεις για τις βασικές διεργασίες, τους πόρους και άλλες πτυχές που είναι απαραίτητες για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών μετάφρασης που πληρούν ισχύουσες προδιαγραφές. https://www.iso.org/standard/59149.html

[79] Η κατηγορία Γ2 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για την Εκμάθηση, τη Διδασκαλία και την Αξιολόγηση των Γλωσσών (ΚΕΠΑ) αντιστοιχεί σε αυτάρκη χρήστη με επίπεδο επάρκειας (Mastery). Σύμφωνα με τις ερευνήτριες, το ΚΕΠΑ «είναι μια έκδοση του Συμβουλίου της Ευρώπης (2001), με την οποία δημιουργείται η βάση για την ανάπτυξη μιας ενιαίας πολιτικής στον τομέα της γλωσσικής εκπαίδευσης. Το ΚΕΠΑ υιοθετεί μια λειτουργική προσέγγιση στη γλώσσα και περιγράφει τα αποτελέσματα της εκμάθησής της σε συνάρτηση με τη χρήση της. Διακρίνει τις δεξιότητες που αναπτύσσει ο ομιλητής κατά την εκμάθηση της γλώσσας στις εξής: την κατανόηση γραπτού και προφορικού λόγου (προσληπτικές δεξιότητες), την παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου (παραγωγικές δεξιότητες), την προφορική και γραπτή αλληλεπίδραση (δεξιότητες αλληλεπίδρασης) και τη διαμεσολάβηση. Για τις δεξιότητες αυτές το ΚΕΠΑ αναγνωρίζει έξι επίπεδα γλωσσομάθειας, τα οποία προσδιορίζονται μέσω περιγραφών της γλωσσικής ικανότητας που διαθέτει ο ομιλητής κάθε επιπέδου».

Ε7: Ποιος είναι ο ανώτερος τίτλος σπουδών ή επίπεδο σχολείου που έχετε ολοκληρώσει;

Είναι σύνηθες να έχουμε τρεις κατηγορίες μεταφραστών που σύμφωνα με το ISO 17100 έχουν τα τυπικά προσόντα για να παρέχουν υπηρεσίες μετάφρασης: α) αναγνωρισμένος πτυχιούχος μεταφραστής από ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης, β) αναγνωρισμένος πτυχιούχος ανώτατης εκπαίδευσης σε οποιοδήποτε επιστημονικό πεδίο εκτός της μετάφρασης και δύο χρόνια μεταφραστικής επαγγελματικής εμπειρίας σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης, γ) πέντε χρόνια μεταφραστικής επαγγελματικής εμπειρίας πλήρους απασχόλησης. Επομένως, οι επαγγελματίες που ασχολούνται με τη μετάφραση ενδέχεται να μην έχουν ακαδημαϊκά μεταφραστικό υπόβαθρο. Με τις ερωτήσεις 7, 8 και 9 διερευνάται το υπόβαθρο των μεταφραστριών της έρευνας, όχι μόνο ως προς το επίπεδο, αλλά και για να αξιολογηθούν αυτά συγκριτικά ως προς τον χρονικό, τεχνικό φόρτο και την ποιότητα των δοκιμασιών πριν και μετά την εκπαίδευση.

Στον Πίνακα 13 φαίνεται ότι 5 στις 10 μεταφράστριες (50%) που πήραν μέρος στην έρευνα είναι πτυχιούχοι και 5 στις 10 (50%) είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου, ενώ στον Πίνακα 14, φαίνεται ότι το 90% έχουν πτυχίο μετάφρασης, ενώ 1 μεταφράστρια (10%) έχει πτυχίο σε άλλο επιστημονικό τομέα αλλά ασχολείται επαγγελματικά με τη μετάφραση.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Πτυχίο	50%	5
Μεταπτυχιακός τίτλος	50%	5
Πτυχίο κολεγίου	0%	0
Διδακτορικός τίτλος	0%	0
Απολυτήριο λυκείου, δίπλωμα ή ισοδύναμο	0%	0
Επαγγελματικός τίτλος	0%	0
Εκπαιδευτικές μονάδες, χωρίς πτυχίο	0%	0
Τίτλος επαγγελματικής/τεχνικής/εμπορικής κατάρτισης	0%	0

Πίνακας 14: Ανώτερο επίπεδο σπουδών

Ε8: Έχετε πτυχίο μετάφρασης;

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Ναι	90%	9
Όχι	10%	1

Πίνακας 15: Πτυχίο μετάφρασης

Συμπληρωματικά, στον Πίνακα 15, είναι σαφές ότι καμία μεταφράστρια δεν έχει πτυχίο νομικής, δηλαδή πτυχίο σχετικό με την ειδίκευση των κειμένων των μεταφραστικών δοκιμασιών που δόθηκαν. Επομένως, όλες οι μεταφράστριες αντιμετωπίζουν το κείμενο μεταφραστικά ως ένα νέο γνωστικό αντικείμενο με το ίδιο επίπεδο εμπειρίας, ως αρχάριες και όχι ως ειδικοί του τομέα.

E9: Έχετε πτυχίο νομικής;

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Ναι	0%	0
Όχι	100%	10

Πίνακας 16: Πτυχίο νομικής

Είναι ενδιαφέρον το ότι στον Πίνακα 16, 5 στις 10 μεταφράστριες έχουν πτυχίο σε άλλο επιστημονικό πεδίο, το οποίο αν συνυπολογιστεί με τις απαντήσεις στις ερωτήσεις E8 έως E10, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι 4 μεταφράστριες έχουν τίτλο σπουδών στη μετάφραση και συμπληρωματικό πτυχίο σε άλλο επιστημονικό πεδίο.

E10: Έχετε πτυχίο σε άλλο επιστημονικό πεδίο;

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Ναι	50%	5
Όχι	50%	5

Πίνακας 17: Άλλο πτυχίο

E11: Ποια είναι η επαγγελματική κατάστασή σας;

Σε αυτήν την ερώτηση, οι συμμετέχουσες ερωτήθηκαν για την επαγγελματική τους κατάσταση προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι μεταφραστές είχαν επαγγελματική εμπειρία. Η ερώτηση εξειδικεύεται στον τύπο της επαγγελματικής απασχόλησης, για να εξετάσει κατά πόσο οι μεταφράστριες του πειράματος είναι εξοικειωμένοι με την τηλεργασία, καθώς στο πείραμα οι μεταφράστριες θα εργάζονταν με τηλεργασία από το δικό τους εργασιακό περιβάλλον και όχι από εταιρικό περιβάλλον. Οι 7 στις 10 μεταφράστριες δήλωσαν ελεύθεροι επαγγελματίες, 3 μεταφράστριες δήλωσαν εσωτερικές μεταφράστριες σε εταιρεία και 1 μεταφράστρια σε αναζήτηση εργασίας.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Ελεύθερος επαγγελματίας	70%	7
Εσωτερικός μεταφραστής σε εταιρεία	20%	2
Εκτός εργασίας και σε αναζήτηση εργασίας	10%	1
Μεταφραστής με σύμβαση έργου	0%	0
Εκτός εργασίας και όχι σε αναζήτηση εργασίας	0%	0

Πίνακας 18: Επαγγελματική κατάσταση

E12: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα την εμπειρία σας στη μετάφραση;

E13: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα την εμπειρία σας στην MTPE;

Οι ερωτήσεις E12 και E13 τέθηκαν για να διερευνηθεί η ομοιογένεια του δείγματος και ο συσχετισμός της εμπειρίας στη μετάφραση και την MTPE με τον χρονικό, τεχνικό φόρτο και την ποιότητα. Στην έρευνα έλαβαν μέρος 7 μεταφράστριες (70%) με μέτρια εμπειρία από 1 έως 5 έτη, 2 μεταφράστριες (20%) με εμπειρία από 5 έως 10 έτη και 1 μεταφράστρια με εμπειρία μεγαλύτερη των 10 ετών. Δεν έλαβαν μέρος αρχάριοι μεταφραστές, χωρίς καμία εμπειρία στη μετάφραση. Όλες οι μεταφράστριες είχαν εμπειρία από 1 έτος και περισσότερο.

Εμπειρία στη μετάφραση	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων	Εμπειρία στην MTPE	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Μέτρια εμπειρία: 1-5 έτη	70%	7	Μέτρια εμπειρία: 1-5 έτη	20%	2
Έμπειρος(-η): 5-10 έτη	20%	2	Έμπειρος(-η): 5-10 έτη	0%	0
Πολύ έμπειρος(-η): εμπειρία μεγαλύτερη των 10 ετών	10%	1	Πολύ έμπειρος(-η): εμπειρία μεγαλύτερη των 10 ετών	0%	0
Αρχάριος(-α): εμπειρία μικρότερη του 1 έτους	0%	0	Αρχάριος(-α): εμπειρία μικρότερη του 1 έτους	80%	8

Πίνακας 19: Εμπειρία στη μετάφραση και την MTPE

Οι ερωτήσεις Ε14 και Ε15 διαμορφώθηκαν με στόχο τον συσχετισμό μετάφρασης και ΜΤΡΕ ως προς την παραγωγικότητα[80] προκειμένου αυτά τα αποτελέσματα να συγκριθούν με αυτά που προκύπτουν μετά την εκπαίδευση.

Συγκεκριμένα, όπως φαίνεται στον πίνακα 20, η συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχουσών (60%) ανέφεραν ότι μεταφράζουν από 1000 έως 2000 λέξεις την ημέρα (125 έως 250 λέξεις/ώρα[81]), δηλαδή κάτω από το προβλεπόμενο μέγιστο ημερήσιο όριο των 2500 λέξεων που θέτει το ISO 17100, με μία μεταφράστρια (10%) να δηλώνει παραγωγικότητα από 2000 έως 3000 λέξεις (250 έως 375 λέξεις/ώρα). Μία μεταφράστρια (10%) δήλωσε παραγωγικότητα από 500 έως 1000 λέξεις (62 έως 125 λέξεις/ώρα) και μία μεταφράστρια δεν είχε σαφή εικόνα για την παραγωγικότητά της.

Ε14: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα το εύρος της παραγωγικότητάς σας στη μετάφραση;

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Από 1000 έως και 2000 λέξεις την ημέρα	60%	6
Από 500 έως και 1000 λέξεις την ημέρα	20%	2
Από 2000 έως και 3000 λέξεις την ημέρα	10%	1
Δεν γνωρίζω	10%	1
Λιγότερες από 500 λέξεις την ημέρα	0%	0
Περισσότερες από 3000 λέξεις την ημέρα	0%	0

Πίνακας 20: Παραγωγικότητα σε λέξεις ανά ημέρα στη μετάφραση

Ε15: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα το εύρος της παραγωγικότητάς σας στην ΜΤΡΕ;

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Από 500 έως και 1000 λέξεις την ώρα	40%	4
Δεν γνωρίζω	40%	4
Από 1000 έως και 1500 λέξεις την ώρα	10%	1
Λιγότερες από 500 λέξεις την ημέρα	10%	1
Από 1500 έως και 2000 λέξεις την ώρα	0%	0
Περισσότερες από 2000 λέξεις την ώρα	0%	0

[80] Χρησιμοποιείται ο όρος παραγωγικότητα στις ερωτήσεις καθώς αποτελεί έναν ευρέως γνωστό όρο στη βιομηχανία της μετάφρασης σε αντιδιαστολή με την επιστημονική ορολογία «τεχνικός και χρονικός φόρτος» που δεν θα ήταν κατανοητή.

[81] Γίνεται αναγωγή της παραγωγικότητας την ημέρας στην ώρα για να πραγματοποιηθεί σύγκριση μεταξύ παραγωγικότητας μετάφρασης και ΜΤΡΕ. Ως ημέρα νοείται μία εργάσιμη ημέρα των 8 ωρών.

Πίνακας 21: Παραγωγικότητα σε λέξεις ανά ώρα στην MTPE

Στον ανωτέρω πίνακα 20, όσον αφορά στο εύρος παραγωγικότητας στην MTPE, το 40% των μεταφραστριών δήλωσαν ότι η παραγωγικότητά τους στην MTPE είναι από 500 έως 1000 λέξεις την ώρα, ενώ άλλο ένα 40% δεν έχουν σαφή εικόνα, στοιχείο που μπορεί να συσχετιστεί περαιτέρω με το επίπεδο εκπαίδευσης των μεταφραστριών στην MTPE. Ένας μεταφραστής δήλωσε παραγωγικότητα από 1000 έως 1500 λέξεις την ώρα και ένας μεταφραστής δήλωσε παραγωγικότητα λιγότερες από 500 λέξεις την ώρα.

Στον παρακάτω πίνακα 21, γίνεται μία σύγκριση της παραγωγικότητας στη μετάφραση και την MTPE των συμμετεχουσών στην έρευνα πραγματοποιώντας αναγωγή της ημέρας στη λέξη. Με βάση αυτήν τη σύγκριση, φαίνεται το ότι χωρίς καμία εκπαίδευση το 90% των μεταφραστριών έχουν παραγωγικότητα μεγαλύτερη των 500 λέξεων την ώρα στην MTPE, με το 40% να ανεβαίνουν στο επίπεδο των 1000 έως 1500 λέξεων την ώρα, ενώ το 90% των μεταφραστών έχουν παραγωγικότητα μικρότερη των 500 λέξεων στη μετάφραση. Αυτή η αντιπαραβολή στοιχείων αποδεικνύει ότι στην MTPE ο χρονικός και τεχνικός φόρτος είναι μικρότερος.

Επιλογές απαντήσεων	**MTPE**	**Μετάφραση**
Δεν γνωρίζω	40%	10%
Από 1000 έως και 1500 λέξεις την ώρα	40%	0%
Λιγότερες από 500 λέξεις την ημέρα	10%	90%
Από 500 έως και 1000 λέξεις την ώρα	10%	0%
Από 1500 έως και 2000 λέξεις την ώρα	0%	0%
Περισσότερες από 2000 λέξεις την ώρα	0%	0%

Πίνακας 22: Σύγκριση παραγωγικότητας στη μετάφραση και στην MTPE

Στον πίνακα 22, γίνεται μία σύγκριση του προφίλ της υψηλότερης και της χαμηλότερης παραγωγικότητας πριν από την εκπαίδευση όπου η διαφορά στα προφίλ έγκειται στην ηλικία, στον τίτλο σπουδών και στην ειδίκευση. Οι επαγγελματίες μεταφραστές στην Ελλάδα που έχουν μεταπτυχιακό τίτλο μετάφρασης και είναι σε ηλικία 25-34 ετών είχαν τη δυνατότητα να εκτεθούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στη MT και την MTPE, ενώ οι μεταφραστές που σήμερα είναι 45-54 ετών δεν είχαν την ευκαιρία έκθεσης ή εκπαίδευσης κυρίως σε προπτυχιακό επίπεδο στη μεταφραστική τεχνολογία, καθώς αυτή δεν είχε ενταχθεί καθόλου ή σε εκτεταμένο βαθμό στο πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου. Η ειδίκευση επίσης είναι μια ειδοποιός διαφορά, καθώς η λογοτεχνική μετάφραση απαιτεί διαφορετικές δεξιότητες σε σχέση με την τεχνική μετάφραση, είναι δημιουργική, και τα χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών κειμένων δεν είναι συμβατά με τη MT.

Στοιχεία	PE7 – Προφίλ υψηλότερης παραγωγικότητας πριν από την εκπαίδευση	P10 - Προφίλ χαμηλότερης παραγωγικότητας πριν από την εκπαίδευση
Ηλικία	25 έως 34	45-54
Τίτλος σπουδών	Μεταπτυχιακός	Πτυχίο
Τίτλος μετάφρασης	Ναι	Όχι
Σπουδές νομικής	Όχι	Όχι
Τίτλος άλλης ειδικότητας	Ναι	Ναι
Επαγγελματική κατάσταση	Ελεύθερος Επαγγελματίας	Ελεύθερος Επαγγελματίας
Εμπειρία στη μετάφραση	Ενδιάμεση (1-5 χρόνια)	Έμπειρος (πάνω από 10 χρόνια)
Εμπειρία στην MTPE	Αρχάριος (λιγότερο από 1 χρόνο)	Αρχάριος (λιγότερο από1 χρόνο)
Παραγωγικότητα στη μετάφραση	Από 1000 έως 2000 λέξεις την ημέρα	Από 500 έως 1000 λέξεις την ημέρα
Παραγωγικότητα στην MTPE	1000-1500 λέξεις την ώρα	Λιγότερες από 500 λέξεις την ώρα
Ειδίκευση	Τεχνική μετάφραση	Λογοτεχνική μετάφραση
Όγκος μεταφρασμένων λέξεων	Περισσότερο από 500.000 λέξεις	Περισσότερο από 500.000 λέξεις
Τύποι περιεχομένου στην MTPE	Τεχνικά έγγραφα	Τεχνικά έγγραφα
Εκπαίδευση στην MTPE	Καμία εκπαίδευση	Καμία εκπαίδευση
Εμπειρία με εργαλεία CAT	Λιγότερο από 1 χρόνο	Λιγότερο από 1 χρόνο
Εμπειρία με εργαλεία MTPE	Λιγότερο από 1 χρόνο	Λιγότερο από 1 χρόνο
Στάση στην MTPE	Ουδέτερη	Ουδέτερη

Πίνακας 23: Σύγκριση μεταφραστών με υψηλότερη-χαμηλότερη παραγωγικότητα

Στον πίνακα 23, εξετάζονται τα χαρακτηριστικά των μεταφραστριών που είχαν ως κοινό σημείο την παραγωγικότητα στην MTPE από 500 έως 1000 λέξεις την ώρα. Βλέπουμε ότι σε αυτό το μέσο επίπεδο παραγωγικότητας, οι μεταφραστές έχουν πτυχίο μετάφρασης και εμπειρία από 1 έως 10 χρόνια.

Μεταφραστής	Ηλικία	Εκπαίδευση	Εμπειρία MTPE	Εμπειρία Μετάφρασης
PE2	25-34	Πτυχίο	Καθόλου	Ενδιάμεση (1-5 χρόνια)
PE4	25-34	Πτυχίο	Καθόλου	Ενδιάμεση (1-5 χρόνια)
PE5	25-34	Πτυχίο	Καθόλου	Έμπειρος (5-10 χρόνια)
PE8	25-34	Πτυχίο	Καθόλου	Έμπειρος (5-10 χρόνια)

Πίνακας 24: Κοινά χαρακτηριστικά μεταφραστών με μέση παραγωγικότητα στην MTPE

Στην ερώτηση σχετικά με την ειδίκευση στη μετάφραση το 30% των μεταφραστριών δεν έχει καμία ειδίκευση και στο ίδιο επίπεδο κινούνται οι μεταφραστές που έχουν ειδίκευση στην τεχνική μετάφραση, με 20% των μεταφραστριών να έχουν ειδίκευση στη λογοτεχνική μετάφραση. Στη νομική μετάφραση φαίνεται να έχει ειδίκευση 1 μεταφράστρια (10%) και 1 μεταφράστρια στην ιατρική μετάφραση (10%). Η ειδίκευση θα συσχετιστεί με τα αποτελέσματα των μεταφράσεων πριν και μετά την εκπαίδευση ως προς την ποιότητα, τον τεχνικό και χρονικό φόρτο.

E16: Σε ποιον τομέα μετάφρασης ειδικεύεστε; Επιλέξτε ένα από τα παρακάτω.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Καμία ειδίκευση	30%	3
Τεχνική μετάφραση	30%	3
Λογοτεχνική μετάφραση	20%	2
Νομική μετάφραση	10%	1
Ιατρική μετάφραση	10%	1
Οικονομική μετάφραση	0%	0
Μετάφραση κειμένων μάρκετινγκ	0%	0

Πίνακας 25: Τομέας ειδίκευσης

Η ερώτηση Ε17 σχετικά με τον όγκο των λέξεων που έχουν μεταφράσει οι μεταφραστές στον τομέα ειδίκευσης τέθηκε για να συσχετιστεί η εμπειρία με τον χρονικό, τεχνικό φόρτο και την ποιότητα. Το 70% των μεταφραστριών έχουν μεταφράσει λιγότερες από 500000 λέξεις και το 20% έχουν μεταφράσει περισσότερες από 500000 λέξεις, ενώ στο 10% δεν βρίσκει εφαρμογή αυτή η ερώτηση. Από αυτήν την ερώτηση αποδεικνύεται ότι το 80% των μεταφραστριών του πειράματος δεν έχουν ειδίκευση σε κάποιον τομέα και ο μεταφραστής P5 που δήλωσε ειδίκευση στη νομική μετάφραση δεν έχει μεταφράσει περισσότερες από 100000 λέξεις, το οποίο αντιστοιχεί σε πλήρη απασχόληση στη μετάφραση μικρότερη των 2 μηνών. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι για τους περισσότερους μεταφραστές, όπως προκύπτει από την εργασιακή εμπειρία, η ειδίκευση δεν προκύπτει από τον όγκο των μεταφρασμένων λέξεων αλλά από την επιθυμία και μόνο μεταφραστικής ενασχόλησής τους με έναν συγκεκριμένο τομέα.

Ε17: Ποιος είναι ο κατά προσέγγιση όγκος λέξεων που έχετε μεταφράσει στον τομέα ειδίκευσής σας; **Επιλογές απαντήσεων**	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Λιγότερες από 10000 λέξεις	30%	3
Από 50000 έως και 100000 λέξεις	20%	2
Περισσότερες από 500000 λέξεις	20%	2
Από 10000 έως και 50000 λέξεις	10%	1
Από 100000 έως και 500000 λέξεις	10%	1
Μη εφαρμόσιμο	10%	1

Πίνακας 26: Όγκος μεταφρασμένων λέξεων στον τομέα ειδίκευσης

Ως προς τον τύπο περιεχομένου που οι μεταφράστριες συναντούν συχνότερα στην ΜΤΡΕ, εδώ φαίνεται ότι το 30% δήλωσαν τα τεχνικά έγγραφα ενώ το 20% δήλωσαν τα κείμενα μάρκετινγκ και από 10% κέρδισαν τα νομικά κείμενα και τα κείμενα ιατρικού περιεχομένου. Με αυτήν την ερώτηση φαίνεται η κίνηση της αγοράς της μετάφρασης και η τάση να χρησιμοποιείται η ΜΤ ανεξαρτήτως του είδους κειμένου και των περιορισμών που αυτοί επιβάλλουν.

Ε18: Ποιον από τους παρακάτω τύπους περιεχομένου συναντάτε συχνότερα στην ΜΤΡΕ. Επιλέξτε έναν.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Καμία εμπειρία στην ΜΤΡΕ	30%	3
Τεχνικά έγγραφα (εγχειρίδια, προδιαγραφές)	30%	3
Υλικό μάρκετινγκ (φυλλάδια, διαφημίσεις)	20%	2
Νομικά έγγραφα (συμβόλαια, συμβάσεις)	10%	1
Ιατρικό περιεχόμενο (πληροφορίες ασθενών, αναφορές κλινικών μελετών)	10%	1
Οικονομικό περιεχόμενο (ετήσιες εκθέσεις, επενδυτική έρευνα)	0%	0

Πίνακας 27: Τύποι περιεχομένου στην ΜΤΡΕ

Στην ερώτηση Ε19, σχετικά με την εκπαίδευση των μεταφραστών στην ΜΤΡΕ, το 70% απάντησαν ότι δεν είχαν καμία εκπαίδευση στην ΜΤΡΕ, με ένα 30% να δηλώνουν ότι έχουν κάποια στοιχειώδη εκπαίδευση. Κανένας από τους μεταφραστές δεν είχε εκτεταμένη εκπαίδευση στην ΜΤΡΕ. Αυτή η ερώτηση ήταν διερευνητική για να εντοπιστεί το κατάλληλο επίπεδο εκπαίδευσης στο πλαίσιο του πειράματος.

E19: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα την εκπαίδευσή σας στην MTPE (MTPE μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου);

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Δεν έχω καμία εκπαίδευση στην MTPE.	70%	7
Έχω κάποια εκπαίδευση στην MTPE.	30%	3
Έχω εκτεταμένη εκπαίδευση στην MTPE.	0%	0

Πίνακας 28: Εκπαίδευση στην MTPE

6.2.1.3 Ροή εργασίας MTPE

Οι ερωτήσεις E20 και E21 αφορούν στην εμπειρία με εργαλεία υπολογιστικά υποβοηθούμενης μετάφρασης και στην εμπειρία με εργαλεία MTPE. Στους πίνακες 27 και 28 φαίνεται ότι όλες οι μεταφράστριες έχουν εμπειρία στα εργαλεία υπολογιστικά υποβοηθούμενης μετάφρασης. Αντίθετα, μόνο το 20% δήλωσαν εμπειρία σε εργαλεία MTPE μεγαλύτερη του 1 έτους, με το 80% να δηλώνει εμπειρία μικρότερη του 1 έτους (40%) και καμία εμπειρία (40%). Αυτή η σύγκριση αποδεικνύει ότι τα εργαλεία MTPE δεν είναι εδραιωμένα και ευρέως γνωστά καθώς εισήχθησαν στην αγορά της μετάφρασης τουλάχιστον 10 χρόνια μετά την εισαγωγή των εργαλείων υπολογιστικά υποβοηθούμενης μετάφρασης. Αποδεικνύει επίσης εμμέσως την έλλειψη εκπαίδευσης και εκπαιδευτών που υπάρχει στην αγορά.

E20: Ποια από τις παρακάτω επιλογές περιγράφει καλύτερα το χρονικό εύρος της εμπειρίας σας στα εργαλεία υπολογιστικά υποβοηθούμενης μετάφρασης (CAT);

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
1-2 έτη	50%	5
5-10 έτη	20%	2
Λιγότερο από 1 έτος	20%	2
2-5 έτη	10%	1
Περισσότερο από 10 έτη	0%	0
Καμία εμπειρία	0%	0

Πίνακας 29: Εμπειρία σε εργαλεία CAT

E21: Ποια από τις παρακάτω επιλογές περιγράφει καλύτερα το χρονικό εύρος της εμπειρίας σας στα εργαλεία MTPE;

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Λιγότερο από 1 έτος	40%	4
Καμία εμπειρία	40%	4
1-3 έτη	10%	1
3-5 έτη	10%	1
5-10 έτη	0%	0
Περισσότερο από 10 έτη	0%	0

Πίνακας 30: Εμπειρία σε εργαλεία MTPE

Με την ερώτηση E22 διερευνήθηκαν οι συνθήκες MTPE στην αγορά εργασίας για τους επαγγελματίες μεταφραστές. Από τις απαντήσεις που δόθηκαν, μόνο το 30% δήλωσαν ότι μαζί με τις αναθέσεις μεταφραστικών έργων από πελάτες δήλωσαν ότι λαμβάνουν οδηγίες για την MTPE, 20% λαμβάνουν μη επεξεργασμένο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο και 10% εργαλεία αξιολόγησης ποιότητας μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου. Το 80% δήλωσαν ότι λαμβάνου αρχείο πρωτοτύπου και οδηγούς ύφους. Όπως συμπεραίνεται από τα στοιχεία του Πίνακα 30, δεν είναι μια ευρέως διαδεδομένη διαδικασία η αποστολή οδηγιών μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, το οποίο αποδεικνύει την έλλειψη εκπαίδευσης των διαχειριστών έργου στις μεταφραστικές εταιρείες.

E22: Ποιο από τα παρακάτω κιτ γλωσσικών εργαλείων λαμβάνετε συνήθως κατά την ανάθεση μεταφραστικών έργων; Ερώτηση πολλαπλής επιλογής.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Αρχείο πρωτοτύπου	80%	8
Οδηγοί ύφους	80%	8
Βάσεις δεδομένων ορολογίας	60%	6
Εργαλεία ορθογραφικού και γραμματικού ελέγχου	50%	5
Οδηγίες για MTPE	30%	3
Δίγλωσσα γλωσσάρια	20%	2
Μη επεξεργασμένο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο	20%	2
Προγράμματα δίγλωσσων συμφραστικών κειμένων	10%	1
Εργαλεία αξιολόγησης ποιότητας μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου	10%	1
Μονόγλωσσα λεξικά	0%	0

Πίνακας 31: Κιτ γλωσσικών εργαλείων

6.2.1.4 Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων

Ως προς τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων, εξετάστηκε το λάθος ή η συνθήκη που είναι πιο πιθανό να ενεργοποιήσει τη λήψη της απόφασης για τη διόρθωση ενός τμήματος μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με την ερώτηση Ε23, η οποία είναι πολλαπλής επιλογής.

Το 80% επέλεξαν τον ακατάλληλο τόνο ή το ακατάλληλο ύφος κειμένου, απάντηση η οποία είναι αντισυμβατική με το πλαίσιο εργασίας της MTPE, όπου οι προτιμησιακές αλλαγές για τη βελτίωση του ύφους δεν είναι προτεραιότητα. Το 80% δήλωσαν το λάθος σε ορολογία ή διατύπωση, και ακολούθησαν οι λοιπές κατηγορίες. Η απάντηση σε αυτήν την ερώτηση αποδεικνύει την έλλειψη εκπαίδευσης στην MTPE και την έλλειψη πρακτικής. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι το 30% απάντησαν ότι θα προχωρούσαν σε διόρθωση ακόμη και σωστής και ορθής γραμματικά δομής πρότασης με σωστό νόημα. Οι μεταφραστές που επέλεξαν τη συγκεκριμένη απάντηση δεν είχαν καμία εκπαίδευση στην MTPE.

Ε23: Ποιο από τα παρακάτω, λάθη ή συνθήκες, είναι πιο πιθανό να ενεργοποιήσει την απόφασή σας να διορθώσετε ένα τμήμα μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου; Ερώτηση πολλαπλής επιλογής.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Ακατάλληλος τόνος ή ύφος	80%	8
Λάθος σε ορολογία ή διατύπωση	80%	8
Λάθος σε ορθογραφία ή γραμματική	70%	7
Αμφισημία ή έλλειψη σαφήνειας στο κείμενο αφετηρίας	50%	5
Σωστή και ορθή γραμματικά δομή πρότασης και σωστό νόημα	30%	3

Πίνακας 32: Λάθη για ενεργοποίηση λήψης αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων

Ε24: Ποια από τις παρακάτω ικανότητες είναι ιδιαίτερα σημαντική για την MTPE σε σύγκριση με τη μετάφραση; Ερώτηση πολλαπλής επιλογής.

Στον πίνακα 32 φαίνεται η ιεράρχηση των ικανοτήτων της MTPE σε σύγκριση με τη μετάφραση. Στην υψηλότερη κατάταξη είναι η γλωσσική και κειμενική ικανότητα (80%) ακολουθούμενη από την τεχνική ικανότητα (60%), την τομεακή ικανότητα (50%), την ερευνητική ικανότητα και την ικανότητα επεξεργασίας πληροφοριών (50%) με τη μεταφραστική ικανότητα στην τελευταία κατάταξη 40%.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Γλωσσική και κειμενική ικανότητα	80%	8
Τεχνική ικανότητα	60%	6
Τομεακή ικανότητα	50%	5
Ερευνητική ικανότητα και ικανότητα επεξεργασίας πληροφοριών	50%	5
Ικανότητα στις μεταφραστικές δεξιότητες	40%	4

Πίνακας 33: Ικανότητες MTPE

6.2.1.5 Παράγοντες ποιότητας, τεχνικού και χρονικού φόρτου

Στην ερώτηση E25 διερευνάται η στάση προς την MTPE ως παράγοντα ποιότητας, τεχνικού και χρονικού φόρτου. Όπως φαίνεται στον πίνακα 33, 5 μεταφραστές έχουν ουδέτερη στάση προς την MTPE (50%), 30% υποστηρίζουν πολύ την MTPE και 20% δηλώνουν ότι έχουν γενικά θετική στάση αλλά δεν αποδέχονται την άκριτη χρήση της. Η στάση των μεταφραστών πριν από την εκπαίδευση συγκρίνεται με τη στάση στων μεταφραστών μετά την εκπαίδευση.

E25: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα τη στάση σας προς την MTPE; Επιλέξτε ένα.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Έχω ουδέτερη στάση προς την MTPE [και τη βλέπω ως ένα ακόμη εργαλείο στην εργαλειοθήκη του μεταφραστή].	50%	5
Υποστηρίζω πολύ την MTPE [ως έναν αποτελεσματικό τρόπο για τη βελτίωση της ποιότητας του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου].	30%	3
Έχω γενικά θετική στάση προς την MTPE [αλλά πιστεύω ότι πρέπει να χρησιμοποιείται σπάνια και μόνο όταν είναι απαραίτητο].	20%	2
Έχω επιφυλακτική στάση προς την MTPE [και πιστεύω ότι συχνά χρησιμοποιείται ως η εύκολη λύση αντί να γίνεται επένδυση σε καλύτερη τεχνολογία μηχανικής μετάφρασης].	0%	0
Αντίκειμαι σφόδρα στην MTPE [και πιστεύω ότι είναι χάσιμο χρόνου και πόρων που θα μπορούσαν να αφιερωθούν στη βελτίωση των αλγόριθμων μηχανικής μετάφρασης].	0%	0

Πίνακας 34: Στάση προς την MTPE πριν από την εκπαίδευση

Η τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου πριν από την εκπαίδευση αναζητά τη δυσκολία χειρισμού κατά την MTPE. Εδώ, όλες οι επιλογές χρησιμοποιήθηκαν ως απαντήσεις. Οι μεγαλύτερες δυσκολίες εντοπίζονται στον έλεγχο πολιτισμικής καταλληλότητας (20%), η απόφαση για την κατάλληλη ορολογία (20%) και η απόφαση για τις απαραίτητες αλλαγές (20%). Με αυτήν την ερώτηση γίνεται κατανοητό το επίπεδο των συμμετεχουσών τόσο στην MTPE όσο και στη μετάφραση. Οι απαντήσεις αυτής της ερώτησης θα συσχετιστούν με τις απαντήσεις στις ερωτήσεις μετά την εκπαίδευση και με την ανάλυση των δεδομένων των μεταφραστικών δοκιμασιών. Αιτιολογούν σε μεγάλο βαθμό τη σπουδαιότητα της στρατηγικής ικανότητας στην MTPE που σχετίζεται με την κριτική ικανότητα, τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων.

E26: Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε πιο δύσκολο να χειριστείτε κατά την MTPE;

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Έλεγχος πολιτισμικής καταλληλόλητας	20%	2
Απόφαση για την κατάλληλη ορολογία	20%	2
Απόφαση για τις απαραίτητες αλλαγές	20%	2
Διασφάλιση συνοχής στο έγγραφο	10%	1
Διασφάλιση συνεκτικότητας του κειμένου	10%	1
Εντοπισμός και επίλυση αμφισημιών	10%	1
Αναδιατύπωση προτάσεων για σαφήνεια	10%	1
Προσαρμογή της μετάφρασης στο κοινό αφίξεως	0%	0
Έλεγχος γραμματικής και σύνταξης	0%	0
Αναθεώρηση της μετάφρασης για αντιστοιχία με το κείμενο αφετηρίας	0%	0

Πίνακας 35: Δυσκολία στην MTPE

6.2.2 Μεταφραστική δοκιμασία πριν από την εκπαίδευση

Η μεταφραστική δοκιμασία πριν από την εκπαίδευση περιλαμβάνει ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, τα οποία προκύπτουν από την καταγραφή δεδομένων τεχνικού και χρονικού φόρτου και ερωτηματολογίου εντός του μεταφραστικού εργαλείου PET σε συνδυασμό με την ποιοτική και ποσοτική αξιολόγηση των λαθών κατά την MTPE και του γνωσιακού φόρτου συναρτήσει του χρονικού και τεχνικού φόρτου, των αποτελεσμάτων των ασκήσεων και της καταγραφής οθόνης. Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα της μεταφραστικής δοκιμασίας πριν από την εκπαίδευση βασίστηκαν σε:

α) καταγραφή πληκτρολόγησης εντός του εργαλείου

β) ερωτηματολόγιο ενσωματωμένο στο εργαλείο (ετικέτα αξιολόγησης)

γ) καταγραφή οθόνης εκτός του εργαλείου

δ) αξιολόγηση κατηγοριοποίησης λαθών με ασκήσεις εκτός του εργαλείου.

Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα της μεταφραστικής δοκιμασίας πριν από την εκπαίδευση βασίστηκαν στον χρόνο επεξεργασίας, τον χρόνο αξιολόγησης, την καταγραφή πληκτρολόγησης, την απόσταση επεξεργασίας μεταξύ του κειμένου MT και της διορθωμένης έκδοσης, καθώς και της ετικέτας αξιολόγησης. Αυτά τα αποτελέσματα παρουσιάζονται σε αυτήν την ενότητα.

6.2.2.1 Ποσοτική αξιολόγηση

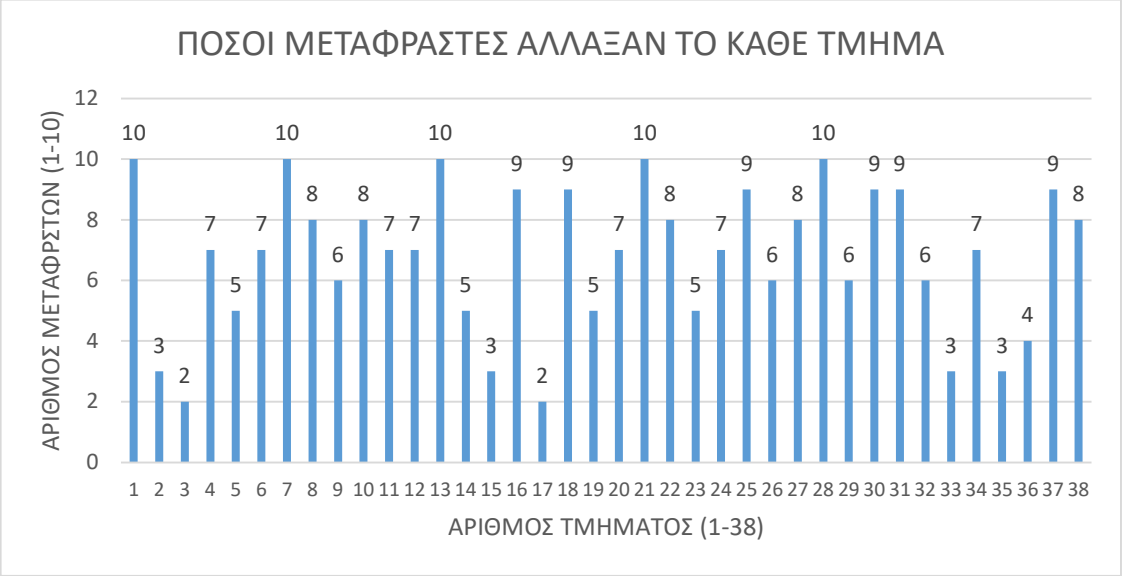
Η ποσοτική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε ως προς την ανάλυση των δεδομένων που αφορούσαν στον χρόνο επεξεργασίας, τον χρόνο αξιολόγησης, την καταγραφή της πληκτρολόγησης, την απόσταση επεξεργασίας και την ετικέτα επεξεργασίας εντός του εργαλείου.

Α) Συνολικός αριθμός διορθωμένων τμημάτων

Με σκοπό να διερευνηθεί ο γνωσιακός φόρτος μέσα από την ποσοτική ανάλυση, εξετάζονται: α) ο αριθμός των μεταφραστών που άλλαξαν το κάθε τμήμα και β) ο αριθμός των τμημάτων που άλλαξε η κάθε μεταφράστρια. Με αυτήν τη διερεύνηση υπάρχει μια πρώτη ένδειξη για το πού ενδέχεται να υπάρχουν περισσότερα προβλήματα ή δυσκολίες στη μετάφραση, καθώς επίσης και πού μπορούν να απαιτηθεί περισσότερος χρονικός ή τεχνικός φόρτος για να διασφαλιστεί η ποιότητα της μετάφρασης.

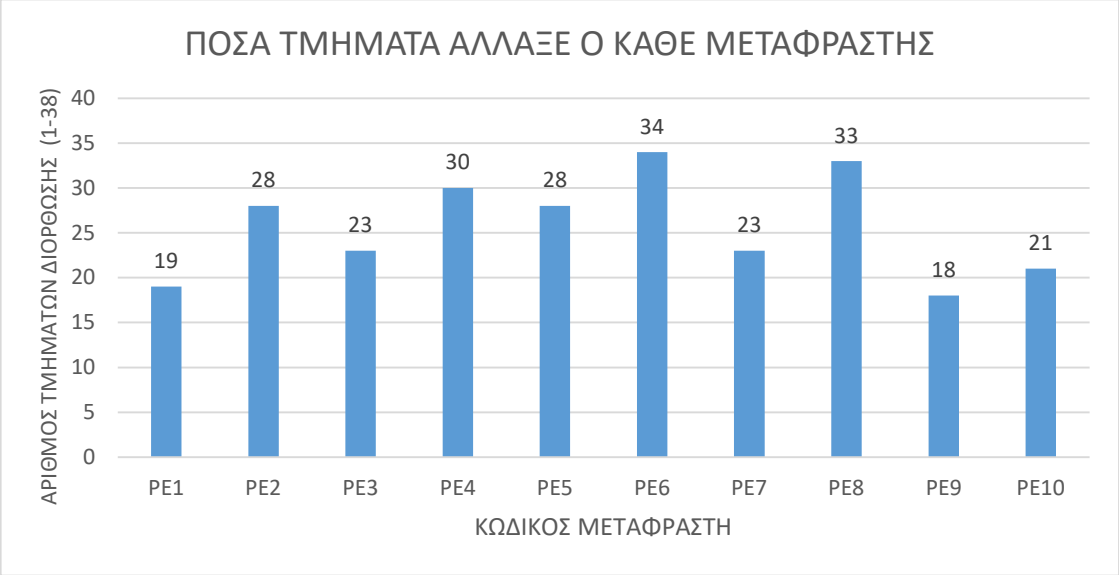
Στο παρακάτω γράφημα φαίνεται ότι τα τμήματα 1, 7, 13, 21 και 28 διορθώθηκαν και από

τις 10 μεταφράστριες ενώ τα τμήματα 3 και 17 διορθώθηκαν από τις λιγότερες μεταφράστριες, οι οποίοι αντιστοιχούν στον αριθμό 2.

Πίνακας 36: Αριθμός μεταφραστριών με αλλαγές ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση

Από τον Πίνακα 36, λαμβάνεται μια ένδειξη του τεχνικού φόρτου της κάθε μεταφράστριας και του ύφους MTPE του με τις μεταφράστριες PE4, PE8 και PE6 να έχουν διορθώσει περισσότερα από 30 τμήματα (30, 33 και 34 αντίστοιχα) και τις μεταφράστριες PE9, PE1 και PE10 να έχουν διορθώσει λιγότερα από 22 τμήματα (18, 19 και 21 αντίστοιχα).

Πίνακας 37: Αριθμός τμημάτων με αλλαγές ανά μεταφράστρια πριν από την εκπαίδευση

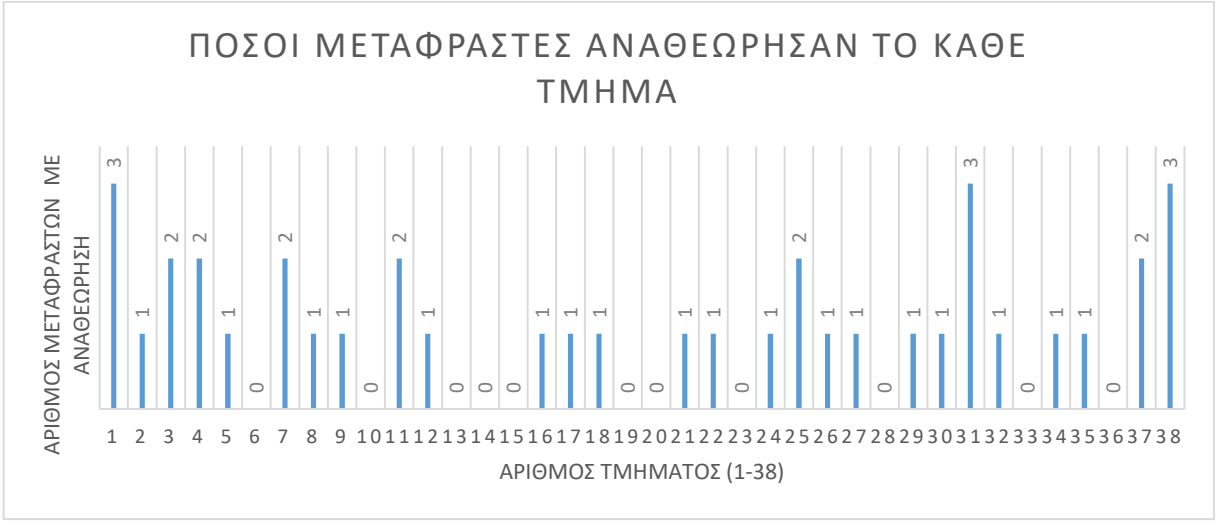
Β) Διορθωμένα τμήματα με αναθεώρηση ως ένδειξη γνωσιακού φόρτου

Ως μια ένδειξη του γνωσιακού φόρτου και του μεταφραστικού διλήμματος ή της δυσκολίας είναι και η αναθεώρηση των τμημάτων από τους μεταφραστές, καθώς δείχνει τον πρόσθετο

χρόνο που αφιέρωσαν οι μεταφράστριες σε κάθε τμήμα και την ανάγκη εκ νέου αυτοαξιολόγησης της διόρθωσης και της ποιότητας του τμήματος.

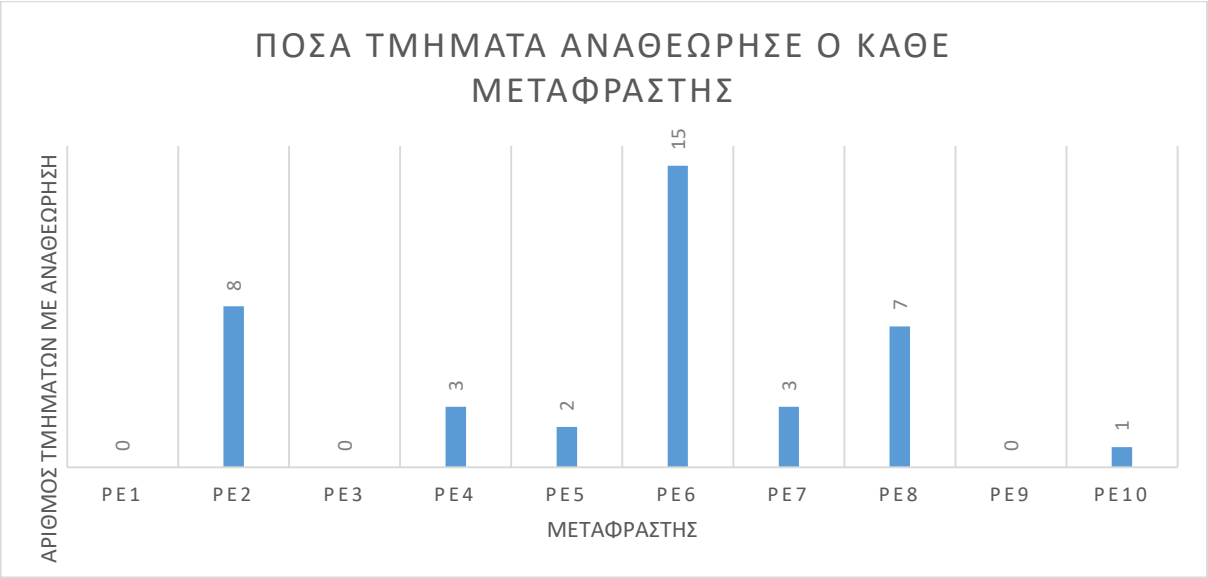
Στους παρακάτω πίνακες εξετάζονται: α) ο αριθμός των μεταφραστριών που αναθεώρησαν το κάθε τμήμα και β) ο αριθμός των τμημάτων που αναθεώρησε η κάθε μεταφράστρια.

Στον Πίνακα 37, φαίνεται ότι το ελάχιστο 1 έως 3 μεταφράστριες αναθεώρησαν κάποιο τμήμα μετά την ολοκλήρωση της ΜΤΡΕ με τα τμήματα 1, 31 και 38 να έχουν αναθεωρηθεί από 3 μεταφράστριες. Τα τμήματα 6, 10, 13, 14, 15, 19, 20, 23, 28, 33 και 36 δεν αναθεωρήθηκαν από καμία μεταφράστρια, στοιχείο που θα συσχετιστεί με τον βαθμό δυσκολίας αυτών των τμημάτων.

Πίνακας 38: Αριθμός μεταφραστριών με αναθεώρηση ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 38, συμπληρώνεται αυτή η εικόνα, καθώς φαίνεται ότι 7 στις 10 μεταφράστριες αναθεώρησαν κάποιο τμήμα μετά την αρχική επιβεβαίωσή του στο μεταφραστικό εργαλείο, με τις μεταφράστριες PE1, PE3 και PE9 να μην έχουν προχωρήσει σε καμία αναθεώρηση μετά την επιβεβαίωση τμήματος, όπως φαίνεται συνδυαστικά και από την καταγραφή οθόνης τους. Ένας από τους λόγους που προέκυψε αυτό ήταν η έλλειψη εξοικείωσής του με το μεταφραστικό εργαλείο. Οι μεταφράστριες που αναθεώρησαν τα περισσότερα τμήματα είναι οι PE6 (15), PE2 (8) και PE8 (7) και οι μεταφράστριες που αναθεώρησαν τα λιγότερα τμήματα είναι η PE10 (1), PE5 (2) και PE4, PE7 (3).

Πίνακας 39: Αριθμός τμημάτων με αναθεώρηση ανά μεταφράστρια πριν από την εκπαίδευση

Γ) Συνολικός χρόνος επεξεργασίας και αξιολόγησης ανά μεταφράστρια

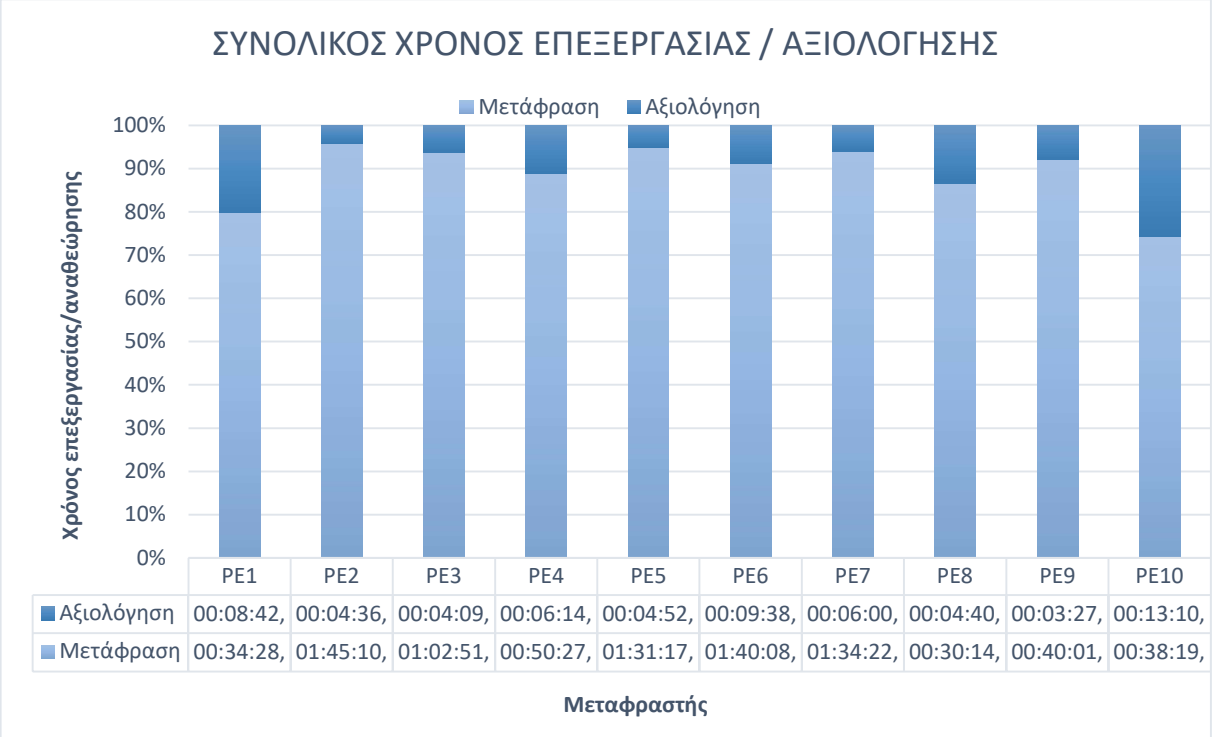
Οι μεταφράστριες κλήθηκαν να προβούν σε ΜΤΡΕ και μετά την επιβεβαίωση του κάθε τμήματος, ακολουθούσε η αξιολόγηση του τμήματος με ενσωματωμένο στο μεταφραστικό εργαλείο ερωτηματολόγιο, ως προς τη δυσκολία, την πιστότητα και την αναγκαιότητα της αλλαγής.

Στον Πίνακα 39, λαμβάνεται η εικόνα του χρόνου μετάφρασης και του χρόνου αξιολόγησης ανά μεταφραστή. Παρατηρείται ότι οι μεταφράστριες με τον χαμηλότερο χρόνο ΜΤΡΕ, έχουν τον μεγαλύτερο χρόνο αξιολόγησης των τμημάτων, ενώ οι μεταφράστριες με τον υψηλότερο χρόνο ΜΤΡΕ έχουν χαμηλότερο χρόνο αξιολόγησης των τμημάτων. Αυτή η παρατήρηση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι μεταφράστριες με τον υψηλότερο χρόνο είχαν περάσει από τη διαδικασία επίλυσης προβλημάτων και συνειδητής λήψης αποφάσεων κατά τον χρόνο της ΜΤΡΕ, ενώ οι μεταφράστριες με τον υψηλότερο χρόνο αξιολόγησης λειτουργούσαν με λιγότερη ανάλυση των προβλημάτων κατά την ΜΤΡΕ, με αποτέλεσμα να χρειάζονται περισσότερο χρόνο για την αξιολόγηση.

Επιπροσθέτως, συσχετίζοντας τα δεδομένα ως προς τον αριθμό τμημάτων που άλλαξαν ή αναθεωρήθηκαν και τον αριθμό των μεταφραστριών που άλλαξαν ή αναθεώρησαν τμήματα κατά την ΜΤΡΕ με τον συνολικό χρόνο μετάφρασης στον παρακάτω πίνακα, παρατηρείται ότι η μεταφράστρια με τον υψηλότερο χρόνο επεξεργασίας PE6 είναι η μεταφράστρια με τον υψηλότερο φόρτο αναθεώρησης (15 τμήματα) και αλλαγών (34 τμήματα), αποδεικνύοντας συσχέτιση μεταξύ γνωσιακού, χρονικού και τεχνικού φόρτου. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι η μεταφράστρια PE8 με τον χαμηλότερο χρόνο ΜΤΡΕ, αναθεώρησε μεν χαμηλότερο αριθμό

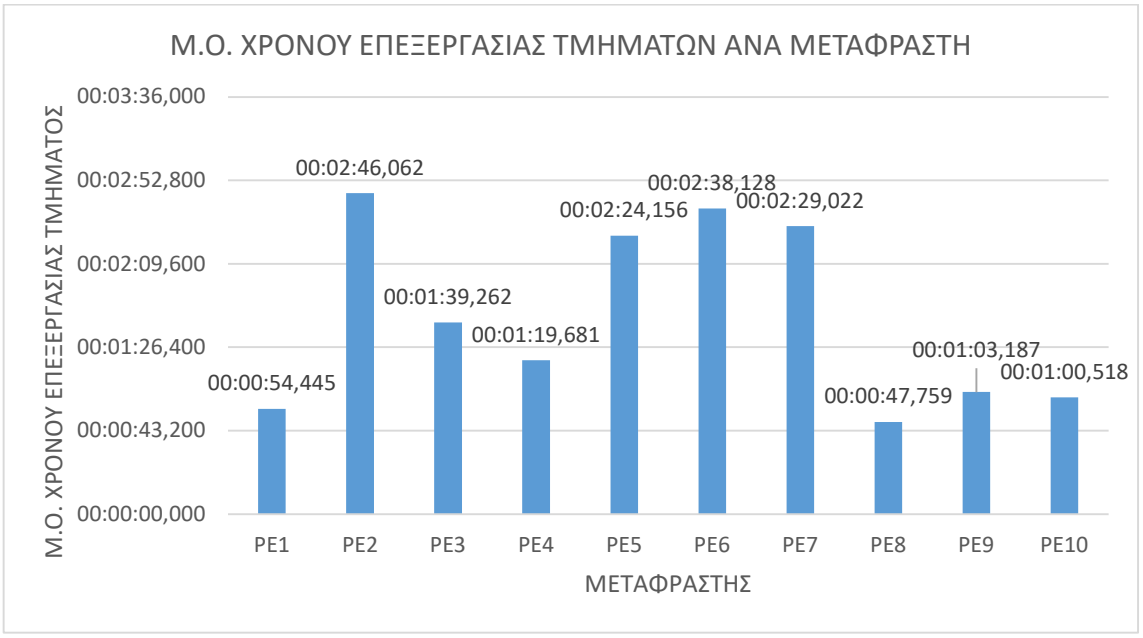
τμημάτων (7) αλλά επίσης άλλαξε στον χαμηλότερο σε σχέση με τις άλλες μεταφράστριες χρόνο, 33 στα 38 τμήματα. Επιπροσθέτως, οι μεταφράστριες PE1, PE9 (καμία αναθεώρηση) και PE10 (περιορισμένη αναθεώρηση) συγκαταλέγονται στους χαμηλούς χρόνους MTPE.

Χρήζει αναφοράς ότι δεν υπήρξε συσχέτιση μεταξύ του προφίλ υψηλότερης (PE7) και χαμηλότερης παραγωγικότητας (PE10) με βάση το ερωτηματολόγιο που δόθηκε στους μεταφραστές πριν από την εκπαίδευση. Η μεταφράστρια PE2 με τον υψηλότερο χρονικό φόρτο έχει πτυχίο μετάφρασης και μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη μετάφραση, 3 χρόνια εμπειρία στη μετάφραση και η μεταφράστρια PE8 με τον χαμηλότερο χρονικό φόρτο έχει πτυχίο στη μετάφραση και μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη τουρισμού, με 7 χρόνια εμπειρίας στη μετάφραση. Και οι δύο μεταφράστριες είναι ηλικίας 25-34 ετών, με τον πρώτο να έχει ειδίκευση στην ιατρική μετάφραση και τον δεύτερο να έχει ειδίκευση στη λογοτεχνική μετάφραση. Το μόνο σημείο διαφοροποίησής τους είναι η εμπειρία τους, στοιχείο που υποδεικνύει ότι η ταχύτητα του μεταφραστή είναι συνάρτηση της εμπειρίας του.

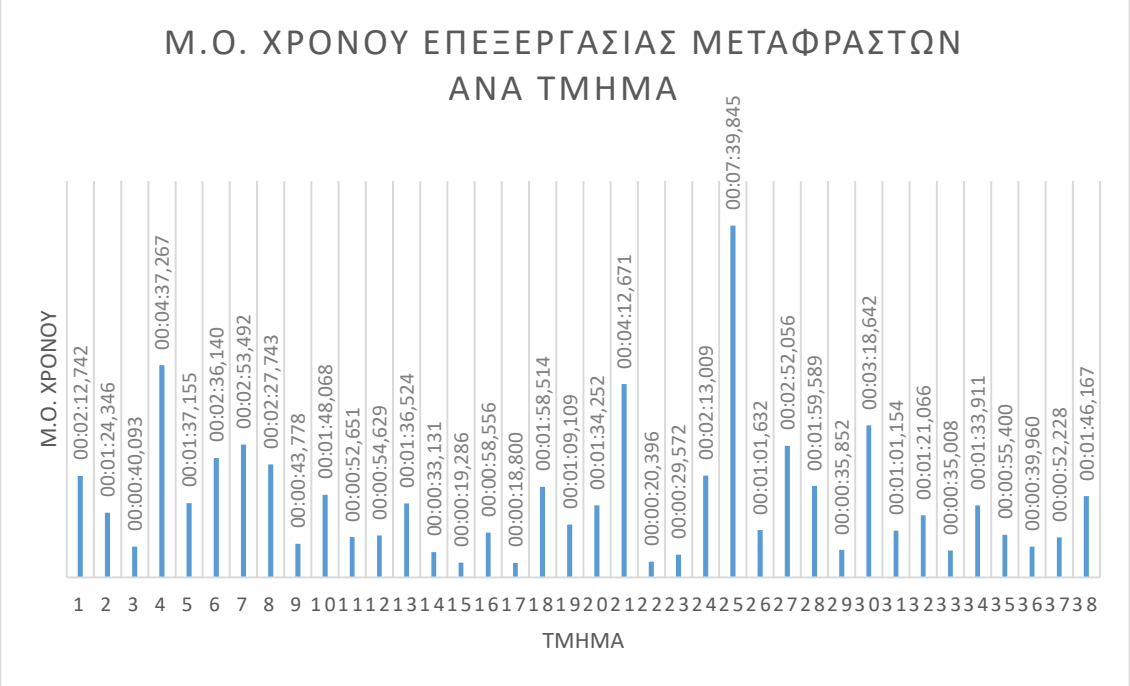
Πίνακας 40: Συνολικός χρόνος επεξεργασίας και αξιολόγησης ανά μεταφράστρια πριν από την εκπαίδευση

Δ) Χρόνος MTPE ανά τμήμα ανά PE

Πίνακας 41: Μ.Ο. χρόνου επεξεργασίας τρμημάτων ανά μεταφράστρια πριν από την εκπαίδευση

Όσον αφορά στον μέσο όρο του χρόνου MTPE των τμημάτων ανά μεταφράστρια, επιβεβαιώνει ότι ο μέσος όρος χρόνου MTPE είναι της μεταφράστριας PE8 με τον συνολικά χαμηλότερο χρόνο MTPE για όλα τα τμήματα και ομοίως, ο μέσος όρος χρόνου MTPE τμημάτων με τον υψηλότερο χρόνο MTPE ταυτίζεται με τον συνολικά υψηλότερο χρόνο MTPE για όλα τα τμήματα και ανήκει στη μεταφράστρια PE2.

Πίνακας 42:Μ.Ο. χρόνου επεξεργασίας των μεταφραστριών ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση

Συμπληρωματικά, στον Πίνακα 41, φαίνεται ο μέσος όρος χρόνου MTPE των μεταφραστριών ανά τμήμα, με τα τμήματα 4, 21 και 25 να ξεπερνάνε τη διάμεση τιμή με μέγιστη τιμή 07:39 στο τμήμα 25. Αυτή η παρατήρηση συνεκτιμάται στη συνέχεια με την ανάλυση δεδομένων που σχετίζονται με τον γνωσιακό φόρτο και την ποιοτική ανάλυση των δεδομένων.

	MIN	ΤΜΗΜΑ	MAX	ΤΜΗΜΑ
PE1	00:00:01,714	9	00:03:25,829	7
PE2	**00:00:04,310**	**33**	00:11:39,551	**21**
PE3	**00:00:06,190**	**22**	00:04:52,275	30
PE4	00:00:05,328	29	00:05:20,740	6
PE5	00:00:07,456	17	00:10:39,750	**25**
PE6	00:00:19,858	**33**	00:13:11,429	4
PE7	**00:00:02,549**	**22**	**00:18:28,804**	**25**
PE8	**00:00:00,859**	**33**	**00:04:52,863**	**25**
PE9	00:00:03,691	15	**00:05:38,820**	**21**
PE10	**00:00:03,408**	**33**	**00:07:41,551**	**25**

Πίνακας 43: Τμήμα με ελάχιστη και μέγιστη τιμή χρόνου ανά μεταφράστρια πριν από την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 42, προκειμένου να στηριχτεί περαιτέρω η υπόθεση του ότι ο χρόνος MTPE σχετίζεται με τη δυσκολία ή το μεταφραστικό δίλημμα εξετάζονται τα τμήματα με τον ελάχιστο και μέγιστο χρόνο MTPE ανά μεταφράστρια και τα τμήματα που έχουν περισσότερους από έναν μεταφραστές να σημειώνουν τον ελάχιστο ή τον μέγιστο χρόνο MTPE σε ένα συγκεκριμένο τμήμα. Αυτή η παρατήρηση βασίζεται στην έρευνα των Carl et al. (2015), οι οποίοι διαπιστώνουν ότι οι μεταφράστριες έχουν την τάση να επεξεργάζονται τα ίδια τμήματα.

Ως εκ τούτου, παρατηρείται ότι τα τμήματα με τον ελάχιστο χρόνο για τις μεταφράστριες PE2, PE6, PE8 και PE3, PE7 είναι τα 33 και 22 αντίστοιχα. Ως προς τον μέγιστο χρόνο, το τμήμα με τον μέγιστο χρόνο MTPE είναι το 21 για τις μεταφράστριες PE2, PE9 και το 25 για τις μεταφράστριες PE5, PE7 και PE8. Τα τμήματα 21 και 25 εμπίπτουν ομοίως στα τμήματα με τον μέσο όρο χρόνου επεξεργασίας που υπερβαίνουν τη διάμεση τιμή στον Πίνακα 42, στοιχείο που επιτείνει τη συσχέτιση χρονικού και γνωσιακού φόρτου, μεταφραστικής δυσκολίας και διλήμματος προς περαιτέρω διερεύνηση με τα ποιοτικά στοιχεία.

Ε) Συνολικός αριθμός αλλαγών ανά κατηγορία και ανά ΡΕ

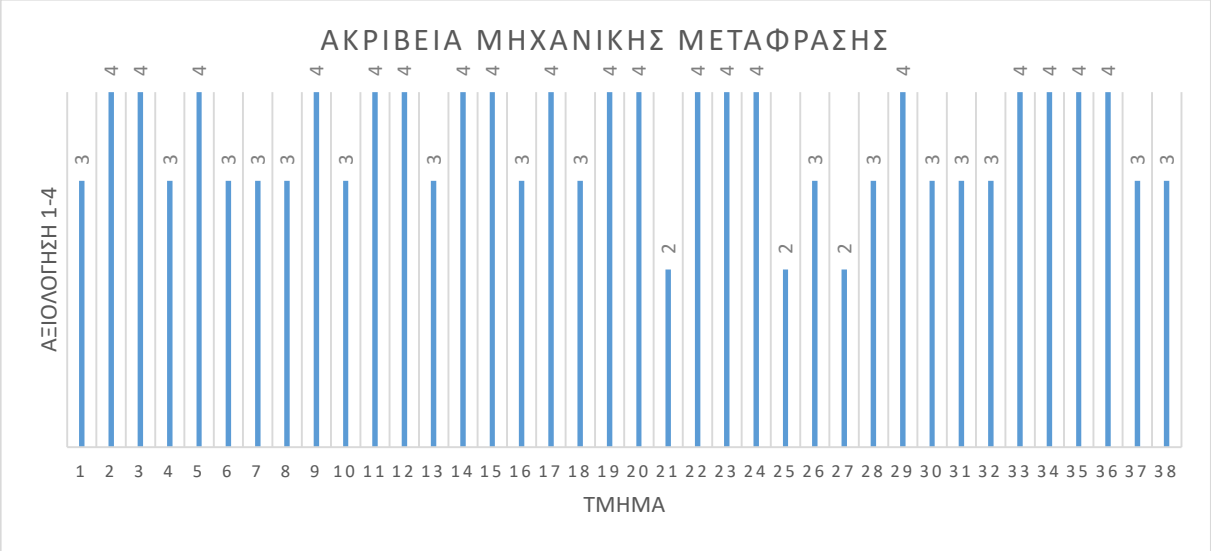
	Γράμματα	Αριθμοί	Space key	Σύμβολα	Navigation	Διαγραφή	Copy	Cut	Paste
PE1	367	0	44	6	0	169	0	3	3
PE2	566	0	60	16	10	216	3	0	7
PE3	396	0	20	7	2	231	0	0	0
PE4	289	0	22	8	53	198	0	0	3
PE5	438	0	41	0	5	78	9	0	0
PE6	1828	1	263	58	92	666	7	0	4
PE7	428	0	28	12	61	397	1	0	0
PE8	932	0	94	8	3	143	0	1	1
PE9	284	0	28	1	1	51	7	1	3
PE10	384	0	27	0	161	63	0	0	0

Πίνακας 44: Αριθμός αλλαγών ως ένδειξης τεχνικού φόρτου πριν από την εκπαίδευση

Το μεταφραστικό εργαλείο ΡΕΤ επιτρέπει την καταγραφή πληκτρολόγησης και συγκεκριμένα την καταγραφή αλλαγών γραμμάτων, αριθμών, διάκενων, συμβόλων, πλοήγησης, διαγραφών, αντιγραφής, αποκοπής και επικόλλησης. Στον πίνακα 43, παρατηρείται ο τεχνικός φόρτος του κάθε μεταφράστρια, με τον ΡΕ6 που σημειώνει τον δεύτερο υψηλότερο χρόνο ΜΤΡΕ (01:40) να έχει και τον υψηλότερο τεχνικό φόρτο και τις περισσότερες διαγραφές, προσθήκες γραμμάτων και διάκενων, το οποίο αποδεικνύεται και από τις ενέργειες που απεικονίζονται στο εργαλείο καταγραφής οθόνης, με επανειλημμένες διαγραφές και προσθήκες γραμμάτων λόγω διλήμματος ΜΤΡΕ ή μη. Ο χαμηλότερος τεχνικός φόρτος ανήκει στη μεταφράστρια ΡΕ9, ο οποίος δεν έκανε καμία αναθεώρηση, με συνολικό χρόνο ΜΤΡΕ(40:01), ο τέταρτος χαμηλότερος χρόνος.

Παρατηρείται επίσης ότι οι τιμές των αλλαγών γραμμάτων και των διαγραφών είναι ανάλογες. Όσο υψηλότερος είναι ο αριθμός εισαγωγής γραμμάτων, τόσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των διαγραφών. Παρατηρείται επίσης ότι η αντιγραφή, η αποκοπή και η επικόλληση χρησιμοποιήθηκαν ελάχιστα κατά την ΜΤΡΕ.

ΣΤ) Αξιολόγηση πιστότητας ανά τμήμα – πλειοψηφία

Πίνακας 45: Αξιολόγηση πιστότητας μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση

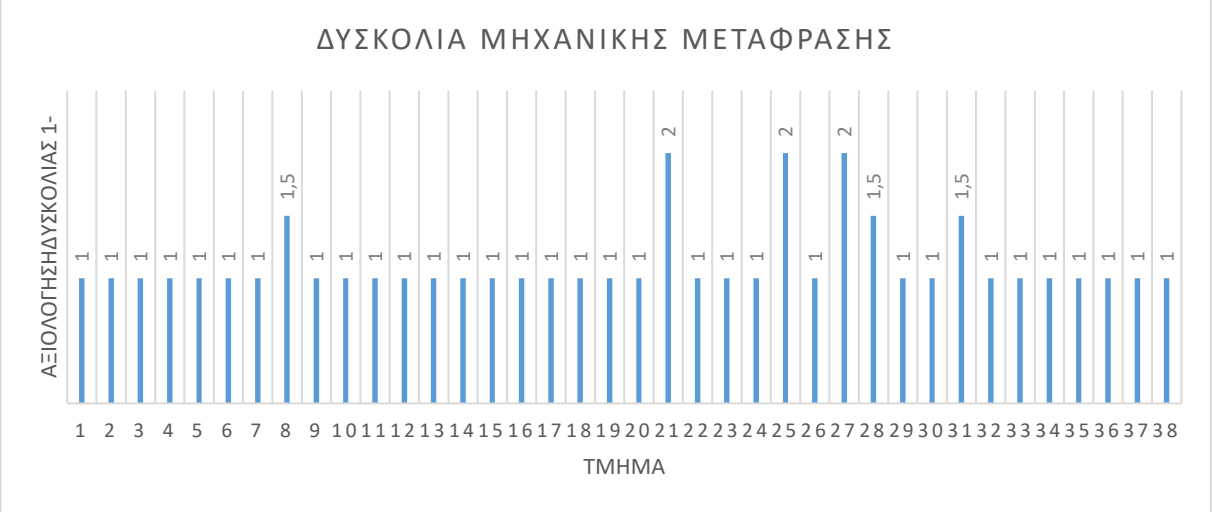
Το μεταφραστικό εργαλείο PET μέσα από ενσωματωμένο ερωτηματολόγιο δίνει τη δυνατότητα για τη διερεύνηση παραμέτρων της ΜΤΡΕ. Η ερευνήτρια αξιοποίησε αυτήν τη δυνατότητα για την αξιολόγηση της πιστότητας της μηχανικής μετάφρασης, της δυσκολίας ΜΤΡΕ της μηχανικής μετάφρασης και της αναγκαιότητας των αλλαγών σε κάθε τμήμα με σκοπό την τριγωνοποίηση των δεδομένων και την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Η πιστότητα μετρήθηκε σε κλίμακα από το 0 έως το 4 με το 4 να είναι η υψηλότερη πιστότητα και το 0 η παντελής έλλειψη πιστότητας. Τα τμήματα που βαθμολογήθηκαν με τη χαμηλότερη πιστότητα από την πλειοψηφία των μεταφραστριών είναι τα 21, 25 και 27. Από αυτά τα 21 και 25 προαναφέρθηκαν και επικυρώθηκαν ως τα τμήματα με τον υψηλότερο χρόνο επεξεργασίας και τα τμήματα με τον υψηλότερο χρόνο επεξεργασίας από περισσότερους του ενός μεταφραστές, ενώ το 50% των τμημάτων βαθμολογήθηκαν με υψηλή πιστότητα (19 τμήματα).

Ζ) Αξιολόγηση δυσκολίας ανά τμήμα με πλειοψηφία

Κατά τον ίδιο τρόπο, η αξιολόγηση της δυσκολίας ανά τμήμα παρουσιάζεται στον Πίνακα 45 από την πλειοψηφία των μεταφραστριών σε κλίμακα: 1. Εύκολο 2. Μέσης δυσκολίας 3. Δύσκολο.

Καμία μεταφράστρια δεν βαθμολόγησε με 3 κανένα τμήμα. Τα τμήματα με τον μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας είναι και εδώ τα τμήματα 21, 25 και 27. Αυτό αποδεικνύει ότι όσο χαμηλότερη είναι η πιστότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, τόσο υψηλότερος είναι ο βαθμός δυσκολίας για την MTPE της.

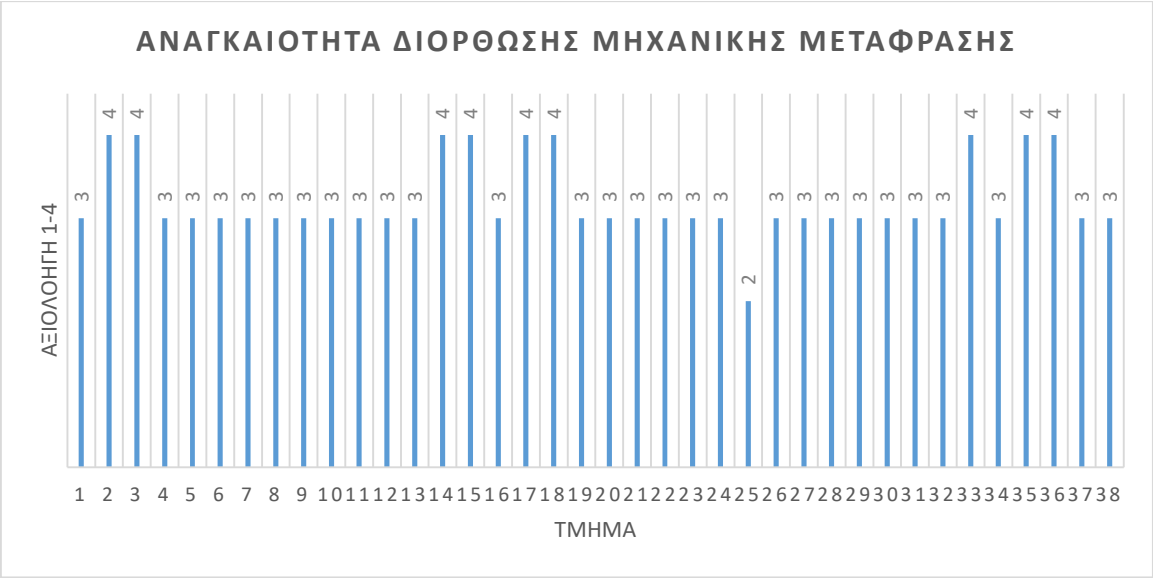
Πίνακας 46: Αξιολόγηση δυσκολίας μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση

Η) Αξιολόγηση αναγκαιότητας ανά τμήμα – πλειοψηφία

Η ερώτηση περί αναγκαιότητας MTPE ανά τμήμα βαθμολογήθηκε ξανά με βάση την πλειοψηφία των μεταφραστών σε κλίμακα: 1. Χρειάστηκε μετάφραση από την αρχή 2. Χρειάστηκε πολλή MTPE (αλλά και πάλι ήταν πιο γρήγορο από την εκ νέου μετάφραση) 3. Χρειάστηκε λίγη MTPE για να διορθωθούν μικρά προβλήματα 4. Δεν έγινε καμία διόρθωση.

Στον Πίνακα 46, φαίνεται ότι οι μεταφράστριες δεν αξιολόγησαν κανένα τμήμα με 1, το οποίο σημαίνει ότι δεν χρειάστηκε να μεταφράσουν κανένα τμήμα από την αρχή επικυρώνοντας τη μετεπεξεργασιμότητα του κειμένου. Το τμήμα 25 αξιολογήθηκε με 2 από την πλειοψηφία ως το τμήμα που χρειάστηκε την υψηλότερη MTPE και τα υπόλοιπα τμήματα χρειάστηκαν λίγη MTPE, με τα 2, 3, 15, 16, 18, 19, 33, 35, 36 να μη χρειάζονται καμία διόρθωση (24% του κειμένου).

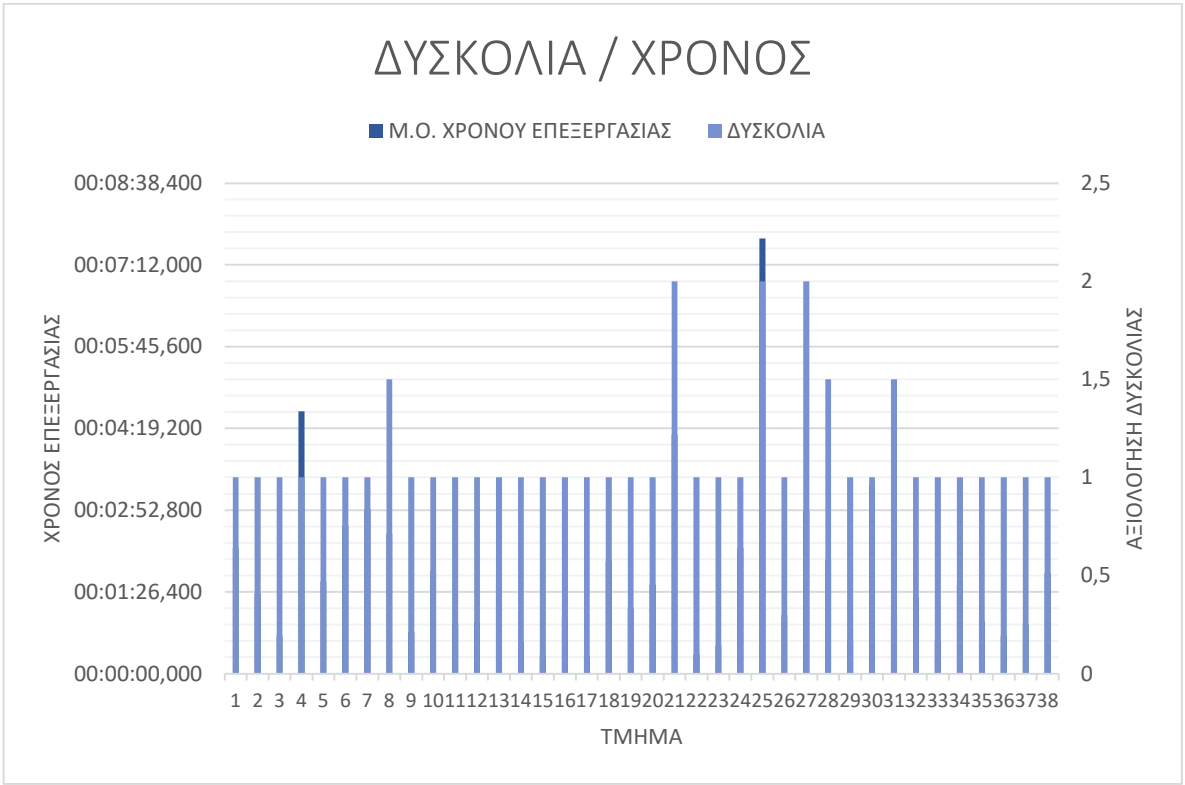
Τα δεδομένα της αναγκαιότητας επικυρώνουν τα δεδομένα της πιστότητας και της δυσκολίας με το παράδειγμα του τμήματος 25 που χρειάστηκε αρκετή MTPE και παράλληλα εμπίπτει στα τμήματα μέσου βαθμού δυσκολίας και χαμηλής πιστότητας σε σχέση με τα υπόλοιπα.

Πίνακας 47: Αξιολόγηση αναγκαιότητας διόρθωσης μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα πριν από την εκπαίδευση

Θ) Συσχετισμός δυσκολίας ανά τμήμα και χρόνου

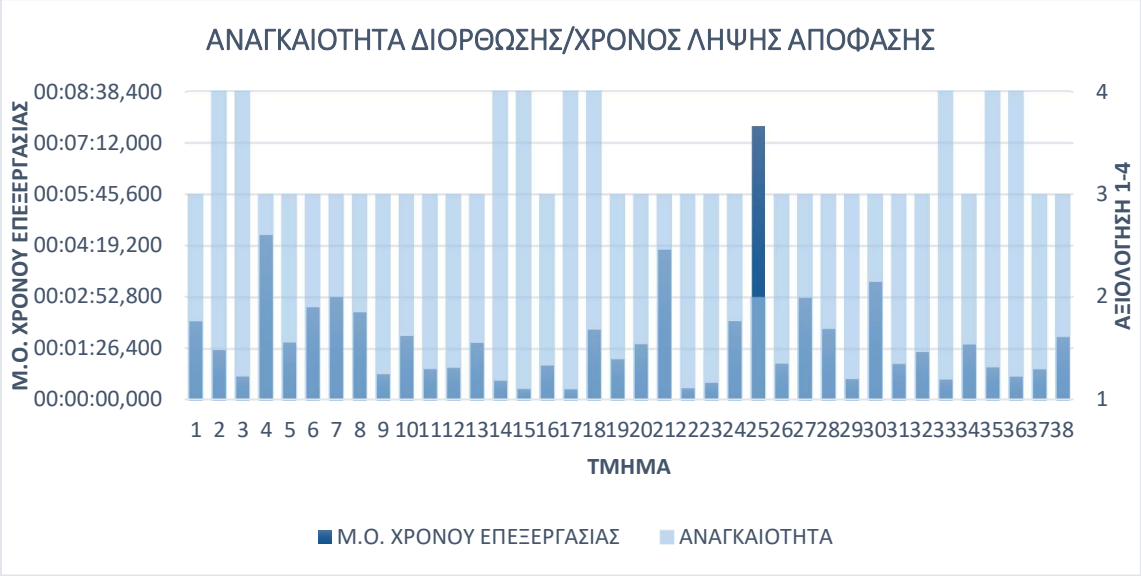
Στον παρακάτω Πίνακα, δίνεται μια ευκρινέστερη απεικόνιση της συσχέτισης δυσκολίας ανά τμήμα και χρόνου MTPE, με τα τμήματα 8, 21, 25, 27 και 31 να έχουν δυσκολία άνω της τιμής 1 και να υπερβαίνουν τη διάμεση τιμή του χρόνου. Τα τμήματα 21, 25 και 27 είναι εντός αυτού του πεδίου.

Πίνακας 48: Συσχετισμός δυσκολίας ανά τμήμα και χρόνου επεξεργασίας πριν από την εκπαίδευση

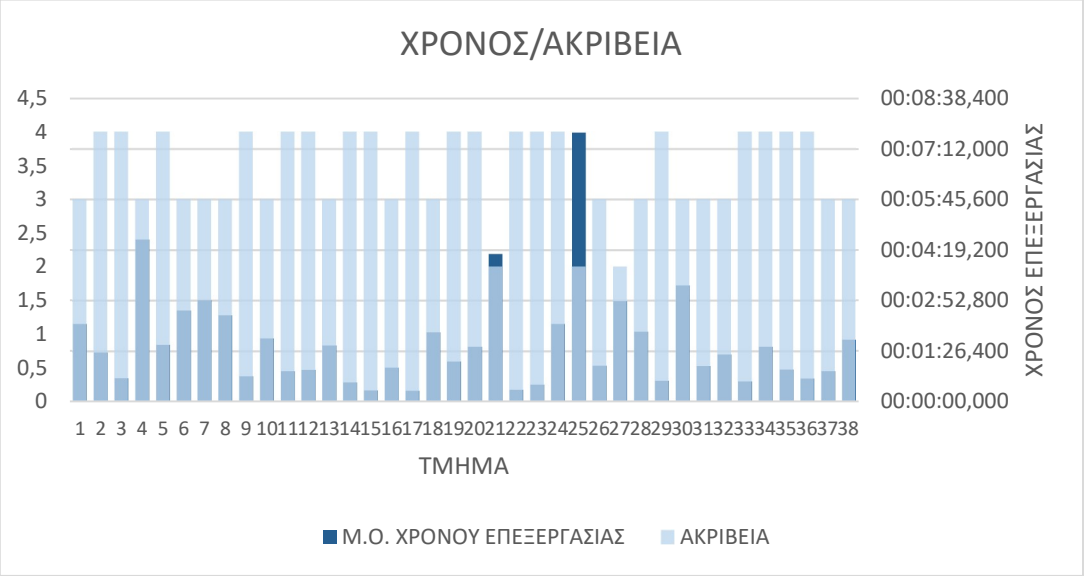
Ι) Συσχετισμός αναγκαιότητας ανά τμήμα και λήψης απόφασης και επίλυσης προβλημάτων

Στον Πίνακα 48, πραγματοποιήθηκε συσχέτιση της αναγκαιότητας διόρθωσης και του χρόνου λήψης απόφασης. Από αυτά τα δεδομένα προκύπτει ότι τα τμήματα υψηλής αναγκαιότητας αλλαγών απαίτησαν περισσότερο χρόνο, όπως το 25, το 21 και το 4. Όσο μεγαλύτερη είναι η αναγκαιότητα διόρθωσης, τόσο υψηλότερος είναι ο χρόνος και όσο χαμηλότερη είναι η αναγκαιότητα διόρθωσης, τόσο χαμηλότερος είναι ο χρόνος. Τα τμήματα αυτά θα χρησιμοποιηθούν για την ποιοτική αξιολόγηση των δεδομένων και τη συσχέτιση χρόνου και γνωσιακού φόρτου. Αξίζει να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τους Lacruz et al. (2014), δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ αναγκαιότητας, υψηλού χρονικού φόρτου και τεχνικού φόρτου. Οι αλλαγές σε ένα τμήμα με υψηλή αναγκαιότητα και υψηλό χρονικό φόρτο αλλά λίγες αλλαγές σημαίνουν υψηλό γνωσιακό φόρτο. Αυτό αποδεικνύεται από το ότι τα τμήματα 25, 21 και 4 εμπίπτουν και στον υψηλό βαθμό δυσκολίας του Πίνακα 48.

Πίνακας 49: Συσχετισμός αναγκαιότητας ανά τμήμα και λήψης απόφασης και επίλυσης προβλημάτων πριν από την εκπαίδευση

ΙΑ) Συσχετισμός πιστότητας ανά τμήμα και χρόνου

Πίνακας 50: Συσχετισμός πιστότητας ανά τμήμα και χρόνου πριν από την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 49, επιχειρείται η συσχέτιση πιστότητας ανά τμήμα και χρόνου. Εδώ φαίνεται ότι τα τμήματα με υψηλό πρόβλημα πιστότητας, όπως τα 21 και 25 (τιμή 2) χρειάζονται περισσότερο χρόνο επεξεργασίας.

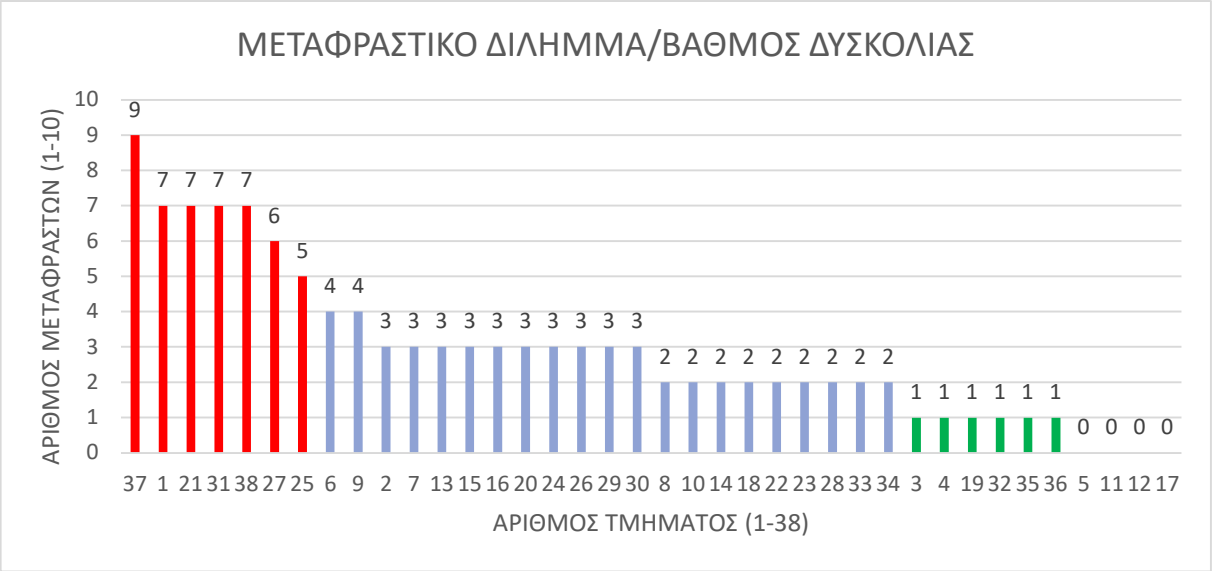
6.2.2.2 Ποιοτική αξιολόγηση δεδομένων πριν από την εκπαίδευση

Η ποιοτική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε ως προς την ανάλυση των δεδομένων που αφορούσαν στην ποιότητα των αλλαγών που πραγματοποιήθηκαν ως προς τη φύση τους και σε σχέση με τον γνωσιακό φόρτο με συσχετισμό των ποσοτικών δεδομένων του εργαλείου και των ποιοτικών δεδομένων των ασκήσεων εκτός του εργαλείου.

Με την ατομική άσκηση που δόθηκε στους μεταφραστές κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, τους ζητήθηκε να αξιολογήσουν το μεταφραστικό τους δίλημμα ως προς την τυπολογία σφάλματος ή την αναγκαιότητα MTPE για κάθε τμήμα που κλήθηκαν να μετεπεξεργαστούν στην κλίμακα Δύσκολο/Μεσαίας δυσκολίας/Εύκολο. Αυτή η άσκηση χρησίμευσε ως ένας τρόπος για να εξασκηθούν στον εντοπισμό προβλημάτων, στην επίλυση προβλημάτων και στη λήψη αποφάσεων.

Μέσα από αυτήν την άσκηση διαμορφώθηκε ο Πίνακας 50 που παρουσιάζει τα τμήματα που παρουσίασαν σοβαρότερο μεταφραστικό δίλημμα (με κόκκινο χρώμα) για τους περισσότερους μεταφραστές, μεσαίου βαθμού δίλημμα για τις περισσότερες μεταφράστριες (με μπλε χρώμα) και χαμηλότερου βαθμού δίλημμα για τις περισσότερες μεταφράστριες με πράσινο χρώμα, με τα τμήματα που δεν παρουσίασαν κανένα μεταφραστικό δίλημμα να

ακολουθούν. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται μια κλίμακα σοβαρότητας μεταφραστικού διλήμματος για να συσχετιστεί στη συνέχεια με τον χρόνο, τη δυσκολία, την τυπολογία του λάθους και το μήκος του τμήματος.

Πίνακας 51: Τμήματα κατά βαθμό μεταφραστικού διλήμματος πριν από την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 51, παρουσιάζεται αυτή η συσχέτιση εστιάζοντας μόνο στα τμήματα εκείνα με τον υψηλότερο χρόνο και το υψηλότερο μήκος πρότασης. Παρατηρείται ότι σε όλα τα τμήματα με 4 από τα 5 να εμπίπτουν στο υψηλό μεταφραστικό δίλημμα του Πίνακα 50, ο χρόνος είναι ανάλογος της δυσκολίας και των τύπων λαθών ή πιθανών λαθών που περιλαμβάνει το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο. Όσο περισσότερα είναι τα λάθη τόσο αυξάνει ο χρόνος. Ο χρόνος είναι υψηλότερος για τα λάθη ορολογίας και χαμηλότερος για τα λάθη γραμματικότητας. Το μήκος της πρότασης διαδραματίζει ρόλο στον χρονικό φόρτο.

Τμήμα	Χρόνος	Δίλημμα	Λάθος 1	Λάθος 2	Μήκος	Παρανόηση	Ορολογία	Γραμματικότητα
25	00:07:39,845	Δύσκολο	Πιστότητα	Γραμματικότητα	43		5	2
21	00:04:12,671	Δύσκολο	Πιστότητα	Γραμματικότητα	19		3	1
27	00:02:52,056	Δύσκολο	Πιστότητα		38	1		
1	00:02:12,742	Δύσκολο	Πιστότητα	Γραμματικότητα	18		1	1
34	00:01:46,167	Δύσκολο	Πιστότητα		34		2	

Τμήμα	Χρόνος	Δίλημμα	Λάθος 1	Λάθος 2	Μήκος	Παρανόηση	Ορολογία	Γραμματικότητα
12	00:00:54,629	Εύκολο		Πιστότητα	16			1
11	00:00:52,651	Εύκολο	Γραμματικότητα	Πιστότητα	13		1	1
3	00:00:40,093	Εύκολο			11			
36	00:00:39,960	Εύκολο			39			
17	00:00:18,800	Εύκολο	Γραμματικότητα		6			1

Πίνακας 52: Συσχέτιση χρόνου, βαθμού διλήμματος, τυπολογίας λάθους, μήκους τμήματος πριν από την εκπαίδευση

Τα συμπεράσματα επιβεβαιώνονται από τα τμήματα χαμηλού μεταφραστικού διλήμματος που παρουσιάζουν χαμηλότερο μήκος τμήματος, λιγότερο χρόνο MTPE, λιγότερα λάθη πιστότητας και ορολογίας, τα οποία εμπίπτουν στην κατηγορία μεταφραστικού διλήμματος 0 και 1. Τα ευρήματα των Bentivogli et al. στον Moorkens (2018, σ. 171) συμφωνούν με τα συμπεράσματα της παρούσας διατριβής, οι οποίοι διαπίστωσαν ότι η NMT φθίνει ως προς την ποιότητά της όσο αυξάνει το μήκος της πρότασης.

Με βάση αυτήν την παρατήρηση και αυτά τα δεδομένα πριν από και μετά την εκπαίδευση θα προταθεί ένα μοντέλο υπολογισμού της αμοιβής των μεταφραστών με γνώμονα τον γνωσιακό φόρτο τους όπως αυτός προκύπτει από τον τύπο, το πλήθος των λαθών, το μήκος της πρότασης και τον χρόνο MTPE.

6.2.2.3 Συμπεράσματα

Η μεταφραστική δοκιμασία πριν από την εκπαίδευση αποτελείται από ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Πραγματοποιείται μέσω της καταγραφής τεχνικού και χρονικού φόρτου, ερωτηματολογίου εντός του εργαλείου μετάφρασης, ποιοτικής ανάλυσης των λαθών και καταγραφής οθόνης.

Η ποσοτική αξιολόγηση βασίστηκε σε διάφορες μετρήσεις όπως ο χρόνος επεξεργασίας, ο χρόνος αξιολόγησης, η καταγραφή πληκτρολόγησης και η απόσταση επεξεργασίας. Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση πριν από την εκπαίδευση συνοψίζονται ακολούθως.

- Αναλύθηκε ο αριθμός των διορθωμένων τμημάτων ανά μεταφραστή πριν από την εκπαίδευση, που παρείχε μια ένδειξη για τον γνωσιακό φόρτο του κάθε μεταφραστή.
- Εξετάστηκε η αναθεώρηση των τμημάτων από τους μεταφραστές, προκειμένου να διαπιστωθεί η ανάγκη πρόσθετου χρόνου και τεχνικού φόρτου για την εξασφάλιση της ποιότητας της μετάφρασης.
- Αναλύθηκε ο αριθμός των τμημάτων που αναθεωρήθηκαν ανά μεταφραστή πριν από την εκπαίδευση, που ανέδειξε διαφοροποιήσεις στην αντίληψη του δυσκολίας ανάμεσα στους μεταφραστές.
- Η μεταφραστική δοκιμασία πριν από την εκπαίδευση παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τον γνωσιακό και τεχνικό φόρτο των μεταφραστών, καθώς και την ποιότητα της μηχανικής μετάφρασης που παρέχεται από το εργαλείο.
- Ο τεχνικός φόρτος των μεταφραστών διαφέρει ανάλογα με τον μεταφραστή και το

τμήμα που μεταφράζει. Ορισμένοι μεταφραστές έχουν περισσότερη δραστηριότητα σε συγκεκριμένες λειτουργίες, όπως οι διαγραφές και οι προσθήκες γραμμάτων.

- Τα τμήματα που αναθεωρούνται συχνότερα από τους μεταφραστές μπορεί να δείχνουν μεγαλύτερη πολυπλοκότητα ή δυσκολία στη μετάφραση και υψηλότερο γνωσιακό φόρτο.
- Η πιστότητα της μηχανικής μετάφρασης μπορεί να επηρεάσει τη δυσκολία της MTPE. Τα τμήματα που βαθμολογούνται ως δύσκολα από τους μεταφραστές συνήθως έχουν χαμηλή πιστότητα στη MT.
- Η εκτίμηση του γνωσιακού και τεχνικού φόρτου καθώς και της ποιότητας της μηχανικής μετάφρασης πριν από την εκπαίδευση μπορεί να βοηθήσει στην κατανόηση της απαιτούμενης προσπάθειας και των αναγκών βελτίωσης του συστήματος μετάφρασης.
- Υπάρχει ένας σαφής συσχετισμός μεταξύ της δυσκολίας των τμημάτων και του χρόνου που απαιτείται για την MTPE τους. Τα τμήματα με υψηλό βαθμό δυσκολίας συνήθως απαιτούν περισσότερο χρόνο MTPE.
- Παρά την ασάφεια στην αξιολόγηση της αναγκαιότητας MTPE, φαίνεται ότι τα τμήματα με υψηλότερη αναγκαιότητα διόρθωσης συνήθως απαιτούν περισσότερο χρόνο για να επιλυθούν.
- Τα τμήματα που έχουν χαμηλότερη πιστότητα συνήθως απαιτούν περισσότερο χρόνο για να διορθωθούν.
- Τα τμήματα με υψηλότερο μεταφραστικό δίλημμα απαιτούν περισσότερο χρόνο για MTPE και έχουν μεγαλύτερο μήκος.
- Τα τμήματα με υψηλότερο μεταφραστικό δίλημμα πιθανότατα περιέχουν περισσότερα λάθη.
- Ο χρόνος MTPE είναι ανάλογος της δυσκολίας και των τύπων λαθών που περιλαμβάνει το κείμενο.
- Ο χρόνος είναι υψηλότερος για τα λάθη στην ορολογία και χαμηλότερος για τα λάθη στη γραμματικότητα.
- Το μήκος της πρότασης διαδραματίζει ρόλο στον χρονικό φόρτο.

Με βάση αυτά τα συμπεράσματα, προτείνεται η δημιουργία ενός μοντέλου για τον υπολογισμό της αμοιβής των μεταφραστών, λαμβάνοντας υπόψη τον γνωσιακό τους φόρτο όπως αυτός προκύπτει από τον τύπο, το πλήθος των λαθών, το μήκος της πρότασης και τον χρόνο MTPE.

6.2.3 Μεταφραστική δοκιμασία μετά την εκπαίδευση

Η μεταφραστική δοκιμασία μετά την εκπαίδευση περιλαμβάνει, όπως και πριν από την εκπαίδευση, ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, τα οποία προκύπτουν από την καταγραφή δεδομένων τεχνικού και χρονικού φόρτου και ερωτηματολογίου εντός του μεταφραστικού εργαλείου PET σε συνδυασμό με την ποιοτική και ποσοτική αξιολόγηση των λαθών κατά την MTPE και του γνωσιακού φόρτου συναρτήσει του χρονικού και τεχνικού φόρτου, των αποτελεσμάτων των ασκήσεων και της καταγραφής οθόνης. Ομοίως, τα αποτελέσματα της μεταφραστικής δοκιμασίας μετά την εκπαίδευση βασίστηκαν σε:

α) καταγραφή πληκτρολόγησης εντός του εργαλείου,

β) ερωτηματολόγιο ενσωματωμένο στο εργαλείο (ετικέτα αξιολόγησης), και

γ) καταγραφή οθόνης εκτός του εργαλείου.

Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα της μεταφραστικής δοκιμασίας μετά την εκπαίδευση βασίστηκαν στον χρόνο επεξεργασίας, τον χρόνο αξιολόγησης, την καταγραφή πληκτρολόγησης, την απόσταση επεξεργασίας μεταξύ του κειμένου ΜΤ και της διορθωμένης έκδοσης, καθώς και της ετικέτας αξιολόγησης. Αυτά τα αποτελέσματα παρουσιάζονται σε αυτήν την ενότητα με τελικό σκοπό τη συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων πριν και μετά την εκπαίδευση που θα εξεταστούν στην ενότητα συγκριτικής αξιολόγησης των αποτελεσμάτων.

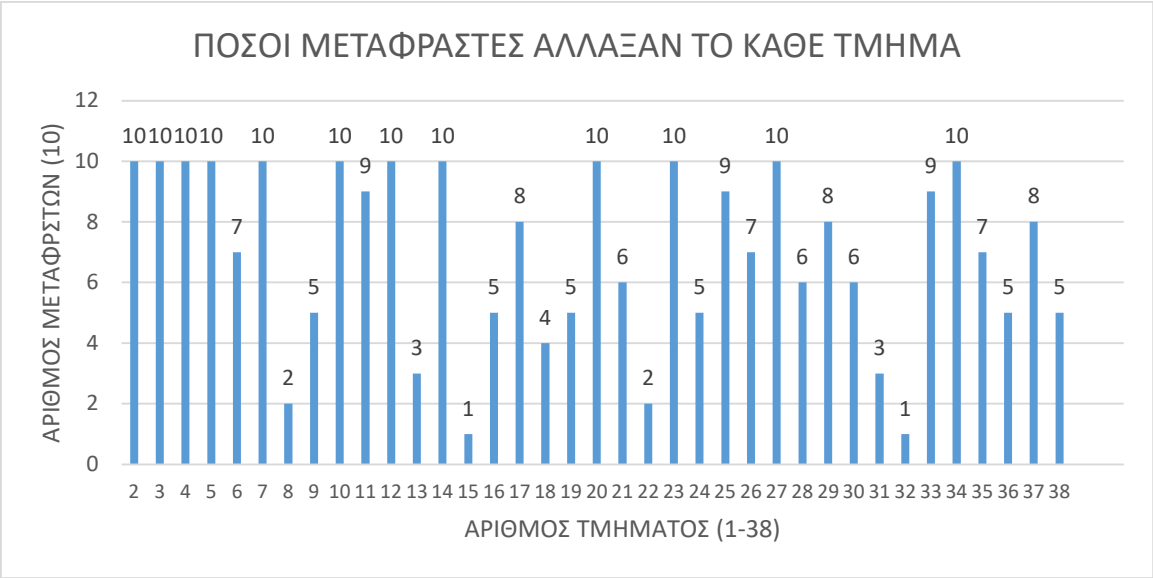
6.2.3.1 Ποσοτική αξιολόγηση

Η ποσοτική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε ως προς την ανάλυση των δεδομένων που αφορούσαν στον χρόνο επεξεργασίας, τον χρόνο αξιολόγησης, την καταγραφή της πληκτρολόγησης, την απόσταση επεξεργασίας και την ετικέτα επεξεργασίας εντός του εργαλείου.

Στη φάση της ποσοτικής αξιολόγησης μετά την εκπαίδευση, εξετάζονται τα τμήματα και οι μεταφραστές ακριβώς ως προς τα ίδια σημεία που εξετάστηκαν πριν από την εκπαίδευση για να δημιουργηθεί η γέφυρα μεταξύ των δεδομένων που αφενός θα επιβεβαιώσει τα συμπεράσματα που συνήχθησαν πριν από την εκπαίδευση και αφετέρου θα αποκαλύψει την επίπτωση της εκπαίδευσης που μεσολάβησε και της επίδρασής του στα αποτελέσματα της MTPE.

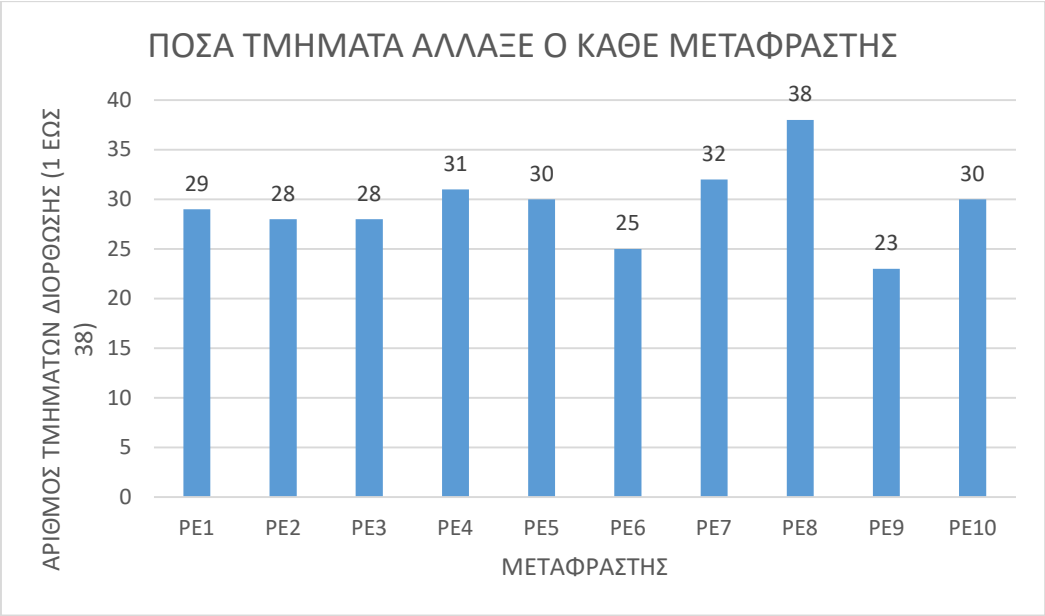
Α) Συνολικός αριθμός διορθωμένων τμημάτων

Στον Πίνακα 52 φαίνεται ο αριθμός των μεταφραστριών που άλλαξε το κάθε τμήμα από το 1 έως το 38. Τα τμήματα 2, 3, 4, 5, 7, 10, 12, 14, 20, 23, 27 και 34 και από τις 10 μεταφράστριες ενώ τα τμήματα 15, 32, 8 και 22 διορθώθηκαν από τις λιγότερες μεταφράστριες, οι οποίοι αντιστοιχούν στον αριθμό 1 και 2.

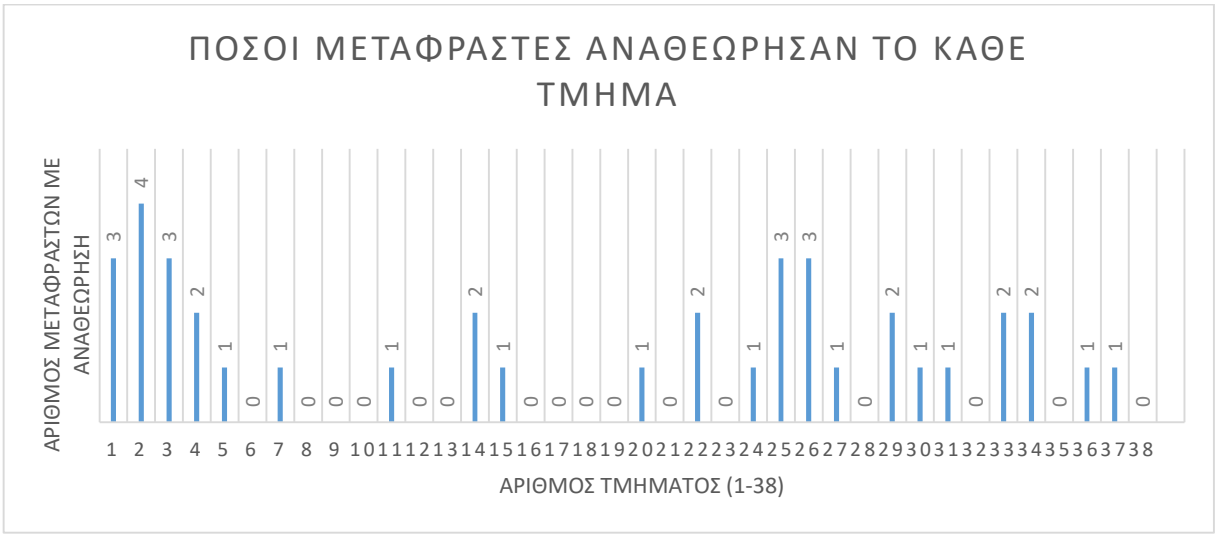
Πίνακας 53: Αριθμός μεταφραστριών με αλλαγές ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση

Από τον Πίνακα 53, λαμβάνεται μια ένδειξη του τεχνικού φόρτου του κάθε μεταφραστή και του ύφους MTPE του με τις μεταφράστριες PE4, PE8 και PE7 να έχουν διορθώσει περισσότερα από 30 τμήματα (31, 38 και 32 αντίστοιχα) και τον μεταφραστή PE9 να έχει διορθώσει λιγότερα από 25 τμήματα (23). Οι μεταφράστριες PE4, PE8 και PE9 παρουσίασαν την ίδια συμπεριφορά MTPE πριν από την εκπαίδευση.

Πίνακας 54: Αριθμός τμημάτων με αλλαγές ανά μεταφράστρια μετά την εκπαίδευση

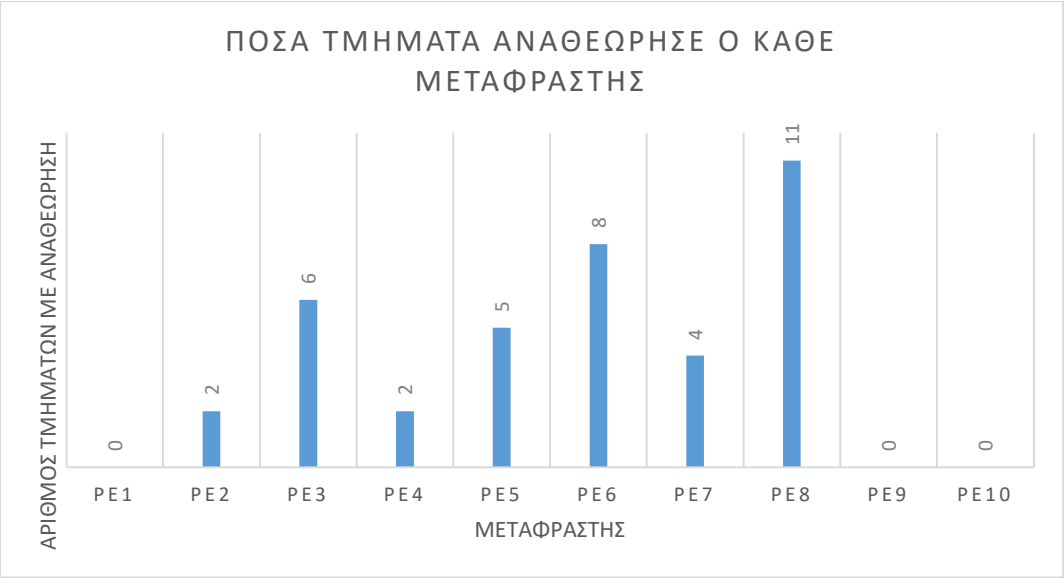
Β) Διορθωμένα τμήματα με αναθεώρηση ως ένδειξη γνωσιακού φόρτου

Πίνακας 55: Αριθμός μεταφραστριών με αναθεώρηση ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση

Στους πίνακες 54 και 55, όπως και πριν από την εκπαίδευση, εξετάζονται: α) ο αριθμός των μεταφραστριών που αναθεώρησαν το κάθε τμήμα και β) ο αριθμός των τμημάτων που αναθεώρησε η κάθε μεταφράστρια.

Στον Πίνακα 54, φαίνεται ότι το ελάχιστο 1 έως 4 μεταφράστριες αναθεώρησαν κάποιο τμήμα μετά την ολοκλήρωση της ΜΤΡΕ με το τμήμα 2 να έχει αναθεωρηθεί από 4 μεταφραστές. Τα τμήματα 6, 8, 9, 10, 12, 13, 16, 17 18 19, 21, 23, 28, 32, 35 και 38 δεν αναθεωρήθηκαν από καμία μεταφράστρια, στοιχείο που θα συσχετιστεί με τον βαθμό δυσκολίας αυτών των τμημάτων.

Πίνακας 56: Αριθμός τμημάτων με αναθεώρηση ανά μεταφράστρια μετά την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 55, φαίνεται ότι 7 στις 10 μεταφράστριες αναθεώρησαν κάποιο τμήμα μετά την αρχική επιβεβαίωσή του στο μεταφραστικό εργαλείο, με τις μεταφραστές PE1, PE9 και PE10 να μην έχουν προχωρήσει σε καμία αναθεώρηση μετά την επιβεβαίωση τμήματος, όπως φαίνεται συνδυαστικά και από την καταγραφή οθόνης τους. Οι μεταφράστριες που αναθεώρησαν τα περισσότερα τμήματα είναι οι PE6 (8), PE8 (11) και οι μεταφράστριες που αναθεώρησαν τα λιγότερα τμήματα είναι οι PE2 (2), PE5 (5) και PE4 (2), PE7 (4) εκδηλώνοντας την ίδια συμπεριφορά MTPE ως προς την αναθεώρηση, όπως και πριν από την εκπαίδευση.

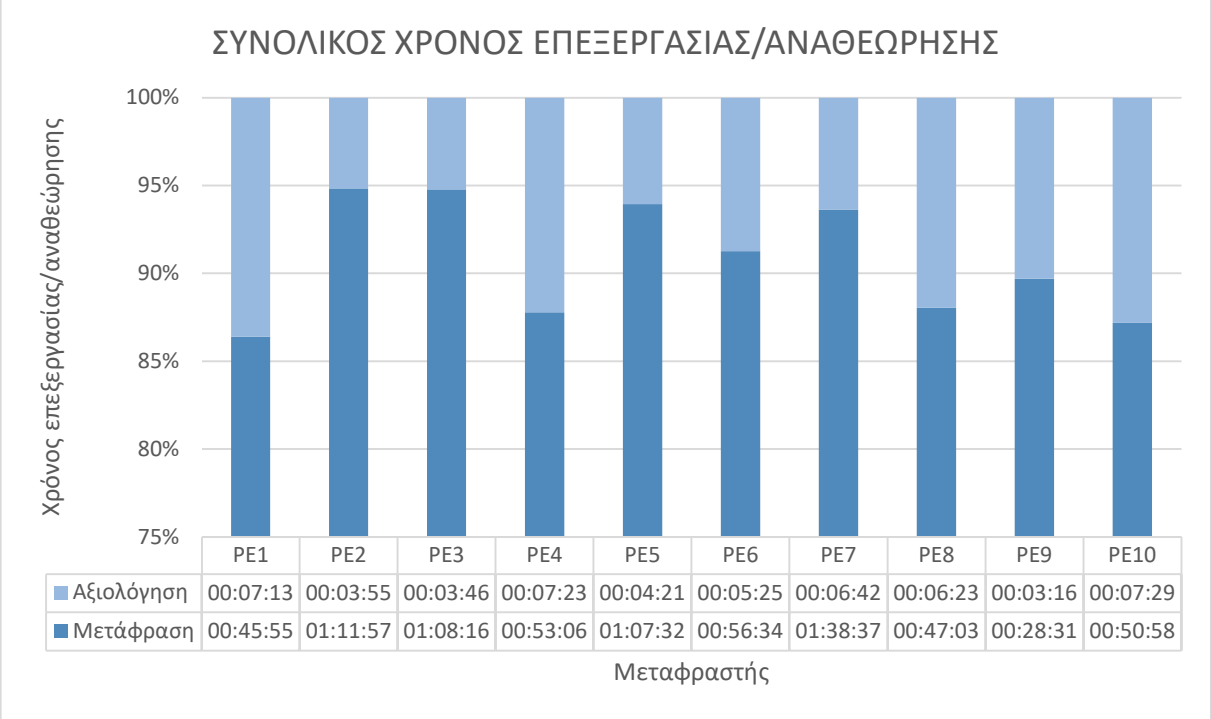
Γ) Συνολικός χρόνος επεξεργασίας και αξιολόγησης ανά μεταφραστή

Ομοίως, όπως και πριν από την εκπαίδευση, οι μεταφράστριες κλήθηκαν να προβούν σε MTPE και μετά την επιβεβαίωση του κάθε τμήματος, ακολουθούσε η αξιολόγηση του τμήματος με ενσωματωμένο στο μεταφραστικό εργαλείο ερωτηματολόγιο, ως προς τη δυσκολία, την πιστότητα και την αναγκαιότητα της αλλαγής.

Στον Πίνακα 56, λαμβάνεται η εικόνα του χρόνου μετάφρασης και του χρόνου αξιολόγησης ανά μεταφράστρια. Παρατηρείται ότι σε αυτήν τη φάση, μετά την εκπαίδευση, 4 μεταφράστριες με τον χαμηλότερο χρόνο MTPE, έχουν μεγαλύτερο χρόνο αξιολόγησης των τμημάτων, ενώ 6 μεταφράστριες με υψηλότερο χρόνο MTPE έχουν χαμηλότερο χρόνο αξιολόγησης των τμημάτων. Αυτή η παρατήρηση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι μετά την εκπαίδευση, οι μεταφράστριες έδωσαν μεγαλύτερη σημασία στην επίλυση προβλημάτων και

λήψη αποφάσεων κατά τη διάρκεια της MTPE, με αποτέλεσμα να χρειάζονται λιγότερο χρόνο για την αξιολόγηση.

Η μεταφράστρια PE9 με τον χαμηλότερο χρόνο MTPE, δεν αναθεώρησε κανένα τμήμα, ενώ η μεταφράστρια PE8 με τον τρίτο χαμηλότερο χρόνο έκανε τις περισσότερες αναθεωρήσεις. Η μεταφράστρια PE7 σημειώνει τον υψηλότερο χρονικό φόρτο. Ακολουθεί η PE2.

	PE1	PE2	PE3	PE4	PE5	PE6	PE7	PE8	PE9	PE10
Αξιολόγηση	00:07:13	00:03:55	00:03:46	00:07:23	00:04:21	00:05:25	00:06:42	00:06:23	00:03:16	00:07:29
Μετάφραση	00:45:55	01:11:57	01:08:16	00:53:06	01:07:32	00:56:34	01:38:37	00:47:03	00:28:31	00:50:58

Πίνακας 57: Συνολικός χρόνος επεξεργασίας και αναθεώρησης ανά μεταφράστρια μετά την εκπαίδευση

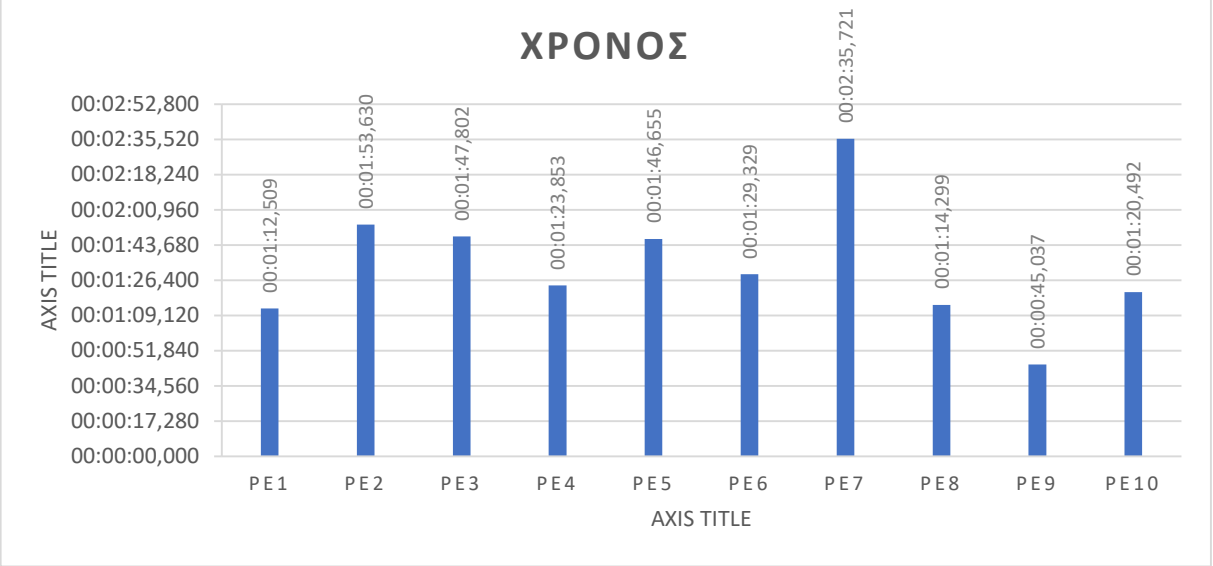
Δ) Χρόνος επεξεργασίας ανά τμήμα ανά PE

Όσον αφορά στον μέσο όρο του χρόνου MTPE των τμημάτων ανά μεταφράστρια, η PE9 έχει τον συνολικά χαμηλότερο χρόνο MTPE για όλα τα τμήματα και, ο μέσος όρος χρόνου MTPE τμημάτων με τον υψηλότερο χρόνο MTPE ταυτίζεται με τον συνολικά υψηλότερο χρόνο MTPE για όλα τα τμήματα και ανήκει στη μεταφράστρια PE7.

Συσχετίζοντας τον χρονικό φόρτο με την παρατήρηση της καταγραφής οθόνης και την εμπειρία του μεταφραστή, αποδεικνύεται η διατύπωση της Stasimioti et al. (2021) που αναγνωρίζει την ικανότητα επίλυσης πολύπλοκων προβλημάτων και τον τρόπο επίλυσής του ως δείκτες του επιπέδου εμπειρίας, καθώς η μεταφράστρια PE9 έχει εμπειρία στη μετάφραση 5-10 χρόνια ενώ η μεταφράστρια PE7 έχει εμπειρία 1 έως 5 χρόνια[82]. Το ίδιο εύρημα επικύρωσε

[82] Βλ. σελ. 149. Με βάση το έργο των Stasimioti et al. (2021), προκύπτει ότι ένα συνεργατικό εκπαιδευτικό

με την έρευνά τους οι Moorkens et al. (2015)[83]. Παράλληλα, αντικρούεται το εύρημα των De Almeida et al. (2010)[84] σχετικά με την απουσία συσχέτισης της εμπειρίας στη μετάφραση με την απόδοση ή τον χρόνο MTPE. Ωστόσο, συμφωνείται ότι στην κατανομή του χρόνου με βάση τα δεδομένα της γράφουσας και όπως προκύπτει από την καταγραφή οθόνης, οι μη έμπειρες μεταφράστριες έκαναν περισσότερη διαδικτυακή έρευνα από τους έμπειρους μεταφραστές.

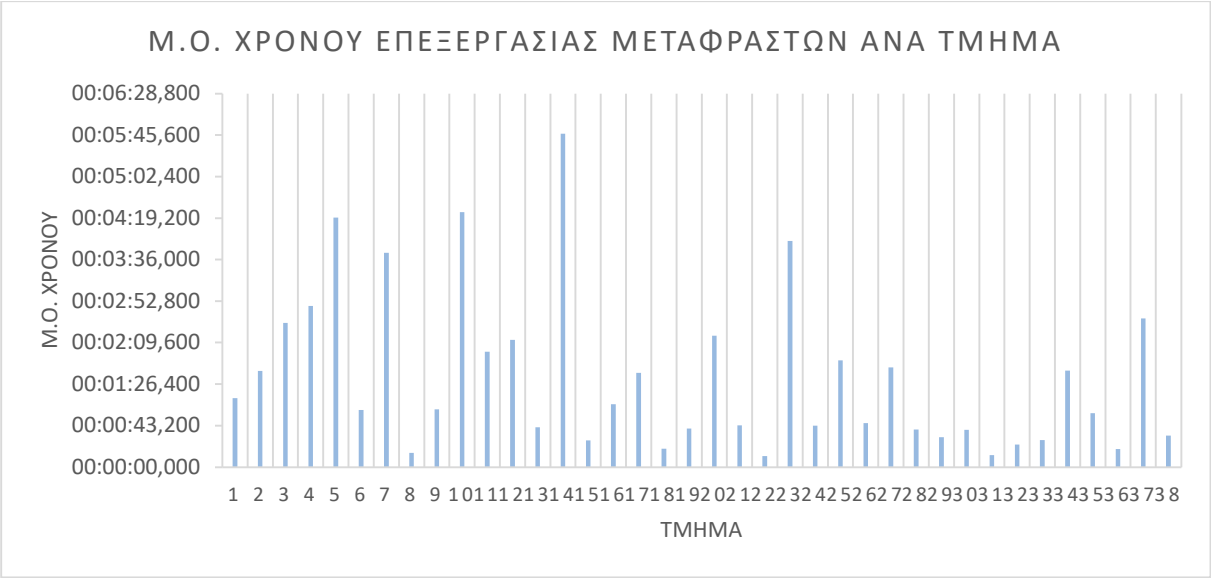
Πίνακας 58: Μ.Ο. χρόνου επεξεργασίας κάθε τμήματος ανά μεταφράστρια μετά την εκπαίδευση

Συμπληρωματικά, στον Πίνακα 58, φαίνεται ο μέσος όρος χρόνου MTPE των μεταφραστριών ανά τμήμα, με τα τμήματα 5, 7, 10, 14 και 23 να ξεπερνάνε τη διάμεση τιμή με μέγιστη τιμή το 05:46 στο τμήμα 14. Αυτή η παρατήρηση συνεκτιμάται στη συνέχεια με την ανάλυση δεδομένων που σχετίζονται με τον γνωσιακό φόρτο και την ποιοτική ανάλυση των δεδομένων.

μοντέλο, όπως αυτό που παρουσιάζεται στην παρούσα εκπαίδευση, μέσα από τη μεγαλόφωνη σκέψη κατά τη σύγχρονη εκπαίδευση, η ανομοιογένεια της ομάδας μπορεί να αποτελέσει παράγοντα βελτίωσης των λιγότερο έμπειρων μεταφραστών με τη μύησή τους στον τρόπο σκέψης και επίλυσης προβλημάτων από τους έμπειρους.

[83] Βλ. σελ. 132.

[84] Βλ. σελ. 129.

Πίνακας 59:Μ.Ο. χρόνου επεξεργασίας μεταφραστριών ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 59, εξετάζονται τα τμήματα με τον ελάχιστο και μέγιστο χρόνο MTPE ανά μεταφραστή και τα τμήματα με περισσότερους από μία μεταφράστριες να σημειώνουν τον ελάχιστο ή τον μέγιστο χρόνο MTPE σε ένα συγκεκριμένο τμήμα.

Ως εκ τούτου, παρατηρείται ότι τα τμήματα με τον ελάχιστο χρόνο για τις μεταφράστριες [PE1, PE2, PE4, PE5, PE9, PE10] και [PE3, PE6) είναι τα 22 και 28 αντίστοιχα. Ως προς τον μέγιστο χρόνο, το τμήμα με τον μέγιστο χρόνο MTPE είναι το 14 για τις μεταφράστριες PE2, PE3, PE8, και το 10 για τις PE1, PE9 και PE10. Τα τμήματα 14 και 10 εμπίπτουν ομοίως στα τμήματα με τον μέσο όρο χρόνου επεξεργασίας που υπερβαίνουν τη διάμεση τιμή στον Πίνακα 58, στοιχείο που επιτείνει τη συσχέτιση χρονικού και γνωσιακού φόρτου, μεταφραστικής δυσκολίας και διλήμματος προς περαιτέρω διερεύνηση με τα ποιοτικά στοιχεία.

	MIN	ΤΜΗΜΑ	MAX	ΤΜΗΜΑ
PE1	**00:00:01,309**	**22**	**00:03:52,649**	**10**
PE2	**00:00:01,818**	**22**	**00:09:24,476**	**14**
PE3	**00:00:01,589**	**8**	**00:10:20,773**	**14**
PE4	**00:00:01,621**	**22**	00:01:23,853	25
PE5	**00:00:00,779**	**22**	**00:07:41,245**	**10**
PE6	**00:00:01,834**	**8**	00:12:34,404	5
PE7	00:00:07,149	29	00:10:27,812	7
PE8	00:00:01,207	31	**00:09:56,650**	**14**
PE9	**00:00:00,925**	**22**	**00:04:00,324**	**10**
PE10	**00:00:02,594**	**22**	**00:03:52,649**	**10**

Πίνακας 60: Τμήμα με ελάχιστη και μέγιστη τιμή χρόνου ανά μεταφράστρια μετά την εκπαίδευση

Ε) Συνολικός αριθμός αλλαγών ανά κατηγορία και ανά ΡΕ

	Γράμματα	Αριθμοί	Space key	Σύμβολα	Navigation	Διαγραφή	Copy	Cut	Paste	Do
PE1	1042,00	0,00	123,00	15,00	1,00	208,00	0,00	5,00	4,00	5,00
PE2	436	0	34	4	19	96	3	0	17	0
PE3	634	0	45	12	7	346	1	0	0	0
PE4	849	1	78	19	83	316	1	0	2	0
PE5	860	0	49	13	69	103	3	0	0	
PE6	451	0	47	10	84	171	4	0	3	
PE7	738	0	54	5	28	462	2	0	0	0
PE8	1171	0	99	10	69	184	1	3	3	0
PE9	354	0	17	3	8	40	1	2	4	
PE10	844	0	49	0	195	169	0	1	1	0

Με την καταγραφή πληκτρολόγησης του μεταφραστικού εργαλείου PET, στον πίνακα 43, παρατηρείται ο τεχνικός φόρτος του κάθε μεταφραστή, με την PE8 που σημειώνει τον τρίτο χαμηλότερο χρόνο MTPE να έχει τον υψηλότερο τεχνικό φόρτο και τις περισσότερες διαγραφές, προσθήκες γραμμάτων και διάκενων, το οποίο αποδεικνύεται και από τις ενέργειες που απεικονίζονται στο εργαλείο καταγραφής οθόνης. Ο χαμηλότερος τεχνικός φόρτος ανήκει στη μεταφράστρια PE9, ο οποίος δεν έκανε καμία αναθεώρηση. Αν συσχετιστούν τα προφίλ αυτών των μεταφραστών με τον τεχνικό φόρτο που παρουσιάζουν, αποδεικνύεται και επικυρώνεται το εύρημα της έρευνας της Stasimioti (2021)[85], η οποία διατυπώνει ότι ο τεχνικός φόρτος μειώνεται στους νέους μεταφραστές, καθώς η PE8 έχει εμπειρία 5-10 έτη στη μετάφραση όπως δήλωσε στο ερωτηματολόγιο ενώ η PE9 έχει εμπειρία μετάφρασης 1-5 έτη.

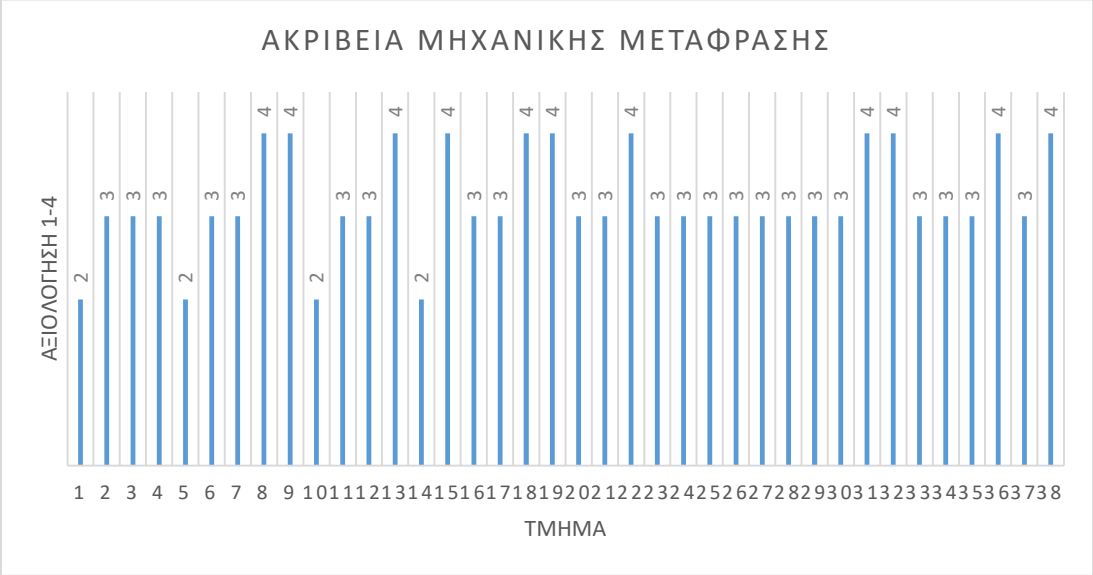
Κατ' επέκταση, η παρατήρηση της γράφουσας, όπως προκύπτει από τη συνδυαστική παρατήρηση του τεχνικού φόρτου και της καταγραφής οθόνης, εμφαίνεται συσχέτιση του μεταφραστικού διλήμματος με τον τεχνικό φόρτο, ο οποίος αυξάνει στα τμήματα με μεγάλη έκταση και υψηλό μεταφραστικό δίλημμα, όπως αυτό κατατάσσεται σε σοβαρότητα στην άσκηση που δόθηκε στους μεταφραστές να ολοκληρώσουν στο πλαίσιο της εκπαίδευσης.

ΣΤ) Αξιολόγηση πιστότητας ανά τμήμα – πλειοψηφία

Ως υπενθύμιση αναφέρεται ότι η πιστότητα μετρήθηκε σε κλίμακα από το 0 έως το 4 με το 4 να είναι η υψηλότερη πιστότητα και το 0 η παντελής έλλειψη πιστότητας. Τα τμήματα που βαθμολογήθηκαν με τη χαμηλότερη πιστότητα από την πλειοψηφία των μεταφραστών είναι τα

[85] Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν αναδιατυπώνουν επαρκώς το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο, καθώς είναι διστακτικοί να αλλάξουν τη μορφή των λέξεων, τη σειρά των λέξεων και τη σύνταξη του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και δεν αντιμετωπίζουν το περιεχόμενο με κριτική σκέψη, αφήνοντας έτσι σφάλματα στο μετεπεξεργασμένο κείμενο.

1, 5, 10 και 14. Από αυτά τα 10 και 14 προαναφέρθηκαν και επικυρώθηκαν ως τα τμήματα με τον υψηλότερο χρόνο επεξεργασίας και τα τμήματα με τον υψηλότερο χρόνο επεξεργασίας από περισσότερους της μίας μεταφράστριες, ενώ πάνω από το 50% των τμημάτων βαθμολογήθηκαν με πιστότητα 3 στα 4.

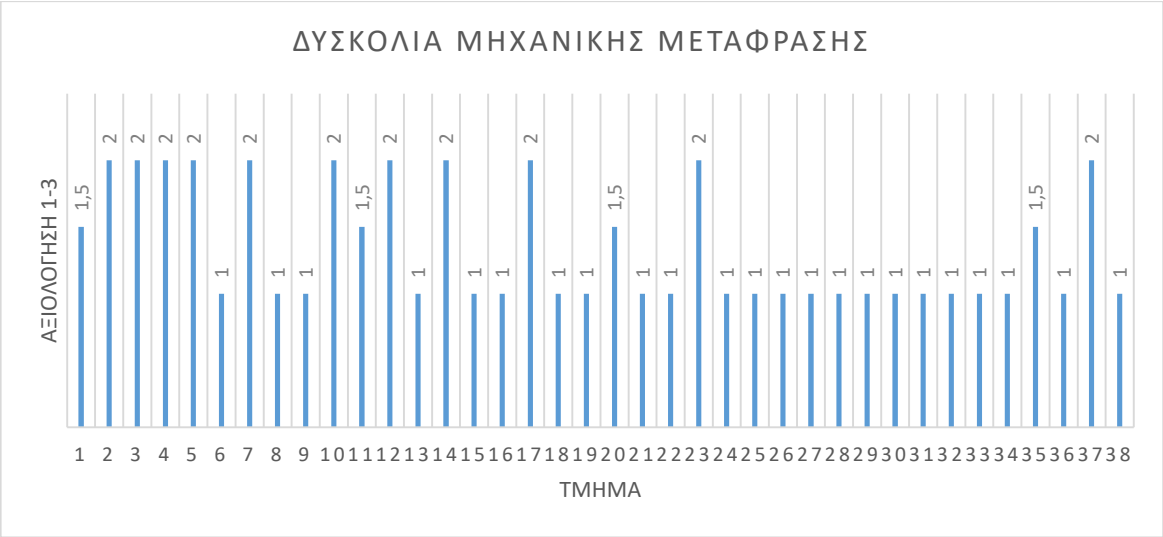

Πίνακας 61: Αξιολόγηση πιστότητας μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση

Ζ) Αξιολόγηση δυσκολίας ανά τμήμα με πλειοψηφία

Κατά τον ίδιο τρόπο, η αξιολόγηση της δυσκολίας ανά τμήμα παρουσιάζεται στον Πίνακα 60 από την πλειοψηφία των μεταφραστριών σε κλίμακα: 1. Εύκολο 2. Μέσης δυσκολίας 3. Δύσκολο.

Όπως και στο κείμενο πριν από την εκπαίδευση, κανένας μεταφραστής δεν βαθμολόγησε με 3 κανένα τμήμα. Τα τμήματα με τον μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας 2 είναι τα τμήματα 2, 3, 4, 5, 7, 10, 12, 14, 17, 23 και 37 με τα τμήματα 10 και 14 που ήδη αναφέρθηκαν να εμπίπτουν σε αυτά. Αυτό αποδεικνύει ξανά ότι όσο χαμηλότερη είναι η πιστότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, τόσο υψηλότερος είναι ο βαθμός δυσκολίας για την MTPE του.

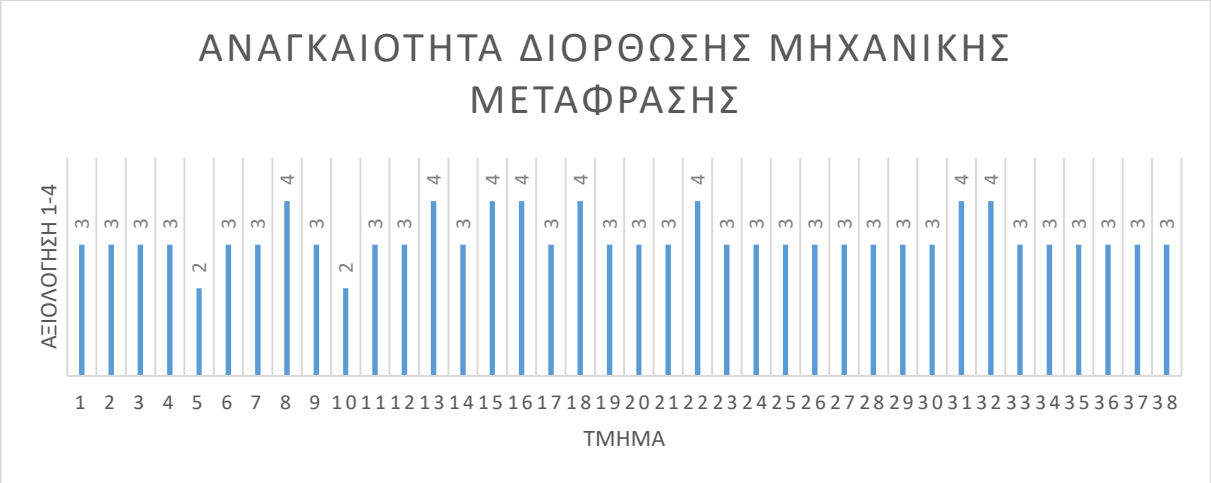

Πίνακας 62: Αξιολόγηση δυσκολίας μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση

Η) Αξιολόγηση αναγκαιότητας ανά τμήμα – πλειοψηφία

Υπενθυμίζεται ότι η ερώτηση περί αναγκαιότητας ΜΤΡΕ ανά τμήμα βαθμολογήθηκε ξανά με βάση την πλειοψηφία των μεταφραστών σε κλίμακα: 1. Χρειάστηκε μετάφραση από την αρχή 2. Χρειάστηκε πολλή ΜΤΡΕ (αλλά και πάλι ήταν πιο γρήγορο από την εκ νέου μετάφραση) 3. Χρειάστηκε λίγη ΜΤΡΕ για να διορθωθούν μικρά προβλήματα 4. Δεν έγινε καμία διόρθωση.

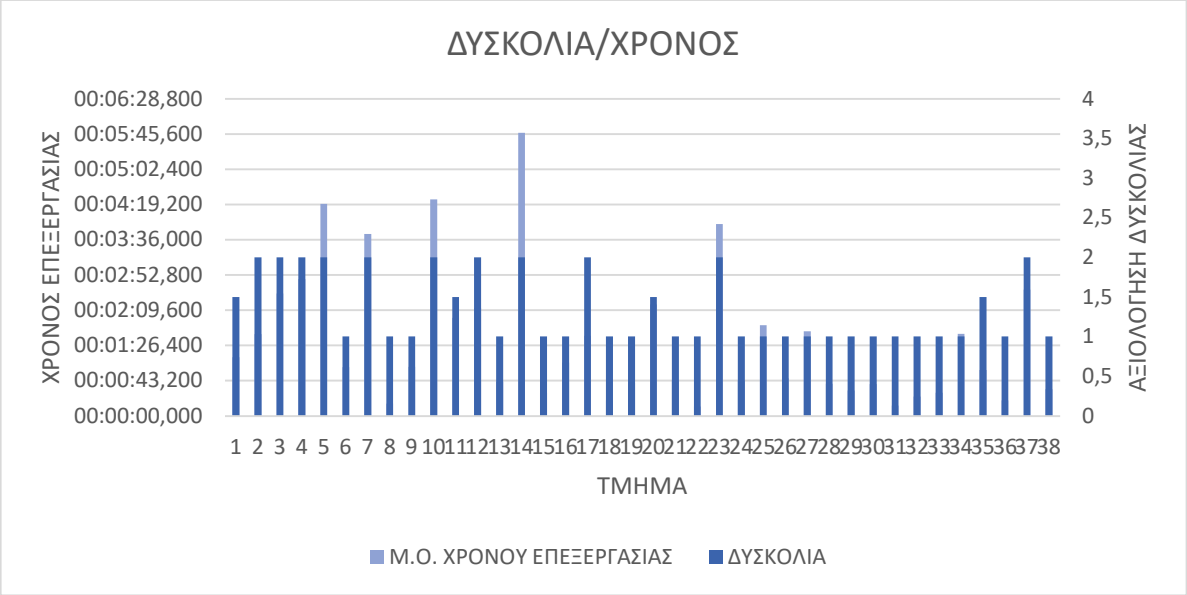
Στον Πίνακα 62, φαίνεται ότι κανένας μεταφραστής δεν βαθμολόγησε με 1 κανένα τμήμα. Με βάση την πλειοψηφία των μεταφραστριών, τα τμήματα 10 και 14 με μεγάλο βαθμό δυσκολίας και έλλειψη πιστότητας αναφέρονται ως τμήματα που δεν χρειάστηκαν καμία διόρθωση. Με αυτόν τον τρόπο επιβεβαιώνεται το συμπέρασμα της φάσης πριν από την εκπαίδευση για την παρανόηση της κλίμακας βαθμολόγησης από τις μεταφράστριες και η ανάλυση των δεδομένων ως προς την αναγκαιότητα δεν λαμβάνεται υπόψη.

Πίνακας 63: Αξιολόγηση αναγκαιότητας διόρθωσης μηχανικής μετάφρασης ανά τμήμα μετά την εκπαίδευση

Θ) Συσχετισμός δυσκολίας ανά τμήμα και χρόνου

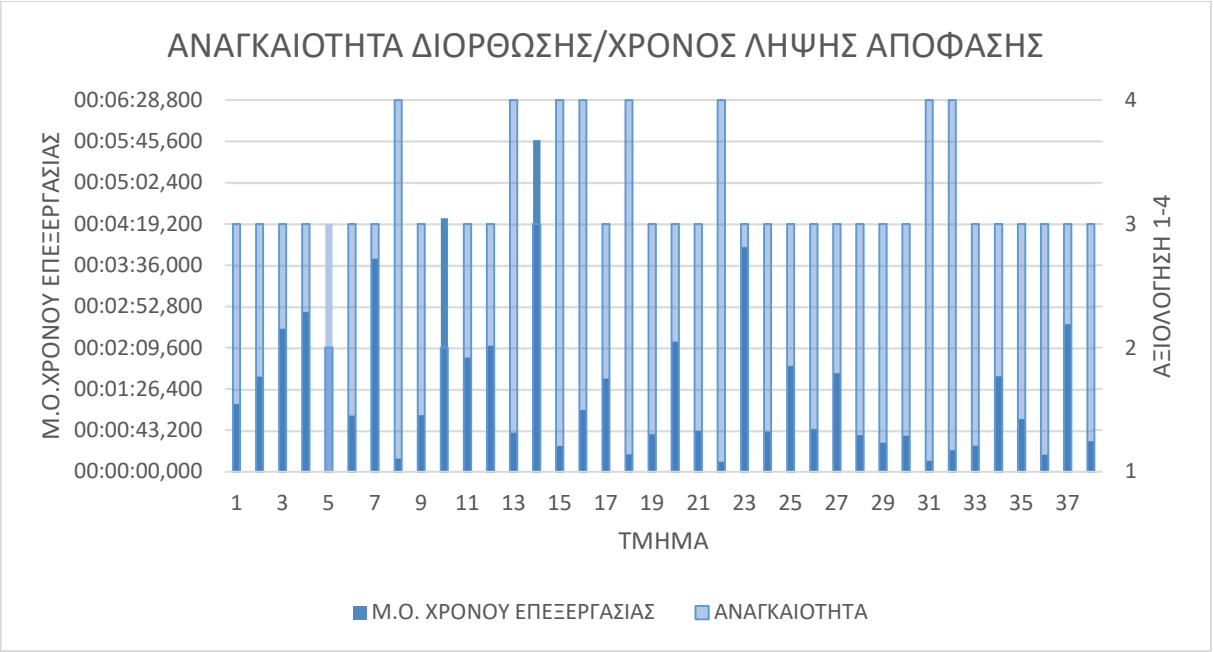
Στον παρακάτω Πίνακα, φαίνεται σαφώς η συσχέτιση δυσκολίας ανά τμήμα και χρόνου ΜΤΡΕ, με τα τμήματα 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 14, 17, 20, 23, 35 και 37 να έχουν δυσκολία άνω της τιμής 1. Τα τμήματα 10 και 14 είναι εντός αυτού του πεδίου.

Πίνακας 64: Συσχετισμός δυσκολίας ανά τμήμα και χρόνου επεξεργασίας μετά την εκπαίδευση

Ι) Συσχετισμός αναγκαιότητας ανά τμήμα και λήψης απόφασης και επίλυσης προβλημάτων

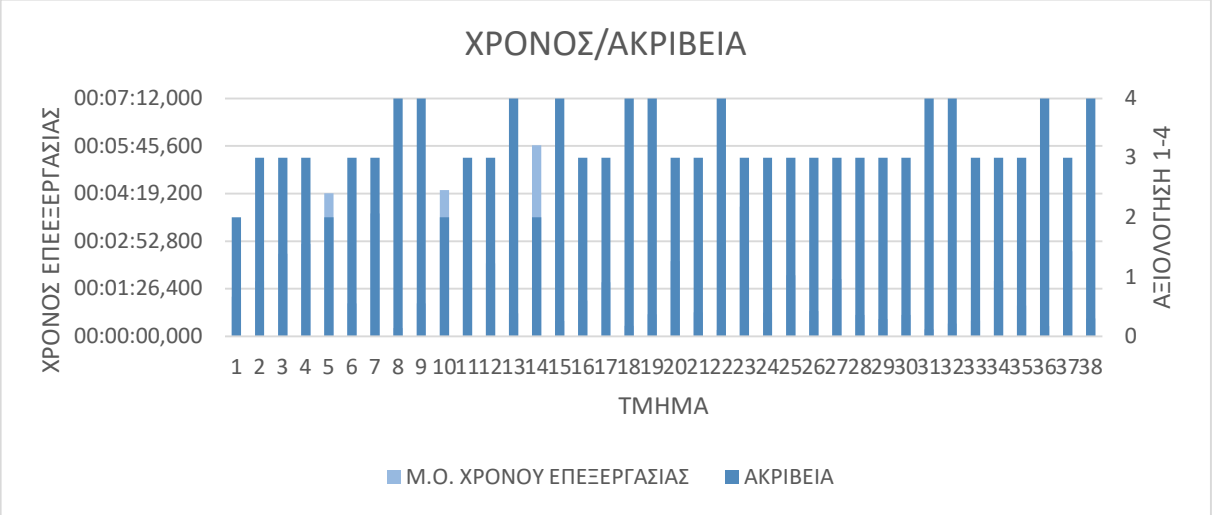
Στον Πίνακα 64, πραγματοποιήθηκε συσχέτιση της αναγκαιότητας διόρθωσης και του χρόνου λήψης απόφασης. Με βάση την παρακάτω συσχέτιση, τα τμήματα 5, 10, 14 είναι αυτά που έχουν τη μεγαλύτερη αναγκαιότητα διόρθωσης και σημειώνουν τον υψηλότερο χρόνο. Τα σημεία αυτά αποτελούν ένδειξη για τον γνωσιακό φόρτο καθώς ενδέχεται να επηρεάζουν τον χρόνο λήψης απόφασης αι επίλυσης προβλημάτων και θα εξεταστούν στην ποιοτική ανάλυση.

Πίνακας 65: Συσχετισμός αναγκαιότητας ανά τμήμα και λήψης απόφασης και επίλυσης προβλημάτων μετά την εκπαίδευση

ΙΑ) Συσχετισμός πιστότητας ανά τμήμα και χρόνου

Στον Πίνακα 65, επιχειρείται η συσχέτιση πιστότητας ανά τμήμα και χρόνου. Εδώ φαίνεται ότι τα τμήματα με το υψηλότερο πρόβλημα πιστότητας, όπως τα 1, 5, 10 και 14 (τιμή 2) χρειάζονται περισσότερο χρόνο επεξεργασίας.

Πίνακας 66: Συσχετισμός πιστότητας ανά τμήμα και χρόνου μετά την εκπαίδευση

6.2.3.2 Ποιοτική αξιολόγηση

Η ποιοτική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε και μετά την εκπαίδευση ως προς την ανάλυση των δεδομένων που αφορούσαν στην ποιότητα των αλλαγών που πραγματοποιήθηκαν ως προς τη φύση τους και σε σχέση με τον γνωσιακό φόρτο με συσχετισμό των ποσοτικών δεδομένων του εργαλείου και των ποιοτικών δεδομένων των ασκήσεων εκτός του εργαλείου.

Σε αυτήν τη φάση δεν υπήρχε άσκηση μετά την εκπαίδευση ώστε να διερευνηθεί το μεταφραστικό δίλημμα των μεταφραστριών. Ωστόσο, με βάση το ερωτηματολόγιο και την ποιοτική ανάλυση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, την τυπολογία των λαθών, το πλήθος των λαθών και το μήκος του κάθε τμήματος, διαμορφώθηκε σε αντιπαραβολή με τα αντίστοιχα δεδομένα της φάσης πριν από την εκπαίδευση ο παρακάτω Πίνακας 66.

Τμήμα	Χρόνος	Δίλημμα	Λάθος 1	Λάθος 2	Μήκος	Παρανόηση	Ορολογία	Γραμματικότητα
14	00:05:46,915	Δύσκολο	Γραμματικότητα	Πιστότητα	67		3	2
10	00:04:25,401	Δύσκολο		Πιστότητα	41		2	
5	00:04:19,866	Δύσκολο		Πιστότητα	33		2	
23	00:03:55,340	Δύσκολο		Πιστότητα	52		4	
7	00:03:43,194	Δύσκολο	Γραμματικότητα	Πιστότητα	58		3	3

Τμήμα	Χρόνος	Δίλημμα	Λάθος 1	Λάθος 2	Μήκος	Παρανόηση	Ορολογία	Γραμματικότητα
18	00:00:19,006	Εύκολο			8			
36	00:00:18,857	Εύκολο			11			
8	00:00:14,907	Εύκολο			3			
31	00:00:12,520	Εύκολο			14			
22	00:00:11,442	Εύκολο			1			

Πίνακας 67: Συσχέτιση χρόνου, βαθμού διλήμματος, τυπολογίας λάθους και μήκους τμήματος μετά την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 66, αναλύονται μόνο τα τμήματα εκείνα με τον υψηλότερο χρόνο και το υψηλότερο μήκος πρότασης. Παρατηρείται ότι σε όλα τα τμήματα, ο χρόνος είναι ανάλογος της δυσκολίας και των τύπων λαθών ή πιθανών λαθών που περιλαμβάνει το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο. Όσο περισσότερα είναι τα λάθη τόσο αυξάνει ο χρόνος. Ο χρόνος είναι υψηλότερος για τα λάθη ορολογίας. Το μήκος της πρότασης διαδραματίζει ρόλο στον χρονικό φόρτο και παρατηρείται ότι στο τμήμα 14, τα λάθη ορολογίας είναι 3 ενώ στο τμήμα 23 είναι 4. Ωστόσο, στο τμήμα 14, το μήκος είναι 67 και υπάρχουν συνολικά 5 λάθη, γραμματικότητας και πιστότητας, που ανεβάζουν τον συντελεστή δυσκολίας σε σχέση με το τμήμα 23, παρόλο που το τελευταίο έχει περισσότερα λάθη ορολογίας.

Τα συμπεράσματα επιβεβαιώνονται από τα τμήματα χαμηλού μεταφραστικού διλήμματος που παρουσιάζουν πολύ χαμηλότερο μήκος τμήματος, πολύ λιγότερο χρόνο MTPE, και

κανέναν λάθος ορολογίας και γραμματικότητας με αποτέλεσμα να εμπίπτουν στη ζώνη δυσκολίας 0.

Αυτά τα πρόσθετα δεδομένα μετά την εκπαίδευση, θέτουν τις βάσεις για να προκύψει μέσα από τη συγκριτική ανάλυση και τα συμπεράσματα ένα μοντέλο υπολογισμού της αμοιβής των μεταφραστών με γνώμονα τον γνωσιακό φόρτο τους όπως αυτός προκύπτει από τον τύπο, το πλήθος των λαθών, το μήκος της πρότασης και τον χρόνο MTPE.

6.2.3.3 Συμπεράσματα

Τα συμπεράσματα από τη φάση μετά την εκπαίδευση παρατίθενται σε αυτήν την ενότητα. Ωστόσο, αναλυτική συγκριτική αξιολόγηση των δεδομένων πριν και μετά την εκπαίδευση με συγκριτικούς πίνακες γίνεται στο τέλος του Κεφαλαίου 6. Ακολουθούν τα επιμέρους συμπεράσματα:

- Μετά την εκπαίδευση, παρατηρείται αύξηση του αριθμού των μεταφραστών που αναθεωρούν τα τμήματα, καθώς και του συνολικού αριθμού των τμημάτων που υποβάλλονται σε αναθεώρηση. Αυτό ενδεχομένως υποδεικνύει ότι οι μεταφραστές αντιδρούν θετικά στην εκπαίδευση και αυξάνουν την προσοχή τους στην ποιότητα της μετάφρασης. Οι μεταφραστές φαίνεται να προσαρμόζουν τον τεχνικό φόρτο τους μετά την εκπαίδευση, με κάποιους να αναθεωρούν περισσότερα τμήματα και άλλους λιγότερα. Αυτό μπορεί να οφείλεται στην απόκτηση νέων δεξιοτήτων και στρατηγικών κατά τη μετάφραση.
- Η αύξηση του αριθμού των μεταφραστών που αναθεωρούν τα τμήματα μπορεί να υποδεικνύει βελτίωση στην απόδοση τους μετά την εκπαίδευση. Αυτό μπορεί να συνδέεται με την αύξηση της εμπειρίας και της ευχέρειας στη χρήση του μεταφραστικού εργαλείου.
- Οι μεταφραστές φαίνεται να αντιδρούν διαφορετικά στα διάφορα επίπεδα δυσκολίας των τμημάτων, καθώς ορισμένα δεν αναθεωρούνται σχεδόν καθόλου. Αυτό υποδεικνύει τη σημασία της διαχείρισης της δυσκολίας και της ποιότητας των μεταφράσεων.
- Μετά την εκπαίδευση, οι μεταφραστές φαίνεται να έχουν εστιάσει περισσότερο στην αξιολόγηση και τη λήψη αποφάσεων κατά τη διάρκεια της MTPE, με αποτέλεσμα να χρειάζονται λιγότερο χρόνο για την αξιολόγηση των τμημάτων.
- Υπάρχει μια αντιστρόφως ανάλογη σχέση μεταξύ του χρόνου MTPE και του χρόνου αξιολόγησης μετά την εκπαίδευση. Ως εκ τούτου, οι μεταφραστές με

μικρότερο χρόνο MTPE φαίνεται να έχουν μεγαλύτερο χρόνο αξιολόγησης των τμημάτων και αντίστροφα.

- Ο μέσος όρος του χρόνου MTPE των τμημάτων ανά μεταφραστή διαφέρει, με ορισμένους μεταφραστές να αντιμετωπίζουν πιο δύσκολα τμήματα από άλλους.
- Ο τεχνικός φόρτος φαίνεται να σχετίζεται με τον χρόνο MTPE, με μερικούς μεταφραστές να έχουν υψηλότερο τεχνικό φόρτο και να αντιμετωπίζουν περισσότερες αλλαγές στο κείμενο.
- Τα τμήματα με υψηλό βαθμό δυσκολίας απαιτούν περισσότερο χρόνο MTPE, ενισχύοντας τη σχέση μεταξύ των δύο παραμέτρων.
- Η σύνδεση μεταξύ της παραμέτρου αναγκαιότητας και χρόνου δεν μπορεί να γίνει λόγω πιθανής παρανόησης της κλίμακας αξιολόγησης από τους μεταφραστές.
- Τα τμήματα με χαμηλή πιστότητα χρειάζονται περισσότερο χρόνο επεξεργασίας, υποδεικνύοντας ότι η πιστότητα επηρεάζει τον χρόνο εργασίας.

Συμπερασματικά, η ποιοτική ανάλυση των δεδομένων μετά την εκπαίδευση αποκαλύπτει σημαντικές συνδέσεις μεταξύ του χρόνου MTPE, της δυσκολίας των τμημάτων και της ποιότητας της μηχανικής μετάφρασης. Αν και δεν υπήρχε άμεση άσκηση μετά την εκπαίδευση για τη διερεύνηση του μεταφραστικού διλήμματος, η ανάλυση των δεδομένων από το ερωτηματολόγιο και την ποιοτική ανάλυση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου παρέχει σημαντικές πληροφορίες.

Αποδεικνύεται ότι ο χρόνος MTPE αυξάνεται ανάλογα με τη δυσκολία και τον τύπο των λαθών που παράγονται στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο. Επιπροσθέτως, παρατηρείται ότι το μήκος της πρότασης επηρεάζει επίσης τον χρόνο MTPE, με μεγαλύτερες προτάσεις να απαιτούν περισσότερο χρόνο για επεξεργασία. Τέλος, οι ευκολότερες προτάσεις, έχουν συνήθως μικρότερο χρόνο MTPE και λιγότερα λάθη.

Τα παραπάνω στοιχεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη ενός μοντέλου υπολογισμού της αμοιβής των μεταφραστών με βάση τον γνωσιακό φόρτο τους και άλλες παραμέτρους όπως το μήκος του κειμένου και η δυσκολία του.

6.2.4 Αποτελέσματα ερωτηματολογίου μετά την εκπαίδευση

Στο ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση δόθηκαν 27 ερωτήσεις με τις εξής ενότητες:

1. Έντυπο συγκατάθεσης και προσωπικά δεδομένα (3 ερωτήσεις)
2. Οργάνωση πειράματος (2 ερωτήσεις)
3. Πριν από την εκπαίδευση (4 ερωτήσεις)

4. Μετά την εκπαίδευση (6 ερωτήσεις)
5. Προφίλ και δεξιότητες (5 ερωτήσεις)
6. Αξιολόγηση εκπαίδευσης (7 ερωτήσεις)

Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου πριν από την εκπαίδευση αναλύονται ανά ενότητα.

6.2.4.1 Έντυπο συγκατάθεσης και προσωπικά δεδομένα

Σε αυτό το ερωτηματολόγιο, με τις ερωτήσεις Ε1 έως και Ε3, όπως και στο προηγούμενο ερωτηματολόγιο, δόθηκε όπως φαίνεται στον Πίνακα 35 και στον Πίνακα 37 τα στοιχεία επικοινωνίας και η συγκατάθεση των συμμετεχουσών για συμμετοχή στην έρευνα και για την παροχή δεδομένων για περαιτέρω επεξεργασία αποκλειστικά για τους σκοπούς της έρευνας, ενώ στον Πίνακα 36, φαίνεται ότι το 90% των συμμετεχουσών ζήτησαν να τους σταλούν τα αποτελέσματα της έρευνας.

Ε1: Συμφωνείτε να συμμετάσχετε στην έρευνα και να παράσχετε δεδομένα για περαιτέρω επεξεργασία αποκλειστικά για τους σκοπούς της έρευνας;

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Ναι	100%	10
Όχι	0%	0

Πίνακας 68: Ενημερωμένη συγκατάθεση

Ε2: Ενδιαφέρεστε να λάβετε τα γενικά αποτελέσματα αυτής της έρευνας με e-mail;

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Ναι	90%	9
Όχι	10%	1

Πίνακας 69: Κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας

Ε3: Συμπληρώστε τα στοιχεία επικοινωνίας σας.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων	Καταμέτρηση απαντήσεων
Ναι	100%	10
Όχι	0%	0

Πίνακας 70 Προσωπικά στοιχεία

6.2.4.2 Οργάνωση πειράματος

Σε αυτήν την ενότητα ερωτήσεων για την οργάνωση του πειράματος, ζητήθηκε η αξιολόγηση των συμμετεχουσών, έτσι ώστε να διερευνηθεί το κατά πόσο αυτή επηρέασε τα αποτελέσματα του πειράματος, καθώς η σπουδαιότητά τους για τη διαδικασία της μετάφρασης επισημαίνεται από την O' Brien (2006). Στον Πίνακα 38 φαίνεται ότι το 80% των συμμετεχουσών βρήκαν τις οδηγίες σαφείς και κατανοητές, ενώ 20% θεώρησαν ότι ήταν αρκετά σαφείς αλλά θα μπορούσαν να είναι πιο συγκεκριμένες. Να σημειωθεί ότι με την ερώτηση Ε4 καλύπτεται η ποιότητα των οδηγιών που δόθηκαν. Αυτές συμπληρώθηκαν με διευκρινίσεις μέσω e-mail, πλατφόρμας επικοινωνίας, τηλεφώνου και με τη συνοδευτική διαδικτυακή συνεδρία που ακολούθησε την αποστολή των οδηγιών ώστε να είναι όλα τα σημεία σαφή. Παρόμοια ήταν η αξιολόγηση της οργάνωσης του πειράματος, με το 70% να αξιολογούν επαρκή την οργάνωση του πειράματος, όπως φαίνεται στον Πίνακα 39, και 30% να αξιολογούν το πείραμα ως αρκετά οργανωμένο και προετοιμασμένο με κάποιες οδηγίες και διαδικασίες προς τις συμμετέχουσες να έχουν περιθώριο βελτίωσης.

Ε4: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα την ποιότητα των οδηγιών που δόθηκαν πριν από το πείραμα;

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Οι οδηγίες ήταν πολύ σαφείς και κατανοητές.	80%	8
Οι οδηγίες ήταν αρκετά σαφείς αλλά θα μπορούσαν να είναι πιο συγκεκριμένες.	20%	2
Οι οδηγίες ήταν ασαφείς και δυσνόητες.	0%	0
Δεν έλαβα οδηγίες πριν από το πείραμα.	0%	0

Πίνακας 71: Ποιότητα οδηγιών πειράματος

Ε5: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα τη γνώμη σας για την οργάνωση και την προετοιμασία της φάσης του πειράματος;

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Το πείραμα ήταν επαρκώς οργανωμένο και προετοιμασμένο,	70%	7

με σαφείς οδηγίες και διαδικασίες προς τους συμμετέχοντες.		
Το πείραμα ήταν αρκετά οργανωμένο και προετοιμασμένο, με κάποιες οδηγίες και διαδικασίες προς τους συμμετέχοντες, με δυνατότητα βελτίωσης.	30%	3
Το πείραμα ήταν ανεπαρκώς οργανωμένο και προετοιμασμένο, με ασαφείς οδηγίες και διαδικασίες προς τους συμμετέχοντες	0%	0
Δεν είμαι βέβαιος(-η) για την οργάνωση και προετοιμασία της φάσης του πειράματος.	0%	0

Πίνακας 72: Οργάνωση και προετοιμασία της φάσης του πειράματος

6.2.4.3 Πριν από την εκπαίδευση

Ακολουθεί η ενότητα ερωτήσεων πριν από την εκπαίδευση, η οποία ξεκινάει με την ερώτηση Ε6, η οποία έρχεται να διερευνήσει τις προκλήσεις στα διάφορα γλωσσικά επίπεδα του κειμένου αφετηρίας που ενδέχεται να επηρεάζουν την ποιότητα του μεταφρασμένου κειμένου. Σύμφωνα με τη Risku et al. (2021), ένα υποτιμημένο μέρος της επίλυσης προβλημάτων είναι η αναγνώριση προβλημάτων που περιέχονται στο κείμενο αφετηρίας. Σε αυτό το σημείο, εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο οι συμμετέχουσες αναλύουν το κείμενο αφετηρίας ως προς τις δυσκολίες του πριν τη μετάφραση δημιουργώντας έναν νοητό στρατηγικό χάρτη δυσκολιών ώστε προορατικά να τις αντιμετωπίσουν στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο. Σε αυτήν την ερώτηση πολλαπλής επιλογής, όπως φαίνεται στον Πίνακα 40, υπερέχει η συντακτική περιπλοκότητα του πρωτοτύπου (70%), ενώ ακολουθούν στο ίδιο επίπεδο τα γραμματικά λάθη, οι ιδιωματικές εκφράσεις, οι αμφίσημες προτάσεις, η τεχνική αργκό, τα ορθογραφικά λάθη και τα λάθη στίξης (50%), με τελευταίες τις πολιτιστικές αναφορές (40%). Σημειώνεται ότι το 20% των συμμετεχουσών απάντησαν ότι όλες οι προαναφερθείσες κατηγορίες εντοπίστηκαν στο κείμενο αφετηρίας που ενδέχεται να επηρεάζουν την ποιότητα του μεταφρασμένου κειμένου.

Ε6: Ποιες από τις παρακάτω προκλήσεις εντοπίσατε στα διάφορα γλωσσικά επίπεδα του κειμένου αφετηρίας που ενδέχεται να επηρεάζουν την ποιότητα του μεταφρασμένου κειμένου; Ερώτηση πολλαπλής επιλογής.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Συντακτική περιπλοκότητα	70%	7
Γραμματικά λάθη	50%	5
Ιδιωματικές εκφράσεις	50%	5
Αμφίσημες προτάσεις	50%	5
Τεχνική αργκό	50%	5
Ορθογραφικά λάθη	50%	5
Λάθη στίξης	50%	5
Πολιτιστικές αναφορές	40%	4
Όλα τα παραπάνω	20%	2
Κανένα από τα παραπάνω	0%	0

Πίνακας 73: Προκλήσεις σε κείμενο αφετηρίας πριν από την εκπαίδευση

Ε7: Ποιοι από τους παρακάτω τύπους λαθών, στα διάφορα γλωσσικά επίπεδα, πιστεύετε ότι είναι οι πιο σημαντικοί κατά προτεραιότητα ιεράρχησης στην ΜΤΡΕ; Κατατάξτε από το 1 έως το 15, από το λιγότερο προς το περισσότερο σημαντικό.

Στην ερώτηση Ε7, ζητήθηκε από τις συμμετέχουσες να ιεραρχήσουν τους τύπους λαθών του Πίνακα 41 από το λιγότερο προς το περισσότερο σημαντικό για την ΜΤΡΕ. Στον Πίνακα 41 εμφανίζονται οι κατηγορίες λαθών με βάση το υψηλότερο ποσοστό που τις επέλεξε. Οι απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση δείχνουν κατά πόσο οι μεταφραστές γνωρίζουν τη σπουδαιότητα των λαθών σε αυτές τις κατηγορίες.

Επιλογές απαντήσεων	Υψηλότερη Κατάταξη	Ποσοστό	Καταμέτρηση απαντήσεων
Λάθη επιπέδου χρήσης σε επίπεδο πρότασης	9	80%	8
Λάθη ορολογίας σε επίπεδο λέξεων	12	60%	6
Λεξιλογικά λάθη σε επίπεδο λέξεων	14	40%	4
Ορθογραφικά λάθη σε επίπεδο λέξεων	13	40%	4
Λάθη σύναψης λέξεων σε επίπεδο λέξεων	12	40%	4
Λάθη αμφισημίας σε επίπεδο πρότασης	10	40%	4
Λάθη γραμματικότητας σε επίπεδο λόγου	10	40%	4
Υφολογικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	8	40%	4
Σημασιολογικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	5	40%	4
Συντακτικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	14	30%	3
Λάθη κεφαλαιοποίησης σε επίπεδο λέξεων	14	30%	3
Λάθη ιδιωματισμών σε επίπεδο λέξεων	14	30%	3
Γραμματικά λάθη σε επίπεδο λέξεων	13	30%	3
Λάθη στίξης σε επίπεδο πρότασης	13	20%	2
Πολιτισμικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	9	20%	2

Πίνακας 74: Ιεράρχηση λαθών κατά σπουδαιότητα (υψηλότερη κατάταξη από υψηλότερο ποσοστό) πριν από την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 42, έχουμε την ιεράρχηση των ίδιων λαθών κατά σπουδαιότητα. Ωστόσο, είναι σημαντικό το ότι όλα τα λάθη τοποθετούνται πάνω από τη θέση 5 που είναι η μέση της κλίμακας, το οποίο αφήνει να εννοηθεί η σοβαρότητα όλων των λαθών από τη θέση 8 έως τη 12 για την MTPE, με τα λάθη σε επίπεδο χρήσης, τα υφολογικά λάθη να έρχονται στη θέση 7 και τα λάθη κεφαλαιοποίησης να έρχονται στη θέση 5. Καθώς αυτό το ερωτηματολόγιο

απαντήθηκε μετά την εκπαίδευση, φαίνεται από την κατηγοριοποίηση των λαθών ότι οι συμμετέχουσες ήταν σε θέση να κατηγοριοποιήσουν τη σπουδαιότητα των λαθών.

Επιλογές απαντήσεων	**Υψηλότερη Κατάταξη (Μ.Ο.)**	**Ποσοστό**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Γραμματικά λάθη σε επίπεδο λέξεων	12	100%	10
Συντακτικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	12	100%	10
Λάθη ορολογίας σε επίπεδο λέξεων	12	100%	10
Λεξιλογικά λάθη σε επίπεδο λέξεων	11	100%	10
Λάθη ιδιωματισμών σε επίπεδο λέξεων	10	100%	10
Σημασιολογικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	9	100%	10
Λάθη γραμματικότητας σε επίπεδο λόγου	9	100%	10
Λάθη στίξης σε επίπεδο πρότασης	8	100%	10
Ορθογραφικά λάθη σε επίπεδο λέξεων	8	100%	10
Λάθη σύναψης λέξεων σε επίπεδο λέξεων	8	100%	10
Πολιτισμικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	8	100%	10
Λάθη αμφισημίας σε επίπεδο πρότασης	8	100%	10
Υφολογικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	7	100%	10
Λάθη επιπέδου χρήσης σε επίπεδο πρότασης	7	100%	10
Λάθη κεφαλαιοποίησης σε επίπεδο λέξεων	5	100%	10

Πίνακας 75: Ιεράρχηση λαθών κατά σπουδαιότητα (Υψηλότερη κατάταξη - Μέσος Όρος) πριν από την εκπαίδευση

E8: Κατατάξτε τα παρακάτω στοιχεία ως προς τη δυσκολία χειρισμού τους κατά την ΜΤΡΕ, από το ευκολότερο προς το δυσκολότερο (1 έως 10).

Με αυτήν την ερώτηση, οι συμμετέχουσες κλήθηκαν να κατατάξουν τα στοιχεία, όπως φαίνονται στον Πίνακα 43 ως προς τη δυσκολία χειρισμού τους κατά το στάδιο πριν από την εκπαίδευση. Εδώ φαίνεται ότι η απόφαση για την κατάλληλη ορολογία, ο εντοπισμός και η επίλυση αμφισημιών, καθώς και η απόφαση για τις απαραίτητες αλλαγές είναι οι ενέργειες με τη μεγαλύτερη δυσκολία, στα επίπεδα της πιστότητας και της στρατηγικής. Αυτές οι απαντήσεις θα συσχετιστούν με τη δυσκολία χειρισμού που εμφανίζεται στις μεταφραστικές δοκιμασίες πριν και μετά την εκπαίδευση.

Επιλογές απαντήσεων	**Υψηλότερη Κατάταξη (Μ.Ο.)**	**Ποσοστό**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Απόφαση για την κατάλληλη ορολογία	9	100%	10
Εντοπισμός και επίλυση αμφισημιών	8	100%	10
Απόφαση για τις απαραίτητες αλλαγές	8	100%	10
Προσαρμογή της μετάφρασης στο κοινό αφίξεως	6	100%	10
Αναθεώρηση της μετάφρασης για ευθυγράμμιση με το κείμενο αφετηρίας	6	100%	10
Έλεγχος πολιτισμικής καταλληλότητας	6	100%	10
Διασφάλιση της συνεκτικότητας του κειμένου	6	100%	10
Έλεγχος γραμματικής και σύνταξης	5	100%	10
Αναδιατύπωση προτάσεων για σαφήνεια	5	100%	10
Διασφάλιση συνέπειας σε όλο το έγγραφο	5	100%	10

Πίνακας 76: Ιεράρχηση ως προς τη δυσκολία χειρισμού κατά την ΜΤΡΕ πριν από την εκπαίδευση

E9: Ποιο από τα παρακάτω, λάθη ή συνθήκες είναι πιο πιθανό να ενεργοποιήσουν την απόφασή σας για ΜΤΡΕ ενός τμήματος μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου; Επιλέξτε όσα θέλετε.

Στη συνέχεια, η ερώτηση Ε9, διερευνά τα λάθη που είναι πιο πιθανό να ενεργοποιήσουν την απόφαση των μεταφραστών για ΜΤΡΕ. Οι συμμετέχουσες είχαν το δικαίωμα επιλογής περισσότερων από μία απαντήσεων. Σύμφωνα με τον Πίνακα 44, το 100% θεωρούν ότι είναι λάθος στην ορολογία ή η διατύπωση και το 80% λάθος στην ορθογραφία ή τη γραμματική, στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν τη σπουδαιότητα της πιστότητας και της γραμματικότητας στην ΜΤΡΕ.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Λάθος στην ορολογία ή τη διατύπωση	100%	10
Λάθος στην ορθογραφία ή τη γραμματική	80%	8
Ακατάλληλος τόνος ή ύφος	60%	6
Αμφισημία ή έλλειψη σαφήνειας στο κείμενο αφετηρίας	50%	5
Σωστή και γραμματικώς ορθή δομή πρότασης και σωστό νόημα	30%	3

Πίνακας 77: Λάθη ή συνθήκες για λήψη αποφάσεων πριν από την εκπαίδευση

6.2.4.4 Μετά την εκπαίδευση

E10: Ποιες από τις παρακάτω προκλήσεις εντοπίσατε σε διάφορα γλωσσικά επίπεδα στο κείμενο αφετηρίας που ενδέχεται να επηρεάζουν την ποιότητα του κειμένου αφίξεως; Επιλέξτε όσα θέλετε.

Η ερώτηση Ε10, διερευνά τις προκλήσεις που εντόπισαν οι συμμετέχουσες σε διάφορα γλωσσικά επίπεδα στο κείμενο αφετηρίας που ενδέχεται να επηρεάζουν την ποιότητα κειμένου αφίξεως μετά την εκπαίδευση. Οι συμμετέχουσες είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν περισσότερες από μία απαντήσεις. Το 50% δήλωσαν ότι οι προκλήσεις προέκυψαν σε όλες τις κατηγορίες.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Γραμματικά λάθη	40%	4
Τεχνική αργκό	40%	4
Συντακτική περιπλοκότητα	40%	4
Αμφίσημες προτάσεις	30%	3
Πολιτιστικές αναφορές	20%	2
Λάθη στίξης	20%	2
Ιδιωματικές εκφράσεις	10%	1
Όλα τα παραπάνω	50%	5
Ορθογραφικά λάθη	10%	1
Κανένα από τα παραπάνω	0%	0

Πίνακας 78: Προκλήσεις σε κείμενο αφετηρίας μετά την εκπαίδευση

E11: Ποιοι από τους παρακάτω τύπους λαθών, στα διάφορα γλωσσικά επίπεδα, πιστεύετε ότι είναι οι πιο σημαντικοί κατά προτεραιότητα ιεράρχησης στην MTPE; Κατατάξτε από το 1 έως το 15, από το λιγότερο προς το περισσότερο σημαντικό.

Από τις συμμετέχουσες ζητήθηκε να ιεραρχήσουν τους τύπους λαθών που φαίνονται στον Πίνακα 46 μετά την εκπαίδευση. Εδώ φαίνεται ότι η κατάταξη ξεκινάει από τη θέση 8 και καταλήγει στη θέση 13. Εντός αυτού του εύρους, στην υψηλότερη κατάταξη είναι τα γραμματικά, συντακτικά και ορολογικά λάθη.

Επιλογές απαντήσεων	Υψηλότερη Κατάταξη (Μ.Ο.)	Ποσοστό	Καταμέτρηση απαντήσεων
Λάθη ορολογίας σε επίπεδο λέξεων	13	100%	10
Συντακτικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	12	100%	10
Γραμματικά λάθη σε επίπεδο λέξεων	11	100%	10
Λεξιλογικά λάθη σε επίπεδο λέξεων	10	100%	10
Ορθογραφικά λάθη σε επίπεδο λέξεων	10	100%	10
Σημασιολογικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	10	100%	10
Λάθη ιδιωματισμών σε επίπεδο λέξεων	10	100%	10
Λάθη στίξης σε επίπεδο πρότασης	9	100%	10
Λάθη σύναψης λέξεων σε επίπεδο λέξεων	9	100%	10
Λάθη επιπέδου χρήσης σε επίπεδο πρότασης	9	100%	10
Πολιτισμικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	9	100%	10
Λάθη αμφισημίας σε επίπεδο πρότασης	9	100%	10
Λάθη γραμματικότητας σε επίπεδο λόγου	9	100%	10
Υφολογικά λάθη σε επίπεδο πρότασης	8	100%	10
Λάθη κεφαλαιοποίησης σε επίπεδο λέξεων	8	100%	10

Πίνακας 79: Ιεράρχηση λαθών κατά σπουδαιότητα (Υψηλότερη κατάταξη - Μέσος Όρος) μετά την εκπαίδευση

E12: Ποιες από τις παρακάτω ενέργειες πιστεύετε ότι είναι οι πιο σημαντικές κατά προτεραιότητα ιεράρχησης, στη διαδικασία ΜΤΡΕ, από το λιγότερο προς το περισσότερο σημαντικό (1 έως 10);

Η ερώτηση Ε12 διερευνά τις σημαντικότερες ενέργειες κατά την ΜΤΡΕ. Η πιο σημαντική απόφαση σχετίζεται με την κριτική ικανότητα, τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση

προβλημάτων στη θέση 9, είναι η απόφαση για τις απαραίτητες αλλαγές. Η σπουδαιότητα αυτής της απόφασης είναι εξαιρετικά σημαντική καθώς αποκαλύπτει τη σπουδαιότητα της κριτικής και στρατηγικής ικανότητας των συμμετεχουσών.

Επιλογές απαντήσεων	**Υψηλότερη Κατάταξη (Μ.Ο.)**	**Ποσοστό**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Απόφαση για τις απαραίτητες αλλαγές	9	100%	10
Απόφαση για την κατάλληλη ορολογία	8	100%	10
Έλεγχος γραμματικής και σύνταξης	8	100%	10
Διασφάλιση συνέπειας σε όλο το έγγραφο	8	100%	10
Εντοπισμός και επίλυση αμφισημιών	7	100%	10
Διασφάλιση της συνεκτικότητας του κειμένου	7	100%	10
Προσαρμογή της μετάφρασης στο κοινό αφίξεως	6	100%	10
Αναθεώρηση της μετάφρασης για ευθυγράμμιση με το κείμενο αφετηρίας	6	100%	10
Έλεγχος πολιτισμικής καταλληλότητας	6	100%	10
Αναδιατύπωση προτάσεων για σαφήνεια	4	100%	10

Πίνακας 80: Ιεράρχηση ως προς τη σπουδαιότητα διόρθωσης κατά την MTPE μετά την εκπαίδευση

E13: Ποια από τις παρακάτω επιλογές εκφράζει καλύτερα την αντίληψη του χρόνου που χρειάστηκε για την MTPE σε σχέση με τη μετάφραση;

Δεν ζητήθηκε από τους μεταφραστές κανένας περιορισμός ως προς την εκτέλεση της MTPE πριν και μετά την εκπαίδευση. Με αυτήν την ερώτηση, θέλουμε να διερευνηθεί η

αίσθησή τους κατά τη διάρκεια της MTPE. Σύμφωνα με τον Πίνακα 48, το 60% δήλωσαν ότι η MTPE χρειάζεται σημαντικά λιγότερο χρόνο σε σχέση με τη μετάφραση, 20% δήλωσαν ότι η MTPE χρειάζεται λίγο λιγότερο χρόνο σε σχέση με τη μετάφραση και 20% δήλωσαν ότι η MTPE και η μετάφραση χρειάζονται τον ίδιο χρόνο. Τα αποτελέσματα θα συσχετιστούν με τον τεχνικό και χρονικό φόρτο μετά την εκπαίδευση και τα προφίλ των μεταφραστών.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Η MTPE χρειάζεται σημαντικά λιγότερο χρόνο σε σχέση με τη μετάφραση	60%	6
Η MTPE χρειάζεται λίγο λιγότερο χρόνο σε σχέση με τη μετάφραση	20%	2
Η MTPE και η μετάφραση χρειάζονται σχεδόν τον ίδιο χρόνο	20%	2
Η MTPE χρειάζεται λίγο περισσότερο χρόνο σε σχέση με τη μετάφραση	0%	0
Η MTPE χρειάζεται σημαντικά περισσότερο χρόνο σε σχέση με τη μετάφραση	0%	0

Πίνακας 81: Αντίληψη χρόνου MTPE vs. μετάφρασης

E14: Ποιο από τα παρακάτω, λάθη ή συνθήκες είναι πιο πιθανό να ενεργοποιήσουν την απόφασή σας για MTPE ενός τμήματος μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου; Επιλέξτε όσα θέλετε.

Με την ερώτηση 14 διερευνάται το λάθος ή η συνθήκη που ενεργοποιεί την απόφαση των συμμετεχουσών για MTPE με δυνατότητα επιλογής περισσότερων του ενός, μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσής τους. Όλες οι συμμετέχουσες (100%) συμφωνούν ότι όταν υπάρχει λάθος ορολογίας, αυτό αυτόματα αποτελεί ένα πρόβλημα που τους οδηγεί στην απόφαση ενέργειας διόρθωσης. Σε δεύτερο επίπεδο (70%), η απόφαση διόρθωσης ενεργοποιείται όταν υπάρχει λάθος στην ορθογραφία ή στη γραμματική. Ακολουθούν ο ακατάλληλος τόνος ή ύφος και η σωστή και γραμματικώς ορθή δομή πρότασης με σωστό νόημα με 50% και η αμφισημία ή έλλειψη σαφήνειας στο κείμενο αφετηρίας με 40%. Αυτές οι απαντήσεις ερμηνεύονται αντίστροφα ως προς τη δυσκολία απόφασης όταν υφίσταται μία από τις παρακάτω συνθήκες στο κείμενο: η απόφαση για τη διόρθωση ορολογίας, ορθογραφίας ή γραμματικής είναι μια εύκολη απόφαση που δεν αυξάνει τον γνωσιακό φόρτο, ενώ η απόφαση διόρθωσης για το ύφος, τη σαφήνεια ή μια δομή πρότασης που είναι σωστή αυξάνει τη δυσκολία της απόφασης και τον γνωσιακό φόρτο καθώς οι μεταφραστές έχουν μεγαλύτερο

δίλημμα για την ανάγκη ΜΤΡΕ ή όχι, ώστε να μην πατήσουν τη γραμμή της υπερεπεξεργασίας ή υποεπεξεργασίας του κειμένου. Με άλλα λόγια, τα όρια διόρθωσης υπό αυτές τις συνθήκες είναι ασαφή και συγκεχυμένα. Αυτό αποδεικνύεται και από την έρευνα της Koponen et al. (2017), όπου τα αποτελέσματα δείχνουν ότι αν και οι περισσότερες διορθώσεις που πραγματοποιήθηκαν στην εργασία του πειράματός τους ήταν σωστές, σε ένα σημαντικό ποσοστό τους ήταν περιττές, προτιμησιακές και υφολογικές[86].

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Λάθος στην ορολογία ή τη διατύπωση	100%	10
Λάθος στην ορθογραφία ή τη γραμματική	70%	7
Ακατάλληλος τόνος ή ύφος	50%	5
Αμφισημία ή έλλειψη σαφήνειας στο κείμενο αφετηρίας	40%	4
Σωστή και γραμματικώς ορθή δομή πρότασης και σωστό νόημα	50%	5

Πίνακας 82: Λάθη ή συνθήκες για λήψη αποφάσεων μετά την εκπαίδευση

E15: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα τη στάση σας προς την ΜΤΡΕ μετά την εκπαίδευση; Επιλέξτε ένα.

Όπως φάνηκε και στα αποτελέσματα της προέρευνας, η στάση προς την ΜΤΡΕ είναι στενά συνδεδεμένη με την απόδοση των μεταφραστών ως προς την ποιότητα και τον τεχνικό και χρονικό φόρτο. Για αυτόν τον λόγο, τίθεται αυτό το ερώτημα στην παρούσα έρευνα μετά την εκπαίδευση, ώστε να διερευνηθεί κατά πόσο η εκπαίδευση είχε αντίκτυπο στη στάση των συμμετεχουσών προς την ΜΤΡΕ. Στον Πίνακα 50, φαίνεται ότι το 20% των συμμετεχουσών έχουν πολύ θετική στάση, το 70% θετική και το 10% ουδέτερη. Αυτά τα αποτελέσματα θα συγκριθούν και θα αναλυθούν με αυτά πριν από την εκπαίδευση σε επόμενη ενότητα.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό απαντήσεων**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Πολύ θετική: νιώθω σιγουριά και άνετα με την ΜΤΡΕ	20%	2
Θετική: νιώθω αρκετά άνετα με την ΜΤΡΕ, αλλά ακόμη έχω κάποιες αμφιβολίες.	70%	7

[86] Βλ. σελ. 179.

Ουδέτερη: έχω ουδέτερη στάση προς την ΜΤΡΕ, ούτε θετική ούτε αρνητική.	10%	1
Επιφυλακτική: Νιώθω κάπως άβολα με την ΜΤΡΕ και μπορεί να χρειαστώ περισσότερη εκπαίδευση.	0%	0
Αρνητική: νιώθω πολύ άβολα με την ΜΤΡΕ και δεν πιστεύω ότι μπορώ να την κάνω αποτελεσματικά.	0%	0

Πίνακας 83: Στάση προς την ΜΤΡΕ μετά την εκπαίδευση

6.2.4.5 Προφίλ και δεξιότητες

Στην ενότητα ερωτήσεων «Προφίλ και δεξιότητες» έχουμε πέντε ερωτήσεις που εξετάζουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρησιμοποιήθηκαν περισσότερο κατά την ΜΤΡΕ, τις δεξιότητες που βελτίωσαν περισσότερο, τη συμβατότητα των δεξιοτήτων τους με την ΜΤΡΕ ως διεργασία, καθώς και τη ρουτίνα ΜΤΡΕ που χρησιμοποιούν οι συμμετέχουσες.

Ε16: Ποια από τις παρακάτω γνώσεις/ειδίκευση χρησιμοποιήσατε περισσότερο κατά την ΜΤΡΕ, κατά σειρά χρήσης από τη μικρότερη προς τη μεγαλύτερη (από το 1 έως το 7);

Αυτή η ερώτηση διερευνά τις γνώσεις που θεωρούν οι συμμετέχουσες ότι χρησιμοποίησαν περισσότερο κατά την ΜΤΡΕ και ζητά από τις συμμετέχουσες την ιεράρχησή τους ως προς τη χρήση τους. Από τις απαντήσεις, φαίνεται ότι οι συμμετέχουσες χρησιμοποίησαν περισσότερο τις γνώσεις της γλώσσας αφετηρίας και της γλώσσας αφίξεως (θέση 6) και τις γνώσεις ορολογίας και τις γραμματικές γνώσεις (θέση 5) και σε μικρότερο βαθμό τις λεξιλογικές γνώσεις, τις πολιτιστικές γνώσεις και τις γνώσεις τομέα (θέση 4). Παρατηρείται ότι σε μία κλίμακα από το 1 έως το 7, αυτό το είδος γνώσεων κινείται πάνω από τη μέση της κλίμακας. Τα αποτελέσματα αυτής της ερώτησης συμπληρώνουν τα αποτελέσματα της επόμενης ερώτησης ως προς τις δεξιότητες και δημιουργούν έναν χάρτη για το προφίλ του μεταφραστή που ασχολείται με την ΜΤΡΕ και για τις γνώσεις που επιδέχονται βελτίωσης. Από αυτές τις απαντήσεις συμπεραίνεται ότι η ΜΤΡΕ απαιτεί τις ίδιες γνώσεις με τη μετάφραση. Στην παρούσα έρευνα χρησιμοποιείται ένα ειδικό, νομικό κείμενο. Σε περίπτωση που το κείμενο της μεταφραστικής δοκιμασίας εμπίπτει σε έναν γενικό τομέα ή είναι μάρκετινγκ ή δημιουργικό,

αυτή η κατάταξη ενδέχεται να διαφοροποιείται, με το είδος των γνώσεων να παραμένει το ίδιο.

Επιλογές απαντήσεων	Υψηλότερη Κατάταξη (Μ.Ο.)	Ποσοστό	Καταμέτρηση απαντήσεων
Γνώσεις της γλώσσας αφετηρίας	6	100%	10
Γνώσεις της γλώσσας αφίξεως	6	100%	10
Γνώσεις ορολογίας	5	100%	10
Γραμματικές γνώσεις	5	100%	10
Λεξιλογικές γνώσεις	4	100%	10
Πολιτιστικές γνώσεις	4	100%	10
Γνώσεις τομέα	4	100%	10

Πίνακας 84: Υψηλότερη κατάταξη χρήσης γνώσεων - Μέρος όρος

Ε17: Ποια από τις παρακάτω δεξιότητες χρησιμοποιήσατε περισσότερο κατά την ΜΤΡΕ, κατά σειρά χρήσης από τη μικρότερη προς τη μεγαλύτερη (από το 1 έως το 5);

Συμπληρωματικά, η ερώτηση 17 έρχεται συμπληρωματικά των γνώσεων να διερευνήσει τις δεξιότητες που χρησιμοποίησαν οι συμμετέχουσες περισσότερο κατά την ΜΤΡΕ. Στον Πίνακα 52, οι δεξιότητες της έρευνας, της λήψης αποφάσεων και της επίλυσης προβλημάτων καταλαμβάνουν την υψηλότερη θέση 4 σε κλίμακα από το 1 έως το 5 και ακολουθούν η προσοχή στη λεπτομέρεια και η γλωσσική ανάλυση στη θέση 3. Αυτές οι δεξιότητες αποτελούν τον γνώμονα για την ανάγκη εκπαίδευσης σε αυτές τις δεξιότητες ώστε οι μεταφραστές που ασχολούνται με την ΜΤΡΕ να είναι συνειδητοποιημένοι ως προς τις απαιτήσεις αυτής της διεργασίας. Η εκπαίδευση σε αυτές τις δεξιότητες δεν συνεπάγεται απαραίτητα την καλύτερη απόδοση των μεταφραστών. Αυτή θα συνεκτιμηθεί με τα αποτελέσματα των μεταφραστικών δοκιμασιών και εξαρτάται από άλλες παραμέτρους που θα συζητηθούν σε επόμενες ενότητες.

Επιλογές απαντήσεων	Υψηλότερη Κατάταξη (Μ.Ο.)	Ποσοστό	Καταμέτρηση απαντήσεων
Έρευνα	4	100%	10
Λήψη αποφάσεων	4	100%	10
Επίλυση προβλημάτων	4	100%	10
Προσοχή στη λεπτομέρεια	3	100%	10
Γλωσσική ανάλυση	3	100%	10

Πίνακας 85: Υψηλότερη κατάταξη χρήσης δεξιοτήτων - Μέρος όρος

E18: Ποια από τις παρακάτω δεξιότητες πιστεύετε ότι βελτιώσατε περισσότερο μετά την εκπαίδευση, κατά σειρά από τη λιγότερο προς την περισσότερο (από το 1 έως το 5);

Οι συμμετέχουσες ερωτήθηκαν επίσης για την αυτοαντίληψή τους ως προς τη βελτίωση των δεξιοτήτων τους μετά την εκπαίδευση στις προαναφερθείσες δεξιότητες της Ε17. Στον Πίνακα 53 φαίνεται ότι η δεξιότητα που βελτιώθηκε περισσότερο ήταν η λήψη αποφάσεων (θέση 5) με την επίλυση προβλημάτων να ακολουθεί (θέση 4). Η έρευνα, η προσοχή στη λεπτομέρεια και η γλωσσική ανάλυση κατέλαβαν χαμηλότερη θέση (θέση 3). Οι απαντήσεις συνάδουν απόλυτα με τον σχεδιασμό και το υλικό της εκπαίδευσης που καλύφθηκε και παραδόθηκε. Είναι επίσης ενδιαφέρον το ότι η εκπαίδευση ανταποκρίθηκε στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων που χρησιμοποίησαν περισσότερο οι συμμετέχουσες κατά την ΜΤΡΕ, κατόπιν σύγκρισης του παρακάτω πίνακα με τα αποτελέσματα του Πίνακα 52.

Επιλογές απαντήσεων	**Υψηλότερη Κατάταξη (Μ.Ο.)**	**Ποσοστό**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Λήψη αποφάσεων	5	100%	10
Επίλυση προβλημάτων	4	100%	10
Έρευνα	3	100%	10
Προσοχή στη λεπτομέρεια	3	100%	10
Γλωσσική ανάλυση	3	100%	10

Πίνακας 86: Υψηλότερη κατάταξη βελτίωσης δεξιοτήτων - Μέρος όρος

E19: Ποια από τις παρακάτω επιλογές περιγράφει καλύτερα τη δική σας αντίληψη για τη συμβατότητα των δεξιοτήτων σας με τη διεργασία της ΜΤΡΕ, σε ποσοστό τοις εκατό;

Για το προφίλ των μεταφραστών, είναι σημαντικό μετά την εκπαίδευση και την εισαγωγή στις δεξιότητες και το προφίλ του μεταφραστή που επιτελεί την ΜΤΡΕ να εξεταστεί η αυτοαξιολόγηση των μεταφραστών ως προς τη συμβατότητα των δεξιοτήτων τους με τη διεργασία της ΜΤΡΕ. Στον Πίνακα 54 φαίνεται ότι 2 μεταφραστές συμβατότητα 81-100%, 5 μεταφραστές εκτιμούν συμβατότητα 61-80%, 1 μεταφραστής εκτιμά συμβατότητα 41-60% και 2 μεταφραστές εκτιμούν συμβατότητα 21-40%. Αυτός ο βαθμός συμβατότητας μετά την εκπαίδευση συσχετίζεται με τη στάση των μεταφραστών, με τα αποτελέσματα του Πίνακα 50. Όσο υψηλότερη είναι η συμβατότητα των δεξιοτήτων των μεταφραστών με την ΜΤΡΕ τόσο πιο θετική είναι η στάση τους προς αυτή. Αυτό το συμπέρασμα επαυξάνει τη σπουδαιότητα της εκπαίδευσης στη διαμόρφωση της στάσης των μεταφραστών προς την ΜΤΡΕ.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό	Καταμέτρηση απαντήσεων
0-20%	0%	0
21-40%	20%	2
41-60%	10%	1
61-80%	50%	5
81-100%	20%	2

Πίνακας 87: Αντίληψη συμβατότητας δεξιοτήτων με MTPE

E20: Ποια ρουτίνα MTPE χρησιμοποιήσατε;

Καθώς στο συγκεκριμένο πείραμα δεν χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της οφθαλμικής ιχνηλάτησης για τη συλλογή δεδομένων, η ρουτίνα MTPE που χρησιμοποίησαν οι μεταφραστές μπορεί να καταστεί γνωστή μόνο μέσα από τη δική τους μαρτυρία και σε πολύ περιορισμένο βαθμό από την καταγραφή της οθόνης τους κατά την MTPE. Στον Πίνακα 55 φαίνεται ότι οι μισές συμμετέχουσες διαβάζουν ταυτόχρονα το κείμενο αφίξεως και το κείμενο αφετηρίας, ενώ οι άλλοι μισοί διαβάζουν πρώτα το κείμενο αφίξεως και μετά το κείμενο αφετηρίας. Μόνο 20% διαβάζουν πρώτα το κείμενο αφετηρίας και στη συνέχεια το κείμενο αφίξεως και κανένας δεν επεξεργάζεται το κείμενο χωρίς να κάνει αναφορά στο κείμενο αφίξεως.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό	Καταμέτρηση απαντήσεων
Διαβάζω το κείμενο αφετηρίας, στη συνέχεια διαβάζω το κείμενο αφίξεως	20%	2
Διαβάζω το κείμενο αφίξεως, στη συνέχεια διαβάζω το κείμενο αφετηρίας	40%	4
Διαβάζω ταυτόχρονα το κείμενο αφίξεως και το κείμενο αφετηρίας	40%	4
Επεξεργάζομαι χωρίς να κάνω αναφορά στο κείμενο αφετηρίας	0%	0

Πίνακας 88: Ρουτίνα MTPE

6.2.4.6 Αξιολόγηση εκπαίδευσης

Προκειμένου να διαμορφωθεί η πρόταση για ένα εκπαιδευτικό μοντέλο, ζητήθηκε από τους μεταφραστές η αξιολόγηση της εκπαίδευσης που δόθηκε ως προς την χρησιμότητά της στην επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων, το επίπεδο μεταφραστών στο οποίο απευθύνεται, όπως ζητήθηκε και η στάση τους προς την εκπαίδευση, τη σημαντικότερη για αυτούς ενότητα, την εμπειρία τους και την ισορροπία θεωρίας και πράξης. Οι τομείς βελτίωσης της εκπαίδευσης ήταν επίσης μια σημαντική ερώτηση για την περαιτέρω εξέλιξη του εκπαιδευτικού μοντέλου.

E21: Ποιες από τις παρακάτω προκλήσεις επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων επιλύθηκαν με την εκπαίδευση στην MTPE;

Με αυτήν την ερώτηση, οι συμμετέχουσες καλούνται να δηλώσουν τις προκλήσεις επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων που επιλύθηκαν με την εκπαίδευση στην MTPE. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 56, το 90% των συμμετεχουσών δήλωσαν ότι η εκπαίδευση συνέβαλε στην επίλυση προκλήσεων σχετικών με την αξιολόγηση της καταλληλότητας του κειμένου μηχανικής μετάφρασης. Για το 80% η εκπαίδευση απάντησε σε προκλήσεις σχετικές με τη διόρθωση και επεξεργασία κειμένου μηχανικής μετάφρασης για τη βελτίωση της ποιότητάς του και τη διόρθωση, τον εντοπισμό και τη διόρθωση του ύφους και καταγραφή λαθών του κειμένου αφίξεως. Το 70% των συμμετεχουσών επέλεξαν τον εντοπισμό και τη διόρθωση γραμματικών λαθών στο κείμενο αφίξεως και την εύρεση κατάλληλης ορολογίας για συγκεκριμένους τομείς ως προκλήσεις τις οποίες επέλυσε η εκπαίδευση. Τέλος, το 60% δήλωσαν τον χειρισμό αμφισημιών στο κείμενο αφετηρίας και την προσαρμογή του κειμένου αφίξεως στο κοινό αφίξεως, το 50% τη λήψη απόφασης για τη διατήρηση ή μη της δομής του κειμένου αφετηρίας και το 30% την επίλυση πολιτισμικών διαφορών του κειμένου αφίξεως και την επίλυση προβλημάτων μορφοποίησης και διάταξης του κειμένου αφίξεως. Οι απαντήσεις είναι εναρμονισμένες με τον σχεδιασμό της εκπαίδευσης, η οποία είχε σκοπό να καλύψει τις προκλήσεις που εκφράστηκαν από ποσοστό 70% και πάνω.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό	Καταμέτρηση απαντήσεων
Χειρισμός αμφισημιών στο κείμενο αφετηρίας	60%	6
Εντοπισμός και διόρθωση γραμματικών λαθών στο κείμενο αφίξεως	70%	7
Εύρεση κατάλληλης ορολογίας για συγκεκριμένους τομείς	70%	7
Λήψη απόφασης για τη διατήρηση ή μη της δομής του κειμένου αφετηρίας	50%	5
Αξιολόγηση της καταλληλότητας του κειμένου μηχανικής μετάφρασης	90%	9
Διόρθωση και επεξεργασία του κειμένου μηχανικής μετάφρασης για τη βελτίωση της ποιότητάς του	80%	8
Εντοπισμός και διόρθωση του ύφους και καταγραφή λαθών του κειμένου αφίξεως	80%	8
Προσαρμογή του κειμένου αφίξεως στο κοινό αφίξεως	60%	6
Επίλυση πολιτισμικών διαφορών του κειμένου αφίξεως	30%	3
Επίλυση προβλημάτων μορφοποίησης και διάταξης του κειμένου αφίξεως	30%	3

Πίνακας 89: Προκλήσεις που επιλύθηκαν με την εκπαίδευση

E22: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα το επίπεδο εκπαίδευσης που δόθηκε στην MTPE (MTPE);

Στον Πίνακα 57, αξιολογείται από την πλευρά των συμμετεχουσών το επίπεδο εκπαίδευσης που δόθηκε. Σε αυτήν την ερώτηση φαίνεται ότι η εκπαίδευση απευθύνεται σε μεσαίο επίπεδο (40%) και σε επίπεδο για προχωρημένους (40%), με 1 μεταφράστρια να θεωρεί ότι απευθύνεται σε αρχάριους και έναν μεταφραστή να θεωρεί ότι απευθύνεται σε ειδικούς. Πράγματι, η εκπαίδευση απευθύνεται σε επαγγελματίες μεταφραστές που επιθυμούν να αναπτύξουν δεξιότητες και τεχνικές για τη βελτίωση της ποιότητας μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και σε προχωρημένους παρέχοντας διεξοδική εκπαίδευση σε προηγμένες δεξιότητες και τεχνικές MTPE.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό	Καταμέτρηση απαντήσεων
Επίπεδο για αρχαρίους: εισάγει την έννοια της MTPE και καλύπτει βασικές δεξιότητες και τεχνικές	10%	1
Μεσαίο επίπεδο: εστιάζει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και τεχνικών για τη βελτίωση της ποιότητας της MTPE	40%	4
Επίπεδο για προχωρημένους: παρέχει διεξοδική εκπαίδευση σε προηγμένες δεξιότητες και τεχνικές MTPE	40%	4
Επίπεδο για ειδικούς: παρέχει ειδικευμένη εκπαίδευση για επαγγελματίες με εκτεταμένη εμπειρία στην MTPE	10%	1
Όλα τα παραπάνω.	0%	0

Πίνακας 90: Επίπεδο εκπαίδευσης

E23: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα τη γενική στάση σας προς την εκπαίδευση που δόθηκε για αυτό το πείραμα MTPE;

Η αξιολόγηση της στάσης των μεταφραστών στην εκπαίδευση τέθηκε ως ερώτηση αφενός για την αξιολόγηση της εκπαίδευσης, αλλά και (E23) γιατί η θετική στάση επηρεάζει τα αποτελέσματα της μάθησης. Το 90% δήλωσαν θετική στάση και το 10% δήλωσαν ουδέτερη. Κανένας μεταφραστής δεν δήλωσε αρνητική στάση.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό	Καταμέτρηση απαντήσεων
Θετική	90%	9
Αρνητική	0%	0
Ουδέτερη	10%	1

Πίνακας 91: Στάση προς την εκπαίδευση

E24: Ποια από τις παρακάτω ενότητες της εκπαίδευσης βρήκατε ιδιαίτερα χρήσιμη ως προετοιμασία για τη διεργασία της MTPE;

Ήταν επίσης σημαντικό να καταστούν γνωστά και κατανοητά τα γνωσιακά κενά των μεταφραστών στην MTPE. Σε αυτό το πλαίσιο, τους ζητήθηκε να δηλώσουν ποια από τις ενότητες της εκπαίδευσης βρήκαν ιδιαίτερα χρήσιμη. Το 90% θεώρησαν χρήσιμες όλες τις ενότητες της εκπαίδευσης: το θεωρητικό μέρος, το μέρος της αξιολόγησης, το μέρος της διάδρασης με τη γλωσσική ανάλυση. Το 10% θεώρησαν ως πιο χρήσιμο το μέρος της

αξιολόγησης που παρέχει αποτελέσματα και σχόλια από την πρώτη ενότητα της MTPE πριν από την εκπαίδευση.

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό	Καταμέτρηση απαντήσεων
Το θεωρητικό μέρος που περιλαμβάνει τις οδηγίες MTPE και επισημείωσης	0%	0
Το μέρος της αξιολόγησης που παρέχει αποτελέσματα και σχόλια από την πρώτη ενότητα της MTPE πριν από την εκπαίδευση	10%	1
Το μέρος της διάδρασης με τη γλωσσική ανάλυση	0%	0
Όλα τα παραπάνω ήταν εξίσου χρήσιμα	90%	9
Κανένα από τα παραπάνω δεν ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο	0%	0

Πίνακας 92: Αξιολόγηση ενοτήτων εκπαίδευσης

E25: Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα την εμπειρία σας με την εκπαίδευση στην MTPE που σας δόθηκε;

Η ερώτηση E25 ζητάει πληροφορίες για την εμπειρία της εκπαίδευσης για τους μεταφραστές ως προς τη δυσκολία της. Όλες οι μεταφράστριες (100%) απάντησαν ότι η εκπαίδευση ήταν κατάλληλη για το επίπεδο της εμπειρίας τους όπως φαίνεται στον Πίνακα 80

Επιλογές απαντήσεων	Ποσοστό	Καταμέτρηση απαντήσεων
Η εκπαίδευση ήταν εξαιρετικά δύσκολη για το επίπεδο της εμπειρίας μου.	0%	0
Η εκπαίδευση ήταν κατάλληλη για το επίπεδο της εμπειρίας μου.	100%	10
Η εκπαίδευση ήταν εξαιρετικά βασική για το επίπεδο της εμπειρίας μου.	0%	0
Νομίζω ότι η εκπαίδευση δεν ήταν κατάλληλη για το επίπεδο εμπειρίας μου.	0%	0

Πίνακας 93: Η εμπειρία της εκπαίδευσης ως προς το επίπεδο δυσκολίας

Ε26: Ποια από τις παρακάτω δηλώσεις περιγράφει καλύτερα την εμπειρία της εκπαίδευσης στην MTPE που σας δόθηκε ως προς την ισορροπία θεωρίας και πράξης;

Κρίθηκε σημαντικό να εξεταστεί κατά πόσο η εκπαίδευση ήταν ισορροπημένη ως προς τον βαθμό θεωρίας και πράξης που κάλυψε. Στη σχετική ερώτηση (Ε26), όπως φαίνεται στον Πίνακα 61, όλες οι μεταφράστριες απάντησαν ότι η εκπαίδευση έδωσε κατάλληλη ισορροπία θεωρίας και πράξης.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Η εκπαίδευση έδωσε κατάλληλη ισορροπία θεωρίας και πράξης.	100%	10
Η εκπαίδευση ήταν υπερβολικά θεωρητική και δεν είχε αρκετή πρακτική.	0%	0
Η εκπαίδευση ήταν υπερβολικά πρακτική και δεν είχε αρκετή θεωρία.	0%	0
Δεν είμαι σε θέση να προσδιορίσω την ισορροπία θεωρίας και πράξης στην εκπαίδευση.	0%	0

Πίνακας 94: Εμπειρία εκπαίδευσης - Ισορροπία θεωρίας και πράξης

Ε27: Ποια από τις παρακάτω ενότητες της εκπαίδευσης στην MTPE θα μπορούσε να βελτιωθεί με βάση την εμπειρία σας;

Τέλος, με την ερώτηση 27 διερευνήθηκαν οι ενότητες της εκπαίδευσης που θα μπορούσαν να βελτιωθούν με βάση τη εμπειρία. Το 50% των συμμετεχουσών δήλωσαν ότι η βελτίωση αφορά στη διάρκεια του προγράμματος εκπαίδευσης. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε σε 3 συνεδρίες των 2 ωρών, οι μεταφραστές ήταν επαγγελματίες, με περιορισμένο ελεύθερο χρόνο, με αποτέλεσμα η εκπαίδευση να πραγματοποιείται βραδινές ώρες ή μέσα σε Σαββατοκύριακο. Οπότε, η μικρότερη διάρκεια της κάθε συνεδρίας, η προσθήκη περισσότερων ωρών ή η κατανομή των ωρών νωρίτερα μέσα στην ημέρα ενδέχεται να βοηθούσε σε ευνοϊκότερη αξιολόγηση. Το 10% απάντησαν ότι θα μπορούσε να βελτιωθεί η καταλληλότητα του εκπαιδευτικού υλικού για την εργασία τους και αυτό ενδέχεται να οφείλεται ότι η εκπαίδευση προσέγγισε στον μηχανισμό της MTPE και στη στρατηγική ικανότητα, καθώς και στην κατανόηση του κύκλου της επισημείωσης λαθών,

ΜΤΡΕ, εκπαίδευσης, και δεν ήταν εξατομικευμένη με βάση τις προκλήσεις που αντιμετώπιζε ο κάθε μεταφραστής στην εργασία του. Το 10% απάντησαν ότι θα μπορούσε να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα των πόρων της εκπαίδευσης. Οι πόροι της εκπαίδευσης δεν κατέστησαν διαθέσιμοι λόγω του ότι η εκπαίδευση αποτελούσε μέρος της έρευνας. Το 30% των συμμετεχουσών δήλωσαν ότι η εκπαίδευση ήταν τέλεια ως είχε.

Επιλογές απαντήσεων	**Ποσοστό**	**Καταμέτρηση απαντήσεων**
Η διάρκεια του προγράμματος εκπαίδευσης.	50%	5
Η καταλληλότητα του εκπαιδευτικού υλικού για την εργασία σας.	10%	1
Η διαθεσιμότητα των πόρων της εκπαίδευσης.	10%	1
Το επίπεδο επάρκειας γλώσσας του εκπαιδευτή	0%	0
Καμία. Η εκπαίδευση ήταν τέλεια ως έχει.	30%	3

Πίνακας 95: Βελτίωση εμπειρίας εκπαίδευσης

6.2.5 Συνέντευξη

Για την τριγωνοποίηση των δεδομένων και την ποιοτική εμβάθυνση στα ποσοτικά δεδομένα των ερωτηματολογίων, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της συνέντευξης. Τα δεδομένα κατηγοριοποιούνται ανά προφίλ μεταφράστριας ώστε να είναι δυνατή η συσχέτισή τους με τα αποτελέσματα των μεταφραστικών δοκιμασιών:

PE1

Θέμα	**Απάντηση**
Οργάνωση πειράματος	Θετική στάση. Επιφύλαξη για την εμπειρία των συμμετεχόντων στη μετάφραση νομικών κειμένων.
Εμπειρία στην MTPE	Δεν έχει εμπειρία στο post-editing
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων	Παρατηρεί ότι άλλαξε η συλλογιστική της μετά την εκπαίδευση. Συνειδητοποίησε πώς η ανάλυση του κειμένου αφετηρίας μπορεί να τη βοηθήσει να επιλύσει προκλήσεις στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο.
Στάση στην MTPE	Θετική
Διαφορά προφίλ μεταφραστή και post-editor	Οι ικανότητες είναι παρόμοιες, αλλά χρειάζεται διαφορετική στρατηγική και λογική για κάθε τύπο εργασίας.
Επίδραση της έκτασης στην ποιότητα	Πιστεύει ότι η έκταση των προτάσεων επηρεάζει την ποιότητα της δουλειάς, αφού μεγάλες προτάσεις απαιτούν περισσότερο χρόνο για επεξεργασία και μπορεί να οδηγήσουν σε συντακτικά λάθη.
Μεταφραστικές δυσκολίες	Αντιμετώπισε δυσκολίες λόγω χρονικού περιορισμού και του εργαλείου που χρησιμοποιούσε. Δήλωσε ότι, αν ήταν δυνατό, θα το ξαναέκανε από την αρχή για να βελτιώσει τη σύνταξη. Αντιμετώπισε μεταφραστικά διλήμματα, ιδίως σε περιπτώσεις απαιτητικές στη σύνταξη και

	δύσκολες εκφράσεις. Αναφέρθηκε σε προβλήματα με τη μετάφραση του όρου «δεοντολογίας».
Εντυπώσεις από την εκπαίδευση	Θετική εμπειρία.
Αλλαγές μετά την εκπαίδευση	Εφήρμοσε αυτά που έμαθε στην εκπαίδευση στην πράξη.
Επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοση	Αξιολογεί θετικά την επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοσή της. Αναφέρει ότι ολοκληρώνει πιο γρήγορα τις μεταφράσεις μετά την εκπαίδευση σε σχέση με πριν.
Μορφή οδηγιών	Έντυπη μορφή με τα σημαντικά σημεία, όχι περισσότερο από 5 σελίδες.
Πρακτική	Προτείνει 6 μήνες πρακτικής.

PE2

Θέμα	**Απάντηση**
Οργάνωση πειράματος	Θετική στάση.
Εμπειρία στην MTPE	Δεν έχει εμπειρία στο post-editing.
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων	Παρατηρεί ότι άλλαξε και βελτιώθηκε.
Στάση στην MTPE	Θετική
Διαφορά προφίλ μεταφραστή και post-editor	Πιστεύει ότι το προφίλ του post-editor χρειάζεται περισσότερες ικανότητες, όπως η λήψη αποφάσεων και η επίλυση προβλημάτων.
Επίδραση της έκτασης στην ποιότητα	Πιστεύει ότι οι μεγάλες προτάσεις απαιτούν περισσότερο χρόνο.
Μεταφραστικές δυσκολίες	Αντιμετώπισε δυσκολίες καθώς πριν από την εκπαίδευση έπρεπε να ελέγξει πολλές φορές τις ίδιες προτάσεις.
Εντυπώσεις από την εκπαίδευση	Θετική εμπειρία.
Αλλαγές μετά την εκπαίδευση	Εφήρμοσε αυτά που έμαθε στην εκπαίδευση

	στην πράξη.
Επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοση	Επηρέασε τον τεχνικό και χρονικό φόρτο.
Μορφή οδηγιών	Έντυπη μορφή, έως 5 σελίδες
Πρακτική	Προτείνει 6 μήνες πρακτικής.

PE3

Θέμα	**Απάντηση**
Οργάνωση πειράματος	Θετική στάση. Η πίεση χρόνου λόγω της εργασίας είναι προς βελτίωση.
Εμπειρία στην MTPE	Δεν έχει εμπειρία στο post-editing.
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων	Στην αρχή δεν έβλεπε διαφορά. Στη συνέχεια κατάλαβε τον διαφορετικό μηχανισμό σκέψης σε σχέση με τη μετάφραση.
Στάση στην MTPE	Ουδέτερη. Έχει την τάση να κάνει πολλές αλλαγές και να έχει προσοχή στη λεπτομέρεια.
Διαφορά προφίλ μεταφραστή και post-editor	Ο μεταφραστής δεν είναι απαραίτητα και ο επαγγελματίας που θα κάνει την MTPE.
Επίδραση της έκτασης στην ποιότητα	Ναι, δημιουργεί σύγχυση στον μεταφραστή.
Μεταφραστικές δυσκολίες	Συντακτικά μεγάλες προτάσεις, χωρίς ορολογία, με το δίλημμα του να μεταφράσει κανείς ή όχι.
Εντυπώσεις από την εκπαίδευση	Θετική εμπειρία.
Αλλαγές μετά την εκπαίδευση	Εφήρμοσε αυτά που έμαθε στην εκπαίδευση στην πράξη.
Επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοση	Κάλυψε τις προσδοκίες.
Μορφή οδηγιών	Βίντεο οδηγιών και παράλληλη πρακτική, διαιρεμένο σε ενότητες, όχι περισσότερο από 10 λεπτά.
Πρακτική	Προτείνει 1000 λέξεις τουλάχιστον την εβδομάδα.

PE4

Θέμα	**Απάντηση**
Οργάνωση πειράματος	Θετική στάση. Η πίεση χρόνου λόγω της εργασίας είναι προς βελτίωση.
Εμπειρία στην MTPE	Εμπειρία στην MTPE, μόνο σε 1 έργο 10000 λέξεις, μάρκετινγκ, ακατάλληλο για MTPE.
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων	Περισσότερη εστίαση σε συγκεκριμένες πτυχές. Προσπάθησε να εντοπίσει τα λάθη.
Στάση στην MTPE	Θετική. Ανάλογα με τον τομέα και τον τύπο κειμένου.
Διαφορά προφίλ μεταφραστή και post-editor	Τα προφίλ διαφέρουν σε κάποιον βαθμό. Ο post-editor χρειάζεται περισσότερη εκπαίδευση.
Επίδραση της έκτασης στην ποιότητα	Ναι.
Μεταφραστικές δυσκολίες	Αλλαγή της σύνταξης για καλύτερη ροή.
Εντυπώσεις από την εκπαίδευση	Θετική εμπειρία. Περισσότερη πρακτική και παροχή αναφορών.
Αλλαγές μετά την εκπαίδευση	Προσπάθησε να εφαρμόσει αυτά που έμαθε στην εκπαίδευση στην πράξη.
Επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοση	Κάλυψε τις προσδοκίες.
Μορφή οδηγιών	Βίντεο για το εργαλείο, έγγραφο για τη θεωρία.
Πρακτική	Ένα μήνα με ένα συγκεκριμένο εργαλείο.

PE5

Θέμα	**Απάντηση**
Οργάνωση πειράματος	Θετική στάση. Η πίεση χρόνου λόγω της εργασίας και περισσότερο χρόνο για την άσκηση.
Εμπειρία στην MTPE	Εμπειρία στην MTPE, 2-3 έργα των 2000-5000 λέξεων
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων	Απέκτησε την ικανότητα να λαμβάνει γρηγορότερα αποφάσεις.

Στάση στην MTPE	Θετική. Ανάλογα με τον τομέα και τον τύπο κειμένου.
Διαφορά προφίλ μεταφραστή και post-editor	Τα προφίλ δεν διαφέρουν.
Επίδραση της έκτασης στην ποιότητα	Ναι.
Μεταφραστικές δυσκολίες	Στην πρώτη δοκιμασία ήταν αγχωμένη λόγω του άγνωστου μεταφραστικού περιβάλλοντος, στη δεύτερη πιο ήρεμη.
Εντυπώσεις από την εκπαίδευση	Θετική εμπειρία.
Αλλαγές μετά την εκπαίδευση	Βελτίωσε την ταχύτητα, έμαθε να εντοπίζει σφάλματα και να κάνει ανάλυση του κειμένου αφετηρίας.
Επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοση	Κάλυψε τις προσδοκίες.
Μορφή οδηγιών	Έγγραφο, μικρότερο από 5 σελίδες.
Πρακτική	3-6 μήνες πρακτική.

PE6

Θέμα	**Απάντηση**
Οργάνωση πειράματος	Θετική στάση.
Εμπειρία στην MTPE	Ελάχιστη εμπειρία στην MTPE, 5000 λέξεις.
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων	Έδωσε μεγαλύτερη σημασία σε πράγματα που αρχικά φαίνονταν σωστά, απέφυγε την υπερεπεξεργασία και τις προτιμησιακές αλλαγές.
Στάση στην MTPE	Θετική. Ανάλογα με τον τομέα και τον τύπο κειμένου.
Διαφορά προφίλ μεταφραστή και post-editor	Όχι. Ο μετεπεξεργαστής πρέπει να είναι πιο εκπαιδευμένος και έμπειρος.
Επίδραση της έκτασης στην ποιότητα	Ναι. Όσο μεγαλύτερες είναι οι προτάσεις τόσο περισσότερος χρόνος χρειάζεται.
Μεταφραστικές δυσκολίες	Οι μεγαλύτερες προτάσεις με ορολογία ήταν πιο δύσκολες. Δεν είχε εκπαίδευση στη νομική ορολογία.
Εντυπώσεις από την εκπαίδευση	Θετική εμπειρία.

Αλλαγές μετά την εκπαίδευση	Εφήρμοσε την εκπαίδευση στην πράξη.
Επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοση	Κάλυψε τις προσδοκίες.
Μορφή οδηγιών	Οδηγίες με παραδείγματα, 5 σελίδες το μέγιστο.
Πρακτική	3 μήνες καθημερινά με 2000-3000 λέξεις την ημέρα.

PE7

Θέμα	**Απάντηση**
Οργάνωση πειράματος	Θετική στάση.
Εμπειρία στην MTPE	Όχι.
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων	Έδωσε μεγαλύτερη σημασία σε πράγματα που αρχικά φαίνονταν σωστά, απέφυγε την υπερεπεξεργασία και τις προτιμησιακές αλλαγές.
Στάση στην MTPE	Θετική. Πρέπει να χρησιμοποιείται ανάλογα με την περίσταση.
Διαφορά προφίλ μεταφραστή και post-editor	Πολύ παρόμοια προφίλ. Ο μετεπεξεργαστής δίνει περισσότερη βαρύτητα στο κείμενο αφίξεως.
Επίδραση της έκτασης στην ποιότητα	Όχι. Χρειάζεται περισσότερη προσοχή και χρόνος ανάλογα με την περιπλοκότητα, όχι μόνο την έκταση.
Μεταφραστικές δυσκολίες	Περιορισμένη εμπειρία σε νομικά κείμενα. Πιο αγχωμένη στην πρώτη μεταφραστική δοκιμασία, στο δεύτερο ήταν καλύτερα.
Εντυπώσεις από την εκπαίδευση	Πολύ θετική εμπειρία.
Αλλαγές μετά την εκπαίδευση	Όχι.
Επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοση	Κάλυψε τις προσδοκίες.
Μορφή οδηγιών	Για το εργαλείο, βίντεο. Λιγότερο από 5 σελίδες έντυπες οδηγίες.
Πρακτική	Δεν γνωρίζω, μερικές ημέρες.

PE8

Θέμα	**Απάντηση**
Οργάνωση πειράματος	Θετική στάση.
Εμπειρία στην MTPE	Ναι. Υπότιτλους για 1 χρόνο, περισσότερες από 100000 λέξεις.
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων	Η διαδικασία λήψης αποφάσεων άλλαξε για τα τεχνικά κείμενα, για τα ακαδημαϊκά θα συνεχίσει να δίνει προσοχή στο ύφος και να αλλάζει όλη την πρόταση.
Στάση στην MTPE	Θετική. Για τεχνικά κείμενα.
Διαφορά προφίλ μεταφραστή και post-editor	Τα προφίλ είναι ίδια.
Επίδραση της έκτασης στην ποιότητα	Όχι. Οι μεγάλες προτάσεις χρειάζονται περισσότερη MTPE.
Μεταφραστικές δυσκολίες	Στην πρώτη δοκιμασία ήταν αγχωμένη και παρέλειψε κάποιες προτάσεις λόγω έλλειψης εμπειρίας στον τομέα.
Εντυπώσεις από την εκπαίδευση	Θετική εμπειρία. Πιστεύει ότι θα χρειαζόταν περισσότερος χρόνος για τη διόρθωση της άσκησης.
Αλλαγές μετά την εκπαίδευση	Ναι, άλλαξε ο τρόπος σκέψης.
Επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοση	Θετική επίδραση στη μεθοδολογία με περισσότερη πρακτική.
Μορφή οδηγιών	Για το εργαλείο, βίντεο και διαμοιρασμός οθόνης. Σύγχρονη εκπαίδευση.
Πρακτική	2 εβδομάδες.

PE9

Θέμα	**Απάντηση**
Οργάνωση πειράματος	Θετική στάση.
Εμπειρία στην MTPE	Ναι. Σε μάρκετινγκ κείμενα. Πολλά κείμενα για τον ίδιο πελάτη, 50000 λέξεις.
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων	Η διαδικασία λήψης αποφάσεων άλλαξε με εφαρμογή και σε άλλα κείμενα.

Στάση στην MTPE	Ουδέτερη προς θετική. Καλό εργαλείο για μείωση του χρόνου.
Διαφορά προφίλ μεταφραστή και post-editor	Τα προφίλ δεν είναι ίδια. Ο μετεπεξεργαστής έχει περισσότερες δεξιότητες ως προς τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων, σε σχέση με τον μεταφραστή που ξεκινάει από την αρχή.
Επίδραση της έκτασης στην ποιότητα	Ναι, η έκταση των προτάσεων.
Μεταφραστικές δυσκολίες	Η έλλειψη εμπειρίας, οι υφολογικές αλλαγές, το λεξιλόγιο των νομικών κειμένων.
Εντυπώσεις από την εκπαίδευση	Πολύ θετική. Ήταν η πρώτη φορά που συμμετείχε σε εκπαίδευση στην MTPE και εντυπωσιάστηκε από την τεχνολογία.
Αλλαγές μετά την εκπαίδευση	Ναι, έλαβε αποφάσεις με διαφορετικό τρόπο.
Επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοση	Θετική, ειδικά στη λήψη αποφάσεων, για προτιμησιακές και μη αλλαγές.
Μορφή οδηγιών	Έντυπες οδηγίες, λιγότερο από 3 σελίδες.
Πρακτική	1 εβδομάδα, καθημερινά.

PE10

Θέμα	**Απάντηση**
Οργάνωση πειράματος	Θετική. Περισσότερη πρακτική και άσκηση.
Εμπειρία στην MTPE	Ναι. Σε 1 έργο.
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων	Η πιο δύσκολη δεξιότητα είναι η ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων. Άρχισε να έχει περισσότερη εμπιστοσύνη στην κρίση και λιγότερη εμπιστοσύνη στη μηχανή.
Στάση στην MTPE	Αρκετά θετική.
Διαφορά προφίλ μεταφραστή και post-editor	Ο μεταφραστής είναι πιο χαλαρός γιατί υπάρχει η αναθεώρηση. Ο post-editor έχει μεγαλύτερη ευθύνη.
Επίδραση της έκτασης στην ποιότητα	Ναι, ειδικά στις μεγάλες προτάσεις και την τεχνική ορολογία

Μεταφραστικές δυσκολίες	.
Εντυπώσεις από την εκπαίδευση	Θετική.
Αλλαγές μετά την εκπαίδευση	Έβαλε σε εφαρμογή τη θεωρία.
Επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοση	Θετική.
Μορφή οδηγιών	
Πρακτική	3 κείμενα των 1000 λέξεων.

Συνοψίζοντας τις συνεντεύξεις των PE1 έως PE10, παρατηρούνται τα εξής κοινά στοιχεία:

1. **Εμπειρία στην ΜΤΡΕ**: Οι περισσότερες έχουν πείρα στον χώρο της μετάφρασης, και όχι στην ΜΤΡΕ, όπου και όταν έχουν εμπειρία δεν ξεπερνάει τις 100000 λέξεις.
2. **Αντίληψη για την ΜΤΡΕ**: Η στάση τους απέναντι στην ΜΤΡΕ κυμαίνεται από θετική έως ουδέτερη, με την αναγνώριση της ΜΤΡΕ ως χρήσιμου εργαλείου για την επιτάχυνση της εργασίας.
3. **Αλλαγές μετά την εκπαίδευση**: Οι περισσότερες αναφέρουν ότι ο μηχανισμός σκέψης τους σχετικά με την επεξεργασία κειμένου άλλαξε μετά την εκπαίδευση, καθιστώντας τους πιο επιδέξιες στην αναγνώριση σφαλμάτων και στον τρόπο λήψης αποφάσεων.
4. **Προκλήσεις**: Οι περισσότερες αναφέρουν προκλήσεις στη διαδικασία της ΜΤΡΕ, με την ανάγκη περισσότερης εξάσκησης.
5. **Αξιολόγηση μετά την εκπαίδευση**: Οι συνεντεύξεις συμπεριλαμβάνουν αναφορές σε πιθανές βελτιώσεις στην ακρίβεια, τη θεματολογία, και τον όγκο των κειμένων μετά την εκπαίδευση.
6. **Ανάγκη περαιτέρω εκπαίδευσης**: Οι περισσότερες μεταφράστριες εκφράζουν την ανάγκη για περαιτέρω κατάρτιση, ειδικά σε περιπτώσεις μεγαλύτερης τεχνικής πολυπλοκότητας.

Οι απόψεις των συμμετεχουσών αναδεικνύουν το προφίλ επαγγελματιών που ασχολούνται με τη μετάφραση και επαγγελματιών που ασχολούνται με την ΜΤΡΕ. Συγκεκριμένα, οι απόψεις είναι ποικίλες για το αν τα προφίλ ταυτίζονται ή διαφοροποιούνται. Η άποψη ότι οι επαγγελματίες που ασχολούνται με την ΜΤΡΕ πρέπει να είναι περισσότερο εκπαιδευμένοι και έμπειροι ενισχύεται, ενώ υπάρχει και η αναγνώριση της ευθύνης που επωμίζονται σε σύγκριση με τους μεταφραστές.

Οι διαφορετικές απόψεις αντικατοπτρίζουν την πολυπλοκότητα του τομέα και τη διαφορετική εμπειρία και κατάρτιση των συμμετεχουσών. Ωστόσο, η κατανόηση της ΜΤΡΕ ως διεργασίας που μπορεί να βελτιώσει την απόδοση και την ταχύτητα στη μετάφραση είναι κοινή, ενώ οι προκλήσεις παραμένουν καίριας σημασίας για την ανάπτυξη του τομέα.

6.2.6 Συγκριτική αξιολόγηση αποτελεσμάτων πριν από και μετά την εκπαίδευση

Σε αυτήν την ενότητα πραγματοποιείται η συγκριτική αξιολόγηση των ερωτηματολογίων και της συνέντευξης, η συγκριτική ποσοτική αξιολόγηση πριν από και μετά την εκπαίδευση, η συγκριτική ποιοτική αξιολόγηση πριν από και μετά την εκπαίδευση και προκύπτουν οι εκπαιδευτικές ανάγκες των μεταφραστών για να διατυπωθούν τα συμπεράσματα και να προταθεί ένα εκπαιδευτικό μοντέλο στο κεφάλαιο 7, καθώς σύμφωνα με τους Aziz, Koponen και Specia[87] ένας επιτυχής συνδυασμός ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης οδηγεί σε προσεκτικά και ακριβή αποτελέσματα.

6.2.6.1 Συγκριτική αξιολόγηση ερωτηματολογίων και συνέντευξης

Σε αυτήν την ενότητα πραγματοποιείται η συγκριτική αξιολόγηση των σημείων της συνέντευξης με τις απαντήσεις στις σχετικές ερωτήσεις των ερωτηματολογίων. Για αυτόν τον σκοπό, τα δεδομένα κωδικοποιήθηκαν για να διευκολυνθεί η εξαγωγή των συμπερασμάτων.

[87] Βλ. σελ. 43.

	PE1	**PE2**	**PE3**	**PE4**	**PE5**	**PE6**	**PE7**	**PE8**	**PE9**	**PE10**	**Μέσος όρος**
Οργάνωση πειράματος ***1. Θετική 2. Ουδέτερη 3. Αρνητική***	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**1**
Εμπειρία στην ΜΤΡΕ ***1. Μεγάλη 2. Μέτρια 3. Καθόλου***	3	3	3	2	2	2	3	2	2	2	**2**
Επίδραση εκπαίδευσης στη λήψη αποφάσεων/επίλυση προβλημάτων ***1. Θετική 2. Μέση 3. Αρνητική***	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	**1**
Στάση στην ΜΤΡΕ ***1.Θετική 2. Ουδέτερη 3. Αρνητική***	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**1**
Διαφορά προφίλ μεταφραστή/μετεπεξεργαστή ***1. Ναι 2. Εν μέρει 3. Όχι***	2	3	1	2	3	2	2	3	2	2	**2**
Σπουδαιότητα έκτασης στην ποιότητα ***1. Ναι 2. Όχι***	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	**1**
Μεταφραστικές δυσκολίες ***1. Χρόνος 2. Μεταφραστικά διλήμματα 3. Ορολογία 4. Σύνταξη 5. Μεταφραστικό εργαλείο 6. Έκταση προτάσεων 7. Άγχος***	1, 2, 3, 7	2	2, 3	4	5, 7	3, 6	3, 7	3, 7	3	Μ/Δ	**3, 7**
Αξιολόγηση εκπαίδευσης ***1. Θετική 2. Ουδέτερη 3. Αρνητική***	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**1**
Εφαρμογή εκπαίδευσης ***1. Ναι 2. Όχι***	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**1**
Επίδραση εκπαίδευσης σε απόδοση 1. Θετική 2. Ουδέτερη 3. Αρνητική	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**1**
Μορφή εκπαίδευσης ***1. Έντυπη <5 σελίδες 2. Ηλεκτρονική 3. Συνδυαστική***	1	1	2	2	1	1	3	2	1	Μ/Δ	**1**
Πρακτική 1. ***0-3 μήνες 2. 4-6 μήνες 3.> 6 μήνες 4. Κάθε εβδομάδα 1000 λέξεις***	2	2	4	1	2	1	1	1	1	1	**1**

Πίνακας 96: Κωδικοποίηση δεδομένων συνεντεύξεων

Παρακάτω παρατίθενται τα αποτελέσματα αυτής της ανάλυσης σε αντιπαραβολή με τις απαντήσεις που λήφθηκαν από τα ερωτηματολόγια, όπου απαντάται συσχέτιση:

- **Οργάνωση του πειράματος**. Η θετική στάση των συμμετεχουσών αποδεικνύει ότι η οργάνωση του πειράματος ήταν επιτυχής και καλά δομημένη.

- **Εμπειρία στην ΜΤΡΕ.** Κοινό στοιχείο για όλες τις μεταφράστριες με βάση το ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση είναι η μηδενική ή ελάχιστη εμπειρία στην ΜΤΡΕ. Η έλλειψη εμπειρίας στην ΜΤΡΕ, όπως προκύπτει ομοίως από τη συνέντευξη, υποδεικνύει την ανάγκη για περαιτέρω εκπαίδευση ή εξοικείωση με αυτά τα εργαλεία και το κενό για την ανάγκη ανάπτυξης ενός εκπαιδευτικού μοντέλου.

- **Επίδραση της εκπαίδευσης στη λήψη αποφάσεων/επίλυση προβλημάτων**. Η θετική αντίληψη των συμμετεχουσών υποδεικνύει την αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος ως προς την κατανόηση και την ανάπτυξη αυτών των δύο παραμέτρων. Η θετική αντίληψη των συμμετεχουσών για την επίδραση της εκπαίδευσης στη λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων επιβεβαιώνεται από τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση όπου οι μεταφράστριες: α) δηλώνουν ότι οι δεξιότητες που χρησιμοποίησαν περισσότερο ήταν η έρευνα, η λήψη αποφάσεων και η επίλυση προβλημάτων[88] και β) ότι οι δεξιότητες που βελτίωσαν περισσότερο μετά την εκπαίδευση ήταν η λήψη αποφάσεων, η επίλυση προβλημάτων και σε τρίτη θέση η έρευνα[89].

- **Στάση έναντι της ΜΤΡΕ**. Η θετική στάση των συμμετεχουσών προς τη μεταφραστική επεξεργασία υποδηλώνει την κατανόηση της αξίας της στη διαδικασία μετάφρασης. Αξίζει να σημειωθεί ότι στη φάση της συνέντευξης που έπεται της εκπαίδευσης και οι 10 μεταφράστριες έχουν θετική στάση έναντι της ΜΤΡΕ. Η στάση αυτή επιβεβαιώνεται από το ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση, όπου στην αντίστοιχη ερώτηση 9 μεταφραστές δήλωσαν θετική και πολύ θετική στάση και μόνο 1 ουδέτερη στάση[90]. Αυτό το εύρημα καθιστά ακόμη πιο εμφανή την επίδραση της εκπαίδευσης στη στάση των μεταφραστών καθώς στο ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση[91], 50% δήλωσαν ουδέτερη στάση έναντι της ΜΤΡΕ, με το υπόλοιπο 50% να έχει θετική στάση. Αυτή η μεταβολή μεταφράζεται σε 40% μεταβολή της στάσης από ουδέτερη σε θετική μετά την

[88] Βλ. σελ. 156-157, ενότητα 6.2.4.5, Ε17.
[89] Βλ. σελ. 157, ενότητα 6.2.4.5., Ε18.
90 Βλ. σελ. 155, ενότητα 6.2.4.4., Ε16
[91] Βλ. σελ. 111-112, ενότητα 6.2.1.5, Ε25

εκπαίδευση με μόνο 10% να παραμένει στην ουδέτερη θέση.

- **Αντιστοιχία προφίλ μεταφραστή/μετεπεξεργαστή**. Η μερική αντιστοιχία των προφίλ υπογραμμίζει την ανάγκη για σαφή διάκριση των ρόλων μεταξύ μεταφραστών και μετεπεξεργαστών. Συγκεκριμένα, με βάση τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση[92], η ιεράρχηση των ικανοτήτων του μετεπεξεργαστή έγινε ως ακολούθως: α) γλωσσική και κειμενική ικανότητα, β) τεχνική ικανότητα γ) τομεακή ικανότητα δ) ερευνητική ικανότητα και ικανότητα επεξεργασίας πληροφοριών, και ε) ικανότητα στις μεταφραστικές δεξιότητες. Ως προς το προφίλ του μεταφραστή, όπως αυτό προκύπτει από το ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση, η ιεράρχηση πριν και μετά συμπίπτει οδηγώντας μας στα εξής συμπεράσματα[93]:

    1. Η εκπαίδευση δεν είχε κάποια επίδραση στην ιεράρχηση σπουδαιότητας των δεξιοτήτων, καθώς αυτές είναι κοινές στα δύο προφίλ. Άλλωστε, ο στόχος της εκπαίδευσης δεν ήταν η βελτίωση των μεταφραστών σε αυτές τις ικανότητες, αλλά η βελτίωση της επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων.
    2. Το προφίλ μεταφραστή και μετεπεξεργαστή είναι κοινό ως προς αυτές τις ικανότητες και πράγματι με την εις άτοπον απαγωγή προκύπτει ότι η επίλυση προβλημάτων και η λήψη αποφάσεων, σε συνδυασμό με τη γνώση και τον χειρισμό της μεταφραστικής τεχνολογίας είναι οι ικανότητες που διαφοροποιούν τα δύο προφίλ, με το προφίλ του μεταφραστή που επιτελεί MTPE να είναι επαυξημένο.
    3. Προκύπτει το ζήτημα της ονοματοθεσίας των ρόλων, καθώς η διεργασία που επιτελείται είναι διαφορετική, αλλά το υπόβαθρο των επαγγελματιών είναι σε μεγάλο βαθμό το ίδιο. Η παρούσα έρευνα επιτρέπει με βάση τα ευρήματά της τη διατήρηση του ρόλου με το όνομα «μεταφραστής» αντί για «μετεπεξεργαστής», νοώντας τον μεταφραστή ως έναν επαγγελματία που ακολουθεί τα προφίλ του ISO 17100 της επαγγελματικής μετάφρασης, αλλά επιτελεί διάφορες γλωσσικές εργασίες που άπτονται του εκπαιδευτικού υπόβαθρου που έχει (ενδεικτικά: αναθεώρηση, επιμέλεια, MTPE, ποιοτικός έλεγχος, δημιουργική μετάφραση).

[92] Βλ. σελ. 111, ενότητα 6.2.1.4., E24.
[93] Βλ. σελ. 155, ενότητα 6.2.4.5, ενότητα 6.2.4.5, E16

- **Σημασία του μήκους της πρότασης στην ποιότητα**. Η αναγνώριση της σημασίας του μήκους του κειμένου υποδεικνύει την ανάγκη για προσοχή και πιστότητα στη μετάφραση μεγαλύτερων προτάσεων. Η σπουδαιότητα του μήκους της πρότασης στην ποιότητα, όπως προκύπτει από τη συνέντευξη, επιβεβαιώνεται μέσα από την ποιοτική ανάλυση των δεδομένων.

- **Μεταφραστικές δυσκολίες**. Οι αναφερθείσες δυσκολίες υπογραμμίζουν την πολυπλοκότητα της μετάφρασης και την ανάγκη για στρατηγικές αντιμετώπισής τους, με την ορολογία και το άγχος να είναι οι κύριες μεταφραστικές δυσκολίες. Τα δεδομένα της συνέντευξης επικυρώνονται από τα δεδομένα του ερωτηματολογίου πριν από την εκπαίδευση, όπου η πλειονότητα των μεταφραστών αναφέρουν ότι οι κυριότερες μεταφραστικές δυσκολίες που αντιμετώπισαν πριν από την εκπαίδευση ήταν ο έλεγχος πολιτισμικής καταλληλότητας, η απόφαση για την κατάλληλη ορολογία, η απόφαση για τις απαραίτητες αλλαγές[94] και σε αυτά προστίθεται ο εντοπισμός και η επίλυση αμφισημιών[95]. Τα επίπεδα των μεταφραστικών δυσκολιών συμπίπτουν με τις σημαντικότερες ενέργειες στη διαδικασία MTPE: απόφαση για τις απαραίτητες αλλαγές και απόφαση για την κατάλληλη ορολογία.

- **Αξιολόγηση της εκπαίδευσης**. Η θετική αξιολόγηση υποδεικνύει την αποτελεσματικότητα του προγράμματος εκπαίδευσης.

- **Εφαρμογή της εκπαίδευσης**: η εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη υποδεικνύει την επιτυχή μεταφορά της μάθησης από το περιβάλλον εκπαίδευσης στην πραγματική εφαρμογή.

- **Επίδραση της εκπαίδευσης στην απόδοση**: η θετική αντίληψη των συμμετεχουσών υπογραμμίζει τη συμβολή του προγράμματος εκπαίδευσης στην ενίσχυση της μεταφραστικής απόδοσης.

- **Προτιμήσεις στη μορφή της εκπαίδευσης**: Η προτίμηση για έντυπη εκπαίδευση

[94] Βλ. σελ 112, ενότητα 6.2.1.5, E26.
[95] Όπως προκύπτει από το ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση, σελ. 149, ενότητα ερωτήσεων 6.2.4.3, E9.

υποδεικνύει τη σημασία της ποικιλίας στους πόρους μάθησης.

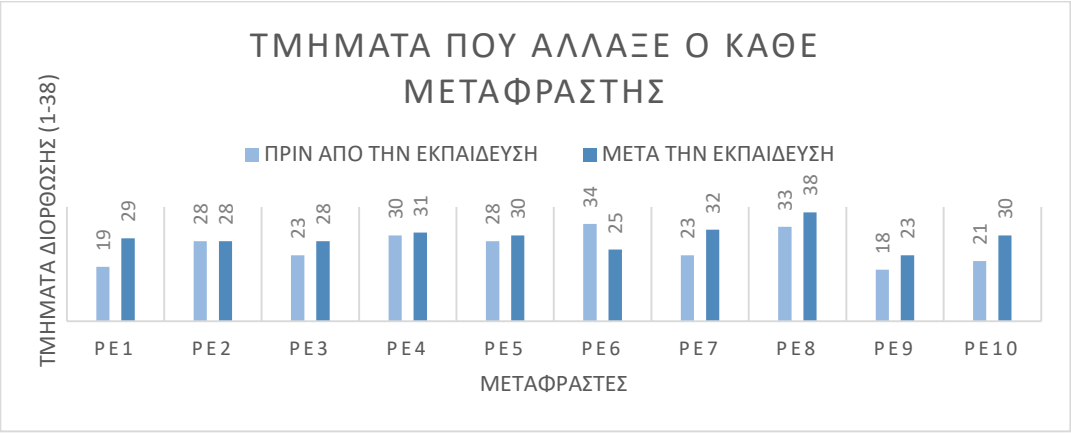
- **Πρακτική εμπειρία**: Η διαφορετική πρακτική εμπειρία των συμμετεχουσών υποδεικνύει την ανάγκη για εξατομικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Συνολικά, αυτά τα συμπεράσματα ενισχύουν την κατανόηση των διαδικασιών και των αναγκών των επαγγελματιών μεταφραστριών όσον αφορά στη διεργασία της ΜΤΡΕ και θα ληφθούν υπόψη στην ενότητα πρότασης του εκπαιδευτικού μοντέλου, αλλά και στη συγκριτική ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση.

6.2.6.2 Συγκριτική ποσοτική αξιολόγηση

Στη συγκριτική ποσοτική αξιολόγηση, καθίσταται σαφής η σύγκριση των ποσοτικών δεδομένων πριν και μετά την εκπαίδευση με σκοπό να διερευνηθεί ο τεχνικός, χρονικός φόρτος και η ποιότητα πριν και μετά την εκπαίδευση και να προσδιοριστεί η επίδραση της τελευταίας.

Στον Πίνακα 96, παρουσιάζεται η μεταβολή των τμημάτων που άλλαξε ο κάθε μεταφραστής πριν και μετά την εκπαίδευση με 8 στους 10 μεταφραστές να έχουν αλλάξει περισσότερα τμήματα στη φάση μετά την εκπαίδευση. Αυτό ενδέχεται να αποτελεί αντίκτυπο της εκπαίδευσης με τους μεταφραστές να δίνουν περισσότερη προσοχή στη λεπτομέρεια, καθώς σε αυτήν τη δεξιότητα δήλωσαν στο ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση ότι παρουσίασαν βελτίωση[96].

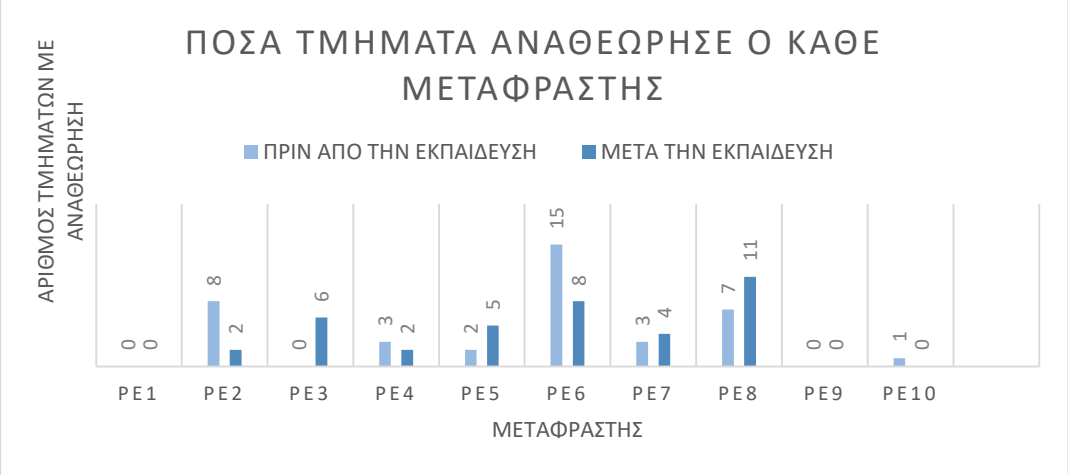
Πίνακας 97: Συγκριτικός πίνακας τμημάτων που άλλαξε η κάθε μεταφράστρια πριν και μετά την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 97, γίνεται η συγκριτική ανάλυση του αριθμού των τμημάτων που αναθεωρήθηκαν πριν από και μετά την εκπαίδευση. Παρατηρείται ότι οι μεταφράστριες με τον

[96] Βλ. σελ. 157, ενότητα ερωτήσεων 6.2.4.5, Ε18

μεγαλύτερο αριθμό αναθεωρημένων τμημάτων πριν την εκπαίδευση διατηρούν τη συμπεριφορά της αναθεώρησης μετά την εκπαίδευση, οι μεταφράστριες με έντονη συμπεριφορά αναθεώρησης και χαμηλής ή μηδενικής αναθεώρησης διατηρούν το ίδιο μοτίβο μετά την εκπαίδευση, εύρημα το οποίο συνεπάγεται ότι η εκπαίδευση δεν είχε επίδραση στο μοτίβο αναθεώρησης των μεταφραστών, το οποίο έγκειται στον προσωπικό τρόπο εργασίας τους. Σύμφωνα με τους Moran, Lewis και Saarn[97], οι μεταφραστές συχνά αναθεωρούν τις μεταφράσεις τους με αποτέλεσμα τα μέτρα ταχύτητας MTPE να είναι παραπλανητικά. Με βάση αυτήν την παρατήρηση, στο συγκεκριμένο πείραμα, χάρη στη δυνατότητα που δίνει το PET για υπολογισμό του μεμονωμένου και συνολικού χρόνου MTPE και αναθεώρησης, αυτός ο κίνδυνος απουσίας εγκυρότητας αποφεύγεται. Στα μοτίβα εργασίας των μεταφραστών επιβεβαιώνεται η συμπεριφορά MTPE/αναθεώρησης από την έρευνα των Carl et al.[98], οι οποίοι αναφέρουν ότι ένα μοτίβο μπορεί να είναι ο μεγαλύτερος χρόνος MTPE με τον μικρότερο χρόνο αναθεώρησης και ένα δεύτερο ο μικρότερος χρόνος μετάφρασης για ένα πρώτο προσχέδιο με μεγαλύτερο χρόνο αναθεώρησης.

Ένα ακόμη εύρημα που προκύπτει είναι η επικύρωση της συγκρισιμότητας των κειμένων πριν από και μετά την εκπαίδευση ως προς την αναγκαιότητα MTPE τους καθώς, ο αριθμός των τμημάτων που άλλαξαν δεν αποκλίνει σε ποσοστό μεγαλύτερο των 9 τμημάτων από τη μία φάση στην άλλη.

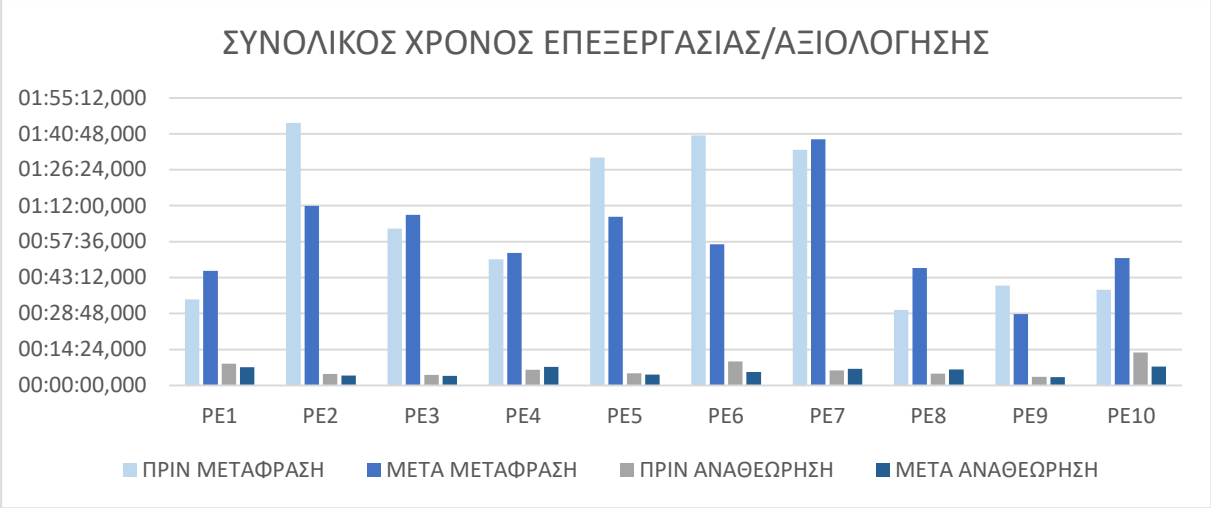
Πίνακας 98: Συγκριτικός πίνακας τμημάτων που αναθεώρησε η κάθε μεταφράστρια πριν από και μετά την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 98, παρουσιάζεται ο συνολικός χρόνος μετάφρασης και αναθεώρησης πριν από και μετά την εκπαίδευση ανά μεταφραστή. Οι μεταφράστριες PE2, PE5, PE6, PE9 μείωσαν τον χρόνο τους μετά την εκπαίδευση, οι μεταφράστριες PE3, PE4, PE 7 κράτησαν περίπου ίδιο

[97] Βλ. σελ. 43.
[98] Βλ. σελ. 133.

χρόνο μετά την εκπαίδευση με αύξηση έως και 6 λεπτά, ενώ οι μεταφράστριες PE1, PE8, PE10 αύξησαν τον χρόνο τους μετά την εκπαίδευση περισσότερο από 6 λεπτά. Η αύξηση του χρόνου σε αυτές τις μεταφράστριες μετά την εκπαίδευση ενδέχεται να οφείλεται στην καμπύλη εκμάθησης και στην προσπάθεια εφαρμογής των γνώσεων από την εκπαίδευση στην πράξη.

Η αξιολόγηση των τμημάτων χρειάστηκε λιγότερο χρόνο για την πλειονότητα των μεταφραστριών, το οποίο υποδηλώνει ότι οι μεταφράστριες ήταν πιο εξοικειωμένες με αυτήν τη διαδικασία και αποτελεί μια ένδειξη για τη συμβολή της πρακτικής.

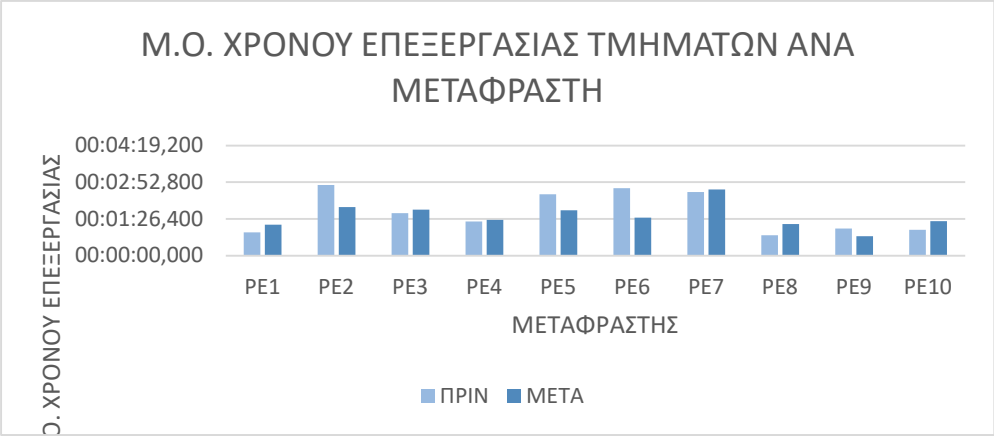
Πίνακας 99: Συνολικός χρόνος επεξεργασίας/αναθεώρησης ανά μεταφράστρια πριν από και μετά την εκπαίδευση

Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι τα δεδομένα που προκύπτουν για τον χρονικό φόρτο δεν συνάδουν με τα δεδομένα που προέκυψαν από την κατά δήλωση παραγωγικότητα των μεταφραστριών με τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου πριν από την εκπαίδευση, από όπου προκύπτει ότι η PE7 είναι η μεταφράστρια με την υψηλότερη παραγωγικότητα στην MTPE (1000-1500 λέξεις την ώρα). Διατηρείται μια επιφύλαξη ως προς το αν ο μεταφραστής πρόσεξε ότι η ερώτηση αναφερόταν σε λέξεις ανά ώρα και όχι ανά ημέρα.

Στον Πίνακα 99, παρουσιάζεται ο μέσος όρος χρόνου επεξεργασίας τμημάτων ανά μεταφράστρια πριν από και μετά την εκπαίδευση. Σε αυτήν την απεικόνιση φαίνεται ξανά ότι ο μέσος όρος χρόνου αυξάνει αισθητά μετά την εκπαίδευση για τις PE2, PE8 και PE10.

Η μεταφράστρια με την υψηλότερη παραγωγικότητα πριν και μετά την εκπαίδευση είναι οι μεταφράστριες PE8 και PE9, με τη μεταφράστρια PE9 να σημειώνει μείωση του χρονικού φόρτου μετά την εκπαίδευση. Η μεταφράστρια με τη χαμηλότερη παραγωγικότητα πριν από την εκπαίδευση είναι η PE2 και αυτός που σημειώνει τη μεγαλύτερη μείωση χρονικού φόρτου από τη μία φάση στην άλλη είναι η PE6. Και οι δύο μεταφράστριες με τον χαμηλότερο τεχνικό φόρτο έχουν πολύ χαμηλή εμπειρία στην MTPE όπως δήλωσαν στο αρχικό ερωτηματολόγιο,

αλλά όχι μηδενική και εμπειρία στη μετάφραση.

Πίνακας 100: Μέσος όρος χρόνου επεξεργασίας τμημάτων ανά μεταφράστρια πριν από και μετά την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 100, διερευνάται ο μέσος όρος του χρόνου κάθε τμήματος ως ένδειξης τεχνικού ή γνωσιακού φόρτου σε συνδυασμό με την ποιοτική ανάλυση. Πριν από την εκπαίδευση, τα 5 τμήματα που απαίτησαν περισσότερο χρόνο ήταν τα 4, 7, 21, 25, 30 και μετά την εκπαίδευση τα τμήματα 5, 7, 10, 14, 23. Αυτά τα δεδομένα θα συσχετιστούν με την ποιοτική ανάλυση.

Πίνακας 101: Μέσος όρος χρόνου επεξεργασίας κάθε τμήματος πριν από και μετά την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 101 γίνεται ανάλυση των τμημάτων με την ελάχιστη και μέγιστη τιμή χρόνου ανά μεταφραστή πριν από και μετά την εκπαίδευση. Προκύπτει ότι ο ελάχιστος Μ.Ο. χρόνου MTPE πριν από την εκπαίδευση ήταν 5 sec και αυτός ο χρόνος μειώνεται μετά την εκπαίδευση στα 3 sec. Αντίστοιχα μειώνεται ο χρόνος πριν από και μετά την εκπαίδευση για τον μέγιστο μέσο όρο χρόνου MTPE μετά την εκπαίδευση με αυτόν τον χρόνο να μειώνεται από τα 8 sec

στα 7 sec. Αυτό το εύρημα αποδεικνύει ότι οι μεταφραστές μείωσαν τον χρόνο MTPE και στα τμήματα χαμηλότερης δυσκολίας και στα τμήματα υψηλότερης δυσκολίας και αποτελεί μια ένδειξη για τη συμβολή της εκπαίδευσης στην ταχύτητα λήψης αποφάσεων.

Ως προς τον βαθμό δυσκολίας αυτός γίνεται σαφές ότι έχει άμεση συνάρτηση με τον χρόνο, καθώς όλα τα τμήματα με ελάχιστο χρόνο MTPE είναι δυσκολίας 1 και τα περισσότερα τμήματα με τον υψηλότερο χρόνο MTPE είναι τα τμήματα δυσκολίας 2, με τα τμήματα 4, 6, 30 να έχουν βαθμό δυσκολίας 1 πριν από την εκπαίδευση και το τμήμα 25 μετά την εκπαίδευση.

Προκύπτει επίσης ότι η μεταφράστρια PE1 έχει την πρώτη θέση στον ελάχιστο χρόνο MTPE πριν από και μετά την εκπαίδευση και η μεταφράστρια PE6 έχει την πρώτη θέση στον μέγιστο χρόνο MTPE μετά την εκπαίδευση, στοιχείο που αποδεικνύει ότι οι μεταφράστριες διατηρούν την ίδια συμπεριφορά πριν από και μετά την εκπαίδευση χωρίς να επηρεάζεται ο χρόνος τους σε αυτήν τη διάσταση.

Για την περαιτέρω ποιοτική ανάλυση εξάγεται το συμπέρασμα ότι τα κοινά τμήματα με τον ελάχιστο χρόνο πριν από την εκπαίδευση είναι τα 22, 33 και μετά την εκπαίδευση τα 8 και 22. Τα κοινά τμήματα με τον μέγιστο χρόνο πριν από την επεξεργασία είναι τα 21, 25 και μετά την εκπαίδευση τα 10, 14, τα οποία θα αναλυθούν ως προς την ποιότητα των λαθών τους και την έκτασή τους στην ποιοτική ανάλυση.

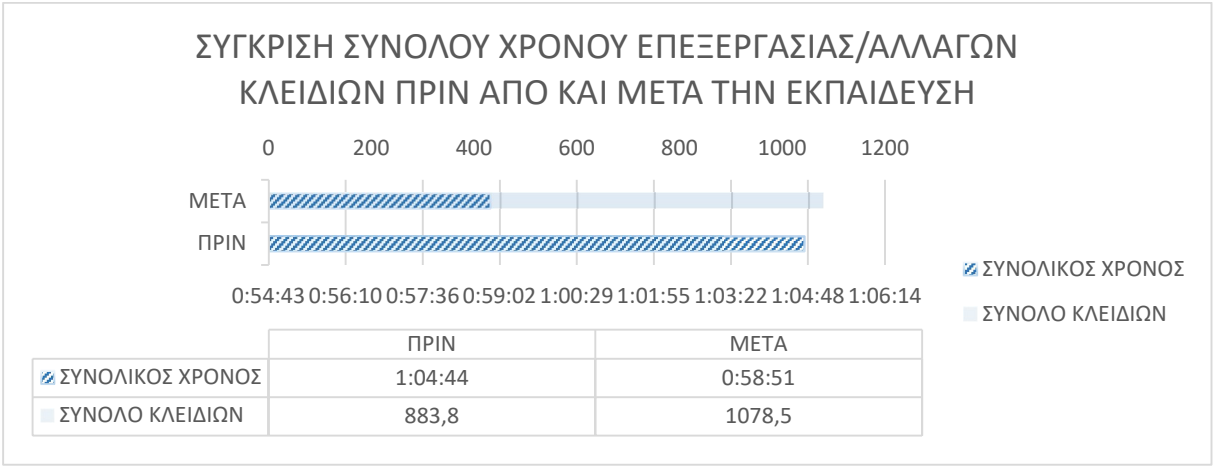
	ΠΡΙΝ			ΜΕΤΑ		
	MIN	**ΤΜΗΜΑ**	**ΔΥΣΚΟΛΙΑ**	**MIN**	**ΤΜΗΜΑ**	**ΔΥΣΚΟΛΙΑ**
PE1	00:01,7	9	1	00:01,3	**22**	1
PE2	00:04,3	**33**	1	00:01,8	22	1
PE3	00:06,2	**22**	1	00:01,6	8	1
PE4	00:05,3	29	1	00:01,6	22	1
PE5	00:07,5	17	1	00:00,8	22	1
PE6	00:19,9	33	1	00:01,8	8	1
PE7	00:02,5	22	1	00:17,6	29	1
PE8	00:00,9	33	1	00:01,2	31	1
PE9	00:03,7	15	1	00:00,9	22	1
PE10	00:03,4	33	1	00:02,6	22	1
Μ.Ο. ΧΡΟΝΟΥ	**00:05,5**			**00:03,1**		

	ΠΡΙΝ			ΜΕΤΑ		
	MAX	**ΤΜΗΜΑ**	**ΔΥΣΚΟΛΙΑ**	**MAX**	**ΤΜΗΜΑ**	**ΔΥΣΚΟΛΙΑ**
PE1	03:25,8	7	1	03:52,6	10	2
PE2	11:39,6	**21**	2	09:24,5	**14**	2
PE3	04:52,3	30	1	10:20,8	14	2
PE4	05:20,7	6	1	01:23,9	25	1

PE5	10:39,8	25	2	07:41,2	**10**	2
PE6	13:11,4	4	1	12:34,4	5	2
PE7	18:28,8	**25**	**2**	10:27,8	7	**2**
PE8	04:52,9	25	2	09:56,7	14	2
PE9	05:38,8	21	2	04:00,3	10	2
PE10	07:41,6	**25**	**2**	06:51,4	14	**2**
Μ.Ο. ΧΡΟΝΟΥ	**08:35,2**			**07:39,4**		

Πίνακας 102: Τμήμα με ελάχιστη και μέγιστη τιμή χρόνου ανά μεταφράστρια πριν από και μετά την εκπαίδευση

Μέσα από την καταγραφή της πληκτρολόγησης του μεταφραστικού εργαλείου, διερευνάται επίσης η συσχέτιση του τεχνικού φόρτου MTPE με τον συνολικό χρόνο. Παρατηρείται ότι μετά την εκπαίδευση έχουμε περισσότερες αλλαγές κλειδιών κατά 22% σε λιγότερο χρόνο. Ο χρόνος μετά την εκπαίδευση μειώνεται κατά 5 min και 93 sec, δηλαδή μείωση του χρόνου κατά 9% μετά την εκπαίδευση, με αυτό να δηλώνει ένδειξη συμβολής της εκπαίδευσης στον χρονικό φόρτο αλλά απουσία συσχέτισης του τεχνικού και χρονικού φόρτου, καθώς ο τύπος των αλλαγών και όχι ο όγκος των αλλαγών είναι αυτός που επηρεάζει κατά την πληκτρολόγηση τον τεχνικό φόρτο. Αυτό το εύρημα επικυρώνεται από την έρευνα των Tatsumi και Roturier (2010), Koponen et al. (2016) Koehn και Germann (2014)[99], οι οποίοι διατυπώνουν ότι ακόμη και όταν οι μεταφραστές μετά την επεξεργασία αντιμετωπίζουν τα ίδια λάθη, καταγράφουν διαφορετικές ταχύτητες και αριθμό πλήκτρων. Ως προς τον όγκο των αλλαγών κλειδιών, εδώ αποδεικνύεται ποσοτικά ότι η αύξηση του όγκου αλλαγών κλειδιών συμπίπτει με μείωση του χρόνου, σε μία αντιστρόφως ανάλογη σχέση.

Πίνακας 103: Συνολικός τεχνικός και χρονικός φόρτος ανά κατηγορία και ανά PE πριν από την εκπαίδευση

[99] Βλ. σελ. 134.

	Γράμματα		Αριθμοί		Space key		Σύμβολα		Πλοήγηση		Διαγραφή		Copy		Cut		Paste		Total Strokes		Total Time	
	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ
PE1	367	1042	0	0	44	123	6	15	0	1	169	208	0	0	3	5	3	4	592	1398	0:34:29	0:45:55
PE2	566	436	0	0	60	34	16	4	10	19	216	96	3	3	0	0	7	17	878	609	1:45:10	1:11:58
PE3	396	634	0	0	20	45	7	12	2	7	231	346	0	1	0	0	0	0	656	1045	1:02:52	1:08:16
PE4	289	849	0	1	22	78	8	19	53	83	198	316	0	1	0	0	3	2	573	1349	0:50:28	0:53:06
PE5	81	860	0	0	12	49	0	13	0	69	7	103	0	3	0	0	0	0	100	1097	1:31:18	1:07:33
PE6	1828	451	1	0	263	47	58	10	92	84	666	171	7	4	0	0	4	3	2919	770	1:40:09	0:56:34
PE7	428	738	0	0	28	54	12	5	61	28	397	462	1	2	0	0	0	0	927	1289	1:34:23	1:38:37
PE8	932	1171	0	0	94	99	8	10	3	69	143	184	0	1	1	3	1	3	1182	1540	0:30:15	0:47:03
PE9	284	354	0	0	28	17	1	3	1	8	51	40	7	1	1	2	3	4	376	429	0:40:01	0:28:31
PE10	384	844	0	0	27	49	0	0	161	195	63	169	0	0	0	1	0	1	635	1259	0:38:20	0:50:59
M.O.	555,5	737,9	0,1	0,1	59,8	59,5	11,6	9,1	38,3	56,3	214,1	209,5	1,8	1,6	0,5	1,1	2,1	3,4	883,8	1078,5	1:04:44	0:58:51

Πίνακας 104: Συνολικός τεχνικός και χρονικός φόρτος ανά κατηγορία και ανά PE πριν από και μετά την εκπαίδευση

Στον Πίνακα 101, διερευνάται ο συνολικός τεχνικός και χρονικός φόρτος ανά κατηγορία και ανά μεταφραστή πριν από και μετά την εκπαίδευση. Από τον πίνακα φαίνεται ότι δεν υπάρχει συσχέτιση του χρόνου του κάθε μεταφραστή πριν από και μετά την εκπαίδευση με τον αριθμό των αλλαγών συνολικά.

Σημειώνεται επίσης ότι οι περισσότερες αλλαγές έχουν γίνει σε επίπεδο γραμμάτων, ακολουθούν οι διαγραφές και τα διάκενα. Από την καταγραφή οθόνης, φαίνεται ότι κανένας μεταφραστής δεν έσβηνε τμήματα για να μεταφράσει εξαρχής πριν από την εκπαίδευση ή μετά και όλοι έκαναν διορθώσεις με διαγραφές και εισαγωγές γραμμάτων. Στην έρευνα των Carl et al. αυτές είναι οι διορθώσεις που κατηγοριοποιούνται ως «σύντομες»[100].

Επιπροσθέτως, όλοι οι μεταφραστές εκτός της PE2 και της PE6 παρουσίασαν αύξηση των αλλαγών κλειδιών χωρίς αυτό να έχει ουσιαστικό αντίκτυπο στον χρονικό φόρτο τους. Αυτή η παρατήρηση οδηγεί στην ένδειξη ότι η εκπαίδευση συνέβαλε στην ταχύτερη λήψη αποφάσεων, με αποτέλεσμα τον υψηλότερο όγκο αλλαγών σε χαμηλότερο χρόνο.

Προς ενίσχυση αυτής της ένδειξης παρατηρείται ότι ο υψηλός όγκος αλλαγών όπως στην περίπτωση της PE6 που παρουσιάζει τον μεγαλύτερο όγκο αλλαγών πριν από την εκπαίδευση, με έναν συνδυασμό υψηλότερου τεχνικού και χρονικού φόρτου, η καταγραφή οθόνης δείχνει πολλαπλές διαγραφές και εισαγωγές μέσα στο ίδιο τμήμα και για το ίδιο σημείο εντός του ίδιου τμήματος, το οποίο υποδεικνύει σοβαρά μεταφραστικά διλήμματα ως προς την αναγκαιότητα και τον τρόπο MTPE, με αποτέλεσμα δυσκολία στη λήψη αποφάσεων. Αυτός ο αριθμός αλλαγών είναι τέσσερις φορές χαμηλότερος μετά την εκπαίδευση χωρίς να μειώνεται αισθητά ο χρόνος ενισχύοντας την ένδειξη ότι ο χαμηλότερος αριθμός διαγραφών και εισαγωγής γραμμάτων, εκτός από ένδειξη υπερεπεξεργασίας ή υποεπεξεργασίας ή χαμηλής ποιότητας του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, ενδέχεται να αποτελεί ένδειξη του αυξημένου γνωσιακού φόρτου για την επίλυση μεταφραστικών διλημμάτων και προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων.

6.2.6.3 Συγκριτική ποιοτική αξιολόγηση

Η συγκριτική ποιοτική αξιολόγηση πραγματοποιείται με δύο τρόπους προς επικύρωση των αποτελεσμάτων: μη αυτόματη με ανθρώπινη αξιολόγηση από τη γράφουσα στα δύο επίπεδα της πιστότητας (*accuracy*) και της γραμματικότητας (*fluency*) και αυτόματη με χρήση αυτόματης αξιολόγησης μηχανικής μετάφρασης και χρήση του MATEO με αντιπαραβολή των τύπων των λαθών, όπως αυτά προκύπτουν πριν από την εκπαίδευση και μετά την εκπαίδευση

[100] Βλ. σελ. 133.

και συνδυαστικά με όλα τα δεδομένα που έχουν προκύψει από την ποσοτική αξιολόγηση και τα ερωτηματολόγια.

Με βάση τον συγκερασμό των συμπερασμάτων ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης σε όλα τα επίπεδα προτείνεται ένα μοντέλο αμοιβής για τους επαγγελματίες μεταφραστές με βάση τους δείκτες βαρύτητας που η κάθε τυπολογία λάθους αποδεικνύεται ότι έχει συνολικά από τις φάσεις πριν από και μετά την εκπαίδευση συναρτήσει του μήκους της πρότασης, του χρονικού φόρτου και του μεταφραστικού διλήμματος. Επιπροσθέτως, μέσω αυτής της ποιοτικής αξιολόγησης προκύπτουν οι ανάγκες εκπαίδευσης των μεταφραστών ώστε να προταθεί ένα εκπαιδευτικό μοντέλο.

6.2.6.3.1 Συγκριτική μη αυτόματη ποιοτική αξιολόγηση

Κατά τη συγκριτική μη αυτόματη ποιοτική αξιολόγηση, πραγματοποιείται μια προσέγγιση διερεύνησης της συσχέτισης της ποιότητας και του γνωσιακού φόρτου που συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν ληφθεί για το επίπεδο μεταφραστικών διλημμάτων των μεταφραστών μέσα από την άσκηση που τους δόθηκε κατά την εκπαίδευση με την πιστότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, τη δυσκολία και την αναγκαιότητα των αλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη επίσης τις βαθμολογίες που έδωσαν οι μεταφραστές στην πιστότητα, τη δυσκολία και την αναγκαιότητα στο ενσωματωμένο στο μεταφραστικό εργαλείο ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε κατά τη διάρκεια της διεργασίας MTPE πριν από και μετά την εκπαίδευση.

Α) Συγκριτική μη αυτόματη ποιοτική αξιολόγηση πριν και μετά την εκπαίδευση σε συσχέτιση με την πιστότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου.

Ο Πίνακας 104 έχει ως στόχο να συσχετίσει λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα πριν από την εκπαίδευση και μετά την εκπαίδευση, την πιστότητα της μηχανικής μετάφρασης με τον χρονικό φόρτο και τους τύπου λαθών. Με την παρακάτω χρωματική κωδικοποίηση, απεικονίζονται με πορτοκαλί τα τμήματα πριν και μετά την εκπαίδευση που παρουσίαζαν και τους δύο τύπους γλωσσικών προβλημάτων στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο (πιστότητα και γραμματικότητα) μαζί σε συνδυασμό με υψηλό χρόνο και κατάταξη πιστότητας 3 ή χαμηλότερη. Με πράσινο, απεικονίζονται τα τμήματα που είχαν πιστότητα 4 και χαμηλό χρόνο MTPE, ενώ με κίτρινο απεικονίζονται τα τμήματα που αποτελούν αποκλίσεις και θα συζητηθούν ξεχωριστά.

Τα τμήματα με υψηλότερο χρονικό φόρτο (>1 min) και κατάταξη 3 που συνδυάζουν δύο κατηγορίες λαθών (πιστότητα και γραμματικότητα) είναι πριν από την εκπαίδευση τα 1, 7, 13,

21, 25, 27, 32 και μετά από την εκπαίδευση τα 4, 7 και 14. Τα δεδομένα επικυρώνονται από την ποσοτική ανάλυση με τη συσχέτιση πιστότητας ανά τμήμα και χρόνου στους Πίνακας49 και 65[101].

Τα τμήματα με χαμηλότερο χρονικό φόρτο (<1 min) χωρίς καμία κατηγορία λάθους και κατάταξη 4 είναι πριν από την εκπαίδευση τα 3, 15, 35 και 36 και μετά την εκπαίδευση τα 8, 9, 13, 18, 19, 22, 31, 32 και 36.

Τα τμήματα με χρονικό φόρτο από 1 min και περισσότερο με μία κατηγορία λάθους και κατάταξη 3 έχουν λευκό χρώμα.

Τα τμήματα μετά την εκπαίδευση, 1, 5 και 10[102], που έχουν κωδικοποιηθεί με κίτρινο χρώμα παρουσιάζουν την εξής ιδιαιτερότητα: παρόλο που είναι σαφής η συσχέτιση χαμηλής πιστότητας και υψηλού χρόνου με αυτά τα τμήματα να έχουν κοινό την πιστότητα με τιμή 2, παρουσιάζουν μόνο μία κατηγορία λάθους και όχι 2.

Άλλα τμήματα με κίτρινη κωδικοποίηση που χρήζουν ειδικής ανάλυσης είναι τα παρακάτω:

Α. Πιστότητα 4 με χρόνο >1 min (πριν από την εκπαίδευση 2, 4, 5, 19). Αιτία: χρόνος λήψης απόφασης.

Β. Πιστότητα 4 από τους μεταφραστές, αλλά το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο έχει λάθη πιστότητας ή/και γραμματικότητας (πριν από την εκπαίδευση 9, 11, 20, 24, 34, μετά την εκπαίδευση το 38). Αιτία: υπο-επεξεργασία.

Γ. Πιστότητα 4 με λάθος γραμματικότητας ή πιστότητας και χρόνο <1 min (πριν από την εκπαίδευση 17, 22, 23, 29, 33 και μετά την εκπαίδευση 15). Αιτία: υπο-επεξεργασία. Αιτία: υπερεπεξεργασία.

Δ. Πιστότητα 3 χωρίς κανένα λάθος και χρόνο >1 min (μετά την εκπαίδευση 21, 25). Αιτία: υπερεπεξεργασία.

Ε. Πιστότητα 3 χωρίς κανένα λάθος και χρόνο <1 min (μετά την εκπαίδευση 24, 35). Αιτία: υπερεπεξεργασία.

[101] Βλ. σελ. 127 και 141 αντίστοιχα.

[102] Τα δεδομένα συμφωνούν με αυτά του Πίνακα 65 με τη συσχέτιση πιστότητας ανά τμήμα και χρόνου, όπου φαίνεται ότι τα τμήματα με το υψηλότερο πρόβλημα πιστότητας 1, 5, 10 και 14 (τιμή 2) χρειάζονται περισσότερο χρόνο ΜΤΡΕ.(Βλ. σελ. 141.)

ΠΡΙΝ					ΜΕΤΑ			
ΤΜΗΜΑ	ΠΙΣΤΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΛΑΘΟΥΣ 1	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΛΑΘΟΥΣ 2	ΠΙΣΤΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΛΑΘΟΥΣ 1	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΛΑΘΟΥΣ 1
1	3	00:02:12,742	Πιστότητα	Γραμματικότητα	2	00:01:11,924	Πιστότητα	
2	4	00:01:24,346			3	00:01:40,125	Πιστότητα	
3	4	00:00:40,093			3	00:02:30,037	Πιστότητα	
4	3	00:04:37,267			3	00:02:47,723	Πιστότητα	Γραμματικότητα
5	4	00:01:37,155			2	00:04:19,866	Πιστότητα	
6	3	00:02:36,140	Πιστότητα		3	00:00:59,551	Πιστότητα	
7	3	00:02:53,492	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:03:43,194	Πιστότητα	Γραμματικότητα
8	3	00:02:27,743	Πιστότητα		4	00:00:14,907		
9	4	00:00:43,778	Πιστότητα	Γραμματικότητα	4	00:01:00,044		
10	3	00:01:48,068	Πιστότητα		2	00:04:25,401	Πιστότητα	
11	4	00:00:52,651	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:02:00,105	Πιστότητα	
12	4	00:00:54,629	Πιστότητα		3	00:02:12,484	Πιστότητα	
13	3	00:01:36,524	Πιστότητα	Γραμματικότητα	4	00:00:41,536		
14	4	00:00:33,131	Πιστότητα		2	00:05:46,915	Πιστότητα	Γραμματικότητα
15	4	00:00:19,286			4	00:00:27,863	Πιστότητα	
16	3	00:00:58,556	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:01:05,293		Γραμματικότητα
17	4	00:00:18,800		Γραμματικότητα	3	00:01:38,253	Πιστότητα	
18	3	00:01:58,514	Πιστότητα		4	00:00:19,006		
19	4	00:01:09,109			4	00:00:40,241		
20	4	00:01:34,252		Γραμματικότητα	3	00:02:16,698	Πιστότητα	
21	2	00:04:12,671	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:00:43,532		
22	4	00:00:20,396	Πιστότητα		4	00:00:11,442		
23	4	00:00:29,572		Γραμματικότητα	3	00:03:55,340	Πιστότητα	
24	4	00:02:13,009		Γραμματικότητα	3	00:00:43,070		
25	2	00:07:39,845	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:01:51,192		
26	3	00:01:01,632		Γραμματικότητα	3	00:00:45,772	Πιστότητα	
27	2	00:02:52,056	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:01:43,806		Γραμματικότητα
28	3	00:01:59,589		Γραμματικότητα	3	00:00:39,124	Πιστότητα	
29	4	00:00:35,852	Πιστότητα		3	00:00:31,146	Πιστότητα	
30	3	00:03:18,642	Πιστότητα		3	00:00:38,730	Πιστότητα	
31	3	00:01:01,154	Πιστότητα		4	00:00:12,520		
32	3	00:01:21,066	Πιστότητα	Γραμματικότητα	4	00:00:23,425		
33	4	00:00:35,008		Γραμματικότητα	3	00:00:28,269	Πιστότητα	
34	4	00:01:33,911	Πιστότητα		3	00:01:40,466	Πιστότητα	
35	4	00:00:55,400			3	00:00:56,045		
36	4	00:00:39,960			4	00:00:18,857		
37	3	00:00:52,228	Πιστότητα		3	00:02:34,742	Πιστότητα	
38	3	00:01:46,167	Πιστότητα		4	00:00:32,796		Γραμματικότητα

Πίνακας 105: Συσχέτιση πιστότητας πριν και μετά την εκπαίδευση με κατηγορία λάθους

Όπως αναφέρθηκε στην καταγραφή της προηγούμενης έρευνας, στην ποιοτική αξιολόγηση, λαμβάνεται υπόψη το προφίλ του μεταφραστή ως προς τη γλωσσική του επάρκεια και αυτό που τίθεται στο επίκεντρο είναι οι ενέργειες του μεταφραστή και όχι το προφίλ του. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τους Vieira et al. (2019), μία διόρθωση σε μικρό χρονικό διάστημα σχετίζεται με υψηλό επίπεδο αποτελεσματικότητας. Αυτό, κατά τη γράφουσα, πρέπει να συνεκτιμηθεί με το μήκος της πρότασης όπως προκύπτει περαιτέρω στην ανάλυση των δεδομένων.

Β) Συγκριτική μη αυτόματη ποιοτική αξιολόγηση πριν και μετά την εκπαίδευση σε συσχέτιση με τη δυσκολία του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου.

Στον Πίνακα 105, διερευνάται η συσχέτιση δυσκολίας πριν από και μετά την εκπαίδευση με κατηγορία λάθους προκειμένου να συλλεχθούν δεδομένα ως προς τον γνωσιακό και χρονικό φόρτο που μπορούν να συμβάλλουν σε ένα μοντέλο βαρύτητας λαθών, σε συνδυασμό με τα δεδομένα που προέκυψαν από την πιστότητα, αλλά και σε ένα εκπαιδευτικό μοντέλο, καθώς μέσα από τον προσδιορισμό των μεταφραστικών διλημμάτων και της μεταφραστικής δυσκολίας μπορούν να προκύψουν οι δεξιότητες που πρέπει να αναπτύξει περισσότερο η εκπαίδευση.

ΠΡΙΝ					ΜΕΤΑ		
ΤΜΗΜΑ	ΔΥΣΚΟΛΙΑ	ΧΡΟΝΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΛΗΜΜΑΤΟΣ	>5 ΜΤΦ	ΔΥΣΚΟΛΙΑ	ΧΡΟΝΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΛΗΜΜΑΤΟΣ
1	1	00:02:12,742	Πιστότητα	8	1,5	00:01:11,924	Πιστότητα
2	1	00:01:24,346	Πιστότητα	5	2	00:01:40,125	Πιστότητα
3	1	00:00:40,093	Ύφος		2	00:02:30,037	Πιστότητα
4	1	00:04:37,267	Ύφος		2	00:02:47,723	Πιστότητα
5	1	00:01:37,155	Γραμματικότητα		2	00:04:19,866	Πιστότητα
6	1	00:02:36,140	Γραμματικότητα	5	1	00:00:59,551	
7	1	00:02:53,492	Πιστότητα		2	00:03:43,194	Γραμματικότητα
8	1,5	00:02:27,743	Ύφος		1	00:00:14,907	
9	1	00:00:43,778	Ύφος		1	00:01:00,044	
10	1	00:01:48,068	Ύφος		2	00:04:25,401	Πιστότητα
11	1	00:00:52,651			1,5	00:02:00,105	Ύφος
12	1	00:00:54,629			2	00:02:12,484	Ύφος
13	1	00:01:36,524	Ύφος		1	00:00:41,536	
14	1	00:00:33,131	Γραμματικότητα		2	00:05:46,915	Πιστότητα
15	1	00:00:19,286	Γραμματικότητα		1	00:00:27,863	
16	1	00:00:58,556	Γραμματικότητα		1	00:01:05,293	
17	1	00:00:18,800			2	00:01:38,253	Ύφος

18	1	00:01:58,514	Ύφος		1	00:00:19,006	
19	1	00:01:09,109	Ύφος		1	00:00:40,241	
20	1	00:01:34,252	Πιστότητα		1,5	00:02:16,698	Ύφος
21	2	00:04:12,671	Πιστότητα	8	1	00:00:43,532	
22	1	00:00:20,396	Ύφος		1	00:00:11,442	
23	1	00:00:29,572	Πιστότητα		2	00:03:55,340	Πιστότητα
24	1	00:02:13,009	Ύφος		1	00:00:43,070	
25	2	00:07:39,845	Ύφος	5	1	00:01:51,192	
26	1	00:01:01,632	Πιστότητα		1	00:00:45,772	
27	2	00:02:52,056	Ύφος/Design	5	1	00:01:43,806	
28	1,5	00:01:59,589	Ύφος		1	00:00:39,124	
29	1	00:00:35,852	Ύφος		1	00:00:31,146	
30	1	00:03:18,642	Πιστότητα		1	00:00:38,730	
31	1,5	00:01:01,154	Γραμματικότητα	7	1	00:00:12,520	
32	1	00:01:21,066	Γραμματικότητα		1	00:00:23,425	
33	1	00:00:35,008	Ύφος		1	00:00:28,269	
34	1	00:01:33,911	Πιστότητα		1	00:01:40,466	
35	1	00:00:55,400	Πιστότητα		1,5	00:00:56,045	Πιστότητα
36	1	00:00:39,960	Πιστότητα		1	00:00:18,857	
37	1	00:00:52,228	Ύφος	9	2	00:02:34,742	Ύφος
38	1	00:01:46,167	Ύφος	8	1	00:00:32,796	

Πίνακας 106: Συσχέτιση δυσκολίας πριν από και μετά την εκπαίδευση με κατηγορία λάθους

Όπως και στην πιστότητα, η ανάλυση γίνεται με τον ίδιο τρόπο χωρίζοντας τα τμήματα με χρωματική κωδικοποίηση: πορτοκαλί για αυτά που αξιολογήθηκαν με δυσκολία ίση ή >2, με πράσινο αυτά που αξιολογήθηκαν με δυσκολία 1 και κίτρινο τμήματα που παρουσιάζουν απόκλιση από τη νόρμα και χρειάζονται ειδική επεξήγηση.

Τα τμήματα υψηλής δυσκολίας ως προς τη λήψη απόφασης για MTPE ή όχι είναι τα 21, 25 και 27 πριν από την εκπαίδευση και εμπίπτουν στις κατηγορίες της πιστότητας και του ύφους και τα τμήματα 2, 3, 4, 5, 7, 10, 12, 14, 17, 23, 37 μετά την εκπαίδευση και πάλι στις κατηγορίες της πιστότητας και του ύφους. Αυτό το εύρημα σχετίζεται ως προς την πιστότητα με τη δυσκολία στη λήψη απόφασης που προκύπτει από την έλλειψη εμπειρίας όλων των μεταφραστών στον τομέα των νομικών κειμένων, αλλά και στη δυσκολία λήψης απόφασης ως προς το αν μια διόρθωση μηχανικής μετάφρασης σε επίπεδο ύφους είναι προτιμησιακή και δεν επηρεάζει τη γραμματικότητα του κειμένου ή είναι μεν προτιμησιακή, αλλά την επηρεάζει σε επίπεδο χρήσης για τον τομέα.

Τα δεδομένα που προκύπτουν από την ποιοτική ανάλυση συνάδουν με τα δεδομένα που προέκυψαν από την ποσοτική ανάλυση με τη συσχέτιση δυσκολίας ανά τμήμα και χρόνου

ΜΤΡΕ πριν από και μετά την εκπαίδευση.[103] Συγκεκριμένα, κατά τη διερεύνηση του μέσου όρου του χρόνου κάθε τμήματος ως ένδειξης τεχνικού ή γνωσιακού φόρτου, πριν από την εκπαίδευση, τα 5 τμήματα που απαίτησαν περισσότερο χρόνο ήταν τα 4, 7, 21, 25, 30 και μετά την εκπαίδευση τα τμήματα 5, 7, 10, 14, 23[104]. Συμπληρωματικά, πριν από την εκπαίδευση, κατά τη συσχέτιση δυσκολίας ανά τμήμα και χρόνου ΜΤΡΕ, τα τμήματα 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 14, 17, 20, 23, 35 και 37 είχαν δυσκολία άνω της τιμής 1. Τα τμήματα 10 και 14 ήταν εντός αυτού του πεδίου[105].

Τα τμήματα που έχουν λευκή επισήμανση είναι τα τμήματα που παρουσίασαν μέση μεταφραστική δυσκολία στη λήψη αποφάσεων και εμπίπτουν στις κατηγορίες της πιστότητας, της γραμματικότητας και του ύφους. Πραγματοποιείται επίσης η εξής παρατήρηση για τα τμήματα με κίτρινη επισήμανση για πλήθος μεταφραστών >5 που είχαν το ίδιο μεταφραστικό δίλημμα.:

Α. Χρόνος >1 min, δυσκολία 2 και δίλημμα πιστότητας (τμήμα 1 πριν από την εκπαίδευση).
Αιτία: Δίλημμα λήψης απόφασης ορολογίας στην αρχή της ΜΤΡΕ.
Β. Δίλημμα ύφους και δυσκολία 1 (τμήματα 37, 38 πριν από την εκπαίδευση)
Αυτό αποτελεί μια ένδειξη ότι πριν από την εκπαίδευση οι περισσότεροι μεταφραστές παρουσίαζαν μεγαλύτερη δυσκολία και υψηλότερο γνωσιακό φόρτο στους τύπους λαθών πιστότητας και ύφους, και συνάδει με όλα τα επιμέρους ευρήματα της ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης.

Στο ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση, στην ερώτηση σχετικά με τη μεγαλύτερη δυσκολία κατά την ΜΤΡΕ[106], η απόφαση για την κατάλληλη ορολογία κι η απόφαση για τις απαραίτητες αλλαγές ήρθαν στη δεύτερη και τρίτη θέση με το 20% των συμμετεχουσών στην έρευνα. Στην ενότητα του ερωτηματολογίου που αφορούσε στην κρίση τους πάνω στο ίδιο θέμα μετά την εκπαίδευση, έδωσαν την πρώτη θέση στην απόφαση για τις απαραίτητες αλλαγές (90%) και τη δεύτερη θέση στην απόφαση για την κατάλληλη ορολογία (80%) με τη γραμματική και τη σύνταξη να παίρνουν την τρίτη θέση[107]. Συμπληρωματικά, στο ερωτηματολόγιο που δόθηκε μετά την εκπαίδευση, στην ερώτηση Ε8[108], οι συμμετέχουσες έδωσαν την πρώτη κατάταξη στη δυσκολία χειρισμού στην απόφαση για την κατάλληλη

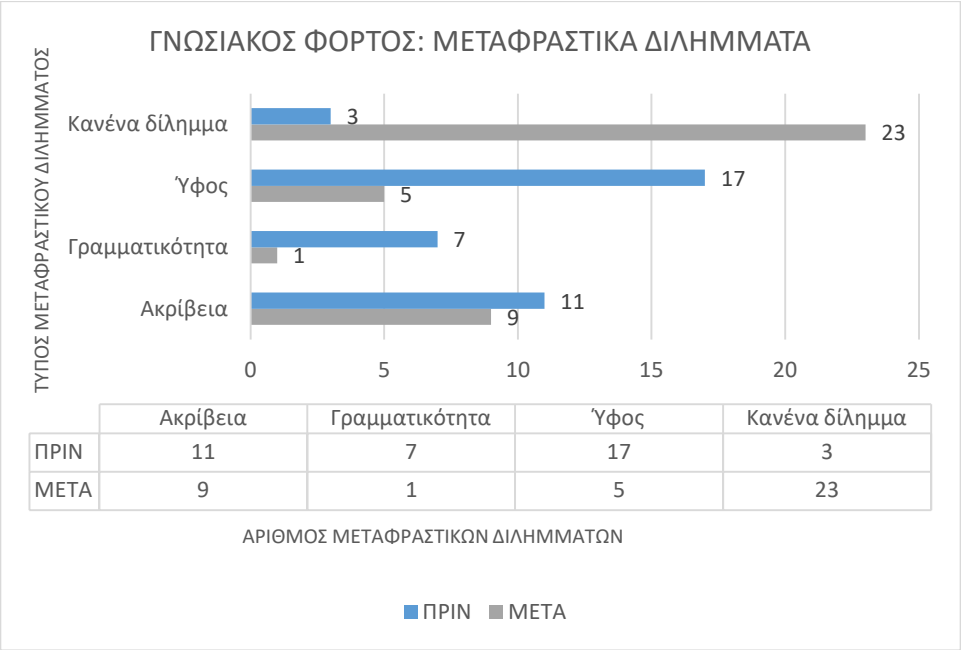
[103] Στη σελ. 125, στην ενότητα της ποιοτικής ανάλυσης πριν από την εκπαίδευση, δίνεται μια ευκρινέστερη απεικόνιση της συσχέτισης δυσκολίας ανά τμήμα και χρόνου ΜΤΡΕ, με τα τμήματα 8, 21, 25, 27 και 31 να έχουν δυσκολία άνω της τιμής 1 και να υπερβαίνουν τη διάμεση τιμή του χρόνου. Τα τμήματα 21, 25 και 27 είναι εντός αυτού του πεδίου.
[104] Βλ. σελ 183 για συγκριτική ανάλυση πριν από και μετά την εκπαίδευση.
[105] Βλ. σελ. 140.
[106] Βλ. σελ. 112, Ε26.
[107] Βλ. σελ. 152, Ε12.
[108] Βλ. σελ. 148, Ε8.

ορολογία και τη δεύτερη κατάταξη στον εντοπισμό και την επίλυση αμφισημιών μαζί με την απόφαση για τις απαραίτητες αλλαγές.

Τα τμήματα με τον χαμηλότερο χρονικό φόρτο είναι τα τμήματα με το χαμηλότερο μεταφραστικό δίλημμα και βαθμό δυσκολίας 1 και 1,5. Αυτά τα τμήματα πριν από την εκπαίδευση ήταν τα 11, 12, 17 και μετά την εκπαίδευση παρατηρείται ότι τα τμήματα με χαμηλό βαθμό δυσκολίας και χαμηλό μεταφραστικό δίλημμα αυξάνονται κατά πολύ, με αυτό να αποτελεί ένδειξη ότι η λήψη αποφάσεων βελτιώθηκε και επιταχύνθηκε κατά πολύ με την εκπαίδευση, όπως προκύπτει συνδυαστικά και από τα λοιπά μέσα της έρευνας, μεταξύ των οποίων και τα ερωτηματολόγια. Τα τμήματα 6, 8, 9, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36 και 38 παρουσίασαν χαμηλή μεταφραστική δυσκολία ως προς τη λήψη απόφασης που συσχετίζεται και με χαμηλό χρόνο ΜΤΡΕ. Οι μεταφραστές επεξεργάστηκαν με χαμηλότερο γνωσιακό φόρτο τα 8πλάσια τμήματα μετά την εκπαίδευση.

Στον Πίνακα 106, παρουσιάζεται σαφώς η εξέλιξη του γνωσιακού φόρτου, της μεταφραστικής δυσκολίας λήψης απόφασης και των μεταφραστικών διλημμάτων ως προς την πιστότητα, τη γραμματικότητα, το ύφος και την πιστότητα σε σχέση με το πλήθος των τμημάτων που παρουσίασαν αυτά τα διλήμματα, πριν από και μετά την εκπαίδευση. Παρατηρείται ότι τα διλήμματα μειώνονται αισθητά μετά την εκπαίδευση, καθώς και τα διλήμματα διόρθωσης ύφους και γραμματικότητας, με τα διλήμματα πιστότητας να παραμένουν σε υψηλό επίπεδο, προφανώς λόγω της έλλειψης εμπειρίας των μεταφραστών στον τομέα[109] και λόγω του ότι η εκπαίδευση δεν εστίασε στη βελτίωση της έρευνας ορολογίας στον συγκεκριμένο τομέα[110]. Τα οφέλη της εκπαίδευσης στη βελτίωση της λήψης απόφασης είναι προφανή.

[109] Βλ. σελ, 70. Σύμφωνα με τους Van Brussel et al. (2018) τα σφάλματα παρανόησης και παράλειψης είναι πολύ απαιτητικά για τους μεταφραστές που χρησιμοποιούν ΝΜΤ καθώς αυτά καλύπτονται από την εξαιρετική γραμματικότητα του κειμένου.
[110] Βλ. σσ. 69-70, όπου σύμφωνα με τους Lommel et al. (2016b) η ΝΜΤ έχει ως συχνότερα λάθη πιστότητας την παρανόηση.

	Ακρίβεια	Γραμματικότητα	Ύφος	Κανένα δίλημμα
ΠΡΙΝ	11	7	17	3
ΜΕΤΑ	9	1	5	23

Πίνακας 107: Τα μεταφραστικά διλήμματα πριν και μετά την εκπαίδευση ως ένδειξη φόρτου λήψης αποφάσεων και γνωσιακού φόρτου

Προς επικύρωση του Πίνακα 106 είναι η απάντηση των συμμετεχουσών στην ερώτηση Ε16 που αφορά στις δεξιότητες που βελτίωσαν κατά τη γνώμη τους μετά την εκπαίδευση, με την πρώτη θέση να έχει η λήψη αποφάσεων και τη δεύτερη θέση η επίλυση προβλημάτων[111].

Τα δεδομένα της δυσκολίας λήψης απόφασης και τα μεταφραστικά διλήμματα σχετίζονται με την έκταση των προτάσεων σε λέξεις όπως ήδη αναλύθηκε. Σε αυτήν την ενότητα, δίνεται η δυνατότητα να παρατηρηθούν συγκριτικά τα μεταφραστικά διλήμματα σε σχέση με τον χρονικό φόρτο και την έκταση, αυτήν ως βαθμό δυσκολίας, πριν από και μετά την εκπαίδευση[112].

Παρατηρείται ότι ο χρόνος είναι ανάλογος της δυσκολίας και των τύπων λαθών ή πιθανών λαθών που περιλαμβάνει το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο. Όσο περισσότερα είναι τα λάθη τόσο αυξάνει ο χρόνος. Ο χρόνος είναι υψηλότερος για τα λάθη ορολογίας και χαμηλότερος για τα λάθη γραμματικότητας. Το μήκος της πρότασης διαδραματίζει ρόλο στον χρονικό φόρτο. Τα συμπεράσματα επιβεβαιώνονται από τα τμήματα χαμηλού μεταφραστικού διλήμματος που παρουσιάζουν χαμηλότερο μήκος τμήματος, λιγότερο χρόνο MTPE, λιγότερα λάθη πιστότητας και ορολογίας[113].

[111] Βλ. σελ. 157
[112] Σύμφωνα με τους Van Brussel et al. (2018), η NMT έχει χαμηλή ποιότητα σε μεγάλου μήκους προτάσεις αλλά βελτιώνεται σε προτάσεις μήκους περίπου 60 λέξεων.
[113] Βλ. σελ. 128 πριν από την εκπαίδευση και σελ. 142 μετά την εκπαίδευση.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τμήμα	Χρόνος	Δίλημμα	Λάθος 1	Λάθος 2	Μήκος	Παρανόηση	Ορολογία	Γραμματικότητα
25	00:07:39,845	Δύσκολο	Πιστότητα	Γραμματικότητα	43		5	2
21	00:04:12,671	Δύσκολο	Πιστότητα	Γραμματικότητα	19		3	1
27	00:02:52,056	Δύσκολο	Πιστότητα		38	1		
1	00:02:12,742	Δύσκολο	Πιστότητα	Γραμματικότητα	18		1	1
34	00:01:46,167	Δύσκολο	Πιστότητα		34		2	

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τμήμα	Χρόνος	Δίλημμα	Λάθος 1	Λάθος 2	Μήκος	Παρανόηση	Ορολογία	Γραμματικότητα
14	00:05:46,915	Δύσκολο	Γραμματικότητα	Πιστότητα	67		3	2
10	00:04:25,401	Δύσκολο		Πιστότητα	41		2	
5	00:04:19,866	Δύσκολο		Πιστότητα	33		2	
23	00:03:55,340	Δύσκολο		Πιστότητα	52		4	
7	00:03:43,194	Δύσκολο	Γραμματικότητα	Πιστότητα	58		3	3

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τμήμα	Χρόνος	Δίλημμα	Λάθος 1	Λάθος 2	Μήκος	Παρανόηση	Ορολογία	Γραμματικότητα
12	00:00:54,629	Εύκολο		Πιστότητα	16			1
11	00:00:52,651	Εύκολο	Γραμματικότητα	Πιστότητα	13		1	1
3	00:00:40,093	Εύκολο			11			
36	00:00:39,960	Εύκολο			39			
17	00:00:18,800	Εύκολο	Γραμματικότητα		6			1

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τμήμα	Χρόνος	Δίλημμα	Λάθος 1	Λάθος 2	Μήκος	Παρανόηση	Ορολογία	Γραμματικότητα
18	00:00:19,006	Εύκολο			8			
36	00:00:18,857	Εύκολο			11			
8	00:00:14,907	Εύκολο			3			
31	00:00:12,520	Εύκολο			14			
22	00:00:11,442	Εύκολο			1			

Πίνακας 108: Συσχέτιση χρόνου, βαθμού διλήμματος, τυπολογίας λάθους, μήκους τμήματος πριν από και μετά την εκπαίδευση

Όπως προαναφέρθηκε στη συγκριτική ποιοτική ανάλυση, τα κοινά τμήματα με τον ελάχιστο χρόνο πριν από την εκπαίδευση είναι τα 22, 33 και μετά την εκπαίδευση τα 8 και 22. Τα κοινά τμήματα με τον μέγιστο χρόνο πριν από την επεξεργασία είναι τα 21, 25 και μετά την εκπαίδευση τα 10, 14[114].

Σύμφωνα με τους Tatsumi M. et al. (2010), δεν έχουν όλα τα λάθη μηχανικής μετάφρασης

[114] Βλ. σελ. 184.

την ίδια δυσκολία στη διόρθωσή τους και ανέφεραν ότι η έκταση και η δομή της πρότασης προσδιορίζουν αυτό το φαινόμενο. Σε αυτό συμφωνεί και η έρευνα της Koponen (2012) που διαπίστωσε ότι οι μεγάλες προτάσεις χρειάζονταν σημαντική αναδιοργάνωση ακόμη και αν στο τέλος δεν χρειαζόταν πολλή MTPE.

Μέσα από αυτήν τη συνολική συγκριτική ανάλυση προκύπτει ομοίως ότι ο τύπος λάθους της πιστότητας έχει υψηλότερο βαθμό δυσκολίας από τον τύπο λάθους της γραμματικότητας, ότι η λήψη απόφασης σε επίπεδο ύφους και πιστότητας απαιτεί περισσότερο γνωσιακό φόρτο από ό,τι σε επίπεδο γραμματικότητας και ότι η έκταση της πρότασης επηρεάζει τον χρονικό και γνωσιακό φόρτο.

Γ) Συγκριτική μη αυτόματη ποιοτική αξιολόγηση πριν και μετά την εκπαίδευση σε συσχέτιση με την αναγκαιότητα MTPE του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου.

Σε αυτό το σκέλος της ποιοτικής ανάλυσης, πραγματοποιείται η ανάλυση της αναγκαιότητας διόρθωσης συγκριτικά, πριν από και μετά την εκπαίδευση, όπως την αξιολόγησαν οι μεταφραστές στο ενσωματωμένο στο μεταφραστικό εργαλείο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης και διερευνάται το πώς αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα σε σχέση με τις κατηγορίες λαθών του εκάστοτε τμήματος.

Από αυτήν την ανάλυση, προκύπτουν τέσσερις από τις βασικές συμπεριφορές που προκύπτουν κατά την MTPE, οι οποίες άπτονται των δεξιοτήτων λήψης αποφάσεων και της επίλυσης προβλημάτων, αυτήν τη φορά, όχι στην ποσοτική διάστασή τους, αλλά στην ποιοτική.

ΠΡΙΝ					ΜΕΤΑ			
ΤΜΗΜΑ	ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΛΑΘΟΥΣ 1	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΛΑΘΟΥΣ 1	ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΛΑΘΟΥΣ 1	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΛΑΘΟΥΣ 2
1	3	00:02:12,742	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:01:11,924	Πιστότητα	
2	4	00:01:24,346			3	00:01:40,125	Πιστότητα	
3	4	00:00:40,093			3	00:02:30,037	Πιστότητα	Γραμματικότητα
4	3	00:04:37,267			3	00:02:47,723	Πιστότητα	
5	3	00:01:37,155			2	00:04:19,866	Πιστότητα	
6	3	00:02:36,140	Πιστότητα		3	00:00:59,551	Πιστότητα	
7	3	00:02:53,492	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:03:43,194	Πιστότητα	Γραμματικότητα
8	3	00:02:27,	Πιστότητα		4	00:00:14,9		

		743				07		
9	3	00:00:43,778	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:01:00,044		
10	3	00:01:48,068	Πιστότητα		2	00:04:25,401	Πιστότητα	
11	3	00:00:52,651	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:02:00,105	Πιστότητα	
12	3	00:00:54,629	Πιστότητα		3	00:02:12,484	Πιστότητα	
13	3	00:01:36,524	Πιστότητα	Γραμματικότητα	4	00:00:41,536		
14	4	00:00:33,131	Πιστότητα		3	00:05:46,915	Πιστότητα	Γραμματικότητα
15	4	00:00:19,286			4	00:00:27,863	Accuracy	
16	3	00:00:58,556	Πιστότητα	Γραμματικότητα	4	00:01:05,293		
17	4	00:00:18,800		Γραμματικότητα	3	00:01:38,253	Πιστότητα	Γραμματικότητα
18	4	00:01:58,514	Πιστότητα		4	00:00:19,006		
19	3	00:01:09,109			3	00:00:40,241		
20	3	00:01:34,252		Γραμματικότητα	3	00:02:16,698	Πιστότητα	
21	3	00:04:12,671	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:00:43,532		
22	3	00:00:20,396	Πιστότητα		4	00:00:11,442		
23	3	00:00:29,572		Γραμματικότητα	3	00:03:55,340	Πιστότητα	
24	3	00:02:13,009		Γραμματικότητα	3	00:00:43,070		
25	2	00:07:39,845	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:01:51,192		
26	3	00:01:01,632		Γραμματικότητα	3	00:00:45,772	Πιστότητα	
27	3	00:02:52,056	Πιστότητα	Γραμματικότητα	3	00:01:43,806		Γραμματικότητα
28	3	00:01:59,589		Γραμματικότητα	3	00:00:39,124	Πιστότητα	
29	3	00:00:35,852	Πιστότητα		3	00:00:31,146	Πιστότητα	
30	3	00:03:18,642	Πιστότητα		3	00:00:38,730	Πιστότητα	
31	3	00:01:01,154	Πιστότητα		4	00:00:12,520		
32	3	00:01:21,066	Πιστότητα	Γραμματικότητα	4	00:00:23,425		
33	4	00:00:35,008		Γραμματικότητα	3	00:00:28,269	Πιστότητα	
34	3	00:01:33,911	Πιστότητα		3	00:01:40,466	Πιστότητα	
35	4	00:00:55,400			3	00:00:56,045		
36	4	00:00:39,960			3	00:00:18,857		
37	3	00:00:52,228	Πιστότητα		3	00:02:34,742	Πιστότητα	
38	3	00:01:46,167	Πιστότητα		3	00:00:32,796		Γραμματικότητα

Όπως και στα προηγούμενα σκέλη ανάλυσης, της πιστότητας και της δυσκολίας, και εδώ πραγματοποιείται χρωματικών κωδικοποίηση των τμημάτων με πορτοκαλί τα τμήματα που έχουν χαμηλή και υψηλή αναγκαιότητα διόρθωσης (3, 2) σύμφωνα με τους μεταφραστές και εμφανίζουν δύο κατηγορίες λαθών, με πράσινο τα τμήματα που δεν χρήζουν καμίας αλλαγής (4), με λευκό τα τμήματα που έχουν χαρακτηριστεί με χαμηλή αναγκαιότητα διόρθωσης (3) και παρουσιάζουν μία κατηγορία λάθους, και τα τμήματα με κίτρινη επισήμανση που παρουσιάζουν ειδικά χαρακτηριστικά προς ανάλυση. Δεν κατηγοριοποιήθηκε κανένα τμήμα στην κατηγορία 1 που υποδηλώνει αναγκαιότητα μετάφρασης από την αρχή, στοιχείο που επικυρώνει ότι το κείμενο είναι κατάλληλο προς ΜΤΡΕ[115].

Σημειώνεται ότι στα πορτοκαλί τμήματα που αξιολογήθηκαν από τους μεταφραστές να έχουν χαμηλή αναγκαιότητα διόρθωσης 3, υπάρχουν δύο τύποι λαθών. Αυτό σημαίνει ότι οι μεταφραστές.

Τα τμήματα με υψηλή αναγκαιότητα διόρθωσης πριν από την εκπαίδευση είναι τα 7, 9 11, 13, 16, 21, 25, 27, 32 με κατάταξη 2 στο 25 και μετά την εκπαίδευση τα 3, 7, 14, 17. Εκτός από το 25 όλα τα άλλα τμήματα έχουν κατάταξη 3 παρόλο που έχουν 2 κατηγορίες λαθών. Από αυτά τα δεδομένα και τα δεδομένα της ποσοτικής ανάλυσης προκύπτει ότι τα τμήματα υψηλής αναγκαιότητας αλλαγών απαίτησαν περισσότερο χρόνο[116]. Τα σημεία αυτά αποτελούν ένδειξη για τον υψηλότερο γνωσιακό φόρτο ως προς τον βαθμό που αυτά επηρεάζουν τον χρόνο λήψης απόφασης και επίλυσης προβλημάτων[117]. Η ποιοτική ανάλυση των λαθών των μεταφραστών δείχνει ότι οι μεταφραστές έδωσαν κατάταξη χαμηλής αναγκαιότητας σε κάποια από αυτά τα τμήματα 3 και όχι 2 παρόλο που είχαν δύο κατηγορίες λαθών, καθώς δεν ήταν σε θέση να εντοπίσουν επαρκώς το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο αγνοώντας τουλάχιστον μία από τις δύο κατηγορίες λαθών.

Τα τμήματα με χαμηλή αναγκαιότητα διόρθωσης πριν από την εκπαίδευση είναι τα 2, 3, 5, 36 και μετά την εκπαίδευση τα 8, 13, 16, 18, 19, 21, 22, 24, 31, 32 στα οποία δεν σημειώνεται καμία κατηγορία λάθους.

Τα τμήματα με κίτρινη επισήμανση χρήζουν ιδιαίτερης αναφοράς, καθώς από αυτά εντοπίζονται οι αστοχίες των μεταφραστών:

Α. **Χρόνος >1 min, 0 κατηγορίες λαθών, κατάταξη χαμηλής αναγκαιότητας 3** (τμήματα 4, 5, 19 πριν από την εκπαίδευση και 9, 25 μετά την εκπαίδευση):

[115] Βλ. σελ. 124, ποσοτική αξιολόγηση πριν από την εκπαίδευση.
[116] Βλ. σελ. 126, ποσοτική αξιολόγηση πριν από την εκπαίδευση.
[117] Βλ. σελ. 140, ποσοτική αξιολόγηση μετά την εκπαίδευση.

Σύμπτωμα: υπερεπεξεργασία.

Αιτία: Οι μεταφραστές διορθώνουν κάτι που είναι σωστό από τη μηχανή με κάτι λάθος ή προτιμησιακό.

Β. **Χρόνος <1 min, 0 κατηγορία λάθους, κατάταξη χαμηλής αναγκαιότητας 3** (τμήμα 35 και 36 μετά την εκπαίδευση):

Σύμπτωμα: υπερεπεξεργασία.

Αιτία: Οι μεταφραστές δεν διορθώνουν λάθος που υπάρχει από τη ΜΤ.

Γ. **Χρόνος >1 min, 1 κατηγορία λάθους, κατάταξη υψηλής αναγκαιότητας 2** (τμήματα μετά την εκπαίδευση 5 και 10):

Σύμπτωμα: υψηλός χρονικός φόρτος.

Αιτία: Αμφότερα τα τμήματα παρουσιάζουν υψηλό μεταφραστικό δίλημμα με βάση τις προηγούμενες αναλύσεις και έκταση τμήματος άνω των 20 λέξεων, με αποτέλεσμα υψηλό γνωσιακό φόρτο και δυσκολία λήψης απόφασης.

Δ. **Χρόνος >1 min, 1 κατηγορία λάθους, κατάταξη καμίας αναγκαιότητας 4** (τμήμα 33 πριν από την εκπαίδευση):

Σύμπτωμα: υποεπεξεργασία.

Αιτία: οι μεταφραστές χρειάζονται περισσότερο χρόνο για τη λήψη αποφάσεων, καθώς σε αυτό το τμήμα έχουν δηλώσει σε προηγούμενο πίνακα ότι έχουν μεταφραστικό δίλημμα για το αν χρειάζεται ή όχι ΜΤΡΕ ως προς το ύφος και αγνοούν λάθος γραμματικότητας που υπάρχει[118].

Ε. **Χρόνος <1 min, 1 κατηγορία λάθους, κατάταξη καμίας αναγκαιότητας 4** (τμήμα 4 πριν από την εκπαίδευση και 15 μετά την εκπαίδευση):

Σύμπτωμα: υποεπεξεργασία.

Αιτία: Οι μεταφραστές δεν διορθώνουν λάθος που υπάρχει από τη ΜΤ.

Από τα φαινόμενα που εξετάστηκαν και τη συνολική ποιοτική αξιολόγηση προκύπτουν οι εξής συμπεριφορές των μεταφραστών, οι οποίες συνυπολογίζονται στο μοντέλο εκπαίδευση που προτείνει η γράφουσα με την παρούσα διατριβή:

Α) **ΜΤΡΕ**:

- Οι μεταφραστές διορθώνουν τη ΜΤ που έχει λάθος σωστά.

Β) **Υπερεπεξεργασία[119]**:

[118] Βλ. σελ. 136. Οι μεταφραστές με μικρότερη εμπειρία τείνουν να διορθώνουν λιγότερα λάθη όταν εργάζονται με ΝΜΤ λόγω της ικανότητας της μηχανικής μετάφρασης να παράγει πιο γραμματικά ορθές μεταφράσεις με λιγότερο εμφανή τα λάθη.

[119] Βλ. σελ. 107 για τη σχετική παραπομπή στη Nitzke (2018), η οποία αναφέρει ότι διαχρονικά στην έρευνα αποδεικνύεται ότι οι αποφάσεις των μεταφραστών μπορεί να είναι απαραίτητες ή όχι. Στην περίπτωση που είναι

- Οι μεταφραστές διορθώνουν τη ΜΤ που είναι σωστή με λάθος.
- Οι μεταφραστές διορθώνουν τη ΜΤ που είναι σωστή με προτιμησιακή αλλαγή.[120]

Γ) **Υποεπεξεργασία**:

- Οι μεταφραστές δεν διορθώνουν τη ΜΤ που έχει λάθη.[121]

Στο ερωτηματολόγιο που δόθηκε μετά την εκπαίδευση, στις ερωτήσεις Ε7 και Ε11[122] πριν από την εκπαίδευση και μετά αντίστοιχα, οι συμμετέχουσες ιεράρχησαν στην πρώτη θέση (80%) τα λάθη επιπέδου χρήσης και σε δεύτερη θέση τα λάθη ορολογίας (60%) πριν την εκπαίδευση και τα λάθη ορολογίας και τα συντακτικά λάθη στην πρώτη θέση μετά την εκπαίδευση, το οποίο αποδεικνύεται στον Πίνακα 106 με τη μείωση των διλημμάτων σε επίπεδο ύφους. Συμπληρωματικά, αξίζει να σημειωθεί ότι στο ερωτηματολόγιο που δόθηκε πριν από την εκπαίδευση, στην ερώτηση Ε23 σχετικά με τα λάθη που ενεργοποιούν την ΜΤΡΕ την πρώτη θέση είχε ο ακατάλληλος τόνος ή ύφος (80%) και σε δεύτερη θέση ερχόταν το λάθος σε ορολογία[123].

Στο ίδιο ερωτηματολόγιο, όταν ζητήθηκε από τους μεταφραστές να κατατάξουν τα λάθη που έκριναν αναγκαία να διορθωθούν κατά την ΜΤΡΕ μετά την εκπαίδευση, έδωσαν την πρώτη θέση στα λάθη ορολογίας ή διατύπωσης, τη δεύτερη θέση σε λάθη ορθογραφίας ή γραμματικής και την τρίτη θέση στο ακατάλληλο ύφος[124].

Η συνολική θεώρηση των ερωτηματολογίων, της ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης δηλώνουν ότι η εκπαίδευση είχε θετική επίδραση στην κατανόηση της αναγκαιότητας διόρθωσης. Ωστόσο, μέσα από αυτήν τη συγκριτική αξιολόγηση προκύπτουν οι δεξιότητες διόρθωσης που πρέπει να αναπτυχθούν μέσα από τα λάθη των μεταφραστών στο μοντέλο εκπαίδευσης που προτείνεται με αυτήν τη διατριβή.

6.2.6.3.2 Πρόταση μοντέλου υπολογισμού φόρτου

Ως εκ τούτου σε μια απόπειρα κατηγοριοποίησης της βαρύτητας των λαθών της μηχανικής μετάφρασης, θα προέκυπτε το εξής μοντέλο, το οποίο θα ήταν δυνατό να χρησιμοποιηθεί για

περιττές προκύπτει είτε υπερεπεξεργασία είτε υποεπεξεργασία όταν υπάρχει ανάγκη να ληφθεί μια απόφαση αλλά το πρόβλημα δεν επιλύεται ή το πρόβλημα επιλύεται με λάθος απόφαση.

[120] Βλ. τη σχετική έρευνα και τα αποτελέσματα των Koponen et al. (2017) στις σσ. 179 κα 279 της παρούσας διατριβής.

[121] Βλ. σελ. 65. Η αυξημένη γραμματικότητα του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου χρειάζεται περισσότερη προσοχή γιατί καλύπτει λάθη πιστότητας της μηχανικής μετάφρασης.

[122] Βλ. σελ. 146, Ενότητα 6.2.4.3, Ε7 και σελ. 151, Ενότητα 6.2.4.4, Ε11.

[123] Βλ. σελ. 111.

[124] Βλ. σελ. 149, Ενότητα 6.2.4.3, Ε9.

τον υπολογισμό της αμοιβής των μεταφραστών με αφετηρία τη βασική παραγωγικότητα ανά ώρα σε λέξεις σύμφωνα με την αξιολόγηση της μηχανικής μετάφρασης προσθέτοντας ή αφαιρώντας μονάδες βαρύτητας λάθους στον Πίνακα 108 που ακολουθεί.

Για τη δημιουργία του μοντέλου χρησιμοποιήθηκε η έννοια της βαρύτητας λαθών. Δημιουργήθηκαν 108 κατηγορίες λαθών με 54 κατηγορίες λαθών με τον κωδικό H2 (υψηλή σοβαρότητα με 2 ή 2+ κατηγορίες λαθών), 36 κατηγορίες λαθών με τον κωδικό L1 (χαμηλή σοβαρότητα με 1 κατηγορία λαθών) και 18 κατηγορίες λαθών με τον κωδικό N0 (μηδενική σοβαρότητα με 0 λάθη).

Οι παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη είναι οι εξής:

α. **Σοβαρότητα**: χωρίζεται σε υψηλή, χαμηλή, μηδενική. Οι τιμές 1-2, 3 και 4 αντίστοιχα δόθηκαν σύμφωνα με την ιεράρχηση που ακολουθήθηκε στο ερωτηματολόγιο. Στην υψηλή σοβαρότητα εμπίπτουν 1+ λάθη πιστότητας μαζί με 1+ λάθη ορολογίας ταυτόχρονα, ή 1+ λάθος πιστότητας ή 1+ λάθος ορολογίας σε συνδυασμό με χρόνο >2. Στη χαμηλή σοβαρότητα εμπίπτουν 1 λάθος πιστότητας ή 1 λάθος ορολογίας σε συνδυασμό με χρόνο >0 και <2. Στη μηδενική σοβαρότητα εμπίπτουν 0 λάθη σε συνδυασμό με χρόνο <1.

β. **Λάθη γραμματικότητας**: στα λάθη γραμματικότητας περιλαμβάνονται οι τύποι λαθών που αναφέρθηκαν στο μοντέλο του MQM για την ποιοτική ανάλυση.

γ. **Λάθη πιστότητας**: στα λάθη πιστότητας περιλαμβάνονται οι τύποι λαθών που αναφέρθηκαν στο μοντέλο του MQM για την ποιοτική ανάλυση.

δ. **Χρόνος (min)**: η κλίμακα του χρόνου με βάση τα δεδομένα της έρευνας έγινε σε κλίμακα >2, >0 και <1, και <1 από την υψηλή προς τη μηδενική σοβαρότητα.

ε. **Μέση έκταση προτάσεων (λέξεις)**: η κλίμακα για την έκταση των προτάσεων που χρησιμοποιήθηκε είναι 0-10, 11-20 και 20+.

στ. **Αναγνωσιμότητα (SMOG)**: χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα SMOG για την αναγνωσιμότητα με τιμές >12, =12 και <12.

ζ. **Προθεσμία**: καθώς οι επαγγελματίες μεταφραστές εργάζονται με προθεσμίες,

χρησιμοποιήθηκε ως βάση με αφετηρία τα στοιχεία που αναφέρθηκαν για τη παραγωγικότητα στα προηγούμενα κεφάλαια οι 3500 λέξεις για την MTPE και προτιμήθηκαν οι 24 ώρες ως προθεσμία αναφοράς και όχι οι 8 εργάσιμες, καθώς οι ελεύθεροι επαγγελματίες μεταφραστές μπορεί να εργάζονται με διαλείμματα και όχι συνεχόμενα όπως θα προέκυπτε για τους εσωτερικούς μεταφραστές. Η κλίμακα είναι: >3500 λέξεις σε 24 ώρες, >3500 λέξεις ανά 24 ώρες, =3500 λέξεις σε 24 ώρες, =3500 λέξεις ανά 24 ώρες, <3500 λέξεις σε 24 ώρες, <3500 λέξεις ανά 24 ώρες. Η προθεσμία τέθηκε ως παράμετρος που συντελεί στον ψυχολογικό φόρτο του επαγγελματία μεταφραστή και ως τέτοια πρέπει να συνυπολογίζεται στην αμοιβή του.

Πίνακας 109: Πρόταση μοντέλου υπολογισμού φόρτου μεταφραστών

Α/Α	Σοβαρότητα	Λάθη γραμματικότητας	Λάθη πιστότητας	Χρόνος (min)	Μέση έκταση προτάσεων (Λέξεις)	Αναγνωσιμότητα (SMOG)	Προθεσμία (λέξεις – ώρες)	Βαρύτητα λάθους
1	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	>12	>3500 σε 24	H2_1
2	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	>12	>3500 ανά 24	H2_2
3	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	>12	=3500 σε 24	H2_3
4	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	>12	=3500 ανά 24	H2_4
5	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	>12	<3500 ανά 24	H2_5
6	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	>12	<3500 ανά 24	H2_6
7	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	>12	>3500 σε 24	H2_7
8	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	>12	>3500 ανά 24	H2_8
9	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	>12	=3500 σε 24	H2_9
10	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	>12	=3500 ανά 24	H2_10
11	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	>12	<3500 ανά 24	H2_11
12	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	>12	<3500 ανά 24	H2_12
13	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	>12	>3500 σε 24	H2_13
14	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	>12	>3500 ανά 24	H2_14
15	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	>12	=3500 σε 24	H2_15
16	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	>12	=3500 ανά 24	H2_16
17	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	>12	<3500 ανά 24	H2_17
18	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	>12	<3500 ανά 24	H2_18
19	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	<12	>3500 σε 24	H2_19
20	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	<12	>3500 ανά 24	H2_20
21	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	<12	=3500 σε 24	H2_21
22	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	<12	=3500 ανά 24	H2_22
23	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	<12	<3500 ανά 24	H2_23
24	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	<12	<3500 ανά 24	H2_24
25	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	<12	>3500 σε 24	H2_25

26	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	<12	>3500 ανά 24	H2_26
27	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	<12	=3500 σε 24	H2_27
28	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	<12	=3500 ανά 24	H2_28
29	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	<12	<3500 ανά 24	H2_29
30	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	<12	<3500 ανά 24	H2_30
31	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	<12	>3500 σε 24	H2_31
32	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	<12	>3500 ανά 24	H2_32
33	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	<12	=3500 σε 24	H2_33
34	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	<12	=3500 ανά 24	H2_34
35	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	<12	<3500 ανά 24	H2_35
36	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	<12	<3500 ανά 24	H2_36
37	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	=12	>3500 σε 24	H2_37
38	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	=12	>3500 ανά 24	H2_38
39	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	=12	=3500 σε 24	H2_39
40	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	=12	=3500 ανά 24	H2_40
41	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	=12	<3500 ανά 24	H2_41
42	*Υψηλή (1-2)*	1+	1+	>2	21+	=12	<3500 ανά 24	H2_42
43	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	=12	>3500 σε 24	H2_43
44	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	=12	>3500 ανά 24	H2_44
45	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	=12	=3500 σε 24	H2_45
46	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	=12	=3500 ανά 24	H2_46
47	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	=12	<3500 ανά 24	H2_47
48	*Υψηλή (1-2)*	1+		>2	21+	=12	<3500 ανά 24	H2_48
49	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	=12	>3500 σε 24	H2_49
50	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	=12	>3500 ανά 24	H2_50
51	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	=12	=3500 σε 24	H2_51
52	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	=12	=3500 ανά 24	H2_52
53	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	=12	<3500 ανά 24	H2_53
54	*Υψηλή (1-2)*		1+	>2	21+	=12	<3500 ανά 24	H2_54

55	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	>12	>3500 σε 24	L1_1
56	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	>12	>3500 ανά 24	L1_2
57	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	>12	=3500 σε 24	L1_3
58	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	>12	=3500 ανά 24	L1_4
59	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	>12	<3500 ανά 24	L1_5
60	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	>12	<3500 ανά 24	L1_6
61	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	>12	>3500 σε 24	L1_7
62	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	>12	>3500 ανά 24	L1_8
63	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	>12	=3500 σε 24	L1_9
64	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	>12	=3500 ανά 24	L1_10
65	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	>12	<3500 ανά 24	L1_11
66	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	>12	<3500 ανά 24	L1_12
67	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	<12	>3500 σε 24	L1_13
68	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	<12	>3500 ανά 24	L1_14
69	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	<12	=3500 σε 24	L1_15
70	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	<12	=3500 ανά 24	L1_16
71	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	<12	<3500 ανά 24	L1_17
72	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	<12	<3500 ανά 24	L1_18
73	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	<12	>3500 σε 24	L1_19
74	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	<12	>3500 ανά 24	L1_20
75	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	<12	=3500 σε 24	L1_21
76	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	<12	=3500 ανά 24	L1_22
77	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	<12	<3500 ανά 24	L1_23
78	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	<12	<3500 ανά 24	L1_24
79	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	=12	>3500 σε 24	L1_25
80	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	=12	>3500 ανά 24	L1_26
81	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	=12	=3500 σε 24	L1_27
82	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	=12	=3500 ανά 24	L1_28
83	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	=12	<3500 ανά 24	L1_29

84	*Χαμηλή (3)*	1		>0 <2	10-20	=12	<3500 ανά 24	L1_30
85	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	=12	>3500 σε 24	L1_31
86	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	=12	>3500 ανά 24	L1_32
87	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	=12	=3500 σε 24	L1_33
88	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	=12	=3500 ανά 24	L1_34
89	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	=12	<3500 ανά 24	L1_35
90	*Χαμηλή (3)*		1	>0 <2	10-20	=12	<3500 ανά 24	L1_36
91	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	>12	>3500 σε 24	N0_1
92	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	>12	>3500 ανά 24	N0_2
93	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	>12	=3500 σε 24	N0_3
94	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	>12	=3500 ανά 24	N0_4
95	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	>12	<3500 ανά 24	N0_5
96	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	>12	<3500 ανά 24	N0_6
97	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	<12	>3500 σε 24	N0_7
98	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	<12	>3500 ανά 24	N0_8
99	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	<12	=3500 σε 24	N0_9
100	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	<12	=3500 ανά 24	N0_10
101	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	<12	<3500 ανά 24	N0_11
102	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	<12	<3500 ανά 24	N0_12
103	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	=12	>3500 σε 24	N0_13
104	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	=12	>3500 ανά 24	N0_14
105	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	=12	=3500 σε 24	N0_15
106	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	=12	=3500 ανά 24	N0_16
107	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	=12	<3500 ανά 24	N0_17
108	*Μηδενική (4)*	0	0	<1	1-10	=12	<3500 ανά 24	N0_18

Με βάση αυτόν τον πίνακα και τα δεδομένα που προέκυψαν από την ποσοτική και ποιοτική ανάλυση των δεδομένων, η πρόταση του μοντέλου για τον υπολογισμό του χρονικού και γνωσιακού φόρτου των μεταφραστών και κατ' επέκταση για τον υπολογισμό της αμοιβής των επαγγελματιών μεταφραστών μπορεί να γίνει με τον παρακάτω τύπο:

Αμοιβή =

*(Βάρος_Λαθών * Σοβαρότητα_Λαθών)*

+

*(Βάρος_Λαθών * Λάθη_Γραμματικότητα_Πιστότητα)*

+

*(Βάρος_Χρόνου * Χρόνος)*

+

*(Πρόσθετο_Βάρος * Μέσος_Αριθμός_Λέξεων_Προτάσεων)*

+

*(Βάρος_Αναγνωσιμότητας * Αναγνωσιμότητα)*

+

*(Βάρος_Προθεσμίας * Προθεσμία)*

όπου το βάρος λαθών ορίζεται με βάση την πολιτική πληρωμής του μέρους συνεργασίας που προβαίνει στην πληρωμή.

6.2.6.3.3 Συγκριτική μηχανική ποιοτική αξιολόγηση

Σε αυτήν την ενότητα, παρατίθεται η συγκριτική μηχανική ποιοτική αξιολόγηση έτσι ώστε να ληφθεί το συμπέρασμα σχετικά με το πιο ποιοτικό προφίλ μεταφραστή και να συσχετιστεί με το προφίλ της υψηλότερης παραγωγικότητας, αλλά και με το αν η πιστότητα της μηχανικής ποιοτικής αξιολόγησης συμπίπτει με τη μη αυτόματη ποιοτική αξιολόγηση από τη γράφουσα.

Για τη συγκριτική μηχανική ποιοτική αξιολόγηση, χρησιμοποιήθηκε το σύστημα αυτόματης αξιολόγησης μηχανικής μετάφρασης, το οποίο χρησιμοποιήθηκε και στην αρχή της έρευνας για να γίνει η αυτόματη αξιολόγηση μηχανικής μετάφρασης και να υπολογιστεί η μετεπεξεργασιμότητα του πρωτοτύπου κειμένου με κείμενο αναφοράς ένα μετεπεξεργασμένο και σταθμισμένο από άνθρωπο ως προς τις αλλαγές κείμενο ώστε να μην υπάρχουν προτιμησιακές αλλαγές σε οποιοδήποτε επίπεδο.

Πάνω σε αυτήν τη συλλογιστική, πραγματοποιήθηκε αντιπαραβολή της ποιότητας της MTPE των μεταφραστών με αυτό το εργαλείο, χρησιμοποιώντας ως κείμενο αναφοράς το ίδιο

και αντί για το κείμενο μηχανικής μετάφρασης, κάθε ένα από τα μετεπεξεργασμένα κείμενα των μεταφραστών πριν από και μετά την εκπαίδευση, ώστε να δούμε την απόσταση που έχουν ως προς το σταθμισμένο κείμενο και να λάβουμε ένδειξη της πιο υψηλής και της πιο χαμηλής ποιότητας και να συσχετίσουμε με το συνολικό χρόνο MTPE του κάθε μεταφραστή πριν από και μετά την εκπαίδευση.

Μέσα από αυτήν τη διαδικασία, προκύπτουν δεδομένα τόσο ως προς το προφίλ του μεταφραστή πριν από και μετά την εκπαίδευση, όσο και ως προς τον αντίκτυπο της εκπαίδευσης στην ποιότητα.

ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - MTPE 1 vs. MTPE 2											
	comet (μ ± 95% CI)		BLEU (μ ± 95% CI)		chrF2 (μ ± 95% CI)		TER (μ ± 95% CI)		Συνολικός χρόνος	
PE1	96.2 (96.2 ± 0.7)	93.1 (93.1	89.4 (89.5 ± 3.8)	51.2 (50.9	94.6 (94.6 ± 2.3)	73.6 (73.5	7.1 (7.1 ± 3.0)	35.0 (35.2	0:34:29	0:45:55
PE2	80.3 (80.4 ± 5.5)	82.0 (82.0	41.3 (40.7 ± 14.4)	27.1 (27.0	54.6 (54.9 ± 12.2)	50.3 (50.5	68.9 (68.9 ± 21.5)	73.7 (73.8	1:45:10	1:11:58
PE3	95.9 (95.9 ± 0.7)	93.4 (93.4	89.0 (88.9 ± 4.1)	50.8 (50.8	94.1 (94.2 ± 1.9)	72.7 (72.7	5.8 (5.8 ± 2.0)	34.0 (34.0	1:02:52	1:08:16
PE4	95.8 (95.9 ± 0.6)	93.7 (93.7	84.5 (84.2 ± 5.7)	50.9 (50.9	92.8 (92.6 ± 3.1)	73.7 (73.7	10.4 (10.5 ± 3.9)	33.3 (33.3	0:50:28	0:53:06
PE5	95.5 (95.5 ± 0.7)	3.9 (93.9 ±	80.0 (79.7 ± 5.1)	53.4 (53.5	89.4 (89.4 ± 2.9)	76.3 (76.4	10.5 (10.5 ± 3.1)	30.9 (30.9	1:31:18	1:07:33
PE6	94.7 (94.7 ± 0.7)	92.4 (92.4	72.5 (72.3 ± 6.9)	51.5 (51.4	85.4 (85.3 ± 4.1)	73.7 (73.7	20.9 (21.1 ± 5.8)	33.6 (33.7	1:40:09	0:56:34
PE7	96.1 (96.1 ± 0.6)	92.3 (92.3	86.4 (86.5 ± 5.6)	52.0 (52.0	93.4 (93.5 ± 2.8)	74.0 (74.0	7.6 (7.5 ± 3.2)	32.6 (32.7	1:34:23	1:38:37
PE8	94.8 (94.8 ± 0.7)	93.8 (93.8	68.9 (68.9 ± 6.1)	52.3 (52.3	81.7 (81.7 ± 3.7)	74.1 (74.1	21.5 (21.5 ± 4.7)	34.0 (33.9	0:30:15	0:47:03
PE9	96.2 (96.3 ± 0.6)	92.8 (92.8	89.8 (89.8 ± 4.1)	50.5 (50.5	94.9 (94.9 ± 2.2)	73.1 (73.1	7.2 (7.2 ± 3.1)	33.7 (33.7	0:40:01	0:28:31
PE10	96.1 (96.1 ± 0.6)	93.1 (93.1	85.4 (85.5 ± 5.6)	48.0 (47.8	93.8 (93.8 ± 2.5)	71.6 (71.6	7.8 (7.7 ± 3.4)	35.6 (35.7	0:38:20	0:50:59
									1:04:44	**0:58:51**

Όπως φαίνεται στον πίνακα η μεταφράστρια που ακολουθεί την ίδια σταθερή ποιότητα πριν και μετά την εκπαίδευση είναι η PE9, με τον χρόνο του επίσης να μειώνεται από τα 38 min στα 28 min. Ακολουθεί η PE5 που επίσης μειώνει τον χρόνο του από το 1 h 31 min στο 1 h 07 min. Η μεταφράστρια PE2 φαίνεται να έχει τη χαμηλότερη ποιότητα πριν την εκπαίδευση και μετά την εκπαίδευση με τον χρόνο του να μειώνεται από το 1 h 45 min στη 1 h 11 sec και η μεταφράστρια PE 8 φαίνεται να κρατάει σταθερά χαμηλή την ποιότητα σε σχέση με τους υπόλοιπους με τον χρόνο του να αυξάνει από τα 30 min στα 47 min.

Με τη συγκριτική ανάλυση αυτών των δεδομένων με το προφίλ της PE9, φαίνεται ότι ο μεταφραστής μέσα από αυτήν τη σύντομη διαδικασία εκπαίδευσης και πρακτικής, χρειάζεται μια διαδικασία εμπέδωσης για να εξεταστεί το αν θα προκύψει συμβολή της εκπαίδευσης στην ποιότητα, αφού ο μεταφραστής εδώ διατηρεί σταθερή την ποιότητά του πριν και μετά χωρίς να φαίνονται σημαντικές αποκλίσεις στο πριν και στο μετά για κάθε μεταφράστρια από τη μία φάση στην άλλη, αλλά και μεταξύ των μεταφραστών σε κάθε φάση.

Ωστόσο, είναι σαφές ότι για 4 μεταφράστριες υπήρξε μείωση του μέσου όρου χρόνου επεξεργασίας στη φάση μετά την εκπαίδευση, με αυτό συνδυαστικά με όλες τις προηγούμενες ποιοτικές και ποσοτικές αναλύσεις να συγκλίνει στη μείωση του φόρτου λήψης αποφάσεων κατά την MTPE.

Ως αναφορά, παρατίθεται το προφίλ της μεταφράστριας PE9 με το χαμηλότερο χρονικό φόρτο και την υψηλότερη ποιότητα και το προφίλ της μεταφράστριας PE2 με τη χαμηλότερη

ποιότητα.

Στοιχεία	**PE9 – Προφίλ υψηλότερης ποιότητας**	**P2- Προφίλ χαμηλότερης ποιότητας**
Ηλικία	25 έως 34	25-34
Τίτλος σπουδών	Πτυχίο	Πτυχίο
Τίτλος μετάφρασης	Ναι	Ναι
Σπουδές νομικής	Όχι	Όχι
Τίτλος άλλης ειδικότητας	Όχι	Ναι
Επαγγελματική κατάσταση	Ελεύθερος Επαγγελματίας	Ελεύθερος Επαγγελματίας
Εμπειρία στη μετάφραση	Ενδιάμεση (1-5χρόνια)	Ενδιάμεση (1-5χρόνια)
Εμπειρία στην MTPE	Ενδιάμεση (1-5χρόνια)	Αρχάριος (λιγότερο από1χρόνο)
Παραγωγικότητα στη μετάφραση	Δ/Ξ	Από 500 έως 1000 λέξεις την ημέρα
Παραγωγικότητα στην MTPE	Δ/Ξ	Από 500 έως 1000 λέξεις την ώρα
Ειδίκευση	Καμία ειδίκευση	Ιατρική μετάφραση
Όγκος μεταφρασμένων λέξεων	Περισσότερο από 500.000 λέξεις	Περισσότερο από 500.000 λέξεις
Τύποι περιεχομένου στην MTPE	Καμία ειδίκευση	Ιατρικά έγγραφα
Εκπαίδευση στην MTPE	Καμία εκπαίδευση	Ναι.
Εμπειρία με εργαλεία CAT	2-5 χρόνια	1-2 χρόνια
Εμπειρία με εργαλεία MTPE	1-3 χρόνια	Καμία
Στάση στην MTPE	Ουδέτερη	Θετική

Από αυτόν τον πίνακα προκύπτει ότι η μεταφράστρια με την υψηλότερη ποιότητα έχει εμπειρία στη μετάφραση και την MTPE έως 1-5 χρόνια και αντίστοιχη εμπειρία στη χρήση των μεταφραστικών εργαλείων και των εργαλείων MTPE. Η ειδοποιός διαφορά που επηρεάζει την ποιότητα όσον αφορά στο προφίλ είναι ουσιαστικά η πρακτική εμπειρία και η τεχνική ικανότητα, υπό την έννοια ότι αφήνουν περισσότερους πόρους στη μεταφράστρια ώστε να ασχοληθεί με τα μεταφραστικά διλήμματα που αφορούν στην πιστότητα και τη γραμματικότητα, καθώς καμία από τις δύο μεταφράστριες δεν έχει ειδίκευση στον τομέα. Τα ευρήματα της παρούσας έρευνας συμφωνούν με τα ευρήματα των De Almeida et al. (2010)[125] ως προς τη συσχέτιση της εμπειρίας στη μετάφραση με τη συνολική απόδοση.

6.3 Αξιολόγηση εκπαιδευτικών αναγκών μεταφραστών

Από τα δεδομένα ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης προκύπτουν οι εκπαιδευτικές ανάγκες των μεταφραστών, προκειμένου να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν σε εργασίες MTPE σε επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον, οι οποίες πρέπει να καλύπτονται από ένα εκπαιδευτικό μοντέλο με έμφαση στις εξής διαστάσεις: μεταφραστική δεξιότητα, τεχνικές δεξιότητες, χρονικός φόρτος, διαχείριση χρόνου και ψυχολογικού φόρτου, δεξιότητες λήψης

[125] Βλ. σελ. 129.

αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων, δια βίου εκπαίδευση, επικοινωνία και συνεργασία.

Μεταφραστική δεξιότητα:

- **Ανάγκη για εκπαίδευση σε τεχνικές μετάφρασης**: Οι διαφορές στον χρόνο επεξεργασίας μπορεί να οφείλονται σε διαφορετικά επίπεδα εμπειρίας και προσέγγισης του κειμένου. Οι μεταφράστριες που δεν είχαν πολύ χρόνο εμπειρίας στην MTPE ενδέχεται να χρειάζονται επιπλέον εκπαίδευση σε ποιοτικές πτυχές της μετάφρασης.
- **Ανάγκη για εκπαίδευση σε τεχνικές βελτίωσης της πιστότητας της μετάφρασης**: Υπάρχει ένας αριθμός τμημάτων που παρουσιάζουν χαμηλή πιστότητα πριν και μετά την εκπαίδευση, ειδικά στις περιπτώσεις όπου το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο έχει λάθη πιστότητας ή/και γραμματικότητας. Αυτό υποδηλώνει την ανάγκη για εκπαίδευση στην κατανόηση και τη βελτίωση της πιστότητας της μετάφρασης.
- **Ανάπτυξη δεξιοτήτων αναγνώρισης και επίλυσης αμφισημιών**: Εκπαίδευση για την αναγνώριση και την επίλυση αμφισημιών που προκύπτουν κατά τη μετάφραση ειδικών κειμένων.
- **Εκπαίδευση στη διόρθωση σφαλμάτων**: Οι μεταφραστές πρέπει να αναπτύξουν δεξιότητες για την εντοπισμό και τη διόρθωση σφαλμάτων του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, συμπεριλαμβανομένων λαθών σε ορθογραφία, γραμματική, ορολογία και ύφος.
- **Αναγνώριση συμπτωμάτων υπερ- ή υπο-επεξεργασίας**: Οι μεταφραστές πρέπει να εκπαιδευτούν για να αναγνωρίζουν συμπτώματα υπερ-ή υπο-επεξεργασίας και να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση της απόδοσης τους.
- **Ανάγκη για εκπαίδευση σε γνωσιακές δεξιότητες**: Οι μεταφράστριες επίσης παρουσίασαν βελτίωση στον χρόνο MTPE ακόμη και σε πιο δύσκολα τμήματα μετά την εκπαίδευση. Αυτό υποδεικνύει την ανάγκη για εκπαίδευση σε γλωσσικές και γλωσσολογικές γνώσεις, καθώς και σε τεχνικές για την αντιμετώπιση πιο πολύπλοκων κειμένων.
- **Ανάγκη απόκτησης ειδίκευσης**: Η έλλειψη ειδίκευσης των μεταφραστών προκαλεί δυσκολία στη λήψη αποφάσεων και απαιτεί εκπαίδευση για την κατανόηση της ειδικής γλώσσας του εκάστοτε τομέα.

Τεχνικές δεξιότητες:

- **Ανάγκη για εκπαίδευση σε τεχνικές δεξιότητες**: Οι μεταφραστές παρουσίασαν μείωση του χρόνου MTPE μετά την εκπαίδευση, που συνδέεται άμεσα με την

εξοικείωση με τη χρήση του μεταφραστικού εργαλείου, μεταξύ άλλων. Αυτό υποδεικνύει την ανάγκη για εκπαίδευση σε νέες τεχνικές και εργαλεία που μπορούν να βελτιώσουν την απόδοση των μεταφραστριών.

- **Κατανόηση Μηχανικής Μετάφρασης (ΜΜ)**: Οι μεταφραστές πρέπει να μάθουν να κατανοούν τη λειτουργία των συστημάτων μηχανικής μετάφρασης και πώς να αξιολογούν την πιστότητα και την ποιότητα της μετάφρασης που προκύπτει από αυτά τα συστήματα.

Χρονικός φόρτος:

- **Μείωση του χρονικού φόρτου**: Εκπαίδευση για τη μείωση του χρονικού φόρτου κατά τη μετάφραση, ειδικά σε περιπτώσεις που παρουσιάζονται υψηλές απαιτήσεις χρόνου για την επεξεργασία των κειμένων.

Διαχείριση χρόνου και ψυχολογικού φόρτου:

- **Ανάγκη για εκπαίδευση σε διαχείριση του χρόνου**: Η μείωση του χρόνου MTPE δείχνει τη σημασία της αποτελεσματικής διαχείρισης του χρόνου. Οι μεταφραστές θα ωφεληθούν από εκπαίδευση που θα τους διδάσκει πώς να οργανώνουν την εργασία τους και πώς να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον ψυχολογικό φόρτο.

Δεξιότητες λήψης αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων:

- **Ανάγκη για εκπαίδευση σε ανάλυση και επίλυση προβλημάτων**: Οι παρατηρήσεις για τις διαφορές στον όγκο των αλλαγών μετά την εκπαίδευση υποδεικνύουν την ανάγκη για εκπαίδευση σε ανάλυση και επίλυση μεταφραστικών διλημμάτων και προβλημάτων.
- **Ανάπτυξη κριτικής σκέψης**: Οι μεταφραστές πρέπει να μπορούν να αξιολογούν και να κρίνουν τις μηχανικές μεταφράσεις με κριτικό πνεύμα, προκειμένου να προτείνουν βελτιώσεις και να επιτυγχάνουν καλύτερα αποτελέσματα.

Δια βίου εκπαίδευση:

- **Ανάγκη για εξατομικευμένη εκπαίδευση**: Η ανάλυση δείχνει ότι κάθε μεταφραστής αντιδρά διαφορετικά στην εκπαίδευση. Αυτό υποδεικνύει ότι η εκπαίδευση θα πρέπει να είναι είτε εξατομικευμένη είτε σε μικρές ομάδες έως 10 ατόμων, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες και τις διαφορετικές προσεγγίσεις των μεταφραστών.
- **Ανάγκη για συνεχή εκπαίδευση**: Η ανάλυση υποδεικνύει ότι η εκπαίδευση είχε διαφορετικές επιδράσεις στους μεταφραστές. Κάποιοι βελτίωσαν την απόδοσή τους, ενώ άλλοι είχαν αυξημένο χρόνο επεξεργασίας. Αυτό υποδηλώνει ότι η εκπαίδευση

πρέπει να είναι μια συνεχής διαδικασία που να υποστηρίζει τη βελτίωση και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των μεταφραστών.

Επικοινωνία και συνεργασία:

- **Επικοινωνία και συνεργασία**: Οι μεταφραστές πρέπει να μπορούν να επικοινωνούν και να συνεργάζονται αποτελεσματικά με άλλους μεταφραστές και τους υπεύθυνους για τη MT για τη βελτίωση των αποτελεσμάτων.

Στο επόμενο κεφάλαιο, με βάση τα παραπάνω και τις αναλύσεις όλων των δεδομένων της έρευνας προτείνεται ένα εκπαιδευτικό μοντέλο MTPE, που καλύπτει όλες τις προαναφερθείσες πτυχές.

Κεφάλαιο 7. Πρόταση εκπαιδευτικού μοντέλου ΜΤΡΕ

Η παρούσα έρευνα εντάσσεται στον ευρύτερο τομέα της μελέτης της εμπειρίας και της αποτελεσματικότητας στην ΜΤΡΕ, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενός εκπαιδευτικού μοντέλου που στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας των μεταφράσεων. Λαμβάνοντας υπόψη τα ευρήματα άλλων ερευνών, το μοντέλο αυτό επιδιώκει να εκπαιδεύσει μεταφραστές να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τα μεταφραστικά διλήμματα, αξιοποιώντας την εμπειρία και τις τεχνικές δεξιότητές τους.

Η παρούσα έρευνα συνάδει ως προς τα ευρήματά της με την έρευνα των De Almeida et al. (2010) και των Vieira et al. (2019) σχετικά με τη σπουδαιότητα της εμπειρίας στη μετάφραση και την ΜΤΡΕ. Τα δεδομένα δείχνουν ότι μεταφραστές με 1-5 χρόνια εμπειρίας και εξοικείωση με τα μεταφραστικά εργαλεία και τα εργαλεία ΜΤΡΕ παρουσιάζουν υψηλότερη ποιότητα εργασίας. Επίσης, η παρούσα έρευνα είναι σε σύμπνοια με τους Vieira et al. (2019) που επισημαίνουν την αναλογία σχέσης ταχύτητας διορθώσεων και υψηλής αποτελεσματικότητας και την αναλογία σχέσης μήκους πρότασης και χρόνου διόρθωσης.

Αντίθετα, παρατηρούνται αποκλίσεις σε σχέση με άλλους ερευνητές όσον αφορά στον τεχνικό και χρονικό φόρτο της ΜΤΡΕ. Η παρούσα έρευνα δείχνει ότι η εκπαίδευση μειώνει τον χρόνο αλλά αυξάνει τις αλλαγές κλειδιών, ενώ άλλες μελέτες, όπως των Tatsumi και Roturier (2010) και Koehn και Germann (2014), δεν βρίσκουν σαφή συσχέτιση μεταξύ τεχνικού και χρονικού φόρτου. Επιπροσθέτως, η αξιολόγηση του προφίλ του μεταφραστή παρουσιάζει διαφορές, καθώς οι Vieira et al. επικεντρώνονται στις ενέργειες του μεταφραστή, ενώ η παρούσα έρευνα στηρίζεται στη σπουδαιότητα της γλωσσικής επάρκειας και της εμπειρίας. Αυτά τα στοιχεία έχουν συνυπολογιστεί για τη διαμόρφωση του προτεινόμενου εκπαιδευτικού μοντέλου ΜΤΡΕ, το οποίο στοχεύει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των μεταφραστικών προκλήσεων και τη βελτίωση της συνολικής ποιότητας της μετάφρασης.

Το εκπαιδευτικό μοντέλο ΜΤΡΕ για επαγγελματίες μεταφραστές που προκύπτει και προτείνεται σε αυτό το κεφάλαιο βασίζεται στα προαναφερθέντα στοιχεία και στοχεύει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των μεταφραστικών προκλήσεων και τη βελτίωση της συνολικής ποιότητας της μετάφρασης με μείωση του γνωσιακού φόρτου. Ακολουθεί δε τη θεωρία του Kiraly (2000), και τη θεωρία της Nord (1988) όπως διατυπώνεται στον Kiraly (2000, σσ. 58-65), καθώς και τη μεθοδολογία της Arenas Guerberof (2019, σ. 5) καθώς εστιάζει στην ανάπτυξη της στρατηγικής ικανότητας της ΜΤΡΕ, όπως αυτή αποδεικνύεται από την προηγούμενη έρευνα και τα αποτελέσματα της παρούσας διατριβής. Η επίλυση προβλημάτων

είναι ένα είδος «κοσμογονίας» όπως τη χαρακτήρισε χαρακτηριστικά ο Nelson Goodman (1978) με παραπομπή από τον Kiraly (2000, σ. 29), καθώς ο μεταφραστής παρατηρεί και ονομάζει τα δεδομένα του, τα ερμηνεύει και τα πλαισιώνει νοηματικά, επιλέγει αυτά που απαιτούν την προσοχή του και τα οργανώνει για να τα προσεγγίσει με βάση την εκτίμηση της κατάστασης και ορίζει μια κατεύθυνση δράσης.

Με βάση αυτές τις θεωρίες, σε αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζεται το εκπαιδευτικό μοντέλο για επαγγελματίες μεταφραστές που εμπνέεται από την κοινωνική κονστρουβικτιστική προσέγγιση του Kiraly με κύρια έννοια τη *συνεργασία* και τη λειτουργική προσέγγιση της Nord με κύρια έννοια την *πρακτική*. Οι στόχοι του εκπαιδευτικού μοντέλου τίθενται σε δύο επίπεδα: την εκπαιδευτική συνθήκη και το μαθησιακό αποτέλεσμα.

Η εκπαιδευτική συνθήκη-στόχος είναι η δημιουργία ενός εκπαιδευτικού μοντέλου με έναν σχεδιασμό τέτοιο που να *επιτρέπει τη συνεργασία και την πρακτική και να δημιουργεί μια συνθήκη εκπαίδευσης όπου η γνώση είναι μια προσωπική και δομήσιμη διεργασία, ο εκπαιδευόμενος είναι μια μοναδική, ολοκληρωμένη προσωπικότητα με έλεγχο της διαδικασίας εκμάθησης και εγγενές κίνητρο, με την εκμάθηση είναι μια κοινωνική και ολιστική διαδικασία*[126].

Ο μαθησιακός στόχος είναι δημιουργία ενός εκπαιδευτικού μοντέλου για επαγγελματίες μεταφραστές που να επιτρέπει την ανάπτυξη της στρατηγικής ικανότητας, αυτής ενταγμένης στο πλαίσιο των δεξιοτήτων που αναλύθηκαν στο συνδυαστικό μοντέλο δεξιοτήτων[127] της παρούσας διατριβής σε τέτοιο βαθμό ώστε να είναι εφικτή η επίτευξη του «κατάλληλου φόρτου»[128] εντός των κοινωνικών και δεοντολογικών περιορισμών των συνθηκών μετάφρασης κατά τρόπο συνεπή με τις νόρμες του επαγγέλματος[129].

7.1 Το εκπαιδευτικό μοντέλο PE M.A.PS.

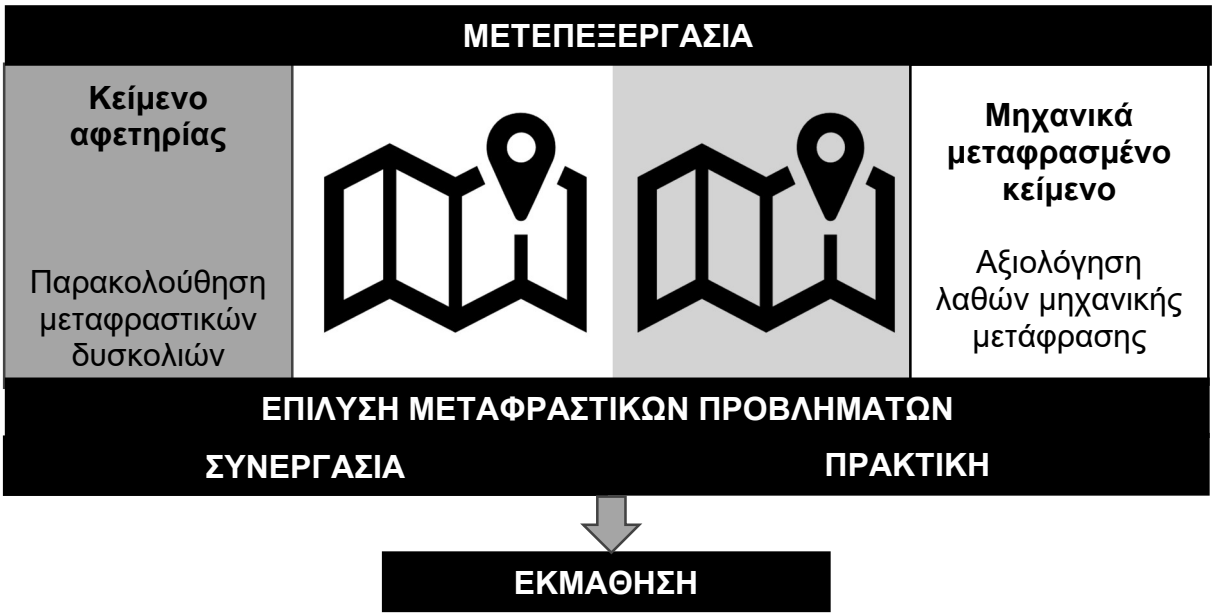
Σε αυτό το θεωρητικό πλαίσιο και με αυτούς τους στόχους προτείνεται το εκπαιδευτικό μοντέλο MTPE PE M.A.PS. Το ακρώνυμο αντιστοιχεί σε *Post-Editing Monitoring, Assessment, Problem-Solving* (παρακολούθηση, αξιολόγηση, επίλυση προβλημάτων MTPE). Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό μοντέλο που εστιάζει στην παρατήρηση του πρωτοτύπου και στην πρόβλεψη των μεταφραστικών δυσκολιών που προκύπτουν από αυτό με βάση την αξιολόγηση των λαθών της μηχανικής μετάφρασης. Η αξιολόγηση των λαθών της μηχανικής

[126] Αυτός ο στόχος διατυπώνεται με βάση την απεικόνιση της συνθήκης της μάθησης από τον Dewey το 1899, όπως αποτυπώνεται στον Kiraly (Kiraly, 2000, σ. 22).
[127] Βλ. σελ. 104.
[128] Βλ. σελ. 88.
[129] Σύμφωνα με τον ορισμό του Kiraly (2000, σ. 31), ο επαγγελματισμός είναι η ικανότητα του μεταφραστή να εργάζεται εντός των κοινωνικών και δεοντολογικών περιορισμών των συνθηκών μετάφρασης κατά τρόπο συνεπή με τις νόρμες του επαγγέλματος.

μετάφρασης αποτελούν έναν χάρτη για τα μεταφραστικά προβλήματα που προκύπτουν στο πρωτότυπο κείμενο.

Αυτό το εκπαιδευτικό μοντέλο θα μπορούσε να ονομαστεί το μοντέλο των χαρτών (M.A.PS.), καθώς τα κείμενα εκλαμβάνονται ως χάρτες. Βασίζεται σε δύο χάρτες: αυτόν του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου, με βάση το οποίο κατηγοριοποιούνται τα λάθη της μηχανής σε συγκεκριμένες περιοχές και συνθήκες και αυτόν του πρωτότυπου κειμένου, όπου αντανακλώνται τα μεταφραστικά προβλήματα των λαθών του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και δημιουργείται ένας χάρτης με τα γλωσσικά φαινόμενα που ενεργοποιούν τις διορθώσεις και άρα αποτελούν μεταφραστικά προβλήματα προς επίλυση.

Μέσα από αυτές τις διαδρομές της παρακολούθησης, της αξιολόγησης και της επίλυσης προβλημάτων, επιτυγχάνεται η εκμάθηση μέσα από την πρακτική σε ένα συνεργατικό, ομαδικό περιβάλλον. Το μοντέλο απεικονίζεται σχηματικά στην Εικόνα 23:

Εικόνα 23: Εκπαιδευτικό μοντέλο PE M.A.PS.

7.2 Το προφίλ του υποψήφιου μεταφραστή για το PE M.A.PS.

Για τον προσδιορισμό του προφίλ του μεταφραστή στον οποίο απευθύνεται αυτό το εκπαιδευτικό μοντέλο, συσχετίζονται οι απαντήσεις στα ερωτηματολόγια πριν από και μετά την εκπαίδευση, καθώς και στις συνεντεύξεις με το θεωρητικό και ερευνητικό υπόβαθρο. Το κατάλληλο προφίλ εκπαιδευόμενου για αυτό το εκπαιδευτικό μοντέλο είναι αυτό του «τεχνίτη» (*journeyman*) σύμφωνα με τα στάδια εμπειρίας της Nord (2000, σ. 59). Είναι το προφίλ του μεταφραστή που έχει ξεκινήσει την επαγγελματική του σταδιοδρομία, αλλά δεν έχει αποκτήσει την εκτεταμένη εμπειρία και τις ειδικές δεξιότητες ή γνώσεις του «ειδικού» (*expert*).

Σε αυτό το μοντέλο ονομάζεται «επαγγελματίας μεταφραστής». Λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις στα ερωτηματολόγια πριν από και μετά την εκπαίδευση, το προφίλ του διαμορφώνεται ως εξής και θεωρείται κατάλληλο με βάση τις απαντήσεις που δόθηκαν στις ερωτήσεις αξιολόγησης της εκπαίδευσης και παρουσιάζονται στην επόμενη ενότητα.

Βασικό προφίλ κατάλληλου υποψήφιου μεταφραστή για την εκπαίδευση	
Επίπεδο	Ελεύθερος Επαγγελματίας
Ηλικία	25-35
Γλωσσική επάρκεια	Φυσικός ομιλητής γλώσσας-στόχου
Εκπαίδευση	Πτυχίο στη μετάφραση ή μεταπτυχιακός τίτλος στη μετάφραση
Εμπειρία	< 1 έτος
Ειδίκευση	Καμία
Στάση στη σύγχρονη μεταφραστική τεχνολογία	Ουδέτερη ή θετική
Εμπειρία σε CAT	1-5 έτη
Εμπειρία στην MTPE	0
Προηγούμενη εκπαίδευση στην MTPE	0

Εικόνα 24: Προφίλ κατάλληλου υποψήφιου μεταφραστή εκπαιδευτικού μοντέλου PE M.A.PS.

Βασικό κριτήριο για τη συμμετοχή στην εκπαίδευση είναι η εκπαιδευσιμότητα, δηλαδή η θέληση για μάθηση που υπονοεί και προϋποθέτει την ουδέτερη ή θετική στάση του εκπαιδευόμενου προς το αντικείμενο της εκπαίδευσης.

Στο προφίλ του υποψήφιου εκπαιδευόμενου δεν λαμβάνεται υπόψη η παραγωγικότητα και ο χρόνος. Παρόλο που αυτή αποτελεί τη σημαντική παράμετρο που μετράει τη συμβολή της εκπαίδευσης στη μείωση του χρονικού φόρτου, δεν είναι κριτήριο για τη συμμετοχή στην εκπαίδευση, καθώς όπως φάνηκε από τα ευρήματα, η τάση δεν είναι ξεκάθαρη για τη μείωση του χρόνου της MTPE μετά την εκπαίδευση, υπάρχει μόνο η ένδειξη και χρειάζεται χρόνος πρακτικής εξάσκησης για την εμπέδωση που σύμφωνα με τις απαντήσεις στη συνέντευξη, αυτός δεν είναι σαφής, με την εκτίμηση των συμμετεχουσών να είναι από μία εβδομάδα έως 6 μήνες, με αυτό να είναι το όριο.

7.3 Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού μοντέλου του πειράματος

Για να παρουσιαστεί μια εκπαιδευτική μέθοδος στην ΜΤΡΕ που συγκεκριμένα εξελίσσει τη στρατηγική ικανότητα των μεταφραστών, αυτή είναι απαραίτητο να έχει αξιολογηθεί από τις συμμετέχουσες του πειράματος ως προς τη μεθοδολογία και τα αποτελέσματά της.

Όπως αναλύθηκε στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας διατριβής, από τις ερωτήσεις 21-26, οι μεταφραστές θεώρησαν ότι έλαβαν σαφείς οδηγίες και ότι το πείραμα ήταν επαρκώς οργανωμένο. Φάνηκε ότι η διάρκεια ήταν ένα από τα αδύνατα σημεία της εκπαίδευσης, το οποίο λήφθηκε υπόψη κατά τον σχεδιασμό του παρόντος εκπαιδευτικού μοντέλου ώστε να επιτρέψει περισσότερο χρόνο για πρακτική με την ποσότητα της πληροφορίας κατανεμημένη με τρόπο ώστε να μην έχει βαρύ γνωσιακό φόρτο, ιδιαίτερα λόγω του ότι η εκπαίδευση απευθύνεται σε επαγγελματίες μεταφραστές που όταν συμμετέχουν σε πρόγραμμα δια βίου μάθησης, αυτό συμβαίνει είτε μετά την εργασία τους απογευματινή η βραδινή ώρα, είτε σε ελεύθερο χρόνο σε μη εργάσιμη ημέρα.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμμετεχουσών, η στάση προς τη ΜΤ και την ΜΤΡΕ έγινε πιο θετική στο σύνολο των μεταφραστών με τους μεταφραστές να περνάνε από την ουδέτερη θέση στη θετική πλην ενός που παρέμεινε ουδέτερος, με αυτό ως ένδειξη της συμβολής της εκπαίδευσης στην εκπαιδευσιμότητα των επαγγελματιών μεταφραστών.

Ως προς το περιεχόμενο της εκπαίδευσης, οι συμμετέχουσες βρήκαν όλες τις ενότητες χρήσιμες και την εκπαίδευση κατάλληλη 100% για το προφίλ τους. Το 100% συμφώνησαν στην ισορροπία θεωρίας και πράξης και ως προς το επίπεδο, θεώρησαν ότι δεν ήταν κατάλληλο για αρχάριους αλλά για μεσαίο προς προχωρημένο επίπεδο. Το 100% συμφώνησαν ότι η εκπαίδευση βελτίωσε την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων.

Σε φθίνουσα ιεράρχηση, οι συμμετέχουσες με την εκπαίδευση βελτίωσαν την αξιολόγηση της καταλληλότητας του κειμένου μηχανικής μετάφρασης, τη διόρθωση και επεξεργασία του κειμένου μηχανικής μετάφρασης και τον εντοπισμό και τη διόρθωση του ύφους και την καταγραφή λαθών του κειμένου αφίξεως.

7.4 Η μέθοδος του μοντέλου PE M.A.PS.

Για αυτό το εκπαιδευτικό μοντέλο, η μεθοδολογία βασίστηκε, όπως προαναφέρθηκε στις μεθόδους της Nord (1988) και του Kiraly (2000). Σύμφωνα με τη Nord, ο στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι η ανάπτυξη της μεταφραστικής δεξιότητας που περιλαμβάνει τις ικανότητες, τις γνώσεις και τις δεξιότητες.

Καθώς το εκπαιδευτικό μοντέλο που προτείνεται στην παρούσα διατριβή απευθύνεται σε επαγγελματίες μεταφραστές και αφορά στην ΜΤΡΕ οι ικανότητες, οι γνώσεις και οι δεξιότητες

της Nord όπως αναλύονται στον Kiraly (2000, σ. 55) προσαρμόζονται στη συγκεκριμένη συνθήκη.

Οι ικανότητες προσαρμόζονται ως εξής:

α) αναλυτική ικανότητα που αφορά στην αντιπαραβολή του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με το πρωτότυπο κείμενο,

β) ικανότητα επιλογής των κατάλληλων στρατηγικών,

γ) γλωσσική δημιουργικότητα για την υλοποίηση αποφάσεων, και

δ) κριτική ικανότητα για τη διασφάλιση της ποιότητας.

Οι γνώσεις περιλαμβάνουν πρακτικές και θεματικές γνώσεις, γλωσσικές και πολιτιστικές γνώσεις, θεωρητικές και μεθοδολογικές γνώσεις και ευαισθησία στις πολιτιστικές διαφορές και τεχνολογικές γνώσεις.

Οι μεταφραστικές δεξιότητες περιλαμβάνουν την ερμηνεία της ανάθεσης της μετάφρασης, την κειμενική ανάλυση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου για αξιολόγηση λαθών και του πρωτοτύπου για τον εντοπισμό των μεταφραστικών προβλημάτων, τη μεταφραστική έρευνα και τη στρατηγική ανάπτυξη.

Η τεχνική της εκπαίδευσης που χρησιμοποιείται είναι ένας συνδυασμός της τεχνικής «Ένας προς πολλούς» (One-to-many), όπου η επικοινωνία επιτελείται μεταξύ ενός εκπαιδευτή και μιας ομάδας εκπαιδευομένων και της «Πολλοί προς πολλούς» (*Many-to-Many*) του Kiraly (2000, σ. 127), όπου η επικοινωνία επιτελείται μεταξύ των εκπαιδευομένων με τον εκπαιδευτή να είναι ο συντονιστής, με τη μορφή συζητήσεων, δραστηριοτήτων, δημιουργικής ανταλλαγής ιδεών και ομαδικών έργων. Σε αμφότερες τις τεχνικές, ο εκπαιδευτής διατηρεί το ρόλο του προσώπου που διευκολύνει και προάγει τη διαδικασία της εκμάθησης, έχοντας έναν κεντρικό ρόλο στην ομάδα, χωρίς να είναι επικεφαλής, έτσι ώστε οι εκπαιδευόμενοι να εργάζονται συνεργατικά και να αναλαμβάνουν την ευθύνη της εκμάθησης. Πρόκειται περισσότερο για μια μορφή διαδικτυακού συνεργατικού εργαστηρίου με τον εκπαιδευτή να διευκολύνει τη συζήτηση, την εποικοδομητική κριτική και την παρουσίαση διαφορετικών απόψεων.

Για το επίπεδο του επαγγελματία μεταφραστή στο οποίο επικεντρώνει η πρόταση του εκπαιδευτικού μοντέλου της παρούσας διατριβής, με βάση τις τεχνικές της Nord (2000, σ. 55), υπάρχουν 17 σενάρια εκπαίδευσης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Από αυτά, χρησιμοποιούνται 4 από αυτά τα σενάρια με βαθμό δυσκολίας α+β+γ για τον επαγγελματία μεταφραστή (σε κλίμακα α-γ για αρχάριο, μεσαίου επιπέδου και προχωρημένο), τα οποία είναι:

- *Καθοδηγούμενη μετάφραση (α+β)*: δίνεται στους μεταφραστές ένα πρωτότυπο κείμενο στο οποίο ο εκπαιδευτής έχει επισημειώσει τις μεταφραστικές δυσκολίες στα διάφορα γλωσσικά επίπεδα προς συζήτηση, σχολιασμό και επίλυση.

- *Επισημείωση και κατηγοριοποίηση λαθών σε ομάδα (β+γ)*: ένα πρωτότυπο με το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο διαιρούνται σε μεταφραστικές μονάδες που ανατίθενται στους μεταφραστές για επισημείωση. Οι μεταφραστές δουλεύουν σε κοινό αρχείο και η κατηγοριοποίηση των λαθών τους μαζί με τα διλήμματα που αυτή έφερε, συζητιούνται.
- *Ανάλυση πρωτοτύπου και επίλυση προβλημάτων σε ομάδα (β+γ)*: οι μεταφραστές δουλεύουν στην αξιολόγηση του μεταφραστικού διλήμματος και της σοβαρότητάς τους ατομικά. Στη συνέχεια, σε ομαδικό περιβάλλον, γίνεται η επίλυση των μεταφραστικών διλημμάτων με τη συζήτησή τους και την ανάλυση του πρωτοτύπου ως μέσου επίλυσης.
- *ΜΤΡΕ έργου (γ)*: Η ΜΤΡΕ έργου με συγκεκριμένη προθεσμία προκύπτει πριν ξεκινήσει η εκπαίδευση για την έκθεση στα προβλήματα του κειμένου προκειμένου να δομηθεί η γνώση πάνω στην εμπειρία πριν γίνει η παράδοση του θεωρητικού μέρους.

7.5 Ο σχεδιασμός του μοντέλου PE M.A.PS.

Ο σχεδιασμός του PE M.A.PS. καλύπτει τις εξής πτυχές: τη διάρκεια, τη μορφή, τη δομή του περιεχομένου, τον μαθησιακό στόχο κάθε ενότητας όπως φαίνεται στον Πίνακα 110:

Διάρκεια	Ως προς τη διάρκεια της εκπαίδευσης, αυτή ορίζεται στις 10 ώρες καθώς η αρχική διάρκεια των 6 ωρών αφενός ήταν πιεστική για να ολοκληρώσουν οι μεταφραστές τη συνεργατική διάδρασή τους και τη συζήτηση πάνω στις ασκήσεις τους και αφετέρου ακολουθείται το παράδειγμα εκπαίδευσης επαγγελματιών μεταφραστών της Guerberof Arenas (2019).
Αριθμός συμμετεχόντων	3-10 άτομα.
Μορφή	Η μορφή είναι διαδικτυακή εκπαίδευση, σύγχρονη για το κομμάτι της διδασκαλίας και της συζήτησης και ασύγχρονη για το κομμάτι της ολοκλήρωσης των ασκήσεων.
Τεχνική	Many-to-many και one-to-many.
Δομή	Το εκπαιδευτικό μοντέλο περιλαμβάνει πρακτικά και θεωρητικά σκέλη με τα

	πρακτικά να οδηγούν στα θεωρητικά. Ακολουθείται η πρόταση της Guerberof Arenas (2019) για έναρξη με μια πρακτική άσκηση ώστε οι συμμετέχοντες να φτάσουν μόνοι τους στα δικά τους συμπεράσματα και να εργαστούν πάνω στην επίλυση προβλημάτων και μόνο μετά να εξηγηθεί η υποκείμενη θεωρία. Σύμφωνα με την πρότασή της, δεν επεξηγούνται οι τυπολογίες λαθών εκ των προτέρων και δεν δίνονται οδηγίες για αποτελεσματική MTPE έτσι ώστε μέσα από πρακτική και συνεργασία να διαμορφώσουν τη δική τους άποψη και κατάταξη των εννοιών.
Εργαλεία	Διαδικτυακή πλατφόρμα τηλεδιασκέψεων, MS Office, PET.
Περιεχόμενο εκπαίδευσης	Εναλλαγή ασκήσεων και θεωρητικών μερών με το πρακτικό μέρος της άσκησης να προηγείται της κάθε θεματικής ενότητας θεωρίας. Εδράζεται σε τρεις θεματικές: 1. Αξιολόγηση λαθών μηχανικής μετάφρασης. 2. Ανάλυση πρωτοτύπου 3. Τεχνικές MTPE.
Στόχος:	Ανάπτυξη της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων για τη μείωση του γνωσιακού, τεχνικού και χρονικού φόρτου.

Πίνακας 110: Ο σχεδιασμός του PE M.A.PS.

7.6 Το πρότυπο PE M.A.PS.

Η παρούσα διατριβή ολοκληρώνεται με την πρόταση του προτύπου του εκπαιδευτικού μοντέλου PE M.A.PS, όπως αυτό προέκυψε από τις προηγούμενες ενότητες με βάση το προφίλ του υποψηφίου μεταφραστή για το μοντέλο, την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού μοντέλου, τις μεθόδους επιρροής και τον σχεδιασμό.

Το πρότυπο παρουσιάζεται με τη μορφή πίνακα στην επόμενη σελίδα σε μια προσπάθεια να καλύψει αφενός το κενό σε εκπαιδευτές επαγγελματιών μεταφραστών, δεδομένης της ταχείας εξέλιξης της τεχνολογίας στον χώρο της μετάφρασης, παρέχοντας ένα εργαλείο που να επιλύει την ανάγκη ανάπτυξης της στρατηγικής ικανότητας, μεταξύ άλλων στην ΜΤΡΕ με σχεδιασμό του προγράμματος και αφετέρου να καλύψει τις ανάγκες εκπαίδευσης των επαγγελματιών μεταφραστών, οι οποίοι, στο ίδιο πλαίσιο, έχουν ανάγκη μετεκπαίδευσης και ένα πρόγραμμα δια βίου μάθησης για να αναπτύσσουν τις δεξιότητες αυτές που άπτονται της ΜΤΡΕ.

Για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού μοντέλου με το παρόν πρότυπο συνιστάται πρακτική άσκηση στην ΜΤΡΕ 2 έως 6 μηνών, ή 200.000 λέξεων το ελάχιστο με όποια από τις δύο συνθήκες παρέλθει πρώτη.

Μοντέλο εκπαιδευτικού προγράμματος PE M.A.PS.	
Τίτλος: Αποτελεσματική εκπαίδευση στην MTPE μηχανικής μετάφρασης για επαγγελματίες μεταφραστές	
Πρόγραμμα: Μεταφραστικές Σπουδές	
Μορφή: Εικονική εκπαίδευση, σύγχρονη, με ασκήσεις σε ασύγχρονο ομαδικό και ατομικό περιβάλλον εργασίας.	
Προφίλ εκπαιδευτή: Ειδικός στην MTPE (*Expert*), με μεταφραστική, τεχνική και επικοινωνιακή δεξιότητα.	
Διάρκεια: 10 ώρες	
Γενικό πλαίσιο:	
Περιγραφή:	Η MTPE μηχανικής μετάφρασης απαιτεί την κατανόηση και την πρακτική εφαρμογή συγκεκριμένων δεξιοτήτων και ικανοτήτων μετάφρασης που είναι κεντρικές στο έργο του μεταφραστή κατά την MTPE και το παρόν πρότυπο έχει ως στόχο να παρουσιάσει τον τρόπο με τον οποίο η βαθιά γνώση των σφαλμάτων της μηχανικής μετάφρασης και των στρατηγικών της MTPE μπορεί να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της διεργασίας της MTPE. Πριν από κάθε θεωρητική παράδοση, οι εκπαιδευόμενοι αναπτύσσουν δεξιότητες με πρακτικές ενότητες που δίνουν έμφαση στην αξία της προσέγγισης του συνεργατικού μοντέλου σε περιβάλλον εικονικής εκπαίδευσης. Το μοντέλο εστιάζει στην επισημείωση και αξιολόγηση της Νευρωνικής Μηχανικής Μετάφρασης (*Neural Machine Translation*, NMT) και στις τεχνικές MTPE για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των επαγγελματιών μεταφραστών και της στρατηγική ικανότητας, συγκεκριμένα των δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων.
Προσδοκώμενα αποτελέσματα:	Μετά την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού προγράμματος, οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούν να: • χρησιμοποιούν ένα περιβάλλον εργασίας CAT με ενσωματωμένη `MT` για την MTPE • κατανοούν τη λογική της NMT, • γνωρίζουν πώς να αξιολογήσουν το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο της MMT με αυτόματες μετρικές (MATEO), • εκτελούν αξιολόγηση ποιότητας μετάφρασης (*Translation Quality Assessment*, TQA) χρησιμοποιώντας το εργαλείο DQF-MQM, • αξιολογούν το μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο ως προς τη γραμματικότητα, την πιστότητα, και θα πραγματοποιούν ανάλυση σφαλμάτων βάσει μοντέλων τυπολογίας σφαλμάτων όπως το DQF / MQM, • εκτελούν την MTPE αποτελεσματικά με κριτική σκέψη και στρατηγική ικανότητα, και να • κατανοούν το πλαίσιο, τις ικανότητες, τις περιπτώσεις χρήσης, το επίπεδο ποιότητας και τη δεοντολογία της MTPE

Ενότητα	Διάρκεια	Θεματική ενότητα	Πρακτικό σκέλος (Άσκηση)	Θεωρητικό σκέλος	Δεξιότητα / Ικανότητα	Στόχος	Είδος Εκπαίδευσης
1. Χρήση μεταφραστικής τεχνολογίας	2 ώρες	Εξοικείωση με μεταφραστική τεχνολογία CAT με ενσωματωμένη NMT	1. Άσκηση προσομοίωσης: Ανάθεση μεταφραστικού έργου MTPE μηχανικής μετάφρασης 700 λέξεων εντός του εργαλείου με προθεσμία έως την Ενότητα 2. 2. Ομαδική άσκηση επισημείωσης σφαλμάτων της μηχανικής μετάφρασης ως συνέχεια της άσκησης προσομοίωσης. Ανάθεση χωρίς εκπαίδευση με προθεσμία έως την Ενότητα 2.	3. Η MTPE στο σύγχρονο μεταφραστικό περιβάλλον εργασίας 4. Παρουσίαση εργαλείων CAT με ενσωματωμένη NMT. 5. Προσομοίωση μεταφραστικού έργου.	Τεχνική ικανότητα	Εξοικείωση με το περιβάλλον εργασίας CAT/MT	Σύγχρονη με ασύγχρονες ασκήσεις προετοιμασίας για την Ενότητα 2.
2. Αξιολόγηση μηχανικής μετάφρασης	2 ώρες	Αναγνώριση και αξιολόγηση των σφαλμάτων της NMT	1. Συνεργατική προσέγγιση στην ανάλυση του πρωτότυπου κειμένου ως δείκτη των μεταφραστικών προβλημάτων της	1. Εισαγωγή στην NMT. 2. Σφάλματα μηχανών NMT, μετρικές αυτόματης αξιολόγησης.	Στρατηγική ικανότητα / Ικανότητα συνεργατικής εκμάθησης	Κατανόηση της λογικής της μηχανικής μετάφρασης και της αξιολόγησής της συναρτήσει της ανάλυσης	Σύγχρονη με ασύγχρονη άσκηση προετοιμασίας για την Ενότητα 3.

Ενότητα	Διάρκεια	Θεματική ενότητα	Πρακτικό σκέλος (Άσκηση)	Θεωρητικό σκέλος	Δεξιότητα / Ικανότητα	Στόχος	Είδος Εκπαίδευσης
			μηχανικής μετάφρασης. 2. Διόρθωση του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου βάσει των ασκήσεων της Ενότητας 1. 3. Ατομική άσκηση στην επίλυση προβλημάτων με τον αναστοχασμό της γνωσιακής διαδικασίας και την επισημείωση της ύπαρξης ή μη μεταφραστικού διλήμματος ανά τμήμα και της κατηγοριοποίησης σοβαρότητάς του. Ανάθεση με προθεσμία έως την Ενότητα 3 χωρίς πρότερη εκπαίδευση.	3. Αξιολόγηση μηχανικής μετάφρασης με επισημείωση σφαλμάτων.		του πρωτότυπου κειμένου	
3. Πρακτική στην επίλυση προβλημάτων MTPE	2 ώρες	Επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων	1. Ανάλυση των μεταφραστικών διλημμάτων και της σοβαρότητάς τους με		Ικανότητα συνεργασίας, Στρατηγική ικανότητα	Επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων	Σύγχρονη.

Ενότητα	Διάρκεια	Θεματική ενότητα	Πρακτικό σκέλος (Άσκηση)	Θεωρητικό σκέλος	Δεξιότητα / Ικανότητα	Στόχος	Είδος Εκπαίδευσης
			συζήτηση σε μορφή ομαδικής μεγαλόφωνης σκέψης 2. Συσχέτιση των μεταφραστικών διλημμάτων με την ανάλυση του πρωτοτύπου				
4.. Στρατηγικές και τεχνικές MTPE	2 ώρες	Θεωρητικό υπόβαθρο MTPE με παρουσίαση τεχνικών	1. Ανάθεση μεταφραστικού έργου 700 λέξεων MTPE ως ατομική άσκηση αξιολόγησης με προθεσμία έως την Ενότητα 5.	1. Βασικές έννοιες: Μετάφραση, MTPE και αναθεώρηση. 2. Ειδίκευση, περιεχόμενο, εργαλεία CAT, μηχανές μετάφρασης, επίπεδα MTPE. 3. Ο φόρτος στην MTPE και οι προσδοκίες ποιότητας: το πρότυπο ISO 18587. 4. Οδηγίες αποτελεσματικής MTPE (προβλήματα και	Μεταφραστική ικανότητα / Στρατηγική ικανότητα / Εκπαιδευσιμότητα	Αναδόμηση της πρακτικής γνώσης με τον συνδυασμό της με το θεωρητικό υπόβαθρο	Σύγχρονη με ασύγχρονη ατομική άσκηση αξιολόγησης.

Ενότητα	Διάρκεια	Θεματική ενότητα	Πρακτικό σκέλος (Άσκηση)	Θεωρητικό σκέλος	Δεξιότητα / Ικανότητα	Στόχος	Είδος Εκπαίδευσης
				στρατηγικές επίλυσης). 5. Οδηγίες επισημείωσης σφαλμάτων ΝΜΤ.			
5. Αξιολόγηση εκπαίδευσης	2 ώρες	Εμπέδωση του πρακτικού και θεωρητικού σκέλους	1. Συζήτηση για τη διεργασία της ΜΤΡΕ μετά την πρακτική και θεωρητική ολοκλήρωση και επίλυση απορριών που προέκυψαν από την άσκηση αξιολόγησης.	Ο κώδικας δεοντολογίας της ΜΤΡΕ.	Δεξιότητα εφαρμογής στην πράξη/ Επαγγελματική ικανότητα.	Εμπέδωση της πράξης και της θεωρίας.	Σύγχρονη..

Πίνακας 111: Το πρότυπο PE M.A.PS.

Κεφάλαιο 8. Συμπεράσματα, πιθανές εφαρμογές και προεκτάσεις της έρευνας

8.1 Περίληψη της συνεισφοράς της έρευνας

Η ευρεία διάδοση των εργαλείων Τεχνολογίας Μετάφρασης (*Translation Technology*, TT) στις αρχές της δεκαετίας του 1990 επέφερε σημαντικές αλλαγές στον τομέα της μετάφρασης. Αυτή η εξέλιξη αύξησε την παραγωγικότητα και τη συνέπεια στη μετάφραση, αλλά ταυτόχρονα μείωσε την αμοιβή, τον έλεγχο και τους κινδύνους για τη συνολική ποιότητα του έργου. Η ανάπτυξη της TT οδήγησε στη δημιουργία προηγμένων συστημάτων Μηχανικής Μετάφρασης (MT), που προσφέρουν αυτόματη μετάφραση με ταχύτητα και όγκο που δεν είναι εφικτοί για τους μεταφραστές.

Η αυξανόμενη ζήτηση για MTPE λόγω της Μηχανικής Μετάφρασης και η ανάγκη αξιολόγησης της ποιότητας των μηχανικά μεταφρασμένων κειμένων έχουν διαμορφώσει το τοπίο της μεταφραστικής βιομηχανίας. Η έρευνα εστιάζει στην MTPE, με έμφαση στην αξιολόγηση της ποιότητας, τη σύγκριση των σφαλμάτων των διάφορων μηχανών MT και στη μέτρηση του φόρτου της MTPE.

Στη μετάφραση και κατ' επέκταση στην MTPE, η στρατηγική ικανότητα των μεταφραστών είναι καίριας σημασίας και μπορεί να βελτιωθεί με τη χρήση εργαλείων όπως το Δέντρο Μεταφραστικών Προβλημάτων (TPT) και τα Γραπτά Πρωτόκολλα (WP). Η MTPE επηρεάζει την παραγωγικότητα και τον γνωσιακό φόρτο. Η εκπαίδευση σε νέες τεχνολογίες και η ανάπτυξη μοντέλου MTPE είναι ουσιώδη βήματα για την πρόοδο στον τομέα. Η έρευνα υπογραμμίζει την ανάγκη για εκπαίδευση και επαγγελματική ανάπτυξη των μεταφραστών, καθώς και τη συνεργασία με βιομηχανικούς φορείς για τη δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες του τομέα.

Επιπροσθέτως, η έρευνα αναδεικνύει τη σημασία της αναβάθμισης της εκπαίδευσης στην MTPE, ενσωματώνοντας νέες τεχνολογίες και προσεγγίσεις όπως η MT και η MTPE. Κατανοώντας τις οδηγίες και αναπτύσσοντας κριτική σκέψη σε συνδυασμό με συνεχή εκπαίδευση και προσαρμογή στις ανάγκες της αγοράς, οι μεταφραστές μπορούν να προοδεύσουν επιτυχώς σε έναν τομέα που διαρκώς εξελίσσεται.

Συγκριτικές μελέτες αναδεικνύουν τη σημασία της ποιότητας, του χρόνου επεξεργασίας και του γνωσιακού φόρτου στην MTPE μηχανικής μετάφρασης. Η εμπειρία επηρεάζει την απόδοση των μεταφραστών, με τις μελέτες να υπογραμμίζουν τη σημασία της εκπαίδευσης και της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας.

Επιπροσθέτως, η ενεργή συμμετοχή των βιομηχανικών φορέων στη διαμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων μπορεί να οδηγήσει σε πιο αποτελεσματική εκπαίδευση που να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες της βιομηχανίας μετάφρασης. Η μελλοντική έρευνα πρέπει να εστιάσει στην οικολογική εγκυρότητα και την ανάλυση της ΜΤΡΕ των μεταφραστών, προκειμένου να προσφέρει περαιτέρω ενδελεχή κατανόηση και βελτίωση στον τομέα της ΜΤΡΕ και της μηχανικής μετάφρασης.

Η πρώιμη έρευνα προβάλλει τη σημασία της εκπαίδευσης στην ΜΤΡΕ μηχανικής μετάφρασης, αναδεικνύοντας την επίδρασή της στη μείωση του νοητικού και χρονικού φόρτου των μεταφραστών. Η ανάλυση της συμπεριφοράς και της απόδοσης φοιτητών σε σύγκριση με αυτές επαγγελματιών μεταφραστών αναδεικνύει τη σημασία της εμπειρίας. Η ΜΤΡΕ επηρεάζει την παραγωγικότητα και το γνωσιακό φορτίο, με εργαλεία όπως το Δέντρο Μεταφραστικών Προβλημάτων να προωθούν την αναστοχαστική ανάλυση και την επίλυση προβλημάτων μετάφρασης. Η μελέτη των νεότερων ερευνών αναδεικνύει την αποτελεσματικότητα της ΜΤΡΕ έναντι της μηχανικής μετάφρασης και υπογραμμίζει τη σημασία της ελαχιστοποίησης της υπερεπεξεργασίας και της γλωσσικής επάρκειας. Συνολικά, η έρευνα καταδεικνύει τη συνεισφορά της εκπαίδευσης στη βελτίωση της απόδοσης των μεταφραστών και τη μείωση του νοητικού και χρονικού.

Η έρευνα χρησιμοποιεί ένα μεταφραστικό εργαλείο CAT με ενσωμάτωση NMT για τη συλλογή και αξιολόγηση δεδομένων πριν από και μετά την εκπαίδευση των μεταφραστών. Τα δεδομένα αξιολόγησης περιλαμβάνουν χρόνο επεξεργασίας, αξιολόγηση μεταφραστικών μονάδων, πληκτρολόγηση και καταγραφή οθόνης υποβοηθητικά. Η μέθοδος περιλαμβάνει συνεντεύξεις μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας βιντεοδιασκέψεων με ανοικτές ερωτήσεις, κωδικοποίηση δεδομένων και συνδυασμό ερωτηματολογίου με ανάλυση ποιοτικών δεδομένων.

Στο επίκεντρο του ερευνητικού ενδιαφέροντος είναι η μεταφραστική διαδικασία και η εκπαίδευση επαγγελματιών μεταφραστών. Το πείραμα αναλύει τις παραμέτρους φόρτου και τη σημασία της συναισθηματικής διάστασης στη μεταφραστική επίδοση, αυτής με την έννοια της στάσης προς τη ΜΤ και την ΜΤΡΕ. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει προσέγγιση, σχεδιασμό και διαδικασίες, με έμφαση στην πρακτική εφαρμογή και τη θεωρητική κατανόηση.

Το προτεινόμενο εκπαιδευτικό μοντέλο ΜΤΡΕ με την ονομασία PE M.A.PS επικεντρώνει στην απόκτηση γνώσης και δεξιοτήτων μέσω πρακτικής εφαρμογής και θεωρητικής κατανόησης, συνδυάζοντας καθοδήγηση και αυτο-εκμάθηση. Το μοντέλο αυτό εστιάζει στην παρακολούθηση, αξιολόγηση και επίλυση προβλημάτων στη διαδικασία της ΜΤΡΕ. Μέσω αυτού του μοντέλου, προβλέπονται μεταφραστικές δυσκολίες με βάση τα λάθη της μηχανικής

μετάφρασης, καθιστώντας δυνατή την αποτελεσματική προετοιμασία των μεταφραστών για τις προκλήσεις του επαγγελματικού περιβάλλοντος. Για τη συμμετοχή στην εκπαίδευση, το κύριο κριτήριο είναι η εκπαιδευσιμότητα, που υποδηλώνει τη θέληση για μάθηση και τη θετική στάση προς την εκπαίδευση. Συνολικά, το PE M.A.PS. προτείνεται ως ένα αποτελεσματικό εκπαιδευτικό μοντέλο για την προετοιμασία επαγγελματιών μεταφραστών ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του επαγγελματικού περιβάλλοντος, βασιζόμενο σε πρακτική προσέγγιση και συνεργατική μάθηση.

Προτείνεται επίσης η δημιουργία ενός μοντέλου για τον υπολογισμό της αμοιβής των μεταφραστών, λαμβάνοντας υπόψη τον γνωσιακό τους φόρτο όπως αυτός προκύπτει από τον τύπο, το πλήθος των λαθών, το μήκος της πρότασης και τον χρόνο MTPE. Η διαφάνεια στον υπολογισμό της αμοιβής και η προσπάθεια ορισμού της με τρόπο τέτοιο ώστε να υπολογίζει τον χρόνο του μεταφραστή συναρτήσει του γνωσιακού φόρτου, έχει κεντρικό ρόλο στη στάση των μεταφραστών απέναντι στην εξέλιξη της μεταφραστικής τεχνολογίας και της ενσωμάτωσής της στη ροή εργασίας που έχει υπερτιμηθεί έναντι της γνωσιοκεντρικής δεξιότητας των μεταφραστών.

Η μελέτη αποκαλύπτει τη σημασία της εκπαίδευσης στη βελτίωση της ποιότητας και την αύξηση της παραγωγικότητας των μεταφραστών με μείωση του χρονικού φόρτου τους. Πέρα από τις ατομικές διαφορές, παρατηρείται μείωση του χρόνου επεξεργασίας μετά την εκπαίδευση, συνοδευόμενη από σταθερή ή βελτιωμένη ποιότητα. Τόσο η εμπειρία όσο και η εκπαίδευση επηρεάζουν σημαντικά την απόδοση, με την τεχνική ικανότητα να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο. Εντούτοις, η εξειδίκευση σε συγκεκριμένους τομείς μπορεί να επιφέρει σημαντικές διαφορές στην ποιότητα. Συνολικά, η εκπαίδευση αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη βελτίωση της MTPE.

Επιπροσθέτως, η έρευνα αναδεικνύει τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μεταφραστών για την αντιμετώπιση των απαιτήσεων στο επαγγελματικό περιβάλλον. Το εκπαιδευτικό μοντέλο πρέπει να εστιάζει σε διάφορες διαστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της μεταφραστικής δεξιότητας και της τεχνικής δεξιότητας με έμφαση στις δεξιότητες λήψης αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων, καθώς και επικοινωνίας και συνεργασίας. Η εκπαίδευση πρέπει να παρέχει εξατομικευμένη προσέγγιση, ενώ η δια βίου μάθηση είναι ουσιαστική για τη συνεχή βελτίωση. Προτείνεται ένα εκπαιδευτικό μοντέλο που καλύπτει αυτές τις πτυχές με στόχο την επικαιροποίηση των δεξιοτήτων των επαγγελματιών μεταφραστών στο πλαίσιο των προκλήσεων του σύγχρονου τεχνολογικά μεταφραστικού περιβάλλοντος.

Το μοντέλο αμοιβής και το εκπαιδευτικό μοντέλο που προκύπτουν από αυτήν την έρευνα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από παρόχους γλωσσικών υπηρεσιών για τη βελτίωση των

διαδικασιών και των ροών εργασιών τους.

8.2 Επισκόπηση των ερευνητικών ερωτημάτων

Σε αυτήν την ενότητα γίνεται μια επισκόπηση των ερευνητικών ερωτημάτων, τα οποία απαντώνται με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας. Για την απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων, λαμβάνεται υπόψη ότι τα αποτελέσματα της έρευνας δεν είναι δυνατό να γενικευτούν λόγω του περιορισμένου αριθμού των συμμετεχουσών και άλλων περιορισμών που αναλύθηκαν στην Ενότητα 8.3. Λαμβάνεται υπόψη ότι υπάρχει ένδειξη μείωσης του χρονικού και γνωσιακού φόρτου μετά την εκπαίδευση, με αντίκτυπο στην ποιότητα.

Ερευνητικό ερώτημα 1:

Συγκεκριμένα, το πρώτο ερώτημα ήταν *αν η εκπαίδευση επηρεάζει την ποιότητα του μετεπεξεργασμένου κειμένου*. Σε αυτό το επίπεδο, το εκπαιδευτικό μοντέλο βελτίωσε τη δεξιότητα επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων των μεταφραστών.

Η εκπαίδευση στα λάθη της μηχανικής μετάφρασης μιας συγκεκριμένης μηχανής επηρεάζει θετικά την ποιότητα του μετεπεξεργασμένου κειμένου ως προς τον εντοπισμό των λαθών, τη στρατηγική επίλυσης προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων. Η παράμετρος του τομέα απέδειξε ότι οι μεταφραστές που δεν έχουν ειδίκευση σε έναν συγκεκριμένο τομέα, όπως στην περίπτωση της παρούσας έρευνας, ακόμη και μετά την εκπαίδευση, μπορεί να επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα με μεταφραστικά διλήμματα που έχουν ως αποτέλεσμα υπερεπεξεργασία, με διόρθωση όρων και διατυπώσεων του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου που είναι σωστές με λάθη. Η εκπαίδευση στη νομική ορολογία δεν περιλαμβανόταν στο αντικείμενο της παρούσας έρευνας.

Η ταυτοποίηση και κατηγοριοποίηση πιθανών λαθών του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με ανάλυση του πρωτότυπου κειμένου μπορεί να αποτελέσει υλικό για εκπαίδευση, καθώς οι μεταφραστές εκπαιδεύονται να αναγνωρίζουν τα λάθη της μηχανικής μετάφρασης και να προβλέπουν μεταφραστικές δυσκολίες. Σε αυτό το επίπεδο, το πείραμα έδωσε ενδείξεις μείωσης του γνωσιακού και χρονικού φόρτου με λιγότερες παρεμβάσεις.

Ερευνητικό ερώτημα 2:

Στο δεύτερο ερώτημα διερευνάται αν η εκπαίδευση επηρεάζει τον χρονικό και τεχνικό φόρτο της μετεπεξεργασίας μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου. Η εκπαίδευση επηρεάζει θετικά τον χρονικό φόρτο της MTPE χωρίς όμως να υπάρχει αντιπροσωπευτική συσχέτιση

μεταξύ του χρονικού και τεχνικού φόρτου της MTPE και χωρίς να υπεισέρχεται η παράμετρος του συγκεκριμένου τομέα λόγω των περιορισμών της έρευνας Από τη βιβλιογραφία ωστόσο προκύπτει ότι η εκπαίδευση σε συγκεκριμένους τομείς βελτιώνει την κατανόηση του περιεχομένου, μειώνοντας τον χρονικό και κατ' επέκταση τον γνωσιακό φόρτο. Επιπλέον, η αναγνώριση και κατηγοριοποίηση γλωσσικών φαινομένων και λαθών του πρωτοτύπου παρέχει υλικό για εκπαίδευση, βοηθώντας τους μετεπεξεργαστές να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τα προβλήματα σύμφωνα με τις απαντήσεις τους στα ερωτηματολόγια, ενώ ταυτόχρονα μειώνει τον χρόνο που απαιτείται για την επεξεργασία του κειμένου, βελτιώνοντας την ποιότητα της μετάφρασης.

Ερευνητικό ερώτημα 3:

Το τρίτο ερευνητικό ερώτημα διερευνά τη στάση του μετεπεξεργαστή μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου ως προς την MTPE. Η εκπαίδευση επηρεάζει τη στάση του μετεπεξεργαστή μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου προς την MTPE με δύο τρόπους. Καταρχάς, βελτιώνει την απόδοσή του όσον αφορά στην ποιότητα, καθώς ενισχύει την ικανότητά του να αντιλαμβάνεται και να διορθώνει λάθη. Δεύτερον, η στάση του μετεπεξεργαστή με βάση την προέρευνα και την παρούσα έρευνα μειώνει τον χρονικό φόρτο της επεξεργασίας, όχι απαραίτητα τον τεχνικό.

Ερευνητικό ερώτημα 4:

Στο τέταρτο ερώτημα διερευνάται το προφίλ του επαγγελματία μεταφραστή που είναι το πιο παραγωγικό και με καλύτερα αποτελέσματα ως προς την ποιότητα. Από την έρευνα προκύπτει ότι το παραγωγικό προφίλ του επαγγελματία μεταφραστή συνδυάζει τεχνικές γνώσεις στη MT με ευρεία κατανόηση του περιεχομένου και εξειδίκευση στον τομέα της μετάφρασης. Η τεχνική ικανότητα, η μεταφραστική ικανότητα, η στρατηγική ικανότητα και η εκπαιδευσιμότητα είναι ζωτικής σημασίας και περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο εκπαιδευτικό μοντέλο. Ωστόσο, στην επαγγελματική πρακτική, τα πιο αποδοτικά προφίλ επαγγελματιών μετεπεξεργαστών μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου είναι εκείνα που συνδυάζουν τις προαναφερθείσες ικανότητες με ευελιξία και δυνατότητα προσαρμογής σε διαφορετικούς τομείς και απαιτήσεις πελατών.

Ερευνητικό ερώτημα 5:

Το πέμπτο ερώτημα αφορά στη διαμόρφωση ενός εκπαιδευτικού μοντέλου μέσα από τη διάδραση εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων και την αξιολόγησή του. Η δημιουργία ενός εκπαιδευτικού μοντέλου για επαγγελματίες μεταφραστές στην ΜΤΡΕ πρέπει να λάβει υπόψη πτυχές όπως η εξειδίκευση στον τομέα της μετάφρασης, η ευελιξία στη χρήση νέων εργαλείων και η διαρκής εκπαίδευση σε τεχνολογικές εξελίξεις. Επίσης, οι εκπαιδευτές πρέπει να προσαρμόσουν το περιεχόμενο στις ανάγκες και το επίπεδο κατάρτισης των εκπαιδευομένων, αξιοποιώντας διαδραστικές μεθόδους και πρακτική άσκηση. Η δημιουργία επιπέδων εκπαίδευσης ανάλογα με τις ικανότητες και το προφίλ των επαγγελματιών μπορεί να βοηθήσει στην πιο αποτελεσματική προετοιμασία τους.

8.3 Δυνατά σημεία, περιορισμοί και εφαρμοσιμότητα των αποτελεσμάτων

Η εμπειρική έρευνα που διεξήχθη σύμφωνα με τους ερευνητικούς στόχους της παρούσας διατριβής έχει τα δυνατά σημεία της, αλλά και ορισμένους περιορισμούς που δεν επιτρέπουν τη γενίκευση των αποτελεσμάτων.

Όσον αφορά στα δυνατά σημεία, η έρευνα έγινε με τριγωνοποίηση των δεδομένων έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αξιοπιστία, η εγκυρότητα και με αναλυτική περιγραφή της μεθοδολογίας της ώστε να καθίσταται δυνατή η αναπαραγωγή του πειράματος από μεταγενέστερο ερευνητή. Τα αποτελέσματα της έρευνας αλληλοεπικυρώνονται από περισσότερες της μίας μεθόδους: ανάθεση μεταφραστικού έργου πριν από την εκπαίδευση, ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση, καταγραφή πληκτρολόγησης και οθόνης, ατομική άσκηση, ομαδική άσκηση, ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση, ανάθεση μεταφραστικού έργου μετά την εκπαίδευση, συνέντευξη.

Η επάρκεια της οργάνωσης του πειράματος και η καταλληλότητα της εκπαίδευσης για το επίπεδο των συμμετεχουσών όπως αξιολογήθηκε από τις συμμετέχουσες στο ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση είναι επίσης δυνατά στοιχεία της έρευνας καθώς ένα πείραμα επαρκώς οργανωμένο δεν επηρεάζει τον φόρτο των συμμετεχουσών και άρα προσδίδει υψηλότερη εγκυρότητα στα αποτελέσματα. Σε αυτό συνυπολογίζεται ότι η εκπαίδευση κατά τη διάρκεια του πειράματος τηρήθηκε ως προς το περιεχόμενο και τη μεθοδολογία της και αποδείχτηκε η θετική επιρροή της όχι μόνο στους δείκτες απόδοσης της ΜΤΡΕ, αλλά και στη στάση προς την ΜΤΡΕ και το επίπεδο ικανοποίησης των συμμετεχουσών.

Επιπροσθέτως, λόγω του ότι το πείραμα αφενός πραγματοποιήθηκε στον χώρο των μεταφραστών και αφετέρου λόγω του ότι δεν τους ζητήθηκε να πραγματοποιήσουν την ΜΤΡΕ

καταγράφοντας τον χρόνο τους ή σε όσο λιγότερο χρόνο κατά το δυνατό, αλλά εντός συγκεκριμένης προθεσμίας ως προσομοίωση μιας ανάθεσης μεταφραστικού έργου από εταιρεία παροχής γλωσσικών υπηρεσιών, επιτυγχάνεται υψηλότερη οικολογική εγκυρότητα. Στα δυνατά σημεία είναι και ο χαρακτήρας σύγχρονης εκπαίδευσης του πειράματος μέσω τηλεδιασκέψεων, καθώς επέτρεψε τη συμμετοχή στο πείραμα συμμετεχουσών από διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Σε αυτές τις παραμέτρους, προστίθεται η απουσίας της αμοιβής ως κινήτρου, ως θετικού στοιχείου, καθώς αυτή αντισταθμίζεται από το γεγονός ότι στους μεταφραστές προσφέρθηκε η συμμετοχή στην έρευνα ως εκπαίδευση στην ΜΤΡΕ με την απονομή σχετικής βεβαίωσης με την ολοκλήρωσή της, γεγονός το οποίο εξασφάλισε την εκπαιδευσιμότητα των συμμετεχουσών, καθώς είχαν ουδέτερη ή θετική στάση προς την ΜΤΡΕ και ήθελαν να εκπαιδευτούν, με συνέπεια τα αποτελέσματα να είναι έγκυρα με βάση την αρχή της εκπαιδευσιμότητας του εκπαιδευτικού μοντέλου που προτείνεται, αυτής ως προϋπόθεσης για την εκπαίδευση.

Στους περιορισμούς της έρευνας ήταν η δυσκολία εύρεσης της ομάδας των συμμετεχουσών ως προς τον αριθμό τους, τον γλωσσικό συνδυασμό και την ειδίκευση. Το αρχικό πλάνο για τη διεξαγωγή της έρευνας με δύο ή τρεις γλωσσικούς συνδυασμούς δεν ήταν εφικτό λόγω του περιορισμού του χρόνου ολοκλήρωσης της παρούσας διατριβής και του περιορισμού των πόρων της γράφουσας για την ολοκλήρωση των αξιολογήσεων των δεδομένων σε τρεις γλωσσικούς συνδυασμούς από εξωτερικούς ειδικούς αξιολογητές. Η προσέλκυση έμπειρων επαγγελματιών μεταφραστών με ειδίκευση σε συγκεκριμένο τομέα για συμμετοχή στο πείραμα έφερε ανεπαρκή αποτελέσματα, αφενός λόγω της αρνητικής στάσης των έμπειρων μεταφραστών προς τη ΜΤ και την ΜΤΡΕ και αφετέρου λόγω της έλλειψης χρόνου τους, καθώς οι έμπειροι μεταφραστές έχουν ιδιαίτερα αυξημένο φόρτο εργασίας.

Η χρονική διάρκεια των 6 ωρών τηλεδιάσκεψης με τις συμμετέχουσες μαζί με τις ασκήσεις και τις δοκιμασίες που εκτιμάται ότι χρειάστηκαν κατά μέσο όρο άλλες 6 ώρες αξιολογήθηκε ως πιεστική στη φάση της συνέντευξης και αυτό λήφθηκε υπόψη στην πρόταση του εκπαιδευτικού μοντέλου με αύξηση της διάρκειας. Το ίδιο στοιχείο όμως αποτελεί ταυτόχρονα στοιχείο οικολογικής εγκυρότητας καθώς στην προσομοίωση μεταφραστικού έργου, η προθεσμία είναι συνυφασμένη κατά κανόνα με το αίσθημα πίεσης. Για τους επαγγελματίες μεταφραστές, η πίεση που εντοπίστηκε δεν αφορούσε στη διάρκεια του προγράμματος αλλά στο γεγονός ότι αυτό ακολουθούσε μετά από την πρωινή τους εργασία και τις οικογενειακές υποχρεώσεις τους σε βραδινή ώρα.

Στους περιορισμούς της έρευνας περιλαμβάνεται η αδυναμία συνέχισης του πειράματος με

πρακτική άσκηση μακράς διάρκειας τουλάχιστον 2 μηνών των συμμετεχουσών ώστε να υπάρξει εμπέδωση της γνώσης και επαρκής εφαρμογή της και να μετρηθεί η απόσταση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του χρονικού και γνωσιακού φόρτου, από την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης έως την ολοκλήρωση της πρακτικής. Το κόστος, ο χρόνος και η έλλειψη δέσμευσης των επαγγελματιών μεταφραστών χωρίς το κίνητρο της αμοιβής ήταν παράμετροι που απέκλεισαν το στάδιο αυτό από την ένταξή του στο πείραμα της παρούσας διατριβής.

Η παρούσα διατριβή είναι επίσης ένα παράδειγμα εφαρμοσμένης έρευνας που εστιάζει σε πρακτικά προβλήματα της βιομηχανίας της μετάφρασης, αλλά και του ακαδημαϊκού τομέα. Στους στόχους της ήταν να εντοπίσει το προφίλ του επαγγελματία μεταφραστή που είναι κατάλληλο για εκπαίδευση στην ΜΤΡΕ και να παρουσιάσει προτάσεις σχετικά με τις διαδικασίες και τις τεχνικές που αποσκοπούν στην ενίσχυση της απόκτησης της ικανότητας ΜΤΡΕ, καθώς και των αποτελεσμάτων της.

Η εφαρμοσιμότητα των αποτελεσμάτων της έρευνας είναι προς όφελος του πεδίου των παρόχων γλωσσικών υπηρεσιών, αλλά και του ακαδημαϊκού και του παιδαγωγικού πεδίου. Μπορούν να τα αξιοποιήσουν τόσο στον υπολογισμό του φόρτου και στην εφαρμογή ενός δίκαιου υπολογισμού αμοιβής των μεταφραστών επιλύοντας το θέμα της αρνητικής στάσης των μεταφραστών προς την τεχνολογία μετάφρασης, στον βαθμό που αυτή συσχετίζεται με τα μοντέλα αμοιβών που εφαρμόζονται στην αγορά, όσο και στην εκπαίδευση των μεταφραστών με τους οποίους συνεργάζονται. Το εκπαιδευτικό μοντέλο που προτείνεται έχει θέση εφαρμογής σε προγράμματα δια βίου μάθησης και επαγγελματικής κατάρτισης μεταφραστών, αλλά και σε ακαδημαϊκό επίπεδο ως ένα εκπαιδευτικό μοντέλο προσομοίωσης της ΜΤΡΕ σε επαγγελματικό μεταφραστικό περιβάλλον.

Η εφαρμοσιμότητα των αποτελεσμάτων της έρευνας αποτυπώνεται στα ευρήματα που συμβάλλουν στη συνειδητοποίηση της αλλαγής του ρόλου του μεταφραστή στο σύγχρονο μεταφραστικό περιβάλλον, στο προτεινόμενο εκπαιδευτικό μοντέλο για την προσαρμογή του προγράμματος σπουδών των μεταφραστών στις τελευταίες πρακτικές και στην κάλυψη του κενού με ένα εκπαιδευτικό μοντέλο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από ειδικούς σε επαγγελματικό και ακαδημαϊκό επίπεδο.

Υπογραμμίζεται ότι τα αποτελέσματα είναι εφαρμόσιμα στις συνθήκες του πειράματος, με τον συγκεκριμένο γλωσσικό συνδυασμό, το συγκεκριμένο σύστημα μηχανικής μετάφρασης και συμμετέχοντες με το προφίλ που παρουσιάστηκε στην παρούσα διατριβή. Σε αυτό το πλαίσιο, οι ειδικοί στην ΜΤΡΕ και οι ερευνητές έχουν τη δυνατότητα να συγκρίνουν αυτά τα ευρήματα με τα δικά τους και να προχωρήσουν σε περαιτέρω έρευνα ως προς την πρακτική άσκηση, τις στρατηγικές ΜΤΡΕ, την παραγωγικότητα, τα επίπεδα ικανοποίησης και τη

συνέχιση της διερεύνησης των στοιχείων που ενεργοποιούν τη διεργασία λήψης αποφάσεων.

8.4 Μελλοντική έρευνα και νέες μέθοδοι

Η παρούσα έρευνα αποτελεί εφαλτήριο για τη συνέχιση της διερεύνησης των αλλαγών που προκύπτουν στη βιομηχανία της μετάφρασης, ειδικά με την εμφάνιση της παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης από το 2022.

Η κύρια προέκταση αυτού του τύπου της έρευνας θα ήταν η επανάληψή του με:

- χρήση μεγάλων γλωσσικών μοντέλων (*Large Language Models*, LLMs) αντί NMT
- συνέχιση της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του χρονικού και γνωσιακού φόρτου από το στάδιο της ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης έως της ολοκλήρωσης της περιόδου της πρακτικής.
- εκπαίδευση ομάδων μεταφραστών σε διαφορετικά γλωσσικά ζεύγη για τη συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων
- ελεύθερους επαγγελματίες μεταφραστές εμπειρίας μικρότερης του 1 έτους και μεγαλύτερης των 5 ετών, με παρατήρηση των στρατηγικών MTPE των έμπειρων και εμπλουτισμό του εκπαιδευτικού μοντέλου με αυτές που είναι πιο αποτελεσματικές
- εσωτερικούς μεταφραστές τμήματος μεταφραστικής εταιρείας για τη συγκριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων υπό το πρίσμα εργονομικών παραγόντων.

Εκτός από τις προτάσεις προέκτασης της παρούσας έρευνας, την τρέχουσα περίοδο εφαρμόζονται νέες μέθοδοι για τη μέτρηση του φόρτου, και κυρίως του γνωσιακού φόρτου των μεταφραστών, όπως[130]:

- τα δεδομένα διάδρασης με τη διερεύνηση της διάδρασης με το ποντίκι και το πληκτρολόγιο,
- η οφθαλμική ιχνηλάτηση με συσκευή παρακολούθησης των κινήσεων των ματιών,
- τα δεδομένα δημιουργίας προφίλ, με τα ψυχομετρικά τεστ,
- τα βιομετρικά δεδομένα με το ηλεκτροεγκεφαλογράφημα, το ηλεκτροκαρδιογράφημα, το ηλεκτρομυογράφημα, τον ρυθμό της αναπνοής και τη γαλβανική απόκριση του δέρματος με τη μέτρηση των σωματικών και συμπεριφορικών αποκρίσεων και πρόσβαση στις συναισθηματικές καταστάσεις και τις γνωσιακές διεργασίας κατά τη διάδραση με την τεχνολογία,

[130] Οι πρόσφατες μέθοδοι αναφέρονται στη δημοσίευση: Jakub Štěpán Novák, Jan Masner, Petr Benda, Pavel Šimek & Vojtěch Merunka (2023) Eye Tracking, Usability, and User Experience: A Systematic Review, International Journal of Human–Computer Interaction, DOI: 10.1080/10447318.2023.2221600

- η μηχανική εκμάθηση σε συνδυασμό με την οφθαλμική ιχνηλάτηση,
- η αναγνώριση εκφράσεων του προσώπου.

Η παράθεση αυτών των μεθόδων δείχνει ότι υπάρχει ένας ανοικτός δρόμος για την έρευνα στην ΜΤΡΕ. Η γράφουσα θα ήθελε να συνεχίσει την έρευνα στον τομέα της μετάφρασης και νέων τεχνολογιών με την ενσωμάτωση σε αυτήν της διερεύνησης της ΜΤΡΕ με κείμενο μεταφρασμένο από μεγάλα γλωσσικά μοντέλα διερευνώντας την επιρροή της πρακτικής στην εξέλιξη των μετρήσεων του χρονικού, τεχνικού και γνωσιακού φόρτου.

Μέρος VI. Βιβλιογραφία

Absolon, J. (2017). Methodology of MT Post-Editors Training.

Absolon, J. (2018). The Need for Competency-based Selection and Training.

Absolon, J. (2019). Human Translator 4.0 Manual on the effective use of MT for a modern translator. ASAP-translation.com.

Alcina, A. (2008). Translation technologies: Scope, tools and resources. *Target*(20(1)), 79-102.

Allen, J. (2003). Post-Editing. Στο H. S. (Ed.), *Computers and Translation: a Translator's Guide* (σσ. 297-317). Amsterdam: John Benjamins. .

Alvarez Vida, S. O. (2020). Post-editing for Professional Translators: Cheer or Fear?. *Tradumàtica: tecnologies de la traducció, 49*. doi:10.5565/rev/tradumatica.275

Alvarez, S. O. (2020). Quantitative Analysis of Post-Editing Effort Indicators for NMT. *Proceedings of the 22nd Annual Conference of the EAMT*, (σσ. 411-420).

Andrade, J. H.-B. (2017). Business Ethics: International Analysis of Codes of Ethics and Conduct. *Brazilian Journal of Marketing - BJM.*, 16. doi:10.5585/remark.v16i1.3529

Andy Way, R. H. (2020). *Facilitating Access to Multilingual COVID19 Information via Neural Machine Translation.*

Angelelli, C. a. (2016). *Researching Translation and Interpreting.* London/New York: Routledge.

Angelone, E. E.-D. (2019). *The Bloomsbury Companion to language industry studies.* Bloomsbury Publishing.

Aranberri, N. (2017). What Do Professional Translators Do when Post-editing for the First Time? First Insight into the Spanish-Basque Language Pair. *Journal of Language and Communication in Business*, 89. doi:10.7146/hjlcb.v0i56.97207

Armstrong, S. W. (2007). Leading by example: Automatic translation of subtitles via EBMT. *Perspectives: Studies in Translatology*(14(3)), 163–184.

Arnold, D. B. (1996). *Machine translation: An introductory guide.* Oxford: Blackwell.

Aziz. W., d. S. (2012). PET: a Tool for Post-editing and Assessing Machine Translation. *EAMT.* Ανάκτηση από https://aclanthology.org/2012.eamt-1.31

Bahdanau D., C. K. (2015). Neural machine translation by jointly learning to align and translate. *ICLR.*

Bakker, A. B. (2018). Work engagement: current trends. *Career Dev. Int., 23*, 4-11. doi:10.1108/CDI-11-2017-0207

Barkley F., E. (2010). *Student Engagement Techniques: A Handbook for College Faculty.* United States of America: Jossey-Bass.

Barrachina, S. B. (2009). Statistical approaches to computer-assisted translation. *Computational Linguistics, 35*(1), 3-28.

Bentivogli L., B. A. (2016). Neural versus phrase-based machine translation quality: a case study. *EMNLP.*

Black, P. E. (2008). *Levenshtein distance, Dictionary of Algorithms and Data Structures [online]*. Ανάκτηση από US National Institute of Standards and Technology: https://xlinux.nist.gov/dads/HTML/Levenshtein.html

Blagodarna, O. (2018). *Enhancement of post-editing performance: introducing machine translation post-editing in translator training.* Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Ανάκτηση από https://www.semanticscholar.org/paper/Enhancement-of-post-editing-performance%3A-machine-in-Blagodarna/2a633578b0ff1f4ee26f3d23c51c0294e3d9bb0bchrome&ie=UTF-8

Blain, F. &. (2011). *Qualitative Analysis of Post-Editing for High Quality Machine Translation.*

Brause, R. (1999). *Writing Your Doctoral Dissertation: Invisible Rules for Success* (1st εκδ.). United Kingdom: Routledge.

Brien, S. (2006). Pauses as Indicators of Cognitive Effort in Post-editing Machine Translation Output. *Across Languages and Cultures - ACROSS LANG CULT.*(7), 1-21. Ανάκτηση July 21, 2024, από https://www.researchgate.net/publication/250006640_Pauses_as_Indicators_of_Cognitive_Effort_in_Post-editing_Machine_Translation_Output

Buschmeyer, K. H. (2023). Psychological assessment of AI-based decision support systems: tool development and expected benefits. *Frontiers in artificial intelligence, 6*(1249322). doi:doi.org/10.3389/frai.2023.1249322

Carl M., G. S.-S. (2015). Post-Editing Machine Translation: Efficiency, Strategies, and Revision Processes in Professional Translation Settings.

Carl M., K. M. (2010). Long Distance Revisions in Drafting and Post-Editing. *International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Text Processing.* Iasi.

Castilho S., D. S. (2018). Approaches to human and machine translation quality assessment. Στο F. G. (eds.), *Translation quality assessment: From principles to practice* (σσ. 9-38). Springer.

Castilho S., M. J. (2017a). Is neural machine translation the new state of the art? *The Pague Bulletin of Mathematical Linguistics.*

Castilho S., M. J. (2017b). A comparative quality evaluation of pbsmt and nmt using professional translators. *Machine Translation Summit XVI.* Nagoya, Japan.

Castilho, S. (2020). On the same page? Comparing inter-annotator agreement in sentence and document level human machine translation evaluation. *Proceedings of the 5th conference on machine translation (WMT)*, (σσ. 1150-1159). Ανάκτηση από https://aclanthology.org/2020.wmt-1.137.pdf.

Castilho, S. C. (2023). Proceedings Of The New Trends In Translation And Technology Conference - Nettt 2022., (σσ. 17-26).

Çetiner, C. E. (2021). Sustainabiligy of translation as a profession: Changing roles of translators in light of the developments in machine translation systems. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 575-586. doi:10.29000/rumelide.985014

Christensen, T. &. (2010). Translation-memory (TM) research: What do we know and how do we know it. *Journal of Language and Communication Studies*, 89–101.

Cid, C. G. (2021). *The need for practice in the acquisition of.* Tesi Doctoral, UPF, Universitat Pompeu Fabra.

Corchado Rodríguez, J. &. (2023). Generative Artificial Intelligence: Fundamentals. *Distributed Computing and Artificial Intelligence, 12*. Ανάκτηση July 21, 2024, από https://www.researchgate.net/publication/376670479_Generative_Artificial_Intelligence_Fundamentals

Corpas P.G., S. G. (2016). Measuring Post-editing Time and Effort for Different Types of Machine Translation Errors. *New Voices in Translation Studies, 15*(15), 63-91.

Cronin, M. (2013). Translation and globalization. Στο C. M. (Eds.), *The Routledge handbook of translation studies* (σσ. 491-502). London, UK: Routledge.

De Almeida, G. a. (2010). Analyzing post-editing performance: correlations with years of translation experience. *Proceedings of the 14th annual conference of the European association for machine translation*, (σσ. 26-28).

Dede, V. (2022). *Temporal and technical effort in post-editing compared to editing and translation from scratch.*

DePalma, D. (2013). Post-editing in practice. Ανάκτηση από https://www.tcworld.info/e-

magazine/translation-and-localization/post-editing-in-practice-459/
Depraetere, I. (2010). What counts as useful advice in a university post-editing training context? Report on a case study. Στο F. Y. (eds) (Επιμ.), *EAMT 2010: Proceedings of the 14th annual conference of the European association fothe European association for machine translation, 27-28 May 2010 Saint-Raphaël Congrès, Saint-Raphaël, France. European Association for Machine Translation.* Depraetere, Ilse (2010). "What counts as useful advice in a university post-editing training context? Report on a case study." François Yvon and Viggo Hansen (eds) (2010). EAMT 2010: Proceedings of the 14th annual conference of the European association fo. Ανάκτηση από http://www.mt-archive.info/EAMT-2010-Depraetere-2.pdf
Doherty, S. &. (2018). On Education and Training. Στο S. &. Doherty, *Translation Quality Assessment: From Principles to Practice* (σσ. 99-100). Ireland: Springer. doi:10.1007/978-3-319-91241-7_5
Doherty, S. (2012). *Investigating the Effects of Controlled Language on the Reading and Comprehension of Machine Translated Texts: A Mixed-Methods Approach.*
Doherty, S. (2016). The impact of translation technologies on the process and product of translation. *International Journal of Communication*(10), 969.
EHSIT, E. H. (χ.χ.). 1. Ανάκτηση από EASA Europa: https://www.easa.europa.eu/sites/default/files/dfu/HE4_Single-Pilot-Decision-Making-v1.pdf
Esselink, B. (2000). *A practical guide to localization.* Amsterdam: The Netherlands: John Benjamins.
European Master in Translation competence framework. (2022). European Master in Translation competence framework. 2022. Διαθέσιμο σε https://europa.eu/europass/en/european-qualifications-framework-eqf (Προσπελάστηκε στις 20.03.2024). Ανάκτηση 03 20, 2024, από https://europa.eu/europass/en/european-qualifications-framework-eqf
Plitt, M. & Masselot, F. (2010). A productivity test of statistical machine translation post-editing in a typical localization context. *Prague Bulletin of Mathematical Linguistics*, 93:7-16.
Flanagan M., C. T. (2014). Testing post-editing guidelines: How translation trainees interpret them and how to tailor them for translator training purposes. *The Interpreter and Translator Trainer*, 257-275.
Fordyce, C. S. (2007). Survey of Machine Translation Evaluation. Statistical and Hybrid Machine Translation Between All European Languages. *IST 034291, Deliverable 1.3, EuroMatrix*.
Frey, L. R. (1991). *Investigating communication: An Introduction to research methods.* United Kingdom: Prentice Hall.
Garcia, I. (2011). Translating by post-editing: Is it the way forward? *Machine Translation, 25*(3), 217-237.
Garcia, I. (2015). Analysing the Post-Editing of Machine Translation at Autodesk. Στο L. W. Sharon O'Brian. Newcastle Upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
Garcia, I. (2015). Post-editing of machine translation: processes and applications. (L. W. Sharon O'Brian, Επιμ.) *The Translator, 21*(1), 322. doi:https://doi.org/10.1080/13556509.2015.1008745
Garcia, I. (2015). *Post-editing of machine translation: processes and applications.* (L. W. Sharon O'Brian, Επιμ.) Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
Gaspari F., T. A. (2014). Perception vs. reality: measuring machine translation post-editing productivity. *WPTP@ATMA*, (σσ. 60-72).
Gaudin, F. (1996). Compte rendu de [Lerat, Pierre (1995) : Les langues spécialisées, coll.

"Linguistique nouvelle". *Meta, 41*(1), 172-174. doi:https://doi.org/10.7202/002817ar
Gene V., G. L. (2020). A report on TC43 Workshop, Drafting effective machine translation post-editing guidelines. *TC43 Proceedings*, (σσ. 43-54).
Gene V., G. L. (2022). A Study Towards a Standardized Typology of Machine Translation Post-Editing Guidelines: A Suggested Template for Language Professionals. *Translator and the Computer 44* (σσ. 39-48). Luxembourg: Asling.
Gene, V. (2020). The Role and Perspective of Post-Editor: What are the Training Challenges. *Proceedings of Translating & The Computer 42*, (σσ. 7-15).
Gene, V. (2021). The Post-Editing Workflow: Training Challenges for LSPs, Post-Editors and Academia. *Proceedings of Translation and Interpreting Technology Online*, (σσ. 187-198).
Gene, V. (2022). The Impact of Training on the Post-Editing Productivity of Language Professionals: What Are the Benefits? *Proceedings of the International Conference New Trends in Translation and Technology, NeTTT 2022*, (σσ. 17-26). Rhodes .
Gene, V. S.-G. (2024). Exploring Students' Experience with CAT-Integrated MT and Gen AI: Translating Creative Texts in BWX. Proceedings of the International Conference New Trends in Transl.
Gonzalez-Davies M., S.-T. C. (2005). A Problem-Solving and Student-Centred Approach to the Translation of Cultural References. *Meta: Journal des traducteurs*. doi:10.7202/010666ar
Gouadec, D. (2010). Quality in translation. *Handbook of translation studies, 1*, 270–275.
Group, P. R. (2014). First results of PACTE group's experimental research on translation competence acquisition: the acquisition of declarative knowledge of translation. *MonTI. Monografías de Traducción e Interpretación*, 85-115.
Guerberof Arenas, A. &. (2019). Machine translation and post-editing training as part of a master's programme. *The Journal of Specialised Translation*, 217-238. .
Guerberof Arenas, A. &. (2019). Machine translation and post-editing training as part of a master's programme. *The Journal of Specialised Translation*, 217-238.
Guerberof Arenas, A. (2019). *Pre-editing and post-editing. The Bloomsbury.*
Guerberof Arenas, A. M. (2019). Machine translation and post-editing training as part of a master's programme. *Jostrans: The Journal of Specialised Translation*(31), 217-238.
Guerberof, A. (2010). Project management and machine translation. *Multilingual Computing & Technology, 21*(3), 34.
Guerrero, L. (2018). From a Discreet Role to a Co-Star: The Post-Editor Profile Becomes Key to the Post-Editing Workflow. *Translating and the Computer - TC40*.
Harris, D. &.-C. (2015). *Decision Making in Aviation.* doi:10.4324/9781315095080.
Hart, S. (1991). Pilots' workload coping strategies. *AIAA/NASA/FAA/HFS Conference on Challenges in Aviation Human Factors.* Tyson's Corner.
Hassan, H. &.-D.-Y. (2018). Achieving human parity on auotmatic chinese to english news translation. ArXiv preprint.
House, J. (1997). *Translation quality assessment.* Tübingen: Gunter Narr Verlag.
Hu, K. &. (2016). *A Comparative Study of Post-editing Guidelines.* doi:10.13140/RG.2.1.2253.1446
Hutchins, J. (2005). Machine Translation: History. Στο E. o.--. Machine Translation: History. In Keith Brown (ed.), & K. Brown (Επιμ.), *Encyclopedia of Language and Linguistics.* (σσ. 375-383). Elsevier.
Improving MT results: a study. (2011). *Multilingual, 22*(1), 37.
Isabelle P., C. C. (2017). A challenge set approach to evaluating machine translation. *EMNLP.*
Istomina, T. (2019). *Know-how. New Challenges and Trends for the Legal Translation Field,*

Master's Thesis. Grin Verlag. Ανάκτηση από https://www.grin.com/document/981814?lang=en
Jääskeläinen, R. (2017). Verbal Reports. Στο J. W. Schwieter, *The handbook of translation and cognition* (σσ. 213-231). United States: Wiley-Blackwell.
Juyumaya, J. (2022). How psychological empowerment impacts task performance: The mediation role of work engagement and moderating role of age. *Frontiers in Psychology*(13).
Kairong, X. &. (2020). Cognitive Translation Studies: Models and methods at the cutting edge. *Linguistica Antverpiensia, New Series: Themes in Translation Studies*(19), 1-24. doi:DOI:10.52034/lanstts.
Kantzou, V. &. (2014). Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για την Εκμάθηση, τη Διδασκαλία και την Αξιολόγηση των Γλωσσών: Συνοπτική παρουσίαση. Ανάκτηση από https://www.researchgate.net/publication/311970558_To_Koino_Europaiko_Plaisio_Anaphoras_gia_ten_Ekmathese_te_Didaskalia_kai_ten_Axiologese_ton_Glosson_Synoptike_parousiase
Kaya, S. &. (2013). Opinions of Instructors Related to the Physical Layout Dimension of Virtual Classroom Management. *Literacy Information and Computer Education Journal*(2), 1342-1350. doi:10.20533/licej.2040.2589.2013.0178
Kelly, D. (2005). *A Handbook for Translator Trainers, Translation Practices Explained Series.* Manchester.
Kenny D., D. S. (2014). Statistical machine translation in the translation curriculum: Overcoming obstacles and empowering translators. *The Interpreter and Translator Trainer, 8*(2), 276-294.
Kenny, D. (2022). Machine translation for everyone: Empowering users in the age of artificial intelligence (Translation and Multilingual Natural Language Processing 18). Berlin: Language Science Press.
Kepner C.H., T. B. (1965). The Rational Manager: A Systematic Approach to Problem Solving and Decision Making. *University of California* (σ. 275). McGraw-Hill.
Killman, J. (2014). Vocabulary accuracy of statistical machine translation in the legal context. Στο M. S. Sharon O'Brien (Επιμ.). (σσ. 85-98). United States: AMTA.
Kiraly, D. (. (2000). *A Social Constructivist Approach to Translator Education: Empowerment from Theory to Practice* (1st εκδ.). United Kingdom: Routledge.
Klubička F., T. A.-C. (2018). Quantitative fine-grained human evaluation of machine translation systems: a case study on english to croatian. *Machine Translation.*
Koby G.S., M. A. (2014). Defining Translation Quality. *Tradumàtica*, 413-420.
Koehn P., K. R. (2017). *Six Challenges for Neural Machine Translation.*
Koehn P./Germann, U. (2014). The Impact of Machine Translation Quality on Human Post-editing. *Workshop on Humans and Computer-assisted Translation* (σσ. 38-46). Sweden: Gothenburg.
Koehn, P. &. (2009). Interactive assistance to human translators using statistical machine translation methods. *MT Summit XII.*
Koehn, P. (2010). *Statistical machine translation.* Cambridge: Cambridge University Press.
Koehn, P. (2010). *Statistical Machine Translation.* Cambridge University Press. Ανάκτηση 4 11, 2014, από http://www.statmt.org/book/
Koponen, M. &. (2017). Post-editing quality: Analysing the correctness and necessity of post-editor corrections. *Linguistica Antverpiensia, 16*, 137-148.
Koponen, M. (2012). Comparing human perceptions of post-editing effort with post-editing operations. *Proceedings of the Seventh Workshop on Statistical Machine Translation*, (σσ. 227-236). Montreal.

Koponen, M. (2015). How to teach machine translation post-editing? Experiences from a post-editing course. *Proceedings of the 4th Workshop on Post-editing Technology and Practice.* Miami, USA: American Machine Translation Association.
Koponen, M. (2016). Is machine translation post-editing worth the effort? Is machine translation post-editing worth the effort? *The Journal of*(25), 131-148.
Kornacki, M. (2018). *Computer-Assisted Translation (CAT) Tools in the Translator Training Process.* Ανάκτηση από Peter Lang: https://www.peterlang.com/view/title/68120
Krause A., F. N. (2022). From the wheel of competences to the EMT competence framework 2022. *Réunion biannuelle du réseau EMT (master européen en traduction)*, DGT (Direction générale de la traduction/Commission européenne), réseau EMT.
Krings, H. P. (2001). *Repairing Texts: Empirical Investigations of Machine Translation Post-Editing Processes.* (G. Koby, Επιμ., & G. Koby, Μεταφρ.) Kenth, Ohio: The Kent State University Press.
Lacruz I., D. M. (2014). Cognitive demand and cognitive effort in post-editing. *Proceedings of the Third Workshop on Technology and Practice* (σσ. 73-84). AMTA.
Lacruz, I. &. (2014). Pauses and Cognitive Effort in Postediting. Στο *Post-editing of Machine Translation: Processes and Applications* (σσ. 246-272). Cambridge Scholars Publishing.
Läubli, S. F.-D. (2013). Assessing post-editing efficiency in a realistic translation environment. *Proceedings of the MT Summit XIV Workshop on Post-Editing Technology and Practice*, (σσ. 83-91). Nice.
Lee, S. &. (2023). A Survey on Evaluation Metrics for Machine Translation. *Mathematics, 11*(1006). Ανάκτηση July 22, 2024, από https://www.researchgate.net/publication/368590740_A_Survey_on_Evaluation_Metrics_for_Machine_Translation
Levenshtein, V. (1966). Binary codes capable of correcting deletions, insertions, and reversals. Στο *Soviet Physics - Doklady 10 (8): 707–710. Original in Russian 1965.* (1966). "Binary codes capable of correcting deletions, insertions, and reversals".
Lommel A., U. H. (2014b). A framework for declaring and describing translation quality metrics. *Revista Tradumàtica.*
Lommel, A. R. (2016b). *TechStack: Machine Translation Common.* Ανάκτηση από Common Sense Advisory: Available online: (accessed 21 September 2018)
Macías, L. P. (2020). What Do Translators Think About Post-Editing? A Mixed-Methods Study Of Translators' Fears, Worries And Preferences On Machine Translation Post-Editing. *Tradumàtica: Tecnologies De La Traducció*.
Marinelli, C. (2017). *Smart Reads on the Translation Industry.* Ανάκτηση από https://massardo.com/blog/translatorstraining-recruiters-point-view/.
Melamed, I. G. (2003). Precision and recall of machine translation. *Proceedings of the HLT-NAACL 2003.* Edmonton, Canada.
Mellinger, C. D. (2014). *Computer-Assisted Translation: An Empirical Investigation of Cognitive Effort.* Ohio: PhD Thesis, Kent State University.
Mellinger, C. H. (2017). *Quantitative Research Methods in Translation and Interpreting Studies.* London: Routledge. doi:https://doi.org/10.4324/9781315647845
Mesa-Lao, B. (2013). *Introduction to Post-Editing. The CasmaCat GUI. SEECAT project.* Denmark: Center for Research and Innovation in Translation and Translation Technology, Copenhagen Business School.
Miley, F. a. (2011, April). Using word clouds to develop proactive learner. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning, 11*(2), 91-110.
Monti, J. &. (2015). About adequacy, equivalence and translatability in human and Machine Translation. *New Horizons in Translation and Interpreting Studies* (σ. 700). Geneva:

Editions Tradulex.
Moorkens, J. &. (2018). *Translation Quality Assessment From Principles to Practice.* doi:10.1007/978-3-319-91241-7
Moorkens, J. (2018). What to expect from neural machine translation: a practical from neural machine translation: a practical in-class translation evaluation exercise. *The Interpreter and Translator Trainer, 12*(4), 375-387.
Moorkens, J. O. (2015). Post-Editing Evaluations: Trade-offs between Novice and Professional Participants. *Proceedings of the 18th Annual Conference of the European Association for Machine Translation* (σσ. 75-81). Antalya, Turkey: European Association of Machine Translation.
Mossop, B. (2019). *Revising and Editing for Translators.* Routledge.
Mujiyanto, Y. (2016). The Comprehensibility Of Readable English Texts And Their Back-Translations. *International Journal of English Linguistics,, 2*(6), 21. doi:https://doi.org/10.5539/ijel.v6n2p21
Muzii, L. (2016). *Post-editing of Machine Translation for Project Managers.* Ανάκτηση από Lulu.com.
Naveed, H. K. (2023). A Comprehensive Overview of Large Language Models. ArXiv, abs/2307.06435. Ανάκτηση July 21, 2024, από https://www.semanticscholar.org/paper/A-Comprehensive-Overview-of-Large-Language-Models-Naveed-Khan/ca31b8584b6c022ef15ddfe994fe361e002b7729
Network, E. (2017). *European Master's in Translation Competence Framework.* Ανάκτηση από https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/emt_competence_fwk_2017_en_web.pdf
Network, E. (2017). *European Master's in Translation Competence Framework.* Ανάκτηση από https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/emt_competence_fwk_2017_en_web.pdf
Niessen, S. O. (2000). An evaluation tool for machine translation:. *Proceedings of the 2nd International Conference on Language Resources and Evaluation.*
Nimdzi. (2019). *Rise of the machines – the state of machine translation (Report preview for Project Opus)*. Ανάκτηση από https://www.nimdzi.com/nimdzi-language-technology-atlas-2020/
Nitzke, J. 2. (2018). *Problem solving activities in post-editing and translation from scratch: A multi-method study. (Translation and Multilingual Natural Language Processing 12).* Berlin: Language Science Press. doi:10.5281/zenodo.2546446
Nitzke, J. H.-S. (2019). Risk management and post-editing competence. *Journal of specialised translation*(31), 239–259.
Nord, C. (1988). *Textanalyse und Übersetzen. Theoretische Grundlagen, Methode und didaktische Anwendung einer übersetzungsrelevanten Textanalyse.* Heidelberg: Groos.
Nord, C. (1991). Scopos, loyalty and translational conventions. *Target*, 3(1), 91–109.
Nunes Vieira, L. (2019). Post-Editing of Machine Translation.
Nunes Vieira, L. A. (2019). Introduction: Post-Editing in practice – Process, product and networks. *The Journal of Specialised Translation*, 2-13.
Nunez Vieira L. and Specia, L. (2011). A review of translation tools from a post-editing perspective. *3rd joint EM+/CNGL Workshop bringin MT to he user: Research meets translators (JEC)*, (σσ. 33-42).
O'Brien, S. (2002). Teaching Post-editing: A Proposal for Course Content. 6th EAMT Workshop Teaching Machine Translation.
O'Brien, S. (2006a). Machine-translatability and post-editing effort: An empirical study using Translog and Choice Network Analysis (Doctoral dissertation). Dublin City University.
O'Hagan, M. (2013). The impact of new technologies on translation studies: A technological turn? . Στο M. &. (Eds.), *The Routledge handbook of translation studies* (σσ. 503-

518). London: Routledge.
O'Reilly, T. (2005, September 30). *What is Web 2.0: Design patterns and business models for the next generation of software.* Ανάκτηση από http://www.oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-20.html
O'Brien, S. (2006, May 1). *Semantic Scholar.* Ανάκτηση από Semantic Scholar: https://doras.dcu.ie/18118/1/Sharon_O'BrienV1.pdf
O'Brien, S. (2009). Eye tracking in translation process research: methodological challenges and solutions. Στο *Methodology, Technology and Innovation in Translation Process Research* (σσ. 251-266).
O'Brien, S. (2011). Towards predicting post-editing productivity. *Machine Translation, 25*.
O'Brien, S. M. (2014). Towards Intelligent Post-Editing Interfaces. *20th FIT World Congress*, (σσ. 131-137). Berlin.
Olohan, M. (2007). Economic trends and developments in the translation industry: What relevance for translator training? *The Interpreter and Translator Trainer, 1*, 37-63.
Orfanoudakis, D. (2020). *Confidence score estimation for English to Greek machine translation.* Thessaloniki: School of Science & Technology, International Hellenic University.
Orozco-Jutorán M., A. M. (2023). Translation problems across the ocean: Testing a pedagogical typology in Chile and Spain.
Orozco-Jutoran M., A. M. (2023). *Translation problems across the ocean: Testing a pedagogical typology in Chile and Spain* .
Papadopoulou, A. (2019). *Automatic Error Detection and Correction in Neural Machine Translation : A comparative study of Swedish to English and Greek to English*. Ανάκτηση από https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-385085
Papineni K., R. S.-J. (2002). BLEU: a method for automatic evaluation of machine translation. *ACL.*
Parra Escartín, C. &. (2017). Questing for Quality Estimation A User Study. *The Prague Bulletin of Mathematical Linguistics*, 108. doi:10.1515/pralin-2017-0032
Pérez Cañado, M. (2013). Adapting to a Competency-Based Model in Tertiary Education: Lessons Learned from the European Project ADELEEES. Στο M. Pérez Cañado, *Competency-based Language Teaching in Higher Education.* University of Jaen.
Plitt, M. a. (2010). A productivity test of statistical machine translation post-editing in a typical localisation context. *Prague bulletin of mathematical linguistics*(93), 7-16.
Prieto Ramos, F. (2015). Quality assurance in legal translation: Evaluating process, competence and product in the pursuit of adequacy. International Journal for the Semiotics of Law. *Revue international de Sémiotique juridique*(28), 11-30. doi:https://doi.org/10.1007/s11196-014-9390-9
Pym, A. (2013). Translation Skill-sets in a Machine-translation Age. *Meta, 58*(3), 487-503.
Reinke, U. (2013). State of the art in translation memory technology. *Translation: Computation, Corpora, Cognition, 3*(1), 27–48.
Reiss, K. (2000). *Translation criticism: The potentials and limitations.* Manchester: St. Jerome.
Richards, J. a. (2001). *Approaches and methods in language teaching.* Cambridge University Press. doi:https://doi.org/10.1017/CBO9780511667305
Rico, C. &. (2012). Skills and Profile of the New Role of the Translator as MT Post-Editor. *Tradumàtica: tecnologies de la traducció*, 166-178.
Rico. C., D.-O. P. (2012). EDI-TA: Addressing Real Challenges in Post-editing. International Workshop on Expertise in Translation and Post-editing Research and Application (ETP), Copenhagen Business School.
Risku, H. M. (2021). Emotion and the social embeddedness of translation in the workplace.

Στο T. Group, *Translation, interpreting, cognition: The way out of the box* (σ. 204). Berlin: Language Science Press. doi:10.5281/zenodo.4544686

Rivers, B. (2018, March 17-21). *The Role of Authoritative Standards in the MT Environment*, Proceedings of AMTA 2018 Workshop, Quality Standards for Translation in ASTM & ISO. Boston.

Rojo, A. (2014). Diseños y métodos de investigación en traducción. *Sendebar: Revista de la Facultad de Traducción e Interpretación*(25), 335-338.

Rossi, C. &. (2022). How to choose a suitable neural machine translation solution: Evaluation of MT quality. Στο D. Kenny, *Machine translation for everyone: Empowering users in the age of artificial intelligence,* (σσ. 51-79). Berlin: Language Science Press.

Saldanha, G. &. (2013). *Research Methodologies in Translation Studies (1st ed.). Routledge.* United Kingdom: Routledge. doi: https://doi.org/10.4324/9781315760100

Sánchez-Gijón, P. (2016). *La posedición: hacia una definición competencial del perfil y una descripción multidimensional del fenómeno.* doi:https://doi.org/10.30827/sendebar.v27i0.4016

Sanchez-Martinez, F. (2012). Motivos del creciente uso de la traduccion automatica seguida de postedicion . *Tradumatica*(10), 150-156.

Sanders, G. P. (2011). Chapter 5.1.2 Human Subjective, Ed. Dorr, B.. In: "Part 5: Machine Translation Evaluation". Στο J. M. Eds. Olive, *Handbook of Natural Language Processing and Machine Translation.* DARPA Global Autonomous Language Exploitation.

Schaeffer M., N. J.-S. (2019). Eye-tracking revision processes of translation students and professional translators, Perspectives. doi:10.1080/0907676X.2019.15971

Sharbatoghlie, A. M. (2013). Exploring Trends in the Codes of Ethics of the Fortune 100 and Global 100 Corporations. *Journal of Management Development, 7*(32), 675-689.

Snover M., D. B. (2006). A Study of Translation Edit Rate with Targeted Human Annotation. *Proceedings of the 7th Conference of the Association for Machine Translation in the Americas.*

Snover, M. D. (2006). A study of translation edit rate with targeted human annotation. *Proceedings of the 7th Conference of the Association for Machine Translation in the Americas.* Boston Marriott, Cambridge, Massachusetts, USA.

Snover, M. D. (2006). A Study of Translation Edit Rate with Targeted Human Annotation. *Proceedings of the 7th Conference of the Association for Machine Translation in the Americas: Technical Papers* (σσ. 223-231). Cambridge, Massachusetts, USA: Association for Machine Translation in the Americas.

Sosoni, V. O. (2022). Translating Law: A comparison of human and post-edited translations from Greek to English. *Revista de Llengua I Dret, Journal of Language and Law*(78), 92-120. doi:https://doi.org/https://doi.org/10.2436/rld.i78.

Specia L., H. N. (2011). Predicting machine translation adequacy. *machine Translation Summit XIII.* Xiamen, China.

Specia, L. (2011). Exploiting objective annotations for measuring translation post-editing effort. *Proceedings of the 15th conference of the European Association for Machine Translation*, (σσ. 73-80).

Specia, L. a. (2010). Estimating machine translation poist-editing effort with HTER. *Proceedings of the Second Joint eM+/CNGL Workshop Bringing MT to the User: Research on Integrating MT in the translation Industry (JEC 10)*, (σσ. 33-41).

Sreelekha, S. P. (2018). Statistical vs. RuleBased Machine Translation: A Comparative Study on Indian Languages. *International Conference on Intelligent Computing and Applications* (σσ. 663-675). Springer.

Stasimioti M., &. S. (2019). Undergraduate Translation Students' Performance and Attitude

vis-à-vis Machine Translation and Postediting: Does Training Play a Role? *41st Translating and the Computer Conference*, *41*, σσ. 125-136.
Stasimioti, M. &. (2021). Investigating post-editing: A mixed-methods study with experienced and novice translators in the English-Greek language pair. doi:10.5281/zenodo.4545037
Stevens, A. &. (2016). *Best Practices for Enterprise Scale Post-Editing* . Ανάκτηση από [https://www.sdl.com/download/best-practices-for-practices-for-enterprise-scale-post-editing/132199/
Svoboda, T. &. (2022). Institutional translator training in language and translation technologies. doi:10.4324/9781003225249-6.
T. Ledua Alifereti, V. &. (2013). An Investigation of Verticality in Tertiary Students' Academic Writing Texts: A Systemic Functional Perspective. *International Journal of Applied Linguistics & English Literature*, 2(3), 163-175. doi:https://doi.org/10.7575/AIAC.IJALEL.V.2N.3p.163
Tatsumi M., R. J. (2010). Source Text Characteristics and Technical and Temporal Post-Editing Effort: What is Their Relationship. *Proceedings of the Second Joint EM+/CNGL Workshop: Bringing MT to the User: Research on Integrating MT in the Translation Industry* (σσ. 43-52). Denver: AMTA.
Tatsumi, M. (2010). *(Post-editing machine translated text in a commercial setting: Observation and statistical analysis.* Dublin: Dublin City University.
Texeira, C. (2019). Revising computer-mediated translations. Στο *Revising and editing for translators* (σσ. 207-224). Routledge.
Tomczak, J. (2024). Generative AI Systems: A Systems-based Perspective on Generative AI. Ανάκτηση July 21, 2024, από https://www.researchgate.net/publication/382302410_Generative_AI_Systems_A_Systems-based_Perspective_on_Generative_AI
Toral A., S.-C. V. (2017). A multifaceted ealuation of neural versus phrase-based machine translation for 9 language directions. *EACL.*
Torrejón, E. &. (2013). Skills and Profile of the New Role of the Translator as MT Post-editor. *Revista Tradumàtica, 10*, 166-178.
Van Brussel L., T. A. (2018). A fine-grained error analysis of nmt, pbmt and rbmt output for english-to-dutch. *LREC.*
Vanroy, B. T. (2023). MATEO : MAchine Translation Evaluation Online. Στο J. B. M. Nurminen (Επιμ.), *Proceedings of the 24th Annual Conference of the European Association for Machine Translation* (σσ. 499-500). Finland: European Association for Machine Translation (EAMT).
Vaswani A., S. N. (2017). Attention is all you need. *NeurIPS.*
Wang Lyu, W. X. (2021). Building virtual communities of practice in post-editing training: A mixed-method quasi-experimental study. The Journal of Specialised Translation. Building virtual communities of practice in post-editing training: A mixed-method quasi-experimental study. The Journal of Specialised Translation.. .
Way, A. (2013). Traditional and emerging use-cases for machine translation. *Proceedings of Translating and the Computer 35* (σσ. 1-22). London: Translating and the Computer 35.
Wiesmann, E. (2019). Machine translation in the field of law: A study of the translation of Italian legal texts into German. *Comparative Legilinguistics*, 117-153. doi:https://doi.org/10.14746/cl.2019.37.4
Witczak, O. (2016). Incorporating post-editing into a computer-assisted translation course. A study of student attitudes. *Journal of Translator Education and Translation Studies, 1*(1), 33-55.

Wu Y., S. M. (2016). Google's neural machine translation system: Bridging the gap between human and machine translation. ArXiv preprint.
Yamada, M. (2019). The impact of Google Neural Machine Translation on Postediting by student translators. *The Journal of Specialised Translation*, 31.
Zaretskaya, A. (2017). Translators' requirements for translation technologies: user study on translation tools.
Zerva, V. (2022). *The role of codes of ethics in the functioning of modern administration.* Athens: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ). Σχολή Επιστημών Αγωγής. Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης. Τομέας Μαθηματικών και Πληροφορικής. doi:DOI: 10.12681/eadd/52250
Zhang, Y. (2022). Translation Ability-oriented MT-PE Course Design. Advances in Social Science, Education and Humanities Research.
Zhechev, V. (2012). Machine translation infrastructure and post-editing performance at Autodesk. *Proceedings of the AMTA 2012 Workshop on Post-Editing Technology and Practice*, (σσ. 87-96). San Diego.
Bourou, M. (2019). Differences between Human and Machine-generated Institutional Translations: A comparative analysis using quantitative methods. Ανάκτηση από https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2874697/file.pdf
Γιαννακάκης, Ν. (2001). Μοντελοποίηση ροών εργασίας και νοητικού φόρτου εργασίας για τον σχεδιασμό συστημάτων ανθρώπου-μηχανής". Πολυτεχνείο Κρήτης.
Καραγιαννίδης, Κ. (2018). Διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των μεταφραστών στην Ελλάδα. (D. L. Repository, Επιμ.) Θεσσαλονίκη. Ανάκτηση από Digital Library and Institutional Repository: https://dspace.lib.uom.gr/handle/2159/22758
Μικρός, Γ. (2013). Δυσκολία κατανόησης του ξενόγλωσσου κειμένου και υφομετρία. Μια νέα προσέγγιση στην αναγνωσιμότητα κειμένων από Έλληνες που μαθαίνουν την Ιταλική ως ξένη γλώσσα. Στο *Ελλάδα-Ιταλία: Διαπολιτισμικές προσεγγίσεις* (σσ. 287-309). Αθήνα: ΕΚΠΑ.
Νεοφύτου, Χ. (2017). *Ένα εργαλείο αξιολόγησης της καταλληλότητας κειμένου για τη γλωσσική διδασκαλία : η εφαρμογή διαΚειμένου.* Λευκωσία: Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.
Πέτρου, Κ. (2020). *Μηχανική Μετάφραση της αγγλικής Γλώσσας στην Ελληνική με χρήση Βαθιών Νευρωνικών Δικτύων*. Ανάκτηση από DSpace NTUA: https://dspace.lib.ntua.gr/xmlui/handle/123456789/52598
Πέτρου, Κ. (2020). *Μηχανική Μετάφραση της Αγγλικής Γλώσσας στηνΕλληνική με χρήση Βαθιών Νευρωνικών Δικτύων.*
Πολίτης, Μ. (2012). Μεταφραστική μεθοδολογία. Στο Π. Μ., *Ζητήματα γνωσιακής προσέγγισης της διδακτικής της μετάφρασης* (σσ. 127-171). Αθήνα: Ανατολικός.
Σοφιανόπουλος, Σ. (2009). *Μοντελοποίηση Γλώσσας για συστήματα Μηχανικής Μετάφρασης με μονόγλωσσο σώμα κειμένων.* Διδακτορική Διατριβή, Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών ΕΜΠ.
Χατζηκουμή, Ε. (2015). *Αξιολόγηση ποιότητας μηχανικής μετάφρασης. Τέσσερα συστήματα στο μικροσκόπιο της μη αυτοματοποιημένης αξιολόγησης και της αυτόματης μετρικής Bleu.* Αθήνα: Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου, Διπλωματική Εργασία ΕΚΠΑ, ΕΜΠ.

Μέρος VII. Παραρτήματα

i. Μεταβλητές και θεματικές ενότητες κατά Andrade J. et al.

Μεταβλητή		**Θεματική ενότητα/Κατηγορία**	**Λέξεις-κλειδιά και φράσεις**
1	RESP_LEI	Συμμόρφωση με νόμους και πληρωμή φόρων	Law, legal, legislation, obedience, taxes, responsibilities
2	REL_ACIO	Σχέσεις με εμπλεκόμενα μέρη	Shareholder, investor, balance sheet, statements, transparency
3	REL_GOV	Σχέσεις με αρχές και κυβερνητικούς φορείς	Government. Governmental, authority, public authorities, government agencies, icgulators
4	REL_FUNC	Σχέσεις με συνεργάτες και εργαζομένους	Collaborators, employees, workers, associates, rights, duties
5	REL_FORN	Σχέσεις με προμηθευτές και επιχειρηματικούς συνεργάτες	Suppliers, supply, commercial partners, billing, delivery
6	REL_CLIE	Σχέσεις με πελάτες	Customers, consumers, users, buyers
7	REL_COMU	Σχέσεις με την κοινότητα	Community, environment, society, social
8	MEIOAMB	Περιβαλλοντική ευθύνη	Environment, environmental, sustainability, sustainable, pollution, natural resources
9	CNC_LEAL	Δίκαιος ανταγωνισμός	Competition,competitor, fair, unfair, practices
10	USO_BENS	Χρήση των περιουσιακών στοιχείων του οργανισμού	Goods, assets, resources, patrimony
11	CNF_INTR	Σύγκρουση συμφερόντων	Conflict of interest, familiar, competitors, businesses
12	INF_PRIV	Εσωτερικές πληροφορίες	Insider trading, relevant facL sensitive, disclosure
13	PRIV_PES	Δικαίωμα ιδιωτικού απορρήτου	Personal privacy, information, confidentia lity.i nt i macy
14	SIG_ORG	Απόρρητο και εμπιστευτικότητα του οργανισμού	Secrecy, information, confidentiality, security
15	CORRUP	Διαφθορά	Corruption, fraud, bribes, payments, authorities, agents
16	PAG_RECB	Θέματα πληρωμών και εισπράξεων	Undue payments, receivables, billing, money laundering
17	PRESENTE	Αποδοχή δώρων, σουβενίρ και παροχών	Gifts, souvenirs, courtesies, entertainment, invitations
18	DOACOES	Πολιτική περί δωρεών	Donations, donatives, contributions, entities, sponsorship, patronage
19	ATIV_POL	Ουδετερότητα πολιτικής παράταξης	Politics, politician, candidates, parties, electoral, elections, propaganda
20	NEPOTSM	Πολιτική περί πρόσληψης συγγενικών προσώπων και μελών οικογένειας	Relatives, family, degree, hierarchy, lies
21	DISCRIM	Διακρίσεις στον εργασιακό χώρο	Discrimination, diversity, race, ethnicity, religion, sexual orientâtion
22	ASSEDIO	Ηθική ή σεξουαλική παρενόχληση και κατάχρηση εξουσίας	Harassment, moral, sexual, abuse, embarrassment, humiliation, power, authority
23	ALC_DROG	Χρήση αλκοόλ και ναρκωτικών ουσιών στην εργασία	Alcohol, drunk, effect, illegal substances, drugs
24	SEGSAUDE	Αναγνώριση της ασφάλειας και της αξίας στον χώρο εργασίας	Safety, health, hygiene, well-being
25	EXPL_TRB	Εκμετάλλευση εργασίας ενηλίκων και παιδικής εργασίας	Children, minors, slave, forced labor, without payment
26	IMG_COMP	Πολιτικές περί της διαχείρισης εικόνας και επικοινωνίας με τα μέσα	Image, media, press, spokesperson, manifestation, public relations
27	LIB_ASSOC	Ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι	Free association, freedom, professional associations, trade unions, collective bargaining
28	ACAT_DEN	Πολιτικές περί της λήψης και διαχείρισης κατηγοριών και επικοινωνίας	Accusation, canal, medium, receiving, ombudsman's office, report reporting, retaliation

ii. Κείμενο αφετηρίας ανωνυμοποιημένο

CODE OF BUSINESS CONDUCT AND ETHICS
INTRODUCTION

XXXX (the "**Company**") has earned an enviable reputation for our consistent delivery of high-quality guest service, and our excellent employee relations climate. Such a reputation must be carefully maintained by ensuring a clear understanding and acceptance of personal responsibility for the key principles and behaviors on which it is based.

The continuing effectiveness of the Company depends on our recruiting, training and developing of committed, skilled and knowledgeable people for every position; people who earn the trust and respect of their co-workers and their managers by demonstrating the highest standards of integrity and professionalism.

The Company has defined certain key concepts and approaches to ensure a consistent understanding among the employees of our hotels and resorts of those principles which underlie the creation and maintenance of a positive, ethical work environment.

This Code of Business Conduct and Ethics (the "**Code**") covers a wide range of business practices and procedures. The Code does not cover every issue that may arise, but sets out basic principles to guide all employees of XXX' hotels and resorts.

Employees will treat all fellow employees with respect, dignity and fairness. Employees will conduct themselves in a manner which reflects favorably upon the Company and will base all their employment actions strictly on legitimate job-related criteria.

Employees will not bind the Company to take specific action or to refrain from action in areas and matters outside the scope of their responsibility.

Employees will not order or request their fellow employees to act in a manner inconsistent with the rules of conduct for employees established by the Company, or in an unlawful or otherwise improper manner. Employees will also not order, instruct, request or otherwise create the impression that fellow employees are required to perform personal errands or services for them.

Employees may be responsible for the preparation of accurate documentation relating to, among other things, employment matters, when requested by the hotel. At an employee's request, the Director of Human Resources will assist with preparing the documentation.

Employees should conduct themselves in accordance with this Code and seek to avoid even the appearance of improper behaviour.

If a law conflicts with this Code, employees must comply with the law. If a local custom or policy conflicts with this Code, employees should comply with this Code. ***If you have any questions about these conflicts, you should ask your General Manager how to handle the situation.***

Employees who violate the Code may be subject to disciplinary action, which could include the termination of their employment. They may also be subject to prosecution under applicable law. ***If you are in a situation that you believe may violate or lead to a violation of the Code, you should follow the process and guidelines described below under "Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour" and "Compliance Procedures".***

Compliance with Laws, Rules and Regulations

Obeying the law, both in letter and in spirit, is the foundation on which the Company's ethical standards are built and is critical to our reputation and continued success. All employees must respect and obey the laws of the various jurisdictions in which the Company operates. Although not all employees are expected to know the details of these laws, it is important to know enough to determine when to seek advice from supervisors, managers or other appropriate personnel. ***Members of the Home Office Corporate Legal Department are always available to assist employees in determining applicable legal requirements.***

Anti-Bribery / Anti-Corruption Laws

Employees are prohibited from participating in acts that could be considered "bribery" and / or improper payments. "Bribery" refers to directly or indirectly offering, promising or giving any financial or other advantage or anything of value to any person in order to influence them to behave improperly, or reward them for behaving improperly, in connection with business or employment activities.

Employees must comply with all applicable laws ("**Anti-Corruption Laws**") prohibiting "bribery" and improper payments, including the *Corruption of Foreign Public Officials Act* (Canada), the *Foreign Corrupt Practices Act* (US) and the *Bribery Act* (UK), and any law with similar effect which is applicable.

Employees may not authorize or directly or indirectly request, agree to receive or accept a financial or other advantage in return for the improper performance of business or employment-related activities. It is important that employees avoid engaging in activities that might be, or might be perceived to be, either offering or receiving an incentive or reward for improper behaviour, in connection with the Company's or the hotel's business. A breach may occur regardless of where in the world it occurs and may be a criminal offense, subject to serious consequences, including imprisonment. Anti-Corruption Laws tend to be stricter as regards government personnel. "Government personnel" is to be interpreted broadly and includes officials of government entities, anyone exercising a public function for or on behalf of a country, for a public enterprise, officials or agents of public international organizations, elected politicians and candidates for public office, and persons holding a legislative, administrative or judicial position of any kind of a country, territory or subdivision of a country or territory.

As a result, if you have any questions about the application of the Code or Anti-Corruption Laws to a particular situation, you should ask your General Manager or a member of the Home Office Corporate Legal Department.

Examples of activities that may raise ethical questions and may be problematic under Anti-Corruption Laws include, but are not limited to:

(i) Facilitation Payments

Certain laws prohibit payments to government personnel to facilitate or accelerate the performance of a routine action, such as receiving a building permit, but which are not legitimate payments as part of a formal, transparent process to expedite governmental actions. This prohibition does not apply to payments that are specifically permitted by applicable written law.

If such a payment is made in circumstances where an employee reasonably considers that their personal safety or liberty may be at risk if such a payment is not made it will not be a breach of this Code.

In such circumstances where a payment of this kind is made, the employee who made or authorized the payment must report the incident to the Home Office Corporate Legal Department as soon as practical. Reporting instances of facilitation payments will enable the Home Office Corporate Legal Department to assess the risk levels and to advise on steps that might be taken in order to avoid future instances of facilitation payments, or demands for facilitation payments.

(ii) Gifts

Business gifts are customary courtesies designed to build goodwill and constructive relationships among business partners and may include such things as tickets to sporting or cultural events and other merchandise or services. In some cultures, they play an important role in business relationships. However, gifts may form the basis of an offense under certain Anti-Corruption Laws when these courtesies:

1. compromise, or appear to compromise, the recipient's ability to make fair and objective business decisions;

2. are intended, or appear to be intended, to be an inducement or reward for improper behaviour, to gain an unfair advantage or to unfairly influence a business relationship; or

3. are known or suspected to be in breach of the gifts and hospitality policy applicable to the recipient.

Offering or receiving any such gift should be avoided at all times, even during traditional gift-giving seasons.

As a result, gifts may only be offered where they are reasonable, proportionate and given in good faith, and where the purpose of the gift is to improve the image of the Company and/or hotel, to promote the Company’s and/or hotel’s products or services in an ethical manner, or to

enhance relations with the recipient in the normal course of business. No gift should ever be offered, given, authorized or accepted by any employee or their family members unless it is not a cash gift, is consistent with customary business practices, is not excessive in value, cannot be construed as a bribe or payoff, and does not violate any laws. Each hotel should have a policy which addresses giving and receiving business-related gifts, and which incorporates appropriate approval and recording mechanisms. Employees should be familiar with the policy applicable to them, a copy of which policy can be provided by their department head or Human Resources.

(iii) Hospitality and Entertainment

The provision of, and the provision of discounts on, hospitality (including such things as accommodation, meals, beverages, services, and corporate entertainment at which the host is present) and the receipt of hospitality, can raise similar issues as business gifts. As a result, hospitality and entertainment are subject to the same parameters as business gifts.

Each hotel should have a policy which addresses giving and receiving hospitality and entertainment, and which incorporates appropriate approval and recording mechanisms. Employees should be familiar with the policy applicable to them, a copy of which policy can be provided by their department head.

(iv) Political and Charitable Contributions

Political and charitable contributions must not be used as a means to make payments that otherwise would be prohibited under Anti-Corruption Laws and must not be made:

- at the request or with the assent of government personnel where the intention is to influence government personnel and to obtain or retain business or a business advantage for the Company; or

- where the intention is to induce or reward improper performance of any person's functions or activities.

Political donations must always be made in compliance with applicable laws on political donations. It should be noted that restrictions on contributions are not limited to monetary donations, but may also apply to the provision of corporate facilities, sponsorship of political dinners, provision of corporate services at a discounted rate, and to contributions to organisations other than political parties which have political purposes.

Nothing in this Code should be interpreted as restricting the freedom of employees from making either political or charitable contributions on a purely personal basis.

Each hotel should have a policy which addresses giving political and charitable contributions, and which incorporates appropriate approval and recording mechanisms. Employees should be familiar with the policy applicable to them, a copy of which policy can be provided by their department head.

(v) Government Personnel

Employees must exercise particular caution when offering or giving anything of value to any government personnel. This includes business gifts, hospitality, donations or contributions of

any kind, as well as payments for official services.

Each hotel should have a policy which addresses giving business-related gifts, hospitality or anything of value to government personnel, and which incorporates appropriate approval and recording mechanisms. Such controls should take into account the proximity of the gift or hospitality to the award of a government authorisation or other permit. Employees should be familiar with the policy applicable to them, a copy of which policy can be provided by their department head.

(vi) Receipt of Loans, Benefits or Advantages

Employees who are responsible for purchasing goods or services on behalf of the Company or hotel must take particular care to avoid requesting or accepting any advantage from a supplier or other third party in circumstances where this might influence, or appear to influence, a decision relating to the procurement. There are also risks in the context of loans, payments for services or other forms of financial compensation or assistance; these should not be accepted by any employees or their family members from a party with whom the Company or hotel has a business relationship unless that party is a financial or similar institution in the business of providing such loans or other financial assistance on substantially similar terms.

(vii) Agents and Intermediaries

Persons engaged as agents and intermediaries of XXX or the hotel should be made aware of this Code and the restrictions that it contemplates. Agents and intermediaries should never be used in order to make payments or give advantages on behalf of the Company or hotel that would be prohibited under Anti-Corruption Laws, or by this Code. Depending on the circumstances – and particularly in situations where an agent or intermediary is being engaged to "win" business for the Company or hotel or obtain a business advantage – it may be appropriate to take steps such as those set forth on Schedule "A" attached hereto.

Anti-bribery measures taken in relation to agents and intermediaries should be documented, or the reasons why anti-bribery measures were not taken and such records kept at least for the length of the contract. Such anti-bribery measures should be updated and refreshed as appropriate.

Employees should report any knowledge, or good faith suspicions they may have that a person performing services for the Company or hotel has paid, or is paying, bribes or otherwise breaching applicable Anti-Corruption Laws in connection with the Company's or the hotel's business, through the procedure described below under "**Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour**" and "**Compliance Procedures**".

Conflicts of Interest

A "conflict of interest" exists when an employee's private interests interfere in any way with the interests of the Company or the hotel. A conflict of interest is generally defined as a business activity or relationship with another company or individual that, in the hotel's judgment, may result in questionable business ethics or a compromise in an employee's loyalty to the Company or hotel. A conflict of interest can arise when an employee takes actions or has interests that may make it difficult for an employee to perform his/her work for the hotel objectively and effectively. Conflicts of interest also may arise when an employee or members of their family

have a material interest in a transaction or receive improper personal benefits as a result of the employee's position with the hotel.

It is almost always a conflict of interest for an employee to work at the same time for a competitor or a person with whom the Company or hotel has a business relationship. Employees are not allowed to work for a competitor as a consultant or board member and shall not have any beneficial interest in any hotel, restaurant, or other lodging, food and/or beverage business, whether competitive or not, with the Company's or the hotel's facilities, unless approved in writing by the General Manager, or in the case of Planning Committee level or above, by the regional President, Operations. Employees may not directly or indirectly maintain outside business and/or financial interest or engage in any other outside business or financial activity that conflicts with the interests of the Company or hotel. Employees must disclose to their supervisor any employment offer accepted by them from a party with whom the Company or hotel has a business relationship.

Conflicts of interest are prohibited as a matter of Company policy, except under guidelines approved by the Board of Directors of the Company. Conflicts of interest may not always be clear-cut. Employees should check with their supervisor or department head for clarification or approval before becoming involved in a situation which may be a conflict of interest. Any employee who becomes aware of a conflict or potential conflict should bring it to the attention of a supervisor or department head and consult the procedures described below under "**Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour**" and "**Compliance Procedures**". If an employee participates in an activity which is found to be in violation of the policy, the employee may choose to discontinue the outside activity or resign from the hotel's employ.

Confidentiality

Employees must maintain the confidentiality of confidential information entrusted to them by the Company and/or hotel and persons with whom the Company and/or hotel does business, except when disclosure is authorized by the President and Chief Executive Officer or Executive Vice President General Counsel and Secretary or required by laws or regulations. Confidential information includes all non public information that might be of use to competitors of or harmful to the Company and/or hotel or the person to whom it relates if disclosed. The Company's and hotel's private information, whether technical, business, financial, or otherwise, and whether or not specifically identified as such, will not be divulged except in strict accordance with established Company confidentiality policies and practices.

If an employee has access to confidential information he/she is not permitted to use or share that information for any purpose except the conduct of the hotel's business. Employees will not use private Company information or any private information of or regarding guests, residents or fellow employees obtained by virtue of their employment with the hotel for personal gain. Employees should read and abide by the Company's *Policy Concerning Confidentiality.* The obligation to preserve confidential information continues even after an employee ceases to have a relationship with the hotel or the Company.

Protection and Proper Use of Company Assets

Employees should protect the Company's and the hotel's assets and ensure their efficient use. Theft, carelessness, and waste have a direct impact on the Company's and the hotel's profitability. Any suspected incident of fraud or theft should be reported promptly through the

procedure described below under "**Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour**". Company and hotel equipment should not be used for non-Company business, other than incidental personal use.

The obligation of employees to protect the Company's and the hotel's assets includes the Company's and the hotel's proprietary information. Proprietary information includes any confidential information, as well as intellectual property. Examples of proprietary information include intellectual property (such as trade secrets, patents, trademarks (such as logos), copyrights and exclusive photo images), training programs and materials (including e-Knowledge Suite content), business, marketing and service plans, policies and procedures manuals, designs, databases, salary information and any unpublished financial data and reports. Unauthorized use or distribution of this information would violate Company policy and could be illegal and result in civil or criminal penalties. The obligation to preserve the confidentiality of proprietary information continues even after employees cease to have a relationship with the hotel or the Company.

Company and hotel assets (such as funds, products or proprietary information) may be used only for legitimate business purposes. Company and hotel assets may never be used for illegal purposes.

Competition and Fair Dealing

The Company seeks to excel and to outperform any competitors fairly and honestly through superior performance and not through unethical or illegal business practices. Taking proprietary information without the information owner's consent, inducing disclosure of that information by past or present employees of other persons or using that information is prohibited. Employees should respect the rights of, and deal fairly with, the Company's and the hotel's competitors and persons with whom the Company and/or hotel has a business relationship. No employee should take unfair advantage of anyone through illegal conduct, manipulation, concealment, abuse of proprietary information, misrepresentation of material facts, or any other intentional unfair-dealing practice. Nor should any employee act in a manner that may be anti-competitive under anti-trust laws. ***Members of the Home Office Corporate Legal Department are always available to assist employees in determining the application of those laws.***

Discrimination and Harassment

The diversity of individuals is a tremendous asset to the Company. The Company is firmly committed to providing equal opportunity in all aspects of employment and will not tolerate any illegal discrimination or harassment of any kind. Examples include derogatory comments based on racial or ethnic characteristics and unwelcome sexual advances. Employees are encouraged to speak with their supervisor or, the Human Resources Director, when a co-worker's conduct makes them uncomfortable and to report harassment through the procedure described below under "**Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour**" and "**Compliance Procedures**".

Health and Safety

The Company strives to provide all employees with a safe and healthy work environment. Employees have responsibility for maintaining a safe and healthy workplace by following safety and health rules and practices and reporting accidents, injuries and unsafe equipment, practices or conditions to a supervisor or department head. Violence and threatening behaviour are not permitted. The use of illegal drugs in the workplace will not be tolerated. Employees should report to work in condition to perform their duties, free from the influence of illegal drugs or alcohol.

Execution of Agreements

All agreements entered into by the Company must be reviewed and approved by employees from the Home Office Corporate Legal department and then be executed by the appropriate authorized signing officers. All agreements entered into by the hotel must be reviewed, approved and executed in accordance with the Company's *Signing Policy*. All employees should review and abide by the Company's *Signing Policy*.

Accuracy of Company Records and Reporting

The Company requires honest and accurate recording and reporting of information to make responsible business decisions. The Company's and hotel's accounting records are relied upon to produce reports for our management, directors, shareholders, governmental agencies and persons with whom the Company does business. All of the Company's financial statements and the books, records and accounts on which they are based must appropriately reflect the Company's activities and conform to applicable legal and accounting requirements and to the Company's system of internal controls. Unrecorded or "off the books" funds or assets should not be maintained unless required by applicable law or regulation.

All employees have a responsibility, within the scope of their positions, to ensure that the Company's and hotel's accounting records do not contain any false or intentionally misleading entries. The Company does not permit intentional misclassification of transactions as to accounts, departments or accounting records. All transactions must be supported by accurate documentation in reasonable detail and recorded in the proper accounts and in the proper accounting period.

Many employees use business expense accounts, which must be documented and recorded accurately. If employees are not sure whether a certain expense is legitimate, a supervisor or department head can provide advice.

Business records and communications often become public through legal or regulatory proceedings or the media. Employees should avoid exaggeration, derogatory remarks or inappropriate characterizations that can be misunderstood. This requirement applies equally to communications of all kinds, including internal and external e-mail, informal notes, internal memos, and formal reports.

The Company has established procedures to permit employees to submit, on a confidential basis (to the fullest extent possible consistent with applicable law), good faith complaints relating to any questionable accounting, internal accounting control or auditing matter, including:

- fraud or deliberate error in the preparation, evaluation, review or audit of any financial statements of the hotel,

- fraud or deliberate error in the recording or maintaining of financial records of the hotel,

- deficiencies in, or non-compliance with, the Company's system of internal accounting controls,
- misrepresentations or false statements to or by a senior officer or accountant regarding a matter contained in the financial records, financial reports or audit reports of the hotel, or

- deviations from full and fair reporting of the hotel's financial condition.

Procedures for submitting such complaints are described below under "**Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour**" and "**Compliance Procedures**".

Use of Electronic Systems

Access and use of computer hardware devices, software, applications, databases, networks, email, internet resources and underlying similar technology ("**Electronic Systems**") is provided by the Company to assist employees in carrying out their work. Employees may only access the Electronic Systems, documents or messages using their assigned username and password. Incidental and occasional personal use is permitted, but never for personal gain or any improper purpose, including accessing, downloading, storing or sending any information that could reasonably be insulting or offensive to another person, such as sexually explicit messages, cartoons, jokes, unwelcome propositions, derogatory comments based on gender, racial or ethnic characteristics, or any other message that could reasonably be viewed as harassment. Flooding the Company's system with spam, junk or trivia e-mail hampers the ability of the Company's system to handle legitimate Company business and is prohibited.

Electronic documents and messages (including voice-mail, e-mail and SMS) sent, received, created or modified by employees are considered Company property and employees should recognize that they are not "personal" or "private". Unless prohibited by law, the Company reserves the right to access and disclose (both internally and externally) electronic documents and messages, as well as, to specify, configure and restrict its Electronic Systems as necessary for its business purposes. Employees should use good judgment and not access, send messages or store any information that they would not want to be seen or heard by others.

Compliance with United Nations Conventions

From time to time, the Company may support certain principles and values derived from United Nations Conventions and Declarations through its relationships with and participation in industry groups, consistent with the Company's values and commitment to the highest ethical standards. All employees must respect and obey the standards and obligations set forth in such Conventions and Declarations. Although not all employees are expected to know the details of such Conventions and Declarations, it is important to know enough to determine when to seek advice from supervisors, managers or other appropriate personnel. A list of the Conventions and Declarations whose principles and values the Company supports may be obtained from the Vice President of Corporate Human Resources.

Members of the Home Office Corporate Legal Department are always available to assist Individuals Subject to the Code in determining applicable legal requirements.

REPORTING ANY ILLEGAL OR UNETHICAL BEHAVIOUR

The Company has a strong commitment to the conduct of its business in a lawful and ethical manner. Employees are encouraged to talk to supervisors, managers or other appropriate personnel about observed illegal or unethical behaviour and when in doubt about the best course of action in a particular situation. It is the policy of the Company not to allow retaliation for reports of misconduct by others made in good faith. It is, at the same time, unacceptable to file a report knowing that it is false. All employees are expected to cooperate in internal investigations of misconduct.

The Company has established procedures to permit employees to submit, on a confidential and anonymous basis (to the fullest extent possible consistent with applicable law), good faith complaints relating to violations of the Code.

Employees with a good faith concern about illegal or unethical behaviour can report the concern through EthicsPoint, Inc. ("EthicsPoint"), the third-party reporting services provider retained by the Company. Information on how to file a report through EthicsPoint is provided in Schedule "B" attached hereto.

A copy of concerns reported through EthicsPoint will be provided to an appropriate member or members of senior management of the Company based on the nature of the concern. Such members of senior management include the President and Chief Executive Officer, Executive Vice President and Chief Financial Officer, regional Presidents of Hotel Operations, Executive Vice President Human Resources and Administration, Executive Vice President Marketing, Executive Vice President Worldwide Development and Executive Vice President General Counsel and Secretary.

A copy of all complaints relating to accounting or auditing matters will also be provided to the Chair of the Audit Committee. Such complaints will be reviewed under the direction of the Audit Committee, with oversight by the Executive Vice President General Counsel and Secretary or such other persons as the Audit Committee determines to be appropriate. Prompt and appropriate corrective action will be taken when and as warranted in the judgment of the Audit Committee.

Confidentiality of complaints received will be maintained to the fullest extent possible, consistent with applicable law and the need to conduct an appropriate review.

It is not the intention to communicate to the person making the complaint the status of its review or resolution.

It is the intention of the Company that any complaints be addressed through a process that is fair, having regard to the interests of the Company, the person making a complaint and the person or persons in respect of whom a complaint is made. Provided that doing so will not conflict with applicable law, compromise the investigation or proper disposition of a complaint, generally persons identified in a complaint will be:

- advised of the complaint (but will not be provided information that might identify the

person making the complaint) on a timely basis (having regard to, among other things, the need to ensure that the investigation of the complaint is not compromised as a result of, among other things, destruction of relevant information), and

- afforded the opportunity to correct information in a complaint if it is inaccurate.

COMPLIANCE PROCEDURES

All employees must work to ensure prompt and consistent action against violations of this Code. However, in some situations it is difficult to know right from wrong. Since we cannot anticipate every situation that will arise, it is important that the Company have a way to approach a new question or problem. These are the steps to keep in mind:

- Make sure you have all the facts. In order to reach the right solutions, we must be as fully informed as possible.

- Ask yourself. What specifically am I being asked to do? Does it seem unethical or improper? This will help you to focus on the specific question you are faced with and the alternatives you have. Use your judgment and common sense – if something seems unethical or improper, it probably is.

- Clarify your responsibility and role. In most situations, there is shared responsibility. Are your colleagues informed? It may help to get others involved and discuss the problem.

- Discuss the problem with your supervisor. This is the basic guidance for all situations. In many cases, your supervisor will be more knowledgeable about the question, and will appreciate being brought into the decision-making process. Remember that it is your supervisor's responsibility to help solve problems.

- Seek help from Company resources. In the rare case where it may not be appropriate to discuss an issue with your supervisor or where you do not feel comfortable approaching your supervisor with your question, discuss it locally with your "two-up". If that is not appropriate for any reason, contact, in the case of a hotel, your General Manager, RVP, Area Director of Human Resources or, in the case of Home Office, your department head or any member of the Management Committee, who will put you in direct contact with the appropriate people at Home Office.

- Report violations of the Code using EthicsPoint. As an alternative way of reporting a concern, use the EthicsPoint third-party reporting system and report through the EthicsPoint website or by telephone as described on Schedule "B" attached hereto.

- You may report ethical violations without fear of retaliation. If your situation requires that your identity be kept secret, your anonymity will be protected to the extent permitted by law. The Company does not permit retaliation of any kind against employees for good faith reports of ethical violations.

- Always ask first, act later. If you are unsure of what to do in any situation, seek guidance before you act.

APPLICABLE LAW

The provisions of this Code of Business Conduct and Ethics will be modified periodically, as and to the extent necessary, to comply with applicable laws, regulations or policies. The fact that the Code may not have been modified to reflect currently applicable laws, regulations or policies is not a basis for non-compliance with those laws, regulations or policies by an employee.

SCHEDULE "A" AGENTS AND INTERMEDIARIES

- Get comfortable that the agent/intermediary does not have a known reputation for involvement in matters or situations that have involved, or been perceived to involve, conduct that is unethical or inconsistent with Anti-Corruption Laws.

- Make a copy of the Code or other statement of the Company's anti-bribery commitment available (which may be done via web posting) to the agent/intermediary that may be engaged in activities that could reasonably be expected to be subject to Anti-Corruption Laws.

- Only engage the agent/intermediary to provide legitimate services to the Company and compensate them on a *bona fide* market basis.

- Enquire of the policies and procedures that the agent/intermediary has in place to ensure compliance with Anti-Corruption Laws.

- Include in any written contract with the agent/intermediary appropriate anti-bribery representations and warranties (the form of which can be provided by a member of the Home Office Corporate Legal Department).

SCHEDULE "B"

REPORTING A GOOD FAITH CONCERN THROUGH ETHICSPOINT

1. Reporting By Web Access.

   From any computer with internet access, go to:

   http://xxxxx.com

   or

   http://xxxxx.com, click on "file a report" at the top right corner of the page and type in "XXX".

2. Reporting By Telephone.

   Detailed instructions on how to place a call to EthicsPoint from your location will be issued by Human Resources when the EthicsPoint system becomes active and will be updated from time to time.

CODE OF BUSINESS CONDUCT AND ETHICS

ACKNOWLEDGEMENT AND ACCEPTANCE

I confirm receipt and acknowledge awareness of the **XXXX** Code of Business Conduct and Ethics.

Date:_____ By:_____

Employee's Signature

_____

Employee's Name (Print)

iii. Κείμενο αφετηρίας πριν από την εκπαίδευση

This Code of Business Conduct and Ethics (the "**Code**") covers a wide range of business practices and procedures. The Code does not cover every issue that may arise, but sets out basic principles to guide all employees of XXX' hotels and resorts.

Employees will treat all fellow employees with respect, dignity and fairness. Employees will conduct themselves in a manner which reflects favorably upon the Company and will base all their employment actions strictly on legitimate job-related criteria.

Employees will not bind the Company to take specific action or to refrain from action in areas and matters outside the scope of their responsibility.

Employees will not order or request their fellow employees to act in a manner inconsistent with the rules of conduct for employees established by the Company, or in an unlawful or otherwise improper manner. Employees will also not order, instruct, request or otherwise create the impression that fellow employees are required to perform personal errands or services for them.

Employees may be responsible for the preparation of accurate documentation relating to, among other things, employment matters, when requested by the hotel. At an employee's request, the Director of Human Resources will assist with preparing the documentation.

Employees should conduct themselves in accordance with this Code and seek to avoid even the appearance of improper behaviour.

If a law conflicts with this Code, employees must comply with the law. If a local custom or policy conflicts with this Code, employees should comply with this Code. ***If you have any questions about these conflicts, you should ask your General Manager how to handle the situation.***

Employees who violate the Code may be subject to disciplinary action, which could include the termination of their employment. They may also be subject to prosecution under applicable law. ***If you are in a situation that you believe may violate or lead to a violation of the Code, you should follow the process and guidelines described below under "Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour" and "Compliance Procedures".***

Compliance with Laws, Rules and Regulations

Obeying the law, both in letter and in spirit, is the foundation on which the Company's ethical standards are built and is critical to our reputation and continued success. All employees must respect and obey the laws of the various jurisdictions in which the Company operates. Although not all employees are expected to know the details of these laws, it is important to know enough to determine when to seek advice from supervisors, managers or other appropriate personnel. ***Members of the Home Office Corporate Legal Department are always available to assist employees in determining applicable legal requirements.***

Anti-Bribery / Anti-Corruption Laws

Employees are prohibited from participating in acts that could be considered "bribery" and / or improper payments. "Bribery" refers to directly or indirectly offering, promising or giving any financial or other advantage or anything of value to any person in order to influence them to behave improperly, or reward them for behaving improperly, in connection with business or employment activities.

Employees must comply with all applicable laws ("**Anti-Corruption Laws**") prohibiting "bribery" and improper payments, including the *Corruption of Foreign Public Officials Act* (Canada), the *Foreign Corrupt Practices Act* (US) and the *Bribery Act* (UK), and any law with similar effect which is applicable.

Employees may not authorize or directly or indirectly request, agree to receive or accept a financial or other advantage in return for the improper performance of business or employment-related activities. It is important that employees avoid engaging in activities that might be, or might be perceived to be, either offering or receiving an incentive or reward for improper behaviour, in connection with the Company's or the hotel's business. A breach may occur regardless of where in the world it occurs and may be a criminal offense, subject to serious consequences, including imprisonment. Anti-Corruption Laws tend to be stricter as regards government personnel. "Government personnel" is to be interpreted broadly and includes officials of government entities, anyone exercising a public function for or on behalf of a country, for a public enterprise, officials or agents of public international organizations, elected politicians and candidates for public office, and persons holding a legislative, administrative or judicial position of any kind of a country, territory or subdivision of a country or territory.

As a result, if you have any questions about the application of the Code or Anti-Corruption Laws to a particular situation, you should ask your General Manager or a member of the Home Office Corporate Legal Department.

Examples of activities that may raise ethical questions and may be problematic under Anti-Corruption Laws include, but are not limited to:

(i) Facilitation Payments

Certain laws prohibit payments to government personnel to facilitate or accelerate the performance of a routine action, such as receiving a building permit, but which are not legitimate payments as part of a formal, transparent process to expedite governmental actions. This prohibition does not apply to payments that are specifically permitted by applicable written law.

If such a payment is made in circumstances where an employee reasonably considers that their personal safety or liberty may be at risk if such a payment is not made it will not be a breach of this Code.

In such circumstances where a payment of this kind is made, the employee who made or authorized the payment must report the incident to the Home Office Corporate Legal

Department as soon as practical. Reporting instances of facilitation payments will enable the Home Office Corporate Legal Department to assess the risk levels and to advise on steps that might be taken in order to avoid future instances of facilitation payments, or demands for facilitation payments.

iv. Κείμενο αφετηρίας μετά την εκπαίδευση

(i) Agents and Intermediaries

Persons engaged as agents and intermediaries of XXX or the hotel should be made aware of this Code and the restrictions that it contemplates. Agents and intermediaries should never be used in order to make payments or give advantages on behalf of the Company or hotel that would be prohibited under Anti-Corruption Laws, or by this Code. Depending on the circumstances – and particularly in situations where an agent or intermediary is being engaged to "win" business for the Company or hotel or obtain a business advantage – it may be appropriate to take steps such as those set forth on Schedule "A" attached hereto.

Anti-bribery measures taken in relation to agents and intermediaries should be documented, or the reasons why anti-bribery measures were not taken and such records kept at least for the length of the contract. Such anti-bribery measures should be updated and refreshed as appropriate.

Employees should report any knowledge, or good faith suspicions they may have that a person performing services for the Company or hotel has paid, or is paying, bribes or otherwise breaching applicable Anti-Corruption Laws in connection with the Company's or the hotel's business, through the procedure described below under "**Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour**" and "**Compliance Procedures**".

Conflicts of Interest

A "conflict of interest" exists when an employee's private interests interfere in any way with the interests of the Company or the hotel. A conflict of interest is generally defined as a business activity or relationship with another company or individual that, in the hotel's judgment, may result in questionable business ethics or a compromise in an employee's loyalty to the Company or hotel. A conflict of interest can arise when an employee takes actions or has interests that may make it difficult for an employee to perform his/her work for the hotel objectively and effectively. Conflicts of interest also may arise when an employee or members of their family have a material interest in a transaction or receive improper personal benefits as a result of the employee's position with the hotel.

It is almost always a conflict of interest for an employee to work at the same time for a competitor or a person with whom the Company or hotel has a business relationship. Employees are not allowed to work for a competitor as a consultant or board member and shall not have any beneficial interest in any hotel, restaurant, or other lodging, food and/or beverage business, whether competitive or not, with the Company's or the hotel's facilities, unless approved in writing by the General Manager, or in the case of Planning Committee level or above, by the regional President, Operations. Employees may not directly or indirectly maintain outside business and/or financial interest or engage in any other outside business or financial activity that conflicts with the interests of the Company or hotel. Employees must disclose to their supervisor any employment offer accepted by them from a party with whom the Company or hotel has a business relationship.

Conflicts of interest are prohibited as a matter of Company policy, except under guidelines approved by the Board of Directors of the Company. Conflicts of interest may not always be clear-cut. Employees should check with their supervisor or department head for clarification or approval before becoming involved in a situation which may be a conflict of interest. Any employee who becomes aware of a conflict or potential conflict should bring it to the attention of a supervisor or department head and consult the procedures described below under "**Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour**" and "**Compliance Procedures**". If an employee participates in an activity which is found to be in violation of the policy, the employee may choose to discontinue the outside activity or resign from the hotel's employ.

Confidentiality

Employees must maintain the confidentiality of confidential information entrusted to them by the Company and/or hotel and persons with whom the Company and/or hotel does business, except when disclosure is authorized by the President and Chief Executive Officer or Executive Vice President General Counsel and Secretary or required by laws or regulations. Confidential information includes all non public information that might be of use to competitors of or harmful to the Company and/or hotel or the person to whom it relates if disclosed. The Company's and hotel's private information, whether technical, business, financial, or otherwise, and whether or not specifically identified as such, will not be divulged except in strict accordance with established Company confidentiality policies and practices.

If an employee has access to confidential information he/she is not permitted to use or share that information for any purpose except the conduct of the hotel's business. Employees will not use private Company information or any private information of or regarding guests, residents or fellow employees obtained by virtue of their employment with the hotel for personal gain. Employees should read and abide by the Company's *Policy Concerning Confidentiality.* The obligation to preserve confidential information continues even after an employee ceases to have a relationship with the hotel or the Company.

Protection and Proper Use of Company Assets

Employees should protect the Company's and the hotel's assets and ensure their efficient use. Theft, carelessness, and waste have a direct impact on the Company's and the hotel's profitability. Any suspected incident of fraud or theft should be reported promptly through the procedure described below under "**Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour**". Company and hotel equipment should not be used for non-Company business, other than incidental personal use.

The obligation of employees to protect the Company's and the hotel's assets includes the Company's and the hotel's proprietary information. Proprietary information includes any confidential information, as well as intellectual property. Examples of proprietary information include intellectual property (such as trade secrets, patents, trademarks (such as logos), copyrights and exclusive photo images), training programs and materials (including e- Knowledge Suite content), business, marketing and service plans, policies and procedures

manuals, designs, databases, salary information and any unpublished financial data and reports. Unauthorized use or distribution of this information would violate Company policy and could be illegal.

v. Κείμενο αφετηρίας πριν από την εκπαίδευση προς αυτόματη αξιολόγηση

α. Κείμενο αφετηρίας [MTPE 1_Source.txt]

This Code of Business Conduct and Ethics (the "Code") covers a wide range of business practices and procedures.
The Code does not cover every issue that may arise, but sets out basic principles to guide all employees of XYZ's hotels and resorts.
Employees will treat all fellow employees with respect, dignity and fairness.
Employees will conduct themselves in a manner which reflects favorably upon the Company and will base all their employment actions strictly on legitimate job-related criteria.
Employees will not bind the Company to take specific action or to refrain from action in areas and matters outside the scope of their responsibility.
Employees will not order or request their fellow employees to act in a manner inconsistent with the rules of conduct for employees established by the Company, or in an unlawful or otherwise improper manner.
Employees will also not order, instruct, request or otherwise create the impression that fellow employees are required to perform personal errands or services for them.
Employees may be responsible for the preparation of accurate documentation relating to, among other things, employment matters, when requested by the hotel.
At an employee's request, the Director of Human Resources will assist with preparing the documentation.
Employees should conduct themselves in accordance with this Code and seek to avoid even the appearance of improper behaviour.
If a law conflicts with this Code, employees must comply with the law.
If a local custom or policy conflicts with this Code, employees should comply with this Code.
If you have any questions about these conflicts, you should ask your General Manager how to handle the situation.
Employees who violate the Code may be subject to disciplinary action, which could include the termination of their employment.
They may also be subject to prosecution under applicable law.
If you are in a situation that you believe may violate or

lead to a violation of the Code, you should follow the process and guidelines described below under “Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour” and “Compliance Procedures”.

Compliance with Laws, Rules and Regulations

Obeying the law, both in letter and in spirit, is the foundation on which the Company’s ethical standards are built and is critical to our reputation and continued success.

All employees must respect and obey the laws of the various jurisdictions in which the Company operates.

Although not all employees are expected to know the details of these laws, it is important to know enough to determine when to seek advice from supervisors, managers or other appropriate personnel.

Members of the Home Office Corporate Legal Department are always available to assist employees in determining applicable legal requirements.

Anti-Bribery / Anti-Corruption Laws

Employees are prohibited from participating in acts that could be considered “bribery” and / or improper payments.

“Bribery” refers to directly or indirectly offering, promising or giving any financial or other advantage or anything of value to any person in order to influence them to behave improperly, or reward them for behaving improperly, in connection with business or employment activities.

Employees must comply with all applicable laws (“Anti-Corruption Laws”) prohibiting “bribery” and improper payments, including the Corruption of Foreign Public Officials Act (Canada), the Foreign Corrupt Practices Act (US) and the Bribery Act (UK), and any law with similar effect which is applicable.

Employees may not authorize or directly or indirectly request, agree to receive or accept a financial or other advantage in return for the improper performance of business or employment-related activities.

It is important that employees avoid engaging in activities that might be, or might be perceived to be, either offering or receiving an incentive or reward for improper behaviour, in connection with the Company’s or the hotel’s business.

A breach may occur regardless of where in the world it occurs and may be a criminal offense, subject to serious consequences, including imprisonment.

Anti-Corruption Laws tend to be stricter as regards government personnel.

“Government personnel” is to be interpreted broadly and includes officials of government entities, anyone exercising a public function for or on behalf of a country, for a

public enterprise, officials or agents of public international organizations, elected politicians and candidates for public office, and persons holding a legislative, administrative or judicial position of any kind of a country, territory or subdivision of a country or territory.

As a result, if you have any questions about the application of the Code or Anti-Corruption Laws to a particular situation, you should ask your General Manager or a member of the Home Office Corporate Legal Department.

Examples of activities that may raise ethical questions and may be problematic under Anti- Corruption Laws include, but are not limited to:

(i) Facilitation Payments

Certain laws prohibit payments to government personnel to facilitate or accelerate the performance of a routine action, such as receiving a building permit, but which are not legitimate payments as part of a formal, transparent process to expedite governmental actions.

This prohibition does not apply to payments that are specifically permitted by applicable written law.

If such a payment is made in circumstances where an employee reasonably considers that their personal safety or liberty may be at risk if such a payment is not made it will not be a breach of this Code.

In such circumstances where a payment of this kind is made, the employee who made or authorized the payment must report the incident to the Home Office Corporate Legal Department as soon as practical.

Reporting instances of facilitation payments will enable the Home Office Corporate Legal Department to assess the risk levels and to advise on steps that might be taken in order to avoid future instances of facilitation payments, or demands for facilitation payments.

β. Μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο με GNMT [MTPE 1_MT Output Google Neural MT]

Αυτός ο Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Δεοντολογίας (ο « Κώδικας ») καλύπτει ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών πρακτικών και διαδικασιών.
Ο Κώδικας δεν καλύπτει κάθε ζήτημα που μπορεί να προκύψει, αλλά καθορίζει βασικές αρχές για την καθοδήγηση όλων των εργαζομένων στα ξενοδοχεία και τα θέρετρα της XYZ.
Οι εργαζόμενοι θα αντιμετωπίζουν όλους τους συναδέλφους τους με σεβασμό, αξιοπρέπεια και δικαιοσύνη.
Οι εργαζόμενοι θα συμπεριφέρονται με τρόπο που να αντικατοπτρίζει ευνοϊκά την Εταιρεία και θα βασίζουν όλες τις εργασιακές τους ενέργειες αυστηρά σε θεμιτά κριτήρια που σχετίζονται με την εργασία.
Οι εργαζόμενοι δεν θα δεσμεύουν την Εταιρεία να προβεί σε συγκεκριμένες ενέργειες ή να απέχει από ενέργειες σε τομείς και θέματα εκτός του πεδίου αρμοδιότητάς τους.
Οι εργαζόμενοι δεν θα διατάξουν ούτε θα ζητήσουν από τους συναδέλφους τους να ενεργήσουν με τρόπο που δεν συνάδει με τους κανόνες συμπεριφοράς των εργαζομένων που έχει θεσπίσει η Εταιρεία ή με παράνομο ή άλλως ακατάλληλο τρόπο.
Επίσης, οι εργαζόμενοι δεν θα παραγγείλουν, θα καθοδηγήσουν, θα ζητήσουν ή θα δημιουργήσουν με άλλο τρόπο την εντύπωση ότι οι συνάδελφοι υποχρεούνται να εκτελούν προσωπικά καθήκοντα ή υπηρεσίες για αυτούς.
Οι εργαζόμενοι μπορεί να είναι υπεύθυνοι για την προετοιμασία ακριβών εγγράφων που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με θέματα απασχόλησης, όταν ζητηθεί από το ξενοδοχείο.
Κατόπιν αιτήματος υπαλλήλου, ο Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού θα βοηθήσει στην προετοιμασία της τεκμηρίωσης.
Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να συμπεριφέρονται σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και να επιδιώκουν να αποφύγουν ακόμη και την εμφάνιση ανάρμοστης συμπεριφοράς.
Εάν ένας νόμος έρχεται σε αντίθεση με αυτόν τον Κώδικα, οι εργαζόμενοι πρέπει να συμμορφώνονται με το νόμο.
Εάν ένα τοπικό έθιμο ή πολιτική έρχεται σε αντίθεση με αυτόν τον Κώδικα, οι εργαζόμενοι θα πρέπει να συμμορφώνονται με αυτόν τον Κώδικα.
Εάν έχετε ερωτήσεις σχετικά με αυτές τις διενέξεις, θα πρέπει να ρωτήσετε τον Γενικό Διευθυντή σας πώς να χειριστείτε την κατάσταση.
Οι εργαζόμενοι που παραβιάζουν τον Κώδικα ενδέχεται να υπόκεινται σε πειθαρχικές κυρώσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τη λήξη της απασχόλησής τους.
Μπορεί επίσης να υπόκεινται σε δίωξη σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
Εάν βρίσκεστε σε κατάσταση που πιστεύετε ότι μπορεί να

παραβιάσει ή να οδηγήσει σε παραβίαση του Κώδικα, θα πρέπει να ακολουθήσετε τη διαδικασία και τις οδηγίες που περιγράφονται παρακάτω στην ενότητα «Αναφορά οποιασδήποτε παράνομης ή ανήθικης συμπεριφοράς» και «Διαδικασίες συμμόρφωσης».

Συμμόρφωση με Νόμους, Κανόνες και Κανονισμούς

Η τήρηση του νόμου, τόσο στο γράμμα όσο και στο πνεύμα, είναι το θεμέλιο πάνω στο οποίο οικοδομούνται τα ηθικά πρότυπα της Εταιρείας και είναι κρίσιμο για τη φήμη και τη συνεχή επιτυχία μας.

Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να σέβονται και να υπακούουν τους νόμους των διαφόρων δικαιοδοσιών στις οποίες δραστηριοποιείται η Εταιρεία.

Αν και δεν αναμένεται όλοι οι εργαζόμενοι να γνωρίζουν τις λεπτομέρειες αυτών των νόμων, είναι σημαντικό να γνωρίζουμε αρκετά για να καθορίσουμε πότε πρέπει να ζητήσουμε συμβουλές από προϊστάμενους, διευθυντές ή άλλο κατάλληλο προσωπικό. Τα μέλη του Εταιρικού Νομικού Τμήματος του Home Office είναι πάντα διαθέσιμα για να βοηθήσουν τους υπαλλήλους στον καθορισμό των ισχυόντων νομικών απαιτήσεων.

Νόμοι κατά της δωροδοκίας / κατά της διαφθοράς

Απαγορεύεται στους εργαζόμενους να συμμετέχουν σε πράξεις που θα μπορούσαν να θεωρηθούν «δωροδοκία» ή/και ακατάλληλες πληρωμές.

Ο όρος «δωροδοκία» αναφέρεται στην άμεση ή έμμεση προσφορά, υπόσχεση ή παροχή οποιουδήποτε οικονομικού ή άλλου πλεονεκτήματος ή οτιδήποτε άλλου αξίας σε οποιοδήποτε άτομο προκειμένου να το επηρεάσει να συμπεριφερθεί ανάρμοστα ή να το επιβραβεύσει για ανάρμοστη συμπεριφορά σε σχέση με επιχειρηματικές ή εργασιακές δραστηριότητες.

Οι εργαζόμενοι πρέπει να συμμορφώνονται με όλους τους ισχύοντες νόμους (« Νόμοι κατά της διαφθοράς ») που απαγορεύουν τη «δωροδοκία» και τις ακατάλληλες πληρωμές, συμπεριλαμβανομένου του νόμου περί δωροδοκίας ξένων δημοσίων υπαλλήλων (Καναδάς), του νόμου περί διαφθοράς ξένων πρακτικών (ΗΠΑ) και του νόμου περί δωροδοκίας (Ηνωμένο Βασίλειο). , και κάθε εφαρμοστέο νόμο με παρόμοια ισχύ.

Οι εργαζόμενοι δεν μπορούν να εξουσιοδοτήσουν ή να ζητήσουν άμεσα ή έμμεσα, να συμφωνήσουν να λάβουν ή να αποδεχτούν ένα οικονομικό ή άλλο πλεονέκτημα σε αντάλλαγμα για την ακατάλληλη εκτέλεση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την απασχόληση.

Είναι σημαντικό οι εργαζόμενοι να αποφεύγουν να εμπλέκονται σε δραστηριότητες που θα μπορούσαν ή θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι προσφέρουν ή λαμβάνουν κίνητρο ή ανταμοιβή για ανάρμοστη συμπεριφορά, σε σχέση με τις επιχειρήσεις της Εταιρείας ή του ξενοδοχείου.

Μια παραβίαση μπορεί να συμβεί ανεξάρτητα από το πού στον

κόσμο συμβαίνει και μπορεί να είναι ποινικό αδίκημα, με σοβαρές συνέπειες, συμπεριλαμβανομένης της φυλάκισης.
Οι νόμοι κατά της διαφθοράς τείνουν να είναι αυστηρότεροι όσον αφορά το κυβερνητικό προσωπικό.
Το «κυβερνητικό προσωπικό» πρέπει να ερμηνεύεται ευρέως και περιλαμβάνει αξιωματούχους κυβερνητικών φορέων, οποιονδήποτε ασκεί δημόσιο λειτούργημα για ή για λογαριασμό μιας χώρας, για δημόσια επιχείρηση, αξιωματούχους ή πράκτορες δημόσιων διεθνών οργανισμών, εκλεγμένους πολιτικούς και υποψήφιους για δημόσια αξιώματα, και πρόσωπα που κατέχουν νομοθετική, διοικητική ή δικαστική θέση οποιουδήποτε είδους χώρας, επικράτειας ή υποδιαίρεσης χώρας ή επικράτειας.
Ως αποτέλεσμα, εάν έχετε οποιεσδήποτε ερωτήσεις σχετικά με την εφαρμογή του Κώδικα ή των Νόμων κατά της Διαφθοράς σε μια συγκεκριμένη κατάσταση, θα πρέπει να ρωτήσετε τον Γενικό Διευθυντή σας ή ένα μέλος του Εταιρικού Νομικού Τμήματος του Home Office.
Παραδείγματα δραστηριοτήτων που μπορεί να εγείρουν ηθικά ερωτήματα και μπορεί να είναι προβληματικές σύμφωνα με τους Νόμους για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε:
(i) Πληρωμές Διευκόλυνσης
Ορισμένοι νόμοι απαγορεύουν πληρωμές σε κυβερνητικό προσωπικό για τη διευκόλυνση ή την επιτάχυνση της εκτέλεσης μιας συνήθους δράσης, όπως η λήψη οικοδομικής άδειας, αλλά οι οποίες δεν αποτελούν νόμιμες πληρωμές ως μέρος μιας επίσημης, διαφανούς διαδικασίας για την επίσπευση των κυβερνητικών ενεργειών.
Αυτή η απαγόρευση δεν ισχύει για πληρωμές που επιτρέπονται ειδικά από την ισχύουσα γραπτή νομοθεσία.
Εάν μια τέτοια πληρωμή πραγματοποιείται σε περιπτώσεις όπου ένας εργαζόμενος θεωρεί εύλογα ότι η προσωπική του ασφάλεια ή ελευθερία μπορεί να τεθεί σε κίνδυνο εάν δεν πραγματοποιηθεί μια τέτοια πληρωμή, δεν θα αποτελεί παραβίαση του παρόντος Κώδικα.
Σε τέτοιες περιπτώσεις όπου πραγματοποιείται πληρωμή αυτού του είδους, ο υπάλληλος που πραγματοποίησε ή εξουσιοδότησε την πληρωμή πρέπει να αναφέρει το περιστατικό στο Εταιρικό Νομικό Τμήμα Home Office το συντομότερο δυνατό.
Η αναφορά περιπτώσεων πληρωμών διευκόλυνσης θα επιτρέψει στο Εταιρικό Νομικό Τμήμα του Υπουργείου Εσωτερικών να αξιολογήσει τα επίπεδα κινδύνου και να συμβουλεύσει σχετικά με τα μέτρα που ενδέχεται να ληφθούν προκειμένου να αποφευχθούν μελλοντικές περιπτώσεις πληρωμών διευκόλυνσης ή απαιτήσεις για πληρωμές διευκόλυνσης.

γ. Κείμενο-αναφορά [MTPE 1_Reference.txt]

Ο παρών Κώδικας Επιχειρηματικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας (ο «Κώδικας») καλύπτει ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών πρακτικών και διαδικασιών.
Ο Κώδικας δεν καλύπτει κάθε ζήτημα που δύναται να προκύψει, αλλά καθορίζει βασικές αρχές για την καθοδήγηση όλων των εργαζομένων της XYZ hotels and resorts.
Οι εργαζόμενοι θα συμπεριφέρονται σε όλους τους συναδέλφους τους με σεβασμό, αξιοπρέπεια και δικαιοσύνη.
Οι εργαζόμενοι θα συμπεριφέρονται με τρόπο ευνοϊκό για την εικόνα της Εταιρείας και θα στηρίζουν όλες τις ενέργειες της απασχόλησής τους αυστηρά σε νόμιμα κριτήρια που σχετίζονται με την εργασία.
Οι εργαζόμενοι δεν θα δεσμεύουν την Εταιρεία να προβαίνει σε συγκεκριμένες ενέργειες ή να αποφεύγει ενέργειες σε τομείς και ζητήματα που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους.
Οι εργαζόμενοι δεν θα δίνουν εντολή σε συναδέλφους τους ούτε θα ζητούν από αυτούς να ενεργούν κατά τρόπο ασυμβίβαστο με τους κανόνες συμπεριφοράς των εργαζομένων που ορίζονται από την Εταιρεία, ή με παράνομο ή άλλως αντιδεοντολογικό τρόπο.
Επίσης, οι εργαζόμενοι δεν θα δίνουν εντολή ή οδηγία σε συναδέλφους τους, ούτε θα ζητούν από τους συναδέλφους τους, να εκτελούν προσωπικές εργασίες ή να παρέχουν υπηρεσίες για λογαριασμό τους, ούτε θα δημιουργούν με άλλον τρόπο την εντύπωση ότι οι συνάδελφοί τους υποχρεούνται να ενεργούν ομοίως.
Οι εργαζόμενοι δύνανται να είναι υπεύθυνοι για την κατάρτιση ακριβούς τεκμηρίωσης σχετικά, μεταξύ άλλων, με ζητήματα απασχόλησης, όταν ζητείται από το ξενοδοχείο.
Κατόπιν αιτήματος του εργαζομένου, ο Διευθυντής Ανθρωπίνων Πόρων θα βοηθά στην προετοιμασία της τεκμηρίωσης.
Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να συμπεριφέρονται σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και να προσπαθούν να προλαμβάνουν ακόμη και την εκδήλωση αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς.
Εάν ένας νόμος έρχεται σε σύγκρουση με τον παρόντα Κώδικα, οι εργαζόμενοι πρέπει να συμμορφώνονται με τον νόμο.
Εάν ένα τοπικό έθιμο ή πολιτική έρχεται σε σύγκρουση με τον παρόντα Κώδικα, οι εργαζόμενοι θα πρέπει να συμμορφώνονται με τον παρόντα Κώδικα.
Αν έχετε οποιεσδήποτε ερωτήσεις σχετικά με τις εν λόγω συγκρούσεις, θα πρέπει να ρωτήσετε τον Γενικό Διευθυντή σας σχετικά με τον τρόπο χειρισμού της κατάστασης.
Οι εργαζόμενοι που παραβιάζουν τον Κώδικα δύναται να υπόκεινται σε πειθαρχικά μέτρα, τα οποία θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την καταγγελία της σύμβασης απασχόλησής τους.
Δύναται επίσης να υπόκεινται σε δίωξη δυνάμει του εφαρμοστέου δικαίου.

Εάν βρίσκεστε σε κατάσταση που πιστεύετε ότι δύναται να παραβιάζει ή να οδηγεί σε παραβίαση του Κώδικα, θα πρέπει να ακολουθήσετε τη διαδικασία και τις οδηγίες που περιγράφονται παρακάτω στις ενότητες «Αναφορά κάθε παράνομης ή αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς» και «Διαδικασίες συμμόρφωσης».

Συμμόρφωση με τους νόμους, τους κανόνες και τους κανονισμούς

Η υπακοή τόσο στο γράμμα όσο και στο πνεύμα του νόμου είναι η βάση πάνω στην οποία αναπτύσσονται τα δεοντολογικά πρότυπα της Εταιρείας και είναι καίριας σημασίας για τη φήμη και τη συνεχιζόμενη επιτυχία μας.

Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να σέβονται και να τηρούν τους νόμους που ισχύουν στην εκάστοτε έννομη τάξη τους στην οποία υπόκειται η δραστηριότητα της Εταιρείας.

Παρόλο που δεν αναμένεται όλοι οι εργαζόμενοι να γνωρίζουν τις λεπτομέρειες αυτών των νόμων, είναι σημαντικό να έχουν επαρκή γνώση ώστε να μπορούν να προσδιορίσουν πότε θα ζητήσουν συμβουλή από προϊσταμένους, διευθυντές ή άλλο αρμόδιο προσωπικό.

Τα μέλη του Νομικού Τμήματος των κεντρικών γραφείων της Εταιρείας είναι πάντα διαθέσιμα για να βοηθήσουν τους εργαζομένους να προσδιορίσουν τις εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις.

Νομοθεσία για την καταπολέμηση της δωροδοκίας / της διαφθοράς

Οι εργαζόμενοι απαγορεύεται να συμμετέχουν σε πράξεις που ενδέχεται να θεωρηθούν «δωροδοκία» ή/και καταχρηστικές πληρωμές.

Ως «δωροδοκία» νοείται η άμεση ή έμμεση προσφορά, υπόσχεση ή παροχή οποιουδήποτε οικονομικού ή άλλου πλεονεκτήματος, ή οποιουδήποτε πράγματος με αξία, σε οποιοδήποτε πρόσωπο με σκοπό την άσκηση επιρροής σε αυτό ώστε να υιοθετήσει μια αντιδεοντολογική συμπεριφορά ή ως ανταμοιβή του για μια αντιδεοντολογική συμπεριφορά, σε σχέση με επιχειρηματική ή εργασιακή δραστηριότητα.

Οι εργαζόμενοι πρέπει να συμμορφώνονται με όλους τους εφαρμοστέους νόμους («Νόμοι για την καταπολέμηση της διαφθοράς») που απαγορεύουν τη «δωροδοκία» και τις καταχρηστικές πληρωμές, όπως ο Νόμος περί διαφθοράς αλλοδαπών δημοσίων υπαλλήλων (Corruption of Foreign Public Officials Act) (Καναδάς), ο Νόμος για την καταπολέμηση πρακτικών διαφθοράς στην αλλοδαπή (Foreign Corrupt Practices Act) (ΗΠΑ) και ο Νόμος περί δωροδοκίας (Bribery Act) (ΗΒ), και οποιονδήποτε συναφή εφαρμοστέο νόμο.

Οι εργαζόμενοι απαγορεύεται να εγκρίνουν ή, άμεσα ή έμμεσα, να ζητούν, να συμφωνούν να δεχτούν ή να αποδέχονται οικονομικό ή άλλο πλεονέκτημα για την ανάρμοστη εκτέλεση επιχειρηματικών ή εργασιακών δραστηριοτήτων.

Είναι σημαντικό οι εργαζόμενοι να αποφεύγουν να συμμετέχουν σε δραστηριότητες οι οποίες ενδέχεται να είναι ή να θεωρηθεί ότι αποτελούν προσφορά ή αποδοχή κινήτρου ή ανταμοιβής για αντιδεοντολογική συμπεριφορά σε σχέση με την επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας ή του ξενοδοχείου.
Παραβίαση δύναται να προκύψει ανεξάρτητα από την τοποθεσία στην οποία προκύπτει και τέτοια παραβίαση δύναται να συνιστά ποινικό αδίκημα, με σοβαρές συνέπειες, όπως η φυλάκιση.
Οι νόμοι για την καταπολέμηση της διαφθοράς τείνουν να είναι αυστηρότεροι για το προσωπικό του δημοσίου.
Ο όρος «προσωπικό του δημοσίου» έχει ευρεία ερμηνεία και περιλαμβάνει υπαλλήλους κρατικών φορέων, οποιονδήποτε ασκεί δημόσιο λειτούργημα εκ μέρους ή για λογαριασμό μιας χώρας, για δημόσια επιχείρηση, στελέχη ή αντιπροσώπους δημόσιων διεθνών οργανισμών, εκλεγμένους πολιτικούς και υποψηφίους για δημόσιο αξίωμα, και τα πρόσωπα που κατέχουν νομοθετική, διοικητική ή δικαστική θέση σε οποιαδήποτε χώρα, επικράτεια ή υποδιαίρεση χώρας ή επικράτειας.
Ως εκ τούτου, αν έχετε οποιεσδήποτε ερωτήσεις σχετικά με την εφαρμογή του Κώδικα ή των Νόμων για την καταπολέμηση της Διαφθοράς σε μια συγκεκριμένη κατάσταση, θα πρέπει να απευθύνεστε στον Γενικό Διευθυντή σας ή ένα μέλος του Νομικού Τμήματος των κεντρικών γραφείων της Εταιρείας.
Παραδείγματα δραστηριοτήτων που δύναται να εγείρουν δεοντολογικά ζητήματα και ενδέχεται να είναι προβληματικές σύμφωνα με τους νόμους για την καταπολέμηση της διαφθοράς περιλαμβάνουν ενδεικτικά:
(i) Πληρωμές διευκόλυνσης
Ορισμένοι νόμοι απαγορεύουν πληρωμές στο κρατικό προσωπικό για να διευκολύνουν ή να επιταχύνουν την εκτέλεση μιας συνήθους ενέργειας, όπως τη λήψη οικοδομικής αδείας, όταν αυτές δεν αποτελούν νόμιμες πληρωμές στο πλαίσιο μιας επίσημης, διαφανούς διαδικασίας για την επιτάχυνση των κρατικών ενεργειών.
Η εν λόγω απαγόρευση δεν ισχύει για συγκεκριμένες πληρωμές που επιτρέπονται από το εφαρμοστέο γραπτό δίκαιο.
Εάν μια τέτοια πληρωμή γίνεται σε συνθήκες κατά τις οποίες ένας εργαζόμενος εύλογα θεωρεί ότι η προσωπική του ασφάλεια ή η ελευθερία του δύναται να κινδυνεύει αν δεν πραγματοποιηθεί η εν λόγω πληρωμή, δεν θα συνιστά παραβίαση του παρόντος Κώδικα.
Σε τέτοιες περιπτώσεις, όταν πραγματοποιείται πληρωμή αυτού του είδους, ο εργαζόμενος που πραγματοποίησε ή ενέκρινε την πληρωμή πρέπει να αναφέρει το περιστατικό στο Νομικό Τμήμα των κεντρικών γραφείων της Εταιρείας το συντομότερο δυνατό.
Η αναφορά περιπτώσεων πληρωμών διευκόλυνσης θα δίνει τη δυνατότητα στο Νομικό Τμήμα των κεντρικών γραφείων της Εταιρείας να αξιολογεί τα επίπεδα κινδύνου και να

συμβουλεύει σχετικά με τα μέτρα που είναι δυνατό να ληφθούν προκειμένου να αποφευχθούν στο μέλλον περιστατικά πληρωμών διευκόλυνσης ή αιτήματα για πληρωμές διευκόλυνσης.

vi. Κείμενο αφετηρίας μετά την εκπαίδευση προς αυτόματη αξιολόγηση

α. Κείμενο αφετηρίας [MTPE 2_Source.txt]

(i) Agents and Intermediaries
Persons engaged as agents and intermediaries of XXX or the hotel should be made aware of this Code and the restrictions that it contemplates.
Agents and intermediaries should never be used in order to make payments or give advantages on behalf of the Company or hotel that would be prohibited under Anti-Corruption Laws, or by this Code.
Depending on the circumstances – and particularly in situations where an agent or intermediary is being engaged to "win" business for the Company or hotel or obtain a business advantage – it may be appropriate to take steps such as those set forth on Schedule "A" attached hereto.
Anti-bribery measures taken in relation to agents and intermediaries should be documented, or the reasons why anti-bribery measures were not taken and such records kept at least for the length of the contract.
Such anti-bribery measures should be updated and refreshed as appropriate.
Employees should report any knowledge, or good faith suspicions they may have that a person performing services for the Company or hotel has paid, or is paying, bribes or otherwise breaching applicable Anti-Corruption Laws in connection with the Company's or the hotel's business, through the procedure described below under "Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour" and "Compliance Procedures".
Conflicts of Interest
A "conflict of interest" exists when an employee's private interests interfere in any way with the interests of the Company or the hotel.
A conflict of interest is generally defined as a business activity or relationship with another company or individual that, in the hotel's judgment, may result in questionable business ethics or a compromise in an employee's loyalty to the Company or hotel.
A conflict of interest can arise when an employee takes actions or has interests that may make it difficult for an employee to perform his/her work for the hotel objectively and effectively.
Conflicts of interest also may arise when an employee or members of their family have a material interest in a transaction or receive improper personal benefits as a

result of the employee’s position with the hotel.
It is almost always a conflict of interest for an employee to work at the same time for a competitor or a person with whom the Company or hotel has a business relationship.
Employees are not allowed to work for a competitor as a consultant or board member and shall not have any beneficial interest in any hotel, restaurant, or other lodging, food and/or beverage business, whether competitive or not, with the Company’s or the hotel’s facilities, unless approved in writing by the General Manager, or in the case of Planning Committee level or above, by the regional President, Operations.
Employees may not directly or indirectly maintain outside business and/or financial interest or engage in any other outside business or financial activity that conflicts with the interests of the Company or hotel.
Employees must disclose to their supervisor any employment offer accepted by them from a party with whom the Company or hotel has a business relationship.
Conflicts of interest are prohibited as a matter of Company policy, except under guidelines approved by the Board of Directors of the Company.
Conflicts of interest may not always be clear-cut.
Employees should check with their supervisor or department head for clarification or approval before becoming involved in a situation which may be a conflict of interest.
Any employee who becomes aware of a conflict or potential conflict should bring it to the attention of a supervisor or department head and consult the procedures described below under “Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour” and “Compliance Procedures”.
If an employee participates in an activity which is found to be in violation of the policy, the employee may choose to discontinue the outside activity or resign from the hotel’s employ.
Confidentiality
Employees must maintain the confidentiality of confidential information entrusted to them by the Company and/or hotel and persons with whom the Company and/or hotel does business, except when disclosure is authorized by the President and Chief Executive Officer or Executive Vice President General Counsel and Secretary or required by laws or regulations.
Confidential information includes all non public information that might be of use to competitors of or harmful to the Company and/or hotel or the person to whom it relates if disclosed.
The Company’s and hotel’s private information, whether

technical, business, financial, or otherwise, and whether or not specifically identified as such, will not be divulged except in strict accordance with established Company confidentiality policies and practices.
If an employee has access to confidential information he/she is not permitted to use or share that information for any purpose except the conduct of the hotel's business.
Employees will not use private Company information or any private information of or regarding guests, residents or fellow employees obtained by virtue of their employment with the hotel for personal gain.
Employees should read and abide by the Company's Policy Concerning Confidentiality.
The obligation to preserve confidential information continues even after an employee ceases to have a relationship with the hotel or the Company.
Protection and Proper Use of Company Assets
Employees should protect the Company's and the hotel's assets and ensure their efficient use.
Theft, carelessness, and waste have a direct impact on the Company's and the hotel's profitability.
Any suspected incident of fraud or theft should be reported promptly through the procedure described below under "Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour".
Company and hotel equipment should not be used for non-Company business, other than incidental personal use.
The obligation of employees to protect the Company's and the hotel's assets includes the Company's and the hotel's proprietary information.
Proprietary information includes any confidential information, as well as intellectual property.
Examples of proprietary information include intellectual property (such as trade secrets, patents, trademarks (such as logos), copyrights and exclusive photo images), training programs and materials (including e- Knowledge Suite content), business, marketing and service plans, policies and procedures manuals, designs, databases, salary information and any unpublished financial data and reports.
Unauthorized use or distribution of this information would violate Company policy and could be illegal.

β. Μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο με GNMT [MTPE 2_MT Output Google Neural MT]

(i) Πράκτορες και Διαμεσολαβητές
Τα άτομα που δραστηριοποιούνται ως πράκτορες και μεσάζοντες της XXX ή του ξενοδοχείου θα πρέπει να γνωρίζουν αυτόν τον Κώδικα και τους περιορισμούς που προβλέπει.
Οι πράκτορες και οι μεσάζοντες δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση πληρωμών ή την παροχή πλεονεκτημάτων εκ μέρους της Εταιρείας ή του ξενοδοχείου που θα απαγορευόταν βάσει της νομοθεσίας κατά της διαφθοράς ή του παρόντος Κώδικα.
Ανάλογα με τις περιστάσεις – και ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου ένας πράκτορας ή ένας διαμεσολαβητής δεσμεύεται για να «κερδίσει» επιχειρηματικές δραστηριότητες για την Εταιρεία ή το ξενοδοχείο ή να αποκτήσει επιχειρηματικό πλεονέκτημα – μπορεί να είναι σκόπιμο να ληφθούν μέτρα όπως αυτά που αναφέρονται στο Πρόγραμμα «Α» που επισυνάπτεται στο παρόν.
Τα μέτρα κατά της δωροδοκίας που λαμβάνονται σε σχέση με πράκτορες και μεσάζοντες πρέπει να τεκμηριώνονται ή οι λόγοι για τους οποίους δεν ελήφθησαν μέτρα κατά της δωροδοκίας και τα αρχεία αυτά τηρούνται τουλάχιστον για τη διάρκεια της σύμβασης.
Αυτά τα μέτρα κατά της δωροδοκίας θα πρέπει να επικαιροποιούνται και να ανανεώνονται ανάλογα με την περίπτωση.
Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να αναφέρουν οποιαδήποτε γνώση ή καλή τη πίστη υποψία τους ότι ένα άτομο που παρέχει υπηρεσίες για την Εταιρεία ή το ξενοδοχείο έχει πληρώσει ή πληρώνει, δωροδοκεί ή παραβιάζει με άλλον τρόπο τους ισχύοντες νόμους κατά της διαφθοράς σε σχέση με τις δραστηριότητες της Εταιρείας ή του ξενοδοχείου, μέσω τη διαδικασία που περιγράφεται παρακάτω στην ενότητα «Αναφορά οποιασδήποτε παράνομης ή ανήθικης συμπεριφοράς» και «Διαδικασίες συμμόρφωσης».
Συγκρούσεις συμφερόντων
«Σύγκρουση συμφερόντων» υπάρχει όταν τα ιδιωτικά συμφέροντα ενός εργαζομένου παρεμβαίνουν με οποιονδήποτε τρόπο στα συμφέροντα της Εταιρείας ή του ξενοδοχείου.
Ως σύγκρουση συμφερόντων ορίζεται γενικά μια επιχειρηματική δραστηριότητα ή σχέση με άλλη εταιρεία ή άτομο που, κατά την κρίση του ξενοδοχείου, μπορεί να οδηγήσει σε αμφισβητήσιμη επιχειρηματική ηθική ή σε συμβιβασμό στην πίστη ενός υπαλλήλου στην Εταιρεία ή στο ξενοδοχείο.
Μια σύγκρουση συμφερόντων μπορεί να προκύψει όταν ένας υπάλληλος αναλαμβάνει ενέργειες ή έχει συμφέροντα που μπορεί

να δυσκολέψουν έναν υπάλληλο να εκτελέσει την εργασία του/της για το ξενοδοχείο αντικειμενικά και αποτελεσματικά.
Συγκρούσεις συμφερόντων μπορεί επίσης να προκύψουν όταν ένας υπάλληλος ή μέλη της οικογένειάς τους έχουν υλικό συμφέρον σε μια συναλλαγή ή λαμβάνουν ακατάλληλα προσωπικά οφέλη ως αποτέλεσμα της θέσης του υπαλλήλου στο ξενοδοχείο.
Σχεδόν πάντα αποτελεί σύγκρουση συμφερόντων για έναν εργαζόμενο να εργάζεται ταυτόχρονα για έναν ανταγωνιστή ή ένα άτομο με το οποίο η Εταιρεία ή το ξενοδοχείο έχει επιχειρηματική σχέση.
Οι εργαζόμενοι δεν επιτρέπεται να εργάζονται για έναν ανταγωνιστή ως σύμβουλος ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου και δεν θα έχουν κανένα ωφέλιμο συμφέρον σε οποιοδήποτε ξενοδοχείο, εστιατόριο ή άλλη επιχείρηση καταλυμάτων, τροφίμων και/ή ποτών, ανταγωνιστική ή μη, με την Εταιρεία ή το ξενοδοχείο εγκαταστάσεις, εκτός εάν εγκριθεί εγγράφως από τον Γενικό Διευθυντή, ή σε περίπτωση επιπέδου Επιτροπής Σχεδιασμού και άνω, από τον Περιφερειακό Πρόεδρο, Επιχειρήσεων.
Οι εργαζόμενοι δεν επιτρέπεται να διατηρούν άμεσα ή έμμεσα εξωτερικά επιχειρηματικά ή/και οικονομικά συμφέροντα ή να συμμετέχουν σε οποιαδήποτε άλλη εξωτερική επιχειρηματική ή οικονομική δραστηριότητα που έρχεται σε σύγκρουση με τα συμφέροντα της Εταιρείας ή του ξενοδοχείου.
Οι εργαζόμενοι πρέπει να γνωστοποιούν στον προϊστάμενό τους οποιαδήποτε προσφορά εργασίας που γίνεται αποδεκτή από ένα μέρος με το οποίο η Εταιρεία ή το ξενοδοχείο έχει επιχειρηματική σχέση.
Οι συγκρούσεις συμφερόντων απαγορεύονται ως θέμα πολιτικής της Εταιρείας, εκτός από κατευθυντήριες γραμμές που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.
Οι συγκρούσεις συμφερόντων μπορεί να μην είναι πάντα ξεκάθαρες.
Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να επικοινωνούν με τον προϊστάμενό τους ή τον επικεφαλής του τμήματός τους για διευκρίνιση ή έγκριση προτού εμπλακούν σε μια κατάσταση που μπορεί να αποτελεί σύγκρουση συμφερόντων.
Οποιοσδήποτε υπάλληλος αντιλαμβάνεται μια σύγκρουση ή πιθανή σύγκρουση θα πρέπει να το φέρει υπόψη του προϊσταμένου ή του προϊσταμένου τμήματος και να συμβουλεύεται τις διαδικασίες που περιγράφονται παρακάτω στην ενότητα «Αναφορά οποιασδήποτε παράνομης ή ανήθικης συμπεριφοράς» και «Διαδικασίες συμμόρφωσης».
Εάν ένας εργαζόμενος συμμετέχει σε μια δραστηριότητα η οποία διαπιστωθεί ότι παραβιάζει την πολιτική, ο εργαζόμενος μπορεί να επιλέξει να διακόψει την εξωτερική δραστηριότητα ή να παραιτηθεί από την εργασία του ξενοδοχείου.
Εμπιστευτικότητα

Οι εργαζόμενοι πρέπει να τηρούν το απόρρητο των εμπιστευτικών πληροφοριών που τους εμπιστεύονται η Εταιρεία ή/και το ξενοδοχείο και τα άτομα με τα οποία συνεργάζεται η Εταιρεία ή/και το ξενοδοχείο, εκτός εάν η αποκάλυψη έχει εξουσιοδοτηθεί από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή τον Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο Γενικό Σύμβουλο και Γραμματέας ή απαιτείται από νόμους ή κανονισμούς.
Οι εμπιστευτικές πληροφορίες περιλαμβάνουν όλες τις μη δημόσιες πληροφορίες που μπορεί να είναι χρήσιμες σε ανταγωνιστές ή επιβλαβείς για την Εταιρεία ή/και το ξενοδοχείο ή το πρόσωπο με το οποίο σχετίζονται, εάν αποκαλυφθούν.
Οι προσωπικές πληροφορίες της Εταιρείας και του ξενοδοχείου, είτε τεχνικές, επιχειρηματικές, οικονομικές ή άλλες, και είτε προσδιορίζονται συγκεκριμένα είτε όχι, δεν θα δημοσιοποιηθούν παρά μόνο σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και πρακτικές εμπιστευτικότητας της Εταιρείας.
Εάν ένας υπάλληλος έχει πρόσβαση σε εμπιστευτικές πληροφορίες, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει ή να μοιραστεί αυτές τις πληροφορίες για οποιονδήποτε σκοπό εκτός από τη διεξαγωγή των εργασιών του ξενοδοχείου.
Οι εργαζόμενοι δεν θα χρησιμοποιήσουν ιδιωτικές πληροφορίες Εταιρείας ή οποιεσδήποτε προσωπικές πληροφορίες ή σχετικά με επισκέπτες, κατοίκους ή συναδέλφους που αποκτήθηκαν λόγω της απασχόλησής τους στο ξενοδοχείο για προσωπικό όφελος.
Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να διαβάσουν και να συμμορφώνονται με την Πολιτική της Εταιρείας σχετικά με το απόρρητο.
Η υποχρέωση διατήρησης εμπιστευτικών πληροφοριών συνεχίζεται ακόμη και όταν ένας υπάλληλος παύσει να έχει σχέση με το ξενοδοχείο ή την Εταιρεία.
Προστασία και ορθή χρήση της περιουσίας της εταιρείας
Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να προστατεύουν τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας και του ξενοδοχείου και να διασφαλίζουν την αποτελεσματική χρήση τους.
Η κλοπή, η απροσεξία και η σπατάλη έχουν άμεσο αντίκτυπο στην κερδοφορία της Εταιρείας και του ξενοδοχείου.
Οποιοδήποτε ύποπτο περιστατικό απάτης ή κλοπής θα πρέπει να αναφέρεται αμέσως μέσω της διαδικασίας που περιγράφεται παρακάτω στην ενότητα «Αναφορά οποιασδήποτε παράνομης ή ανήθικης συμπεριφοράς».
Ο εταιρικός και ξενοδοχειακός εξοπλισμός δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για μη Εταιρικές επιχειρήσεις, εκτός από την τυχαία προσωπική χρήση.
Η υποχρέωση των εργαζομένων να προστατεύουν τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας και του ξενοδοχείου περιλαμβάνει τις ιδιοκτησιακές πληροφορίες της Εταιρείας και του ξενοδοχείου.
Οι ιδιοκτησιακές πληροφορίες περιλαμβάνουν τυχόν εμπιστευτικές πληροφορίες, καθώς και πνευματική ιδιοκτησία.

Παραδείγματα ιδιοκτησιακών πληροφοριών περιλαμβάνουν πνευματική ιδιοκτησία (όπως εμπορικά μυστικά, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα (όπως λογότυπα), πνευματικά δικαιώματα και αποκλειστικές φωτογραφίες φωτογραφιών), εκπαιδευτικά προγράμματα και υλικό (συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου e- Knowledge Suite), επιχειρηματικά σχέδια, μάρκετινγκ και υπηρεσίες, πολιτικές και εγχειρίδια διαδικασιών, σχέδια, βάσεις δεδομένων, πληροφορίες μισθών και τυχόν αδημοσίευτα οικονομικά στοιχεία και αναφορές. Η μη εξουσιοδοτημένη χρήση ή διανομή αυτών των πληροφοριών θα παραβίαζε την πολιτική της Εταιρείας και θα μπορούσε να είναι παράνομη.

γ. Κείμενο-αναφορά [MTPE 2_Reference.txt]

(i) Εκπρόσωποι και Διαμεσολαβητές
Τα πρόσωπα που απασχολούνται ως εκπρόσωποι και διαμεσολαβητές της XXX ή του ξενοδοχείου πρέπει να ενημερώνονται για τον παρόντα Κώδικα και τους περιορισμούς που προβλέπει.
Οι εκπρόσωποι και οι διαμεσολαβητές δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιούνται για να πραγματοποιούν πληρωμές ή να παρέχουν πλεονεκτήματα για λογαριασμό της Εταιρείας ή του ξενοδοχείου που ενδέχεται να απαγορεύονται από τη Νομοθεσία για την καταπολέμηση της Διαφθοράς ή από τον παρόντα Κώδικα. Ανάλογα με τις περιστάσεις, και ιδιαίτερα σε καταστάσεις όπου ένας εκπρόσωπος ή ένας διαμεσολαβητής εμπλέκεται για να «κερδίσει» επιχειρηματική δραστηριότητα για την Εταιρεία ή το ξενοδοχείο ή για να αποκτήσει επιχειρηματικό πλεονέκτημα, μπορεί να είναι σκόπιμο να ληφθούν μέτρα όπως αυτά που αναφέρονται στο Παράρτημα «Α» που επισυνάπτεται στο παρόν.
Τα μέτρα για την καταπολέμηση της δωροδοκίας που λαμβάνονται σε σχέση με εκπροσώπους και διαμεσολαβητές θα πρέπει να τεκμηριώνονται ή οι λόγοι για τους οποίους δεν έχουν ληφθεί μέτρα για την καταπολέμηση της δωροδοκίας και τα εν λόγω αρχεία θα πρέπει να διατηρούνται τουλάχιστον για τη διάρκεια της σύμβασης.
Τα εν λόγω μέτρα για την καταπολέμηση της δωροδοκίας θα πρέπει να επικαιροποιούνται και να ανανεώνονται κατά περίπτωση.
Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να αναφέρουν τυχόν γνώσεις ή υποψίες καλή τη πίστει που μπορεί να έχουν σχετικά με το ότι ένα άτομο που εκτελεί υπηρεσίες για την Εταιρεία ή το ξενοδοχείο έχει δωροδοκήσει ή δωροδοκεί ή άλλως παραβιάζει την ισχύουσα νομοθεσία για την καταπολέμηση της διαφθοράς σε σχέση με την επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας ή του ξενοδοχείου, μέσω της διαδικασίας που περιγράφεται παρακάτω στις ενότητες «Αναφορά κάθε παράνομης ή αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς» και «Διαδικασίες συμμόρφωσης».
Συγκρούσεις συμφερόντων
Υπάρχει «σύγκρουση συμφερόντων» όταν τα ιδιωτικά συμφέροντα ενός εργαζομένου παρεμποδίζουν με οποιονδήποτε τρόπο τα συμφέροντα της Εταιρείας ή του ξενοδοχείου.
Ως σύγκρουση συμφερόντων ορίζεται κατά κανόνα μια επιχειρηματική δραστηριότητα ή σχέση με άλλη εταιρεία ή άτομο που, κατά την κρίση του ξενοδοχείου, δύναται να οδηγήσει σε αμφισβητούμενη επιχειρηματική δεοντολογία ή διακύβευση της αφοσίωσης του εργαζομένου στην Εταιρεία ή το ξενοδοχείο.
Μια σύγκρουση συμφερόντων μπορεί να προκύψει όταν ένας

εργαζόμενος προβαίνει σε ενέργειες ή έχει συμφέροντα που δύναται να δυσχεράνουν τον/την εργαζόμενο(-η) να εκτελέσει αντικειμενικά και αποτελεσματικά την εργασία του/της για το ξενοδοχείο.
Συγκρούσεις συμφερόντων δύναται επίσης να προκύψουν όταν ένας εργαζόμενος ή μέλη της οικογένειάς του έχουν ουσιώδες συμφέρον σε μια συναλλαγή ή λαμβάνουν αθέμιτα προσωπικά οφέλη ως αποτέλεσμα της θέσης του εργαζομένου στο ξενοδοχείο.
Είναι σχεδόν πάντα σύγκρουση συμφερόντων για έναν εργαζόμενο να εργάζεται ταυτόχρονα για έναν ανταγωνιστή ή ένα πρόσωπο με το οποίο η Εταιρεία ή το ξενοδοχείο έχει επιχειρηματική σχέση.
Οι εργαζόμενοι δεν επιτρέπεται να εργάζονται για έναν ανταγωνιστή ως σύμβουλοι ή μέλη του συμβουλίου και δεν πρέπει να έχουν κανένα συμφέρον σε κανένα ξενοδοχείο, εστιατόριο ή άλλη επιχείρηση καταλυμάτων, τροφίμων ή/και ποτών, ανταγωνιστική ή μη με την εταιρεία ή την επιχείρηση του ξενοδοχείου, εκτός εάν έχουν γραπτή έγκριση από τον Γενικό Διευθυντή ή, στην περίπτωση επιπέδου Επιτροπής Σχεδιασμού ή ανώτερο, από τον περιφερειακό Πρόεδρο του Τμήματος Επιχειρήσεων.
Οι εργαζόμενοι απαγορεύεται να διατηρούν άμεσα ή έμμεσα εξωτερικό επιχειρηματικό ή/και οικονομικό συμφέρον ή να συμμετέχουν σε οποιαδήποτε άλλη εξωτερική επιχειρηματική ή οικονομική δραστηριότητα που έρχεται σε σύγκρουση με τα συμφέροντα της Εταιρείας ή του ξενοδοχείου.
Οι εργαζόμενοι πρέπει να αποκαλύπτουν στον προϊστάμενό τους κάθε προσφορά εργασίας που δέχονται από μέρος με το οποίο η Εταιρεία ή το ξενοδοχείο έχει επιχειρηματική σχέση.
Οι συγκρούσεις συμφερόντων απαγορεύονται από την πολιτική της Εταιρείας, εκτός αν υπάρχουν οδηγίες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.
Οι συγκρούσεις συμφερόντων μπορεί να μην είναι πάντα σαφείς. Οι εργαζόμενοι πρέπει να ζητούν από τον προϊστάμενό τους ή τον επικεφαλής του τμήματος διευκρίνιση ή έγκριση πριν συμμετάσχουν σε μια κατάσταση που δύναται να είναι σύγκρουση συμφερόντων.
Κάθε εργαζόμενος που αποκτά επίγνωση μιας σύγκρουσης ή μιας ενδεχόμενης σύγκρουσης πρέπει να τη γνωστοποιεί σε προϊστάμενο ή επικεφαλής τμήματος και να συμβουλεύεται τις διαδικασίες που περιγράφονται παρακάτω στις ενότητες «Αναφορά κάθε παράνομης ή αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς» και «Διαδικασίες συμμόρφωσης».
Εάν ένας εργαζόμενος συμμετέχει σε μια δραστηριότητα που διαπιστώνεται ότι παραβιάζει την πολιτική, ο εργαζόμενος μπορεί να επιλέξει να διακόψει την εξωτερική δραστηριότητα ή να παραιτηθεί από την απασχόληση στο ξενοδοχείο.

Εμπιστευτικότητα
Οι εργαζόμενοι πρέπει να διατηρούν το απόρρητο των εμπιστευτικών πληροφοριών που τους έχει εμπιστευτεί η Εταιρεία ή/και το ξενοδοχείο και τα πρόσωπα με τα οποία η Εταιρεία ή/και το ξενοδοχείο διεξάγει επιχειρηματική δραστηριότητα, εκτός αν η δημοσιοποίηση εγκρίνεται από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή τον Γενικό Σύμβουλο και Γραμματέα του Εκτελεστικού Αντιπροέδρου ή απαιτείται από τη νομοθεσία και τους κανονισμούς.
Οι εμπιστευτικές πληροφορίες περιλαμβάνουν όλες τις μη δημόσιες πληροφορίες που, εάν κοινοποιηθούν, ενδέχεται να είναι χρήσιμες για τους ανταγωνιστές ή επιβλαβείς για την Εταιρεία ή/και το ξενοδοχείο ή το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται.
Οι προσωπικές πληροφορίες της Εταιρείας και του ξενοδοχείου, ανεξαρτήτως αν είναι τεχνικές, επιχειρηματικές, χρηματοοικονομικές ή άλλου είδους, και ανεξαρτήτως αν προσδιορίζονται ή όχι ως τέτοιες, δεν αποκαλύπτονται παρά μόνο αυστηρά σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και πρακτικές εμπιστευτικότητας της Εταιρείας.
Εάν ένας/μια εργαζόμενος(-η) έχει πρόσβαση σε εμπιστευτικές πληροφορίες, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιεί ή να κοινοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες για οποιονδήποτε σκοπό εκτός από αυτόν της διεκπεραίωσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του ξενοδοχείου.
Οι εργαζόμενοι δεν θα χρησιμοποιούν για προσωπικό όφελος τις προσωπικές πληροφορίες της Εταιρείας ή οποιαδήποτε προσωπική πληροφορία των επισκεπτών, των κατοίκων ή των εργαζομένων, ή οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με αυτούς, που αποκτήθηκε λόγω της απασχόλησης των εργαζομένων στο ξενοδοχείο.
Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να διαβάσουν την Πολιτική της Εταιρείας περί Εμπιστευτικότητας και να συμμορφώνονται με αυτή.
Η υποχρέωση διαφύλαξης εμπιστευτικών πληροφοριών συνεχίζεται ακόμα και μετά την παύση της σχέσης με το ξενοδοχείο ή την Εταιρεία.
Προστασία και σωστή χρήση των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας
Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να προστατεύουν τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας και του ξενοδοχείου και να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική χρήση τους.
Η κλοπή, η αβλεψία και η σπατάλη έχουν άμεσο αντίκτυπο στην κερδοφορία της Εταιρείας και του ξενοδοχείου.
Κάθε υπόνοια περιστατικού απάτης ή κλοπής θα πρέπει να αναφέρεται έγκαιρα μέσω της διαδικασίας που περιγράφεται παρακάτω στην ενότητα «Αναφορά κάθε παράνομης ή αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς».
Ο εξοπλισμός του ξενοδοχείου και της εταιρείας δεν θα πρέπει

να χρησιμοποιείται για εξωεταιρική επιχειρηματική δραστηριότητα, εκτός περιστασιακής προσωπικής χρήσης.
Η υποχρέωση των εργαζομένων να προστατεύουν τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας και του ξενοδοχείου περιλαμβάνει τις αποκλειστικές πληροφορίες της Εταιρείας και του ξενοδοχείου. Οι αποκλειστικές πληροφορίες περιλαμβάνουν κάθε εμπιστευτική πληροφορία, καθώς και τη διανοητική ιδιοκτησία. Παραδείγματα αποκλειστικών πληροφοριών περιλαμβάνουν τη διανοητική ιδιοκτησία [όπως εμπορικό απόρρητο, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα (όπως λογότυπα), δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και αποκλειστικές φωτογραφίες], εκπαιδευτικά προγράμματα και υλικό (συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου e-Knowledge Suite), επιχειρηματικά σχέδια, σχέδια μάρκετινγκ και υπηρεσιών, πολιτικές και εγχειρίδια διαδικασιών, σχέδια, βάσεις δεδομένων, μισθολογικές πληροφορίες και οποιαδήποτε μη δημοσιευμένα χρηματοοικονομικά δεδομένα και αναφορές.
Η μη εξουσιοδοτημένη χρήση ή διανομή των εν λόγω πληροφοριών ενδέχεται να παραβιάζουν την πολιτική της Εταιρείας και θα μπορούσαν να είναι παράνομες.

vii. Ανάλυση δειγμάτων κειμένου αφετηρίας ως προς τα μέρη του λόγου

POS_Annotated Source 1 – Before Training

https://parts-of-speech.info/

i.	Adjective
ii.	Adverb
iii.	Conjunction
iv.	Determiner
v.	Noun
vi.	Number
vii.	Preposition
viii.	Pronoun
ix.	Verb

This Code of Business Conduct and Ethics (the “ Code ”) covers a wide range of b usiness practices and procedures . The Code does not cover every issue that may arise , but sets out basic principles to guide all employees of XXX ’ hotels and res orts . Employees will treat all fellow employees with respect , dignity and fairnes s . Employees will conduct themselves in a manner which reflects favorably upon the Company and will base all their employment actions strictly on legitimate job - related criteria . Employees will not bind the Company to take specific action o r to refrain from action in areas and matters outside the scope of their responsibi lity . Employees will not order or request their fellow employees to act in a mann er inconsistent with the rules of conduct for employees established by the Compa ny , or in an unlawful or otherwise improper manner . Employees will also not ord er , instruct , request or otherwise create the impression that fellow employees a re required to perform personal errands or services for them . Employees may be responsible for the preparation of accurate documentation relating to , among ot her things , employment matters , when requested by the hotel . At an employee ’s request , the Director of Human Resources will assist with preparing the docu mentation . Employees should conduct themselves in accordance with this Code a nd seek to avoid even the appearance of improper behaviour . If a law conflicts w ith this Code , employees must comply with the law . If a local custom or policy c onflicts with this Code , employees should comply with this Code . If you have an y questions about these conflicts , you should ask your General Manager how to h andle the situation . Employees who violate the Code may be subject to disciplin ary action , which could include the termination of their employment . They may also be subject to prosecution under applicable law . If you are in a situation tha t you believe may violate or lead to a violation of the Code , you should follow th e process and guidelines described below under “ Reporting Any Illegal or Unethic al Behaviour ” and “ Compliance Procedures ” . Compliance with Laws , Rules an d Regulations Obeying the law , both in letter and in spirit , is the foundation on which the Company ’s ethical standards are built and is critical to our reputation and continued success . All employees must respect and obey the laws of the vari ous jurisdictions in which the Company operates . Although not all employees are expected to know the details of these laws , it is important to know enough to d etermine when to seek advice from supervisors , managers or other appropriate p ersonnel . Members of the Home Office Corporate Legal Department are always a vailable to assist employees in determining applicable legal requirements . Anti- Bribery / Anti-

Corruption Laws Employees are prohibited from participating in acts that could be considered “ bribery ” and / or improper payments . “ Bribery ” refers to directly or indirectly offering , promising or giving any financial or other advantage or anything of value to any person in order to influence them to behave improperly , or reward them for behaving improperly , in connection with business or employment activities . Employees must comply with all applicable laws (“ Anti-Corruption Laws ”) prohibiting “ bribery ” and improper payments , including the Corruption of Foreign Public Officials Act (Canada) , the Foreign Corrupt Practices Act (US) and the Bribery Act (UK) , and any law with similar effect which is applicable . Employees may not authorize or directly or indirectly request , agree to receive or accept a financial or other advantage in return for the improper performance of business or employment - related activities . It is important that employees avoid engaging in activities that might be , or might be perceived to be , either offering or receiving an incentive or reward for improper behaviour , in connection with the Company ’s or the hotel ’s business . A breach may occur regardless of where in the world it occurs and may be a criminal offense , subject to serious consequences , including imprisonment . Anti-Corruption Laws tend to be stricter as regards government personnel . “ Government personnel ” is to be interpreted broadly and includes officials of government entities , anyone exercising a public function for or on behalf of a country , for a public enterprise , officials or agents of public international organizations , elected politicians and candidates for public office , and persons holding a legislative , administrative or judicial position of any kind of a country , territory or subdivision of a country or territory . As a result , if you have any questions about the application of the Code or Anti-Corruption Laws to a particular situation , you should ask your General Manager or a member of the Home Office Corporate Legal Department . Examples of activities that may raise ethical questions and may be problematic under Anti- Corruption Laws include , but are not limited to : (i) Facilitation Payments Certain laws prohibit payments to government personnel to facilitate or accelerate the performance of a routine action , such as receiving a building permit , but which are not legitimate payments as part of a formal , transparent process to expedite governmental actions . This prohibition does not apply to payments that are specifically permitted by applicable written law . If such a payment is made in circumstances where an employee reasonably considers that their personal safety or liberty may be at risk if such a payment is not made it will not be a breach of this Code . In such circumstances where a payment of this kind is made , the employee who made or authorized the payment must report the incident to the Home Office Corporate Legal Department as soon as practical . Reporting instances of facilitation payments will enable the Home Office Corporate Legal Department to assess the risk levels and to advise on steps that might be taken in order to avoid future instances of facilitation payments , or demands for facilitation payments.

POS_Annotated Source 2 – After Training

https://parts-of-speech.info/

Adjective
Adverb
Conjunction
Determiner
Noun
Number
Preposition
Pronoun
Verb

(i) Agents and Intermediaries Persons engaged as agents and intermediaries of XXX or the hotel should be made aware of this Code and the restrictions that it contemplates . Agents and intermediaries should never be used in order to make payments or give advantages on behalf of the Company or hotel that would be prohibited under Anti-
Corruption Laws , or by this Code . Depending on the circumstances – and particularly in situations where an agent or intermediary is being engaged to " win " business for the Company or hotel or obtain a business advantage – it may be appropriate to take steps such as those set forth on Schedule " A " attached hereto . Anti-
bribery measures taken in relation to agents and intermediaries should be documented , or the reasons why anti-
bribery measures were not taken and such records kept at least for the length of the contract . Such anti-
bribery measures should be updated and refreshed as appropriate . Employees should report any knowledge , or good faith suspicions they may have that a person performing services for the Company or hotel has paid , or is paying , bribes or otherwise breaching applicable Anti-
Corruption Laws in connection with the Company 's or the hotel 's business , through the procedure described below under " Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour " and " Compliance Procedures " . Conflicts of Interest A " conflict of interest " exists when an employee 's private interests interfere in any way with the interests of the Company or the hotel . A conflict of interest is generally defined as a business activity or relationship with another company or individual that , in the hotel 's judgment , may result in questionable business ethics or a compromise in an employee 's loyalty to the Company or hotel . A conflict of interest can arise when an employee takes actions or has interests that may make it difficult for an employee to perform his / her work for the hotel objectively and effectively . Conflicts of interest also may arise when an employee or members of their family have a material interest in a transaction or receive improper personal benefits as a result of the employee 's position with the hotel . It is almost always a conflict of interest for an employee to work at the same time for a competitor or a person with whom the Company or hotel has a business relationship . Employees are not allowed to work for a competitor as a consultant or board member and shall not have any beneficial interest in any hotel , restaurant , or ot

her lodging , food and / or beverage business , whether competitive or not , wit h the Company ’s or the hotel ’s facilities , unless approved in writing by the Ge neral Manager , or in the case of Planning Committee level or above , by the regi onal President , Operations . Employees may not directly or indirectly maintain outside business and / or financial interest or engage in any other outside busine ss or financial activity that conflicts with the interests of the Company or hotel . Employees must disclose to their supervisor any employment offer accepted by them from a party with whom the Company or hotel has a business relationship . Conflicts of interest are prohibited as a matter of Company policy , except unde r guidelines approved by the Board of Directors of the Company . Conflicts of int erest may not always be clear - cut . Employees should check with their supervis or or department head for clarification or approval before becoming involved in a situation which may be a conflict of interest . Any employee who becomes awa re of a conflict or potential conflict should bring it to the attention of a supervis or or department head and consult the procedures described below under “ Rep orting Any Illegal or Unethical Behaviour ” and “ Compliance Procedures ” . If an employee participates in an activity which is found to be in violation of the poli cy , the employee may choose to discontinue the outside activity or resign from the hotel ’s employ . Confidentiality Employees must maintain the confidentialit y of confidential information entrusted to them by the Company and / or hotel a nd persons with whom the Company and / or hotel does business , except when disclosure is authorized by the President and Chief Executive Officer or Executiv e Vice President General Counsel and Secretary or required by laws or regulation s . Confidential information includes all non public information that might be of use to competitors of or harmful to the Company and / or hotel or the person to whom it relates if disclosed . The Company ’s and hotel ’s private information , whether technical , business , financial , or otherwise , and whether or not speci fically identified as such , will not be divulged except in strict accordance with e stablished Company confidentiality policies and practices . If an employee has a ccess to confidential information he / she is not permitted to use or share that i nformation for any purpose except the conduct of the hotel ’s business . Employ ees will not use private Company information or any private information of or re garding guests , residents or fellow employees obtained by virtue of their emplo yment with the hotel for personal gain . Employees should read and abide by the Company ’s Policy Concerning Confidentiality . The obligation to preserve confi dential information continues even after an employee ceases to have a relations hip with the hotel or the Company . Protection and Proper Use of Company Asset s Employees should protect the Company ’s and the hotel ’s assets and ensure th eir efficient use . Theft , carelessness , and waste have a direct impact on the C ompany ’s and the hotel ’s profitability . Any suspected incident of fraud or thef t should be reported promptly through the procedure described below under “ R eporting Any Illegal or Unethical Behaviour ” . Company and hotel equipment sh ould not be used for non-
Company business , other than incidental personal use . The obligation of emplo yees to protect the Company ’s and the hotel ’s assets includes the Company ’s and the hotel ’s proprietary information . Proprietary information includes any c onfidential information , as well as intellectual property . Examples of proprieta ry information include intellectual property (such as trade secrets , patents , tra demarks (such as logos) , copyrights and exclusive photo images) , training progr ams and materials (including e - Knowledge Suite content) , business , marketing

and service plans , policies and procedures manuals , designs , databases , salar y information and any unpublished financial data and reports . Unauthorized use or distribution of this information would violate Company policy and could be ill egal . at the end of the street .

viii. Κείμενο αναφοράς με παρακολούθηση αλλαγών [MTPE 1_HT vs. MT CMP]

~~Αυτός ο~~Ο παρών Κώδικας Επιχειρηματικής ~~Δεοντολογίας~~Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας (ο «~~ **Κώδικας** ~~»**Κώδικας**») καλύπτει ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών πρακτικών και διαδικασιών. Ο Κώδικας δεν καλύπτει κάθε ζήτημα που ~~μπορεί~~δύναται να προκύψει, αλλά καθορίζει βασικές αρχές για την καθοδήγηση όλων των εργαζομένων ~~στα ξενοδοχεία και τα θέρετρα της Four Seasons~~της XYZ hotels and resorts.

Οι εργαζόμενοι θα ~~αντιμετωπίζουν~~συμπεριφέρονται σε όλους τους συναδέλφους τους με σεβασμό, αξιοπρέπεια και δικαιοσύνη. Οι εργαζόμενοι θα συμπεριφέρονται με τρόπο ~~που να αντικατοπτρίζει ευνοϊκά~~ευνοϊκό για την ~~Εταιρεία~~εικόνα της Εταιρείας και θα ~~βασίζουν~~στηρίζουν όλες τις ~~εργασιακές τους~~ ενέργειες της απασχόλησής τους αυστηρά σε ~~θεμιτά~~νόμιμα κριτήρια που σχετίζονται με την εργασία.

Οι εργαζόμενοι δεν θα δεσμεύουν την Εταιρεία να ~~προβεί~~προβαίνει σε συγκεκριμένες ενέργειες ή να ~~απέχει από~~αποφεύγει ενέργειες σε τομείς και ~~θέματα εκτός του πεδίου αρμοδιότητάς~~ζητήματα που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους.

Οι εργαζόμενοι δεν θα ~~διατάξουν ούτε θα ζητήσουν από τους~~δίνουν εντολή σε συναδέλφους τους ούτε θα ζητούν από αυτούς να ~~ενεργήσουν με~~ενεργούν κατά τρόπο ~~που δεν συνάδει~~ασυμβίβαστο με τους κανόνες συμπεριφοράς των εργαζομένων που ~~έχει θεσπίσει η~~ ορίζονται από την Εταιρεία, ή με παράνομο ή άλλως ~~ακατάλληλο~~αντιδεοντολογικό τρόπο. Επίσης, οι εργαζόμενοι δεν θα ~~παραγγείλουν,~~δίνουν εντολή ή οδηγία σε συναδέλφους τους, ούτε θα ~~καθοδηγήσουν,~~ζητούν από τους συναδέλφους τους, να εκτελούν προσωπικές εργασίες ή να παρέχουν υπηρεσίες για λογαριασμό τους, ούτε θα ~~ζητήσουν ή θα δημιουργήσουν με άλλο~~δημιουργούν με άλλον τρόπο την εντύπωση ότι οι ~~συνάδελφοι~~συνάδελφοί τους υποχρεούνται να ~~εκτελούν προσωπικά καθήκοντα ή υπηρεσίες για αυτούς~~ενεργούν ομοίως.

Οι εργαζόμενοι ~~μπορεί~~δύνανται να είναι υπεύθυνοι για την ~~προετοιμασία ακριβών εγγράφων που σχετίζονται~~κατάρτιση ακριβούς τεκμηρίωσης σχετικά, μεταξύ άλλων, με ~~θέματα~~ζητήματα απασχόλησης, όταν ~~ζητηθεί~~ζητείται από το ξενοδοχείο. Κατόπιν αιτήματος ~~υπαλλήλου~~του εργαζομένου, ο Διευθυντής ~~Ανθρώπινου Δυναμικού~~Ανθρωπίνων Πόρων θα ~~βοηθήσει~~βοηθά στην προετοιμασία της τεκμηρίωσης.

Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να συμπεριφέρονται σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και να ~~επιδιώκουν~~προσπαθούν να ~~αποφύγουν~~προλαμβάνουν ακόμη και την ~~εμφάνιση ανάρμοστης~~εκδήλωση αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς.

Εάν ένας νόμος έρχεται σε ~~αντίθεση~~σύγκρουση με ~~αυτόν~~ τον παρόντα Κώδικα, οι εργαζόμενοι πρέπει να συμμορφώνονται με ~~το~~τον νόμο. Εάν ένα τοπικό έθιμο ή πολιτική έρχεται σε ~~αντίθεση~~σύγκρουση με ~~αυτόν~~ τον παρόντα Κώδικα, οι εργαζόμενοι θα πρέπει να συμμορφώνονται με ~~αυτόν~~ τον παρόντα Κώδικα. ***~~Εάν~~Αν έχετε ~~οποιεσδήποτε~~ ερωτήσεις σχετικά με ~~αυτές~~ τις ~~διενέξεις~~εν λόγω συγκρούσεις, θα πρέπει να ρωτήσετε τον Γενικό Διευθυντή σας ~~πώς να χειριστείτε την κατάσταση~~σχετικά με τον τρόπο χειρισμού της κατάστασης.***

Οι εργαζόμενοι που παραβιάζουν τον Κώδικα ~~ενδέχεται~~δύναται να υπόκεινται σε ~~πειθαρχικές κυρώσεις, οι οποίες~~πειθαρχικά μέτρα, τα οποία θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν ~~τη λήξη~~την καταγγελία της σύμβασης απασχόλησής τους. ~~Μπορεί~~Δύναται επίσης να υπόκεινται σε δίωξη ~~σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.~~δυνάμει του εφαρμοστέου δικαίου. ***Εάν βρίσκεστε σε κατάσταση που πιστεύετε ότι ~~μπορεί~~δύναται να ~~παραβιάσει~~παραβιάζει ή να ~~οδηγήσει~~οδηγεί σε παραβίαση του Κώδικα, θα πρέπει να***

ακολουθήσετε τη διαδικασία και τις οδηγίες που περιγράφονται παρακάτω ~~στην ενότητα~~στις ενότητες «Αναφορά ~~οποιασδήποτε~~κάθε παράνομης ή ~~ανήθικης~~αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς» και «Διαδικασίες συμμόρφωσης».

Συμμόρφωση με ~~Νόμους, Κανόνες~~τους νόμους, τους κανόνες και ~~Κανονισμούς~~τους κανονισμούς

Η ~~τήρηση του νόμου,~~υπακοή τόσο στο γράμμα όσο και στο πνεύμα~~,~~ του νόμου είναι ~~το~~ θεμέλιοη βάση πάνω ~~στο οποίο οικοδομούνται~~στην οποία αναπτύσσονται τα ~~ηθικά~~δεοντολογικά πρότυπα της Εταιρείας και είναι ~~κρίσιμο~~καίριας σημασίας για τη φήμη και τη ~~συνεχή~~συνεχιζόμενη επιτυχία μας. Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να σέβονται και να ~~υπακούουν τους νόμους των διαφόρων δικαιοδοσιών στις οποίες δραστηριοποιείται η Εταιρεία. Αν και~~τηρούν τους νόμους που ισχύουν στην εκάστοτε έννομη τάξη τους στην οποία υπόκειται η δραστηριότητα της Εταιρείας. Παρόλο που δεν αναμένεται όλοι οι εργαζόμενοι να γνωρίζουν τις λεπτομέρειες αυτών των νόμων, είναι σημαντικό να ~~γνωρίζουμε αρκετά για~~έχουν επαρκή γνώση ώστε να ~~καθορίσουμε~~μπορούν να προσδιορίσουν πότε ~~πρέπει να ζητήσουμε συμβουλές~~θα ζητήσουν συμβουλή από ~~προϊστάμενους~~προϊσταμένους, διευθυντές ή άλλο ~~κατάλληλο~~αρμόδιο προσωπικό. ***Τα μέλη του ~~Εταιρικού~~ Νομικού Τμήματος ~~του Home Office~~των κεντρικών γραφείων της Εταιρείας είναι πάντα διαθέσιμα για να βοηθήσουν τους ~~υπαλλήλους στον καθορισμό των ισχυόντων νομικών απαιτήσεων~~εργαζομένους να προσδιορίσουν τις εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις.***

~~Νόμοι κατά~~ Νομοθεσία για την καταπολέμηση της δωροδοκίας / ~~κατά~~ της διαφθοράς

~~Απαγορεύεται στους εργαζόμενους~~Οι εργαζόμενοι απαγορεύεται να συμμετέχουν σε πράξεις που ~~θα μπορούσαν~~ενδέχεται να θεωρηθούν «δωροδοκία» ή/και ~~ακατάλληλες~~καταχρηστικές πληρωμές. ~~Ο όρος~~Ως «δωροδοκία» ~~αναφέρεται στην~~νοείται η άμεση ή έμμεση προσφορά, υπόσχεση ή παροχή οποιουδήποτε οικονομικού ή άλλου πλεονεκτήματος~~,~~ ή ~~οτιδήποτε άλλου αξίας~~οποιουδήποτε πράγματος με αξία, σε οποιοδήποτε ~~άτομο προκειμένου να το επηρεάσει~~πρόσωπο με σκοπό την άσκηση επιρροής σε αυτό ώστε να ~~συμπεριφερθεί ανάρμοστα ή να το επιβραβεύσει για ανάρμοστη~~ υιοθετήσει μια αντιδεοντολογική συμπεριφορά ή ως ανταμοιβή του για μια αντιδεοντολογική συμπεριφορά, σε σχέση με ~~επιχειρηματικές~~επιχειρηματική ή ~~εργασιακές δραστηριότητες~~εργασιακή δραστηριότητα.

Οι εργαζόμενοι πρέπει να συμμορφώνονται με όλους τους ~~ισχύοντες~~εφαρμοστέους νόμους («~~ Νόμοι κατά~~**Νόμοι για την καταπολέμηση της διαφθοράς**~~ ~~~»») που απαγορεύουν τη «δωροδοκία» και τις ~~ακατάλληλες~~καταχρηστικές πληρωμές, ~~συμπεριλαμβανομένου του νόμου περί δωροδοκίας ξένων~~όπως ο *Νόμος περί διαφθοράς αλλοδαπών δημοσίων υπαλλήλων* (*Corruption of Foreign Public Officials Act*) (Καναδάς), ~~του νόμου περί διαφθοράς ξένων~~ο *Νόμος για την καταπολέμηση πρακτικών διαφθοράς στην αλλοδαπή* (*Foreign Corrupt Practices Act*) (ΗΠΑ) και ~~του νόμου~~ο *Νόμος περί δωροδοκίας* (~~Ηνωμένο Βασίλειο). ,~~*Bribery Act*) (ΗΒ), και ~~κάθε~~οποιονδήποτε συναφή εφαρμοστέο νόμο~~ με παρόμοια ισχύ~~.

Οι εργαζόμενοι ~~δεν μπορούν~~απαγορεύεται να ~~εξουσιοδοτήσουν~~εγκρίνουν ή ~~να ζητήσουν~~, άμεσα ή έμμεσα, να ~~συμφωνήσουν~~ζητούν, να ~~λάβουν~~συμφωνούν να δεχτούν ή να ~~αποδεχτούν ένα~~αποδέχονται οικονομικό ή άλλο πλεονέκτημα ~~σε αντάλλαγμα~~ για την ~~ακατάλληλη~~ανάρμοστη εκτέλεση επιχειρηματικών ή εργασιακών δραστηριοτήτων~~ ή~~

δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την απασχόληση.. Είναι σημαντικό οι εργαζόμενοι να αποφεύγουν να εμπλέκονταισυμμετέχουν σε δραστηριότητες που θα μπορούσαν οι οποίες ενδέχεται να είναι ή θα μπορούσαν να θεωρηθούνθεωρηθεί ότι προσφέρουναποτελούν προσφορά ή λαμβάνουν κίνητροαποδοχή κινήτρου ή ανταμοιβήανταμοιβής για ανάρμοστηαντιδεοντολογική συμπεριφορά, σε σχέση με τις επιχειρήσειςτην επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας ή του ξενοδοχείου. Μια παραβίαση μπορείΠαραβίαση δύναται να συμβείπροκύψει ανεξάρτητα από το πού στον κόσμο συμβαίνει και μπορεί να είναι την τοποθεσία στην οποία προκύπτει και τέτοια παραβίαση δύναται να συνιστά ποινικό αδίκημα, με σοβαρές συνέπειες, συμπεριλαμβανομένης της φυλάκισης.όπως η φυλάκιση. Οι νόμοι κατάγια την καταπολέμηση της διαφθοράς τείνουν να είναι αυστηρότεροι όσον αφοράγια το κυβερνητικό προσωπικό. Το «κυβερνητικό του δημοσίου. Ο όρος «προσωπικό» πρέπει να ερμηνεύεται ευρέως του δημοσίου» έχει ευρεία ερμηνεία και περιλαμβάνει αξιωματούχους κυβερνητικώνυπαλλήλους κρατικών φορέων, οποιονδήποτε ασκεί δημόσιο λειτούργημα γιαεκ μέρους ή για λογαριασμό μιας χώρας, για δημόσια επιχείρηση, αξιωματούχουςστελέχη ή πράκτορεςαντιπροσώπους δημόσιων διεθνών οργανισμών, εκλεγμένους πολιτικούς και υποψήφιουςυποψηφίους για δημόσια αξιώματαδημόσιο αξίωμα, και τα πρόσωπα που κατέχουν νομοθετική, διοικητική ή δικαστική θέση οποιουδήποτε είδουςσε οποιαδήποτε χώρα, επικράτεια ή υποδιαίρεση χώρας, ή επικράτειας ή υποδιαίρεσης χώρας ή επικράτειας..

Ως αποτέλεσμα, εάνεκ τούτου, αν έχετε οποιεσδήποτε ερωτήσεις σχετικά με την εφαρμογή του Κώδικα ή των Νόμων κατάγια την καταπολέμηση της Διαφθοράς σε μια συγκεκριμένη κατάσταση, θα πρέπει να ρωτήσετε τον απευθύνεστε στον Γενικό Διευθυντή σας ή ένα μέλος του Εταιρικού Νομικού Τμήματος του Home Officeτων κεντρικών γραφείων της Εταιρείας.

Παραδείγματα δραστηριοτήτων που μπορείδύναται να εγείρουν ηθικά ερωτήματαδεοντολογικά ζητήματα και μπορείενδέχεται να είναι προβληματικές σύμφωνα με τους Νόμουςνόμους για την Καταπολέμησηκαταπολέμηση της Διαφθοράςδιαφθοράς περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε ενδεικτικά:

1. Πληρωμές Διευκόλυνσηςδιευκόλυνσης

Ορισμένοι νόμοι απαγορεύουν πληρωμές σε κυβερνητικόστο κρατικό προσωπικό για τη διευκόλυνσηνα διευκολύνουν ή να επιταχύνουν την επιτάχυνση της εκτέλεσηςεκτέλεση μιας συνήθους δράσηςενέργειας, όπως ητη λήψη οικοδομικής άδειας, αλλά οι οποίες αδείας, όταν αυτές δεν αποτελούν νόμιμες πληρωμές ως μέροςστο πλαίσιο μιας επίσημης, διαφανούς διαδικασίας για την επίσπευσηεπιτάχυνση των κυβερνητικώνκρατικών ενεργειών. Αυτή ηΗ εν λόγω απαγόρευση δεν ισχύει για συγκεκριμένες πληρωμές που επιτρέπονται ειδικά από την ισχύουσα γραπτή νομοθεσίατο εφαρμοστέο γραπτό δίκαιο.

Εάν μια τέτοια πληρωμή πραγματοποιείταιγίνεται σε περιπτώσεις όπουσυνθήκες κατά τις οποίες ένας εργαζόμενος θεωρεί εύλογα θεωρεί ότι η προσωπική του ασφάλεια ή η ελευθερία μπορείτου δύναται να τεθεί σε κίνδυνο εάνκινδυνεύει αν δεν πραγματοποιηθεί μια τέτοιαη εν λόγω πληρωμή, δεν θα αποτελείσυνιστά παραβίαση του παρόντος Κώδικα.

Σε τέτοιες περιπτώσεις όπου, όταν πραγματοποιείται πληρωμή αυτού του είδους, ο υπάλληλοςεργαζόμενος που πραγματοποίησε ή εξουσιοδότησεενέκρινε την πληρωμή πρέπει να αναφέρει το περιστατικό στο Εταιρικό Νομικό Τμήμα Home Officeτων κεντρικών γραφείων της Εταιρείας το συντομότερο δυνατό. Η αναφορά περιπτώσεων πληρωμών διευκόλυνσης θα επιτρέψειδίνει τη δυνατότητα στο Εταιρικό Νομικό Τμήμα του Υπουργείου Εσωτερικών να αξιολογήσειτων κεντρικών γραφείων της Εταιρείας να

αξιολογεί τα επίπεδα κινδύνου και να ~~συμβουλεύσει~~συμβουλεύει σχετικά με τα μέτρα που ~~ενδέχεται~~είναι δυνατό να ληφθούν προκειμένου να αποφευχθούν ~~μελλοντικές περιπτώσεις~~στο μέλλον περιστατικά πληρωμών διευκόλυνσης ή ~~απαιτήσεις~~αιτήματα για πληρωμές διευκόλυνσης.

ix. Αυτόματη αξιολόγηση ΜΤ ανά γραμμή κατά COMET

Line Nr.	MTPE 1Score	MTPE 2 Score
1	93,1803	93,77142
2	93,9483	94,40061
3	96,96894	91,03215
4	93,15193	91,17057
5	95,3211	90,32593
6	92,40158	96,58082
7	81,59515	86,24769
8	90,82466	99,41325
9	93,86336	95,52078
10	95,05545	91,04513
11	96,74886	90,22259
12	95,23064	92,54468
13	93,12701	95,37018
14	95,15795	87,31695
15	93,94895	96,02706
16	93,26069	93,43963
17	94,71378	94,81365
18	94,08615	97,84734
19	93,3965	94,82191
20	94,86006	90,06199
21	91,90145	96,12654
22	93,88886	99,30626
23	93,2604	89,78571
24	91,68961	94,08732
25	85,11178	90,73984
26	84,87345	92,60834
27	90,68583	87,37969
28	92,3755	87,66257
29	94,80541	94,50359
30	91,72206	95,58498
31	91,76669	97,29438
32	94,63914	96,45222
33	91,45467	93,84445
34	91,99392	89,685
35	93,72434	94,81456
36	93,99219	90,34468
37	92,85522	89,84513
38	91,45816	95,81643

x. Κατηγορίες κειμένου αφετηρίας [MTPE 1_source] κατά DQF-MQM

Source Evaluation					
Tags	**Abbreviation**	**Class 1**	**Abbreviation**	**Class 2**	**Abbreviation**
Date	DA	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Time	TI	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Entity	E	Accuracy	ACCU		
False Friend	FF	Accuracy	ACCU		
Number	NU	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Currency	CU	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Measurement	MEA	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Telephone	TE	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Address	A	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Length	LE			Design	DE
Hyphenation	HY			Design	DE
Bold	B			Design	DE
Underline	U			Design	DE
Italic	I			Design	DE
Header	H			Design	DE
Footer	F			Design	DE
Footnote	FOO			Design	DE
Endnote	END			Design	DE

Ambiguity	AMBI	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Coherence	COHE	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Cohesion	CO	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar	GRA	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar - Function Words	GRAFW	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar - Word Forms	GRAWF	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar - Word Order	GRAWO	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar - Agreement	GRAWO	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar – Part of Speech	GRAPOS	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar - Tense/mood/aspect	GRATMA	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Spelling - Capitalization	SPECA			Fluency	FLU
Spelling - Diacritics	SPED			Fluency	FLU
Typography - Punctuation	TYPUN			Fluency	FLU
Typography - Quote marks	TYQMA			Fluency	FLU
Typography - Brackets	TYBRA			Fluency	FLU
Terminology	TER	Accuracy	ACCU	Terminology	TER
Domain Style	DOSTY			Style	STY
Register	REGI			Style	STY

xi. Κατηγορίες μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με GNMT [MTPE 1_MT Output Google Neural MT] κατά DQF-MQM

MT Output Evaluation					
Tag	**Abbreviation**	**Class 1**	**Abbreviation**	**Class 2**	**Abbreviation**
Addition	ADDI	Accuracy	ACCU		
Mistranslation	MIS	Accuracy	ACCU		
Date	DA	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Time	TI	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Entity	E	Accuracy	ACCU		
False Friend	FF	Accuracy	ACCU		
Non-Translatables	NTRA	Accuracy	ACCU		
Overly literal	OLI	Accuracy	ACCU		
Number	NU	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Omission	OMI	Accuracy	ACCU		
Omitted Variable	OMIVA	Accuracy	ACCU		
Over-translation	OTRA	Accuracy	ACCU		
Under-translation	UTRA	Accuracy	ACCU		
Untranslated text	UNTT	Accuracy	ACCU		
Untranslated graphic	UNTG	Accuracy	ACCU		
Compatibility	CO			Compatibility	CO
Unit Conversion - Currency	CU	Accuracy	ACCU	Locale	DE

				Conventions	
Unit Conversion - Measurement	MEA	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Telephone	TE	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Address	A	Accuracy	ACCU	Locale Conventions	LOCON
Graphics and tables	GRATA			Design	DE
Call-outs and captions	COOCA			Design	DE
Missing graphic/table	MISGRATA			Design	DE
Position of graphic/table	PGRATA			Design	DE
Length	LE			Design	DE
Hyphenation	HY			Design	DE
Local Formatting	LOFOR			Design	DE
Font	FO			Design	DE
Font, single/double-width	FOSIDW			Design	DE
Kerning	KER			Design	DE
Leading	LEA			Design	DE
Paragraph indentation	PARA			Design	DE
Text alignment	TEALI			Design	DE
Bold	B			Design	DE
Italic	I			Design	DE
Header	H			Design	DE

Footer	F			Design	DE
Footnote	FOO			Design	DE
Endnote	END			Design	DE
Markup (markup)	MA			Design	DE
Added markup (added-markup)	AMA			Design	DE
Inconsistent markup (inconsistent-markup)	INCOMA			Design	DE
Misplaced markup (misplaced-markup)	MIS			Design	DE
Missing markup (missing-markup)	MISMA			Design	DE
Questionable markup (questionable-markup)	QUEMA			Design	DE
Truncation/text expansion (truncation-text-expansion)	TRUTE			Design	DE
Overall design (layout) (overall-design)	OVEDE			Design	DE
Color (color)	C			Design	DE
Global font choice (global-font-choice)	GLOFOC			Design	DE
Margins (margins)	MAR			Design	DE

Page breaks (page-breaks)	PBREA			Design	DE
Widows/orphans (widows-orphans)	WIORP			Design	DE
Corpus conformance	COCON			Fluency	FLU
Duplication	DUP			Fluency	FLU
Character encoding	CENCO			Fluency	FLU
Ambiguity	AMBI	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Coherence	COHE	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Cohesion	CO	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar	GRA	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar - Function Words	GRAFW	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar - Word Forms	GRAFW	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar - Word Order	GRAWF	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar - Agreement	GRAWO	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammar - Tense/mood/aspect	GRATMA	Accuracy	ACCU	Fluency	FLU
Grammatical register	GRARE			Fluency	FLU
Spelling - Capitalization	SPECA			Fluency	FLU
Spelling - Diacritics	SPED			Fluency	FLU
Typography - Punctuation	TYPUN			Fluency	FLU
Typography - Quote marks	TYQMA			Fluency	FLU
Typography - Brackets	TYBRA			Fluency	FLU
Typography - Whitespace	TYWHI			Fluency	FLU

Terminology	TER	Accuracy	ACCU	Terminology	TER
Domain Style	DOSTY			Style	STY
Register	REGI			Style	STY
Inconsistency (inconsistency)	INCO			Fluency	FLU
Inconsistent abbreviations (inconsistent-abbreviations)	INCOA			Fluency	FLU
Images vs. text (images-vs-text)	IVTE			Fluency	FLU
Inconsistent link/cross-reference (inconsistent-link)	INCOL			Fluency	FLU
Inconsistent with external reference (external-inconsistency)	INCOE			Fluency	FLU
Index/TOC (index-toc)	IT			Fluency	FLU
Index/TOC format (index-toc-format)	ITF			Fluency	FLU
Missing/incorrect TOC item (missing-incorrect-toc-item)	MISSTI			Fluency	FLU
Page references (page-references)	PREFE			Fluency	FLU
Link/cross-reference (broken-link)	LICROR			Fluency	FLU

Document-external link (document-external-link)	DEXTEL			Fluency	FLU
Document-internal link (document-internal-link)	DINTEL			Fluency	FLU
Nonallowed characters (nonallowed-characters)	NONA			Fluency	FLU
Offensive (offensive)	OFFE			Fluency	FLU
Pattern problem (pattern-problem)	PATPRO			Fluency	FLU
Sorting (sorting)	SOR			Fluency	FLU
Unintelligible	UNI			Fluency	FLU
Internationalization	INTE			Internationalization	INTE
Style (style)	STY			Style	STY
Awkward (awkward)	AWK			Style	STY
Company style (company-style)	COMSTY			Style	STY
Inconsistent style (inconsistent-style)	INCOS			Style	STY
Variants/slang (variants-slang)	VARSLA			Style	STY
Third-party style (third-party-style)	THISTY			Style	STY
Unidiomatic	UNID			Style	STY

Verity (verity)	VE			Verity	VE
Completeness (completeness)	COM			Verity	VE
Incomplete List (incomplete-list)	INCOLI			Verity	VE
Incomplete procedure (incomplete-procedure)	INCOPR			Verity	VE
End-user suitability (end-user-suitability)	EUSUI			Verity	VE
Legal requirements (legal-requirements)	LEREQ			Verity	VE
Locale-specific content (locale-specific-content)	LSPECO			Verity	VE

xii. Επισημειωμένο κείμενο αφετηρίας [MTPE 1_source_annotated] κατά DQF-MQM

This[1] Code of Business Conduct and Ethics[2] ([3]the "[4]**Code**"[5]) covers a wide range of business practices and procedures[6].[7] The Code does not cover every issue that may[8] arise,[9] but sets out basic principles[10] to guide all employees[11] of XXX hotels and resorts[12].

Employees will treat all fellow employees[13] with respect, dignity and fairness. Employees will conduct themselves in a manner which reflects favorably upon the Company[14] and will base all their employment actions strictly on legitimate job-related criteria.

Employees will not bind the Company to take specific action or to refrain from action[15] in areas and matters outside the scope of their responsibility.

Employees will not order or request their fellow employees to act in a manner inconsistent with the rules of conduct for employees established by[16] the Company, or in an unlawful or otherwise improper manner. Employees will also not order, instruct, request or otherwise create the impression that fellow employees are required to perform personal errands or services for them.[17]

Employees may be responsible for the preparation of accurate documentation[18] relating to, among other things, employment matters, when requested by the hotel. At an employee's request, the Director of Human Resources[19] will assist with preparing[20] the documentation.

Employees should[21] conduct themselves in accordance with this Code and seek to avoid even the appearance of improper behaviour.

If a law conflicts with this Code, employees must comply with the law. If a local custom or policy conflicts with this Code, employees should comply with this Code. ***If you have any questions about these conflicts, you should ask your General Manager*** [22]***how to handle*** [23] ***the situation***.[24]

Employees who violate the Code may be subject to disciplinary action[25], which could[26] include the termination of their employment. They may also be subject to prosecution[27] under applicable law. ***If you are in a situation that you believe may violate or lead to a violation of the Code, you should follow the process and guidelines described*** [28] ***below under "Reporting Any Illegal or Unethical Behaviour"*** [29] ***and "Compliance Procedures"*** [30]**.**

Compliance with Laws[31]**, Rules**[32] **and Regulations**[33][34]

Obeying[35] the law, both in letter and in spirit[36], is the foundation on which the Company's ethical standards are built and is critical to our reputation and continued success. All employees must respect and obey the laws of the various jurisdictions[37] in which the Company operates. Although not all employees are expected to[38] know the details of these laws, it is important to know enough to determine when to seek advice from supervisors, managers or other appropriate personnel. ***Members of the Home Office Corporate Legal Department*** [39] ***are always available to assist employees in determining*** [40] ***applicable legal requirements*** [41].

Anti-Bribery[42] **/** [43][44]**Anti-Corruption Laws**[45][46]

Employees are prohibited from participating[47] in acts that could be considered "bribery[48]" and / or improper payments. "Bribery" refers to directly or indirectly offering, promising or giving[49] any financial or other advantage or anything of value to any[50] person in order to influence them to behave improperly, or reward them for behaving improperly, in connection with business or employment activities.

Employees must comply with all applicable laws ("**Anti-Corruption Laws**") prohibiting[51] "bribery" and improper payments, including the [52]*Corruption of Foreign Public Officials Act*[53] (Canada), the *Foreign Corrupt Practices Act*[54] (US[55]) and the *Bribery Act*

[56](UK[57]), and any law with similar effect which is applicable.

Employees may not authorize or directly or indirectly request, agree to receive or accept a financial or other advantage in return for the improper performance of business or employment-related activities. It is important that employees avoid engaging in activities that might[58] be, or might be perceived to be, either offering or receiving an incentive or reward for improper behaviour, in connection with the Company's or the hotel's business. A breach may occur regardless of where in the world it occurs and may be a criminal offense, subject to serious consequences, including imprisonment. Anti-Corruption Laws tend to be stricter as regards government personnel[59]. "Government personnel" is to be interpreted broadly and includes officials of government entities, anyone exercising a public function for or on behalf of a country, for a public enterprise, officials or agents of public international organizations, elected politicians and candidates for public office, and persons holding a legislative, administrative or judicial position of any kind of a country, territory or subdivision of a country or territory.[60]

As a result, if you have any questions about the application of the Code or Anti-Corruption Laws to a particular situation, you should ask your General Manager or a member of the Home Office Corporate Legal Department.

Examples of activities that may raise ethical[61] questions and may be problematic under Anti- Corruption Laws include, but are not limited to:

ii) Facilitation Payments[62]

Certain laws prohibit payments to government personnel to facilitate or accelerate the performance of a routine action, such as receiving a building permit, but which are not legitimate payments as part of a formal, transparent process to expedite governmental actions. This prohibition does not apply to payments that are specifically permitted by applicable written law.

If such a payment is made in circumstances where an employee reasonably considers that their personal safety or liberty may be at risk if such a payment is not made it will not be a breach [63] of this Code.

In such circumstances where a payment of this kind is made, the employee who made or authorized the payment must report the incident to the Home Office Corporate Legal Department as soon as practical. Reporting instances of facilitation payments will enable the Home Office Corporate Legal Department to assess the risk levels and to advise on steps that might be taken in order to avoid future instances of facilitation payments, or demands for facilitation payments.

xiii. Πιλοτική άσκηση

a. Warm-Up Exercise_Source

COMPLIANCE PROCEDURES
All employees must work to ensure prompt and consistent action against violations of this Code.
However, in some situations it is difficult to know right from wrong.
Since we cannot anticipate every situation that will arise, it is important that the Company have a way to approach a new question or problem.
These are the steps to keep in mind:
• Make sure you have all the facts.
In order to reach the right solutions, we must be as fully informed as possible.
• Ask yourself.
What specifically am I being asked to do?
Does it seem unethical or improper?
This will help you to focus on the specific question you are faced with and the alternatives you have.
Use your judgment and common sense – if something seems unethical or improper, it probably is.

b. Warm-Up Exercise_MT

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ
Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να εργαστούν για να διασφαλίσουν την άμεση και συνεπή δράση κατά των παραβιάσεων αυτού του Κώδικα.
Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δύσκολο να ξεχωρίσουμε το σωστό από το λάθος.
Εφόσον δεν μπορούμε να προβλέψουμε κάθε κατάσταση που θα προκύψει, είναι σημαντικό η Εταιρεία να έχει έναν τρόπο να προσεγγίσει μια νέα ερώτηση ή πρόβλημα.
Αυτά είναι τα βήματα που πρέπει να έχετε κατά νου:
• Βεβαιωθείτε ότι έχετε όλα τα στοιχεία.
Για να φτάσουμε στις σωστές λύσεις, πρέπει να είμαστε όσο το δυνατόν πληρέστερα ενημερωμένοι.
• Ρωτήστε τον εαυτό σας.
Τι συγκεκριμένα μου ζητείται να κάνω;
Φαίνεται ανήθικο ή ακατάλληλο;
Αυτό θα σας βοηθήσει να εστιάσετε στη συγκεκριμένη ερώτηση που αντιμετωπίζετε και στις εναλλακτικές που έχετε.
Χρησιμοποιήστε την κρίση και την κοινή λογική σας – αν κάτι φαίνεται ανήθικο ή ακατάλληλο, μάλλον είναι.

c. Warm-Up Reference

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ
Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να εργάζονται για να εξασφαλίζουν την άμεση και συνεπή δράση κατά των παραβιάσεων του παρόντος Κώδικα.
Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δύσκολο να διακριθεί το σωστό από το λάθος.
Δεδομένου ότι δεν μπορούμε να προβλέψουμε κάθε κατάσταση που θα προκύψει, είναι σημαντικό η Εταιρεία να έχει έναν τρόπο προσέγγισης μιας νέας ερώτησης ή προβλήματος.
Αυτά είναι τα βήματα που πρέπει να έχετε κατά νου:

- Βεβαιωθείτε ότι έχετε όλα τα γεγονότα.

Προκειμένου να επιτύχουμε τις σωστές λύσεις, πρέπει να είμαστε όσο το δυνατό πληρέστερα ενημερωμένοι.

- Αναρωτηθείτε.

Τι συγκεκριμένα μου ζητείται να κάνω;
Φαίνεται αντιδεοντολογικό ή αθέμιτο;
Αυτό θα σας βοηθήσει να εστιάσετε στη συγκεκριμένη ερώτηση που αντιμετωπίζετε και στις εναλλακτικές λύσεις που έχετε.
Χρησιμοποιήστε την κρίση και την κοινή λογική: εάν κάτι φαίνεται αντιδεοντολογικό ή αθέμιτο, πιθανότατα είναι.

xiv. Βασικά βήματα επικοινωνίας με τους μεταφραστές

α. Ph.D. Research - MTPE Experiment Schedule

Dear Participants,

First, I would like to thank you all for participating in my research.
I am thrilled to have this opportunity to work with you sharing your passion for translation advances.

You are 10 participants in number, and the commitment of each of you is so valuable for completing this experiment!
So, let's draft a plan and agree to make it happen. Before I send you a suggested schedule with dates and times, here you may find the steps that we will complete:

1. Complete the online questionnaire before the training at a time convenient for you: it contains 24 questions - time needed 10-20 minutes (to be sent this Saturday)
2. Acknowledge and sign the data consent form that will be sent to you via e-mail (to be sent this Saturday)
3. Perform the 1st Machine Translation Post-Editing Session of 1000 words (training in the tool interface with instructions and warm-up exercise will be included) (1-2 hours max.)
4. Attend a training of 6 hours (2 hours x 3) on Machine Translation Post-Editing with interaction. The syllabus will be provided.
5. Perform the 2nd Machine Translation Post-Editing Session of 1000 words
5. Complete the online questionnaire after the training at a time convenient for you: it contains 24 questions - time needed 10-20 minutes
6. Take 10-20 minutes with me for a short interview to clarify any points of the questionnaire needed.

To be able to start organising things, can we have a first Zoom meeting for the introductions to agree on the schedule tomorrow at 20.30?
We will only need 15 minutes max, and you may even connect to the meeting from your mobile.
If you can not make it tomorrow, just let me know about an alternative day, and I will try to coordinate with you all.

Once we agree, you will receive a Zoom invite.
Important note: your participation at all stages is remote, no physical attendance is needed.

Thank you very much in advance for your participation and kind reply!
Looking forward to it, fantastic team!

Best Regards,
Viveta
--
Viveta Gene

PhD Candidate
Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting
Ionian University, Corfu, Greece

β. Ph.D. Research - MTPE Experiment Warm-Up

Dear Participants Team,

It was a pleasure to e-meet you earlier today and share our MTPE Training Plan with you.
I am thrilled to work with you as a team and look forward to our next
e-meeting today at 19.00 for our Warm-Up Session. Here you may find the
link for the Zoom meeting:
Viveta Gene is inviting you to a scheduled Zoom meeting.

Topic: Ph.D. Research - MTPE Experiment Warm-Up
Time: May 20, 2023 07:00 PM Athens

Join Zoom Meeting
https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fus05web.zoom.us%2Fj%2F87303675463%3Fpwd%3DS0MwbmJJZWFvdjRrNyt6QmQwWXhCUT09&data=05%7C01%7C%7Cdfd3ad54fbcd4b516a3c08db591442fd%7C84df9e7fe9f640afb435aaaaaaaaaaaa%7C1%7C0%7C638201715772019218%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Ik1haWwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C3000%7C%7C%7C&sdata=2rkr44rd0ID54VqDl%2FxFAou%2FEtmHmRICh%2B6j3H6c3p4%3D&reserved=0

Meeting ID: 873 0367 5463
Passcode: 8C4cbE

You should also have received an invite to our Slack channel, #MTPE
Training. If not, I will help you join us in our next evening session.

As agreed, you will soon receive via wetransfer the link to download the
following:
1. Our MTPE Training Plan: as a reference in .pdf
2. Instructions: on how to install and configure OBS Screen Recording
Tool in a .doc file. The link to the installation page is included in
the .doc. You just install the tool and configure it as per the instructions. We will also check if the configuration settings are correct together.
3. A folder named PET-v.2.0: PLEASE DON'T OPEN THIS FOLDER AND CHANGE
ANYTHING UNTIL OUR SESSION. It is our Post-Editing Tool, and we will

check this together.
4. A Consent Form: for anonymising your data and data processing only
for research purposes. You must fill in only page 8 and return it to me
with your name and signature. An electronic signature works as well. You
may use the app Easy Sign.

Questionnaire: here you have the link to the Questionnaire that you have
to fill out today before our session
https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fhlzowazjzjt.typeform.com%2Fto%2Fd5sY9TDV&data=05%7C01%7C%7Cdfd3ad54fbcd4b516a3c08db591442fd%7C84df9e7fe9f640afb435aaaaaaaaaaaa%7C1%7C0%7C638201715772019218%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Ik1haWwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C3000%7C%7C%7C&sdata=nib0I2hsRvlss3QuSY%2B%2B4A%2BdivTOdasmXdT1gs%2BoreE%3D&reserved=0

To wrap up, until our warm-up session today, you should have:
1. connected to Slack
2. signed the consent form and send it to me on Slack or via e-mail
2. installed OBS
3. filled the Questionnaire you will receive from Typeforms (it is like
Google Forms) (15 min. max.)

I'm here if you have any questions and I look forward to meeting you at
19.00.

Thank you so much for embracing this research and for being a part of
it!

Best Regards,
Viveta

--
Viveta Gene
PhD Candidate
Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting
Ionian University, Corfu, Greece

γ. Ph.D. Research - MTPE Experiment Warm-Up_2: Bug Solved!

Dear Research Team Member,

Thank you very much for your participation in the warm-up session earlier today.

I confirm that I received the questionnaire and the consent form.
You are high-level professional, and this is so much appreciated. Now, good news!

The bug was solved, and the tool works perfectly fine.
Next actions:
You will receive via wetransfer later tonight:
   a. The recording for OBS settings and installation
   b. The recording for the basic instructions of PET
   c. A recording showing a video with all the process of working with PET from segments 1-12 (we finally have 12 segments in the warm-up).
   d. The new warm-up zip file (debugged) to practice.

Important notes:
*In the new warm-up version that you will receive, you don't have the check button anymore, you will only use the down arrow to confirm a segment.
*As discussed, it is better for you to have a time window of 2 hours for the MTPE1 task, even if it will take much less and not stop the process.
*You'll be able to review your translation in the end and make more changes in any segment that has been confirmed, as per your usual process and reconfirm the segment with the changes, you don't change your translation habits, the tool should adapt to your translation style.
*Before you exit the tool, press the Save button.
*I don't recommend exiting and revisiting the text, but if you need to do so, you will click the run.bat, go to the right column, select the file and click the button Edit. Any other action will make you lose your work. So, if there is such a case to revisit the task, you may contact me to ensure you do this correctly.

To be able to follow our plan, we should have this new warm-up session tested until tomorrow noon or afternoon. Anytime you need my support, I will be next to you.
Anytime you complete the warm-up and feel confident to start the MTPE1 assignment, send me an e-mail or a Slack message and I will send it to you via WeTransfer.

Thank you so much for your excellent cooperation!
Looking forward to receiving your feedback tomorrow via e-mail or Slack!

Best Regards,
Viveta

δ. Efficient Machine Translation Post-Editing Training for Professional Translators Syllabus

Dear Research Participants Team,

I am happy to share the training syllabus for your review and reference.
I hope you find the content interesting!

Note: completing MTPE1 is a prerequisite to proceed with the training.

Thank you very much in advance for your active participation!

Best Regards,
Viveta

--
Viveta Gene
PhD Candidate
Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting
Ionian University, Corfu, Greece

ε. Training Syllabus

Efficient Machine Translation Post-Editing Training for Professional Translators
Syllabus

Ph.D. Research - D.F.L.T.I. - Ionian University

Instructor Information

Instructor	Email Address	Office Location & Hours
Viveta Gene	f20gken@ionio.gr	Virtual Training

General Information

Description

Machine Translation Post-Editing requires the understanding and practice of specific translation skills and competencies central to the post-editor's work, and this module aims to demonstrate how an enhanced knowledge of Machine Translation errors and Post-Editing strategies can improve the efficiency of the post-editing process. As well as receiving theoretical instruction, students will develop skills through "hands-on" sessions that emphasise the value of the collaborative model approach in virtual training. The module's main focus will be Neural Machine Translation Annotation and Evaluation and Machine Translation Post-Editing Techniques to develop the critical thinking of Professional Translators.

Expectations and Goals

Upon completion of the course, students will be able to:

- Understand the logic behind Neural Machine Translation
- Know how to evaluate NMT output using automatic metrics (MUT NMT)
- Perform Quality Assurance (QA) using the DQF-MQM tool
- Manually evaluate machine translation output, accuracy/fluency evaluation, ranking, error analysis based on error typology models such as DQF / MQM
- Perform post-editing efficiently using efficient critical thinking, guidelines and strategies to post-edit MT output
- Understand the scope, competencies, use cases, quality level and code of ethics of post-editing

Training Materials

Required Materials

The training will be supported by one Machine Translation Post-Editing assignment of approx. 1000 words from English to Greek in the PET tool accompanied by OBS Recording.

The training session will be supported by two exercises assigned before the training starts in a shared Excel file which will be based on the findings of the assignment:

• Machine Translation Annotation of Errors and Evaluation.

• Post-Editing Strategies for Problem-Solving of MT Errors and Decision-Making.

For practising purposes, a second Machine Translation Post-Editing assignment of approx. 1000 words from English to Greek in the PET tool, accompanied by OBS Recording will follow after the completion of the training.

MTPE Assignment & Exercises Schedule

Assignment Date	Subject	Delivery Date
21 May 2023	MTPE1 Assignment	24 May 2023
26 May 2023	Exercises	27 May 2023
02 June 2023	MTPE2 Assignment	03 June 2023

Training Structure and Schedule

Date/Time	Topic	Exercise/Reference
28 May 2023 20.00-22.00 *(2 hours)*	1st Workshop: A collaborative exercise on MT Evaluation and Error Annotation (2 hours) 1. Neural Machine Translation - Introduction 2. MT System - Google Neural Machine Translation How do I know the Quality of a text? - The use of MUT NMT 3. Error analysis from English to Greek based on the Reference. What are the errors produced by a specific engine for my language pair? 4. TAUS DQF Evaluation: What is the tool used to evaluate the quality of an engine? (45 minutes) 5. Practice: annotating errors using the text after assigning an exercise before the workshop. (1 hour 15 min)	MT Error Annotation & Evaluation
30 May 2023 20.00-22.00 *(2 hours)*	2nd Workshop: A collaborative MTPE exercise on Problem-Solving and Decision-Making. (2 hours) 1. Short presentation of the competencies of the translator/post-editor (10 min) 2. The importance of the strategic competence of the post-editor: problem-solving and decision-making (10 min) 3. How to put your skills into practice? A collaborative approach to the source text analysis and MT output correction based on exercises. (1 hour 40 min)	Post-Editing Strategies
01 June 2023 20.00-22.00 *(2 hours)*	3rd Theoretical Session: From Practice to Theory - Guidelines for Efficient MTPE (2 hours) 1. Translation, Machine Translation Post-Editing and Revision 2. Expertise, Content, CAT Tools, MT Engines, Level of Post-Editing 3. Post-Editing Effort and Quality Expectations: the ISO18587 Standard 4. MTPE Guidelines: How to efficiently post-edit? (Problems and strategies) 5. MT Error Annotation Guidelines: How to annotate errors using DQF-MQM? 6. The Code of Ethics of Post-Editing	MT&PE Theoretical Part Reference: A common MTPE Training Handbook for Academia, Clients, LSPs and Post-Editors

Training Method

The training has a remote-workshop format. It is primarily based on the continuous interaction between the trainer and the professional translators using Zoom and remote collaborative techniques. Hands-on sessions focus on practical aspects of the issues covered and described during the sessions. Professional translators complete relevant collaborative online exercises using a shared Google document for annotation and problem-solving.

Indicative References:

Moorkens, J., Castilho, S., Gaspari, F. and Doherty, S. (2018) Translation Quality Assessment: From Principles to Practice. Springer International.

Doherty, S. (2016) "The Impact of Translation Technologies on the Process and Product of Translation", International Journal of Communication 10, 947-969.

McDonough Dolmaya, J. (2012). "Analysing the crowdsourcing model and its impact on public perceptions of translation", The Translator 18(2), 167-191.

McDonough Dolmaya, J (2011) "The ethics of crowdsourcing". Minako O'Hagan (ed.) (2011) Translation as a social activity. A special issue of Linguistica Antverpiensia 10, 97-110.

Hartley, T. (2009) The Routledge Companion to Translation Studies. London: Routledge.

Heard, M. & Way, A. (2011) "Statistical machine Translation: A guide for Linguists and Translators", Language and Linguistics Compass, 2011, 1-21.

Kiraly, D. (2014) "A Social Constructivist Approach to Translator Education", Routledge.

O'Brien, Sharon (2012) "Translation and human-computer interaction". Translation Spaces, 1 (1), 101-122.

Levy, D. (2020) "Teaching Effectively with Zoom: A Practical Guide to Engage your Students and Help Them Learn, 2".

Quah, K. C. (2006) Translation and Technology, New York: Palgrave Macmillan.

Stasimioti, M., Sosoni, V. (2020) "Translation vs Post-editing of NMT Output: Measuring effort in the English-Greek language pair". Proceeding of 1st Workshop on Post-Editing in Modern-Day Translation, AMTA 2020, 6 October 2020, Online Conference.

Stasimioti, M., Sosoni, V., Kermanidis, K.L., Mouratidis, D. (2020) Machine Translation Quality: A comparative evaluation of SMT, NMT and tailored-NMT outputs. Proceedings of the 22nd Annual Conference of the European Association for Machine Translation. Lisbon November 2020, 441-450.https://www.aclweb.org/anthology/2020.eamt-1.47.pdf.

Stasimioti, M & Sosoni, V (2019) MT output and post-editing effort: insights from a comparative analysis of SMT and NMT output for the English to Greek language pair and implications for the training of post-editors. In C. Szabó & R. Besznyák (eds) (2019) Teaching Specialised Translation and Interpreting in a Digital Age - Fit-For-Market Technologies, Schemes and Initiatives. Wilmington: Vernon Press.

Stasimioti, M & Sosoni, V (2019) Undergraduate translation students' performance and attitude vis-à-vis Machine Translation and Post-editing: Does training playing a role? Conference Proceedings Translating and the Computer 41, London 21-22 November 2019. https://www.asling.org/tc41/?page_id=2078.

Toral A, Sánchez-Cartagena VM (2017) A Multifaceted Evaluation of Neural versus Phrase Based Machine Translation for 9 Language Directions. In: Proceedings of the 15th Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics (EACL), Vol. 1, pp. 1063-1073.

Vieira LN, Alonso E, Bywood L (2019) Introduction: Post-editing in practice - Process, product and networks. Jostrans: The Journal of Specialised Translation, 31: 2-13.

στ. Ph.D. Research - MTPE Training Workshop 1_Invite

Dear Ph.D. Research Participants,

It is time for our first Workshop at 20.00!
Here you may find the invite:

Viveta Gene is inviting you to a scheduled Zoom meeting.

Topic: MTPE Training_Workshop 1
Time: May 28, 2023 08:00 PM Athens

Join Zoom Meeting
https://us05web.zoom.us/j/81370432463?pwd=Q2JZY2VRWXpjSUFDbmxrdlNXdUVWUT09

Meeting ID: 813 7043 2463
Passcode: nKv905

Looking forward to our e-meeting!

Best Regards,
Viveta
--
Viveta Gene
PhD Candidate
Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting
Ionian University, Corfu, Greece

ζ. Ph.D. Research - MTPE Training Workshop 2_Invite

Dear Ph.D. Research Team Participants,

It is time for our second Workshop at 20.00!

Here you may find the invite:
Viveta Gene is inviting you to a scheduled Zoom meeting.

Topic: MTPE Training_Workshop 2
Time: May 30, 2023 08:00 PM Athens

Join Zoom Meeting
https://us05web.zoom.us/j/89592555431?pwd=VEd2R2JKeldRblQzUkZVTTZ3a2ZDQT09

Meeting ID: 895 9255 5431
Passcode: vn5Dxr

Looking forward to our e-meeting!

Best Regards,
Viveta

--
Viveta Gene
PhD Candidate
Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting
Ionian University, Corfu, Greece

η. MTPE Training_Theoretical Part 3_Session

Dear Ph.D. Research Team Participants,

It is time for our third session, the Theoretical Part today at 20.00!
Here you may find the invite:

Viveta Gene is inviting you to a scheduled Zoom meeting.

Topic: MTPE Training_Theoretical Part 3
Time: Jun 1, 2023 08:00 PM Athens

Join Zoom Meeting
https://us05web.zoom.us/j/88154063648?pwd=VlpKZ252OTFhSk5DenNPMGJ2L0gzQT09

Meeting ID: 881 5406 3648
Passcode: KxB76g

Thank you very much, looking forward to meeting you this evening!
Best Regards,
Καλό μήνα!!!

Viveta

--
Viveta Gene
PhD Candidate
Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting
Ionian University, Corfu, Greece

θ. MTPE Training: MTPE2 Assignment+Guidelines

Dear Ph.D Research Team Participants,

Thank you so much for embracing this MTPE Training!
We have successfully completed 6 hours of training:
1. Workshop 1
2. Workshop 2
3. Theoretical Part 3

At this point, you will receive via WeTransfer the MTPE2 Assignment.
IMPORTANT: Start the OBS Recording before you start ☺
And I am sharing with you the guidelines for your MTPE2:

Before you start:
1. Before you start, take some time to check the annotated source

document we worked on along with the HT vs. MT Output Compared document and analyze the errors corrected, the challenges of the source trying to understand the causes of the challenges and the strategies to be used in similar texts.
2. Try to learn some word patterns of this type of document by studying the source and the reference translation.
3. Study the terminology of the domain of the Code of Ethics in sources like IATE, Eur-lex, Word Reference and Parallel Corpora on the Web.
4. Practice using your keyboard and shortcuts to move with Ctrl+arrows within the segment to delete and Ctrl+shift+arrows to highlight if needed. The more you use your keyboard and the shortcuts and get used to them, the faster you become.
5. Go for fast decision-making and problem-solving without compromising the accuracy and fluency of the text: this is a prerequisite.

Once you are ready:
1. You start the OBS Screen Recording.
2. You execute the run.bat and complete all the post-editing and assessment questions per segment without stopping.
3. Perform the post-editing of the MT output as per the training and guidelines you received.
4. As before, to go to the next segment, you use the down arrow and click on the segment. Once activated, it turns yellow and you can start editing. The exact instructions are in the video you received in the warm-up package via wetransfer.
8. Make sure you save your segments before you exit.
9. It is recommended that you complete the session without any pause.
10. Once you finish, go to the PET2.0 folder and zip ONLY the folder MTPE.
11. Check the file OBS Recording and zip the recording.
12. Send only the OBS Recording and the MTPE zipped folders to me via WeTransfer.

Your deadline is: Saturday 4th June at 14:00 as I need to have the time to evaluate the results and be prepared for our interview on Sunday.
A new e-mail will be sent with the process and schedule of the interviews right after you receive this e-mail.

Please note that upon delivery of your assignment on Saturday you will receive a questionnaire to fill in.
As the previous time, it will only take you 10 minutes.

At this point, I would like to thank you from the bottom of my heart for your commitment to this training, professionalism and active participation in spite of your heavy schedule, work and other obligations.
This means a lot to me for the future of this industry and the willingness of people to receive training after their university studies to self-develop and succeed!

Looking forward to receiving your assignments and e-meet you again on Sunday!

Best,
Viveta
--
Viveta Gene
PhD Candidate
Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting
Ionian University, Corfu, Greece

ι. Questionnaire+Interviews Schedule

Dear Ph.D. Research Team Participants,

Once you deliver your Assignment 2, I will give you access to the Questionnaire to be completed (10 minutes).
This is to be delivered on Saturday until 17.00 at the latest.
Ideally, you complete it the closest you can to the Assignment completion.

And this is the last step of our research, the interview:
The interview has no preparation on your end. I just need to ensure that I go through your assignments and questionnaires and ask you for some clarifications. It will only take 15 minutes and the schedule for Sunday 4 June can be found below.
There is the same link to be shared every 30 minutes. I will admit the next attendee being in the waiting room once we finish with the previous one.
Please stick to the schedule as much as possible to avoid overlaps and any inconvenience.

Sunday morning for Fani and Maria Papag.:
Join Zoom Meeting
https://us05web.zoom.us/j/81864188215?pwd=WUlWY1pseDhGRzY4OVBhRzB5cWdVUT09
Meeting ID: 818 6418 8215
Passcode: 7p9njZ
Fani 09.00
Maria Papag. 09.15

Sunday morning for Christina and Afroditi:
Join Zoom Meeting
https://us05web.zoom.us/j/85990060910?pwd=Wm1EVmtaMzlQOU9Ob1E2a1l0OUgzUT09
Meeting ID: 859 9006 0910
Passcode: su1WFD
Christina 09.30
Afroditi 09.45

Sunday morning for Maria Pip. and Despina:
Join Zoom Meeting
https://us05web.zoom.us/j/87602374001?pwd=M0thKzFocDZzK1hDR1pmODNtNlZvZz09
Meeting ID: 876 0237 4001
Passcode: a4nkPb
Maria Pip. 10.00

Despina 10.15

Sunday evening for Penny and Ioanna:
Join Zoom Meeting
https://us05web.zoom.us/j/84330421901?pwd=SG9xWWx5QXliWW9VK1c3TDVPUzFBdz09
Meeting ID: 843 3042 1901
Passcode: 61Q4gM
Penny 19.45
Ioanna 20.00

Sunday evening for Eleni and Evi:
https://us05web.zoom.us/j/81763265587?pwd=OUtHSmZWTGxacG9URUJ1dEVEbG1PQT09
Meeting ID: 817 6326 5587
Passcode: P0C9c5
Eleni 20.15
Evi 20.30

Thank you so much in advance!
Looking forward to this e-meeting with you and commit myself to organise an event to meet in person soon!

All the Best,
Viveta
--
Viveta Gene
PhD Candidate
Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting
Ionian University, Corfu, Greece

ια. Questionnaire Link

Dear Ph.D. Research Team Participants,

Upon completion of your MTPE Assignment 2 you may proceed with the completion of the questionnaire.
Here you may find the link:

https://forms.gle/YbhFcHtkVFBj2fZ59

It will take 10-15 minutes max.
Thank you so much for your participation.
Looking forward to e-meeting you tomorrow for our interviews!

Have a lovely weekend!
Best Regards,

Viveta
--
Viveta Gene
PhD Candidate

Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting
Ionian University, Corfu, Greece

ιβ. Questionnaire Link

Dear Ph.D. Research Team Participants,

I am excited to announce the successful completion of the experiment for my PhD research.
I want to express my heartfelt gratitude for your invaluable participation and significant contributions throughout the study. Your dedication, time, and effort have played a pivotal role in advancing scientific knowledge in this field. Your willingness to be part of this research has been truly inspiring, and I am deeply grateful for your support.

I want to make sure you know that I will provide each of you with a comprehensive report on the results and findings of this study and of course, the slides if the Institution permits this. Your contributions profoundly impact the outcomes, and it is important to me that you are informed about the final results. Once again, thank you for your valuable participation, and I look forward to sharing the insights gained from this research with you.

Warm regards,

--
Viveta Gene
PhD Candidate
Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting
Ionian University, Corfu, Greece

ιγ. Training Certificates & Slide Decks

Dear Ph.D. Research Team Participants,

I hope you are all doing well!

I am happy to let you know that your training certificates are ready. Also, the slides are shared with you and are available only for your personal use and not for distribution to third parties or public use on any social media or the web.

Please use this link to gain access:
https://drive.google.com/drive/folders/1aJUCNINZSrYK4sDHyZUYLU31HaTdVl20?usp=sharing

Thank you so much once again for this great training experience.
All the Best and Regards,

Viveta
--
Viveta Gene

PhD Candidate
Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting
Ionian University, Corfu, Greece

xv. Πρόγραμμα πειράματος

ii. Έγκριση Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ταχ. Δ/νση: : Ιωάννου Θεοτόκη 72
Ταχ. Κώδικας : 49132
Τηλέφωνο : 2661087687
E-mail : ethics@ionio.gr
Ιστοχώρος https://rc.ionio.gr/reic/

Κέρκυρα, 03/10/2023
Αρ. Πρωτ: 3345

Προς: κα. Βιλελμίνη Σωσώνη
vilelmini@hotmail.com

Κοιν: κα. Παρασκευή Γκενέ
F20gken@ionio.gr

Διαβιβαστικό Αποσπάσματος

Αξιότιμη συνάδελφε, σε συνέχεια της με αριθμό πρωτοκόλλου:3345/25-09-2023 αίτησής σας προς την Ε.Η.Δ.Ε. του Ι.Π., αποστέλλουμε το απόσπασμα του πρακτικού της 7ης Συνεδρίασης έτους 2023, της Επιτροπής με την σχετική εγκριτική απόφαση.

Με τιμή,
Ο Πρόεδρος της Ε.Η.Δ.Ε. Ι.Π.

VASILEIOS KARYOTIS
Digitally signed by VASILEIOS KARYOTIS
Date: 2023.10.03 17:49:31 +03'00'

Βασίλειος Καρυώτης
Αναπληρωτής Καθηγητής
Τμήματος Πληροφορικής Ιονίου Πανεπιστημίου

Συνημμένα :

Απόσπασμα πρακτικού 7ης συνεδρίασης - 28/09/2023

Απόσπασμα πρακτικού της 7ης εξ' αναβολής από τις 30/08/2023 συνεδρίασης έτους 2023, της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Ιόνιου Πανεπιστημίου στις 28/09/2023

Σήμερα την 28η Σεπτεμβρίου του έτους 2023, ημέρα Πέμπτη και ώρα 15.30, προσήλθαν διαδικτυακά, σε συνεδρίαση, τα παρακάτω μέλη της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Ιόνιου Πανεπιστημίου που συγκροτήθηκε με την αριθμό πρωτοκόλλου: 4013 και ΑΔΑ:60Ε946ΨΒΝΨ-ΥΞΜ με ημερομηνία 14/10/2021 Απόφαση του Πρύτανη του Ιονίου Πανεπιστημίου σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4521/2018 (Φ.Ε.Κ. 38/02-03-2018, τ. Α'), κατόπιν της Πρόσκλησης με αριθμό πρωτοκόλλου: 3369/26-09-2023 του Προέδρου της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (εφεξής «Επιτροπή»):

1	Βασίλειος Καρυώτης	Αναπληρωτής Καθηγητής, Πρόεδρος
2	Νασούμ Μυλωνάς	Επίκουρος Καθηγητής
3	Βιλελμίνη Σωσώνη	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
4	Ειρήνη Κατσαλήρου	Επίκουρη Καθηγήτρια
5	Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου	Κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος στην Ηθική και Επιστημολογία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
6	Θεόδωρος Τροκάνας	Δικηγόρος, Κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος Τμήματος Νομικής (Τομέας Αστικού Δικαίου) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

απουσίαζε αν και κλήθηκε η κα Dalila Veronica Fortuna Honorato

Γραμματέας: Η υπάλληλος του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων και Έρευνας του Ιονίου Πανεπιστημίου, Δήμητρα Κόκκαλη μόνιμη υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού με βαθμό Α'.

Η Επιτροπή συμφώνα με τον κανονισμό λειτουργίας της (ΦΕΚ/β'/2769/29-06-2021) και τη διόρθωση αυτού (ΦΕΚ/β'/447/07-02-2022), βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή της Αντιπροέδρου της, καθώς και ενός (1) από τα μέλη που δεν ανήκουν στο Ι.Π. και αποφασίζει με πλειοψηφία των παρόντων μελών.

Η Επιτροπή επομένως βρίσκεται σε απαρτία, συνεδριάζει εγκύρως και εισέρχεται στη συζήτηση επί των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

(---)

Θέμα 4ο:

Συζήτηση του αιτήματος με αριθμό πρωτοκόλλου 3345/25-09-2023, **για έγκριση διεξαγωγής έρευνας στα πλαίσια εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής από την κα Παρασκευή Γκενέ , με τίτλο «*Μετεπεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και επαγγελματίες μεταφραστές: η συμβολή της εκπαίδευσης στη μείωση του φόρτου και τη βελτίωση της ποιότητας*» και Επιστημονικά Υπεύθυνη την κα Σωσώνη Βιλελμίνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας Ι.Π.**

Μετά από διαλογική συζήτηση, τα μέλη (με δικαίωμα ψήφου – η κ. Σωσώνη απείχε λόγω ασυμβίβαστου) της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Ιόνιου Πανεπιστημίου, κατέληξαν ομόφωνα στην παρακάτω απόφαση:

ΑΠΟΦΑΣΗ
Η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Ιόνιου Πανεπιστημίου εγκρίνει ομόφωνα το αίτημα με αριθμό πρωτοκόλλου 3345/25-09-2023, για έγκριση διεξαγωγής έρευνας στα πλαίσια εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής από την κα Παρασκευή Γκενέ, με τίτλο «Μετεπεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου και επαγγελματίες μεταφραστές: η συμβολή της εκπαίδευσης στη μείωση του φόρτου και τη βελτίωση της ποιότητας» και Επιστημονικά Υπεύθυνη την κα Σωσώνη Βιλελμίνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας Ι.Π.

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Απόφαση Επιτροπής Ηθικής & Δεοντολογίας της Έρευνας
Ιωάννου Θεοτόκη 72, 49132 Κέρκυρα

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Έπειτα από εξέταση του Ερωτηματολογίου της Ε.Η.Δ.Ε. και των λοιπών εντύπων της κατατεθείσας αίτησης για την έγκριση διεξαγωγής έρευνας, **διαπιστώθηκε η εναρμόνιση του με το άρθρ. 23 του Ν.4521/2018, με τις αρχές ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας, τον Κανονισμό Αρχών και Λειτουργίας της Ε.Η.Δ.Ε. Ι.Π. και με τη σχετική νομοθεσία.**

Ωστόσο επισημαίνονται τα εξής :

Συνίσταται στο έντυπο Παροχής Ενημερωμένης Συγκατάθεσης για Συμμετοχή σε Έρευνα, στη σελίδα έξι (06) - Τμήμα Ι : Ενημέρωση Ενδιαφερόμενου και στο πεδίο: ***Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (DPO)***, **να αντικατασταθεί η ηλεκτρονική διεύθυνση: dpo@ionio.gr**, για την υποβολή ερωτημάτων για τα προσωπικά δεδομένα των συμμετεχόντων, και για θέματα παραβίασης τους, με αυτήν της επιστημονικά υπεύθυνης ή (και) με μέλους της ομάδας έργου. Η ανωτέρω ηλεκτρονική διεύθυνση να **αντικατασταθεί επίσης** και στο ***Ερωτηματολόγιο Έγκρισης από ΕΗΔΕ***, στο μέρος Δ στη σελίδα έντεκα (11) και στο αντίστοιχο πεδίο.

Ακριβές Απόσπασμα :

Ο Πρόεδρος της Ε.Η.Δ.Ε. Ιονίου Πανεπιστημίου

Βασίλειος Καρυώτης

(Ονοματεπώνυμο)

VASILEIOS KARYOTIS Digitally signed by VASILEIOS KARYOTIS Date: 2023.10.03 17:52:07 +03'00'

(Υπογραφή)

Ημερομηνία 03/10/2023

iii. Μεθοδολογία έρευνας – συλλογή δεδομένων

Φάση	Ερευνητική μέθοδος/διαδικασία	Δομή	Τύπος ανάλυσης	Μορφή	Εργαλείο	Μέθοδος αρχειοθέτησης	Βήμα προετοιμασίας 1	Βήμα προετοιμασίας 2	Βήμα προετοιμασίας 3	Διάρκεια
Συλλογή δεδομένων		Πρωτεύοντα/Δευτερεύοντα δεδομένα	Βιβλιογραφική έρευνα							
Συλλογή δεδομένων	Ερωτηματολόγιο	Κλειστού τύπου	Ποιοτική + Ποσοτική	Excel	Google Forms/E-mail	Αρχείο	Οδηγίες	Πιλοτικό ερωτηματολόγιο		10 min
Ανάλυση κειμένου πηγή Ι	Γλωσσολογική επισημείωση - DQF-MQM	Γραμματική/Συντακτικό/Υφος	Ποιοτική	Word	Σχόλια σε Word	Αρχείο	Αξιολόγηση κειμένου			
Ανάλυση κειμένου ΜΜ Ι - Ανάλυση ως προς το κείμενο αναφοράς	Γλωσσική επισημείωση - DQF-MQM	Γραμματική/Συντακτικό/Υφος	Ποιοτική	Φόρμα TAUS	Φόρμα TAUS	Αρχείο	Αξιολόγηση κειμένου			
Φάση πειράματος Ι - Κείμενο για ΜΜΜΚ πριν την εκπαίδευση	Πληκτρολόγηση + Καταγραφή οθόνης + Αξιολόγηση εντός του εργαλείου		Ποιοτική + Ποσοτική	Word	PET + OBS	Αρχείο	Γλωσσολογική επισημείωση κειμένου πηγή	Εκπαίδευση στα εργαλεία	Πρόσκληση + Οδηγίες + Δοκιμαστική άσκηση	1 ώρα
Φάση πειράματος ΙΙ - Εκπαίδευση	Κοινωνικο-κονστρουκτιβιστική, συλλογική, πλαισιοθετημένη μάθηση	Βασικές οδηγίες/Επίλυση προβλημάτων-Λήψη αποφάσεων/Επισημείωση	Ποιοτική	.mp4	Zoom	Καταγραφή+Μεταγγραφή αρχείων	Πρόσκληση + Agenda + Οδηγίες			6 ώρες
Φάση πειράματος ΙΙΙ - Κείμενο για ΜΜΜΚ μετά την εκπαίδευση	Πληκτρολόγηση + Καταγραφή οθόνης + Αξιολόγηση εντός του εργαλείου		Ποιοτική + Ποσοτική	Word	PET + OBS	Αρχείο	Οδηγίες			1 ώρα
Συγκριτική ανάλυση	Συνδυαστική ανάλυση των αποτελεσμάτων όλων των μεθόδων		Ποιοτική	Word	Σχόλια σε Word	Αρχείο				
Συλλογή δεδομένων	Ερωτηματολόγιο	Κλειστού τύπου	Ποιοτική + Ποσοτική	Excel	Google Forms/E-mail	Αρχείο	Οδηγίες	Pilot Questionnaire		10 min
Συλλογή δεδομένων	Συνέντευξη	Ημιδομημένη	Ποιοτική	Excel	Zoom	Καταγραφή+Μεταγγραφή αρχείων	Οδηγίες			20 min
Ανάλυση δεδομένων			Ποιοτική + Ποσοτική	Word		Αρχείο				

iv. Ερωτηματολόγιο πριν από την εκπαίδευση

BLOCK	QUESTION/STATEMENT	RESEARCH QUESTION
I. CONSENT FORM & PERSONAL DATA		
Agreement	*1. Do you agree to participate in the survey and provide data for further processing for research purposes only?* 1 Yes - A consent form accompanies this survey for your acknowledgement and signature. 2 No	
Results	*2. Are you interested in receiving the general results of this survey via email?* 1 Yes 2 No	
Name		
E-mail		
II. PROFILE AND EXPERIENCE		
Age	*3. What is your age?* a. 18-24 years old b. 25-34 years old c. 35-44 years old d. 45-54 years old e. 55-64 years old	**4**

Country	3. *What is your native language country?* AT|Austria BE|Belgium BG|Bulgaria HR|Croatia CY|Cyprus CZ|Czech Republic DK|Denmark EE|Estonia FI|Finland FR|France DE|Germany GR|Greece HU|Hungary IE|Ireland IT|Italy LV|Latvia LT|Lithuania LU|Luxembourg MT|Malta NL|Netherlands PL|Poland PT|Portugal RO|Romania SK|Slovakia SI|Slovenia ES|Spain SE|Sweden UK|United Kingdom USA|United States of America	**4**
Working Language Pair	*5. What is your language pair?* a) EN>EL b) EN>FR	

Academic Background	*6. What is the highest degree or level of school you have completed?* a) High school graduate, diploma or the equivalent b) Some college credit, no degree c) Trade/technical/vocational training d) Associate degree e) Bachelor's degree f) Master's degree g) Professional degree h) Doctorate degree *7. Do you have a degree in translation?* a. Yes b. No *8. Do you have a degree in Law?* a.Yes b. No *9. Do you have a degree in any other discipline?* a. Yes b. No	**4**
Employment Status	*10. What is your employment status?* a) Freelancer b) Inhouse Translator c) Contractual Translator working Remotely d) Out of work and looking for work e) Out of work but not currently looking for work	**4**
Years of Experience in Translation	*11. Which of the following best describes your experience in translation?* a) Beginner: less than 1 year of experience b) Intermediate: 1-5 years of experience c) Experienced: 5-10 years of experience d) Veteran: more than 10 years of experience	**4**
Years of Experience in MTPE	*12. Which of the following best describes your experience in machine translation post-editing?* a) Beginner: less than 1 year of experience b) Intermediate: 1-5 years of experience c) Experienced: 5-10 years of experience d) Veteran: more than 10 years of experience	**4**

Average Translation Productivity	*13. Which of the following best describes your range of productivity as a translator?* a) Less than 500 words per day b) Between 500 and 1000 words per day c) Between 1000 and 2000 words per day d) Between 2000 and 3000 words per day e) More than 3000 words per day f) Don't know	**2 & 4**
Average MTPE Productivity	*14. Which of the following best describes your range of productivity as a post-editor?* a) Less than 500 words per hour b) 500 - 1000 words per hour c) 1000 - 1500 words per hour d) 1500 - 2000 words per hour e) More than 2000 words per hour f) Don't know	**2 & 4**
Translation Specialization	*15. Which area of translation do you specialize in? Choose one.* a) Legal translation b) Medical translation c) Technical translation d) Literary translation e) Financial translation f) Marketing translation g) No Specialization *16. What is the approximate volume of translated words you have produced in your domain of specialization?* *a)* Less than 10,000 words b) Between 10,000 and 50,000 words c) Between 50,000 and 100,000 words d) Between 100,000 and 500,000 words e) More than 500,000 words f) Does not apply	**4**

MTPE Content Types	*17. Which of the following content types do you most frequently encounter in your post-editing work for machine translated content? Choose one.* a) Technical documents (manuals, specifications) b) Marketing materials (brochures, ads) c) Legal documents (contracts, agreements) d) Medical content (patient information, clinical trial reports) e) Financial content (annual reports, investment research) f) Null post-editing experience	**4**
Training in MTPE	*18. Which of the following best describes your training in MTPE (Machine Translation Post-Editing)?* a) I have received extensive training in MTPE. b) I have received some training in MTPE. c) I have not received any training in MTPE.	**4**
III. MTPE WORKFLOW		

Tools	*19. Which of the following options best describes your range of experience in years with CAT (Computer-Assisted Translation) tools?* a) Less than 1 year b) 1-2 years c) 2-5 years d) 5-10 years e) More than 10 years f) Null experience 20. *Which of the following options best describes your range of experience in years with MTPE tools?* a) Less than 1 year b) 1-3 years d) 3-5 years d) 5-10 years e) More than 10 years f) Null experience	**4**
Linguistic Toolkit	*21. Which of the following linguistic toolkit do you typically receive for your translation projects? Choose all that apply*. a) Source File b) Raw MT Output c) Machine translation engine(s) d) Translation Memories e) Monolingual and bilingual concordancers f) Spell-check and grammar-check tools g) Bilingual glossaries h) Monolingual dictionaries i) Terminology databases j) MT Output quality assessment tools k) Style guides l) Guidelines for Machine Translation Post-Editing Please select all that apply.	**5**
IV. DECISION MAKING AND PROBLEM SOLVING		

Decision to MTPE	*22. Which of the following errors or conditions would most likely trigger your decision to post-edit a segment of machine-translated text? Choose all that apply.* a) Incorrect spelling or grammar b) Incorrect terminology or phrasing c) Inappropriate tone or style d) Correct and fluent sentence structure and meaning e) Ambiguity or lack of clarity in the source text	**1 & 2 & 5**
Skills of Post-Editor	*23. Which of the following competencies are particularly important for a post-editor to possess, in comparison to a translator? Choose all that apply.* a) Competence in translation skills b) Linguistic and textual competence c) Research and information processing competence d) Domain-related competence e) Technical competence	**4**
V. QUALITY, TECHNICAL & TEMPORAL FACTORS		

Attitude towards MTPE	*24. Which of the following best describes your attitude as a linguist towards post-editing? Choose one.* a) I strongly support post-editing [as an effective way to improve machine translation output quality]. b) I am generally in favor of post-editing, [but I believe it should be used sparingly and only when necessary.] c) I am neutral about post-editing [and see it as just another tool in the translator's toolbox.] d) I am skeptical of post-editing [and believe that it is often used as a shortcut instead of investing in better machine translation technology.] e) I strongly oppose post-editing [and believe that it is a waste of time and resources that could be better spent on improving machine translation algorithms.]	**3**
Quality, Technical & Temporal Effort	*25. Which of the following would you find more difficult to deal with while post-editing?* a) Deciding on the appropriate terminology b) Checking grammar and syntax c) Identifying and resolving ambiguities d) Rewriting sentences for clarity e) Ensuring consistency across the document f) Adapting the translation to the target audience g) Revising the translation to match the source text h) Deciding on the necessary changes i) Checking for cultural appropriateness j) Ensuring the coherence of the text	**1 & 2 & 5**

v. Ερωτηματολόγιο μετά την εκπαίδευση

27 QUESTIONS IN ALL BLOCKS		
BLOCK	**QUESTION/STATEMENT**	**RESEARCH QUESTION**
I. CONSENT FORM & PERSONAL DATA		
Agreement	1. Do you agree to participate in the survey and provide data for further processing for research purposes only? a. Yes - A consent form accompanies this survey for your acknowledgement and signature. B. No	
Results	2. Are you interested in receiving the general results of this survey via email? a. Yes b. No	
Name		
E-mail		
I. EXPERIMENT ORGANIZATION		
Instructions	*3.. Which of the following best describes the quality of the instructions provided before the experiment?* a) The instructions were very clear and easy to understand. b) The instructions were somewhat clear but could have been more specific. c) The instructions were unclear and difficult to follow. d) I did not receive any instructions before the experiment. Please select the option that best reflects your experience with the instructions provided before the experiment.	

Preparation	*4. Which of the following best describes your opinion on the organization and preparation of the experiment phase?* a) The experiment was well-organized and prepared, with clear instructions and procedures provided to participants. b) The experiment was somewhat organized and prepared, with some instructions and procedures provided to participants, but improvements could have been made. c) The experiment was poorly organized and prepared, with unclear instructions and procedures provided to participants. d) I am unsure about the organization and preparation of the experiment phase.	
II. BEFORE THE TRAINING		
Source Text	*5. Which of the following challenges did you identify at different language levels in the source text that may potentially affect the quality of the target text? Select all that apply.* a) Grammatical errors b) Idiomatic expressions c) Cultural references d) Ambiguous sentences e) Technical jargon f) Syntax complexity g) Spelling mistakes h) Punctuation errors i) All of the above j) None of the above	

MT Output	*6. Which of the following types of errors, at different language levels, do you believe are the most important to prioritize in the post-editing process of machine translation output? Rank from the least to the most important.* a) Grammatical errors at the word level b) Syntactic errors at the sentence level c) Vocabulary errors at the word level d) Punctuation errors at the sentence level e) Spelling errors at the word level f) Style errors at the sentence level g) Semantic errors at the sentence level h) Capitalization errors at the word level i) Collocation errors at the word level j) Register errors at the sentence level k) Idiomatic errors at the word level l) Cultural errors at the sentence level m) Terminology errors at the word level n) Ambiguity errors at the sentence level o) Fluency errors at the discourse level	
Quality, Technical & Temporal Effort	*7. Please rank the following items in terms of how difficult it was for you to deal with while post-editing, in order from least to most difficult:* a) Deciding on the appropriate terminology b) Checking grammar and syntax c) Identifying and resolving ambiguities d) Rewriting sentences for clarity e) Ensuring consistency across the document f) Adapting the translation to the target audience g) Revising the translation to match the source text h) Deciding on the necessary changes i) Checking for cultural appropriateness j) Ensuring the coherence of the text	

Decision Making and Problem Solving	*8. Which of the following errors or conditions would most likely trigger your decision to post-edit a segment of machine-translated text? Choose all that apply.* a) Incorrect spelling or grammar b) Incorrect terminology or phrasing c) Inappropriate tone or style d) Correct and fluent sentence structure and meaning e) Ambiguity or lack of clarity in the source text	
III. AFTER THE TRAINING		
Source Text	*9. Which of the following challenges did you identify at different language levels in the source text that may potentially affect the quality of the target text? Select all that apply.* a) Grammatical errors b) Idiomatic expressions c) Cultural references d) Ambiguous sentences e) Technical jargon f) Syntax complexity g) Spelling mistakes h) Punctuation errors i) All of the above j) None of the above	

MT Output	*10. Which of the following types of errors, at different language levels, do you believe are the most important to prioritize in the post-editing process of machine translation output, in order from least to most important?* a) Grammatical errors at the word level b) Syntactic errors at the sentence level c) Vocabulary errors at the word level d) Punctuation errors at the sentence level e) Spelling errors at the word level f) Style errors at the sentence level g) Semantic errors at the sentence level h) Capitalization errors at the word level i) Collocation errors at the word level j) Register errors at the sentence level k) Idiomatic errors at the word level l) Cultural errors at the sentence level m) Terminology errors at the word level n) Ambiguity errors at the sentence level o) Fluency errors at the discourse level	

Quality, Technical & Temporal Effort	*11. Which of the following would you find more difficult to deal with while post-editing, in order from least to most difficult?* a) Deciding on the appropriate terminology b) Checking grammar and syntax c) Identifying and resolving ambiguities d) Rewriting sentences for clarity e) Ensuring consistency across the document f) Adapting the translation to the target audience g) Revising the translation to match the source text h) Deciding on the necessary changes i) Checking for cultural appropriateness j) Ensuring the coherence of the text *12. Which of the following options best reflects your perception of the time needed to post-edit compared to translate?* a) Post-editing takes significantly less time than translating b) Post-editing takes slightly less time than translating c) Post-editing and translating take about the same amount of time d) Post-editing takes slightly more time than translating e) Post-editing takes significantly more time than translating	
Decision Making and Problem Solving	*13. Which of the following errors or conditions would most likely trigger your decision to post-edit a segment of machine-translated text? Choose all that apply.* a) Incorrect spelling or grammar b) Incorrect terminology or phrasing c) Inappropriate tone or style d) Fluent sentence structure and meaning e) Ambiguity or lack of clarity in the source text	

Attitude towards MTPE	14. Which of the following best describes your attitude as a linguist towards post-editing after the training? Choose one. a) Very positive: I feel confident and comfortable with post-editing b) Positive: I feel somewhat comfortable with post-editing, but still have some doubts c) Neutral: I feel neutral about post-editing, neither positive nor negative d) Skeptical: I feel somewhat uncomfortable with post-editing, and may require additional training e) Negative: I feel very uncomfortable with post-editing, and do not believe I can do it effectively	
IV. PROFILE & SKILLS		
Skills	*15. Which of the following knowledge/expertise did you use the most while post-editing, in order from least to most used?* a) Terminology Knowledge b) Knowledge of the source language c) Knowledge of the target language d) Grammatical knowledge e) Lexical knowledge f) Cultural knowledge g) Domain expertise *16. Which of the following skills did you use most during the post-editing process, in order from least to most used?* a) Research b) Decision-making c) Attention to detail d) Problem-solving e) Linguistic analysis *17. Which of the following post-editing skills do you believe you have improved the most after the training, in order from least to most improved?* a) Attention to detail b) Problem-solving c) Decision-making d) Research e) Linguistic analysis	

Profile	*18. Which of the following options best describes your self-perception of skills compatibility with the post-editing process, in percentage?* a) 0-20% b) 21-40% c) 41-60% d) 61-80% e) 81-100%	
Working Style	*19. What post-editing routine did you use?* a) Read the source, then read the target b) Read the target, then read the source c) Read the target and the source simultaneously d) Edit without referring to the source e) Other	
V. TRAINING EVALUATION		
Challenges Addressed	*20. Which of the following problem-solving and decision-making challenges were addressed by the training offered in Machine Translation Post-Editing (MTPE)? Select all that apply.* a) Dealing with ambiguities in the source text b) Identifying and correcting grammatical errors in the target text c) Finding appropriate terminology for specific domains d) Deciding when to preserve the source text structure e) Evaluating the appropriateness of the machine translation output f) Revising and editing the machine translation output to improve its quality g) Identifying and correcting style and register errors in the target text h) Adapting the target text to the intended audience i) Addressing cultural differences and nuances in the target text j) Addressing issues related to formatting and layout of the target text.	

Level of Training Difficulty	*21. Which of the following best describes the level of the training offered in Machine Translation Post-Editing (MTPE)?* a) Beginner level: Introduces the concept of MTPE and covers basic skills and techniques b) Intermediate level: Focuses on developing skills and techniques for improving the quality of MTPE output c) Advanced level: Provides in-depth training on advanced skills and techniques for MTPE d) Expert level: Offers specialized training for professionals with extensive experience in MTPE e) All of the above.	
Attitude about course	*22. Which of the following best represents your overall attitude towards the training provided for this post-editing experiment?* a) Positive b) Negative c) Neutral	
Inclusivity of content	*23. Which of the following aspects of the training did you find particularly helpful in preparing you for the post-editing task?* a) The theoretical part including post-editing and annotation guidelines b) The evaluation part providing results and feedback from the first post-editing session c) The interaction part including the linguistic analysis d) All of the above were equally helpful e) None of the above were particularly helpful	

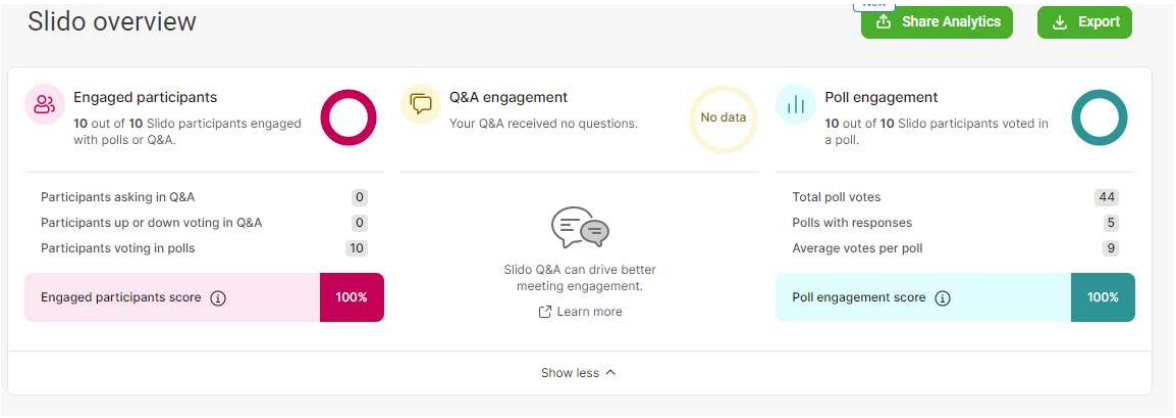
Appropriateness	*24. Which of the following best describes your experience with the post-editing training provided?* a) The training was too difficult for my level of experience. b) The training was appropriate for my level of experience. c) The training was too basic for my level of experience. d) I did not find the training relevant to my level of experience.	
Effectiveness	*25. Which of the following statements best describes your experience with the post-editing training in terms of balance of theory and practice?* a) The training provided an appropriate balance of theory and practice. b) The training provided too much theory and not enough practice. c) The training provided too much practice and not enough theory. d) I am unable to determine the balance of theory and practice in the training.	
Improvement	*26. Which of the following aspects of the post-editing training could be improved based on your experience?* a) The duration of the training program b) The relevance of the training material to your work c) The availability of training resources d) The language proficiency level of the trainer e) All of the above f) None of the above, the training was perfect as it is.	

vi. Συνέντευξη

INTERVIEW I	QUESTION/STATEMENT	RESEARCH QUESTION
I. CONSENT FORM & PERSONAL DATA		
Agreement	Do you agree to participate in the survey and provide data for further processing for research purposes only? 1 Yes - A consent form accompanies this survey for your acknowledgement and signature. 2 No	
Results	Are you interested in receiving the general results of this survey via email? 1 Yes 2 No	
Name		
E-mail		
II. PROFILE	Do you have experience in Machine Translation Post-Editing?	
	What do you know about Machine Translation Post-Editing?	
III. DECISION MAKING AND PROBLEM SOLVING		
Decision to MTPE	Did your thinking process to make a decision about post-editing a segment change after the training? If no, why? If yes, how?	
Skills of Post-Editor	After having attended the training, do you think that the translator profile differs from the post-editor profile in terms of competencies? Justify your reply.	
IV. QUALITY & PRODUCTIVITY FACTORS		
Attitude towards MTPE after the training	What is your attitude towards post-editing and why?	
Text Length	Did you feel that the text length have an impact on the quality of your work?	

Cognitive & Emotional Load	Did you handle any complex sentences, technical terminology, or translation dilemmas? What were your feelings? Did these feelings have an impact on the quality?	
VI. TRAINING		
Challenges	Did you have any challenges while post-editing? If yes, at what levels?	
Training Feedback	What are your thoughts on the training provided?	
Awareness	Did you manage to put into practice what you learnt in the training session?	
Performance	How would you evaluate the impact of the training on your performance?	
Expectations	Did the training provided respond to the typical outcomes or objectives that you would anticipate from a training session?	
VII. THE POST-EDITED TEXTS EVALUATION		
Before the Training	Specific cases to be discussed	
After the Training	Specific cases to be discussed	

vii. Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής με ψηφοφορία

Τι είναι η μετεπεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου:

Multiple Choice Poll 9 votes 9 participants

Α) Η διαδικασία που ακολουθείται μετά τη μηχανική μετάφραση ενός κειμένου, περιλαμβάνοντας την αναθεώρηση, διόρθωση και βελτίωση της ποιότητας της μετάφρασης από ανθρώπινους επεξεργαστές. - 8 votes

89%

Β) Η αυτόματη διαδικασία επανεξέτασης και ανατροφοδότησης του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με σκοπό τη βελτίωση της ακρίβειας και της κατανοητότητάς του. - 0 votes

0%

Γ) Η επεξεργασία του μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου με τη χρήση αλγορίθμων και τεχνικών που στοχεύουν στη βελτίωση της φυσικότητας και της συνοχής της μετάφρασης. - 1 vote

11%

Δ) Η διαδικασία επαλήθευσης της ακρίβειας και της απόδοσης της μηχανικής μετάφρασης μέσω συγκρίσεων με αναφορικά κείμενα και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων. - 0 votes

0%

slido

Τι είναι η αξιολόγηση μηχανικής μετάφρασης;

Multiple Choice Poll 9 votes 9 participants

Α) Η διαδικασία που ακολουθείται για να εκτιμηθεί η ακρίβεια και η ποιότητα μιας μηχανικής μετάφρασης, συγκρίνοντας την με ένα αναφορικό κείμενο και χρησιμοποιώντας μετρικές όπως η BLEU (Bilingual Evaluation Understudy) και η TER (Translation Edit Rate). - 6 votes

67%

Β) Η διαδικασία που χρησιμοποιείται για να βελτιώσει την απόδοση μιας μηχανικής μετάφρασης, αξιολογώντας και παρέχοντας ανατροφοδότηση σε αλγοριθμικά συστήματα μετάφρασης. - 3 votes

33%

Γ) Η διαδικασία εκπαίδευσης και επικύρωσης ενός μηχανικού συστήματος μετάφρασης, που περιλαμβάνει την επιλογή και την αξιολόγηση κατάλληλων μεθόδων και δεδομένων για τη βελτίωση της μετάφρασης. - 0 votes

0%

Δ) Η διαδικασία ανάλυσης και ερμηνείας των αποτελεσμάτων μιας μηχανικής μετάφρασης, με σκοπό την αξιολόγηση της κατανόησης και της ποιότητας της μετάφρασης από τον αναγνώστη. - 0 votes

0%

slido

Τι είναι η επισημείωση λαθών μηχανικής μετάφρασης;

Multiple Choice Poll 9 votes 9 participants

Α) Η διαδικασία που ακολουθείται για να αναγνωριστούν και να καταγραφούν τα λάθη και οι ατέλειες στη μηχανική μετάφραση, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα και η ακρίβεια των μεταφράσεων. - 8 votes

89%

Β) Η διαδικασία που χρησιμοποιείται για να επισημανθούν μόνο τα συντακτικά λάθη στη μηχανική μετάφραση, αφήνοντας ανεπηρέαστα τυχόν λάθη στην ακρίβεια και την κατανόηση του κειμένου. - 1 vote

11%

slido

Σε τι διαφέρει η μετεπεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου από την αναθεώρηση;

Multiple Choice Poll 9 votes 9 participants

Α) Η μετεπεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου αναφέρεται στη διόρθωση και βελτίωση της μετάφρασης που προέρχεται από μηχανικό σύστημα, ενώ η αναθεώρηση αφορά την επικύρωση και διόρθωση της μετάφρασης που έχει ήδη επιμεληθεί από μεταφραστή. - 6 votes

67%

Β) Η μετεπεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου είναι η ανάλυση και αναδιοργάνωση του κειμένου για να επιτευχθεί καλύτερη κατανόηση και ευκολότερη ανάγνωση, ενώ η αναθεώρηση αφορά τον έλεγχο και τη διόρθωση τυχόν γραμματικών και ορθογραφικών λαθών. - 1 vote

11%

Γ) Η μετεπεξεργασία μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου αναφέρεται στην αξιολόγηση και βελτίωση της μετάφρασης που προέρχεται από μηχανικό σύστημα, ενώ η αναθεώρηση αφορά την προσθήκη νέων πληροφοριών και παραλλαγών στη μετάφραση. - 2 votes

22%

slido

Ποιο είναι το ISO που αναφέρεται στη μετεπεξεργασία μηχανικής μετάφρασης;

Multiple Choice Poll 8 votes 8 participants

Α) ISO 9001 - 1 vote

13%

Β) ISO 27001 - 0 votes

0%

Γ) ISO 18587 - 7 votes

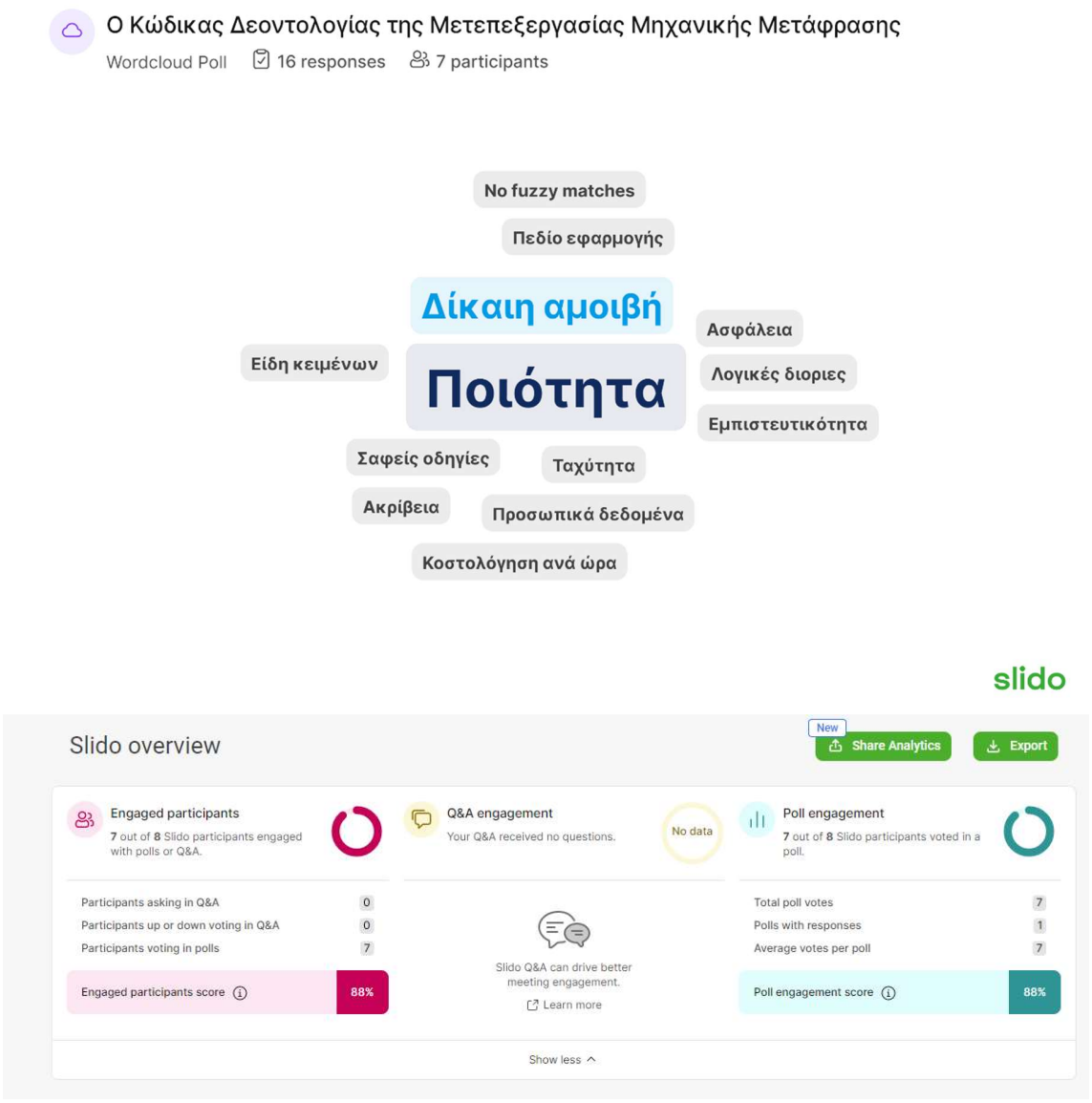
88%

Δ) ISO 14001 - 0 votes

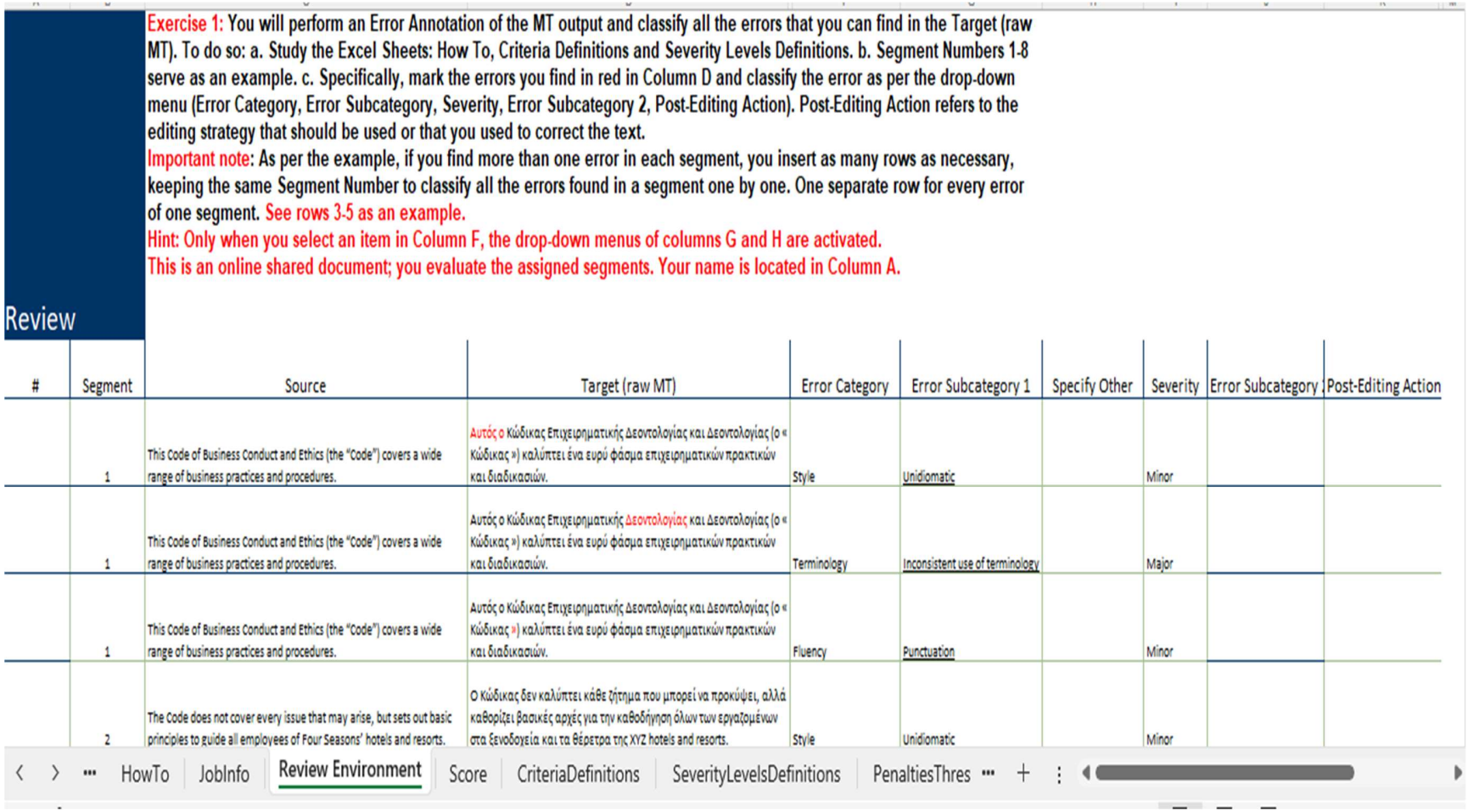
0%

slido

viii. Συννεφόλεξο

ix. Ομαδική άσκηση επισημείωσης λαθών

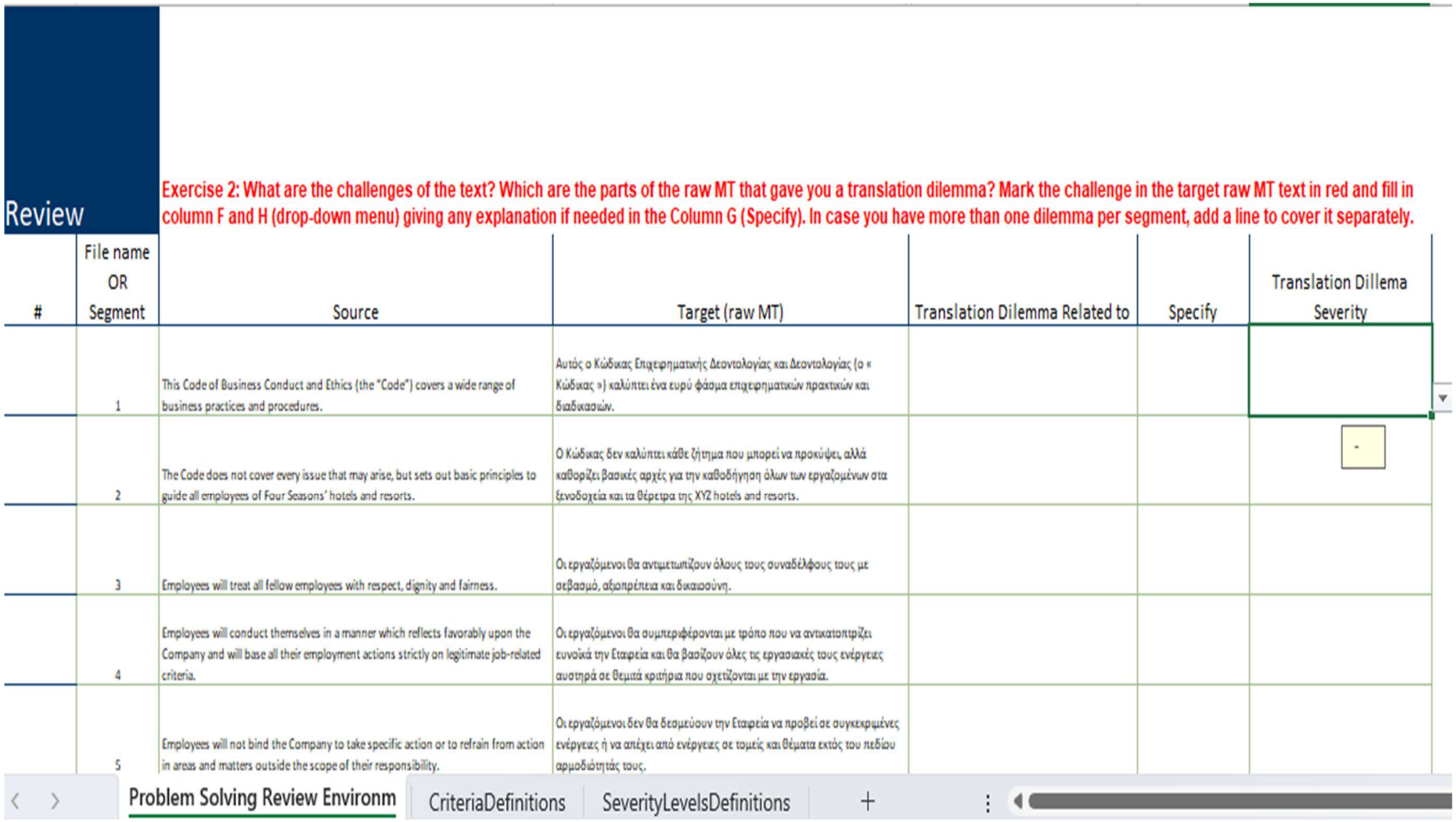
Review

Exercise 1: You will perform an Error Annotation of the MT output and classify all the errors that you can find in the Target (raw MT). To do so: a. Study the Excel Sheets: How To, Criteria Definitions and Severity Levels Definitions. b. Segment Numbers 1-8 serve as an example. c. Specifically, mark the errors you find in red in Column D and classify the error as per the drop-down menu (Error Category, Error Subcategory, Severity, Error Subcategory 2, Post-Editing Action). Post-Editing Action refers to the editing strategy that should be used or that you used to correct the text.
Important note: As per the example, if you find more than one error in each segment, you insert as many rows as necessary, keeping the same Segment Number to classify all the errors found in a segment one by one. One separate row for every error of one segment. See rows 3-5 as an example.
Hint: Only when you select an item in Column F, the drop-down menus of columns G and H are activated.
This is an online shared document; you evaluate the assigned segments. Your name is located in Column A.

#	Segment	Source	Target (raw MT)	Error Category	Error Subcategory 1	Specify Other	Severity	Error Subcategory 2	Post-Editing Action
	1	This Code of Business Conduct and Ethics (the "Code") covers a wide range of business practices and procedures.	Αυτός ο Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Δεοντολογίας (ο « Κώδικας ») καλύπτει ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών πρακτικών και διαδικασιών.	Style	Unidiomatic		Minor		
	1	This Code of Business Conduct and Ethics (the "Code") covers a wide range of business practices and procedures.	Αυτός ο Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Δεοντολογίας (ο « Κώδικας ») καλύπτει ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών πρακτικών και διαδικασιών.	Terminology	Inconsistent use of terminology		Major		
	1	This Code of Business Conduct and Ethics (the "Code") covers a wide range of business practices and procedures.	Αυτός ο Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Δεοντολογίας (ο « Κώδικας ») καλύπτει ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών πρακτικών και διαδικασιών.	Fluency	Punctuation		Minor		
	2	The Code does not cover every issue that may arise, but sets out basic principles to guide all employees of Four Seasons' hotels and resorts.	Ο Κώδικας δεν καλύπτει κάθε ζήτημα που μπορεί να προκύψει, αλλά καθορίζει βασικές αρχές για την καθοδήγηση όλων των εργαζομένων στα ξενοδοχεία και τα θέρετρα της XYZ hotels and resorts.	Style	Unidiomatic		Minor		

HowTo | JobInfo | Review Environment | Score | CriteriaDefinitions | SeverityLevelsDefinitions | PenaltiesThres

x. Ατομική/Ομαδική άσκηση ανάπτυξης στρατηγικής ικανότητας ΜΤΡΕ

Review
Exercise 2: What are the challenges of the text? Which are the parts of the raw MT that gave you a translation dilemma? Mark the challenge in the target raw MT text in red and fill in column F and H (drop-down menu) giving any explanation if needed in the Column G (Specify). In case you have more than one dilemma per segment, add a line to cover it separately.
#
File name OR Segment
Source
Target (raw MT)
Translation Dilemma Related to
Specify
Translation Dillema Severity
1
This Code of Business Conduct and Ethics (the "Code") covers a wide range of business practices and procedures.
Αυτός ο Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Δεοντολογίας (ο « Κώδικας ») καλύπτει ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών πρακτικών και διαδικασιών.
2
The Code does not cover every issue that may arise, but sets out basic principles to guide all employees of Four Seasons' hotels and resorts.
Ο Κώδικας δεν καλύπτει κάθε ζήτημα που μπορεί να προκύψει, αλλά καθορίζει βασικές αρχές για την καθοδήγηση όλων των εργαζομένων στα ξενοδοχεία και τα θέρετρα της XYZ hotels and resorts.
3
Employees will treat all fellow employees with respect, dignity and fairness.
Οι εργαζόμενοι θα αντιμετωπίζουν όλους τους συναδέλφους τους με σεβασμό, αξιοπρέπεια και δικαιοσύνη.
4
Employees will conduct themselves in a manner which reflects favorably upon the Company and will base all their employment actions strictly on legitimate job-related criteria.
Οι εργαζόμενοι θα συμπεριφέρονται με τρόπο που να αντικατοπτρίζει ευνοϊκά την Εταιρεία και θα βασίζουν όλες τις εργασιακές τους ενέργειες αυστηρά σε θεμιτά κριτήρια που σχετίζονται με την εργασία.
5
Employees will not bind the Company to take specific action or to refrain from action in areas and matters outside the scope of their responsibility.
Οι εργαζόμενοι δεν θα δεσμεύουν την Εταιρεία να προβεί σε συγκεκριμένες ενέργειες ή να απέχει από ενέργειες σε τομείς και θέματα εκτός του πεδίου αρμοδιότητάς τους.
Problem Solving Review Environm
CriteriaDefinitions
SeverityLevelsDefinitions